Ion Ionescu-Bucovu
ÎNGERII ŞI DEMONII REVOLUŢIEI

roman

2006

Se înserase de-a binelea când Marian şi Paul veniseră din oraş. Grupa lor împodobea un pom de Crăciun într-un plop de sub fereastra lor. De fapt se apropia şi Crăciunul. Dar totul era ciudat, lucrau pe tăcute, tăiaseră panglici de hârtie creponată în diferite culori şi o înfăşuraseră pe crengile golaşe ale acelui plop din faţa ferestrei lor, apoi desenaseră nişte fructe mari care păreau să fie pere şi le plantaseră pe aceste crenguţe.

— Ce faceţi, mă, aici, acum seara? se miră Marian cu gura mare.

— Sittt! făcu unul din ei, punând degetul pe buze.

Când totul părea terminat, Gigel, cel mai haios băiat din grupă, zise, satisfăcut:

— Iată că şi plopul face pere!

Marin, persiflându-l, îl completă:

— Dar unde e răchita ca să facă şi micşunele?

Acum îi căzu şi lui Paul fisa; toţi voiau să-i dea o replică lui Ceauşescu care la al paisprezecelea congres al partidului, în marea sală a congresului, zisese în cuvântarea sa că se va întoarce capitalismul la noi în România când *va face plopul pere şi răchita micşunele*. Marian ascultase la *Europa liberă* ce se întâmplă la Timişoara şi îl apucă tremuratul:

— Bă, voi nu vă daţi seama ce faceţi? Voi nu vă daţi

seama că vă nenorociţi pe toată viaţa?

Toţi tăcură şi dispărură ca potârnichile pe la camerele lor. Numai el rămase singur pe coridor şi-şi aduse aminte de povestea tristă a tatălui său. Porumbacu, tatăl, era student la Facultatea de medicină la Timişoara în anul 1956 când se declanşase aşa-zisa *contrarevoluţie* din Ungaria şi când grupa lor de studenţi puseseră la cale o proclamaţie sau o adeziune la acea *contrarevoluţie*. Fuseseră descoperiţi de securitate, arestaţi şi judecaţi. Bătuţi prin beciurile securităţii, schingiuiţi să spună cine pusese la cale acele fapte, ofiţerii nu scoseseră nimic de pe ei. Toţi spuneau că nu ştiu. Pedeapsa căzuse trăsnită: trei ani de puşcărie şi exmatriculat din învăţământul superior. După trei ani venise acasă şi se apucase de muncă cu maică-sa care era văduvă, secera cu ea despuiat pe loturile lor în glodul verii pe căldura înăbuşitoare a lui cuptor bruma de grâu pe care o semănase de cu toamnă, ajutată de cumnatul ei, Stancu Andrei. Toamna îşi schimbase numele pentru a fi sigur că nu-l mai urmăreşte securitatea şi-şi reluase cursurile la Cluj, fără a-i mai da cineva de urmă. Toate acestea i le povestise copilului când se mai mărise şi-i atrăsese atenţia ca la facultate să nu cumva să mai repete greşeala lui că-şi ratează viaţa. Ba mai mult, când îl adusese la Facultate, Porumbacu, tatăl, se întâlnise prin Cişmigiu cu vechiul lui torţionar, general pe atunci la regiunea a patra militară, pe nume Mihai Drăguşin care-l anchetase în beciurile securităţii din Timişoara, îl oprise în loc şi-l întrebase:

— Domnule general, mă mai ţineţi minte?

Generalul, îmbrăcat civil, pensionat de curând, cu o figură impunătoare, se uită la el şi-l întrebă, curios:

— Dar cine eşti dumneata?

— Sunt un fost client al dumitale! Eu am ajuns totuşi doctor, văd că şi dumneata ai ajuns general. Eu însă am făcut o facultate; dumneata ai ajuns general dintr-un biet plutonier cu patru clase primare, adus pe tancurile sovietice de ruşi în divizia TV. Generalul Drăguşin s-a roşit ca un rac, s-a uitat cu scârbă la el şi i-a zis:

— Plimbă ursul să nu te dau pe mâna miliţiei!

Porumbacu nu mai zise nimic. Auzise că Drăguşin intrase în dizgraţia lui Ceauşescu ca vechi kaghebist educat la şcoala lui Stalin şi ameninţarea cu miliţia nu-l mai sperie.

Marian Porumbacu, fiul său, după ce-şi aminti toate acestea despre tatăl lui, intră în cameră şi se trânti în pat. Se culcă să doarmă, era obosit, toată ziua umblase prin oraş să cumpere cadouri pentru fratele şi sora lui. În curând venea vacanţa de Crăciun şi trebuia să plece acasă în provincie. A doua zi trebuia să-şi ia la revedere de la iubita lui, Andra, şi să-şi cumpere bilete de tren. Adormi târziu cu imaginea iubitei sub pleoape. Se cunoscuseră mai demult, pe când el era şeful unei baze sportive şi ea eleva lui. Cu doi ani în urmă la balul bobocilor se împrieteniseră şi de atunci nu se mai despărţeau, umblau toată ziua împreună şi se purtau aproape ca soţ şi soţie. Vara învăţau în Cişmigiu sau în cimitirul Bellu. Andra avea o soră măritată pe şoseaua Giurgiului şi, de fiecare dată, dădeau pe la ea şi apoi se trăgeau în cimitir, în liniştea morţilor şi se apucau de învăţat. Se plimbau ce se plimbau pe aleea scriitorilor, se aşezau pe o bancă de lemn în faţa mormântului lui Eminescu şi citeau, fie cursuri pentru examene, fie opere literare impuse de programa universitară. Câteodată îi prindea acolo seara, şi

nu-şi dădeau seama decât când soarele pe un fond roşietic scăpăta peste salcâmii din zare, dincolo de teiul sub care era mormântul lui Eminescu. Cine-i povestise Andrei că după moartea lui Eminescu, Veronica Micle venise seară de seară la mormântul lui şi-i aprindea o lumânare şi-i arunca o albăstrea pe mormânt? După care plecase la Văratic şi se otrăvise… Poate profesorul de română, Augustin Z.N. Popp…

— Ştii că-n Moldova albăstrelele se mai numesc şi veronicuţe?

— Nu, n-am ştiut!

Priviră amândoi mormântul poetului, era presărat cu flori albastre. O tânără trecătoare aprinsese o lumânare pe mormântul lui şi-l presărase cu flori. Ce romantism desuet! Astăzi ne mai arde de aşa ceva?

Marian o strânse de mână şi o trase lângă el:

— Ai rămas cu nostalgia după Eminescu!

Într-un târziu se sculară şi plecară acasă amândoi.

În această noapte somnul veni greu şi se visă tot în cimitir cu Andra, se plimbau pe aleile triste, privind pe de o parte şi pe de alta mormintele lucrate artistic ale morţilor. Vultiri, icoane, nuduri, moartea întruchipată în diferite chipuri, epitafuri scrise poetic, poezii aproape, pe tema *memento mori*, cruci sculptate, obeliscuri, coloane, cripte lucrate artistic se desfăşurau prin faţa lor şi ei le comentau, uimiţi de arta cu care fuseseră lucrate. Deodată de pe un mormânt învie o meduză cu capul de femeie şi cu părul numai şerpi încolăciţi şi se repezi la Andra s-o sfâşie. El o apucă de mână şi o trase spre el, o îmbrăţişă şi încercă să-i descolăcească şerpii care-i cuprinseseră mijlocul şi gâtul. «*Las-o să moară*, *îi şopti o voce din acelaşi mormânt de unde*

ieşise meduza, *dacă mai continui s-o iubeşti*, *te va trăda*, *priveşte-l pe Eminescu singuratic*, *cum stă la umbra teiului lui trădat de Veronica*! *Aşa vei păţi şi tu*!» «Doamne, gândi el în somn, aceasta e o voce cunoscută, părea să fie vocea prietenului său, Paul, vrea să râdă de el!» Între timp meduza se încolăcise şi pe el, se zbătea să scape de ea şi nu putea.

Îl treziră câteva bătăi violente în uşă.

— Cine este? întrebă el somnoros, puţin speriat de întorsătura visului.

— Deschide uşa! repetă de data aceasta altă voce mai joasă, dar mai fermă.

Marian coborî din pat în pijama şi se duse la uşă. O întredeschise şi zări figura unui miliţian însoţit de un civil.

— Îmbrăcaţi-vă şi mergeţi cu noi până la circă! îi ordonă miliţianul.

— De ce tocmai acum în toiul nopţii? zise el, ofensat de invitaţie. Mâine nu e zi?

— Nu mai puneţi întrebări! interveni civilul. Mergeţi să daţi o declaraţie şi gata!

«Să dau o declaraţie? se întrebă el. E clar, e vorba de *plopul cu perele*!» ştia că nu e implicat în afacere, venise din oraş şi-l găsise aproape gătit. Ba peste noapte îi puseseră şi becuri colorate care luminau intermitent ca nişte steluţe aurii, stingându-se şi aprinzându-se de la un starter pus pe fereastră. Se îmbrăcă şi ieşi pe coridor. Căminul era aproape gol, majoritatea colegilor plecaseră în vacanţă. O pisică miorlăi straniu la marginea dinspre răsărit a coridorului, făcând un zgomot ciudat, de care se sperie. Afară oraşul zăcea în întuneric, se făcea economie de lumină. Câţiva dulăi care se aciuaseră pe la cantina căminului se treziră şi

începură să latre la ei.

— În ce problemă să dau declaraţia? mai întrebă el interlocutorii de data aceasta mai relaxat pentru că se ştia nevinovat. La o adică putea să pună ca martor şi pe Paul cum veniseră din oraş şi găsiseră pomul împodobit. «Dar dacă nu va fi chestia cu pomul? se gândi el. Poate va fi în legătură cu taică-său. Poate generalul Drăguşin îl turnase la miliţie şi acum îl chema să dea o declaraţie în legătură cu ceea ce zisese taică-său despre el.

— Veţi vedea la sediul Miliţiei Capitalei!

Tăcură toţi, în stradă îl urcară într-o Dacie şi plecară cu el. În câteva minute ajunseră la Miliţia Capitalei şi îl băgară într-o mare sală unde mai erau câţiva tineri, vreo trei băieţi şi două fete care dormitau pe bănci. Cei doi dispărură şi le lăsă doar o sentinelă la uşă.

— Tu ce-ai făcut? îl interogă un tânăr mahmur de băutură după ce rămaseră singuri.

— Nimic, ce să fac!

— Pe mine, zise ăla, m-a confundat cu unul care răspândea manifeste prin cutiile poştale de la blocuri împotriva lui Ceauşescu! Veneam de la o curvă şi eu ca băiatul şi m-au înhăţat de pe 6 Martie.

Marian tăcu, îi fu frică să mai continue discuţia, ştia de la taică-său câte capcane pot să-ţi întindă securiştii ca să-ţi fabrice o vinovăţie. Privi la una din cele două fete care sta într-o poziţie cam indecentă cu o fustă scurtă, întinsă pe bancă. Fuma şi ofta privind în gol. După culoarea pielii părea o ţigancă din Ferentari cara plecase probabil după clienţi… şi fusese prinsă-n flagrant. Becul din sală era cam chior. Privi şi la al doilea băiat care sta abătut mai la o parte şi parcă se

ruga; mormăia ceva, probabil că băuse şi el şi acum vorbea aiurea.

— L-ai văzut alaltăieri pe Ceauşescu? Trecea pe Magheru într-un Aro blindat să inspecteze lucrul la Casa Poporului. Lângă el avea o potaie de câine cât el de mare. Cred că de atunci au pus ăştia ochii pe mine că era miliţian lângă miliţian!

Marian continua să tacă, mai ales că era vorba de Ceauşescu!

— De ce taci, măi omule, ce-ai, eşti mut? continuă băiatul, supărat că nu-i răspundea la vorbele lui.

Nu ştia cât e ora, îşi lăsase ceasul la cameră. Parcă se lumina de ziuă, se întrevedea spre răsărit cerul albit, semn că mija dimineaţa. Deja în celelalte camere începuseră să se aprindă luminile, miliţienii se grăbeau să vină la serviciu, se-auzeau cizmele bocănind pe gresia de pe coridoare şi din camere.

— Ştii bancul cu miliţienii? îl întrebă iară băiatul de lângă el.

— Ar fi bine să taci! Vorbeşti de funie în casa spânzuratului? îl certă Marian şi se depărtă de el, aşezându-se pe altă bancă mai aproape de a doua fată. El ştia bancul cu miliţienii, era cam scabros, dar circula prin diferite medii. Cică cinci miliţieni plecaseră într-o misiune, şeful lor îi tot număra şi nu ieşeau la număr, neluându-se şi el în calcul. Un altul dintre ei propuse să-şi facă toţi nevoile şi să numere căcaţii. După ce se descărcară, numărară ei moviliţele deşertate şi ieşeau cinci, şeful lor le zise: «Domnule, ca căcaţi ieşim la număr, dar nu ieşim ca miliţieni!»

— Dar voi ştiţi de ce umblă miliţienii câte doi? se trezi al treilea băiat de pe bancă, frecându-şi ochii de nesomn.

— De ce, mă? îl întrebă primul.

— Ca să facă opt clase împreună!

«Domnule, ăştia-s nebuni, au început să spună bancuri tocmai aici în bârlogul lor!», gândi Marin, din ce în ce mai temător.

Între timp apăru o femeie ţopăind pe coridor, deschise uşa şi strigă:

— Cine este Marian Porumbacu?

— Eu! sări Marian de pe bancă, căpătând un pic de curaj.

— Poftiţi la tovarăşul comandant!

Marin se sculă de pe banca pe care se aşezase, îşi trase şireturile la ghetele care-l cam strângeau şi plecă în urma femeii. Se trezi într-o sală mare, la o masă enormă cu un ofiţer în capul ei. Se aşeză pe un scaun la aceeaşi masă, invitat de ofiţer, şi puse capul în jos.

— Dumneata eşti tovarăşul Porumbacu?

— Da, eu!

— Eşti student?

— Da!

— La ce facultate?

— La Filologie!

— Voi, studenţii ăştia de la filologie, aveţi fantezii aiurea, bine, măi, Porumbacule, v-aţi apucat să-l persiflaţi pe tovarăşu'?

— Nu înţeleg la ce vă referiţi!

— Ei, pe dracu', nu înţelegi!

— Vă dau cuvântul meu de onoare că nu vă înţeleg!

— Lasă, bă, că ştiu eu cuvântul vostru de onoare! Luaţi în derâdere cuvântarea tovarăşului la al paisprezecelea congres? Ce-i cu plopul ăla care a făcut pere acum în toiul iernii la fereastra voastră?

— E adevărat, l-am văzut şi eu! Tocmai veneam din oraş cu un coleg când mai mulţi tineri au zbughit-o de lângă el, fără să cunosc niciunul!

— Deci tu vrei să spui că nu eşti amestecat?

— Da, asta voiam să spun. Şi îl am martor pe Paul Popescu, colegul meu.

— Atunci spune-mi cine l-a împodobit?

— Era seară şi n-am cunoscut pe niciunul. În căminele din Grozăveşti sunt mii de studenţi, de unde să-i cunosc eu… Probabil că erau de la alte facultăţi. Ai noştri au plecat acasă în vacanţă aproape toţi! N-aţi văzut că dormitoarele sunt goale?

— Dă o declaraţie scrisă! zise miliţianul, scos din nervi.

Aceeaşi femeie, de data aceasta îmbrăcată miliţian, se prezentă la aceeaşi masă cu o maşină de scris în mână, o instală pe masă, băgă o coală de hârtie în ea şi începu:

— Numele şi prenumele?

— Marin Porumbacu.

— Locul şi data naşterii?

— 15 ianuarie 1970, în comuna Mănăstirea.

— Acum înţeleg eu de ce te-ai îndrăgostit de Eminescu şi plângi cu iubita la mormântul lui, ai aceeaşi dată de naştere!

— De unde ştiţi dumneavoastră că plâng la mormântul lui Eminescu?

— Hei, ne informăm şi noi! «*Te-am zărit printre*

morminte!», vorba cântecului…

Marin o privi în ochi, avea ochi albaştri, bine rimelaţi şi o gură senzuală. Faţa ei era blondă, o blondă spălăcită, dar bine proporţionată cu un corp suplu de balerină. Când zâmbea făcea două gropiţe în obraz de-ţi venea să le mănânci cu obraz cu tot. «Dacă mai stau mult cu ea aici, mă îndrăgostesc ca prostul de această fiinţă mizerabilă. Îi sta mai bine contabilă, manichiuristă sau dracu' mai ştie ce, decât miliţiancă!», gândi el.

— Domiciliul actual? continuă ea cântat ca dactilografele care cântă textul pe care-l scriu, indiferente la conţinutul lui, văzând privirea galeşă a studentului care-o învăluia cu o privire răpitoare.

— Căminul studenţesc Grozăveşti!

— Acum declară dumneata ce ştii!

— Păi ce să ştiu, ce-am spus! Că nu ştiu nimic de acel pom, că eu eram în oraş cu numitul Paul Popescu… şi… cam atât…

— Bine, citeşte şi semnează!

Marin luă coala de hârtie în mână, o citi şi o semnă. Ofiţerul de lângă femeie luă cola şi o vârî într-un dosar, după care îi ordonă plictisit:

— Bine, eşti liber! Dar cu o condiţie: să nu părăseşti oraşul până nu finalizăm ancheta!

— Păi mi-am luat bilete de tren!

— Nu ştim noi, e un ordin! Dacă nu, te reţinem acum!

— Am înţeles!

Ieşi în aerul cald de afară. Deşi era iarnă, părea mai degrabă o primăvară timpurie. Soarele strălucea intens, bătându-i în ochii lui neodihniţi care se roşiseră. Îşi scutură

hainele, boţite pe el de-atâta tăvăleală pe băncile de lemn, şi nici nu observă că în faţa lui apăruseră Paul cu Andra care râdeau de figura lui de bleg, ieşit de la Miliţie ca orice borfaş de rând prins cu mâţa-n sac.

— Ce-ai făcut, mă, râse Paul de el, ai spart vreo bancă, vreun magazin, ai violat vreo curvă? De ce dracului te-au luat ăştia?

— De unde aţi ştiut voi că sunt aici? îi întrebă el, jenat de postura în care se afla.

— Ai uitat şi cum te cheamă! Nu ne-ai lăsat tu un bilet în pat că eşti chemat la miliţie?

Aşa e, în timp ce se îmbrăcase, le lăsase o bucăţică de hârtie pe pat cu o singură propoziţie: «Sunt la Miliţie!», şi semnase. Se zăpăcise şi el de-atâta vânzoleală.

— Lasă asta, zise Paul, e groasă, ce e la Timişoara e dezastru!

— Ce e?

— Revoluţie în puterea cuvântului!

Marian rămase perplex. Avu timp să zică doar atât:

— Hai să mergem mai repede acasă că se chiorăsc ăştia la noi! şi arătă spre nişte miliţieni care-i adulmecau.

2

Mulţimea striga înnebunită în Piaţa Palatului şi în Piaţa Universităţii:

— *O-leee*, *o-leee*.

Ceauşescu nu mai e…

Marian care se dusese la Televiziune s-o păzească de frica teroriştilor se îmbrăcase într-o uniformă militară şi cu arma în mână făcea ordine pe coridoarele strâmte ale clădirii având ca parteneri nişte militari de la o unitate de pompieri. Lăsă vorbă unui coleg că pleacă pentru câteva ore să-i ia urma Andrei. Se despărţiseră pe Magheru, ea o luase spre locuinţa soru-sii spre Cişmigiu şi el spre Căminele din Regie. Lăsase vacanţa baltă şi se alăturase revoluţionarilor de la Inter care făcuseră prima baricadă. Avea înaintea ochilor dezastrul din acea noapte când trecuseră tancurile peste revoluţionari şi toată strada se umpluse de sânge. Apoi cum îi îmbarcase Miliţia în dube şi-i dusese la Jilava.

Acum nu dormise de două zile şi două nopţi şi mâncase doar un corn de la un militar. Avea însă sentimentul că participase şi el la acest măreţ eveniment. Căderea lui Ceauşescu simboliza pentru el căderea comunismului şi el trebuia să-l răzbune pe taică-său şi pe bunică-sa căreia comuniştii îi luaseră totul şi-o înscriseseră în colectiv. Se gândi şi la profesorul de istorie de la liceu cu care intrase în conflict pe tema eliberării României şi pe seama rolului jucat de Antonescu în istorie. El îi spusese profesorului: «*Dacă războiul împotriva Rusiei reuşea şi dacă ne luam Basarabia şi Bucovina*, *Antonescu avea statuie* în *fiecare cătun din ţara asta*! *Dar istoria a fost vitregă cu noi*, *tovarăşe profesor*, *ne-au*

birjărit romanii, *cumanii*, *toate lichelele care-au trecu pe acest pământ de la primii barbari până la ruşi*!» Profesorul s-a făcut că nu aude: «*Eu n-am auzit nimic din ce-ai spus*, *elev Marian Porumbacu*! *Pune-ţi lacăt la gură că altfel ai s-o păţeşti*!» şi-apoi chemări la organizaţia UTM, dosar în regulă la securitate, ce-a fost maică-ta, ce-a fost taică-tău, bunicii, străbunicii, dacă au fost chiaburi sau legionari… Atunci s-a scârbit el şi a plecat de la Liceul Militar de la Breaza şi s-a înscris la un liceu teoretic din Bucureşti… Câte discuţii a avut cu taică-său, că trebuia să tacă, să-şi continue liceul militar că avea alte perspective! Pe dracu', ce perspective? Uite că a venit revoluţia şi s-au dus dracului toate perspectivele…

Mergând el acum pe stradă avea senzaţia că pluteşte prin rai, trecu pe la Majestic şi văzu pentru prima dată o lozincă scrisă pe clădire care-l narcotiză: «*Jos comunismul*!» Mulţimea trecea pe lângă el şi striga înnebunită şi fericită cu tricolorul cu gaură în mâini, fluturându-l:

«*O-leee*, *o-leee*, *oleee*, *oleee*
Ceauşescu nu mai eee!»

— Ce s-a întâmplat? întrebă el pe un tânăr care striga de mama focului.

— Cum ce e? A fugit Ceauşescu, a fugit tiranul! şi-a luat zborul cu consoarta de pe acoperişul ceceului într-un elicopter!

«Trebuie neapărat s-o văd pe Andra», se îndreptă el grăbit spre Parcul Tineretului, cu gândul să se urce în tramvaiul cincisprezece. «Să împart aceste clipe de bucurie şi cu ea!» Dar n-avea nicio şansă să mai circule cu mijloacele

de transport în comun: tramvaiele, troleul şi autobuzele se opriseră şi metroul circula cu mari întârzieri. Întinse deci pasul, privi pe cer, era de un albastru pur în contrast cu oraşul jumătate dărâmat, negru şi mohorât. Schelete de blocuri şi macaralele gigantice se înălţau pe lângă Casa Republicii ca nişte megaliţi uriaşi din cine ştie ce eră preistorică. Acestea trebuia să fie blocurile activiştilor de partid de pe lângă cece. Ca o ironie a sorţii rămăseseră nişte ruine ca martore ale dezastrului comunist prin care trecuse ţara.

Ajuns la Andra, constată că nu e nimeni acasă, sunase în gol aproape o jumătate de oră şi nu primise niciun răspuns! «Trebuie să fie nebună să iasă acum în oraş!», gândi el. Deja începuse să se tragă, se-auzeau focuri răzleţe, dinspre Bellu şi unităţi mecanizate, tancuri şi tanchete, care veneau spre centru. «Ce-ar fi să se fi amestecat în mulţime, s-o ia apa şi pe ea şi s-o ducă în focul evenimentelor?» Se va întoarce tot la Televiziune. Dar înainte de asta intră într-o cofetărie, trebuia să mănânce ceva că era lihnit de foame. Ceru un pahar cu lapte şi o chiflă şi le înghiţi repede.

— Sunteţi ostaş? îl întrebă vânzătoarea, o fetişcană drăguţă, dornică să afle şi ea ceva de la un om autorizat.

— Nu, domnişoară! Fac parte din corpul de gardă al Televiziunii ca voluntar…

— Aaa! Dacă-i aşa, trebuie să plecaţi că am văzut la televizor că fac apel la cetăţeni să vină s-o apere de terorişti! După plecarea lui Ceauşescu s-au înmulţit teroriştii şi-au început să tragă! Sunt morţi şi răniţi!

Marian lăsă banii pe masă şi o întinse; pe străzile oraşului veneau grupuri-grupuri de tineri, curgeau precum o

apă scăpată din zăgazuri spre marele fluviu care era Calea Victoriei. Cântau întruna:

«*Oooleee*, *oleee*, *oleee*, *oleee*
Ceauşescu nu mai eee!»

Prima întâlnire cu realitatea fu crudă, pe caldarâm două victime împuşcate, una în picior, alta în abdomen. Se zbăteau şi strigau după ajutor. El opri o Dacie şi-i urcă în maşină.

— La cel mai apropiat spital! îi strigă şoferului care rămăsese timorat de această scenă. Se urcă şi el în maşină şi porniră. Începuse să se tragă în draci, când scoase capul din portiera maşinii, un glonţ îi şuieră pe la ureche, lovindu-se de uşă. Un grup de tineri se culcase la pământ, pitulându-se după clădiri sau după boscheţi. O luă şi el cocoşat spre clădirea din faţă şi încercă să adulmece de unde vine focul de armă. Nu-şi dădu seama prea bine, venea de undeva din spatele unui bloc din parte opusă. Doi pui de ţigani, fără să le pese, se zbenguiau în mijlocul străzii, cântând ceva. Scena era grotescă, un domn în vârstă, se opri şi privi spectacolul, se închină şi o luă la stânga, zâmbindu-i şi zicându-i în glumă:

— Eu am apucat şi bombardamentele din patruşpatru! mai bine mă lua Dumnezeu să nu le mai văd şi pe-astea!

Nu-i răspunse nimic bătrânului, gândul lui era la Andra! vru să-i răspundă mai multe, dar bătrânul se depărtase. Bunicul lui fusese gardian pe timpul lui Antonescu şi petrecuse bombardamentele anglo-americane aici. El cunoscuse fiecare părticică a Bucureştiului şi-i

povestise şi nepotului: «*Uite*, *aici făceam eu de gardă la patru verde*, *apoi m-a mutat la Matache*, *în Piaţă*, *apoi în Ferentari*, *în Militari*, *la Chibritu*…» Cu fiecare avea o povestioară pe care copilul de atunci o ascultase cu mare atenţie şi o înregistrase. În timp ce trecea prin aceste locuri şi le aducea aminte. Îi era necaz că nu le scrisese cu lux de amănunte căci bătrânul avea talent la povestire şi acum nepotul putea să le ţină minte mai bine. «Istoria se repetă, gândi el, acum patruzeci de ani, bunicul… acum eu… poate peste patruzeci de ani istoria se va repeta cu fiul meu… sau cu nepotul meu…»

Din urmă venea o coloană de tancuri. Pe primul tanc flutura un steag tricolor cu gaură şi câţiva civili erau sus pe el la braţ cu militarii. Ei strigau cât puteau:

«*Azi în douăşdoi*
Armata e cu noi.
Azi în douăşdoi
Armata e cu noi!»

Semn bun, gândi el, armata a trecut de partea revoluţionarilor! O coloană care ieşi din gura metroului cânta:

«*Libertate*, *te iubim*.
Ori învingem, ori murim!»

Fluturau steagurile şi tinerii erau de o exuberanţă extraordinară. O puşcă mitralieră le tăie elanul şi gloata se împrăştie ca potârnichile. În urma lor un tânăr se perpeli pe caldarâm ca un pui de găină când îi iei gâtul, zbătându-se într-o baltă de sânge. O voce de fată, ieşită de undeva, ca din pământ striga ca ieşită din minţi: «Huooo, ne-mpuşcaţi,

criminalilor!!» Doi tineri se târâră pe burtă până la victimă şi merseră aşa până lângă caldarâm. «A murit, a murit!», repetau înfioraţi şi îngroziţi de imaginea mortului.

Marian întinse pasul; se uita prin mulţimile de tineri speriat, doar o va zări pe Andra. Dar Andra nu se vedea! Să se fi dus la Ancuţa, colega ei de facultate, care sta pe Magheru? La facultate, nici atât! La cămin? Căminele se închiseseră pe timpul vacanţei şi studenţii plecaseră pe la casele lor. Numai ea, Andra, stătuse după el, întârziase pentru că avea unde să stea. Mai bine pleca acasă, o ştia în siguranţă. Deodată, prin acea mulţime vede o batistă fluturând, era într-adevăr Andra în carne şi oase, era întreagă, în partea dreaptă era Ancuţa şi sora ei Maria. În spatele lor îl văzu pe Paul Popescu şi pe Gigel fluturând un steag tricolor. Marian fugi spre ei şi le făcu un semn de departe cu mâna să stea pe loc.

— Ce e cu voi? mai avu el puterea să întrebe.

— Dar cu tine ce e? i-o reteză Andra.

— Te-am căutat pe Giurgiului, eram îngrijorat! Tu, Paule, parcă plecasei acasă? îl descusu el pe prietenul său.

— Ne-a chemat înapoi Politehnica şi-am venit cu trenul de seară prin Roşiori! Stau în Regie. S-au deschis căminele, nouă ne-au dat şi arme să păzim Facultatea!

— Atenţie, fraţilor, feriţi-vă pielea că ce-am văzut eu, neam de neamul meu să nu mai vadă!

— Ce-ai văzut, mă, ce-ai văzut? Fricosule! îl apostrofă Andra.

— Cu teroriştii nu-i de glumă, trag de unde nu te-aştepţi! Am văzut morţi şi răniţi…

— Ce te vaieţi ca o muiere? Murim şi gata! glumi Paul

cu el, mai mult încurajându-se pe sine.

— Vom muri şi vom fi liberi! îl secondă Ancuţa, plină de entuziasm (cum vine asta, gândi el, *vom muri şi vom fi liberi*? Cum dracului să mai fii liber dacă mori?)

— Trebuie să ne vindem pielea scump, Ancuţo!

Marian o trase pe Andra într-o parte, o strânse de mână şi o sărută. I se păru că e cea mai frumoasă fată de pe pământ cu eşarfa aceea roşie pe după gât.

— Te iubesc, Andra!

— Te iubesc şi eu, Mariane! îngână fata încet, închizând ochii şi primind ca pe un dar ceresc acel sărut al lui care o narcotizase…

3

Evenimentele ulterioare se precipitaseră aşa de repede încât în capul lui Marian totul se învârtea într-o învălmăşeală năucitoare. Ceauşescu şi consoarta lui fuseseră condamnaţi la moarte şi ucişi pe 25 decembrie, seara, după o judecată sumară; imaginea lor zăcând pe caldarâmul unei unităţi militare din Târgovişte încă-i mai stăruia sub pleoape, după o noapte de nesomn în faţa televizorului pentru a se convinge, în sfârşit, că dictatorul s-a dus dracului pe lumea cealaltă…

Imediat Marian cu alţi câţiva colegi s-au organizat în Liga studenţilor, implicându-se serios în ultimele evenimente. Făcuseră şi un ziar în pripă pe nume «Gândul» care milita pentru democraţie, transparenţă, multipartitism, demontarea comunismului şi condamnarea lui. Din străinătate primiseră material propagandistic şi câteva camere de luat vederi cu care mergeau pe la diferite demonstraţii ale opoziţiei pentru a populariza programele acestor partide. Începuse o luptă acerbă pentru putere între foştii comunişti şi securişti şi adversarii lor care încă nu avuseseră timp să se organizeze. Ieşiţi proaspăt din puşcării, bătrâni şi bolnavi, membri partidelor istorice care mai trăiau erau împiedicaţi să-şi desfăşoare activităţile lor politice. În Frontul Salvării Naţionale intraseră fel de fel de oameni de diferite orientări politice pentru a fi legitimat ca organ central. Dizidenţi, vechi comunişti intraţi în dizgaţia puterii ceauşiste, militari, securişti, membri ai partidelor istorice, se întâlniseră laolaltă sub oblăduirea lui Ion Iliescu, formând o organizaţie amalgam, din care ieşise învingătoare aripa

neocomunistă. Asta era durerea cea mare a lui Marian: că învinseseră tot cei care-i ţinuseră în coardă lui Ceauşescu, un fel de eşalon doi dornici să pună mâna cât mai repede pe putere. Aceştia trebuiau arătaţi cu degetul şi demascaţi! Marian mersese prin toate coclaurile securiştilor filmând locaţii unde se făceau ascultări telefonice, unde-şi pedepseau victimele şi unde-şi ţineau arhivele.

— Mariane, ia-o mai uşor că suntem urmăriţi! îi atrase într-o zi atenţia Preşedintele Ligii Studenţilor, Zugravu.

— De către cine? întrebă curios Marian.

— Cum de către cine? De securitate! S-a dat cu ei şi acum îi folosesc în favoarea lor. Priveşte pe fereastră! îl invită Zugavu şi ai să vezi ce n-ai văzut!

Marian se mută pe partea dreaptă a sălii unde-şi instalaseră sediul Ligii şi privi pe geam. O maşină cu doi tipi se instalase permanent în faţa Universităţii şi-i ţineau sub observare.

— Şi ce vor de la noi?

— Păi pe mine mă întrebi? Întreabă-i pe ei!

— Am să mă duc să-i filmez!

— N-ai ce filma că se schimbă din două în două ore!

— La trei eu plec la conferinţa de presă a Frontului… Am auzit că vor să se transforme în partid, escrocii…

— Du-te ca să putem să prindem materialul în ziar pentru mâine dimineaţă!

În timp ce Marian cu Zugravu discutau în sediul Ligii, pe uşă apăru Andra. Era supărată şi tăcută. Îi făcu semn lui Marian să se dea mai la o parte şi să discute.

— Ce e, domnule? o întâmpină cu răceală. Tu nu vezi că avem treabă?

— Te rog, nu te inerva, aş vrea să stăm un pic de vorbă!

— Ce s-a întâmplat?

— Scorpia de mama, după ce l-a nenorocit pe tata, acum vrea să mă nenorocească şi pe mine!

— Fii mai scurtă! Ce vrea să-ţi facă?

— Ştii că avem o rudă în Canada, o mătuşă din partea mamei…

— Şi?

— A primit răspuns de la ea! Mama vrea să mă trimită în Canada…

— Şi tu vrei să te duci? Eşti copil mic să stai agăţată de fusta maică-tii?

— Ce să fac? Tu n-o ştii pe mama?

— Şi crezi că poate să te trimită cu forţa?

— De când îmi bate ea capul. Zice că mătuşa mi-a găsit pe cineva bogat cu care vrea să mă mărit!

— Aaa, asta era, păi de ce nu-mi spui, dragă, aşa… Prietenia noastră s-a dus, deci pe apa sâmbetei… Ia spune-mi mai iubit vreodată?

— Mariane, te rog…

— Pleacă din faţa mea! Am avut atâta încredere-n tine şi-acum îmi vii cu de-astea? Poţi pleca chiar mâine, nu-mi mai pasă de tine…

Andra începu să plângă, Marian nu o înţelegea. Ea venise să-i propună să plece amândoi să găsească acolo de lucru. Dar… «El, patriotul, gândi Andra, care nu concepuse niciodată în viaţa lui să-şi părăsească ţara, locurile lui natale…» Trânti uşa fără să mai zică niciun cuvânt şi plecă înfuriată. «Dacă m-ar fi iubit, m-ar fi ascultat şi pe mine să-i spun ce gândesc!»

După câtva timp, Marian îşi luă camera de luat vederi şi plecă spre Piaţa Universităţii. De câte ori trecea pe aici scotea câte-o lumânare din buzunar şi o aprindea la troiţa ridicată de curând ca semn de recunoştinţă pentru tinerii care căzuseră sub tancuri în noaptea de 21 decembrie. Avusese o colegă de grupă, pe nume Maria Cârciumaru care fusese lovită de gloanţe chiar în acest loc. El o suise într-un taxiu şi plecase cu ea la spital dar până acolo murise pe drum. Părinţii Mariei îi adusese un album cu fotografii şi Marian îl depusese în această troiţă pe o firidă de scânduri cu o dedicaţie din partea tatălui: «*Te-am crescut până la nouăsprezece ani*, *fetiţa mea*, *cum am putut şi te-am iubit ca pe propriii mei ochi şi acum când tu ai plecat în lunga ta călătorie*, *eu şi maică-ta am rămas rătăciţi prin această viaţă*!» Frumos scris, impresionant chiar, şi fiecare trecător care trecea pe aici vărsa câteva lacrimi de tristeţe privind fotografia fetiţei; începură să-i curgă şi lui un şir de lacrimi pe obraz. O cunoştea de la cursuri, era o fată extraordinară, învăţa bine, îşi ajuta colegii, cum de căzuse tocmai ea victima acestui măcel? Luă albumul şi-l mai răsfoi încă odată, voia să-i publice fotografiile în ziar cu o mică biografie. Participase şi ea la acel faimos pom de Crăciun, decupase perele, le colorase în galben şi le prinsese cu bolduri pe crengile plopului golaş. Albumul era un fel de film al vieţii: Maria mică cu nişte buclişoare pe frunte într-un cărucior pe stradă cu maică-sa, apoi Maria în clasa a doua când o făcuseră pionieră, apoi la banchet în clasa a opta cu o rochie albastră, lungă, cu o eşarfă care-i atârna până-n pământ. Apoi bucuria reuşitei în clasa a noua la cel mai bun liceu din Bucureşti, era la masă cu toată familia, ea, mami, şi cu

tăticuţul la care ţinea foarte mult şi lângă ea prietenul ei de la Predeal… Ultima fotografie o arăta singură într-o bancă la Biblioteca Universitară, citea *Istoria literaturii* de Călinescu… Ce scurt metraj făcuse ea din viaţa ei… Marian mai reciti încă o dată cuvintele tatălui ei: «… *şi acum când tu ai plecat în lunga ta călătorie, eu şi maică-ta am rămas rătăciţi prin această viaţă*!» Dar oare el nu era rătăcit prin viaţă, Andra în zăpăceala ei nu era o rătăcită prin viaţă? Nu făcea şi ea o lungă călătorie acolo la capătul pământului în lumea albastră a Canadei? După această Revoluţie părea că toată lumea s-a rătăcit prin viaţă! După patru zeci de ani de comunism părea că toată lumea s-a zăpăcit de-atâta libertate. Cum să plece ea în Canada? Ce ştia ea de Canada? Că ocupă jumătatea septentrională a Americii de Nord, că are o suprafaţă de aproape zece milioane de kilometri pătraţi, că are o populaţie aproape cât ţărişoara noastră, că are capitala la Ottawa, că acolo se vorbeşte franceza şi engleza din care ea nu cunoştea o boabă, că alte oraşe mai mari sunt şi Montrealul şi Toronto, da, faimosul Toronto în care locuia mătuşa ei, care-i găsise un gândac s-o mărite cu ea. Că are avere, că e bogat, că are situaţie…

Plecă de la Troiţă cu capul în jos, mergea parcă pierdut pe altă planetă cu gândurile aiurea, o luă în sus pe Magheru, vru să vadă fostul Comitet Central, Biblioteca Universitară şi Muzeul de Artă din fostul Palat regal care arseseră toate în flăcări, rămânând doar nişte ruine. Nu-şi dădea seama de ce se puseseră cu tunurile pe ele. El în acel timp fusese în clădirea Televiziunii şi nu putuse să vadă toate aceste nenorociri. Pentru câţiva terorişti care ar fi fost ascunşi acolo era de ajuns doar o grupă de soldaţi ca să-i captureze!

Ceva era trucat aici! Se juca o carte mare! Nu cumva aveau dreptate unele ziare care o numeau *Revoluţia furată*? Furată de cine? De foştii comunişti, plus securişti, plus activişti, plus, plus… Tineretul şi copiii care ieşiseră în stradă pe data de 21 cu acel diavolesc curaj erau daţi la o parte… Nu cumva eu sunt prea mic pentru a înţelege tainele acestei politici? Nu cumva noi suntem îngerii şi ei demonii revoluţiei?

Bunicul lui, care trecuse prin atâtea necazuri, îl atenţionase când fusese vorba să apere Televiziunea: «Măăă, stai la locul tău că aici şi-au băgat nasul alţii! Vor să scoată castanele din foc cu mâna voastră, a tineretului…» Marian nu mai avusese această senzaţie de la cutremurul din '77 cu Casata şi cu molozul şi cu cartiere întregi dărâmate. Copil fiind, vizitase cu maică-sa Bucureştiul acelor zile, ducându-se pe la o mătuşă, şi rămăsese cu o imagine de coşmar. «Domnule, gândea el, păi asta n-a fost revoluţie, a fost război în toată regula, nenorociţii-ăştia au pus tunul pe bietele cărţi şi pe bietele picturi, au ras Biblioteca Universitară şi-au schilodit fostul Palat Regal…»

Lume multă pe centru ca la târg, priveau, vorbeau, ascultau - subiectul tot Revoluţia, tot teroriştii, tot Coposu, care apăruse de curând înfiinţând Partidul Naţional Ţărănesc, tot ţapu care apărea seară de seară în balconul Universităţii, tot IMGB-ul face ordine, tot neocomuniştii, tot televiziunea cu minciunile ei, tot minerii, că ei ne salvează de capitaliştii care vor să ne cumpere ţara, noi nu ne vindem ţara! ei vor face ordine, poezii peste tot, pe toate zidurile, cu «Trei culori!» şi cu «Deşteaptă-te, române!» (când se va deştepta bietul român?) şi cu lozinci incendiare împotriva comunismului, Piaţa Universităţii în falduri albe, cu

caricaturi, Iliescu Kaghebe, cu râsul lui până la urechi, Piţa încercuită peste tot cu o pamblică albă mare pe care scria cu litere de-o şchioapă: «Zonă liberă de neocomunism!», de ce neo? când erau tot cei vechi, eşalonul doi, şi ţiganul de Dincă cu un reportofon în mână strigând cât îl ţinea burta că Revoluţia a fost furată, că Revoluţia a fost deturnată în folosul securiştilor şi-al kaghebiştilor, că trebuie făcută o nouă Revoluţie… şi-n faţa Teatrului Naţional corturi întinse cu bărboşi şi slăbănogi care fac greva foamei pentru punctul opt de la Timişoara, cu curve şi ţigani care strigă: ciunga, ia ciunga, ia ciunga, domnule, tăticule, mămicuţo… Românul s-a născut politician, a tăcut cincizeci de ani dar acum s-a dezlănţuit al dracului, şi-a dat drumul la clanţă că aşa şi pe dincolo, c-a avut dreptate Brucan că ne trebuie două zeci de ani ca să ne dezmeticim, să apucăm şi noi pe vreo cale, suedeză, albaneză, americană, vreo cale originală aşa…

Se-ncingeau grupuri-grupuri de oameni de toate categoriile şi ascultau: c-ar fi mai bine să vină regele Mihai, numai ăla ar mai pune ţara asta la punct, alţii că avea dreptate împuşcatu cu agenturile străine, şi-a băgat coada kaghebeul, cia, ungurii, mosadul, Revoluţia a fost turnătorie curată şi noi ca proştii, noi haita, gloata, cârdul, credeam gogoşile lor de la televizor! am scos copiii-ăia în stradă care nu-şi schimbaseră nici sângele, îngerii Revoluţiei, pe care i-am sacrificat ca pe nişte mieluşei şi-am început să tragem în ei ca să arătăm că avem terorişti… teroriştii n-au fost terorişti, domnule, au fost tot de-ai noştri, au tras unii în alţii ca proştii… Ei, bine, mai crezi ceva din Revoluţia asta! Undeva sus de tot e o fabrică de zvonuri, se dă drumul la câte un zvon şi proştii îl prind din zbor şi-l cred, îl întorc pe

toate părţile cum e chestia asta că dacă vin ţărăniştii cu Coposul lor la putere aduc moşierii şi noi intrăm slugi la ei sau ne vând fabricile americanilor şi ăia bagă toată ţara în şomaj şi le automatizează… Stă cineva acolo sus şi le aranjează şi proştii le cred şi-l înjură pe Coposu că el n-a mâncat salam cu soia… Că ce, striga un ins, de fapt un om onorabil, cu haine curate pe el şi cu o bască pe cap: «Fraţilor, n-a zis fesene-ul că se desfiinţează? de ce, domnule, răcnea ăsta, se transformă în partid politic?» «Huooo! începea cârdul - hoţiii, hoţiii! Feseneul e tot un partid unic, copilul minune al partidului comunist!»

Mai încolo la sediul Liberalilor care scoseseră şi ei capul cu Raţiu şi Câmpeanu în frunte, alţii tunau şi fulgerau împotriva lui Petre Roman, că ăsta, fiul ăluia, al lui Walter Roman, ăla care ne învăţa în «Scânteia» calea cea nouă, vine acum şi ne vorbeşte franţuzeşte, spaniolește şi englezeşte la televizor despre capitalişti, că se ţine cu ei de mână şi se trage cu ei de brăcinar prin Europa şi încheie contracte cu airbusuri nenorocite care nu fac doi bani… Mai înţelege ceva din buimăceala asta, mai crezi ceva, mai ia o atitudine, mai lămureşte pe cineva…

Şi uite aşa au căzut alegerile, ăia strigau şi cântau acolo în Piaţa Universităţii şi ăştia, comuniştii, deghizaţi în fesenişti răspândeau fluturaşi cu trandafirul, precum odinioară comuniştii soarele şi lipeau afişele zâmbăreţului pe toate gardurile, pe toate zidurile şi pe toate tramvaiele şi metrourile, rapid şi în proporţie de masă, pe tăcute, hoţeşte prostind poporul cu televizorul… şi ăla cu bască, cel care striga şi zicea că feseneul face şi drege i-a luat pâlnia din mână lui Dincă şi-a început să zbiere la oameni să deschidă

ochii bine pe cine votează că după cinci zeci de ani de comunism oamenii au amnezie, sunt bolnavi, vor vota tot ca-n patruş'şase soarele… şi altul, unul probabil de-al feseneului sau vreo coadă securistă, îi răspundea şi mai făcea şi propagandă: auzi, domnule, face boborul bolnav, dom ne eşti bolnav, tu, mă, nu boborul, nu clasa muncitoare care duce greul şi n-are timp să stea ca voi aici, plătiţi de Raţiu şi de Coposu cu dolari şi blugi americani! Altul cu o banderoră albă pe mână pe care scria *paza zonei libere de neocomunism* l-a luat la rost: băi, nene, hai, plimbă ursul, că aici e zonă liberă de neocomunişti, hai scuteşte-ne, valea, te rugăm, te implorăm! şi l-a tras de mânecă şi i-a făcut vânt spre Victorii şi ăla înjura şi gesticula că el, boborul, probabil că nu putea să-l pronunţe bine pe p, el boborul «care nu putem să ne exprimăm în vorbe frumoase ca voi, noi ce facem?» Ăla e securist, îl filase altul de pe margine, îl cunosc eu, m-a interogat pe mine la Jilava, acum s-a îmbrăcat civil: «Huooo. f… te-n c… pe mă-ta de nenorocit! E de-al lor, se-adresa el mulţimii, hai după el să-i cerem legitimaţia!» Dar omul dispăruse ca-n ceaţă cu «boborul» pe buze, «noi, boborul» o luase pe Victorii şi intrase la Romarta copiilor, pe hol cu un aparat de fotografiat în mână.

Cam aşa căzuse Marian în tâmpenia asta, în balamucul ăsta şi-i plăcea al dracului să se piardă printre ei, prin furnicarul ăsta de lume cu camera de luat vederi în mână, mai ales seara când vorbeau alde Paler, Liiceanu sau Ana Blandiana, avea filme cu cuvântările fiecăruia dintre ei şi cu mulţimea aia care îngenunchea şi spunea «Tatăl nostru».

Până la alegeri a fost o nebunie, dar după alegeri surpriză: «boborul» votează trandafirul şi pe zâmbăreţul de

pe afişele din oraş… şi dezamăgire peste tot, a fost duminica orbului, gloata, ceata, «noi boborul» au votat tot ca-n patruş'şase schimbând soarele cu trandafirul…

După alegeri lucrurile iau altă turnură, «boborul» începe să se indigneze de *golanii* din Piaţa Universităţii, puşi de Raţiu şi Coposu să destabilizeze ţara. Să meargă la treabă, la examene, la muncă la forjă, la catedră, şi cu ţapul-ăla care le tot dă cheia să-şi facă ei acolo de cap în balconul Universităţii în centrul Bucureştiului, au ei ac de cojocul lui… Acolo sunt drogaţi, afanisiţi cu injecţii de la liberali, Radu Câmpeanu le împarte blugi şi dolari să strige ei acolo ce le taie capul… Televiziunea îi demască seară de seară: că scursura Bucureştiului s-a adunat toată acolo în corturi unde se droghează şi se face sex şi unde se pune la cale răsturnarea noului regim… Preşedintele ţării se indignează: băăă, trebuie să facă cineva ordine! Tot minerii, ei, săracii, să vină să facă ordine! Să plece din şut, mânjiţi pe ochi cu praf de cărbune să se urce în trenuri şi-n autobuze şi să vină la Bucureşti… Securitatea îi va ajuta, le va da adrese, fotografii cu capii, îi va conduce la domiciliile lor şi le va administra câte-o mamă de bătaie să-i înveţe minte să mai facă aşa ceva! Că ce, poliţia ia banii degeaba, nu mai are nicio autoritate, după Revoluţie s-au făcut miei, săracii… Că armata nu mai face politică şi nu-şi mai bagă nasul ca-n Revoluţie să cadă de fraieră să zică că ei au tras în mulţime… E bine să vină ei, minerii noştri dragi, ca-n treiş'trei, ca-n douăş'unu, ca-n şapteş'şapte când avuseseră curajul să-l înfrunte pe tovarăşu'… ei care sunt detaşamentul de avangardă al clasei noastre muncitoare, ei, care au atâta curaj, să vină ei, săracii, nemâncaţi şi jegoşi şi nespălaţi să pună pe bucureşteni la

punct, mai ales pe intelectualii cărora li s-a urcat la cap democraţia… să ia ei răngi şi bastoane şi lanţuri şi *clondire* de rachiu ca să prindă *coraj*… să-i organizeze bine securitatea, sau mai bine-zis securiştii că securitatea ca instituţie s-a desfiinţat… s-a evaporat, s-a dizolvat… Să se îmbrace şi ei în lămpaşi şi să-i conducă la obiectivele stabilite… Ei, care erau aşi şi cunoşteau nume şi adrese şi persoane, ei care aveau pozele ălora din Piţa Universităţii în buzunare şi destabilizau ţara, să-i adulmece şi să-i ronţăie să le piară cheful de-atâta democraţie, ei care ţineau cu «boborul» şi nu mai ştiau care va fi soarta lor în viitor, trebuia să se remarce şi ei cu ceva, s-arate şi ei noii puteri că sunt loiali şi tot ei sunt zmeii-parazmeii, ei, deghizaţi în bieţi mineri nevinovaţi!

Se-anunţase că vin deja de cu noaptea, se îmbarcau în trenuri, toată Valea-Jiului colcăia, fierbea, forfotea, se pregătea de capitală.

Marian auzise despre isprava lor şi dorea să facă un reportaj pe cinste cu imagini luate din podul Universităţii, urcase cu camera de luat vederi până la ultimul etaj, la gura podului, acolo nu îl vor prinde, n-au de unde să ştie ei toate chichiţele-astea ale lor. În zori Gara de Nord se înnegrise de mineri, se împărţiseră pe plutoane şi pe grupe, luaţi în primire de falşii ortaci, şi-au plecat pe străzi şi-au început lupta cu duşmanul de clasă: că, bă, ce e cu tine? şi jap! jap! jap! cu răngile şi bâtele lor, că de ce nu eşti la muncă? că de ce eşti îmbrăcat în blugii lui Raţiu, că de ce au părul lung, drogaţii de ei, de ce nu învaţă carte, d-aia i-au trimis părinţii la facultate? şi aşa până au ajuns la Universitate şi la Arhitectură şi-au început ca vandalii să spargă geamurile şi

uşile să intre în clădiri, că, bă, ce e cu tine? tu eşti, bă, de-al lui Căposu? tu nu laşi noua conducere să-şi facă treaba? că tu eşti, mă, de-al lui Raţiu? că tu eşti din Piaţă? şi jap! jap! jap! cu bâtele pe capul bieţilor bucureşteni, că de-aia te-a trimis tac-to la facultate? şi răstoarnă şi sparge şi urcă pe scări, răcnind, puţind a rachiu, a mahoarcă, a năclăială, a transpiraţie… Marian îi filmase din pod cum se năpustiseră ei cu bâtele ca-n timpurile preistorice hoardele tătărăşti spre cele trei intrări prin spate şi-i auzea cum urcă la etaj, cum răpăie şi cum sparg geamuri, cum răstoarnă mobilierul căutând duşmanul de clasă, cum rup dulapurile cu material didactic şi-l jefăne şi strigă, răcnesc, că băăă, mai e cineva de-al lui Căposu pe-acolea? şi-i găseau pe bieţii studenţi pitiţi prin dulapuri şi prin veceuri şi pe sub bănci prin biblioteci şi jap! jap! jap! cu ce apucau să dea, că să-ţi arătăm noi cine e Căposu-ăsta! şi Marian sta spânzurat sus pe nişte grinzi, aproape pe crucile acoperişului, tremurând de frică, nu ştia ce să mai facă şi încotro s-o mai ia. Văzuse de sus scene îngrozitoare şi i se făcuse părul măciucă şi de-odată aude, pe-aici băieţi, şi vede doi păroşi negri de funingine cu lămpaşele aprinse în piept că se îndreaptă spre el şi-l apucă de o mânecă a hainei şi-l trag jos, ăsta este, zisese un al treilea ceva mai spălat la faţă, care cunoştea toate chichiţele pe-aici şi care probabil îl cunoştea şi pe el, după atâta filaj; era chiar securistul filologiei, îi văzuse faţa în lumina lămpaşului, îi auzise glasul răguşit de foanfă şi-l recunoscuse, şi ăia doi îl trag jos şi se pun cu răngile pe el şi-l croiesc pe unde apucă, pe cap, pe spinare, pe picioare, peste tot, cu sete şi cu ură proletară şi îl înjură de mamă şi-l trag de picioare pe scări mai mult mort, mătură cu el scările până

jos în holul filologiei… «Lăsaţi-l, maică, strigase o femeie de serviciu, voi nu vedeţi că l-aţi omorât? Dar ei nu auzeau, îl loveau şi-l târau ca pe o cârpă şi Marian îşi prinsese capul în palme, auzise el acolo la carate că trebuie în astfel de situaţii să-ţi aperi organele vitale, luase deci capul între mâini şi-l încleştase, simţea doar la ceafă, când cădea din scară-n scară, câte-o lovitură, un fel de zdruncinătură, aiuritură atât avusese timp să gândească la maică-sa şi la bunică-său care-i spusese să-şi vadă de treaba lui că… Se gândea la maică-sa cum îl va jeli ea, ducându-l la cimitir, singurul băiat, sprijinul ei pentru toată viaţa… şi-apoi la Andra, poate că avea dreptate să plece, în ţara asta nu mai e de trăit… După care n-a mai simţit nimic, ăia l-au tras în stradă şi cineva, un civil, probabil străin de ei, a oprit o maşină, o Dacie 1300, şi i-a şoptit şoferului: repede la un spital să nu moară pe drum… şi s-a trezit la spitalul Filantropia, într-un pat dintr-o rezervă, având în faţă pe unul din doctorii de serviciu, pe nume Florescu, care repeta mirat: ce barbarie, domnule, ce barbarie, dar ce-ai făcut, omule, de te-au adus în halul ăsta? Nu te feri de mine, îi şoptea el, spune-mi tot ce-ai făcut, cine eşti şi de unde te-au adus? De-acolo din Piaţă, încerca Marian să-i explice, din podul Universităţii, zicea el cu buzele şi arcadele ochilor în copci şi cu obrajii cusuţi. Dacă-i aşa, zice acel doctor Florescu, ăştia poate or să te caute prin spital, am să te duc la mine acasă… Bandiţii ăştia vă are în evidenţă şi vă culege să vă trimită iar la Jilava. Şi trage maşina lui în faţa intrării spitalului şi le şopteşte celor doi brancardieri că pe pacientul Marian şi cum îi mai zice, să-l ducă jos la maşina lui că se repede cu el la Spitalul de urgenţă la un tomograf. Minţise, îndreptase maşina spre

strada pe unde pleca el acasă şi se grăbi să ajungă cât mai repede. Îl aşezase într-o cameră mai dosnică să nu fie văzut de vecini şi se pusese cu tranchilizante pe el… A rugat-o pe nevastă-sa să stea la capul lui cu un prosop ud şi să-i pună comprese reci pe la cap…

Toată lumea auzise şi văzuse la televizor dezastrul pe care-l făcuseră minerii în capitală şi Anca, colega lui de facultate care ştia unde este, intrase în panică, plecase înnebunită după el, îl căutase trei zile şi trei nopţi pe la toate spitalele din Bucureşti, până ajunsese la Filantropia, la morgă, unde dăduse de doctorul Florescu. «Dar dumneata cine eşti?», o interogase el pe Anca văzând-o plânsă şi deznădăjduită. «Sunt o colegă de facultate». «Te-ai uitat la televizor? o mai întrebă el – barbaria secolului douăzeci, ia loc, domnişoară, că-ţi dau veşti bune despre prietenul dumitale; e la mine acasă, e rău de tot, mai zise el, dar e în afara oricărui pericol… Ai unde-l duce? o mai întrebă el - trebuie să nu ştie nimeni că cei din Ligă sunt vânaţi ca potârnichile şi poate ajunge iar la Jilava!» «Da, am, stau la o mătuşă pe Magheru şi-o să-l îngrijesc până se vindecă!» «Dacă-i aşa, hai la mine acasă să ţi-l dau în primire!»

Şi-au plecat amândoi cu maşina la locuinţa lui, unde-i întâmpină nevastă-sa. «Cum e?», o întrebă el. «Cum să fie? doarme şi geme de durere!» «Dumneaei este o colegă de facultate şi vrea să-l ia acasă, i-o recomandă el pe fată. «Ancuţa!», se prezentă ea. Şi intrară în camera lui. Marian dormea şi visa. Se făcea că a murit şi a intrat în Paradis, după ce trecuse printr-un tunel care se învârtea şi piuia şi zdroncănea; după acest tunel s-a trezit pe un câmp alb-alb, numai cu flori albe şi cu nişte lumânări care ardeau, pâlpâiau

cu luminiţele lor mici ca-ntr-un enorm cimitir, parcă ar fi fost la Bellu, dar cimitirul era fără cruci… O aştepta pe Andra şi Andra nu mai venea; târziu de tot a apărut îmbrăcată într-o rochie de mireasă şi i-a zis: iată-mă, ce credeai tu că nu mă mărit? şi era tare frumoasă, ca un înger, cu faţa ei ovală, şi gâtul de marmoră, cu un corp subţirel pe care-l frânguise el odinioară sub patima unui sărut. Pe sus treceau nori negri din care cădea o ploaie de toamnă, un fel de burniţă, sute de corbi spintecau cerul şi lăsau în urma lor nişte dungi negre, un fel de eşarfe lungi pe care scria mare: Jos Ceauşescu! şi prietenul lui, Zugravu, stătea cu un tricolor în mână mai la o parte, părea supărat pe el. Poate că era supărat, gândea el că scăpase camera de luat vederi în mâinile minerilor şi se dusese pe apa sâmbetei reportajul lor despre mineriadă. «Ce-ai mă, Zugravule, de nu vorbeşti cu mine?» – l-a întrebat el. «Cum să n-am, ţie îţi arde de Andra şi prietenii noştri stau închişi la Jilava!» Voia să-l întrebe care prieteni dar nu mai funcţionau muşchii faciali, nu mai putea vorbi, dădea să deschidă gura şi nu mai putea, iar dinţii erau însângeraţi. Şi Zugravu se înalţă la cer cu tricolorul în mână, cântând cântecul *golanilor*:

Noi de-aicea nu plecăm, *nu plecăm acasă*.

Până nu ne-om câştiga libertatea noastră!

Chestia aia pe care o compuseseră ei acolo în Piaţă cu: *decât activist*, *decât comunist*, *mai bine golan*, *mai bine*…

Apoi se schimbă planurile, el, în haine albe şi Andra în aceeaşi rochie de mireasă merg pe-o câmpie verde-verde, spre Valea Plângerii, acolo la Bellu; peste tot câmpul acela alb se transformă într-o câmpie cu mii de flori: maci, turcaleţi, brebenei, albăstrele, viorele, ghiocei… şi el culege

flori şi i le dă Andrei în mână şi Andra râde: vezi, mă, prostuţule, că te-am păcălit, cum era să mă mărit eu acolo în Canada, eu pe tine te iubesc! şi o voce de sus, dumnezeiască le-a strigat: *Tu*, *Mariane*, *şi tu*, *Andro*, *sunteţi exilaţi* în *Paradis*! De ce ne păcăleşti, Doamne? a întrebat Marian acea voce. Nu vă păcălesc, voi sunteţi deja în Canada! i-a răspuns acea voce. El cu Andra pluteau pe sus prin albastrul sideral al cerului canadian şi de acolo de la acea înălţime vedeau câmpii enorme, Anzii Cordilieri, Lacurile, Cascada Niagara, marile gheţuri din nord, pădurea boreală de conifere, de plopi şi de mesteceni, întinsă cât vedeau cu ochii şi au aterizat jos pe o pajişte unde au fost întâmpinaţi de un preot care i-a pus să îngenunche şi i-a cununat: cunună-se robul lui Dumnezeu, Marian Porumbacu, cu roaba lui Dumnezeu, Andra Dinu; în numele Tatălui şi-al Fiului şi-al Sfântului Duh, amin! de trei ori, sărutaţi-vă, i-a îndemnat acel preot, şi ei s-au sărutat şi au început să râdă… nu râdeţi, le-a zis bătrânul preot, căsătoria e legământ pe viaţă şi când a zis *pe viaţă*, Andra a dispărut de lângă el, pur şi simplu s-a evaporat aşa cum fac ielele când te vizitează noaptea, după ce-ţi ia o mână sau un picior. Poate nu vrea, se gândeşte el în visul lui, să se mai mărite cu mine! Sau poate s-a dus la acel bogătaş cu care voia s-o mărite maică-sa…

Visul devenise din ce în ce mai incoerent, iar planuri schimbate, iar decoruri care cad ca-ntr-o mare scenă, fundal de cortină roşie de catifea, el era la şcoală şi spunea o poezie la finele anului şcolar, luase premiul întâi şi trebuia să recite acea poezie: *Treceţi batalioane Carpaţii*… şi taică-său mare care asista la acea serbare se suie pe scenă şi începe să povestească ce-a păţit el acolo la Cotul Donului, călăraş cu

schimbul, dezastru, domnule, cum cădeau schijele şi cum lătrau katiuşele ruseşti de înroşiseră apa şi cum săreau capete de oameni şi mâini şi picioare în sus amestecate cu ale cailor şi cum a trecut el apa Donului înot ţinându-se de coada calului… (poate visul avea şi ceva din realitate căci bătrânul îi povestise de o mie de ori aceste scene de coşmar şi-i rămăseseră întipărite pe creier). Şi-acum el, adică ei, zic că e reacţionar, c-a luptat pentru patrie şi l-au făcut *câinele credincios al lui Antonescu*, el, câinele credincios al mareşalului? şi de acolo de pe scenă începe să strige *Jos comunismul*! şi vin haidamacii şi-l înşfacă şi-l duc la securitate şi-i pun întrebări: cum devine chestia, domnule Porumbacu, de strigi aşa ceva, ce nu-ţi convine? şi el cu bătrânul s-au trezit într-un beci, legaţi de mâini şi de picioare şi taică-său mare îi zicea: lasă, băiatu' lu' tataie, că toate trec pe lumea asta! Ce s-a ales de Ur, de Memfis, Heracleopolis, Susa, oraşul în care Alexandru s-a căsătorit cu Stateira[1], cu Babilonul, cu Turnu Babel, cu Athena şi cu Roma? Toate sunt cenuşă şi fum pe pământ! Nu putea să fie adevărat căci tataie murise de curând, fusese la moartea lui şi-l plânsese, poate că murise şi el acum şi ei s-au întâlnit undeva în ceruri şi acum se găseau în iad, în beciul acela… Cum să fie ei în Iad când o voce, poate Dumnezeu, le strigase că sunt exilaţi în Paradis?

Deschise ochii, privi înceţoşat cele câteva persoane care erau deasupra lui, pe fereastră se vedeau doi plopi care îşi arcuiau vârfurile deasupra casei, sunându-şi frunza în bătaia vântului cald al verii…

---

[1] Fiica lui Darius al III-lea.

— Stai liniştit! îi şopti Anca şi de-abia atunci îşi dădu el seama cine este. Înfăşurat tot în tifon părea o mumie sub aşternut.

— Unde sunt? se întreba el privind camera necunoscută în care zăcea.

— La domnul doctor! îi răspunse Anca pe un ton dulce, privind la doctorul Florescu.

— Păi ce s-a întâmplat cu mine?

— Pe mine mă întrebi? râse Anca. Spune-ne tu!

— Credeam că sunt la morga spitalului, şopti el printre fâşiile de tifon care-i împiedicau buzele să pronunţe clar cuvintele… Andra unde este?

— A plecat, nu ştii?

— Tot a plecat?

— A plecat, am condus-o acum câteva zile la aeroport!

Amândoi tăcură. Marian s-a făcut că n-a auzit-o şi a închis ochii, prefăcându-se că doarme sau chiar adormise sub influenţa narcoticelor pe care i le injectase doamna Florescu să suporte mai uşor durerile.

— Nu adormi, hai să te duc la mine la gazdă! Ne duce domnul doctor cu maşina!

— Măi, fetiţo, zise doctorul, te duci în piaţă şi cumperi câteva verze, desfaci foaie cu foaie şi-i oblojeşti rănile cu ele. Cre ci că în două săptămâni se face bine!

— Aşa am să fac domnu' doctor! şi vă mulţumim frumos pentru grija pe care i-aţi acordat-o!

— În astfel de timpuri, doctorii n-au partide, au un singur crez: viaţa!

4

— Ce se întâmplă, dragă, la voi acolo în România, o întreba Andra pe Anca la telefon din Canada, ce-am văzut eu la televizor a fost de groază, toată lumea a rămas înspăimântată de ce-au făcut minerii acolo? Toate televiziunile se-ntrec să arate scenele de coşmar din Bucureşti!

— Ce să se întâmple, dragă, asta e democraţia noastră originală!

— Ia spune-mi ce mai zice Marian de plecarea mea!

— Marian zace în patul meu, e făcut sarma în foi de varză!

— Ce vrei să insinuezi?

— L-au prins minerii în podul Universităţii şi l-au omorât în bătaie, acum zace la mine la gazdă!

Andra îi pusese o mie de întrebări şi Anca îi răspunsese că ar trebui să stea o săptămână la telefon ca să-i răspundă la toate ce-o întrebase. Vor vorbi altă dată mai mult!

Fata plecase la aeroport cu două săptămâni înainte să se întâmple acea mineriadă, fusese condusă de maică-sa cu maşina, tot ea îi luase şi biletul de avion din banii ei. Cu o zi înainte vorbise la telefon cu Marian şi-l rugase s-o ierte, dacă o mai iubeşte, ea se va gândi să se întoarcă peste câteva luni sau maximum peste un an. El se purtase distant cu ea, răspunzându-i cam în doi peri. Ajunsese la Toronto seara şi i se păruse totul pe dos, lume puţină, necomunicativă, rece, întinderi cât vezi cu ochii de câmpii şi păduri virgine… De la Bucureşti la Paris avusese o companie bună, două romance

tinere mergeau la părinţi în Franţa, dar pe aeroportul Orly se despărţise de ele şi rămăsese singură în noianul acela de lume. Nu putuse să închege niciun dialog cu nimeni… La Toronto aşteptase mătuşă-sa, o băbuţă uscată care vorbea piţigăiat şi prost româneşte.

— Trebuie să-ţi găseşti imediat o slujbă, dragă, aici lumea vânează banul şi nu o interesează ce face. Sunt emigranţi din toată lumea şi se bat pentru câte un serviciu. Se găsesc posturi pe la restaurante, pe la azile de bătrâni, în agricultură, menajere… Deocamdată până-ţi faci şi tu un rost, am aranjat cu un patron de restaurant să munceşti acolo; speli vesela şi în timpul liber faci curăţenie, e o muncă uşoară…

Ajunsă la acea mătuşă acasă, Andra şi-a desfăcut bagajul şi a încercat să se odihnească. Parcă intrase undeva într-o etuvă şi încerca să-şi lase tot trecutul departe… Va lua viaţa de la capăt, e tânără, ambiţioasă, cu poftă de muncă; are un fizic graţios, comunică bine cu oamenii, ştie să se poarte în societate. Numai mătuşa părea în ochii ei o zgripţuroaica care o închisese în acea etuvă… Femeia n-avea sentimente, lucra numai cu raţiunea, o învăţa adică să muncească, să se poarte frumos cu patronul, să nu se lase vrăjită de cine ştie ce tânăr de pe stadă… «Aici trebuie să fii calculată, să pui mâna pe patronul acelui restaurant că e burlac şi-ai să trăieşti bine! Altfel ai să pleci cu sud-americanii la cules de ciuperci prin cine ştie ce coclauri…» şi nici fizicul n-o ajuta pe această femeie: îmbătrânită pretimpuriu, cu riduri nenumărate pe faţă, o blondă apusă, niciodată măritată, avea obsesia banului ca şi maică-sa. Numai în acest punct se întâlneau, în rest nu aveau

numit comun: maică-sa era frumoasă, inteligentă, o inteligenţă diabolică, iubea, îşi lăsase soţul şi plecase cu amantul la munte, într-un cuvânt *se descurca*! «Dacă ai bani, ai de toate! Poţi să duci un trai decent, să-ţi faci o casă, să dezvolţi o afacere! Iubirea vine şi trece, rămâne omul şi averea! Mi-a spus mie maică-ta la telefon că de-abia te-a despărţit de acel coleg de facultate, de ţărănoiul acela nespălat! Ai destul timp şi de amorezi, eşti tânără şi frumoasă!»

Se culcase să doarmă şi, deşi era obosită, n-o lua deloc somnul. Privea pe fereastră la acea seară albastră cu un cer senin, cu nişte stele străine parcă de fiinţa ei şi încerca să-şi pună toate evenimentele recente în ordine. Gândul ei era tot la Marian, se cunoscuse cu el când împlinise treisprezece ani la sala de sport din complexul sportiv *Republica*. Ei îi plăcea gimnastica şi se înscrisese în grupa lui, pe atunci un mărunt antrenor de gimnastică artistică. De abia terminase liceul şi prin intermediul unui unchi al lui care era mai marele sportului pe ţară îl numise antrenor sportiv la echipa de gimnastică artistică, secţia copii. Marian pusese ochii pe ea şi-i plăcuse; era o fetişcană de abia răsărită cu nişte codiţe lungi, un pui de blondă cu ochii măslinii şi corpul de trestie. O invitase la o cafea şi ea îi răspunsese că nu bea aşa ceva, copiii n-au voie la delicateţurile celor în vârstă! şi atunci Marian îi făcuse cadou o cutie cu bomboane. De atunci se înfiripase ceva între ei; aştepta cu nerăbdare să termine orele şi fugea la sala de sport unde o aştepta nerăbdător băiatul. Într-o vară a invitat-o pe la ţară pe la bunicii lui în acea comună Călugărul sau Mănăstirea, au plecat cu trenul din Bucureşti, l-au schimbat la Roşiori cu nişte motoare şi-au

ajuns pe seară într-o gară pustie de ţară cu praf şi gâşte pe drumul plin de hârtoape. Şi i-a prins o ploaie ca-n filme cu tunetele şi trăsnetele care biciuiau pe deasupra capetelor lor precum în basmul Sfântului Ilie călare pe cal care trosnea din fantasticul lui bici, pedepsind pe muritorii care lucraseră duminica. Au trecut prin pădurea Strâmbei şi a Plescării şi s-au aciuat la o stână părăsită. Atunci a văzut ea prima furtună în adevăratul sens al cuvântului. Trecuseră norii şi cerul îşi dezvelise frumoasele lui podoabe. Ieşise o lună nebună pe câmpul albastru al cerului proaspăt spălat. Şi nişte stele ca un enorm candelabru stăteau agăţate de imensa boltă, dansând printre crengile de stejar, care tremurau în adierea unui vânt cald de vară. Cântau muzici divine în acea apocaliptică singurătate şi ei pe nişte paie ascultau greierii pământului cum ţârâie la umbra lunii. «Dezbracă-te, îi şoptise Marian, eşti udă leoarcă!» Rochiţa i se lipise de corp şi-i scotea în relief fragila ei făptură de lapte. «Cum să mă dezbrac?», se întrebase fetiţa ruşinată cu capul în jos, din care se scurgeau mari picături de apă, frecându-şi părul cu mâinile. «Uite aşa, zise Marian, descheindu-i nasturii rochiei-capot până jos. Tu nu vezi că eşti făcută fleaşcă?» şi apăruse din acel capot un corp fragil de femeie cu ţâţele ţuguiate, marmoră caldă rafaelică pe care Marian o luă la sărutat părticică cu părticică de la gât în jos până la glezna piciorului. Fata înmărmurise, se lăsase dusă de vraja sărutului în braţele lui simţind nişte fiori adânci care-i electrizase tot corpul. «Mariane, ce faci?», îl întrebă fata într-un târziu, mai mult adresându-se ei decât lui, în acea încleştare angelică a dragostei. «Ce să fac? îi răspunse el –, stai liniştită că n-am ajuns încă la fructul oprit!»

«Obraznicule!» – i-o reteză ea şi sări ca o vârlugă din braţele lui. «Vino la mine, că nu-ţi fac nimic! o chemă Marian, trăgând-o de mână spre el. Şi priveşte sus pe cer că a apărut luceafărul de seară care ne este singurul martor al nebuniei noastre. Ne-am îndrăgostit ca nebunii în această poezie celestă… Ce s-o alege de noi, Dumnezeu mai ştie!…» şi fata ridică faţa spre cer să privească luceafărul sub ploaia de sărutări ale lui Marian. Aprinseră focul să se usuce, mai aveau de parcurs încă şapte kilometri până la casa bunicului şi trebuia să-şi usuce hainele. În faţa corpurilor adamice, amândoi rămaseră tăcuţi şi înmărmuriţi, spionându-se unul pe altul şi admirându-şi în secret podoabele anatomice când îmbrăţişaţi, când depărtaţi dansând la căldura flăcărilor care jucau cu umbrele lor fantastice pe fondul verde al copacilor proaspăt spălaţi de ploaia care căzuse peste ei. «Hai să mergem! zise Marian într-un târziu, desprinzându-se cu braţele unul de altul şi începând să se îmbrace. Aveau de mers şi trebuia ca până dimineaţa să ajungă acasă! Ajunseseră acasă spre dimineaţă şi-i întâmpinaseră în uşa casei taică-său. «Ce e mă cu tine?» – îl întrebase el. «Am venit cu o prietenă câteva zile să ne odihnim!» – răspunsese el. «Sărut mâna!» – îl salutase copilandra cu capul în jos, ruşinată de asemenea vizită. «Maică, maică, îl dojenise maică-sa, să nu-ţi baţi tu joc de copilul omului că te vede Dumnezeu!?» Adesea Andra îşi aducea aminte de acele clipe şi le regreta sincer. După ce a dat la facultate pe la Suceava şi nu a luat, Marian i-a pierdut firul Andrei un timp, retrăgându-se la bunici la ţară şi lingându-şi rănile sentimentale. Se îndrăgostise ca prostul de o fostă colegă de examen din Suceava care era căsătorită cu un aviator şi,

dornică de o partidă de sex, îl invitase la ea, trăise o săptămână ca-n sânul lui Adam cu mâncare şi băuturică până când într-o noapte se pomenesc cu bătăi în uşă: cioc! cioc! cioc! «E bărbatu-mio! zice femeia – sari pe geam!» şi se pomeneşte ca prostul cu izmenele şi cu pantalonii în mână la miezul nopţii aruncat în stadă. O ia şi el spre cetate, îi dă ocol de câteva ori până îşi revine din acea buimăceală şi pleacă la gară la tren. Se gândea că totuşi mai are un pic de noroc. Dacă apartamentul cu pricina nu era la parter şi era pe la etajele superioare, pe unde mai scotea el cămaşa? De atunci i-a pierit pofta de femei măritate, de Suceava şi de Ştefan cel Mare care-i lăsaseră o amintire amară! Venind ca student în Bucureşti la facultatea de Filologie, băiatul i-a dat câteva telefoane Andrei, s-au întâlnit iarăşi, a rugat-o şi pe ea să dea la aceeaşi facultate şi în toamnă reuşise. De atunci umblau numai împreună. Îşi povesteau ca nebunii vrute şi nevrute; idila lor căpătase o semnificaţie aparte de când frecventau liniştea cimitirului Bellu. Făceau mici scenarii despre viaţa lor, despre căsătorie, despre timpuri şi mai ales despre iubire. La mormântul lui Eminescu îşi juraseră iubire veşnică. Ce copilării! Aici a sărutat-o pentru a doua oară şi acel sărut i-a rămas pentru toată viaţă pecetluit în inima ei fragilă. Nu se certaseră serios niciodată, nici ea nu ştia ce-i venise acum de se despărţiseră aşa de repede. Relaţia lor fusese ameninţată prin anul întâi când un coleg din Câmpulung o tot curta şi se ţinea după ea. Atunci o găsise Marian în compania acelui student şi se supărase. Se întâlniseră în Cişmigiu, Marian o invitase la o bere la Ciupercă, ronţăiau alune americane şi sorbeau lichidul gălbui care-i răcorea. «Cine era tipul?» – a întrebat-o el.

«Cine să fie, un coleg din partea Câmpulungului, mă tot plictiseşte cu insistenţele lui.» «Ar trebui să mă supăr rău, ai trecut ieri pe lângă mine la bibliotecă şi te-ai făcut că nu mă vezi, erai cu el în mare vervă!» Dar nu fusese nimic serios, îi explicase ea, băiatul se ţinuse ce se ţinuse după ea şi renunţase. Numai vipera de maică-sa o depărtase de Marian. Ce să caute ea în Canada? Să-i facă cunoştinţă mătuşă-sa cu cine ştie ce boşorog bătrân şi să-l ia de bărbat? Liniştea nopţii şi oboseala îi doborâră gândurile ei aiurite şi într-un târziu adormi. Se trezi de dimineaţă cu un cer înnorat şi cu adierea unui vânt rece care-i bătea în perdele. Coborî la mătuşă-sa în sufragerie, mâncară ceva în grabă şi plecară la noul ei loc de muncă care era cu câteva străzi mai departe de casa lor. Intrară într-o clădire scundă ca pe străzile oraşelor sud-americane cu două încăperi, o bucătărie şi o sală de mese cu un bar, aşezată cam pe colţul străzii. Din fundul sălii de mese apăru un om fără vârstă cu părul cărunt, mărunţel care le întâmpină foarte politicos: «Sărut mâna, doamna Elena, bonjur, domnişoară! făcu el o plecăciune şi în faţa Andrei, sărutându-i mâna. De mâine, la lucru!» «Bine, zise madam Elena, dar fetiţa nu ştie franceza şi o să-i vină greu la început!» «Nicio grijă, ne vom înţelege prin semne!» Asta fusese totul. Tipul i se păru şters, un blond mic cu o faţă spălăcită, cu un nas puţin coroiat şi obrajii pomădaţi; n-avea cum să se lipească de el, dar acceptă această propunere, în lipsa alteia mai bună. A doua zi veni la serviciu şi se trezi singură în faţă cu un cărucior de vase pentru spălat. Îi veni greu la început, maică-sa, lipsind cam mereu de acasă, n-o pusese la astfel de treburi. Cu timpul însă se obişnui, trăgea un scaun lângă masa de spălat şi lua fiecare farfurie şi-o

spăla şi-o freca cu un prosop, după care o aşeza într-un container. Într-una din zile, domnul Wily, căci aşa îl chema pe faimosul patron al acelui local, veni la Anda şi-i propuse o excursie la cascada Niagara.

Pe Andra o încântă propunerea; în ultimul timp stătuse numai închisă în casă, necunoscând pe nimeni. I se urâse să privească la un televizor din ale cărui programe nu înţelegea mai nimic. Domnul Wily scosese un Ford în faţa micii lui cârciumioare şi o aştepta nerăbdător. Andra îmbrăcase o ţinută sport, un tricou, adidaşi şi nişte blugi cam ponosiţi, îşi strânsese părul în două agrafe şi se înfăţişase zâmbitoare în faţa maşinii, scuzându-se de mica întârziere. Pe drum tăceri, autostrăzile lungi, interminabile ale Canadei te fac să adormi sau să meditezi la ce te interesează. Peisaje agonice care te lasă rece. Nimic nou sub soarele torid al acestei ţări aruncată la marginea lumii. Păduri nesfârşite şi câmpii cât vezi cu ochii se desfăşurau în faţa lor ca un imens ecran întins în faţa maşinii. După câteva ore de plictiseală, nu mare-i fu mirarea când se trezi în faţa unei minuni a naturii: un câmp de ape care cădeau de la o înălţime ameţitoare într-un hău adânc. Peste tot, cât vedeai cu ochii turişti din toată lumea priveau această minune a naturii de sus de pe un enorm piedestal. Wily încercă să-i explice ceva, Andra se prefăcu că înţelege dar de fapt nu pricepuse nimic, franceza ei de baltă din şcoală nu o ajuta cu nimic. Ea dădea doar din cap şi privea, extaziată acea cascadă despre care auzise din cartea de geografie că e cea mai mare din lume şi acum o vedea cu ochii ei. După câteva ore de admirare, intrară într-un restaurant şi serviră o friptură cu salată de zarzavaturi, după care băură câte un suc de portocale la pahar. La ieşire i se

păru că soarele în loc să apună, răsare: era complet dezorientată, nu mai ştia nimic despre punctele cardinale. Bănuia doar că soarele apune totuşi după culoarea roşietică cu care părăsea partea aceea a pământului. Căuta să-şi imagineze globul pământesc, acela pe care învăţase ea la şcoală, şi se vedea undeva în nordul lui, călare pe ultima paralelă. Doamne, ce mare este această lume, gândea ea, căuta să-şi imagineze unde este România, în ce parte a pământului se află şi nu prea reuşea să desluşească acest mister. Wily o mai întrebă ceva şi-i făcu un semn la cap şi ea înţelese întrebarea care părea să fie: unde te gândeşti? La România, răspunse ea, şi făcu un semn cu mâna că este foarte departe. În ce continent? păruse că întrebă el. Prost trebuie să fie, gândi Andra, dacă nu ştie că România este în Europa. Are impresia că e prin Africa sau Asia! Aceşti oameni de teapa lui nu ştiu să facă altceva decât să mănânce şi să se uite la televizor; nu citesc şi ei o carte, nu se duc la un film, nu se plimbă, numai muncă şi muncă şi fuga după dolari! Nu mai vorbesc de cultura lor, nu-i interesează nimic decât să aibă bani… Trec prin şcoli precum câinele prin apă, un om cu şcoala generală de la noi îl bate în cunoştinţe pe unul de-al lor cu liceul!

Apoi amabilităţi caraghioase şi propuneri indecente pe ocolite, că n-ar fi bine să… de ce să se mai ducă la gazdă, la el s-ar simţi foarte bine, ar bea ceva şi s-ar uita la televizor. Andra se simţi jignită, nimeni până acum nu-i făcuse o astfel de propunere. «Cum e posibil să am eu încredere în această creatură de om?», se întreba ea şi începu să regrete plecarea ei de acasă. S-ar fi întors imediat, dar n-avea niciun ban de drum. La acest om nu mai putea sta după ce-l refuzase.

Merse la gazdă şi se culcă. Adormi târziu cu fel de fel de gânduri în cap. Se visă undeva la munte cu Marian, erau cazaţi în vârful unui deal numai ei amândoi într-o mică cabană. Pe lângă cabană trecea un firişor de apă care curgea la vale. Ea se aplecă şi luă cu pumnul apă şi-şi umezi faţa. Câţiva nori spălaseră cerul cu un strop de ploaie şi apăruse luna pe cer, se legăna în vârful brazilor, înconjurată de o puzderie de stele care sclipeau ca licuricii. Peste tot tăceri adânci şi cântec de corn în depărtare. Apoi lătrat de câini la cine ştie ce stână de pe vale. «Poezie curată, Mariane, zise ea, *noapte de vis/ în paradis*.» Marian însă dispăruse, se pare că se dusese după surcele să aprindă focul. Trebuia să facă focul, cumpăraseră nişte carne de oaie la o stână să facă fripturi. Marian în loc de lemne venise cu băutură, coniac sau votcă, cam aşa ceva, nici ea nu deosebea bine. Băuseră ca nebunii şi în nebunia lor făceau dragoste. Ea îl săruta şi-l dezmierda şi Marian o dezbrăcase, ca atunci în vizita lor la el acasă şi-o săruta şi el pe pântecul gol. Ea s-a ridicat şi a fugit din cameră, striga ca nebuna: «Nu, nu, Mariane! sunt fată mare şi aşa vreau să rămân până la nunta noastră!» Marian a râs cu un rânjet batjocoritor şi s-a luat după ea. Fugea după ea ocolind cabana, îndârjit ca un câine turbat în călduri. A prins-o în nişte tufişuri şi s-a urcat ca un nenorocit pe ea şi a violat-o! Când a deschis ochii şi s-a uitat mai bine la acel bărbat, nici vorbă de Marian, era Wylli, patronul ei cu ochii lui bulbucaţi şi mici, sătul de poftele lui animalice.

Pe Andra o trezise din vis câteva raze jucăuşe care apăruseră la geamul ei. Privi mai atentă pe fereastră, o veveriţă se da huţa pe creanga unui molid. Soarele Canadei e mai luminos, apare dintr-odată şi împrăştie razele peste tot

pământul! «Nu mai vreau să mai stau aici! Ce-i cu acest vis nenorocit? Nu mă mai duc la cârciuma lui Willi!» Nu-i spuse mătuşii nimic, cu o zi înainte se întâlnise cu o româncă care lucra în agricultură la cules de ciuperci. Vorbise cu ea ca la ora şapte s-o ia cu un camion din piaţa mare s-o ducă la muncă. E uşor la cules de ciuperci, sunt oameni mai mulţi, în special femei, râd, spun şi le trece ziua! şi pe deasupra sunt plătiţi mai bine. Suindu-se în camion, se trezi înconjurată de tot felul de rase de oameni, marocani, negri africani, cubanezi, spanioli, portughezi, haitieni, costaricani etc… Nu înţelegea nimic din această harababură de limbi care se vărsau aproximativ într-o franceză proastă. În orice caz, erau multe cuvinte romanice, înrudite cu româna, din care mai pricepea şi ea câte ceva. Se aşezase pe bancă lângă presupusa prietenă a ei şi încerca să priceapă acea lume nouă provenită din atâtea ţări. Era o lume de la marginea societăţii plecată să câştige un ban în această ţară a fericirii… Din discuţiile cu colega ei înţelese că ferma era departe, la mers cam de două ore, se câştiga bine dacă te dădeai pe lângă şef şi te ponta în plus. «Tu eşti fată tânără şi frumoasă, cred că ai succes!» «În ce sens?», întrebă ea. «Şeful fuge după fete tinere şi frumoase cu care vrea să se culce!» «Dar eu n-am venit aici să fac aşa ceva!» «Proastă eşti! Cu aşa ceva se câştigă bani cel mai bine!» Tăcură, Andrei îi dădură lacrimile. Privi printre genele înlăcrimate în depărtare şi zări un vultur care dădea ocol cerului înnourat. «Doamne, ajută-mă să ies din aceeaşi coşmar!», se închină ea şi-şi făcu semnul crucii în gând. Negrii cu ochii pe ea râdeau şi se desfătau, ronţăind la alune, le spărgeau între dinţii lor albi, care ieşeau în relief printre buzele lor groase şi negre şi apoi

scuipau cojile pe jos cu mare scârbă. O marocancă cu o pălărie cât roata căruţei o întrebă ce naţie este. «Româncă!» – zise ea cu mândrie. «şi din ce ţară?» «Din România!» Marocanca tăcu dilematic cu întrebarea fără răspuns pe buzele ei ţuguiate. În gândul ei se întreba unde o mai fi şi România asta. O cubaneză îi explică într-o limbă aproximativă că se câştigă cel mai bine la spălătoriile din oraş, acolo lucrezi numai cu femei şi e totul mecanizat. Banii îi se dau zilnic şi adesea îţi asigură şi locuinţă. Vorbea stropind cu stropii de scuipat la un metru şi gesticula, explicând fiecare vorbă ca la începutul limbajului prin semne cu mâinile, cu faţa, cu ochii… Spunea că e din Havana, de la el prezident Fidel, a fugit din raiul comunist crezând că aici se trăieşte mai bine… «Se trăieşte pe dracu', zicea ea, muncă şi muncă toată ziua!» «Şi cum ai ajuns aici?» – o întrebă Andra? «Cu barca, la întâmplare! M-au prins gărzile americane de coastă, m-au ţinut cât m-au ţinut într-un lagăr de refugiaţi, apoi am trecut graniţa în Canada. Toată lumea o ţinea că aici se câştigă mai bine!», M-ar interesa şi pe mine, îi şopti Andra, să lucrez la o spălătorie!» «Îţi spun eu, una patroană, are nevoie de personal şi poate ne dă şi locuinţă! E bună, miloasă, se poartă frumos cu emigranţii, nu e ca fermierii ăştia care au apucături de baroni!» Din filmele văzute de ea pe timpuri cu acei muncitori care culegeau bumbac îşi făcuse o impresie foarte proastă despre lacheii care-i mânau cu biciul pe negrii la muncă. Poate că aşa va păţi şi ea. Şi numai maică-sa era de vină! Ce căuta ea în această lume în care i se anulase personalitatea şi devenise o oarecare muncitoare la negru? îi veni să plângă şi chiar i se scurseră câteva lacrimi pe obraz. Camionul oprise într-un

câmp în care se zăreau câteva hangare părăsite. «Aici a fost un aerodrom odată, din ei au mai rămas aceste imense hangare în care onor patronul le-a închiriat şi a făcut nişte ciupercării!» – o lămuri vecina ei, intrigată de rapiditatea cu care oamenii coborau din camion. Cineva, un om în vârstă îi alinie pe două rânduri şi-i băgă la cules ciuperci. Părea să fie om cumsecade. O întrebase dacă e nouă şi văzând-o mai spălată şi mai instruită o pusese să numere lădiţele pe care câţiva negri le stivuiau pe nişte rambleuri pentru a fi urcate în tiruri. Aici n-avu timp să mai gândească, lucrurile mergeau ca pe roate, oamenii culegeau ciupercile pe brânci cu o repeziciune uimitoare şi fugeau cu lăzile în mână să-şi facă normele. Ea le ţinea evidenţa pe nişte hârţoage vechi. În dreptul numelui fiecăruia punea numărul de lădiţe cules. Trebuia să fie foarte atentă să nu supere culegătorii şi nici pe patronul care o observa de la distanţă să vadă dacă se descurcă. La douăsprezece avuseră o scurtă pauză de masă. Ea îşi trase sufletul la umbra unui mare gorun care părea că acoperă toată acea imensă câmpie. Se uită la ea şi nu-i venea să creadă în ce hal a ajuns. Îşi murdărise treningul şi adidaşii, faţa arsă de soare se înnegrise, corpul tot părea că nu mai este al ei. La un fluier, oamenii se sculaseră şi trecuseră iar la locurile lor de muncă cu o iuţeală uimitoare ca nişte furnici cărora le-a stricat cineva muşuroiul. Seara se întoarse acasă moartă de oboseală şi dormi buştean. A ţinut-o aşa o săptămână până când s-a îmbolnăvit şi a căzut la pat. O luase întâi cu temperatură şi cu dureri de cap, nici ea nu ştia ce are. A rămas la gazdă toată ziua şi a băut numai ceai. Se simţea foarte singură, nimeni nu se uita la ea, nimeni n-o întreba de vorbă! A stat claustrată două zile şi două

nopţi fără să închidă ochii. Banii pe care-i agonisise, o sută şi ceva de dolari canadieni, nu-i ajungeau nici să plătească gazda, dar să se mai gândească să plece acasă!

Din această dilemă o scoase tot colega ei, cubaneza, care veni la ea şi-i spuse că a vorbit cu patroana spălătoriei şi că de mâine pot să înceapă lucrul. Sunt plătite bine, la cca o mie de dolari pe lună, bani din care puteau să trăiască omeneşte, să plătească chiria şi să le mai rămână şi ceva deoparte. Se vedea că Dumnezeu nu o părăsise aşa cum credea ea şi dintr-odată îşi reveni din letargia ei. La spălătorie programul se începea la nouă şi se termina la patru. Teancuri întregi de rufe trebuiau băgate într-o enormă maşină de spălat şi misiunea lor era doar să le scoată şi să le calce. Dar şi aici trebuia să se mişte repede căci aveau maldăre întregi de rufe care-şi aşteptau rândul. Patroana le zorea şi le atrăgea atenţia cum să calce cămăşile mai bine şi cum să le întocmească pentru a nu-şi îndepărta clienţii. Dolores, căci aşa o chema pe cubaneză, cânta în limba ei cântece de dragoste şi timpul trecea mai repede. Povestea adesea cum scăpase ea de raiul comunist al lui Fidel Castro, fugind cu o barcă cu încă două femei şi doi bărbaţi şi cum îi culesese garda americană de coastă din largul oceanului. Patroana, o franţuzoaică scăpătată, asculta cu atenţie poveştile lui Dolores şi din când în când intervenea cu întrebări despre viaţa lor de acasă. Andra nu prea se spovedea, fire închisă, ţinea totul în sufletul ei până când într-o zi o sună cineva la telefon din România. «Cine e dragă, o întrebă patroana, acel Marian care părea să spargă pâlnia telefonului?» «Un fost prieten!», răspunse ea, fără entuziasm. «El de ce nu vine aici, am nevoie de un şofer

pentru distribuirea rufelor în oraş!»

Această propunere a căzut peste Andra ca o mană cerească. Ce-ar fi să-i propună ea lui Marian acest lucru?

5

După lunga lui agonie, Marian îşi reveni şi se duse la vechea gazdă de pe timpul când era şeful bazei sportive. Împrumută nişte bani de la un fost coleg de facultate şi îşi deschise cu vecinul gazdei, un băiat de treabă, o mică afacere. Cumpărau casete cu filme şi le închiriau. La început veneau numai tineri de pe strada lor să le ceară, apoi, când afacerea se dezvoltă, veniră cerinţe din aproape tot oraşul. Închiriară o cameră şi deschiseră o adevărată firmă de închirieri şi vânzări de casete. După întâmplarea cu minerii, sănătatea lui se şubrezise, rămăsese cu sechele la coloană şi îl durea capul. Un timp merse acasă în comuna Mănăstirea să se mai odihnească. Legătura cu satul, cu natura, cu familia îi grăbiră însănătoşirea. Sta adesea singur la umbra unui nuc bătrân şi medita la ultimele evenimente. Încă nu putea să şi-o scoată din cap pe Andra. I-ar fi scris, i-ar fi telefonat dar ceva îl reţinea. Neîncrederea rodea în el ca un vierme. Rămânea clipe întregi cu ochii pe cer urmărind umbra unui nor care aluneca pe bolta albastră. Sau se plimba prin livada cu pomi. Se întreba adesea ce demoni îi răscoliseră pe acei oameni, aşa-zişi mineri care se dezlănţuiseră ca bestiile peste oraş. Poate că acum era mort, avusese un dram de noroc, trăia totuşi… Acum îi veniră în minte anii copilăriei fericite când urca dealul în pădure cu colegii şi se jucau până seara. Sau când îl lua bunicul de mână şi-i spunea poveşti despre viaţa lui, despre război, despre întâmplări de demult… şi tot acum îşi aminti cum se îndrăgostise el pentru prima dată prin clasa a patra de o colegă… Era parcă o zână din închipuirea lui… Ce repede trecuseră acei ani!

Într-una din zile însă se trezi la poartă cu o domnişoară frumoasă foc, o bruneţică, cu un coc în cap şi cu nişte gropiţe în obrajii ei roşii pe care-ţi venea să-i mănânci:

— Mă mai cunoşti? îi puse ea întrebarea direct.

Privi mai atent la ea, ochii îi mai spuneau ceva, erau aceiaşi ochi din copilărie vioi şi mari care-l urmăreau în fiecare recreaţie când se jucau.

— Tu eşti, Zaraza?

— Da, eu, în carne şi oase!

— Să nu te mai recunosc! Te-ai schimbat aşa de mult… Doar ochii îmi mai amintesc de tine!

— Zăuuu? făcu ea şi dădu acei ochi peste cap ca pe două mărgele. Cum m-am schimbat?

— Aşa bine! Te-ai făcut mai femeie, te-ai maturizat! şi te-ai făcut aşa de frumoasă!…

— Hai, lasă complimentele… Iată de ce-am venit, am auzit că eşti la filologie, îmi trebuie şi mie *Lingvistica romanică*, am un examen în toamnă şi n-am niciun pic de material! N-ai vrea să mă ajuţi… unde o pot găsi?

— Ai nimerit bine! Chiar la mine o poţi găsi! îţi trebuie acum?

— Da, chiar acum!

Marian intră în casă şi i-o aduse:

— Poftim, frumoasă Zaraza! Câte zile fripte mi-ai făcut tu în copilărie… Să ştii cât te iubeam… Mă uitam ore întregi la tine pe furiş…

— Şi mie de ce nu mi-ai spus-o?

— De ruşine, probabil…

— N-ai vrea să mă conduci până acasă la bunici? Să mai continuăm confesiunile…

— Cum să nu, îmi face plăcere!

Seară romantică cu lună, cu stele, cu ţârâit de greieri… Numai că amândoi aveau sufletele rătăcite…

— Am auzit ce-ai păţit…

— De la cine?

— De la Ancuţa!

— Cum, o cunoşti pe Ancuţa?

— De la cămin!

— Şi ce ţi-a spus?

— Că era să dai ortul popii! râse ea. Şi eu, Mariane, sunt rănită! schimbă ea vorba cu o tristeţe copleşitoare în glas. Am găsit la bunici un pic de linişte… Sunt aşa de zăpăcită că nici eu nu mă mai recunosc!

— Dar ce-ai păţit?

— Dacă ţi-aş povesti viaţa mea, e un întreg roman!

Ajunseră la marginea satului. De acolo spre răsărit se întindea o mare pădure de stejari care se aprinseseră în razele roşietice ale serii.

— Aici parcă-i liniştea de la începutul lumii, zise Zaraza, este exact ceea ce-mi trebuie mie! Oricât ai umbla prin lume, filosofă ea, liniştea şi veşnicia le găseşti tot la sat, vorba lui Blaga. Şi aici îţi poţi linge rănile în linişte! Păstrează-ţi iluziile, dacă poţi… Ne vine atât de greu să ne despărţim de ele…

— Da, ştiu, Balzac! Îmi dau seama că zăpăceala ta vine tot din iubire! Al dracului Eros, cum ne pune el inimile pe jar! Iată ce spune francezul Rochefoucauld. Citez din memorie: «Adevărata dragoste e asemenea nălucilor; toată lumea vorbeşte de ea şi nimeni n-a văzut-o!»

— Nu-i chiar aşa! Eu am cunoscut adevărata dragoste!

Tu ai fost la Inter în noaptea de 21 decembrie, în timpul revoluţiei?

— Am fost! Nu ne-au dus bestiile alea în prima dubă la Jilava şi ne-a bătut măr?

— Eu n-am mai ştiut nimic după…! Nu mi-am dat seama câtă inconştienţă trebuie să fi fost în noi atunci! Primul tab care a trecut prin baricada de la Inter a călcat pe sufletul iubitului meu, Dorin!

— Nu se poate!

— Ba se poate! Uite că s-a putut! Sufletul lui Dorin e-n cer! Mă duc în fiecare duminică la cimitirul eroilor revoluţiei şi-i pun câte-o floare! El m-a învăţat ce e iubirea, dragostea!… A fost o iubire ca-n filme… Ne-am întâlnit într-o tabără pe Valea Oltului, două săptămâni, cât am stat acolo, am fost vrăjiţi unul de altul… Două săptămâni de vis pe dealurile şi prin pădurile din împrejurimi… Apoi nopţile cu lună care ne vrăjeau, sta cu capul în poala mea şi-mi povestea copilăria lui nefericită… Ne sărutam ca nebunii, intrase în fiinţa mea cu tot sufletul lui. Şi Dumnezeu mi l-a luat! Zaraza începu să plângă, îi curgeau lacrimile pe obraz ca unui copil. Se roşise toată şi tremura, Marian o luă de braţ şi încercă s-o potolească din starea aceea a ei. Braţul îi ardea, tot corpul îi ardea…

— Nu mai plânge! îi zise el într-un târziu, rănile iubirii trec…

— Nu mă convingi… Pentru că nici tu nu eşti convins… Oare ştia Zaraza de povestea lui cu Andra? îi povestise Ancuţa ceva?

— Hai să luăm firul poveştii de la cap şi să lăsăm prezentul, zise el. Tu, copilă în clasa întâi cu codiţele acelea

până-n pământ… Doamnee, frumoasă mai erai… Te urmăream pe sub ochi toate orele… Mai îţi aduci aminte când te-a scos doamna la tablă într-o oră de matematică şi ni s-au încrucişat privirile? De atunci te visam în fiecare noapte… Copil al dracului, să visezi o fată din clasa întâi… Apoi când am mers în excursia aceea din pădure de la Fântâna Sichii şi te-am prins de mână şi tu tremurai toată, mai rău ca acum… De-abia în clasa a patra am reuşit să-ţi smulg un sărut! şi tu ai zis: «Prostule, stai la un loc că ne vede doamna!» Am impresia că şi doamna simţise ceva că ne urmărea pe sub ochi…

Marian aşternu la poalele pădurii haina şi o invită pe Zaraza să stea jos pe iarbă. Se lăsase seara, marginea pădurii aducea o răcoare îmbietoare, lin copacii foşneau mângâiaţi de briza caldă a verii, de undeva de departe se auzi un corn sunând ca-n poeziile lui Eminescu, luna bleagă le căzuse-n cap sub un cer ce strălucea de un albastru curat, spuzit de stele; în asemenea clipe corpurile lor tinere şi pline de viaţă se împreunară cerşind unul altuia căldura de care aveau nevoie… «Doamne, gândi Marian, parcă ar fi seara aceea când am venit cu Andra prima dată aici!»

— Opreşte-te din tremurat, îi şopti el Zarazei!

— Numai căldura corpului tău mă mai poate opri! îi şopti Zaraza.

Marian o strânse la piept şi-i şopti o poezie scrisă recent de el: «*Fată dulce*, *rodie*.

Cu ochi mari şi gura mică
Şi mijloc de rândunică
Spune-mi din ce zodie
Ai ieşit din scăldătoare.

Cu picioare
Căprioare, *şi priviri scânteietoare*?
Ce năluci te-au zămislit.
De te-ai lăsat de iubit?
Acum iată, *suntem chit*!
Cu sufletul pustiit!»

Doi rătăciţi care se întâlniseră din pură întâmplare şi-şi vărsau unul altuia ofurile! Marian îndrăzni şi o sărută, fata se lăsă moale în braţele lui şi-i răspunse la sărut. De acum lucrurile se precipitară. Luna parcă jubila deasupra lor, stelele încinseseră o horă mare iar noaptea părea un rai coborât pe pământ. Se vărsa peste corpurile lor acel prinos de dragoste de care n-avuseseră parte în ultimul timp şi-mpreunarea lor păru o dulce ispită care-i scoase din angoase.

Idila a durat aşa două săptămâni. Apoi s-au despărţit: Zaraza a plecat la Facultate, avea două restanţe de dat şi trebuia să se pregătească bine, iar Marian a plecat la Bucureşti cu o rudă a lui cu maşina mică, chemat urgent de Anca.

6

— Zăpăcitule, pe unde umbli? Te caută Andra la telefon de două săptămâni şi eu n-am de unde să te iau! îl certă Anca.

— Ce vrea de la mine?

— Pe mine mă întrebi? O fi vrând ea ceva!

— Să mă lase-n pace! Dacă a fost capabilă să mă părăsească atunci când aveam cea mai mare nevoie de ea, mai pot eu avea încredere în sentimentele ei? Să se ducă să se mărite cu bogătaşul ei!

— Măăă, Andra te iubeşte!

— Nu mai spune? Hai s-o lăsăm baltă!

— Te aşteaptă diseară la şase la telefon! îl avertiză Anca serios - te rog să vii să vorbeşti cu ea. Dacă vreţi să vă despărţiţi, faceţi-o civilizat!

La ora şase Marian îi răspunse:

— Alooo! Tu eşti Mariane?

— Da, eu!

— Unde-ai fost până acum că te caut de două săptămâni? Te iubesc, iubitule, depărtarea m-a făcut să te visez zi şi noapte!

— Hai lasă vraja şi spune-mi de ce m-ai chemat? Să-ţi fiu cavaler de onoare la nunta ta cu bogătaşul?

— Nu mă ironiza, dacă mai ţii vreun pic la mine ascultă-mă: Vreau să vii şi tu lângă mine, ţi-am luat bilet de avion. Eu lucrez la o spălătorie. Patroana are nevoie de un şofer şi eu am rugat-o să păstreze postul pentru tine! Stăm câtva timp aici până ne facem o situaţie şi apoi ne întoarcem în ţară. Avem unde sta, am rupt legătura cu faimoasa mea

mătuşă şi mi-am luat gazdă. Avem două camere şi bucătărie şi cred că putem să trăim civilizat! Te-aştept peste două săptămâni!

Marian rămase fără replică, nu ştiu ce să-i mai răspundă, lucrurile se precipitaseră de aşa natură că-l lăsaseră perplex.

— Să mă mai gândesc! îi răspunsese el şi închisese telefonul.

— Ce-ai, mă, de te-ai roşit aşa? îl descusu Anca.

— Fata asta e nebună, mă cheamă acolo!

— Şi nu te duci?

— Acum când îmi făcusem şi eu o situaţie, îmi mergea firma, câştigam destul de bine şi aici! Nu ştiu ce să mai fac… La noapte stau şi mă gândesc cum o fi mai bine. Noaptea e un bun sfetnic!

— Eu zic că e bine să te duci! Ai paşaportul diplomatic la dispoziţie, îţi ridici banii din firmă şi pleci! Tu nu vezi că ţara asta a rămas de rahat? De ce să stai aici în această sărăcie să-l vezi pe sticlă în fiecare zi pe Iliescu zâmbind ca un prost!

«Are dreptate Anca, gândea el în aşternut, seara când ajunse la gazdă, ce viitor am eu în această ţară în care era să fiu omorât de nişte brute! şi iar relua filmul minerilor dezlănţuiţi peste tot Bucureştiul. Îşi aducea aminte de data de 28 ianuarie când PNŢcd şi PNL organizaseră un miting şi FSN-ul îl contracarase cu chemarea IMGB-ului, ICTB-ului, IMMR-ului, plus minerii aduşi cu trenul, apoi pe 29 ianuarie când minerii asediaseră sediile partidelor istorice, pe 28 februarie când are loc o manifestare împotriva securităţii la care participase şi el şi un grup de mineri condus de un

oarecare Szekely, sparg geamurile, atacă guvernul şi seara, luceafărul huilei, Miron Cosma duce tratative cu reprezentanţii guvernului… Dar pe 14 iunie le puseseră vârf, 12.000 de mineri conduşi de acelaşi Miron Cosma, chemaţi de Ion Iliescu sosesc în Bucureşti, flancaţi de securişti îmbrăcaţi în costume minereşti şi săvârşesc cele mai mari atrocităţi asupra locuitorilor capitalei. Acum el se afla în podul Universităţii şi filmase tot. Cum îl înhăţaseră pe Marian Porumbacu, cum îl băteau; totul s-a soldat cu 560 de răniţi şi 6 morţi… şi acum se întreba unde va fi camera lui de luat vederi cu acele dezlănţuiri haotice ale acestor brute. Acolo avea imagini inedite cu intrarea lor în Universitate şi cu nenorocirile de pe stradă… Vorbise de curând cu Zugravu, preşedintele Ligii Studenţilor, care fusese în oraşul în care se născuse preşedintele să-i afle originea… Zugravu îi povestise totul despre Iliescu Kaghebe, o luse de la origini, căutase prin arhivele comitetului central, pe la primăria Olteniţei şi a Bucureştiului, intervievase cunoscuţi, rude, prieteni şi-i făcuse o biografie, aşa cum o înţelegea el: bunicul lui Iliescu, Vasile Ivanovici, evreu rus, bolşevic, puşcăriaş, fugit din Rusia, urmărit de poliţia ţaristă, stabilit în Olteniţa pe strada Ţigăniei, a intrat ca argat şi apoi băiat de prăvălie la grecul Ţăndărică, îşi schimbă numele în Iliescu, se căsătoreşte cu Maria Savu, are patru copii, pe Alexandru, tatăl lui Iliescu, pe Eftimie care va deveni securist, adjunctul lui C. Drăghici, prieten bun cu Nicolski, pe Aristiţa şi Verginia. Tatăl a avut mai multe neveste, printre care şi pe Maria, o bulgăroaică ţigancă căldărărească, fără ştiinţă de carte, care a născut pe Ion Iliescu la 3 martie 1930, în Olteniţa. Alexandru fuge la Moscova clandestin unde ia parte la al cincilea congres al

PCR, se desparte de Maria, îşi împart copii: el îl ia pe Eugen şi Maria rămâne cu Ion. Maria se recăsătoreşte cu Sereduc Dumitru care avea două fete din altă căsătorie. Această Marie moare în 1932, lăsând copilul de 2 ani. Alexandru se reîntoarce din Rusia în 1935 şi este condamnat la 3 ani de închisoare pentru trădare de ţară. Se încurcă cu o altă Marie, amanta lui Ivănuş, un bolşevic care făcuse închisoare cu el, cu care face un copil, pe nume Eugen, care devine fratele vitreg al lui Iliescu, şi securist notoriu, venit mort în coşciug sigilat din Orientul Mijlociu. În anul 1940, Alexandru Iliescu se căsătoreşte cu o altă Mariţă, Ţigancă din Maramureş, sora bună a mamei lui Ion Cioabă din Sibiu cu care face doi băieţi, pe Mircea şi pe Crişan. Unul a fost ataşat militar la Moscova şi altul director la IRSOP. În 1944 mama vitregă devine servitoarea Anei Pauker iar după 1945, Dej o trimite la Agenţia economică de la Sofia, apoi de la Moscova, după care intră directoare la direcţia generală a vămilor. Ion Iliescu desfăşoară o febrilă activitate politică: în 1944 se înscrie în UTC şi este ales membru al CC UTC pe capitală; în 1947 pleacă voluntar în brigada de muncă *Vasile Roaită* în Albania, muncind pe şantierul naţional al CFA; în 1948 este membru al CC al UTM, tot acum intră în aparatul CC al UTM; în 1949 ia admiterea la Politehnică, pleacă la studii în URSS la Institutul Energetic cinci ani, devenind colaborator al kaghebeului. Aşa se face că Ceauşescu îi deschide un dosar de urmărire, dosarul *Iancu* şi-l marginalizează. Tatăl lui, Alexandru, participă la planul Kolarov de dezmembrare a României, creează Federaţia Comunistă Balcanică, înăbuşită

la Tatar-Bunar de armata română[2]. Sub pseudonimul Ignat în 1931 devine membru al CC al PCR, ales la congresul al cincilea. La recepţiile lui Ceauşescu, Iliescu era însoţit de mama lui, Mariţa, care dădea bine la dosar. Iată, gândea Marian cine ne conduce pe noi pe drumul capitalismului! Toate aceste date îi fuseseră furnizate de Zugravu, preşedintele Ligii Studenţilor. Se hotărăşte în această noapte, o va da dracului de ţară şi va pleca în Canada. Oamenii, orbi, manipulaţi de securitate şi de vechile cârtiţe ale PCR îl votaseră tot pe Iliescu la ultimele alegeri! Fusese un fel de circ naţional!

Ninsese frumos peste toată ţara când Marian şi-a luat zborul spre Canada cu un airbus cu gândurile rătăcite. Fusese condus la aeroport de Anca şi de Zugravu, care-şi revenise şi el din lunga lui spitalizare în urma rănilor primite de la mineri. Marian îşi retrăsese suma cu care participase la firma lor, făcuse rost de ceva dolari, îi mai dăduseră şi părinţii bani să-i ajungă până va putea să câştige şi el ceva. Trebuia să facă o escală la Paris pentru câteva ore şi apoi Montrealul… Gânduri aiurea îi inundaseră toată făptura lui.

---

[2] Răscoala de la Tatarbunar a fost o revoltă ţărănească armată de inspiraţie bolşevică care a avut loc în zilele de 15-18 septembrie 1924, în împrejurimile localităţii Tatarbunar (uneori scris şi Tatar-Bunar) din Bugeac (Basarabia de Sud), care făcea pe atunci parte din România, iar în prezent este parte a Regiunii Odesa din Ucraina. Răscoala a fost condusă de un comitet revoluționar prosovietic care a cerut unificarea cu RSS Ucraineană şi sfârşitul presupusei „ocupaţii româneşti în Basarabia”. La 18 septembrie, trupele române au luat cu asalt Tatarbunarul - centrul răscoalei, supunând localitatea unui atac de artilerie. La 19 septembrie, după trei zile de lupte în care au murit sute de rebeli (potrivit unor surse peste 3.000) şi au fost arestaţi 489 (287 dintre aceştia fiind judecaţi) Kliuşnikov şi alţi lideri ai rebelilor au fost ucişi în timpul luptelor cu trupele româneşti, revolta a fost înăbuşită. După alte patru zile, au fost stinse şi celelalte focare ale răscoalei.

Dar peste aceste gânduri era plin de făptura Andrei pe care-o visase câteva nopţi la rând, n-o mai văzuse de aproape un an, căuta să-i prindă chipul ei de copilă şi îi venea în minte făptura proaspătă a Zarazei care parcă-l urmărea ca o umbră, acuzându-l şi blestemându-l pentru faptul că o părăsise aşa de repede, precum de altfel se şi îndrăgostise de ea. Privea pe mica ferestruică a avionului şi i se părea jos totul alb, câteva râuleţe care se vedeau ca nişte firişoare de aţă, oraşe în miniatură îmbrăcate în promoroacă şi păduri de brazi a căror culoare verde, părea că se topeşte în imensitatea zăpezii. Îşi lua la revedere de la ţara lui pe care o iubise atât de mult şi pleca într-o lume necunoscută. Şi asta numai pentru Andra. Ce-i făcuse fata asta de-l zăpăcise atâta? Adevărul că se îndrăgostise de ea de mică, de când venea la sala de sport. Era un copil atunci cu două codiţe pe spate şi cu un mijloc de trestie… El îi deschisese ochii în lume… şi ce repede trecuse timpul, cum se răsturnaseră lumile!

— Quand a lieu le controle douanier? se pomeni el cu o întrebare de la vecina de scaun care dormitase până atunci. Înţelese ce-l întrebase. Făcuse un an întreg meditaţie la franceză cu o profesoară de la Universitate. Era vorba despre controlul la vamă! Nu ştia nici el când se face. Nu mai călătorise niciodată cu avionul. Dădu din umeri în sensul că habar n-are. Îşi întoarse capul spre făptura care-l întrebase şi se chiorî mult să-i desluşească chipul din bogatul păr care aproape îi acoperise faţa. Era o femeie tânără cam la treizeci de ani cu un chip inexpresiv. Părea să fie franţuzoaică pentru că stăpânea bine limba lui Voltaire.

— Quelle heure est-il? mai întrebă ea plictisită.

— Ma montre il est sept heures et demie! răspunse el cam stânjenit pentru accentul lui aproximativ.

— Êtes-vous francais?

— Non, je suis roumain! răspunse el scurt şi convorbirea se întrerupse brusc, probabil că franţuzoaica şi-a dat seama că-l pune în dificultate cu limba lui franţuzească aproximativă. Iar tăceri şi plictiseală. Se auzea doar uruitul motoarelor avionului care parcă plutea în neant. O muzică liniştită, probabil un tangou, zbârnâia uşor în difuzoarele de la capul lui, un fel de Blue Tango, tremolat care-l liniştea şi-l trăgea la somn. Zbura printre nori albi, parcă visa, parcă cineva îi povestea o poveste despre înălţimi, despre zboruri, despre plecări şi el era acolo acasă şi asculta. El parcă rămăsese acolo şi aici era un alt Marian, umbra celui rămas departe, în ţara lui… La Paris se despărţi de femeia lângă care stătea şi pe scaunul ei se aşeză un domn gras, taciturn, care mergea tot la Toronto sau Montreal şi care sforăi încontinuu. Mersul cu avionul era pentru el plictisitor, cu maşina sau cu trenul vedea peisaje, localităţi, oameni pe câtă vreme cu avionul acelaşi cer albastru şi jos acelaşi albastru al Oceanului Pacific care se întindea cât puteai să cuprinzi zarea.

Ajunse în aerogara Toronto pe seară, se-aprinseseră luminile şi părea totul un peisaj din Disneyland cu maşini de toate felurile, cu trecători necunoscuţi de rase diferite, cu tramvaie, taxiuri, hamali care-ţi luau bagajul din mână, comercianţi ce-şi lăudau marfa, în general o lume necunoscută care îl obosi.

— Mariane, iubitul meu, bine-ai venit! îi sări Andra în braţe din acea mulţime, strângându-l la piept şi sărutându-l

ca o nebună. Marian îi simţi buzele reci şi braţele şi mai reci, nu era gura Zarazei pe care-o părăsise de curând şi nu era corpul acela cald de femeie al ei care-l posedase.

— Bine te-am găsit, vrăjitoareo, îi răspunse el, nu credeam în viaţa mea c-am să viu aici după tine! Parcă nu mai eşti aceeaşi Andra de odinioară!

— Se mai schimbă omul! îi răspunse ea cu ochii în ochii lui, tu crezi că mai eşti acelaşi Marian? Hai că ne aşteaptă taxiul în stradă!

Fata îl luă de braţ şi plecară. În stradă un negrotei afroasiatic cu o figură de atlet, scăpat parcă din junglă, se repezi la el şi-i trase geamantanul din mână, aruncându-l în portbagajul maşinii, un Ford de modă veche, care avea motoarele în funcţie.

— Aşa e aici, zise ea, se grăbesc după clienţi! şi se urcară în maşină, fără să mai zică nimic. Maşina demară în trombă şi cu o viteză uluitoare intră pe o autostradă care părea că urcă spre cer. De o parte şi de alta lumini orbitoare se jucau pe asfaltul neted ca-n palmă, orbindu-i.

— Ce mai e pe la noi? îl întrebă ea într-un târziu.

— Ce să fie? Haos!

— Am auzit ce-ai păţit şi mi-a părut aşa de rău c-am plecat imediat! Dar nu-i nimic, Ţi-a ţinut de urât Anca!

— Eşti geloasă pe ea? glumi el. Înţeleg să fiu eu pe limbricul tău bogat cu care…

— Eşti în urmă cu politica… Am terminat de mult cu el… şi cu faimoasa mea mătuşică…

— Păcat!

— Ba nu-i păcat deloc, gândul meu era tot la tine! E nemaipomenit cum te uneşte depărtarea! Nu era noapte să

nu te visez!

— Băi, ce vrajă are micuţa mea!

— Să crezi tu că e vrajă…

Andra se băgă în sufletul lui şi-l sărută. Marian o strânse la piept.

— Combien coute? întrebă Andra pe şofer când văzu că încetineşte.

— Six dolars! făcu negroteiul cu degetele către ea şi opri brusc maşina în faţa unei case scunde cu parter şi un etaj.

— Aici e cuibuşorul nostru… – arătă Andra către încăperea din faţă. Ia geamantanul din mâna şoferului şi dă-i drumul mai repede!

Marian deschise uşa. Cameră simplă cu un pat, o masă şi un şifonier. Într-un colţ pe o noptieră un televizor vechi. Pe masă câteva cărţi şi fotografia lui. Era o fotografie de pe timpul liceului, făcută pentru diplomă. I-o dăduse Andrei când fuseseră la ţară la părinţi. Îi scrisese pe ea scurt: «Păstreaz-o sau arunc-o! Dragostea e iluzie! Sau dracu' mai ştie ce e? Marian»

După ce puse geamantanul jos, rămase în mijlocul camerei cu ochii pe chipul Andrei. Femeia slăbise, faţa căpătase o coloratură pală, numai ochii îi rămăseseră aceiaşi, mari şi luminoşi ca două ferestre deschise spre soare; ceva parcă se schimbase în ea, se maturizase. După câteva priviri, se repezi la ea, o luă în braţe şi o strânse cât putu:

— Te iubesc, nebuno, pentru tine am venit eu aici!

Îi descheie bluza şi o sărută pe gură şi pe gât cu patimă. Se întrebă în gândul lui ce găsise el la Zaraza. Acea femeie era plină de patimă, nici el nu ştia ce demon îl împinsese

spre ea. Îmbrăţişări pasionale care-l zăpăciseră. Şi Zaraza dispăruse ca o nălucă. N-o mai căutase, evenimentele se precipitaseră aşa de repede, încât se trezise aici, cu Andra în braţe. Comparaţia cu Zaraza era în favoarea Andrei. Altfel de femeie, ca o trestie, cu un corp de balerină, uşor, care zbura în braţele lui.

— Ce mi-ai făcut, tu, singură aici, felină răpitoare?

Andra avea lacrimi în ochi. Nu-i răspunse! Voia să-i spună prin ce trecuse, povestea cu ciupercile, cu munca ei la acea cârciumă, apoi la spălătorie…

— Aici m-am degradat, Mariane! Aici omul nu mai e om, e maşină! zise ea printre lacrimi. Nicio milă din nicio parte! Aici singura valoare e banul!

— Lasă poveştile astea, vom vedea noi! încercă Marian s-o distragă din gândurile ei. Hai să mâncăm şi să ne culcăm că n-am închis ochii de două nopţi şi două zile!

După masă Marian dădu drumul la televizor, despre România aceleaşi bazaconii cu minerii, aceleaşi scene de coşmar reluate le fiecare buletin de ştiri!

Se culcară, stinseră televizorul şi Andra adormi cu capul pe braţul lui Marian.

7

Toamnă banală. Plouă. Trecătorii grăbiţi scot din când în când capetele de sub umbrele şi urmăresc să nu calce în bălţile de pe stradă. Bucureştiul pare aburit, învăluit în ceaţă, Anca trecu spre Universitate prin pasajul din piaţă şi dădu nas în nas cu Lorinţiu, prietenul ei.

— Ce e mă cu tine pe-aici?

— Ce să fie? M-am înscris la Juridică…

— Ia uite, domnule, cine-mi era judecătorul…

Se întâlnise cu el la fabrica «*Bumbacul*», el era sortator şi ea un fel de ajutor de contabil. Venise de la ţară şi prin intermediul unor cunoştinţe, taică-său o încadrase aici. Lorinţiu era fiul contabilului-şef al fabricii. Idila lor se închegase aici între zidurile fabricii printre războaiele de ţesut. Trecuseră câţiva ani de când se cunoşteau şi erau prieteni. Aici îi prinsese aşa-zisa revoluţie pe 22 decembrie. De la serviciu vruseseră să iasă şi să plece în Piaţa Universităţii, unde se strânsese tot Bucureştiul; securistul care răspundea de fabrică dăduse ordin să se sudeze porţile de la ieşire şi interzisese plecarea muncitorilor de la locul de muncă. Ei săriseră gardul prin spatele întreprinderii, o luaseră pe nişte străzi lăturalnice şi se treziseră luaţi de val, coborând spre Piaţa Unirii… Deşi contabilul-şef fusese securist, fiul lui nutrea o ură de moarte împotriva lor. Ataşat militar pe la diferite ambasade sub masca de ofiţer securist sub acoperire, fusese un timp în slujba regimului ceauşist până când, nedând rezultatele scontate (adică să-i căsăpească pe cei de la *Europa Liberă*, «eu nu sunt criminal, domnule!», le spusese el şefilor!) îl maziliseră şi-l plasaseră

contabil-şef la «*Bumbacul*».

— Ce va zice taică-tău că ai plecat din întreprindere? îl întrebase Anca, în drumul lor spre Piaţa Unirii, ştiind că făcuse parte din sistem.

— Ce să zică?

— Lorinţiu, dacă nu ne reuşeşte chestia asta, toţi o păţim!

— O să-l dea afară pe tata iar pe noi o să ne bage la zdup!

— N-o să bage la zdup toată ţara!

— Mai întâi o să radă Timişoara!

— Rade pe dracu'! Tu nu vezi ce curge lumea pe străzi! N-are ce le face la atâta puhoi de lume!

Anca îşi aducea aminte ca acum de acele clipe. Încetiniră şi o luară amândoi de braţ spre Universitate.

— Eu am renunţat la filologie şi m-am înscris la sociologie! îl anunţă Anca.

— Ce te-a găsit?

— Doream demult o astfel de slujbă dar Ceauşescu n-avea nevoie de sociologi! Doamneee, ce toamnă frumoasă! zise Anca într-un târziu şi începu să fredoneze o melodie la modă pe versurile lui Nichita Stănescu: «*A venit toamna*, *acoperă-mi inima cu ceva*…» Vreau să mă mut la cămin! Tu mai ştii ceva de Marian?

— Ce te-a găsit cu această melancolie? Nu mai ştiu nimic! îi răspunse el.

— Cum, nu ştii că a plecat în Canada?

— Habar n-aveam!

— L-a chemat Andra!

— Dragoste cu năbădăi! şi pe nebunul-ăsta îl căuta

una, Zaraza, de la filologie!

— Băi ce nume, auzi, Zaraza! şi ce vrea?

— Habar n-am! Întreba de el!

— Trebuia să-i cântăm cântecul ăla cu «*Zaraza e cea mai frumoasă*…» Cred că e neserios! El se căsătoreşte cu Andra, dacă n-au şi făcut-o!

— Să le fie de bine!

După ce plătiră taxa de înscriere la Universitate, Anca cu Lorinţiu o luară spre Cişmigiu. Lumea nu mai părea agitată. Cişmigiul era plin de tineri, perechi-perechi se plimbau pe aleea principală. Bătrânii jucau şah sau table la mesele lor şi făceau politică, iar copii se zbenguiau prin iarbă sau se plimbau cu rolele pe alei.

— Noi ce gând avem? îi zise Lorinţiu într-un târziu.

— Adică? ceru Anca lămuriri.

— Dacă ei se căsătoresc, noi ce gânduri avem?

— Mă, eu ţi-am spus că nu mă căsătoresc decât după ce termin facultatea!

Lorinţiu se întristă, dorea să se căsătorească cât mai repede. Avea sentimentul că dacă mai întârzie, o va pierde. Anca se făcea din zi în zi mai frumoasă şi o curtau toţi băieţii. Taică-său îi spusese să grăbească căsătoria că altfel o va pierde. Îi plăcea şi lui, era o fată aşezată cu capul pe umeri şi ar fi vrut-o noră. Intrară în parc, traseră la *Buturugă* şi cerură câte-o halbă de bere cu alune. Se aşezară la o masă singuri şi priveau copacii care se îngălbeniseră, câteva păsări încă mai ciripeau prin crenguţele lor aprobe golaşe. Luminile oraşului se aprinseseră şi pomii parcă luaseră foc. (Pe timpul lui Ceauşescu, gândi Anca, totul era învăluit în întuneric.) Lorinţiu o privea cu nesaţ, o iubea din ce în ce mai mult. Cu o

bluză albă pe ea şi o fustă de şcolăriţă, părea o copilă. Ochii aceia mari încadraţi de nişte sprâncene negre, arcuite, care scânteiau, o făceau plină de viaţă. Faţa ei demonică de o culoare arămie semăna, gândea el, cu a unei creole, iar nasul şi buzele cu ale faimoasei Semiramida. Privirile coborâră pe colanul gâtului care se pierdea în gulerul decoltat al bluzei. La gât o cruciuliţă de aur pe care i-o făcuse el cadou de ziua ei.

— Ba ai să te căsătoreşti, între noi există dragoste şi nu trebuie s-o irosim! îi răspunse el într-un târziu, îngândurat.

Apoi ronţăiră câteva clipe la alune în tăcere.

— Eu nu mă căsătoresc decât după ce termin facultatea! îi răspunse Anca stăpână pe ea şi-şi mută privirile pe un tramvai care trecea ca un şarpe luminos prin preajma lor spre Podul Izvor.

Amândoi aveau sentimentul că ceva se rupe în ei; prietenia lor era prea lungă şi plictisitoare. Pasiunea lăsase loc unei incertitudini care devenea din ce în ce mai apăsătoare. Anca privea prin perdeaua serii parcă undeva în gol.

— Nu ştiu ce ne va rezerva viitorul! continuă Anca cu privirea pierdută.

— Prezentul, Anca, este încărcat de viitor! Noi ne iubim în prezent! De ce viitorul ar fi altfel?

— Nu ţi se pare că filosofăm prea mult? Hai mai bine să vorbim despre altceva. Despre facultate, spre exemplu! De ce ţi-ai ales juridica? zise ea cu ochii în privirile lui. Vrei să împarţi dreptatea asta care nu mai există? Sau ţi-a spus taică-tău că e o meserie bănoasă?

— Mi-am ales-o că-mi place! Vreau adevărul!

Nenorociţii ăştia o tot scaldă. Şi se îmbogăţesc tot mai mult pe spinarea noastră.

— Tu nu vezi că suntem neputincioşi? Tu nu vezi că tineretul pleacă din ţară? Dar vorbesc în zadar cu fiul unui fost securist…

Tăcere.

(Tatăl meu, gândea el, n-a fost niciodată un securist care a făcut poliţie politică! A fost ofiţer sub acoperire pe la diferite ambasade din lume… şi n-a făcut rău nimănui!)

— Să ştii că tata nu mai e securist demult, de prin 1980… Când a primit un ordin să-i execute pe cei de la *Europa Liberă*, pe Noel Bernard sau pe ăsta… că nu-i mai reţin numele… a lăsat-o dracului de securitate, a demisionat şi s-a încadrat contabil-şef la *Bumbacul*.

— Adică a pus piciorul în gips ca generalul Stănculescu!

— Hai, nu fi ironică!

— Nu sunt ironică, dar faptele se aseamănă.

— Tu de ce ai lăsat filologia baltă şi te-ai înscris la sociologie?

— Pentru că vreau să cercetez fenomenele sociologice care caracterizează tineretul nostru! şi cu sociologia am alte şanse! Cu filologia mă trezeam profesoară prin cine ştie ce sat aruncat prin vreo văgăună, pe câtă vreme cu sociologia…

— M-ai convins!

— Tu nu m-ai convins pe mine!

Plecară cam şifonaţi, Lorinţiu o prinsese de braţ şi mergeau pe jos spre Victorii. Semnele revoluţiei încă se mai cunoşteau. Câte-o lozincă scrisă pe geamuri sau pe pereţi cu «Jos tiranul!» sau «De ce-aţi tras în noi pe 22?» Chiar, de ce

trăseseră în tineret, se întreba Anca, povestea cu terorişti căzuse, ce mistere ascundeau… În Piaţa Universităţii zona liberă de neocomunişti se cam rărise, rămăsese numai ţiganul de Dincă cu un reportofon în mână care striga ca nebunul să vină lumea aici, să-l dea jos pe Iliescu, s-au instaurat iar neocomuniştii, eşalonul doi, şi securiştii… Unde este Coposu, unde este Raţiu, unde este…? Pe peretele Universităţii, scris mare, rămăsese «Deşteaptă-te, române!» şi «Crezul». Oamenii se uitau la Dincă şi îl aplaudau, după care plecau fiecare la treburile lor. Panglici uriaşe, care fluturau, agăţate de stâlpi sau de pereţii clădirilor, păreau nişte cârpe bătute de vânt devastate după o mare furtună.

Lorinţiu cu Anca o luară prin Parcul Carol şi urcară la cimitirul eroilor revoluţiei, voiau să-i pună o floare la mormânt Mariei Cârciumaru, fosta lor colegă, moartă în ziua de 21 decembrie în Piaţa Universităţii. Încă această scenă a morţii mai era vie în memoria lor. Taburile acelea cu viteza lor care au trecut peste cadavre încă le mai stăruia în minte. Oare ce brute le conduseseră? se întrebau ei. Cine fuseseră cei ce trăsese în ei? La cimitir lume multă, în special părinţi şi rude apropiate ale morţilor care veniseră să-i pomenească şi să le pună flori pe morminte. Mame care plângeau şi-şi jeleau fiii şi fiicele, femei simple, taţi tăcuţi şi copii care nu-şi explicau cine le luaseră pe cei apropiaţi aşa repede. Domnul Cârciumaru, tatăl Mariei, stătea tăcut pe-o lespede de mormânt şi-şi plângea fata în linişte. Mama ei, căzută în genunchi pe mormânt, blestema ziua când ieşise fata ei în oraş. Îi spusese franc: «Stai, maică, acasă că nu-ţi ridică nimeni statuie dacă te duci acolo!» «Dacă eu stau acasă, tu stai acasă, cine o să se mai ducă acolo?», îi replicase fata,

într-o clipă de revoltă. Telefonase colegilor de la facultate şi-şi dăduseră întâlnire în Piaţa Universităţii. Luase un steag de la librărie, îi tăiaseră stema şi plecaseră cu el, fluturându-l, pe marele bulevard în aplauzele mulţimii. În urma lor se adunase puhoiul acela de lume, mai mult tineret şi copii care strigau cât puteau în faţa unei coloanei militare: „Nu trageţi în noi!» Ea le întinsese soldaţilor o floare. Atunci a venit ca din senin acel tab şi după el altele şi altele şi au strivit-o ca pe o furnică! Pe ea şi pe alţi câţiva… Apoi au urmat arestările şi Jilava…

— Nu mai plângeţi, doamnă! se aplecă Lorinţiu şi-i ridică mamei capul de pe mormânt.

— Cum să nu plâng când văd că moartea ei a fost în zadar? Cum să nu plâng când văd că s-au ridicat toate scursurile pe cadavrele lor? Cum să nu plâng când nenorociţii au sărăcit ţara?…

Dispăruse caietul cu fotografiile ei şi cu acele foi în care părinţii îşi aminteau câte ceva din viaţa ei. Tatăl, Cârciumaru, îi luă de braţ şi-i duse la un mormânt proaspăt:

— Voi vedeţi acest mormânt? Eu îl cunosc pe acest individ! Nenorociţii au amestecat securiştii morţi cu adevăraţii eroi! Acest nenorocit venea adesea la mine la fabrică şi-mi lua declaraţii dacă ascult «*Europa Liberă*» şi mă întreba de unde îl cunosc eu pe Virgil Ierunca… Îi scrisesem o scrisoare sub pseudonim despre mizeria din ţară şi ăla o citise pe post. De unde ştiuseră nenorociţii că sunt eu, nu ştiu.

— Şi-aţi recunoscut?

— Cum să recunosc!

— Dar ei bănuiau… Probabil că mi-o deschiseseră şi

făcuseră expertize grafologice!

Plecară din acel sanctuar al morţii aproape goliţi sufleteşte. În locul acestor morţi puteau să fie ei. Dar Dumnezeu îi alesese. O luară pe Giurgiului îngânduraţi. Parcă ceva se rupsese şi în ei. Toamnă tristă, oameni îngânduraţi şi mulţi ţigani forfoteau pe stradă. Un cer cenuşiu îmbibat cu nori care se lăsau jos şi burniţau peste tot oraşul… Lorinţiu o invită la el acasă. Era singur, îi spuse el, părinţii lui erau plecaţi la ţară la bunici. Acolo pot să discute mai multe. Anca ezită mult să meargă dar o convinse privirile lui rugătoare.

— Merg, zise ea, dar nu stau mult că mă aşteaptă colegele! şi la urma urmei ce-avem noi aşa de important de discutat?

— Avem, zise Lorinţiu, şi chiar dacă n-avem, dragostea n-are nevoie de cuvinte! şi se repezi în braţele unei ţigănci şi-i luă un buchet de dălii roşii şi i le întinse. Anca băgă nasul în ele şi tăcu până acasă la el.

Stânjenit că-l vizita în cuibuşorul lui, Lorinţiu o rugă să ia loc şi să-i facă o cafea. Rămasă singură, Anca privea camera lui, patul, masa cu cărţi, raftul cu mica lui bibliotecă, câteva fotografii din copilărie şi din adolescenţă. Îi atrase atenţia o fotografie în care era el cu o fată la mare, în costume de baie. Prima idee care-i veni în cap fu să-l întrebe cine e tipa. Dar se răzgândi: ca să n-o creadă geloasă, puse fotografia la locul ei şi tăcu. Dar deodată se răci şi sângele îi inundă faţa.

— Gata cu cafelele!

— Eu cred că le-ai făcut degeaba! E seară şi dacă o beau nu mai dorm toată noaptea! îi explică Anca pe un ton

neutru.

— Nici dacă te rog eu? veni Lorinţiu lângă ea şi încercă s-o strângă-n braţe.

— Cu atât mai mult! zise fata şi se feri din calea lui.

«Fata asta are ceva, se gândi el, de când am întâlnit-o se poartă cu mine rece şi distant.»

— Nu te-am invitat la mine ca să te seduc! se inervă el. Nu-ţi fie frică!

— Ai început să gândeşti prea departe, domnule Lorinţiu!

— Prea te văd aşa rece şi fără chef!

— Eu aş vrea să plec! Am văzut unde stai, Ţi-am făcut plăcerea să te conduc până acasă, acum vreau să plec!

— Fată dragă, ce-i cu tine? Te-am iubit şi te iubesc ca un nebun şi tu mă tratezi cu o indiferenţă crasă! Ce-i cu mine, ce-i cu tine?

— Ţi-am spus, în relaţiile noastre trebuie să facem o pauză; aşa se-ncearcă marile iubiri… Dacă după această pauză nu putem trăi unul fără altul, atunci revenim!

— Cum, aşa la comandă?

— La revedere! îi trânti Anca uşa în nas şi ieşi pe coridor. Afară se înnoptase, i se făcuse urât, dar nu voia să apeleze la el. Ieşiseră stelele şi se-aprinseseră luminile peste tot oraşul. Forfota oraşului încă mai era în toi. Tramvaie şi troleibuze, maşini de toate felurile încă mai populau strada. Ceva ciudat se petrecea în capul ei. Ar fi vrut să găsească o stradă pustie, fără oameni şi fără aceşti monştri care circulă pe patru roţi. În capul ei cânta parcă o muzică divină, un cor de preoţii care o melancolizau şi o duceau pe o câmpie verde-verde şi ea singură îmbrăcată într-o rochie albă-albă,

poate mireasă, poate preutească din corurile antice. Începu să grăbească pasul «Doamne, de ce fug?», se întrebă ea. Parcă toată această lume se uită la ea. Doi băieţandri îi tăiară calea şi-i ziseră ceva. Nu înţelese ce. Probabil vreo obrăznicie. Ei i se făcu frică şi întinse pasul, în ultimul timp se întâmplaseră multe, auzise despre fete violate, despre crime, despre furturi, despre dispariţii de persoane, fete tinere pe care le luau proxeneţii şi le trimiteau în Spania să se prostitueze. O lume pestilenţială cu care ea nu era obişnuită. Se urcă în tramvai la staţia Piaţa Giurgiului şi se aşeză pe o bancă. Privea oraşul cum defilează prin faţa ei. Se văzu copilă acolo la ţară cum se juca cu fetele de seama ei. Cum plecau primăvara pe câmp şi culegeau flori, maci roşii din grâul proaspăt răsărit, ghiocei şi viorele şi-şi făceau din ele coroniţe şi se jucau de-a nunţile, cum se îmbrăcau mirese şi gineri şi se împodobeau cu acele coroniţe, punându-le pe cap şi cântând: *Mireasă*, *mireasă*, / *ieşi afar din casă*/ *că te-aşteptă crai frumos*/ *şi călare şi pe jos*! Se dusese copilăria! Cine-o aruncase-n această lume şi de ce se născuse ea? Lumea e o junglă, gândea ea, dacă nu muşti şi nu te aperi, nu reuşeşti!

8

După şase luni, timp în care lucrară la spălătoria bătrânei franţuzoaice, Marian Porumbacu şi cu Andra se treziră pe drumuri. Spălătoria dăduse faliment şi ei fuseseră concediaţi. O luară de la cap, aşteptând acel camion care căra muncitori clandestini spre ciupercăriile din preajma oraşului. Se amestecaseră iar în cloaca aceea de oameni cu identităţi nedefinite, unde se vorbeau toate limbile pământului şi unde se întâlniseră cu cele patru rase umane. Se lipeau mai mult de spanioli şi de sud-americani care erau mai aproape de ei şi de limba lor. Plecau dimineaţa şi veneau seara frânţi de oboseală şi de-abia le ajungeau câştigurile pentru chirie şi mâncare. Pe Marian îl trăsnise o idee: ce-ar fi să plece acasă? Într-una din zilele de sâmbătă, când îşi luaseră liber, avuseră un scandal monstru.

— Trebuie să strângem bani şi să mergem acasă! îi propuse el Andrei.

— Şi acasă ce să facem? îl întrebase ea furioasă.

— Vom găsi noi ceva de lucru, doar suntem în ţara noastră!

— Mariane, îşi muie ea glasul, aşa cum făcea când voia să-i intre în graţii, eu îţi spun ceva: cred că sunt însărcinată!

— Asta ne mai lipsea! Trebuie să facem ceva să scăpăm de copil!

— Eu nu fac aşa ceva! zise ea hotărât.

— Şi cu ce o să trăim? ridică el glasul. Cu ce o să-l creştem?

— Până atunci poate ne revenim!

— Ne revenim pe dracu'! Cine se uită la noi aici? Vrei

să trăim din mila nu ştiu cui? De ce nu vrei să plecăm?

— Nu trebuie să dăm înapoi de la primele greutăţi. Am stat de vorbă cu mulţi români. Toţi au păţit la fel! şi uite acum trăiesc omeneşte, au casă, au maşină, au un loc de muncă… Tu vrei să cadă toate din cer?

Pentru prima dată Marian se întoarse spre ea să-i dea două palme, dar se gândi că este însărcinată. Îl scosese din ţâţâni. Se reţinu şi plecă în altă cameră cu nervii la pământ. Andra se puse pe plâns, îşi înfundă capul între palme şi plânse vreo jumătate de oră cu ochii pe icoana din perete, rugându-se la Dumnezeu să-i scoată din această situaţie. Apoi se culcă pe canapea şi adormi. Şi visă un vis. Era pe o poiană verde-verde vara, un fel de dumbravă răcoroasă care-i făcea bine, pe lângă ea, pe vale curgea un râu mare, o apă învolburată, sus pe deal străjuia un castel medieval, luminat de razele puternice ale soarelui, acoperişul lui lucea în lumina verii. Printre crenelurile castelului îl zări pe Marian îmbrăcat în armuri cavalereşti cu o armă întinsă către ea. «Marianeee! strigă ea, să nu tragi! Ce ţi-am făcut eu de vrei să mă omori?» Dar Marian nu auzea, o căuta în cătarea puştii s-o omoare. Trase primul foc. Glonţul îi fluieră pe la urechea dreaptă şi se opri într-un pom secular. Văzând că Marian a înnebunit, o luă la fugă spre albia râului, de data aceasta îmbrăcată într-o rochie lungă de mireasă. Avea părul despletit şi o mare ghirlandă de flori pe cap, prinsă în două agrafe. De frică, nu se mai uita în urmă, ridică poala rochiei până la genunchi şi intră în apă să treacă acel râu. Apa o răcori şi o făcu să tresară. Apoi simţi ceva cald în piept şi apa începu să se roşească. Puse mâna în dreptul inimii şi văzu că e plină de sânge. «Nenorocitul, m-a împuşcat! gândi ea, dar

nu cădea, mergea mai departe prin apă. Din ce în ce înainta mai greu, albia râului se adâncea şi ea simţea cum se duce la fund. Tot râul se roşise şi apa curgea de undeva de sus, parcă ar fi fost cascada Niagara, aşa cum o văzuse ea cu acel Willy. Deodată însă o minune se petrecu cu ea, Dumnezeu îi dă-te aripi şi începu să zboare pe deasupra acelei imense ape, plutea uşor prin aer alunecând ca un fulg. De multe ori se visase ea cu aripi zburând prin aerul albastru al serii. De acolo de sus se vedea totul ca-n palmă, păduri, câmpii, lacuri, ape… «Dumnezeu ţine la mine, gândi ea, mi-a dat aceste aripi să mă salveze! Poate am să nasc, mi-e drag să am un copil frumos, să-mi întemeiez un cămin al meu. Îl iubesc totuşi pe Marian, de ce să mă despart de el? De ce să mă urască atât de mult c-ar vrea să mă împuşte?» «Nimeni n-o să te supere!», îi şoptise un înger de undeva de sus. Nimeni să nu se atingă de ea! Să-i dea Dumnezeu armuri de fier! Să nu pătrundă cartuşele lui Marian să-i străpungă inima ei curată! Dar trecând râul acela însângerat văzu un monstru de om la marginea unei păduri seculare. Avea chip de femeie şi faţa parcă era a maică-sii, în loc de păr avea pe cap încolăciţi mii de şerpi şi ea rânjea şi întindea ghearele de pasăre răpitoare spre ea. «De ce nu l-ai luat pe Wily? întreba gaşperiţa, de ce n-ai stat la mătuşa ta care-ţi vrea binele, nenorocito?» «E mama, gândi ea, dar ce caută ea aici în Canada?» «Cum ce caut? parcă-i răspundea ea, am venit după tine că te-ai rătăcit ca o proastă prin această lume în loc să-mi urmezi sfatul! Te-ai luat după un coate-goale şi iată unde ai ajuns!» «Coate-goale cred că este Marian», gândi ea, ascultându-i vorbele ei veninoase. «Ţi-am spus că vreau să trăiesc cum îmi place mie?», o repezi ea pe femeia cu chipul acela de

monstru şi încercă să-i dea vânt într-o groapă. După care s-a luminat toată zarea. Soare, raze jucăuşe, funigeii pluteau prin înaltul cerului, se jucau fluturi şi gâze şi zburau păsări într-o nuntire celestă peste toată natura. «Doamneee, m-ai adus în rai!», gândi fata. Grădini frumoase, trandafiri, gladiole, straturi de flori îmbietoare, castele de sticlă şi de mărgean, serafimi urcând pe scări de mătase în grădina lui Dumnezeu, îngeri cât vedea cu ochii, un cor de îngeri care cântau un *Ave Maria*, toţi în alb, un alb pur, aşa cum îi plăcea ei să se îmbrace în zilele frumoase de vară. Şi cum îi plăcea s-o vadă Marian… De undeva din înaltul cerului auzi o voce care căzu ca o sentinţă: «Să nu cumva să omori copilul!» «Eu să omor copilul? Doamneee, nu voi face niciodată ca Marian!» «Niciun copil n-a murit de foame pe pământ, îi striga acea voce, toţi suntem copiii lui Dumnezeu… Cum trăiesc păsările cerului şi cum trăiesc animalele sălbatice şi cum trăiesc cerşetorii? Dumnezeu are grijă de toate vieţuitoarele…»

9

Fordul, uşor deranjat de ceaţa care a cuprins întreaga zare, înghite la kilometri printre munţii Apuseni care abia se zăresc. De o parte şi de alta păduri interminabile străjuiesc marginile şoselei. «În această linişte îmi vine să adorm, să visez, să scriu poezii. Parcă zeul timpului, Cronos, s-a oprit în loc şi mă bagă undeva în neant. Mi-am susţinut teza de doctorat bazată pe studiul lui Cattorini «Pliante medicinali: chimica, farmacologia e terapia» cu subiectul meu straniu: «Bolile de piele în medicina naturistă» unde demonstram că dacii foloseau cu succes plantele medicinale pentru îngrijirea bolnavilor de piele. Studiasem lucrarea «Noi tracii, Centro europeo di studi traci» în bibliotecile Romei şi mi-am dat seama câtă importanţă dădeau ei acestei probleme. Şi apoi masa la restaurantul *Belvedere* cu profesorul Dâncu, conducătorul lucrării, entuziasmat de elogiile pe care mi le adusese asistenţa. «Domnule profesor, îi spusesem, am experimentat totul pe pielea mea, sunt vegetarian înnăscut, am făcut experienţe pe diferiţi pacienţi şi aici şi în Canada şi le-am demonstrat tuturor că sănătatea umană constă în fuga în natură! Acolo găsim tot ce ne trebuie ca să trăim o viaţă sănătoasă…» E prea cald în maşină, deşi timpul a luat-o razna; acum în mijlocul verii s-a instalat o ceaţă de noiembrie ca-n zilele de toamnă bacoviană… Să învârtesc butonul să dau puţină răcoare, adorm naibii în maşină şi mă răstorn prin cine ştie ce coclauri pe-aici. Păcat că nu văd şi eu aceşti munţi bântuiţi de umbra lui Avram Iancu… De pe aceste meleaguri se pare că era bunul meu prieten, acel patron care mi-a dat o şansă în lunga mea nebunie de-a

pleca în Canada. El m-a informat despre românii din această imensă ţară întinsă pe aproape zece mii de kilometri pătraţi. De aici au plecat primii români să-şi caute o nouă identitate în lumea nouă. S-au răspândit prima dată în Ontario şi în Quebec şi mai ales în provincia Columbia, atraşi de facilităţile oferite de cultivarea pământului, îndeletnicirea lor ancestrală de acasă. Aşa a început amicul meu, cu cultivarea pământului şi cu pomicultura, a trecut prin Saskatchewan, apoi prin Alberta şi Manitoba… A obţinut în schimbul unei taxe de 10 dolari loturi de cca. 80 de ha. Pe care le-a muncit zeci de ani… După care a vândut ferma şi s-a mutat la oraş. Şi eu voiam să mă pricopsesc în câţiva ani… La ieşirea din Alba-Iulia ceaţa s-a ridicat, se vedea soarele ca un rege al zilei plutind în imensitatea cerului şi dealurile se desfăşurau ca în filosofia lui Blaga care-mi venise în minte că s-a născut pe undeva pe-aici, pe la Lancrăm… Adică în succesiunea lor unduitoare de deal-vale. Încă îi mai ţineam minte câteva versuri din poezia aceea cu Lancrămul şi cu izvorul… De pe marginea şanţului, cineva, o fetişcană, îmi pune geanta în faţa maşinii, disperată. Opresc maşina, credeam că i s-a întâmplat ceva, deschid portiera şi o întreb: «Ce s-a întâmplat, domnişoară?» «Vă rog luaţi-mă şi pe mine până la Sebeş că întârzii de la şcoală!» «şi dacă nu veneam eu, ce făceai?» «Aşteptam altă ocazie!» «A-haaa, dumneata eşti de alea care stau la ia-mă, nene!» «Nu chiar aşa! Să nu credeţi că toate fetele din ţara asta sunt nişte prostituate!» «Vai de mine, dar nici nu m-am gândit la aşa ceva!» «ştiu că mintea bărbaţilor o ia înainte!» Mă uitai la ea prin oglinda retrovizoare, era o blondă drăguţă, cu o faţă rotundă, cu nişte ochi migdalaţi, când râdea făcea gropiţe în obraji.

«Bănui că dacă mergeţi la şcoală sunteţi profesoară…» «Cam aşa ceva!» «şi ce predaţi?» «De toate! ştiţi, la şcolile astea mici de pe la ţară nu poţi să-ţi acoperi catedra cu ce te-ai pregătit şi înghiţi de toate!» «Sunteţi din partea locului?» «Aiurea! Soarta… m-a aruncat pe-aici! Sunt olteancă, craioveancă!» «V-am cunoscut după glas că nu sunteţi de-a locului… Folosiţi prea des perfectul simplu, timpul acela oltenesc al lui fusei…» «Aşa este, cu asta ne dăm, noi, oltenii de gol!» Tâmpit mai sunt, m-am îndrăgostit ca prostul de ochii ei şi de gropiţele ei din obraji! Să mă vadă Andra! Parcă o văd că s-a sculat şi-l duce pe ăla micu' la grădiniţă… «Tu, dragă, mă ţii pe mine doar de decor…» – ar zice iar. «De unde veniţi?», căzu glasul profesoarei ca un clopoţel peste liniştea aceea care se aşternuse în maşină. «De la Cluj…» «Cu ce ocazie că văd că sunteţi regăţean cu număr de Bucureşti…» «Mi-am susţinut teza de doctorat!» «Felicitări!» «Mulţumesc!» «În ce problemă?» «Medicină.» «Sunteţi medic?» «Să zicem că da!» «Dacă mă uit mai bine la dumneavoastră parcă v-a cunosc, v-am văzut cumva pe la televizor…» «Se poate… şi cum aţi căzut aşa pe-aceste meleaguri?» «E o poveste mai lungă de care n-aş vrea să-mi mai aduc aminte!» «Tristă?» «Jalnică, nu tristă!» «Credeam că te-ai îndrăgostit de crăişor şi-ai venit să-i duci mai departe idealurile lui!» «Aiurea! Astăzi numai de patriotism nu ne mai arde! Fiii şi nepoţii lui au împânzit Spania şi Italia… M-am găsit eu mai cu moţ să fac pe apostolul… Colegele mele culeg la căpşuni prin Spania sau sunt doici prin Italia!» «Din păcate asta este realitatea! şi eu am stat cinci ani în Canada, dar n-am putut să mă rup de ţară!» «Cum, aţi fost în Canada şi-aţi venit? Să fi fost eu în locul

dumneavoastră, adio Românie!» «Nu e chiar aşa!» «Cum să nu fie când nu se mai interesează nimeni de poporul ăsta! Politicienii îşi văd de-ale lor! Să se îmbogăţească cât mai repede!» «Ce făceaţi la revoluţie? Eraţi pionieră, îi cântaţi lui Ceauşescu cântece patriotice?» «Aiurea! Stam ca proasta în casă şi mă uitam la televizor cum ne minţeau ăştia…» Care ăştia? Se simţea şi el vinovat… Era doar secretar de stat în acest guvern… «Aveţi dreptate, domnişoară!» şi iar tăceri, se-auzea motorul fordului cum torcea, coborând dealurile spre apa Sebeşului, se lăsase căldura, o căldură înăbuşitoare care era filtrată prin aerul condiţionat al maşinii. Fata tăcuse şi băgase nasul în spătarului băncii din faţă, părea că se gândeşte sau îşi repetă lecţia pe care trebuie s-o predea copiilor. Ajunseră în micul orăşel pe sub prânz, câţiva oameni ieşeau de la biserică şi se îndreptau spre casele lor, clopotul bisericii bătea tare a sărbătoare. Trebuia să se odihnească, îl luase somnul, nu dormise de două zile şi două nopţi. Prima noapte udase doctoratul cu deputatul Pancu, cel care-l adusese aici să-şi dea examenul, a doua noapte întâlnise nişte colegi ziarişti de la ziarul local «Flacăra Clujului» şi-o ţinuse cu ei până la ziuă. Oameni de treabă ardelenii ăştia, ştiu să-şi respecte prietenii…

«Opriţi aici, vă rog, şi vă mulţumesc mult! Poftiţi şi banii pentru transport!», zise fata cu mâna pe mânerul uşii din spate. «De ce mă jigneşti? Eu te-am luat din plăcere…» Opri maşina şi se uită după ea, avea nişte picioare frumoase şi un spate care se termina cu nişte curburi dulci peste fesiere… «Am uitat, poftim cartea mea de vizită, poate ne întâlnim prin Bucureşti!» Fata luă cartea de vizită şi se uită în ea. «Aaah, ce imprudenţă am făcut! Sunteţi secretar de

stat?» şi plecă grăbită mai mult de ruşinea lui, dacă ştia se comporta altfel… «Vreau să mă odihnesc un pic că sunt foarte obosit, nu ştiţi pe-aici un hotel?» «Mergeţi mai sus pe strada principală, e un mic hotel acolo, de altfel şi singurul!» mai zise ea, depărtându-se. Oraş mic, un fel de sat mai răsărit din care se zărea doar biserica peste clădirile de pe o parte şi de alta a străzii. Intră la hotel şi ceru o cameră, voia să doarmă, să se odihnească. În hotel nimeni, doar o femeie care îl întâmpină binevoitoare cu o mătură în mână. «Cu recepţionerul, aş vrea şi eu!», zise el cu ochii pe pereţii coridorului. «Eu sunt şi recepţioner şi măturător! glumi femeia cu el nu ne dă mâna să ţinem şi una şi alta! Hotelul s-a privatizat şi nu prea e rentabil, aici la noi vin unii marţea, alţii miercurea, din joi în paşti! Stă mereu cam gol, după cum se vede.» Fu condus într-o cameră cu un pat şi-l lăsă singur. Se dezbrăcă şi se culcă, faţă de tumultul capitalei, aici parcă intrase într-o groapă, era o linişte de mormânt, ca-n cimitirul Bellu, atunci când învăţa el cu Andra…

Se visă că era la munte cu Andra, plecaseră într-un turneu prin ţară şi-şi aşezaseră cortul undeva pe lângă Lacul Roşu, pe marginea pădurii. Pe lângă ei curgea un firişor de apă limpede. Andra îşi spălă faţa în apă şi se întoarse spre el. «Andra ce-i cu tine?», o întrebă el uimit de ce vede. «Ce să fie?», îi răspunse ea, indiferentă. «Tu nu vezi că toată faţa ta e plină de sânge?» «Nu se poate!» – zise ea şi puse ambele palme pe faţă. Când se uită la ele erau mânjite cu sânge, un sânge roşu-deschis ca purpura. Ea rămăsese uimită… «Probabil a fost o oglindă» gândi el, în loc de apă a spart oglinda şi şi-a dat cu acele cioburi pe faţă.» şi acum ce-i de făcut? «Nu-i nimic, i-a răspuns ea, trebuie să mă spăl de trei

ori în aceeaşi apă ca să dispară!» Ţârâi mobilul de pe noptieră şi el sări din visul lui, speriat, şi-l luă în mână. «Alooo, ce faci, dragă?» Era glasul Andrei. «Ce să fac, bine!» «Cum a fost cu doctoratul?» «Foarte bine!» «Când vii?» «Sunt pe drum, cred că mâine sosesc acasă, vreau să fac o haltă să măodihnesc! Ce fac ăia micii?» «Sandu e la şcoală şi Andrei la grădiniţă.» «Bine, pa! Ne vedem mâine!»

Puse telefonul pe noptieră şi se uită la ceas, trecuse de trei. Dădu perdeaua la o parte şi privi pe geam, căldura se mai ostoise, soarele se lăsase peste dealurile din apropiere. I se făcuse şi foame. Unde să mănânce el în acest mic orăşel? Ieşi pe stradă, la acea oră strada era pustie, câţiva puşti se jucau cu o minge pe lângă râu, pe o mică poieniţă. Îşi aduse aminte de visul lui caraghios cu Andra plină de sânge. Aiureli, el nu credea în vise, probabil că dormise prost, cu o mână pe sub el. «Aaa, uite-l pe domnul Marian Porumbacu!», auzi o voce în urma lui. «Cine dracului să mă cunoască pe mine aici?», se întrebă el şi întoarse capul înapoi. Era profesoara, clienta lui de la «ia-mă nene», o recunoscu cu greu, se schimbase într-o rochie de seară. «Ce mică e lumea mare, domnişoară! Ai terminat orele?» «Da!» – se apropie ea de el zâmbind. «şi de unde, mă rog, îmi cunoşti numele?» «Cum de unde, de pe cartea de vizită…» «Aaa, da, uitasem! şi încotro mergi?» «La gazdă!» «Păi parcă făceai naveta!» «Fac şi naveta, am o garsonieră în Alba, dar mi-am luat şi gazdă… Sunt zile când rămân aici…» Se făcuse frumoasă, parcă era o copie fidelă a femeii pe care o întâlnise la Suceava, în aventura lui amoroasă cu soţia aviatorului. Avea şi ceva din Zaraza, colega lui din şcoala generală, cu care trăise ca-n sânul lui Adam cele două săptămâni la bunici. «Unde se

poate mânca în acest orăşel?» «Undeva la margine este un camping!» «Şi nu vrei să mă însoţeşti?» «Ce-ar zice lumea să mă vadă cu dumneavoastră pe stradă?» «Ce-ar putea zice?» «Domnule, aici, deşi sunt la oraş, au spiritul acela puritan de la ţară! Mă cunosc oamenii şi mâine mă trezesc măritată! Ce zic copiii?» «Atunci ce facem?» «De ce mă băgaţi şi pe mine-n ecuaţie?» «Fiindcă ai apărut!» «Cum am apărut pot să şi dispar!» Juca din ochi şi i se lumina faţa şi-şi unduia corpul în ritmul vorbirii. «Am o idee – zice ea din senin – dăm pe la mine pe la gazdă, luăm ceva de-ale gurii şi mergem unde-mi place mie să fac excursii cu copiii.» «Adică unde?» «Este o poiană la marginea pădurii unde putem visa şi sta în liniște!» «Departe?» «Cam departe!» «Atunci mă duc la hotel şi iau maşina şi mergem pe sus!» «De acord, deşi…» Deşi însemnau multe. Se gândi la Andra, dacă… Dar mai trebuie câteodată schimbat şi decorul acesta al dragostei. O cunoştinţă în plus înseamnă o experienţă în plus. Doar îi atrăsese atenţia că ea nu-i de-alea care fac trotuarul! Drăguţă, stilată, îmbrăcată cu gust, inteligentă. «La ce vă gândiţi?» «Nu mă mai gândesc la nimic, fug şi iau maşina şi te găsesc aici.» Fata rămase singură uitându-se după el. «Uite, domnule, cum poate să-şi frângă gâtul un bărbat, mai e şi însurat!» – gândi ea, dar avea nevoie de o aventură ca să iasă din cenuşiul vieţii pe care o trăia. În câteva minute Marian sosi cu maşina şi o trase lângă ea, deschizându-i portiera din faţă. «Tu pe mine ştii cum mă cheamă, dar eu pe tine…» «Ce?» «Cum te cheamă?» «Să nu râzi de mine dacă-ţi spun: Gioconda!» «Cred că râzi tu de mine!» «Pe bune, dac-aşa mi-a pus mama numele, ce era să-i fac eu!» «Gioconda… dar n-ai nimic din zâmbetul misterios al ei!» «ştii ce, la ea privirea respinge şi zâmbetul atrage. La

mine cred că e invers! Privirea atrage… Dar nici n-aş vrea să am zâmbetul ei, ce, vă place Gioconda?» «Mai bine-ţi zicea Monalisa!» «Tot aia era! M-am uitat la ea ore-ntregi şi n-avem nimic în comun! De altfel mie nici nu-mi place! şi am oroare de celebrităţi!» Au pornit maşina şi au tăcut. «De la biserică să faci la dreapta, să luăm ceva de-ale gurii, cum zicem noi oltenii.» «Am înţeles, Monalisa!» Fata se uită la el cu subînţeles şi coborî din maşină repede după care veni cu o legăturică cu mâncare. «Luai nişte friptură de curcan cu pâine. Veni mama ieri pe la mine şi-mi aduse un curcan tăiat!… Aveam şi nişte vin, zaibăr de Băileşti…» «Foarte bine, eu am nişte coniac…! îi trântim o masă împărătească.» Porni motorul fordului şi o luară pe marginea dealului pe un drum lăturalnic. De acolo oraşul se vedea ca-n palmă. Lumina soarelui se prelingea pe vârfurile copacilor, se vărsa parcă dincolo de pădure, undeva în hău. Cerul se albise ca o vâlvătaie, în depărtare, spre orizont, se pierdea într-un albastru nedefinit care cădea într-un roşu purpuriu. Pădurea toată părea că e cuprinsă de mister, copaci uriaşi se întindeau ca nişte arătări peste tot ţinutul acela. Undeva la stânga se deschidea o poiană verde cu toate florile de pe pământ pe ele. Toate culorile se vărsaseră peste acel verde-brotac, de la galbenul oului de raţă la albastru de Voroneţ. «Când vin aici cu copii, mă simt ca o împărătească a naturii, aceşti mici năzdrăvani îmi fac coroniţe şi mi le pun pe cap, zicând că semăn cu zânele lor din poveşti. Are Slavici o poveste, *Zâna-zorilor*, pare-mi-se, cu care mă aseamănă.» În timp ce vorbea, fata desfăcuse legătura cu mâncare şi o întindea pe iarbă în mijlocul poienii ca o gospodină care aşterne masa oaspeţilor.

Marian privi la ea şi se întrebă şi el ce-l leagă de această misterioasă fată care i se părea din ce în ce mai frumoasă… Nu-i spuse nimic fetei. Voia s-o întrebe multe, dar se abţinea. «Poftim la masă, domnul meu!», îl invită ea ceremonios, făcând o plecăciune. Se apucară să mănânce pe tăcute. Mai întâi sorbiră câteva guri de coniac după care începură să înfulece pulpanele de curcan, fripte proaspăt. «Mie-mi place mai mult zaibărul meu!» îşi dădu cu părerea fata şi trase sticla de vin lângă ea. «In vino veritas!», decretă sentenţios Marian. «Nu-i adevărat, pe mine vinul mă melancolizează şi mă predispune la visare!» «Şi la ce visezi?» «Mă trezesc în alte lumi, în lumile mele ideale în care de fapt trăiesc!» «E bine când avem o viaţă sufletească bogată şi trăim paralel de această lume reală!» «Nu ştiu dacă e bine sau e rău, dar eu mă simt mai bine acolo…» Soarele îşi prelingea mierea pe vârfurile copacilor anunţând moartea unei zile obosite. Culorile o luaseră razna, se îmbina albastrul cerului cu razele albe ale astrului solar şi cădeau pe acest verde pământesc în care se pierdeau minuscule toate florile pământului, dând impresia că amândoi trăiesc într-un tablou impresionist în care culorile şi sentimentele se contopesc şi se îmbină unele în altele. Marian ceru şi el sticla cu licoarea roşietică şi o puse la gură, trăgând cu sete câteva înghiţituri. «Gioconda, ce-i cu noi? Nu ştim nimic unul despre altul şi parcă suntem cunoscuţi de când e lumea pe pământ…» «Nici nu trebuie să ştim, trecutul ne împroşcă cu noroi, e mai bine să aflăm unul despre altul *după*…» Marian tăcu, acest *după* i se păru prea încifrat şi renunţă la întrebări.

După ce terminară masa, se întinseră pe iarbă, Marian luă sticla în mână şi-i mai trase câteva guri, vinul de

buturugă era bun, îi cunoştea gustul de la bunicul de acasă. Încercă să se apropie mai mult de fată, îi prinse mâna în mâna lui, dar fata îl respinse cu o expresie celebră: «*Noli me tangere*!» îi zise ea, făcând aluzie la cuvintele lui Iisus adresate Mariei Magdalena. «Apropo, ai citit *Codul lui Da Vinci*?», o întrebă Marian. «Pe bune, îi replică ea, crezi că dacă noi trăim la marginea pământului, habar n-avem de ce mai e în lumea asta… Bineînţeles că l-am citit!» «Poate fac o blasfemie dacă te întreb, crezi oare că Iisus Cristos a fost iubitul Mariei Magdalena?» «De ce nu? Toate credinţele lumii au ieşit dim mari iubiri! Nu predică Apostolul Ioan iubirea?» «Iubirea aproapelui…» «Aiurea! Iubirea e una singură! Sentimentul cel mai înălţător din lume! În numele ei s-au creat cele mai frumoase opere ale omenirii…» «şi cu toate astea e aşa de trecătoare…» Fata se aşeză mai lângă el şi-şi puse capul în poala lui, culcându-se cu faţa în sus. Privea cerul care începuse să se întunece, razele soarelui se pierduseră undeva pe după dealuri şi începuse să adie o briză caldă. Marian se aplecă spre gura ei şi o sărută, fără ca ea să zică ceva; fata ridică gura ca un cioculeţ de rândunică care-şi primeşte hrana de la maică-sa spre gura lui şi-i răspunse la sărut. Apoi Marian o strânse în braţe şi văzu că sânii ei ard ca o vâlvătaie. «Iubirile se înfiripă din nimic…» – ţi murmură el la ureche şi iar o sărută. «Dar tu mai crezi în aşa ceva? interveni fata. Există o vârstă când te îndrăgosteşti! Între noi e cu totul altceva… Norii când însămânţează pământul o fac din iubire? Nu… Există o lege a naturii în care şi-a pus mâna tot Dumnezeu… Yngul şi Yangul din noi…» «Te cam contrazici, Gioconda, câţi ani ai tu?» «De ce te interesează vârsta?» «Din pură curiozitate…» «Cât îmi

dai?» «23?» «Inversează cifrele!» «32?» «Cam aşa!» «Cum poţi să-ţi ascunzi această vârstă când eu credeam că eşti o puştoaică!» «O puştoaică ceva mai bătrână!» Tăcură. Totul tăcuse în jurul lor. În vale în micul orăşel se aprinseseră luminile, undeva spre apus, în partea opusă a pădurii apăruse un colţ al lunii, stătea parcă spânzurată între doi stejari, dându-se huţa. «Doamneee, ce seară minunată – se miră ea - de mult n-am mai trăit asemenea clipe!» Marian continua să tacă şi s-o privească. Se întreba şi el cine-i scosese în cale această fiinţă care reuşise să-l cucerească. «Trebuie să mergem acasă!», zise Gioconda privindu-l în ochi. Unde acasă? Parcă ar fi avut o casă a lor pe care o părăsiseră, şi acum, în această noapte, trebuia s-o populeze cu toate bucuriile lor. Unde acasă când amândoi aveau casele lor, despărţite de sute de kilometri? Unde acasă când el avea o familie formată din nevastă şi doi copii şi ea două fete, lăsate la bunici? Cum uitaseră ei tot trecutul lor şi se ancoraseră într-un prezent care-i făcuse să viseze? «La mine la gazdă!» – continuă ea, trăgându-l de mână să se scoale. «Păi, dacă gazda…» «Nicio problemă, stau singură, bătrânii au murit şi copiii lor sunt la Sibiu… Mi-a încredinţat mie cheia şi, când rămân în oraş, dorm la ei.» «Atunci se schimbă situaţia… Dar eu am cameră la hotel…» «Ne expunem mai mult…» «şi maşina?» «Nicio problemă, o duci la hotel!» «Gioconda, zise el, vreau să te rog ceva?» «Ce?» «Dă-mi voie să-ţi spun Monalisa, îmi place aşa de mult acest nume!» «De ce nu ţi-aş da!» Femeia strânse masa şi se urcă în maşină. Marian porni motorul. «Eu am băut, dacă e vreun curcan…» «Îi cunosc şi n-o să-ţi facă nimic!» Începuse să fie şi gelos, deodată se supără când auzi că-i cunoaşte pe poliţişti şi nu

mai zise nimic până-n centru când trebui să lase maşina parcată la hotel. Plecară de mână la ea la gazdă ca doi îndrăgostiţi. «Monalisa, dar eu sunt căsătorit…» – încercă el s-o prevină. «Te-am întrebat eu ceva? Ne povestim trecutul *după*…» Ahaaa, acum înţelese el acel *după* încifrat pe care-l spusese ea. Intrară în curte, o curte mare şi o grădină plină cu pomi. «Au fost nişte rude îndepărtate ale mele, un frate de-al bunicului căsătorit pe aceste meleaguri. Câţiva porumbei zburară peste coama casei, dormeau la streşini şi acum se speriaseră. Monalisa aprinse becul şi deodată se treziră într-o baie de lumină. Acum se văzură şi ei mai bine. Faţa ei, luminată, deschidea două riduri puţin observabile pe fruntea lată care se pierdea în onduleurile părului, ochii rimelaţi păreau două ferestre albastre încadrate de un chenar negru, faţa ovală, cu obrajii plini, roşii ca nişte mere ionatane, n-aveau nimic din celebra Giocondă, era parcă a unei măicuţe de la mănăstire care-şi păstra prospeţimea şi tinereţea datorită ascezei din umbra zidurilor unui schit. Marian privi camera, era parcă acea cameră de burlac a lui când îşi luase serviciu la acea bază sportivă pe vremea când o cunoscuse pe Andra. Câteva cărţi trântite în neorânduială pe masă, un picup cu plăci pe o noptieră, un televizor şi un aparat vechi de radio învelit cu o faţă de masă. «N-am investit prea mult în ea, zise Monalisa, stau mai mult la Alba, îmi place mai mult oraşul acela, am mai multe facilităţi: un film, o bibliotecă, un dans, un restaurant!» Între timp mobilul de pe masă ţârâi obraznic, scoţându-i din fire. Monalisa se repezi la el şi răspunse: «Alooo, da, mamă, da, da!» Se-auzea un glas de copil care-o descosea când vine acasă şi dacă i-a cumpărat ce-a rugat-o.» «E fata ta?», o

întrebă Marian curios să afle şi el ceva din viaţa ei. «Te rog nu mai pune întrebări…», puse ea mobilul pe masă şi se aşeză pe pat lângă el. «De ce eşti aşa misterioasă?» «Dacă începem să ne destăinuim unul altuia, nu ne batem noi joc de aceste clipe frumoase?»

Există-n tristul suflet un peisaj ales
Ca într-un dans macabru cu măştile bizare, şi ne jucăm cu soarta prea ades.
Fără să-i dăm şi aripi ca să zboare…»
«N-am ştiut că eşti şi poetă! Termină toată poezia!» «Mai vrei?», îi zâmbi ea.
«*Pe lângă noi frumoase clipe zboară*
Ca nişte păsări ce se duc departe şi ne-ntrebăm a nu ştiu a câta oară
A câta filă s-a desprins din carte…»

Tăcu şi-şi împreună mâinile, ai fi zis că se roagă la o icoană imaginară. Frumuseţea ei era ruptă parcă dintr-o pânză de Giorgione, un fel de Venus cerând îndurare lui Dumnezeu. «Stau şi mă întreb ce caut eu în această seară cu un bărbat necunoscut în cameră la mine…» «Şi vrei să-ţi răspund eu?», îi întinse Marian mâna şi o ridică lângă el. Corpurile lor iar se împreunară ca într-o nuntire celestă şi se sărutară ca doi nebuni. Marian îi trase rochia de pe ea şi o băgă sub aşternut. De mult nu mai avusese aşa o pasiune pentru o femeie. Nu era iubire, o dezlănţuire lacomă a instinctelor de ambele părţi care se descărcară ca un trăsnet peste sufletele lor. Obosiţi, transpiraţi, se treziră unul în braţele altuia, mângâindu-se. «Acum poţi să-mi zici ce-i cu

tine!» – îl rugă Gioconda. «Mai întâi spune-mi tu povestea ta!» «Ce-ar putea să te intereseze?» «Totul! mai cu seamă că povesteşti frumos cu glasul tău suav…» «O romanţă cu o femeie singură care poate fi cântată sau povestită şi repovestită, cu o iubire trecută în derizoriu, părăsită de un bărbat beţiv care şi el la rândul lui a devenit un biet cerşetor pe străzile Craiovei „O femeie rămasă cu două fete mici, singurele fiinţe de pe pământ la care mai ţin, de care au grijă părinţii mei… o femeie care nu mai are încredere în nimic… Cam asta e toată povestea mea…» «şi de ce m-ai ales pe mine?» «Aleg bărbaţii după trei criterii: unu: să fie frumoşi şi inteligenţi, doi: să fie discreţi şi trei: să fie necunoscuţi! şi tu îndeplineşti toate cele trei criterii… De iubire nu vreau să mai aud… După un act sexual cu cine-mi place mă simt ca o câmpie verde, plouată proaspăt şi liniştită în soarele dimineţii… şi acest lucru îl fac foarte rar…»

Amândoi tăcură, îşi simţeau unul altuia respiraţia şi inimile care băteau alături. «Nu uita că ţi-e rândul…» «Eu, Monalisa, am o familie, o soţie frumoasă pe care o iubesc şi doi băieţi cam tot de vârsta fetelor tale! Nu ştiu cum ai făcut tu de mi-ai luat minţile…» «Graţiile Evei…» «Soţia mea este tot aşa de frumoasă ca tine, numai că jugul căsniciei ne-a aruncat în banalul vieţii de zi cu zi…» «şi cum am putea să ne salvăm?» «Visând…» «Ce?» «Cai verzi pe pereţi! Să trăim vieţi paralele…» «Ceea ce facem noi acum, oare asta să însemne? Să trăim în imaginar, să cerşim de la divinitate câteva clipe de fericire care dispar ca nişte baloane de săpun la prima adiere a vântului? De ce ne-a mai făcut creatorul pe pământ?» Să-ţi spun o strofă din Baudelaire şi-apoi terminăm cu filosofia:

«*Cum muşc-un muieratic sărac, cu desfătare*.
Căznitul sân al unei vechi târfe scăpătate.
Gustăm şi noi o biată plăcere, pe-apucate.
Ca pe-o lămâie veche storcând-o cât mai tare…»

«şi eu sunt muieraticul?» «Dacă tu eşti muieraticul înseamnă că eu sunt târfa scăpătată… Doamneee, ce destine! Ne-am înecat în banalitate! N-ar fi mai bine să adormim? Tu mâine trebuie să conduci spre capitală! îţi vei întâlni soţia, dar eu…»

Adormiră fiecare cu visele lor, zorii zilei îi găsiră în pat îmbrăţişaţi, de dimineaţă razele jucăuşe ale soarelui intrau pe fereastră ca nişte musafiri nepoftiţi, amintindu-le că trebuie să se despartă. Se sculară şi se îmbrăcară repede, băură o cafea şi-şi luară la revedere. «Adio, dragă Monalisa!» – îi zise el sărutând-o. «Adio, dragul meu! Poate ne vom mai întâlni în alte lumi…» Boala din dragoste e dată dracului… Marian nu mai avea această senzaţie nenorocită de când se certase odată cu Andra, era înaintea unor examene când ea-i spusese că e cazul să termine. Mirosise el că are pe altcineva… şi-l luase cu dureri de burtă, îşi pierduse pofta de mâncare, parcă se scufunda în el; tocmai atunci când trebuia să înveţe îi fugeau literele de sub ochi şi cursurile îi intrau pe o ureche şi-i ieşeau pe alta. A renunţat la examene şi s-a internat la spitalul studenţesc. A stat lângă un tânăr bolnav de cancer, era un schelet ca cele din lagărele naziste pe care le văzuse în filme. Într-o zi veniseră rudele cancerosului, părinţi sau cunoscuţi de undeva de la ţară cu tronul şi-l instalaseră lână patul bolnavului. Cancerosul scotea capul din pătură, doar un ochi să poată vedea şi-i întreba pe colegii de pat: «Al cui e?» Adică al cui e tronul acela care aştepta să

moară cineva şi să-l ia. «Cum, n-a murit?», întrebase cel care-l adusese. «Nouă aşa ne-a spus doctorul…», se lamenta o femeie de lângă el, probabil vreo rudă ceva. «N-a murit, i-a răspuns altul de lângă el, voi credeţi că omul moare când vreţi voi?» «De, nouă aşa ne-a spus doctorul…» «Cine să moară?» – venise din fundul patului de la canceros vocea lui tremurândă. Toţi tăcuseră. Era o tăcere suspectă… conspirativă…

Acum avea aceeaşi senzaţie, părea că are cancerosul lângă el şi, când îl vede, se prăbuşeşte undeva în neant. Pornise motorul fordului şi se uita la mâna Monalisei care fâlfâia prin aer. Femeia plângea ca un copil când se desparte de părinţi… Pornise maşina în viteză să nu mai vadă şi să nu mai audă nimic, se prăbuşise în el ca o căpiţă de fân luată de ape, după o mare furtună. Pusese un sidiu cu Iohan Straus şi gândurile lui dansau în ritmurile valsurilor care se desfăşurau imaginar undeva într-o mare sală de bal. Visa ca un nebun şi nu vedea pe unde trece, lăsase Sibiul în urmă, se pomenise cu munţii în capul lui, vecin cu Oltul, care curgea lin pe lângă el. A ajuns în Bucureşti pe la ora zece, a trecut pe la un mall, le-a luat băieţilor nişte maşinuţe, aşa cum le promisese când plecase de acasă, Andrei i-a cumpărat un sarafan turcesc şi o rochie de vară cu decolteuri şi s-a grăbit să ajungă acasă. Andra i-a ieşit în întâmpinare cu zâmbetul ei fascinant şi l-a întrebat curioasă: «Cum a mers, iubitule?» Marian a sărutat-o şi i-a răspuns: «Foarte bine!» Apoi cei doi băieţi i-au sărit în spinare să le dea maşinuţele.

«O familie fericită, gândea el, de unde-mi ieşise mie înainte această nălucă care mă electrizase?»

— A dat telefon domnul secretar de stat Răuţu să te

duci imediat la guvern, zice că aveţi o deplasare în fosta Iugoslavie… îl anunţă nevastă-sa, supărată că iar pleacă.

— Azi nu pot, să-i spui că n-am sosit! Vreau să mă odihnesc şi eu o zi!

— Bine, dar poate pierzi deplasarea!

— Nu pleacă ei fără mine!

10

Tot în Canada. Din vis atât mai ţinea Andra minte:

«Dumnezeu are grijă de toate vieţuitoarele…» Femeia se sculă buimacă, voia să-i povestească şi lui Marian acel vis dar îl uitase. «Dumnezeu are grijă de toate vieţuitoarele…» şi-apoi telefonul «Ţârrrr! Ţârrrr!!» Sare Marian somnoros şi răspunde, Andra se sperie, de mult n-o mai deranjase telefonul, nu avea cine să se mai intereseze şi de viaţa lor în acest infern al depărtărilor.

— Alooo, domnul Marian Porumbacu!?

— Da, el este! Cu cine vorbesc?

— Cu directorul ziarului «Românul.» Ţi-am publicat articolul şi-aş vrea să stau de vorbă cu dumneata… Am văzut că ai condei, am nevoie de un ziarist bun la rubrica «Din ţară…» Când putem să ne întâlnim?

— Chiar astăzi!

— Vino la mine la redacţie!

— De acord. La ce oră?

— Pe la nouă…

— Bine te-aştept, la revedere!

— La revedere!»

— Cine-a fost, dragă? vine Andra la el, curioasă.

— Ne-a pus Dumnezeu mâna-n cap! sare el şi o sărută directorul ziarului «Românul», i-a plăcut cum scriu şi m-a invitat să-mi dea un post de ziarist…

— Visul meu, vezi că mi s-a izbândit? Poate are ceva şi pentru mine!

— Să vedem… – termină Marian şi fugi repede să se îmbrace. Îi plăcea munca de ziarist, era ce visase el toată

viaţa…

Ajunse la ziar la ora nouă fix şi bătu la uşa patronului. Era un om greoi instalat într-un fotoliu, lucra la masă la calculator. Ridică ochii, dădu ochelarii într-o parte şi-l întrebă:

— Dumneata eşti tânărul?

— Da, eu! Marian Porumbacu…

— De unde eşti?

— Din Bucureşti!

— Văd că scrii bine, vii cu o limbă mai recentă şi mai curată din ţară… Cunoşti şi ortografia… Pentru moment aş vrea să-mi umpli rubrica «Din ţară…» şi-apoi mai vedem noi… Ai o mie cinci sute de dolari pe lună…

— De acord, accept!

— Domnule, eu îs ardelean get-beget din Apuseni! Cum a fost după aşa-zisa revoluţie română? ne-am făcut de rahat în toată lumea! şi cu minerii…

— Da… şi eu am fost o victimă…

— Am bănuit din articolul pe care mi l-ai trimis… Am gânduri mari cu acest ziar şi-aş mai avea nevoie de cineva la marketing, dacă cunoşti…

— Scuzaţi-mi îndrăzneala, dar chiar soţia mea ar putea să vă ajute în acest sens…

— Să vină şi ea să stăm de vorbă…

Asta schimbase totul în viaţa cuplului care până acum se lamentase. Marian primise postul promis şi Andra, după ce-şi expusese punctul de vedere cu relansarea ziarului fusese şi ea acceptată. Îl cucerise pe patron cu ideile ei:

— Domnule Barbu, căci aşa îl chema pe patron, o să vă pară bizare ideile mele, iată ce vă propun: schimbăm

formatul ziarului, mărim numărul de pagini, am să scot din cartea de telefoane toate adresele cu numele româneşti şi o săptămână la rând le trimitem ziarul gratuit cu rugămintea ca după această perioadă de timp oamenii care vor să se aboneze, s-o facă! Cât o să pierdem în această săptămână? Câteva mii de dolari… Dar o să-i câştigăm după…

Previziunile Andrei după o lună de la ocuparea postului se adeveriseră şi tirajele urcaseră de la câteva mii la câteva zeci de mii; ziarul era cerut şi de românii din America şi chiar de cei din Europa. Era prima victorie a Andrei şi a lui Marian, scăpaseră de ciupercării, de mizerabila de spălătorie care dăduse faliment, de grija zilei de mâine. Se mutaseră într-un apartament mai spaţios cu două dormitoare, cameră de zi, un fel de sufragerie enormă, o bucătărie şi o baie. Îşi mobilaseră modest tot apartamentul, cumpăraseră electrice, televizor şi strângeau bani pentru a cumpăra o maşină. Viaţa lor se schimbase atât de mult în bine încât începuseră să fie invidiaţi de românii cu care se întâlneau. Numai dorul de ţară îi mai reţineau, dar cu trecerea anilor se gândeau să vină înapoi.

12

Gigel, băiatul acela cel mai haios din grupa lor de studenţie ce împodobise acel plop în preziua revoluţiei acum e profesor în satul Silişte. Fişă biografică: bonom, beţiv, ratat, lăsat de două neveste, cu un copil pe drumuri, marginalizat de colegi, încadrat de milă, predă româna. De curând i-au sărit părinţii copiilor în cap că s-a luat de două eleve, câteva femei din sat l-au bătut măr pentru aceleaşi fapte, stă într-o casă părăsită de la marginea satului, cu polietilenă pusă în geamuri, în loc de scaune nişte buturugi, cu butoiul cu ţuică în mijlocul casei, trage întruna la furtun, îl suge, a scris o carte şi a publicat-o, ceva despre Preda, scriitorul, care a trăit în acest sat, nişte anchete, nişte date inedite despre viaţa lui, despre rude, fraţi, surori etc, şi-a vândut apartamentul din Piteşti să publice această carte, de altfel apreciată de publicul cititor, s-a gheboşat, s-a cocoşat, Ţinută neglijentă, se crede mare boem, neînţeles, blestemat de soartă, hulit de oameni, înjurat, batjocorit, a violat o babă; a îmbătat-o şi s-a culcat cu ea… S-a lăudat baba prin sat că, ă-hă, nu i-a făcut nimic, e impotent, maică, când bea spune numai poveşti din viaţa lui, cum nu l-au iubit cele două neveste, cum nu mai voiau să se culce cu el, cum nu-i făceau mâncare, a îmbolnăvit părinţii, taică-său a făcut infarct, la câtva timp şi maică-sa… S-a dus acasă şi şi-a vândut tot ce aveau părinţii, haine, pături, lemne, tot ce se putea vinde, butoaie, veselă, câine, purcel, pisică… A venit o televiziune la el să-i ia un interviu şi l-a găsit beat în cocioaba lui, beţi şi voi – le-a zis reporterilor, unul din ei de fapt un mare poet în viaţă, au ciocnit, au băut, au vorbit despre carte, prefaţa

făcută de un critic important, despre viaţa lui, au filmat, s-au distrat cu pitorescul vieţii lui, şi-au băgat picioarele în sufletul lui de damnat şi au plecat… A apărut a treia zi la televizor, copiii lui s-au tăvălit de râs când l-au văzut, băi, dom ne profesor, sunteţi mare, aţi fost dat la televizor… Eşti tare, boierule, i-au spus beţivii seara la bufet, ne-ai distrat, te-ai împrietenit cu marele poet şi pe noi ne-ai părăsit, am auzit că sugi la butoiul tău, nu mai vii şi pe la noi să ne mai dai câte-o ţuică… Seara, târziu, noaptea, când termină ei de băut îl pun în roabă să-l ducă acasă şi-l răstoarnă pe sală în bojdeuca lui cu toţi câinii din sat după ei… Domnule, zic ţăranii, s-a zăpăcit lumea, unde e minte e şi prostie, păi se pomenea pe timpuri un astfel de profesor să înveţe copiii? El trece prin sat şi-i salută măreţ, să trăieşti, nea cutare, să trăieşti sulică şi ţaţă Leano, bine că intrăm în Europa, eu am fost în Italia, ştiu cum este Europa… Cum este, maică? îl întrebă femeile şi-şi dau ghionturi. Europa e poleită cu polei, Ţaţă Leleo, şi ţaţă Ioană… şi nu minte - al dracului, aşa este, a fost în Italia la Florenţa, Firenze, cum zice el, a înfiinţat o societate literară cu Dante acolo unde a stat el în acel oraş, într-un timp a adus mari profesori de la Bucureşti să ţină conferinţe despre *Divina comedie*… L-a adus pe Balaci şi se laudă că a băut cu el la cantina fostului partid comunist. Ce, ştii dumneata, Ţaţă, cine este Beatrice? a întrebat el odată pe ţaţa Ioana. De un să ştiu eu, maică, cine e aia? i-ar fi răspuns femeia. Ăsta e, fa, ăla care s-a culcat cu baba? o întrebă ţaţa Ioana pe interlocutoarea ei. Ăsta este şi cică n-a putut să-i facă nimic babei, hî-hî-hî! îi răspunde femeia. Cum să-i facă dacă el nu ştie pe ce pământ merge? conchide ţaţa Ioana, uitându-se spre el şi ducându-l cu privirea până în centrul

satului, la primărie. Doamneee, se miră femeia, mulţi proşti ai mai lăsat pe pământ! Cică a dormit beat pe mormântul lui Dante şi l-ar fi prins paznicul cimitirului şi l-a întrebat ce e cu el şi el i-ar fi răspuns că sunt rudă, a venit să-l jelească… şi când începe să povestească despre Italia nu mai termină, o ia cu Florenţa, Milano, Bolona, Veneţia, Palermo, îşi aduce aminte de toate bisericile pe unde a umblat, de celebrele picturi ale Renaşterii, de gondole şi de poliţie, de Piaţa San Marco, de porumbeii cărora le dădea să mănânce din palmă… şi toţi beţivii satului ştiu acum din gura lui despre celebra Giocondă, toţi mângâie fetele din sat cu numele ei, ah, Monaliso, ce frumoasă te-ai făcut, nu vrei să facem sex diseară? E una de la ajutorul social care le face faţă la toţi, mama Monaliselor, care le cere bani pe sex, a auzit şi ea de prostituatele din Bucureşti şi din toată lumea care fac trotuarele că dumnealor câştigă bani pe chestia asta. Când află că-i vine salariul împricinatului, îl bagă în casă şi-l buzunăreşte, apoi îl dă afară pe uşă, hai, valea, bibicule, că ţi-ai trăit traiul şi ţi-ai mâncat mălaiul. El iese de-a-ndăratele şi înjură, dumnezeii tăi de mama Monaliselor, m-ai buzunărit şi-acu mă dai afară, ai? Ceaţă, noroi, burniţează peste sat, zice: cu asta intrăm noi, domnule, în Europa? Cu curvele şi cu mizeria asta, cu jegul ăsta care a cuprins toată România? Că agricultură, nix, industrie, nix, intrăm cu aia-n mână, domn'e primar – zice – şi se clatină-n faţa Primăriei de beat, învârtind cheile de la biblioteca şcolii, când aduceţi salariile? De ce, domnu' profesor, să-l daţi la Monalise? îi întoarce primarul întrebarea răutăcioasă în derâdere. Băi, primare, d-aia te-am ales noi, să iei oamenii la mişto? se duce el lângă primar şi dă noroc. Primarul caută să scape de el şi intră în

primărie, miusiu după el, auzi – zice, îmi întorci spatele, nu mai jucăm un şeptică diseară la una fiartă? Nu-i mai răspunde nimeni. Se uită pe cer la soare, aşa se orientează el, după soare, şi pleacă împleticindu-se spre şcoală. Toată lumea e la ore, în clasă la el e gălăgie şi hărmălaie. Băăă, vine musiu, strigă un elev şi toţi trec în bănci, făcând pe serioşii. Intră dom' profesor Gigel: bună ziua, copii! Să trăiţi dom Gigel! se străduiesc ei să nu râdă. Da' ce, bă, sunt Gigel cu mă-ta? se strâmbă el la primul elev şi toţi izbucnesc în râs. Au văzut ceva ce nu se poate spune, dom' profesor e ud între picioare, a făcut pe el! observă şi el că ceva nu-i în regulă şi trece după catedră. Ia catalogul în mână şi face apelul. Elevii se ridică unul câte unul şi răspund prezent. Trece direct la lecţia nouă. Cine este Fefeleaga? Acelaşi elev: Fefeleaga este o femeie săracă care se ţinea cu calul ei, Bator! Cum adică se ţinea? întreabă filosofic dom' profesor. Verbul ăsta are mai multe înţelesuri! Copiii râd, ştiu unde bate el. Că şi la ei în sat aia se ţine cu ăla… Dom' profesor, *a se ţine* este un verb polisemantic! Daaa? Atunci să-mi daţi voi exemple de propoziţii cu el folosit cu mai multe sensuri. Monaliza *se ţine* cu dom' profesor! sare unul. Zăuuu? se strâmbă profesorul - de unde ştii tu chestia asta? De la mama, a auzit la magazin, răspunde neofitul. O elevă: N-ar fi mai bine să zicem că Fefeleaga *se întreţine* cu Bator? Bravooo, Marioară! sare dom' profesor, bucuros că eleva a deturnat sensul acelui verb. N-o cheamă Marioara, dom' profesor, o cheamă Tanţa! sare altul. Şi uite aşa trece ora, sună clopoţelul şi profesorul se duce la cancelarie. Directoarea: Dom Gigel, ţi-am atras atenţia de atâtea ori să nu mai vii în halul ăsta la şcoală! În ce hal, doamnă? o întreabă el ironic. Câteva profesoare tinere

râd într-un colţ al cancelariei. Au văzut şi ele ce văzuseră copiii. Profesorul se simte jenat, se trage mai la o parte şi stă pe scaun. Nu mai râdeţi de mine, eu am participat la revoluţie! strigă el, lovit în amorul lui propriu. Dacă nu eram eu şi cu încă câţiva nebuni ca să stăm în noaptea aceea la Inter revoluţia poate nu reuşea! continuă el, făcând spume la gură. Voi beneficiaţi de binefacerile aduse de revoluţie! desenează el cu mâna prin aer acele timpuri. Cine s-a urcat primul şi l-a dat jos pe Ceauşescu de pe pereţi? Spuneţi, cine? Eu! Marele Milarepa, eu, care l-am reabilitat pe Dante în România, eu, care l-am făcut cunoscut pe Preda tuturor… şi-acu-mi vin mie nişte piţipoance şi-mi spun ce şi cum… Nix!

A trecut recreaţia, profesorii au intrat la ore într-o tăcere solemnă. Dom' profesor Gigel are fereastră, se duce la gura sobei, se aşază pe un scaun, aprinde o ţigară, deschide uşa sobei să se usuce şi aruncă filosofic cercuri de fum peste un planiglob uitat de profesoara de geografie pe masă. În mintea lui încă se mai derulează acel film al revoluţiei care pentru el nu s-a terminat nici azi.

13

Până la urmă Lorinţiu cu Anca tot s-au căsătorit. Eaprofesor universitar la o universitate particulară. Elavocat pe lângă tribunalul capitalei care răspundea de întreprinderile proaspăt privatizate. Mezalianţă de doi bani. El un puturos, stătea mai mult pe acasă şi conducea avocatura prin telefonul mobil. Îşi angajase o secretară, îşi deschisese un birou pe Batiştei şi aştepta să-i vină clienţii. Anca pleca dimineaţa şi mai venea seara acasă. O acaparaseră treburile, studenţii, pregătirea cursurilor şi teza de doctorat. Lucra la o teză de doctorat în legătură cu *tineretul şi grupurile de presiune*, sau cam aşa ceva, profesorul care-i conducea lucrarea era mereu nemulţumit. Îi dăduse un kilometru de material bibliografic, studii în engleză şi franceză pe care le găsea cu greu şi le traducea şi mai greu. În lungile seri de insomnie, Anca îşi blestema zilele când se hotărâse să se căsătorească cu acest om. Insensibil, indolent, se purta ca o brută cu ea. Îl luase mai mult de milă, respinsese partide cu mult mai bune pentru el, motiva mereu că-i e milă de el să se despartă după atâţia ani de prietenie. Ca fizic îl acceptase, deşi nu era genul de băiat pe care-l visase. Relaţia lor s-a complicat când a venit pe lume un copil. Era un copil drăguţ care-i semăna ei. Dragostea s-a îndreptat de atunci mai mult spre copil şi pe Lorinţiu l-a lăsat în plata domnului. Romanţa dragostei lor suna cam aşa: *Noi de mult nu ne mai iubim*, / *Doar glasul cărnii ne mai cheamă*, /*Nu ştiu de ce ne chinuim*/*şi nu băgăm deloc de seamă*. // *Ar fi mai bine-n depărtare*, /*şi să ne scriem la un an*/ *Câte-o romanţă-ntr-o scrisoare*/*şi să ne căutăm* în *van*!

Era scrisă chiar de Anca pe un caiet de cursuri în clipele ei de liniște sufletească când medita asupra acestei ratate căsnicii. Lorinţiu mirosise ceva, vedea mereu că Anca e supărată şi veşnic nemulţumită, şi-l apucase deodată dragostea pentru acel cabinet de avocatură, se lipise tot mai mult de frumoasa lui secretară care-l îmbia zilnic cu fel de fel de avansuri. Până într-o zi s-a produs acel ceva ce i-a pus în dificultate pe el şi pe Anca. Pe la Podul Izvor Lorinţiu o întâlneşte pe Anca în compania unui tip. Era un tânăr cu barbă, înalt, bine legat cu o mapă subţioară. I-a lăsat până s-au despărţit şi s-a dus la ea:

— Cine e tipul? s-a răţoit el la Anca.

— Un profesor de la facultate! i-a răspuns Anca puţin intrigată de întrebarea lui pusă pe un ton cam deranjant. De ce, continuă ea, pui această întrebare? Ce, n-am voie să mai merg pe drum cu bărbaţii? Domnul e un coleg, profesor la facultate… Eu te-am întrebat pe tine de ce stai toată ziua la cabinet cu roşcovana ta secretară?

— Văd că tu cauţi sămânţă de ceartă, eu te-am întrebat frumos!

— Şi eu ţi-am răspuns tot frumos!

Tăcură apoi până acasă. A fost prima lor tentativă de ceartă mai serioasă. Dar şi unul şi altul meditară îndelung la viitorul căsniciei lor şi mai ales la viitorul copilului. «Domnule, s-a complicat viaţa!», gândea Anca, în timp ce Lorinţiu se dusese în sufragerie şi dăduse drumul la televizor, gest pe care-l făcea de câte ori relaţiile lor erau mai încordate, acum intraseră într-un labirint din care nu ştiau cum să mai iasă. Să divorţeze? se întreba Anca, devenindu-i nesuferit. Ar pleca undeva să mai scape de

aceste coşmaruri, dar nu ştia ce să facă cu copilul. De câte ori venea de la Facultate, micuţul îi ieşea înainte şi o aştepta la uşă, strigând-o cu vocea lui cristalină: «Mamiii! Mamiii!» Tânăra femeie îl lua în braţe şi îl săruta şi-l strângea la piept şi el o lua de gât şi-o săruta cu guriţa lui mică, mâşâindu-i obrajii ca botişorul unui mieluşel care caută ugerul să sugă. Deschise fereastra şi se uita pe geam afară; de la etajul trei strada se vedea până în depărtare, zgomotul ei cu uruitul tramvaielor şi al troleibuzelor o enervă şi mai rău şi închise fereastra la loc. Se gândi să plece să se plimbe prin parc cu copilul. Îl îmbrăcă, băiatul auzindu-i propunerea începu să ţopăie prin pat de bucurie în timp ce Anca se străduia să-i bage o cămăşuţă pe cap. «Stai, nebunaticule, să te îmbrac să mergem în parc!», îl îmblânzi ea şi băiatul se aşează grecește în mijlocul patului aşteptând să-i intre cămaşa pe gâtul lui subţire. «Da, da, mă laşi la tobogan?», veni întrebarea băiatului prin gulerul cămăşii care se încăpăţâna să nu intre. «Te las dacă eşti cuminte!» «Uite că sunt!» – puse băiatul mâinile încrucişate pe piept. «Nu aşa e un băiat cuminte!» – îl certă maică-sa. «Da cum?» – se răţoi el la ea. «Un băiat cuminte merge pe stradă de mână cu mămica lui.» «… să nu-l calce tramvaiele şi maşinile!» – o completă el pe maică-sa. «Da, aşa este! şi în parc nu trebuie să fugi departe că s-ar putea să te fure cineva!» «Cine să mă fure?» «Vreun ţigan sau vreun fur!» «Eu, când am zis de ţigani, m-ai certat, ai zis că fac ură de rasă, că sunt şi ei oameni…» «Or fi ei oameni, dar…» «Dar ce?…» «Hai, lasă-mă, nu mă mai plictisi cu întrebările tale stupide, hai să mergem!» şi coborâră cu liftul la parter, apoi scările până în stradă. «Nu mergem cu tramvaiul?» - o întrebă micuţul care simţea o mare plăcere

să se urce în tramvai. «Nu, mergem pe jos să mai facem şi noi niţică mişcare că destul ne-am clocit toată săptămâna în casă!» Câtva timp micuţul merse în linişte, în mintea lui nu ştia ce sens să-i dea cuvântului «clocit» şi nici nu voia s-o întrebe pe maică-sa. Apoi ca din senin veni o întrebare care o puse pe gânduri: «Pe tati de ce nu-l iei prin parc?» «Pentru că tati nu e cuminte!» «Cum adică nu e cuminte?» «Face prostii!» «Da ce prostii a făcut?» «Hai, lasă-mă cu întrebările tale!» «Bine, te las, dar mergem să ne dăm pe topogan?» «Mergem!» Cum se împrietenise ea cu acest băiat? Venise de la ţară o fată inocentă, mai mult un copil, şi se încadrase la fabrica *Suveica*, câtva timp stătuse în gazdă la o unguroaică pe care o cunoscuse prin unchiul ei care decedase de curând. Apoi unguroaica îi găsise o garsonieră la o babă de care trebuia să aibă grijă. Baba o cam supăra cu mofturile ei, voise chiar s-o părăsească dar unguroaica îi spusese: «Proastă eşti, ai grijă de ea că n-o să trăiască o viaţă, tu nu vezi că e pe ducă, şi-ţi rămâne garsoniera ţie?» La Fabrică se încadrase cu pile că era de la ţară şi n-avea buletin de oraş. Cunoscuse un om din ceceu, un general în rezervă, care dăduse un telefon la directorul fabricii cu care fusese coleg, că are şi el o nepoată, să-i găsească vreun loc pe la contabilitate. Ce dracului făcuse ea pe acolo? Număra prosoapele toată ziua şi le împacheta câte zece. Aici îl cunoscuse ea pe Lorinţiu, ardea şi el gazul pe la războaie, auzise că e băiatul contabilului, de fapt îi spuseseră nişte muncitoare: «Domnişoară, vezi de el că e barosan, taică-său e şeful-contabil! Pune mâna pe el că are parale!» Ea le răspunsese că n-o interesează, trebuie mai întâi să dea la facultate, să termine şi apoi se gândeşte la măritiş. Dar într-o

zi se întâlneşte cu băiatul faţă în faţă şi o întreabă dacă a strâns toate prosoapele din fabrică şi dacă le-a numărat. «Ce te interesează?», îi răspunsese ea flegmatic. «Aş vrea să te ajut eu că tot nu am ce face!» «Cum adică n-ai ce face? Care sunt obligaţiile postului tău?» «Nici eu nu ştiu bine, cred că m-a încadrat tata mecanic pe la războaie!» Îl privise mai bine şi i se păruse un sfrijit, un slăbănog deşirat, mecanicii îi ziceau Atila sau Biciul lui Dumnezeu, după războinicul de odinioară al hunilor. Învăţase şi ea la istorie despre Atila şi când se întâlnise cu el izbucnise în râs. «De ce râzi?», o întrebase el printre dinţii rari care străluceau sub buzele roşii ca de domnişoară. «Fac haz de necaz!» – îi răspunse ea, luând o poză serioasă. «Sper că nu sunt un caraghios să râzi de mine!» şi i-a întins mâna: «Lorinţiu mă numesc!». «Foarte bine! şi eu Anca!» şi-l privi ironic pe sub sprâncene. Apoi întâlniri peste întâlniri, prietenie lungă de vreo şapte ani. Aşa-i prinsese revoluţia, se ţineau unul după altul toată ziua. Apoi facultatea. Ei îi intrase în cap ASE-ul, a dat examen şi a căzut cu brio, nu era de ea matematica, el a dat la juridică cu Marian şi a reuşit cu plată. Alţi ani pierduţi aiurea cu acest băiat. L-ar fi lăsat, dar i se făcea milă de el decât e ori se hotăra să termine această prietenie aiurită. Se învăţase cu el aşa cum e, dar niciodată nu-şi dăduse arama pe faţă ca acum, numai când trăieşti cu omul poţi să-l cunoşti! Trebuie să-l lase! îi legase acest copil care a apărut ca să-i încurce şi mai rău.

«Hai, nu mai căsca gura după tramvaie!», îl trase ea de mână pe micuţ. Stătea aproape de parcul Tineretului şi se ducea mereu cu băiatul în parc să se plimbe. Simţea nevoia să se relaxeze după o zi de muncă cu examene, cu corectarea

lucrărilor, cu scriptologia cataloagelor, dar mai ales cu atmosfera din casă care devenise insuportabilă. S-a hotărât, va divorţa! N-o interesează casa, copilul îl va lua ea… şi n-o interesează nici ce va zice lumea, are o groază de colege la facultate divorţate şi nimeni nu a râs de ele. Între timp taică-său murise şi rămăsese doar cu maică-sa care stătea mai mult pe la ţară, numai iarna venea şi stătea la ea, având grijă şi de copil. Îi va spune şi ei şi-i va cere părerea!

În parc se aşezase pe o bancă la umbra unor castani şi micuţul fugise la tobogan, întrecându-se cu ceilalţi copii la joacă. Era un copil ataşabil, drăguţ, jucăuş, iubit de toată lumea care-şi făcea loc peste tot ca un prâsnel ce se-nvârteşte până cade jos. În mulţimea de tineri care se învârteau pe aleile parcului, zări de departe colegul de facultate, profesor şi el la politologie, care se plimba singuratic ca un cuc, privind aiurea. Ajungând în dreptul ei, se opri şi făcu ochii mari: «Ce-i cu tine pe aici, Anca?» «Ce să fie, am venit cu copilul la topogan, m-a băgat în sperieţi să vin cu el aici, ar sta toată ziua să se joace cu copiii…» «Îmi dai voie să stau şi eu lângă tine?» «Cum să nu, poftim! Dar… te văd cam trist, ce îi s-a întâmplat?» «M-am săturat de singurătate! Am venit de la Chişinău de la o conferinţă internaţională pe tema integrării în UE şi m-am închis în casă câteva zile. E groaznic să fii singur!» «Ba mie mi-ar plăcea să am asemenea clipe, m-aş ocupa mai mult de teza de doctorat şi aş discuta cu mine. Sunt în nişte dileme din care nu pot ieşi!» «E un punct de vedere pe care ţi-l respect, dar nu uita că…»

14

…şi eu, povestitorul, adică Paul Popescu, sunt un fiu mai mare al revoluţiei. În aceşti ani care au trecut aşa de repede din 1989 până acum am salahorit pe la fel de fel de ziare, am fost reporter de teren, şef de redacţie, am înfiinţat şi un ziar, ba am fost câţiva ani şi în învăţământ. Aşa de repede a trecut timpul de parcă ar fi fost o zi mai mare pe care n-am fructificat-o aşa cum trebuie. Sau aşa cum îmi spunea bunicul proverbul ăla cu cine se scoală de dimineaţă, departe ajunge. Aveam speranţe, începusem anul 1990 cu mari speranţe, vedeam ţara înflorind, mă sculasem, să zic aşa ca bunicul, de dimineaţă şi speram să trăiesc într-o ţară liberă, prosperă şi fericită. Dar nu ştiu unde s-a rupt filmul… Se îmbulzesc în capul meu fel de fel de gânduri, îmi pun întrebări şi încerc să dau răspunsuri. Răspunsurile mele sunt pline de scepticism ca ale nefericitului Seneca când a fost obligat să-şi bea otrava plină de venin la porţile palatului lui Nero. Privesc la televizor ca un spectator cum peste lume vin cutremure, inundaţii, războaie, revolte, cataclisme neaşteptate cărora nu le văd o logică, trimise de Dumnezeu sau de destin să cureţe această lume putredă şi îmi încrucişez braţele, pasiv, ca un nevolnic, resemnându-mă ca un Budda pe un soclu, la care vin să se închine amărâţii pământului. Doamne, zic, cum faci tu de răstorni lumile, nu după inimile noastre, ci după cele ale hazardului…

«Alooo, primesc un telefon, ziaristul cutare?» «Da, răspund, ziaristul cutare!» «Cum ai îndrăznit, mă, nenorocitule, să te iei de viaţa mea?» «Dar cine sunteţi dumneavoastră?», l-am întrebat, curios, să-l aflu, deşi ştiam

că nu-şi dă numele. «Dacă te mai prind că-mi dai numele prin ziarul tău scârbos, ai să dispari fără urmă! Nici cenuşa n-o să ţi-o mai găsească mă-ta!» Am trântit telefonul. Inima a început să-mi bată cu putere la fel cum păţisem cu securitatea pe timpul lui Ceauşescu când n-am vrut să le dau manuscrisele unui roman pe care voiau ei să-l citească să găsească vreo găselniţă contra partidului şi a regimului. Am stat mult şi m-am gândit cine să fie. Am făcut socotelile articolelor pe care le scrisesem în ultimul timp în ziar despre corupţie şi m-am oprit la doi indivizi: un deputat în parlamentul României şi un fost securist care pusese mâna pe jumătate din petrolul ţării. «Ai auzit de Elodia?» - m-a mai întrebat în altă seară la redacţie. «Da, am auzit!» «Ai să dispari ca ea, în neant!» «Măi, porcule, i-am zis, te vede Dumnezeu cu ameninţările tale! Dacă te crezi nevinovat, vino să stăm de vorbă faţă-n faţă, să-mi explici de unde ai făcut tu atâta avere!» Mi-a închis telefonul. Nu mi-a mai răspuns. Am adunat şi eu băieţii din redacţie şi le-am spus: «Vedeţi, dacă dispar de pe radar, să ştiţi că ăştia mi-au făcut de petrecanie!» De fapt m-am întrebat ce-oi fi căutat eu în Bucureşti tocmai în timpul revoluţiei. Plecasem aşa într-o doară să văd şi eu ce vrea Ceauşescu să spună oamenilor acolo în faţa comitetului central. Ascultasem toată noaptea «Europa liberă» care transmisese fără întrerupere ştiri de la Timişoara şi simţeam că se va întâmpla şi în Bucureşti ceva, şi-am intrat de la Gara de Nord direct într-un haos, lume multă adunată cu de-a sila, mii de oameni scoşi din producţie, ca acolo să înfiereze Ceauşescu acţiunile Timişoarei în faţa «boborului». Am auzit o explozie, câteva urlete şi un haos infernal din care nu puteam să mai ies. Au

început toţi să fugă în toate părţile şi să huiduie. Am luat-o şi eu încet pe Magheru cu un grup de tineri care tocmai atunci plecaseră în vacanţă. Şi i-am cunoscut. Erau Anca cu Lorinţiu, Marian Porumbacu, Andra, Eugeniu, Dora, o fată frumoasă, bucureşteancă get-beget, un lungan înalt care ne spusese că a crescut la o casă de copii şi nu-şi dăduse numele, nume pe care i l-am aflat mai târziu când l-am văzut mare ştab în FSN-eu, adică Paraschiv; un domn mai în vârstă care încerca să ne organizeze, rugându-se de noi s-o luăm către Inter şi să ne postăm acolo să vedem încotro o ia desfăşurarea evenimentelor. Păi încotro s-o ia? A apărut imediat armata, miliţia, taburile, lumea parcă înnebunise, tinerii de lângă noi au intrat în restaurantul din apropiere şi a început să blocheze strada, adică bulevardul Magheru, cu mese, scaune, cu pietre, cu ce găseau… A început să se tragă. «Băăă, ce faceţi, băăă, nenorociţilor, trageţi în popor?» Au căzut primele victime: o fată, o copilă, probabil studentă care venise să caşte şi ea gura, apoi au început să treacă taburile cu o viteză ameţitoare. Mai vă amintiţi de Maria Cârciumaru, eroina moartă pe 21 decembrie la Inter? Ea a fost prima victimă… Apoi un tânăr a fost prins sub roţi… Dar nu vreau să-mi mai reamintesc, vreau să uit acest straniu film. Vreau să mă gândesc la lucruri frumoase, la flori, la primăvară, la iubită, la un concediu undeva care să mă facă să visez, să pot să scriu în linişte.

— Trebuie să mergeţi să luaţi un interviu deputatului Rotaru în parlament! îmi zice şefu', ca un fel de ordin.

— Eu? De ce eu? Nu cumva îmi întinde o cursă? Nu cumva ăsta e porcul care mi-a dat telefonul?

— Porcul, neporcul, n-am pe cine trimite!

Iau camera de luat vederi şi mă duc la Casa poporului. O imensă clădire, coridoare, uşi capitonate, etaje, scări de marmoră, pereţi auriţi, tavane ornamentate cu fel de fel de stucaturi aurite, candelabre, covoare imense care înveleau încăperile, şi oameni care fumau, probabil că erau în pauză. Asta e opera lui Ceauşescu, zic eu în gândul meu, fericit c-o pot vedea. Construită pe spinarea poporului înfometat…

— Pe cine căutaţi? mă ia o la rost femeie, bine îmbrăcată care stătea la uşa unui lift pe un scaun capitonat.

— Pe domnul deputat Rotaru!

— Mai aşteptaţi, e într-o şedinţă!

— Bine, dar trebuie să-i iau un interviu!

— Ştiu, m-a anunţat, dar a zis să-l aşteptaţi că termină repede… Vă deschid biroul lui, să staţi acolo…

Intru în birou, o masă mare, un calculator, tabloul şefului pe masă înrămat, dulapuri cu cărţi, o veioză nestinsă care strălucea luminând un colţ al calculatorului. Privesc pe geam. Bucureştiul se vede de aici ca un minuscul oraş care se târăşte pe burtă sub urletul infernal al maşinilor. De fapt oraşul tot e ocupat de maşini, străzile, trotuarele, parcările… Oamenii nu mai au loc, sunt nişte minuscule umbre care se strecoară ca nişte furnici printre imense blocuri şi maşini. În faţă marile fântâni ţâşnitoare şi în perspectivă fostul Mare bulevard al construirii socialismului tăiat drept pe lângă magazinul Unirea… Clădiri impunătoare de o parte şi de alta pe care Ceauşescu le lăsase în ruine, acum strălucesc în lumini orbitoare cu noii locatari care privesc spectacolul străzii de la balcoane. Se deschide uşa:

— Aaa, bine aţi venit domnule reporter!

Ăsta trebuie să fie famenul, gras cu o burtă doldora de

cărnuri, cu două butoaie de picioare pe care şi le mişca greoi pe covorul gros al camerei. Avea o faţă pistruiată, cu nişte buze mari şi cu un nas coroiat şi mare care semăna ca al răposatului artist Tănase.

— Scuzaţi-mă, mai zice el spăsit, că v-am făcut să aşteptaţi! Voi, reporterii…

— Nu sunt reporter, îl îndrept eu, sunt ziarist, domnule deputat!

— Aceeaşi branşă, aceeaşi marfă! Voi presa, a patra putere în stat aţi început să conduceţi ţara asta! şi nu zic că e rău… Câinele de pază al democraţiei… Dar ia loc să stăm civilizat de vorbă…

Iau loc pe un scaun, îmi pregătesc sculele, îi agăţ împricinatului un minuscul microfon de reverul hainei, se aşază şi el pe un fotoliu, cărnurile se varsă pe muselina albastră, arcurile trosnesc sub greutatea porcului.

— Am cerut acest interviu, începe el, pentru a pune unele lucruri la punct. S-au scris despre mine vrute şi nevrute, m-au făcut hoţ, borfaş, de toate, fără a putea să am şi eu un drept la replică.

— Şi eu cu ce vă pot fi de folos? îl întreb eu ironic.

— Şefu' mi te-a recomandat ca pe un meseriaş bun, aştept ca să-mi pui întrebări şi eu să-ţi răspund.

— Domnule deputat Rotaru, sunteţi deputat de Teleorman?

— Nu, sunt deputat de Argeş!

— Al câtelea mandat?

— Sunt deputat din 90, fără întrerupere, ales de popor democratic!

— Bunnn! Aveţi familie?

— Da, o nevastă şi doi copii, unul studiază finanţele la Londra şi altul literele la Paris! ştiu că s-a scris şi despre asta… dar care e problema?

— Păi există o problemă. În timp ce fiii dumneavoastră studiază unde ziceţi, fiii de ţărani din Argeş n-au cu ce-şi trimite copiii la şcolile din sat! Aţi vizitat vreo şcoală sătească?

— Bineînţeles că da! Am construit în judeţ cu fonduri europene patru şcoli.

— Dacă în optsprezece ani s-au construit patru şcoli, v-aţi făcut socoteala în câţi ani se vor construi toate şcolile din judeţ?

— Dar nu e numai sarcina mea! Guvernul…

— Care guvern? Nu dumneavoastră parlamentarii conduceţi guvernul?

— Până acum a fost ce-a fost, dar acum…

— Acum, ce? Sunteţi de acord cu mine că toţi îmbogăţiţii ţării, ăia din top 100, au ieşit toţi din mantaua comunistă a lui Iliescu şi s-au răspândit în toate partidele? A doua gardă a partidului comunist şi foştii securişti…

— Stai un pic că nu-i chiar aşa!

— Spuneţi dumneavoastră cum e? Aţi fost membru de partid?

— Membri de partid au fost aproape patru milioane, trebuie să-i punem pe toţi la zid?

— Nu! Categoric, nu! Dar dumneavoastră aţi fost cu mâna în miere! Cum aţi făcut de-aţi pus mână pe Combinatul petrochimic? Cum s-au făcut toate privatizările din ţară? S-au dat toate la clienţii politici! Aveaţi dumneavoastră bani să cumpăraţi un combinat?

— Au fost licitaţii…

— Trucate, domnule deputat! S-a dus dracului averea ţării…

— Astea sunt părerile dumitale…

Îl văd pe boş că se roşeşte tot, era în stare să mă strângă de gât. Îi inundase toată faţa de sânge şi ochii căpătaseră sclipiri de tigru. Acum mi-am dat seama că el era autorul telefonului care mă trimitea în neant ca pe Elodia.

— Am în faţă declaraţia dumneavoastră de avere, hai să luăm lucrurile pe rând. Aţi declarat trei apartamente şi două case de vacanţă, una la Breaza şi alta la Sinaia.

— Da, şi care e problema?

— Din ce bani le-aţi luat?

— Din salariul de deputat şi din speculaţiile la bursă!

— Speculaţii care v-au fost anunţate prin telefon într-o noapte de amici! şi imediat din 20 de mii de euro s-au făcut 200 de mii de euro!

— Avantajul jucătorului… Dar nu ştiu de ce telefon de noapte vorbiţi…

— Îl ştiţi dumneavoastră mai bine ca mine! Doi, aveţi utilaje de asfaltat de 4 miliarde de lei, nu vă întreb pe ce bani le-aţi luat, vă întreb de ce lucraţi cu ele fără licitaţii? Vă dau clienţii politici porţiuni de drumuri care costă până în 10 mii de euro pentru a nu participa la licitaţii…

— Nu clienţii politici îmi dau aceste drumuri ci eu le-am cerut, să asfaltez drumurile şi la amărâţii ăia din sate!

— Trei… Dar fabrica de bere cum aţi luat-o?

— Era o ruină când am luat-o şi am scos-o la lumină!

— V-a fost dată aproape de pomană! Am aici contractul! Cum a fost posibil ca o fabrică de bere să coste

numai 10 mii de euro?

Tăcere. Camera devenise un sanctuar al tăcerii. Porcul părea că e încolţit ca un tigru în cuşcă! Începuse să transpire, i se urcase tot sângele la cap.

— Ia ascultă, domnule ziarist, dumneata, un nimic, vii să mă iei pe mine la rost de unde am făcut această avere? Munca mea, sudoarea mea, munca familiei de 18 ani, a soţiei şi a copiilor, n-o pui la socoteală?

— Domnule deputat, ştii în cât timp face un om o avere ca a dumneavoastră în America? În două vieţi… Văd că mai are şi soţia în cont 500 de mii de euro… Ăştia de unde mai sunt?

— Ştii ce te rog, nu mă pune să-ţi număr fiecare franc!

Îşi moaie glasul, trece în alt registru. Din roşie faţa devine galbenă. Carnea vărsată pe fotoliu se relaxează dintr-odată şi cu o voce piţigăiată mă mângâie ca o maică stareţă pe o nouă venită în mănăstire.

— Băiatule, eşti tânăr, ai şi tu nevoie să duci o viaţă mai bună, vezi ce ai înregistrat acolo, şterge ce nu trebuie scris şi aşterne pe hârtie ceva bun… Am şi eu grijă, sunt un om recunoscător…

Atât mi-a trebuit. Am închis camera şi am dat drumul reportofonului din buzunar.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nimic! Zic şi eu aşa că o odihnă la Sinaia cu toată familia n-ar strica… Am bani, pot să te fac om! Te iau la firma mea şi te plătesc ca pe un prinţ, doar stai şi dai ordine…

— Păi n-am familie…

— Nu-i nimic, o gagicuţă, ceva… Trăieşti ca-n sânul lui Avram… Cu firma mea de construcţii pot să-ţi torn o casă în

câteva luni să se învârtească după soare…

Tac. Îl las să se desfăşoare. Să-mi promită marea cu sarea…

— Fii băiat cuminte că nu schimbi dumneata lumea! Am trecut eu prin controale mai mari, am avut pe cap garda financiară, dosar pe la parchet, m-a chemat şi limbricul ăla de procuror de la DNA să-i dau socoteală de această avere şi acum s-au potolit toţi! Când le arăţi borcanul cu miere, se strâng pe lângă tine ca muştele… şi rămân lipite de borcan…

Am tăcut, mi-am luat la revedere de la el şi am plecat dându-i de înţeles că voi deveni şi eu o muscă pe lângă boranul lui cu miere…

Mă duc acasă şi scriu articolul, nud, aşa cum înregistrasem eu convorbirea, înşirându-i averea, banii şi promisiunile lui. Când am ieşit în stradă m-a năpădit aerul rece al serii. Soarele încă mai strălucea spre apus. Deşi încă ziuă, se aprinseseră toate luminile oraşului şi forfota străzii m-a făcut să mă contopesc cu ea, mergeam cu capul în jos şi priveam picioarele femeilor care treceau pe lângă mine. De ce dracului mai există viaţă, mă întrebam, de ce mai există iubire, de ce mai există femei… Oraşul acesta era parcă un sanctuar în care mă îngropasem. Devenisem un anonim la cheremul unui bancher. Unde e dreptatea? Unde este democraţia? Unde este cinstea şi onoarea oamenilor. Unde este omenia românească de care fac paradă toţi?

Lângă magazinul Unirea un cerşetor cu mâna întinsă îşi jelea soarta şi cerea câte un bănuţ trecătorilor. Unii îi dădeau, alţii, cei mai mulţi, nu! Am scos tot mărunţişul din buzunar şi i l-am pus în palmă. M-am uitat la el, nu mai putea de bucurie!

A doua zi articolul, ieşit de sub tipar, s-a răspândit în toată ţara. Atât am putut să fac şi eu. Să sap la rădăcina îmbogăţiţilor după revoluţie.

După masă m-a chemat şeful:

— Îmi pare rău, zice, cu ochii în pământ. De azi eşti liber de contract. M-a chemat cineva foarte de sus şi mi-a spus să te concediez… Ăla te făcea om…

— Mulţumesc pentru bunăvoinţa de a mă compătimi, i-am zis, şi am plecat din redacţie scârbit, blestemând condeiul pe care mi l-a pus în mână prima dată învăţătoarea… Mai bine rămâneam analfabet… Vedeam lumea cu alţi ochi… Sau vindeam roşcove în obor… Doamneee, e strigător la cer ce se întâmplă cu lumea asta…

15

Toată lumea din satul Mănăstirea sau Călugărul rămăsese perplexă când văzuse cu câtă avere venise Marian cu nevasta şi cei doi băieţi din Canada. Mai întâi adusese o maşină străină, americană, din cele care nu se văzuseră pe la noi, pare-mi-se un Ford mai vechi care luase ochii oamenilor. Apoi a sosit de la Constanţa cu un tir cu fel de fel de materiale, haine, o centrală telefonică, mobile, bijuterii, un calculator, şi alte şi alte bazaconii. Dar nu l-a descărcat la părinţi. I-a trăsnit lui aşa să se instaleze într-un orăşel de munte, la aer curat, şi l-a suit pe taică-său în maşină, direcţia Curtea de Argeş; auzise de la un văr al lui că aici e aer de munte, se trăieşte bine şi are perspective să devină un oraş turistic. S-a instalat în centru, într-un apartament cu patru camere, închiriat cu o sută de dolari pe lună. Şi ce să facă? şi-a bătut la calculator nişte afişe cum că el, doctor în medicină naturistă, cu Academia medicală terminată în Canada, deschide un cabinet de acupunctură şi medicină naturistă în propriul apartament. În scurt timp se duse vestea în tot oraşul, începuse să aibă şi câţiva clienţi pe care-i trata, se dusese vestea şi la Câmpulung cum că a venit un canadian şi şi-a deschis un cabinet medical în oraşul apropiat. Toate bune până într-o zi când o găsi pe nevastă-sa îmbufnată; stătea ca o cucuvea pe cracă şi nu-i ardea de nimic. Nici tu mâncare, nici tu spălat, băgase în draci un televizor cu telenovelele ei. Domnule ce are femeia asta? se întreba el, fără să-i adreseze şi ei întrebarea. Neputând să mai suporte, se duse la ea şi o întrebă franc:

— Ce-ai, dragă, ţi s-au înecat corăbiile?

— Uite ce, Mariane, zice ea, eu nu mai stau aici decât o lună. Facem pe dracu' în patru şi ne mutăm, fi-ţi-ar aerul tău curat al dracului! M-ai adus aici în sălbăticia asta ca să stau toată ziua ca o mută?

— Just, zise el, dar unde plecăm? Mergem la ţară să ne apucăm de secerat şi de săpat la porumb?

— Ştiu că eşti ironic, dar n-am crezut că ironia ta merge aşa departe!

— Păi uite că merge! Găseşte tu o soluţie şi rezolvăm…

— Treaba ta, zice, rămâi cu copiii unde vrei tu că eu plec la Bucureşti!

— Aaa, asta era, la mămica şi la tăticu'…

— Ai certificatul de revoluţionar în buzunar şi n-ai făcut nimic cu el până acu!

— Şi ce-ai vrea să fac cu el?

— Alţii au luat case în Bucureşti, au luat pământ, au şi o indemnizaţie şi tu tai frunză la câini prin acest orăşel uitat de lume! Câţi clienţi ai avut? Tu nu vezi că murim de foame cu clienţii tăi?

Marian tăcu. Dar se hotărî. Iar tirul, iar împachetări, iar împinge de mobilă şi: la bulivar birjar!… Cât stătuse el aici? Aproape un an până se terminase indemnizaţia copiilor care-i venea în dolari din Canada. Acum chiar de ar fi vrut să mai rămână n-avea cu ce să mai plătească chiria. «Domnule, gândea el, o aduni de pe drumuri de la paisprezece ani şi acum face pe nebuna!» Pa, oraş patriarhal! În urma lui nu rămăsese decât un bilet prins în uşă că doctorul canadian s-a mutat la Bucureşti şi-şi va anunţa în curând noua adresă.

Când ajunseră prin Militari începu cearta:

— Şi acum unde ducem noi toate boarfele astea?

— Deocamdată le lăsăm la mama!

— Eu la mă-ta? Ce, am băut gaz? Până ieri a râs de mine că aşa şi pe dincolo şi acum să mă duc la mă-ta? Eu n-am ce căuta acolo! Voia să te mărite cu bogătaşul tău din Canada şi eu i-am stricat rosturile!

— Foarte bine, te duci unde vrei, eu îmi iau copiii şi mă duc la mama!

— Şi dacă te dă afară din casă?

— Dacă mă dă, mă dă! Arunc şi eu toate boarfele în mijlocul străzii şi încep să strig: uitaţi-vă lume, am venit şi eu acasă şi mama mă dă afară!

— Ştii că eşti bine, unde stăm noi patru inşi într-un apartament de două camere? Ai copiii ăia mici, trebuie spălaţi, mâncaţi, îmbrăcaţi! O crezi pe maică-ta capabilă să te primească cu beleaua asta în casă?

Tăcere. Tirul înainta pe Militari şi ei cu Fordul în urma lui. La un moment dat şoferul opreşte:

— Unde mergem?

— Pe Viilor! îi răspunde Andra.

«Ce nume frumos, cu rezonanţă mondenă! Andra!», gândi Marian.

— Tu te duci cu tirul acasă la maică-ta şi eu mă duc la un coleg, găsesc eu unde să dorm până ne facem vreun rost! îi zise Marian clocotind de mânie. Şi depăşi tirul, oprindu-se în faţa lui.

— Stai aşa şofer că doamna merge cu tine!

Andra coborî din maşină şi se sui în tir. O apucaseră mii de draci, dar în faţa şoferului se abţinu şi nu zise nimic. Marian coti la dreapta şi o luă spre Podul Grand cu gândurile rătăcite. De câte ori nu fusese el pus în astfel de situaţii în

Canada. Acum o lua de a capăt! Halal bărbat! Avusese dreptate taică-său când îi spusese că el i-a adus numai pui de pupăză! Copiii erau bine, pentru scurt timp îi lăsase la ţară la părinţi. Dacă va fi şi va fi, îi va ţine acolo toată vara până-şi vor face şi ei vreun rost.

Prima noapte dormi la prietenul său, Radu, într-o garsonieră închiriată. Ăsta îi deschise ochii că toţi revoluţionarii au dreptul la casă şi la o indemnizaţie. Avea certificat de revoluţionar dar cu plecarea lor în Canada, îl lăsase baltă. Acum trebuia să se ducă să-l actualizeze. Plecă de dimineaţă la centrul conducerii revoluţionarilor care funcţiona pe lângă guvern. Aici se întâlni cu doi amici din timpul revoluţiei pe când păziseră televiziunea. Îşi aducea aminte vag de ei. Cel gras cu un puşcoci la spinare striga cât îl ţinea gura să se facă linişte, iar celălalt păzea trei terorişti într-o cameră alăturată. Pe dracu' teroriştii! Schimbară şi câteva impresii, îşi aduseră aminte că povestea cu teroriştii fusese o cacealma, că oamenii se împuşcaseră ca proştii unul cu altul. Că totul fusese aranjat de serviciile secrete ca să instaleze noua putere mai uşor.

La birou o domnişoară drăguţă îl întâmpină cu un zâmbet complice:

— Eu parcă vă cunosc de undeva! zise ea zâmbitoare.

— Se poate, domnişoară, toţi ne cunoaştem de undeva!

— N-aţi fost dumneavoastră directorul complexului sportiv Dinamo?

— Aşa se pare!

— De acolo vă cunosc! Veneam la înot cu şcoala şi dumneavoastră ne primeaţi. Dar… Unde-aţi fost până acum că nu v-am mai văzut pe-aici!

— Pe partea cealaltă a pământului! După faimoasa mineriadă care ne-a snopit în bătaie pe noi, bucureştenii, am plecat din ţară… Am stat cinci ani în Canada ca să uit de fascinanta Românie…

— Păi cu dumneavoastră se schimbă, toţi repatriaţii au dreptul la locuinţă! Aveţi copii?

— Doi băieţi!

— Aveţi actele?

— Ce acte?

— Certificatele lor de naştere şi certificatul de revoluţionar în copie…

— … certificatele sunt în limba franceză…

— Nu-i nimic, le traduceţi şi le puneţi la dosar! Avem apartamente pentru revoluţionarii repatriaţi chiar în em-urile de pe Mihai Bravu! Puteţi să vă luaţi repartiţia chiar astăzi!

Marian se grăbi, îşi traduse certificatele, le certifică un notar, făcu o copie şi de pe certificatul de revoluţionar, se prezentă la ghişeu şi domnişoara, cu acelaşi zâmbet complice îi întinse repartiţia. «Nu se poate, gândea el, când se văzu cu repartiţia în buzunar, pentru mine e un vis!» Se pipăi să vadă dacă mai e întreg, dacă visează, dacă doarme cumva şi totul era real. Se repezi la domnişoară şi o sărută cu sete şi plecă pe bulevard ca un nebun. Nici el nu ştia bine de ce. Era fericit, era real tot ce i se întâmpla? Se duse şi vizită apartamentul şi îi plăcu. Adică mai trebuia să facă şi mofturi? Dădu telefon la acelaşi tip cu tirul să vină la adresa unde dusese tot calabalâcul să-l mute în altă parte, şoferul scârţâia. «Domnule, dacă n-aveţi oameni să încarce, eu mă lipsesc! Am muncit aseară de m-am spetit.» «ştiu, îi zise el,

acum s-a schimbat situaţia, caut eu trei-patru oameni, să ne ajute la încărcare şi descărcare!» Ajuns cu tirul pe Viilor la poarta soacră-sii, Andra se închină când îl văzu.

— Ce e dragă cu tine, ai înnebunit?

— N-am înnebunit!… Băieţi, le ordonă el celor patru lungani care aşteptau în fordul lui, daţi-vă jos, că avem de lucru!

— Spune-mi, dragă, şi mie ce s-a întâmplat… – se ruga Andra de el, văzându-l aşa de vesel.

— Avem apartament!

— Cum adică?

— Îţi explic mai târziu, acum hai să încărcăm!

16

Niciodată nu se hotărâse Anca aşa de repede ca acum la propunerea Profesorului din parc să plece undeva într-o vacanţă la capătul pământului. Mai avea câteva zile de examen cu studenţii şi apoi va pleca. Se dusese acasă la Lorinţiu şi-i spusese:

— Lorinţiu, avem nevoie de câtva timp să ne revenim din rătăcirile noastre. După examene, eu am să plec cu copilul în vacanţă undeva la munte. Nici eu nu ştiu, am rugat un coleg care are relaţii la o agenţie de turism să-mi găsească şi mie un bilet! Aici mînţea. Biletele erau luate. I le arătase profesorul în parc:

— Doamnă, le am la mine, pe al doilea îl luasem pentru Gicu, cel de la secretariat. Mi-a spus însă că nu poate să meargă. Se duce în Italia la Milano, la nişte rude care l-au invitat să vadă Domul şi alte cele…

— Cred că merg! îi spusese Anca.

Atât.

Şi peste o săptămână trenul îi ducea în bătrâna Transilvanie, tot urcând şi coborând dealuri prin păduri dese, printre sate şi coline de vis. Era iunie pe sfârşite, soarele strălucea prin ferestrele vagonului trimiţând razele lui drept pe ochii ei care picotau. Profesorul cu băiatul lui, căci avea şi el un băiat, ceva mai mare ca al Ancăi, stătea în faţa ei pe banca de vizavi şi privea peisajul din zare. Îşi lingea rănile şi se gândea la Dumnezeu. Cât de rău fusese cu el… Avusese şi el o nevastă pe care o iubise şi i-o luase Dumnezeu în floarea vârstei. Murise de cancer. Avea în faţă ultima despărţire de ea la Bellu când o îngropase în

pământul reavăn. Rămăsese cu figura ei pe retină. Şi cu lacrimile care-i distorsionau imaginea ei angelică. Filosofa acum gândind la soarta omului pe pământ. Toţi murim odată şi odată, dar de ce, Doamne, mi-ai luat-o aşa de repede? Pe dealurile din depărtare câţiva ţărani tăiau fânul verde cu coasele. Erau numai în cămăşi şi izmene. Alte câteva femei cu nişte greble mari de lemn strângeau mai la o parte fânul uscat şi-l făceau căpiţi. Toate aceste imagini fugiră repede din faţa lui ca să apară altele, dealuri, apoi munţi uriaşi care urcau în slava cerului, în vârful cărora se vedeau ochiuri de zăpadă netopită. Natură! Ţara noastră e plină de frumuseţi… şi totuşi…

— Nu dormi, doamnă, c-ai să pierzi ce-i mai frumos! se adresă el Ancăi. Priveşte cât de frumoasă e această ţară şi cât de nevolnici suntem noi, împroşcând-o cu noroi…

Anca se scutură din visele ei şi privi şi ea pe fereastra vagonului. Ea mai văzuse aceste peisaje, era de la ţară. La alte lucruri se gândea ea acum, printre genele întredeschise. Să se despartă de Lorinţiu sau nu? Au un copil. Un băieţel aşa de frumos şi deştept. Atunci când o va întreba unde e tati, ce-i va spune? S-a blocat. Când Profesorul îi arătase acele peisaje de vis, Anca se scuturase ca de un vis urât şi îşi îndreptase privirile în întinsele depărtări. După care se întoarse spre cei doi copii care dormeau ca nişte mieluşei întinşi pe banchete lângă părinţii lor, sorbindu-le respiraţia. Sunt întâmplări tragice pe care trebuie să le uităm repede şi să le înlocuim cu altele plăcute care ne sustrag din gândurile noastre. Trenul fluiera şi gonea printre cicluri ca un şarpe care se grăbeşte să intre în vizuina lui. Merseseră aproape o zi şi tot nu ajunseseră. La capătul pământului! Într-adevăr

aici trebuie să fi fost capătul pământului! Pe seară, în sfârşit, trenul oprise obosit undeva într-un mic orăşel, pare-mi-se Rodna, de unde nu putea să mai urce. Pasagerii fură urcaţi în nişte maşini de tip mineresc şi continuară drumul care se îngusta din ce în ce mai mult până când dădură de o mică localitate pitită între munţi, numită Valea Vinului. Câteva vile din care ieşea fumul pe coşuri în miez de vară. Când coborâră din maşină li se păru că le cad munţii în cap. Păduri de brad peste tot, mineri înnegriţi de praful din adâncuri, câţiva câini care dădeau din coadă pe lângă ei la gândul că poate le pică şi lor ceva şi câteva femei îmbrăcate în alb care-i luă în primire să îi ducă pe fiecare la camerele lor.

— Aici sunteţi pierduţi de lume! se adresă Anca uneia dintre femei care avea în braţe nişte cearşafuri.

— E puţin zis pierduţi, doamnă, noi suntem uitaţi de lume! Mă mir cum aţi venit dumneavoastră aici în acest loc pustiu! mai sunt câţiva studenţi şi studente care ne mai descreţesc frunţile şi nouă. Au venit şi ei proaspăt, se urcă pe deal şi cântă toată ziua, iar noaptea dansează până-n zori. Sunt nişte copii aşa de prietenoşi! mai pleacă şi prin excursii…

— De unde sunt?

— Naiba ştie! De prin Cluj sau Sibiu! Unii par să fie de la Bucureşti că tot îi dau zor cu căldurile din capitală. Zic că d-aia au plecat. Că acolo nu puteau să mai stea! Se coceau de căldură!

— Şi oamenii cu ce se ocupă?

— Cu mineritul! Sunt două mine, aveam trei dar una a închis-o. Zic că nu mai rentează! Vor să le închidă pe toate! Dumnezeu ştie ce vor mai face! Dacă le închid, mor oamenii

de foame… şi-aşa mulţi au plecat în construcţii în Spania şi Germania…

Anca intră în cameră cu băiatul şi se aşează pe pat. Privi camera şi îi plăcu. Câteva copii de tablouri înrămate, pe peretele din faţă o oglindă masivă şi în mijloc o masă. Focul acum duduia în sobă ca în mijlocul iernii. Anca se miră şi vru s-o întrebe pe îngrijitoare. Deschise uşa şi îi zise:

— De ce mai faceţi şi focul?

— Vai, domniţă, dar dumneavoastră nu ştiţi ce frig se lasă cu seara! şi-apoi cade pădurea pe noi, nu-i păcat de Dumnezeu să tremuraţi sub plapumă…

Îşi desfăcu bagajele, se îmbrăcară mai lejer, îi dădu băiatului pijamaua pe el şi-l rugă să se culce că e foarte obosit. Se culcă şi ea şi adormi repede sub muzica focului din sobă. Şi visă un vis straniu. Se văzu martoră la propria ei moarte. Se detaşase şi privea de departe cum murise ea. Era undeva într-o biserică, lume multă, colegi de la facultate, doi preoţi îmbrăcaţi în alb ţineau o stranie slujbă, în mijlocul bisericii era corpul ei întins pe un catafalc, înconjurat de coroane şi multe flori. Alături de părinţi şi de frăţiorul ei privea înmărmurită la chipul ei palid cum stătea nemişcat în acea cutie de lemn. Şi ei plângeau; maică-sa, distrusă, stătea rezemată de ea şi se ruda la Dumnezeu să nu fie adevărat. Şi ea îi şoptea; «Nu vezi mamă că eu sunt lângă tine? Eu n-am murit, poate a ea, figura mea dedublată!» Doamneee şi frumoasă mai era acolo între flori! O admira toată lumea… Apoi tot cortegiul acela a ieşit afară. Lângă biserică era ridicat un cavou din marmoră albă care avea trei încăperi, a ei, a maică-sii şi a lui taică-său. «Le-am făcut dinainte, îi explica taică-său, că nu se ştie viaţa omului!» «Mie de ce nu

mi-ai spus când ai dat comandă să-l faci?», l-a întrebat femeia. «Tu ai crezut că eşti nemuritoare! De-aia nu ţi-am spus!», i-a răspuns el în zeflemea. Şi totul a dispărut în întunericul nopţii. S-a trezit cu inima bătându-i tare, ca un ceasornic. Privi la băieţel. El dormea aşa de frumos. Se dezvelise, îşi scosese picioruşele din plapomă şi sta întins pe burtă aşa cum dormea taică-său. Avea o respiraţie caldă, sacadată şi una din mâini era băgată sub burtică. Îi trase uşor mânuţa pe lângă el, îl sărută şi se trânti iară lângă el. Se gândea mereu la visul ei cu propria-i moarte, stranie, la care asistase şi ea. Nu mai avusese niciodată un asemenea vis! Oare ce să însemne? ştia şi ea că visul este un haos, poate un neuron scăpat de sub control care a luat-o razna, pe răriţătură. Numai bunica ei credea în vise. Îi povestea mereu că atunci când murise taică-său, o vestise o luminiţă care s-a plimbat prin casă toată noaptea. Dar Anca n-o credea. Oamenii bătrâni spun baliverne. Câte vise nu visase ea şi nu se întâmplase nimic! şi adormi iară, de data aceasta fără vise. S-a trezit târziu când băiatul profesorului venise peste ei în casă şi trăgea de micuţ să se joace cu el.

— Stai, Felix, că-l scol eu! şi apoi către Victoraş: Scoală, măi, fonfilici, că ţi-a venit prietenul să se joace cu tine! Taică-tău s-a sculat? mai întrebă ea pe Felix, privind pe fereastra care dădea de-a dreptul în pădure.

Victoraş se sculă şi, adormit cum era, frecându-se la ochi, în loc să-i răspundă lui Felix, o luă spre uşă, crezând că-i acasă la el.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, Felix? îl luă Anca la rost.

— Tati s-a sculat de mult şi citeşte în pat! îi răspunse el

supărat.

După câteva minute, se îmbrăcară, strigară şi la Profesor şi plecară la masă. Cantina era într-o vilă din apropiere. Sala de mese nu era mare, studenţii mai harnici se sculaseră mai de dimineaţă şi se aşezaseră pe scaune, gălăgioşi. La intrarea celor doi copii, câteva fete săriră în întâmpinarea lor, mângâindu-i şi întrebându-i ce-i cu ei şi de unde sunt. Victoraş fugi către maică-sa iar Felix le răspunse cam în băşcălie că ce-i interesează pe ei. După câteva clipe făcură cunoştinţe şi cu părinţii lor. La un moment dat studenţii crezuseră că sunt soţ şi soţie, dar când văzură că numele lor sunt diferite şi că nici copiii nu seamănă între ei, se abţinură să mai întrebe. Aflaseră doar atât că amândoi sunt profesori universitari din Bucureşti.

— Şi ce v-a venit să vă petreceţi mândreţea de concediu tocmai aici? întrebă una dintre fete ceva mai guralivă care purta un breton pe frunte, ascunzându-şi ochii sub nişte ochelari enormi.

— Fuga la natură, domnişoară, vorba lui Rousseau! glumi Profesorul cu ea. Cu ce vă omorâţi timpul pe aici? mai întrebă el şi întrebarea se vrea adresată tuturor.

— Fără cărţi, dom' profesor! Jucăm popa prostu', barbut, facem excursii, cântăm şi dansăm! Aici nici televizor nu e, dar nici c-avem nevoie de el…

— Mergem pe Pietrosu, pe Inău, vizităm minele, culegem pietre, ne întâlnim cu ciobanii de pe munte, privim natura de-acolo de sus… Dacă vreţi să ne întregiţi gaşca, vă primim şi pe dumneavoastră!

— Cu plăcere! le răspunse Anca. Dar noi avem aceste codiţe după noi, le arătă ea pe cei doi flăcăiaşi care

începuseră să se îndoape cu nişte budinci.

— Nu face nimic, codiţele vi le luăm noi să ne jucăm!

Prima zi a trecut cam urât. Nu se vedea soarele doar câteva ore pe zi. Munţi şi păduri cât vezi cu ochii. Câteva maşini cu mineri care treceau dimineaţa şi apoi linişte. Un mic teren de volei. Un izvor cu o apă din care nu se putea bea. Şi frig. Avusese dreptate îngrijitoarea cu focul în sobă.

— Mâine facem prima plimbare pe muntele din apropiere! rupse tăcerea unul dintre studenţi, rumegându-şi chifla cu unt între dinţii lui fonfi. Sunt urşi şi lupi! Poate ne întâlnim şi noi cu vreunul, făcu el şmechereşte cu ochiul către cei doi copii.

— Şi dacă ne mănâncă? întrebă Felix, curios.

— Păi n-avem săbiile cu noi? îi răspunse acelaşi student. Scoatem săbiile şi-l omorâm!

— Haa, ha, ha, râse Victoraş, cum să omori un urs cu sabia! se miră el. Ce, sunt turci?

— Nu sunt turci! mai răi! Dar avem noi ac de cojocul lor!

— Nu râdeţi, interveni bucătăreasa, care venea cu o tavă într-o mână ca un prestidigitator pe care erau câteva căni de ceai. Alaltăieri a coborât ursul până la noi! A dat ocol prin toată tabăra! Mâşâie prin benele de gunoi şi pleacă. Dar nu s-au legat de oameni! Noi aşa îi zicem, «tabără», că pe timpul lui Ceauşescu aici a fost tabără de pionieri! Acum au transformat-o în staţiune de odihnă…

A doua zi plecară în excursie. Luară cu ei un ghid local, un copil care cunoştea locurile şi care pentru câţiva lei, umbla cu ei toată ziua prin toate coclaurile, spunându-le poveşti locale cu oameni mâncaţi de fiarele sălbatice, cu

morţii pe care s-a prăbuşit tavanul unei mine, cu ciobanii de pe Poiana Mare care-şi lăsau oile închise la stână pentru a coborî la biserica din sat să se roage în zilele de sărbătoare şi când se întorceau găseau oile înjumătăţite, zeci de cadavre, de lupii cei hrăpăreţi care umblau în haite. Studenţii mergeau înainte, aproape pe burtă, suind hăţişurile unei coaste abrupte, iar în urma lor Profesorul şi cu Anca care trăgeau de cei doi copii să se ţină de cârd. După câteva ore de mers ajunseră la Poiana Mare, un fel de gură de rai, mioritică, în mijlocul căreia îşi instalaseră tot calabalâcul nişte ciobani, formând o stână. Profesorul cu Anca nu se mai săturau privind natura la apus; soarele parcă îşi vărsase tot năduful peste munţii din zare şi-i colorase într-un roşu de purpură, greu de definit printre verdele brazilor care se pierdeau undeva spre bătrâna Transilvanie. «Ţară de vis, zicea Profesorul, Ţară de poveste, Ţară în care lumile sunt aproape de cer şi de Dumnezeu! Dar nefericită… Aici aş vrea să mă îngrop, aproape de cer, la umbra acestor brazi frumoşi! Să-mi fie munţii leagăn al ţărânii mele…» «Lasă, Profesore, tânguiala ta şi hai să vedem ce fac ghiduşii ăia de copii!» – îl opri Anca din efuziunile lui despre propria moarte, arătând către grupul de studenţi care plecase aiurea şi luase cu ei şi pe cei doi copilaşi ai lor care nu se mai dezlipeau de fete. Nebunii râdeau şi se hlizeau, fugind în pădure, după ce admiraseră atât de mult stâna din Poiană. Şi ce făcuseră? O trăsnaie! Ceruseră la unul din ciobani, căci unul mai păzea stâna, nişte urdă, s-o guste şi ei că neam de neamul lor, ziceau ei, n-a gustat urdă. Ciobanul le-a spus că nu-i urda lui şi nu vinde că vine baciul şi-l trage la răspundere. Şi toţi o priveau cu jind în câteva mari sădile ca

nişte saci, atârnată de crăcanele de lemn tocmai în vârful stânii. Grupul de studenţi îl ţinuse pe cioban de vorbă şi unul din ei mai înalt, un maramureşean dat dracului, s-a suit pe nişte laţi şi a tras sădila cu urdă, a băgat-o în trenciul lui la spinare şi a luat-o la fugă în pădure. Ceilalţi se prinseseră de gestul lui şi fugiseră şi ei după el. După ce au mers câţiva kilometri, au stat jos pe buza unui deal şi au început să mănânce urdă. «Bună al dracului, zicea maramureşeanul, care mesteca urda cu dinţii lui fonfi, nu mai mâncase demult aşa ceva, dă-le, mă, şi puştilor, că ia uite cum se uită! Ia Felix şi tu, dă-i şi lui Victoraş!» şi toţi stătuseră greceşte pe iarba verde să se mai odihnească şi să se sature de urdă. Una din fete, Florica, strâmba din nas şi le spunea că au împuţit pădurea cu urda lor şi nici nu vrea s-o guste că miroase toată a oi şi-a ciobani nespălaţi.

Aşa-i găsiseră Profesorul cu Anca şi se mirară şi ei de năzdrăvănia făcută. «Dar nu e frumos, copii, le explică Profesorul, e un act de hoţie, pedepsit de lege şi de Dumnezeu!» «Pedepsit, nepedepsit, gestul e făcut, luaţi şi dumneavoastră şi mâncaţi că n-o să ne ducem cu ditamai săcoteiul cu urdă în staţiune!» - îi răspunse Piciul, un student bun de gură care vorbea cu fălcile pline cu urdă. Ce dacă miroase? Miroase a urdă!» Profesorul cu Anca stătură şi ei jos şi se înfruptară din urda furată. «şi acum ce facem cu ea? întrebă tot Piciul, după ce se săturară. «O aruncăm!», îi răspunse o fată, n-oi vrea să împuţim staţiunea cu ea. «Ba n-o aruncăm deloc! Mâncăm şi mâine din ea! şi poate şi poimâine, tu nu vezi că e săţioasă?» Se sculară şi plecară. Piciul luă sacul cu urda care mai rămăsese la spinare şi o luă pe cărăruie înaintea lor.

După trei zile, când se întorseseră din excursia de pe Inău, frânţi de obosiţi, femeia de la bucătărie le ieşi înainte şi începu să le povestească:

— Dragii mei, domnule profesor şi domnilor studenţi, şi se oprea să înghită nodul gâtului, să vă spun ceva şi iar înghiţea acel nod, apoi iar începea: am păţit-o pe-a dreaptă, a venit un cioban de la Poiana Mare cu un poliţist, şi iar se oprea şi iar înghiţea nodul, şi ştiţi ce-a zis? Că i s-a furat urda din stână! auziţi şi dumneavoastră, să-i ia urda omului din stână! Cine s-o ia, domnule poliţist?… că la noi e lume aleasă, studenţi şi profesori, veniţi la aer…» «Unde sunt, zice poliţistul?» «În excursie pe Inău! şi apoi către cioban: Cum să îi ia, mă, ăştia urda, că nici nu ştiu ce e aia urdă! şi s-a dus la dom director şi i-a spus şi lui» Piciu întrebă, făcând cu ochiul celorlalţi: «şi domnul director ce le-a spus?» «Ce să le spună? Ce le-am spus şi eu! Dar după ce au plecat, domnu' director a venit la mine: «Simino, aşa-mi zice el, pe numele mic, în staţiunea asta parcă miroase a urdă!» «Vi se pare dumneavoastră, domnule director, după ce auziră̆ţi de urdă!» - i-am întors-o eu şi el a început să râdă!»

E de povestit multe aici, dar cele trei săptămâni s-au comprimat aşa de repede încât au trecut ca o clipă. Anca s-a întors acasă cu o mare poftă de viaţă şi de muncă. Victoraş cu o mare poftă de mâncare, Profesorul cu o mare poftă de citit şi Felix al lui cu o mare poftă de povestit ce făcuseră ei pe acolo. Studenţii s-au răspândit ca făina orbilor în cele patru puncte cardinale, promiţându-şi că-şi vor scrie şi-şi vor da bipuri pe mobil până la adânci bătrâneţi.

17.

După lungi plimbări pe stradă, am ajuns acasă în garsoniera mea. Am căzut istovit. Mă credeam cel mai ratat om din lume. Parcă mi se prăbuşiseră pereţii în cap. Ah, singurătate, singurătate! Altfel era dacă acum aveam şi eu o femeie la casa omului. Era un punct de sprijin! Cine-a zis: daţi-mi un punct de sprijin şi răstorn lumea? Poate că dacă aveam şi eu un punct de sprijin într-o femeie, răsturnam lumea! Vorbeam şi eu cu ea încotro s-o iau, găseam ceva mâncare în bucătărie, un zâmbet la uşă, un pat cald; poate, mă scotea şi pe mine din starea asta! Aveam o nevroză bacoviană, parcă se strânseseră în sufletul meu toate toamnele de pe pământ… M-am culcat pe pat cu faţa în sus şi am început să-mi rumeg trecutul. Aproape toţi prietenii meu erau realizaţi, în afară de rătăcitul din Siliştea-Gumeşti, toţi erau la casele lor cu neveste, copii, service de invidiat, unii ajunseseră deputaţi sau senatori, alţii prin guvern, profesori universitari, ambasadori sau dracu' mai ştie ce. Numai eu tăiam frunză la câini prin Bucureşti. Vorbeam despre femei. «*Femei*, *femei*, / *E plină lumea de nebune*/ *La ce v-aţi mai născut pe lume*… Un cântec de odinioară din care rămăsesem cu atât. Adolescenţa. Vacanţele de la bunici acolo la ţară. Poezie. Trei baluri. Atât. Şi Măriuţa care mi s-a topit în braţe. Îmi plăcea de ea. Avea un cap deştept. Şi era frumoasă… Dar era o isterică căreia eu n-am ştiut ce să-i fac. O conduceam acasă noaptea în alt sat şi când o strângeam în braţe mi se topea şi se vărsa jos ca un argint viu. De trei ori mi s-a întâmplat aşa ceva şi eu m-am speriat… după care a venit şcoala şi am plecat… Mi-a mai scris câteva scrisori şi-apoi, vorba romanţei, a murit iubirea noastră! Târziu de tot, după

ani şi ani, m-am întâlnit cu un coleg care mi-a spus despre ea că e bibliotecară la Institutui pedagogic din Piteşti. Căsătorită cu directorul Muzeului. Un beţiv. Şi ea – şi găseşte fericirea în braţele unor studenţi mai copţi. Aşa e viaţa! apoi Suzy. În pofida numelui vulgar de subretă, Suzy mi-a plăcut. A picat ca o prună pe colac în redacţia de ştiri unde lucram ca redactor-şef. «Ce vreţi dumneavoastră?» «Am terminat liceul Şincai şi vreau să mă încadrez!» M-am uitat la ea: un copil. «Suzy!», zice. Îndrăzneaţă fata. «Popescu!», îi răspund. Mă uit la ea mai atent. M-au electrizat ochii ei mari, albaştri şi părul rebel de pe frunte. Nici blondă, nici şatenă. «Şi ce ştii să faci?» «De toate!» – zice. Redactare la computer, punere în pagină, cunosc foarte bine ortografia limbii române, articole, culegeri de informaţii, dau şi cu mătura, dacă vreţi!» «Îţi place meseria de ziarist?» «Sunt înnebunită după această meserie!» «De ce nu te duci în televiziune că eşti frumoasă, văd că ai şi ceva cap… Acum sunt ocupat, vorbim după masă. Unde ne putem întâlni?» «Unde se întâlneşte toată lumea, în Cişmigiu!» «La ce oră?» «Hotărâţi dumneavoastră.» «Patru e bine?» «Bine!» şi aşa a intrat Suzy în viaţa mea. Pe uşa din faţă. De aici încolo a urmat o idilă frumoasă de dragoste pe care n-am s-o uit niciodată. Sunt femei care-ţi iau minţile. Ţi le fură pur şi simplu. Am încadrat-o pe loc. Îi mergea mintea ceas. Avea un cap de enciclopedist. Şi nu era nici ca Măriuţa isterică. Cât simţea că-i arunci cârligul, fugea de undiţă. Avea căpşorul ei frumos pe umeri. Judeca matur şi drept. Am numit-o redactor la ştiri. Stam zile întregi lângă ea şi îmi plăcea s-o privesc. Era opera lui Dumnezeu. Crudă şi copilăroasă. Avea o naivitate în priviri care mă electriza. Şi m-am trezit îndrăgostit până peste urechi de ea. Am început

s-o sufoc cu dragostea mea. Şi o femeie când simte că o sufoci, fuge de tine. Se depărtează ca o stea căzătoare care fuge din locul ei şi se pierde-n neant. Am stat prieten cu ea patru ani, ne întâlneam aproape zilnic, fie în Cişmigiu, fie în cimitirul Bellu. Dăduse la facultate, luase la litere şi ziaristică şi mergea cu amândouă. Exact la lucrarea de licenţă s-a destrămat iubirea noastră. Îi propusesem să ia lucrarea «Ziaristica lui Eminescu», avea destul material. De altfel trei sferturi din lucrare i-o făcusem eu. Mai trebuia să cerceteze *Timpul* de la Biblioteca Academiei, poate mai găsea pe-acolo ceva ce nu se descoperise. Aveam ediţia lui Perpessicius la mine şi acolo erau aproape toate articolele lui politice. Am căutat-o la bibliotecă să i le dau. Am scos-o din sala de lectură. Am văzut-o rece şi indiferentă. «Ce-ai cu mine?» – zice. «Ţi-am mai adus nişte material!» «Nu-mi trebuie!» «Suzy, ce-i cu tine?» «Nimic!» «Suzy, ia uite-te în ochii mei, tu nu mă mai iubeşti!» «Poate!», zice. Atunci s-a învârtit cerul cu mine. N-am mai stat, am plecat imediat de lângă ea. Pe drum m-am întâlnit cu o colegă a ei care mi-a dezvăluit misterul. «Are pe altcineva!», zice colega. Nu mai m-a interesat cine e acel *altcineva*. M-am dus drept acasă şi vreo trei zile n-am ieşit din cameră. Ce tâmpenie e şi iubirea asta, gândeam. Nu puteam să mi-o scot din inimă. O visam noaptea. Mă visam cu ea pe unde nu fusesem în viaţa mea. Prin păduri şi prin parcuri, prin Cişmigiu şi prin cimitirul Bellu. O sărutam, îi sărutam ochii calzi, acele ferestre ale sufletului de culoarea lacurilor stătute de munte. Obrajii aceia roşii ca merele ionatane. O strângeam în braţe cu o pasiune înrobitoare. Eram bolnav. Tocmai îmi pregăteam teza de doctorat. M-am dus la spital şi m-am internat. Am

zăcut două săptămâni şi doctorii nu mi-au ghicit boala. Nu mai vedeam nimic înaintea ochilor şi atunci când citeam mintea îmi fugea aiurea. Devenisem o lepădătură de om. Mi-am amânat cu un an şi teza de doctorat. Aşa au trecut doi ani. Punct. După doi ani mi-am revenit. O uitasem, sau mi se pitise într-un colţişor al sufletului de unde n-o mai vedeam. Prima grijă a fost să-i rup fotografia pe care i-o purtam lângă inimă. Rămăsesem şi fără serviciu. Îmi dădusem demisia de la ziar şi voiam să plec din Bucureşti. M-am angajat lângă Bucureşti într-un sat ca profesor suplinitor de limba română. Munca cu copiii m-a scos din această stare. Aici am venit toamna, când frunzele aiurite hoinăreau pe toate drumurile. Melancolie, melancolie… Mi se părea că joc un rol prost printre ţăranii care-mi dădeau bună ziua şi eu mă uitam chiorâş la ei. Terminam orele seara, pe întuneric, şi plecam acasă cu o profesoară de biologie care avea acelaşi drum cu mine. Era o fată drăguţă care mie nu-mi plăcea că se îmbrăca fără gust. Toate hainele stăteau pe ea cam anapoda. Şi tăcea, părea că în inima ei ascunde ceva. «Ai prieten?», am întrebat-o. «Nu!», mi-a răspuns ea sec. «Nici eu!» – i-am zis. Doi rătăciţi, doi blestemaţi ai sorţii! «Poţi să mai iubeşti?» – am continuat eu s-o întreb. «Nu ştiu!» mi-a răspuns ea detaşat. «Eu nu mai pot!» – i-am răspuns eu, fără să mă întrebe. Fata stătea la gazdă la un ţăran la marginea satului. Ca să ajungi la ea mai de-a dreptul trebuia să treci prin nişte grădini cu glugi de coceni şi căpiţe cu fân. «Pot să te conduc acasă?» – i-am zis eu şi ea a început să râdă. «De ce râzi?» – am întrebat-o. «Râd că aveam nevoie de tine şi ai sosit la timp.» «Fii mai explicită!» «Doream pe cineva cu care să ard gazul!» «Atunci sunt la dispoziţia ta!» şi m-a tras de mână

prin acele grădini, printre garduri şi căpiţele de fân. «Stăm aici!» – m-a invitat pe nişte fân împrăştiat pe lângă căpiţă. Şi bătea un vânt cald, şi răsărise luna, şi stelele ca nişte licurici împânziseră bolta albastră a cerului şi broţăceii se-auzeau undeva într-un lac din apropiere, cântau, orăcăiau mai mult, făcând un zgomot infernal în acea tăcere solemnă. «De ce eşti tristă, Dorino?» «Nu sunt tristă, zice ea, aşa e firea mea!» Întind mâna şi-i cuprind mijlocul s-o sărut. N-a zis nimic, s-a lăsat sărutată. Dar un sărut pătimaş, cu muşcături de buze. Am strâns-o puternic în braţe. Avea un corp dotat, cu un piept de atletă din care răzbăteau două ţâţe mari, ţuguiate. O adevărată femeie, mi-am zis. N-avea nimic din Suzy şi nici din isterica de Măriuţa. Am cunoscut-o că e femeie după mişcările ritmice pe care le luase sub povara îmbrăţişărilor mele. Şi s-a întâmplat minunea. M-am descărcat ca de o boală şi-am rămas sleit în braţele ei clipe întregi. Stăteam cu faţa în sus şi priveam cerul, respiram aerul acela tare al toamnei cu o poftă nebună. La un moment dat, am spart tăcerea şi am întrebat-o: «De când nu mai eşti tu fată mare?» «De la paişpe ani!» – îmi şopteşte ea la ureche. «Cum a fost?» «Mizerabil! Am făcut-o cu băiatul gazdei la care stăteam. Tocmai mă dusesem în anul întâi la liceu!» Am tăcut şi i-am admirat sinceritatea ei. «Şi de-atunci?» N-a mai dat niciun răspuns, dar din tăcerea ei am înţeles că era o femeie experimentată în ale sexului, exact ce-mi trebuia mie. Mă lecuise de toate boalele de pe pământ şi aşteptam fiecare seară acea întâlnire ca pe un dar de la Dumnezeu. Aşa am dus-o toată toamna aia… Plecam amândoi de la şcoală şi veneam amândoi la şcoală. Colegii chiar se întrebau cum de ne-am legat noi aşa repede unul de altul. Iarna s-a schimbat

situaţia: o luam prin fundul grădinii, ne desculţam într-un antreu să nu ne audă gazda, luam încălţările în mână şi intram în casă în vârful picioarelor. Şi dormeam toată noapte împreună. Ajunsesem la concluzia că şi ea şi eu atât doream, să ne descărcăm corpurile de povara hormonilor. Într-o zi din primăvară pe la sfârşit, mă întrebă: «Poţi să te desparţi de mine?» «Greu, dar pot!» – i-am răspuns. «ştiu că nu mă vrei pentru toată viaţa şi de aceea te-am întrebat! Tu cauţi altceva, nu ştiu ce himere cauţi… Am un băiat de la mine din sat care mi-a propus căsătoria şi n-aş vrea să-l pierd.» La început am crezut că vrea să mă încerce, dar mi-am dat seama că era sinceră. «Căsătoreşte-te!» Atât am zis. «Tu rămâi pentru mine o amintire frumoasă!» A tăcut şi ne-am despărţit. Ea a plecat acasă şi eu m-am reîntors în Bucureşti la ziarul de la care am fost dat afară.

Acest film de lung metraj s-a derulat repede în capul meu plin cu tărâţe. Îmi făceam socoteala şi nu ştiam cu care dintre ele aş fi putut lega o căsnicie. Dar vine o bombă cu explozie întârziată. Bate un vecin la uşă şi mă întrebă: «Eşti acasă, vecine?» Sar din pat şi-i răspund: «Acum am sosit din calvarul meu cu ziarul!» «Mi-a lăsat poştaşul o scrisoare, zice, m-a rugat să ţi-o dau!», şi bagă mâna pe uşă şi-mi întinde plicul. Eu o iau şi o arunc pe masă, fără să mă uit la ea. Altceva mă preocupa pe mine. Îmi făceam planurile ca mâine să mă duc la Marian la Guvern şi să-l rog să-mi găsească un serviciu ceva pe la vreo fundaţie că altfel mor de foame. Ziarele se cam privatizaseră toate şi nu voiam să mai risc să fiu la cheremul altui patron de presă. Mă săturasem să mă şantajeze cu ameninţările lor. Nu conta salariul. Voiam să fiu liber şi independent!

În timp ce deschideam televizorul să ascult ştirile de seară, dau cu ochii de plic şi mă izbeşte scrisul acela pe care eu îl cunoşteam. «Suzyyy!» – am strigat ca nebunul. Era scrisul ei meticulos, îngrijit, cu întorsăturile caligrafice ale literelor pe care numai ea le putea scrie aşa, şi-a început să-mi bată inima. Îmi răscolea atâtea amintiri această scrisoare încât aş fi vrut să nu-mi mai vie. «Dragul meu!», auzi, dragul meu, după doi ani, adică, pa! nu-mi mai place de tine, am alt prieten, mă duc, îmi fac de cap, şi vine acum cu «dragul meu!» ştiu eu cu câţi hăndrălăi s-a giugiulit ea în aceşti doi ani? S-o iau de la cap oare cu această fată care mi-a produs atâta rău? Să mă duc la întâlnirea ei? şi ce să-i spun? şi ce să-mi spună? Năvăliseră către mine atâtea întrebări, încât nu le puteam da răspunsuri. Numai inima parcă se înviorase, semn că încă mai iubeam această fiinţă fără suflet. Şi m-am dus la întâlnire. Tot în Cişmigiu pe banca pe care stăteam noi zile şi nopţi întregi, şi-am găsit-o pe bancă. Era îmbrăcată într-o fustă albă, scurtă. Şi o bluză decoltată cu nişte franjuri pe margini. Capul parcă nu mai era al ei; îşi schimbase coafura, faţa se maturizase, doar ochii rămăseseră aceiaşi, mari şi albaştri ca doi aştri ai nopţii care luminau din interior cu o răceală de gheaţă. «Da, iată-mă, am venit, ce vrei de la mine?» - am întrebat-o eu cu o voce brutală, categorică. «Nimic!», mi-a răspuns ea cu capul în jos şi mi-a întins mâna să i-o cuprind în mâna mea. O mână rece, de ceară. I-am observat pe obraz că i se scurgeau câteva bobiţe de lacrimi. «Iartă-mă!», îmi şopteşte ea, şi-şi apropie botişorul de căprioară de gura mea. Am simţit nişte buze subţiri şi reci care nu-mi mai spuneau nimic. Nu ştiu de ce nu puteam să mă mai apropii de ea ca odinioară când o

zeificam. Întreruperile acestea de timp dintr-o prietenie ne găseşte străini. Eram obişnuit cu corpul Dorinei pe care i-l frământasem atâtea nopţi şi zile, fata care-mi dăduse totul, cu sinceritatea ei debordantă şi acum mă trezisem lângă o fiinţă parcă străină de viaţa mea. «Să încercăm să culegem cioburile din praf şi să le lipim la loc!» – i-am răspuns eu profetic, şi-am condus-o până la metrou, uitând să-i cer numărul de telefon să mai ţinem legătura.

De atunci am intrat în normal. Aveam mai multă siguranţă în mine. Dar trebuia să schimb totul. S-o iau cu numele ei. Ce-i aia Suzyyy? Nume de subretă, de curvă, de roman sau de telenovelă. Şi i-am invocat al doilea nume: Diana! Pe ea o chema Marinescu Diana-Suzy. Zicea că maică-sa îi pusese acest al doilea nume în amintirea unei mătuşi. De ce oare nu-i zisese Diana? Era un nume foarte frumos! Peste un timp, când i-am dat telefon acasă să întreb de ea, mi-a răspuns maică-sa: «Dar toată lumea o cunoaşte de Suzy!» «ştiu, i-am răspuns, dar mie îmi place Diana!» La a doua întâlnire am fost mai apropiaţi. «De azi încolo tu eşti Diana! Cu Suzy am terminat demult!» A râs. Am început să ne povestim ce-am făcut în lipsă, cu ce ne-am ocupat, i-am spus despre situaţia mea, cum mă expediase de la ziar şefu' că scrisesem acel articol… De fapt făceam o rubrică care se intitula aşa: «Îmbogăţiţii revoluţiei». Şi în fiecare zi încondeiam câte unul. Acest deputat îmbuibat, Rotaru Ion, fusese al doilea sau al treilea pe care îl încondeiasem. «Fii atent ce faci, îmi atrage atenţia Diana, cu ăsta a păţit-o şi tata! E virulent, are legături cu interlopii din Bucureşti!» «Nu mă mai interesează, i-am întors-o eu, vreau să apuc pe alte căi, mai ortodoxe! Mă duc la Marian la guvern să-mi dea şi

mie un os de ros! Cred că-l ştii şi tu, ăla care a fost bătut de mineri, fapt ce l-a făcut să se exileze vreo cinci ani în Canada. Acum e mare ştab, secretar de stat, sau cam aşa ceva… A rămas de pe timpul ţărăniştilor…» «O ştiu pe nevastă-sa, pe Andra, m-am întâlnit de vreo câteva ori cu ea la fundaţie…» şi am plecat. Am luat metroul. Cu tramvaiul sau troleul e imposibil să mai circuli prin Bucureşti. E sufocat de maşini. O circulaţie infernală. Odată din Militari până în Piaţa Revoluţiei am făcut cu maşina personală o oră şi jumătate. M-am lecuit. Folosesc mai mult metroul. Mă simt mai în siguranţă şi ajung mai repede. Clădirea guvernului în capul străzii Victoriei mi s-a părut un colos singuratic între blocurile construite recent. Parcă dormea în acea zi caniculară, de vară. Doar un sergent la uşă care moţăia şi el. «Vreau să merg până la domnul Marian, secretarul de stat…» «Lăsaţi buletinul la uşă!» Mă scârm în buzunar şi-i întind faimosul act. Mă scrie într-un registru şi-mi deschide uşa raiului. Coridor lung. Îl ştiu de la revoluţie de când păzeam pe faimoşii terorişti. La dreapta, vedeţi că scrie pe uşă… La dreapta! Intru şi-l găsesc pe Marian singur, pitit după nişte dulapuri cu nasul în hârţoage. Ridică capul şi mă vede. «Ce e, bă, cu tine, Popescule?» «Pe dracu', Mariane! Am dat de belea!» «Ce belea, ia stai jos pe scaun şi spune-mi şi mie!» M-am aşezat pe scaun şi i-am povestit toată tărăşenia. «Ajută-mă să iau şi eu vreun post pe undeva, dacă în altă parte nu se poate, poate la curăţenie, la Prigoană!», glumi el şi întinse mâna după ceaşca de cafea pe care i-o adusese o secretară, ieşită ca din senin de pe o uşă laterală. «Boierie curată aici, nu glumă!» «Boierie pe dracu'! Ăştia mă presează să mă înscriu în partidul lor că dacă nu, îmi fac de

petrecanie… şi nu vreau să le dau posibilitatea să mă dea ei afară, o să le înaintez eu demisia…» Vorbi încet, să se ferească de microfoanele plasate cine ştie pe unde. «Păi şi acu…» «Şi acu, bineînţeles! Dar hai pe la mine pe la Fundaţie că e aproape, vorbim acolo mai multe…»

Fundaţia era la vreo trei sute de metri în capul străzii Victoriei. Cumpărase două camere mari şi un hol de la vechiul ICRAL pe numele Fundaţiei cu o mică sumă din sponsorizări şi-şi instalase tot calabalâcul în ele. Le mobilase încărcat cu dulapuri şi mese, cu calculatoare, copiatoare, hărţi, cărţi, o bibliotecă aproape, cu fel de fel de materiale venite din sponsorizări sau de la alte instituţii prin transfer. În funcţia lui îşi făcuse destule relaţii prin toată ţara ca să se bucure de sponsorizări cât mai mari de pe la diferite întreprinderi şi instituţii.

«Hei, acum putem să stăm de vorbă în linişte, suntem siguri că nu ne mai aude nimeni! Îmi povesteşti despre acest Rotaru, nu e unul gras, cu o figură de dinozaur? ei, l-am văzut alaltăieri împreună cu mogulul petrolului, ştii la cine mă refer, au intrat la primul-ministru şi au stat acolo ca o oră… Cred că au pus ţara la cale! Le ţâţâie fundul că a asmuţit Preşedintele serviciile secrete pe ei. Telefonul acela de care vorbeşti tu, să te dea afară, bănui că de aici îi se trage!» «Tot ce-i posibil! şeful mi-a spus că e de la cineva foarte de sus!» «Mafia, domnule, s-a întărit mai rău ca în Italia! Există mafii tematice, una a lemnului, alta a petrolului, alta a energiei, alta a asfaltului, alta a imobiliarelor şi construcţiilor de locuinţe, alta a presei; nu vezi că presa s-a radicalizat şi s-a împărţit în două, e o luptă pe viaţă şi pe moarte că vin alegerile în curând şi… Toţi sug din bugetul

ţării…» «Şi ce-i de făcut?» «Noi suntem prea mici ca să facem ceva! Poate cu intrarea asta în Uniunea Europeană să se mişte lucrurile! Lasă asta, tu ce mai faci, te-ai căsătorit? Mi-a spus nevastă-mea că te-ai certat cu Suzy!» «M-am certat şi m-am împăcat de curând, dar nu ştiu ce să fac, mi-am pierdut încrederea în ea!» «În legătură cu serviciul tău, nu te pot ajuta decât într-un singur fel. Am nevoie aici la Fundaţie de un redactor de ştiri, vreau să înfiinţez o agenţie de ştiri prin internet pentru românii de pretutindeni… Dacă ne merge bine şi găsim sponsori, o punem pe picioare şi o să trăim şi noi bine!» Am stat mult pe gânduri dacă să accept sau nu. Dar deocamdată era singura ofertă tentantă. Şi am acceptat cu strângere de inimă. Era ceva nou pentru mine…

18.

Ca ziarist îmi propusesem să iau câte un interviu, după atâţia ani, fiecărui participant la revoluţie pe care-l cunoscusem. În parte am reuşit, în multe privinţe însă am rămas dezamăgit. Bunăoară când am intrat în casa lunganului de Paraschiv, copilul acela naiv, crescut prin casele de copii, m-a lovit opulenţa în care trăia. Imediat după 90 se înscrisese în Front şi după doi ani de deputăţie devenise consilierul Preşedintelui. Fusese un tip inteligent, terminase o şcoală profesională, după care se înscrisese la un liceu militar pe care nu-l terminase. Se încadrase ca subofiţer într-o unitate militară, dar nici aici nu făcuse prea mulţi purici. Revoluţia îl prinsese chelner într-un restaurant la marginea Bucureştiului, prin Bragadiru. Tipul se ocupa mai mult cu bişniţa, toţi banii câştigaţi îi băga în aur sau în

obiecte din acelaşi metal. Era şeful câtorva găşti de cartier, se ocupase şi cu furatul, ultima dată făcuse un an şi jumătate de puşcărie la Jilava pentru spargerea unei case de pe Primăverii în care locuia un mare boş al partidului comunist. Cam acesta fusese trecutul lui, în mare. La Revoluţie avusese un curaj drăcesc, frate cu moartea. El spărsese primul geamurile de la restaurantul Dunărea şi luase tot mobilierul de la scaune, mese, şi ce se mai găsea prin interior şi ridicase baricada de la Inter. După el se luaseră şi ceilalţi. Devenise şi aici un fel de lider, îndemnând mulţimea să nu stea cu mâna în buzunare. Revoluţionarii se cam îndepărtaseră de el pentru că îmbrăţişase cariera politică şi devenise confidentul preşedintelui, obţinuse o serie întreagă de avantaje, de la vila dată de RAPPS până la terenuri, arme de vânătoare, excursii în străinătate, etc.

Când am intrat prima dată în casa lui, m-a întâmpinat femeia de serviciu, care stătea într-un hol pe un fotoliu, tristă, aproape plângând. La început am crezut că era nevastă-sa, dar pe urmă mi-am dat seama că el era burlac, se însurase de câteva ori, cu una dintre neveste făcuse şi un copil care acuma era mare şi apucase tot pe urmele tatălui, fiind în puşcărie de câteva luni pentru un furt de calculatoare de la o întreprindere, ajutat tot de nişte derbedei din cartier.

— Ce face domnul Paraschiv? am întrebat-o eu pe femeie.

— Dumneavoastră sunteţi Paul Popescu?

— Da, eu!

— Vă aşteptam. Mi-a spus să vă primesc. E rău, domnule ziarist, cred că are zilele numărate. Nu mai

mănâncă, de-abia mai vorbeşte… sărmanul…

Am privit în jur, toată casa era plină de mobilă scumpă, covoare persane peste tot, tablouri, o panoplie de arme, păsări împăiate care străjuiau pe etajerele de sus, pereţi în stucatură, piscină interioară, baie cu jacuzzi, porţelanuri de murano, bibelouri şi fel de fel de chinezării, aduse de el de pe unde umblase. Când i-am deschis uşa şi am pătruns în cameră am dat cu ochii de un cadavru viu, un schelet, aşezat de-a lungul patului. Faţa era suptă, nu mai avea niciun fel de vlagă, ochii duşi în fundul ţestei, capul devenise tot o chelie care strălucea în lumina unui bec de pe noptieră, părul îi căzuse, urechile se blegoşiseră, numai buza de jos, tremurând, părea să mai vibreze când scotea rar câte-o vorbă sâsâită printre dinţii de aur puşi proaspăt.

— Ce faci, măi, Paraschive? l-am întrebat eu cu o voce veselă şi optimistă, gândind că poate aşa îi mai transmit şi lui un pic de speranţă.

— Sic transit gloria mundi! îmi răspunde el rar printre dinţii mari, galbeni. Ce să fac, sunt pe ultima sută de metri!

— Fii serios, domnule!

— Sunt foarte serios! Un vraci din Karaganda mi-a spus că oamenii sunt umbre vii pe pământ… Aşa sunt eu acum…

— A intrat pesimismul în tine, tu care erai aşa de optimist…

— Optimist sunt şi acum! Am acelaşi suflet care zburdă peste tot, dar mi s-a dogit schelăria corpului. Sufletul meu fuge pe la toate femeile pe care le-am avut… Mă gândesc la viaţa mea, Doamneee, frumoasă a mai fost… Tocmai acum când să trăiesc şi eu, m-a lovit destinul… Cancerul, domnule,

nu iartă… şi nu-mi pare rău de viaţă că mi-am trăit-o…

— Nu mai vorbi aşa mult că oboseşti! l-am rugat eu.

— Cum să nu vorbesc, doar e ultimul interviu pe care-l mai dau în viaţă…

Stând eu aşa lângă el, mă tot întrebam ce dracului e omul pe pământ… şi mi-au trecut prin minte fel de fel de păreri despre această fiinţă cuvântătoare, ultima specie care este şi animal şi Dumnezeu. Aristotel zice că e *un animal social*; Protagoras: *măsura tuturor lucrurilor*; Thoreau: *artizanul propriei fericiri*; Molière: *un animal rău*; Seneca: *un orgolios şi mizerabil*; P. Valery: *un monstru*; Reverdi: *bestia feroce*, *îmblânzită de ea însăşi*; De La Metrie: *un admirabil monstru*; Voltaire: *insecte*, *devorându-se una pe alta pe un atom de noroi*; Byron: *pulbere însufleţită*; Epictet: *suflet ce târâie după el un hoit*! Iată ce bine se potriveşte această efigie a lui Epictet pusă pe fruntea lui Paraschiv! Shakespeare: *bieţi măscărici ai firii*; Eminescu: *Visul unei umbre şi umbra unui vis*; Carlyle: *miracolul miracolelor*; Democrit: *o lume mică*; Ecco homo! Acest Paraschiv la care venisem eu astăzi era ceva din toate acestea!

— Tanţo! strigă el, ridicându-se în vârful oaselor - adu-mi medicamentele să le iau ca să stau mai mult de vorbă cu domnul! Femeia veni cu un pumn de pilule şi cu o cană de apă, bolnavul le dădu peste cap, apoi aprinse liniştit o ţigară.

— Tot mai fumezi? îl întrebai eu.

— Ce mai contează o ţigară în plus sau în minus? se întrebă el, adresându-mi întrebarea şi mie. Acum putem să stăm liniştiţi de vorbă! Ia spune-mi ce mai fac Marian, Gigel, Zugravu, Andra şi Anca. Frumoasă femeie… Am cunoscut-o mai bine la Jilava. Era studentă, pare-mi-se… Prietenă cu

Maria Cârciumaru… Domnule, am vrut s-o trag de lângă tab, dar parc-a împins-o Dumnezeu acolo… Anca era prietenă cu unu… cum îl chema? Unul slăbuţ, acum e jurist sau avocat…

— Lorinţiu! îi deschisei eu capul.

— Aşa, domnule, Lorinţiu!

— Asta e bine! Eu aici am greşit, mi-am pierdut nopţile şi zilele prin cârciumi cu fel de fel de curve… Dar nu-mi pare rău… Marian tot mai crede că Revoluţia a fost furată? Eu am stat nopţi şi zile întregi cu Iliescu de vorbă şi l-am întrebat dacă a avut vreo legătură cu Gorbaciov sau cu serviciile secrete şi ştii ce mi-a spus? Vax! A fost luat pe nepusă masă şi adus în balconul comitetului central… Copiii, domnule, şi tinerii cu curajul lor… Dacă nu ieşeau ei era vax! strâmba el din buze şi rar de tot trăgea din mucul de ţigară care fumega între degetele de la mâna dreaptă. Şi nici cu aurul dacic n-au avut dreptate! Atunci eram şi eu cineva, nu-mi permiteam să mai intru în gaşcă cu fel de fel de oameni… A venit unul de la Deva la mine şi mi-a arătat-o… Era, zicea el, o brăţară dacică, dar nu l-am crezut… Mi-am zis că e vreo făcătură… La început m-a încântat… Dar a cerut şi pe mă-sa şi pe ta-so pe ea şi l-am refuzat… Dar mă încânta, ţi-am spus că sunt mort după aur… Acum nu mă mai gândesc la nimic, mi-e dor de băiatul-ăla că rămâne singur pe lume pe-acolo prin puşcărie… După ce voi muri eu, ăştia o să-mi ia casa… şi va rămâne pe drumuri…

A tăcut şi privea în tavan, parcă aştepta ceva, avea privirea galeşă şi ştearsă.

— De Marian ce mai ştii, a trecut şi el prin toate, a fost emigrant, doctor, ziarist, acu am auzit că e mare ştab pe la guvern…

— Nu ştiu cât de ştab ar fi un mic secretar de stat… Dar se descurcă…

— Am auzit că are şi-o Fundaţie… I-am citit nişte articole, să ştii că are condei dar n-are dreptate… PSD-ul n-are cum să mai fie urmaşul partidului comunist… Mai sunt şi aici câţiva fripturişti, ăştia ne-au făcut de am pierdut alegerile… Rozaliul ăla, neamul lui manivelă cu sindicatele lui, şi cu Tănase, primul ministru… Iliescu a făcut o singură greşeală: şi-a apropiat toţi lingăii şi atunci când s-au văzut cu mâna în borcanul cu miere, n-a avut ce le mai face! Îmi pare rău că nu voi mai apuca şi eu alte timpuri… ştii cum îţi vine când afli că ţi se sapă mormântul? Să zbieri şi să dai cu barda în Dumnezeu! Vor să mă bage în cimitirul eroilor revoluţiei… şi e bine… De acolo voi veghea la ţara asta plină de lichele… şi poate că m-or răzbuna urmaşii odată şi odată…

Vorbea incoerent, ar fi vrut să spună tot ce-avea pe suflet dintr-odată. Simţea că i se scurge viaţa ca o lumânare şi nu mai are timp să termine.

Exact când apăruse articolul meu în ziar despre el, crainicul de la Realitatea anunţa moartea lui Paraschiv la Brâncovenesc. Am rămas înlemnit. Eu fusesem ultimul om cu care vorbise pe acest pământ. Îmi părea rău că scrisesem şi răutăţi despre el, dar acum când ziarul era pe piaţă, n-aveam ce mai face! Anunţuri vagi: trupul neînsufleţit al deputatului Paraschiv Z. va fi depus în holul Palatului Parlamentului. Apropiaţii lui pot să-şi ia la revedere de la el începând cu mâine dimineaţă. Ce apropiaţi? Jucau toţi nişte roluri. Aveau nişte figuri spăsite, măşti triste, dând impresia că nu mai pot de dorul lui.

Au urmat apoi depuneri de coroane şi înmormântarea

la cimitirul eroilor revoluţiei. Un convoi mortuar sărac care urca dealul spre Bellu cu câteva femei în doliu de care se vorbea că fuseseră fostele lui neveste, câţiva deputaţi şi senatori, un şir de revoluţionari cu o mare coroană pe care scriseseră cu litere aurite: Nu te vom uita niciodată! Bucureştenii rămâneau pe loc şi priveau acel convoi, indiferenţi, plini de grijile lor zilnice. Cine a murit? se întrebau ei, şmecherul ăla care a fost consilier pe la preşedinţie şi şi-a tras vila din Primăverii. A fost revoluţionar? Mai bine sta la locul lui, poate aveam o soartă mai bună… E plină ţara de hoţi, bine că ne mai curăţă Dumnezeu de ei… Răutăcioasă lume! De morţi numai de bine! Cânta trist fanfara militară, treceau tramvaiele şi troleibuzele în sus şi-n jos, înjurături, praf, călduri înăbuşitoare, doi tineri care se sărutau pe trotuar în văzul tuturor, cerşetori la fiecare colţ de stradă, miros de gogoşi de la un chioşc de lângă observatorul astronomic. Apoi la cimitir un cor de popi cântând frumos un adio, lumea care se strânsese şi căsca gura, fostul preşedinte care-i lăuda viaţa: un copil de la casa de copii şi-a sacrificat viaţa pentru ca viaţa noastră şi a copiilor noştri să fie mai bună! Sanchi, mere acre! Plângeau cele câteva femei de lână mort, îmbrăcate în doliu. Un harem întreg, domnule! Se gândeau la averea lui, poate vor apuca şi ele ceva din strânsura lui. Are aur, ce i-o fi făcut? Cui l-a dat? Numai hoaţa aia de Tanţa ştie toate secretele, poate l-a luat chiar ea! Că se ţinea cu el… Gura lumii o astupă doar pământul… Unde e Paul Popescu, cel cu interviul? Unde e Marian Porumbacu? Unde sunt Andra, Anca, Zugravu şi Lorinţiu? Aaa, nu e intelectual de-al lor! Doar Gigel, beţivul ăla din satul Siliştea-Gumeşti, se ţinea

după carul mortuar, cocoşat, cu capul în jos, împleticindu-se, puţind a mahoarcă şi-a alcool! «Ăsta, vorbea el cu interlocutorii, dacă mai trăia, devenea geniu!» Geniu, pe dracu'! Poate geniu al răului! De ce geniu? Că fusese la nunta lui şi-i cântase romanţe deşucheate şi-i recitase poezia lui Alfred Moşoiu «*În seara asta a murit ceva*…» de unde învăţase el această poezie tristă? Că slavă Domnului nu-l ducea mintea prea departe!

19.

De fapt la nunta lui Gigel am fost şi eu când s-a căsătorit cu prima nevastă, pictoriţa. A făcut nunta la ţară cu lăutari şi cort în grădina casei. Îmbrăcase un costum alb şi-şi pusese un papion care-i stătea strâmb pe gâtul lui subţire. Mireasa se ţinea după el şi-l fura din ochi de frumos ce era. Avea faţa albă colilie, ochi azurii cu sprâncene arcuite de fată, fruntea lată şi părul creţ, strâns în chică la spate. (Când a intrat prima dată cu acest păr în curtea părinţilor l-a întâmpinat taică-său la poartă şi l-a întrebat: Cine eşti dumneata? Cum, tată, nu mă mai cunoşti? i-a întors el întrebarea - sunt fiul tău! Dacă eşti fiul meu, atunci du-te de te tunde şi apoi să intri în curtea mea! Nu vreau să se ţină lumea după tine ca după urs! şi a plecat, a căutat un frizer şi s-a tuns chel. Tu ai înnebunit, mă, dai dintr-una în alta! i-a zis tatăl când l-a văzut aşa chilug şi de atunci l-a lăsat în pace. Dar părintele s-a îmbolnăvit de inimă, a stat internat pe la spital aproape o lună, a venit acasă cu un braţ de medicamente, a mai trăit doi ani cu dipiramidoanele după el şi apoi a murit.) Acum la nuntă ginerică era în mare vervă, îşi lăsase aceeaşi chică de pe timpuri şi-şi adusese nişte prieteni de prin Teleorman cu o chitară şi o orgă electronică care cântau pe versurile lui cântece de petrecere. Mireasa din Piteşti făcuse o scoală de arte plastice şi devenise mare pictoriţă. Părinţii lui, neştiind cu ce se ocupă viitoarea noră, l-au întrebat ce hram poartă această femeie. Pictoriţă, domnule! Ia şevaletul şi se duce în grădină cu toate culorile de pe pământ după ea şi pictează salcâmi, dealuri şi peisaje. Pictase mai întâi casa lui părintească, o casă ţărănească cu

prispă şi acoperiş din tablă galvanizată şi o pusese în perete în camera lor. Se încadrase ca decoratoare la nişte firme din oraş şi câştiga bine. De curând deschisese şi o expoziţie de pictură la fosta Casă a sindicatelor şi se făcuse cunoscută în tot oraşul. Avea *brend*, cum se spune acum. Dar nici cu el nu-mi era ruşine. Înfiinţase o societate literară «Dante Alighieri», adusese câţiva profesori de la Universitate şi ţinuseră conferinţe în sala mare a Casei de cultură. Mersese şi de câteva ori prin Italia, vizitase Roma, Milano, Veneţia, Palermo şi-şi îmbogăţise cunoştinţele cu marea cultură italiană. De fapt el terminase italiana cu profesorul Balaci şi de aici i se trăsese dragostea pentru Dante şi pentru Italia.

Acum stătea cu nevasta de mână cu paharele pline cu vin şi dădea noroc cu mesenii. Ţăranii, căci erau la masă mai mult ţărani, voiau ca orchestra să cânte muzică populară, hore şi cântece de petrecere; ceilalţi, intelectualii, voiau să se cânte muzică de dans. De aici o adevărată gâlceavă care s-a terminat cu înfrângerea intelectualilor, care s-au despărţit de nuntă, s-au dus într-o poiană cu chitara lor şi cu orga electronică şi s-au destrăbălat acolo până dimineaţa. Când se rumeneau zorii, mireasa ţinea capul lui ginerică în poală la umbra unor salcâmi şi-i turna apă în cap să se trezească. Cam aşa se terminase prima lui nuntă. Au trăit fericiţi câteva luni până femeia i-a văzut toate metehnele. Printre altele făcuseră şi un copil, o fată frumoasă, care acum nici nu vrea să se uite la el pentru faptul că nu-i plătea pensia alimentară deşi fosta nevastă îl dăduse în judecată de câteva ori. După luna de miere fiecare avea povestea lui despre celălalt. Ea: un beţiv ordinar, obsedat numai de sex, n-aduce niciun ban acasă, pierde nopţile prin restaurante cu toţi cheflii, se

poartă urât cu mama, făcând-o zgripţuroaică bătrână şi ofuscată, un nenorocit ordinar, se uită după toate fufele din oraş… El: o curvă, nu vrea să se mai culce cu mine, nu ştie să facă mâncare, copilul îl creşte maică-sa şi ea umblă toată ziua tăind frunză la câini… o puturoasă, nu-mi spală, nu-mi găteşte, cumpără totul de la restaurant, făcând cheltuieli enorme pe care nu le mai putem acoperi cu salariile noastre… şi… s-a terminat. Gata! Divorţul. Copilul la mamă! Garsoniera la mamă! şi el pe drumuri…

A doua nuntă a făcut-o la restaurantul «Argeşul» cu o profesoară de pian. Profesoara era ceva mai mare ca el. Într-un timp îi ţinea chiar în strună. Bea cu el la cot, fuma cu el, cânta cu el… S-a căsătorit cu acelaşi costum de ginere, lumea vorbea că şi rochia de mireasă era a celei dintâi. Nuntă restrânsă, fără ţăranii din sat, fără prea mulţi prieteni, fără prea mare tam-tam. Neavând locuinţă s-a mutat la ea la bloc. Căsnicia lor a durat doar o jumătate de an. Ea cânta în zilele de duminică la nunţi şi botezuri cu o orchestră de ţigani. Până când Gigel a prins-o sărutându-se cu violonistul la un bairam dat de nişte baştani. Ce-ai făcut, cutare? a întrebat-o el. Ce să fac? i-a întors-o ea. Şi jap! jap! jap! câteva perechi de palme peste faţă în văzul lumii. «Ai început să mă urmăreşti, ai? Lasă că ţi-arăt eu ţie!» şi s-a dus acasă şi i-a aruncat boarfele pe fereastră şi adio bărbat! De acum pleacă în pribegie prin ţară. Se încadrează an de an pe unde poate ca profesor de română. Aşa a ajuns el în satul lui Marin Preda.

Grija şi mila pentru Paraschiv, acum când îl conducea pe ultimul drum, îi venise făcând o paralelă cu viaţa lui. Adică şi Paraschiv şi el fuseseră orfani aruncaţi prin cine ştie

ce casă de copii de cine ştie ce curvă. El însă descoperise târziu acest lucru dintr-o întâmplare. Pe la 13 ani s-a urcat în pod să cerceteze nişte terfeloage vechi de cărţi, suite de ăl bătrân cu braţul pentru faptul că-l încurcau prin casă. Uitându-se el prin ele, găseşte un certificat de naştere cu prenumele lui care i-a dat de gândit. Adică Atudoroaei Gigel. Data naşterii, ziua şi luna corespundeau cu datele lui. Imediat se dă jos din pod şi-l ia pe taică-său la descusut: «Cine e, bă, tată, Atudoroaei ăsta?» Taică-său s-a roşit şi n-a ştiut ce să-i mai răspundă. «Dar unde-ai găsit tu numele ăsta?» «Cum unde? În podul casei!» «Hei, zice taică-său, jucând pe naivul, e o istorie mai veche! Nu ţi-a spus-o maică-ta?» «Nu mi-a spus-o!» «Păi întreab-o pe ea că ştie mai bine!» De atunci parcă a căzut cerul pe el. A bănuit că ceva nu e în regulă cu naşterea lui. Şi se duce la maică-sa care făcea o mămăligă pe vatră. Avea o mască tristă şi tremura tot. «Cine e mamă Atudoroaei ăsta?», o întreabă el direct. Maică-sa se roşeşte, se zăpăceşte, şi nu ştie ce să-i răspundă. Dar după o lungă pauză în care se făcuse că suflă în foc, îi răspunde, râzând: «Tu eşti, cine să fie?» «Cum aşa?» «Te-a înfiat maica de la un orfelinat din Piteşti când erai de ţâţă!» Copilul n-a mai zis nimic şi a plecat imediat de lângă ea. S-a dus în grădină şi s-a pus singur pe plâns. Până acum trăise într-o mare minciună. Viaţa lui era o mare minciună. Un copil făcut de cine ştie ce curvă… De acum s-a schimbat viaţa lui. A început să nu mai asculte părinţii, să se bată cu colegii, să nu-l mai intereseze nimic în jurul lui. Devine egoist, rău, trist, tăcut, închis în el cu zeci de lacăte. Numai dragostea de citit îi mai ostoia durerea sufletească. Tolstoi, Dostoevski, Dickens, Lermontov, Rebreanu şi Preda devin

autorii lui nedespărţiţi. Se ducea în grădină şi citea zile întregi. Îl adula pe Raskolnikov, studentul cu crima aceea nenorocită pentru care fusese pedepsit cu Siberia, eroii lui Dickens, acei copii amărâţi de prin cimitire, copiii sărmani de prin sat… După ce termină şcoala generală dă examen la liceu şi intră cu nota 9. Acum departe de părinţii lui adoptivi găseşte în băutură singurul remediu pentru a scăpa de aceste coşmaruri. Merge apoi la facultate şi-şi continuă această meteahnă de care nu va mai scăpa toată viaţa şi care-i va marca viitorul.

Privind el cum Paraschiv este îngropat în noroiul clisos din cimitir în nepăsarea tuturor, începe să înjure viaţa asta şi să plângă ca un copil mic. Intervine însă tatăl Mariei Cârciumaru, al cărei mormânt era aproape de groapa reavănă săpată la câţiva metri de el şi-l compătimeşte: «Nu mai plânge, fiule, fii mulţumit că trăieşti! Nu vezi că fata mea s-a sacrificat degeaba… Astăzi nu vă mai bagă nimeni în seamă pe voi, revoluţionarii. Toţi politicienii sunt porniţi pe pricoapsă!» El se înfurie şi strigă tare printre glasurile piţigăiate ale popilor: «Numai ăsta e de vină! şi arată către fostul preşedinte. Toţi politicienii de azi au ieşit din mantaua lui comunistă şi s-au răspândit prin toate partidele!… Tu-le muma-n c…!» Câţiva oameni din apropiere, îl văzură că se leagănă şi-i făcură semn să tacă. «S-a îmbătat!» «Luaţi-l de aici că strică înmormântarea!» «Stric înmormântarea, ai? Alţii strică înmormântarea! Uite cine a stricat viaţa tuturor!», şi arată iar către fostul preşedinte. Văzând că nu se potoleşte este luat de doi poliţişti şi tras mai la o parte. El se reazemă de gard şi, plângând, înjură, bolborosind vorbele printre dinţii lui stricaţi, privind spre orizontul peste care se vărsase

culoarea sângerie a soarelui care se pitise după blocurile din depărtare. Şi la sfârşitul ceremoniei de înmormântare este amendat cu câteva sute de lei pentru tulburarea ordinii publice.

20

Suzy, adică Diana, pentru un timp a dispărut din vizorul meu; acum îmi era indiferent dacă îmi mai poartă sâmbetele sau nu, devenisem apatic şi mă cuprinsese o melancolie care mă măcina zi de zi. Fundaţia lui Marian Porumbacu se mutase de pe Victoriei. Făcuse el o şmecherie, vânduse localul de aici care se căuta foarte bine pentru firme străine şi cumpărase altul pe lângă gara Filaret, o clădire bună, cu câteva camere unde ne instalasem aparatura. Cu o parte din banii rămaşi am reparat camerele, iar alta a fost depusă la bancă. Cu Marian încheiasem un contract pentru un an, câte trei zile pe săptămână, cu suma de zece milioane pe lună. Era mult, era puţin, atât putuse să-mi ofere. «Vere, zisese, dacă vrei, bine, dacă nu, nu!» Pentru mine noua muncă era interesantă pentru că mă ţinea ancorat în ziaristică şi mai ales eram la curent cu toate evenimentele interne şi internaţionale. Primeam ştiri de oriunde, fie pe laptop, fie din ziare sau din presa audio-vizuală şi le puneam pe situl agenţiei de ştiri pe calculator. În câteva săptămâni am intrat în legătură cu mii de români răspândiţi pe toată suprafaţa pământului, am obţinut şi multe sponsorizări, ne-am făcut nişte subredacţii în Spania şi Italia de unde primeam şi transmiteam ştiri. Şi din toate astea, am ieşit bine! Numai că discobolul mă urmărea pas cu pas, nu-mi

dădea pace să trăiesc. Am început să-l visez şi noaptea, vedeam în el toată scursura societăţii româneşti, pe toţi acei burtă-verde care făcuseră averi colosale pe spinarea revoluţiei. Închideam ochii să dorm şi-l vedeam în chip de crocodil înotând prin mâlurile istoriei cu nişte dinţi enormi în gura lui de reptilă. Într-o noapte chiar m-am bătut cu el, eram pe malul unei ape şi a dat să mă înghită cu gura lui enormă. Înfricoşat, i-am băgat un fier înroşit pe gât şi i-am simţit mirosul cărnii arse şi fumul care ieşea pe nări şi pe gură; ochii îi săriseră din orbite ca nişte enorme bile fosforescente şi luceau înspăimântător în lumina soarelui.

Marian, a doua zi:

— Ştii că nenorocitul te urmăreşte şi acum? zice el, râzând, căutând să mă apere cu privirea lui dulce.

M-am gândit: e o provocare! Ce-ar mai avea acum cu mine când nu mai am nicio posibilitate să-l atac?

— Nu prin el, zice el calm, a pus haita pe tine! şi are o haită mare! La guvern se discută în şoaptă că a pus mâna pe tot petrolul ţării, A dat şeful o ordonanţă de urgenţă şi a luat o rafinărie mai mult pe degeaba!

— Care haită?

— Toată haita Partidului liber! şi numai pe ei, s-au adunat la o şedinţă secretă la restaurantul Oituz, ai lor, din toate partidele, să facă o coaliţie…

— S-o facă! Nu vezi că mogulii au pus mâna şi pe presă? Mai arată-mi mie un ziar liber, care să nu fie înregimentat politic! Acum nu mai e lupta pe idei, ci pe ciolan?

Am avut o zi tulbure, amestecată cu un gust de fiere amară, am plecat acasă scuipând întruna să-mi piară acel

gust şi el mi se accentua. Am trecut pe la o bodegă şi am sorbit o bere ca să-mi treacă, dar amarul tot mi-a rămas pe limbă. Tocmai când treceam prin Parcul Tineretului mă întâlnesc cu Diana, fosta Suzy, care mă abordează fără să fiu atent:

— Ce faci, dragă, nu mai cunoşti oamenii?

Era glasul ei, parcă ieşise din pământ. «Suzy, îmi venea să-i zic, ai devenit invizibilă! Ce dracului e cu tine pe aici pe căldurile astea?»

— Ce să fac? Nu aşa bine ca tine!

— Cum îţi merge la Marian la Fundaţie?

— Bine îmi merge! Dar nu mă lasă nenorociţii în pace! Ia ascultă, Diana, tu mai ai ceva pentru mine?

— Dar tu pentru mine? se strâmbă ea şi dă ochii peste cap. Şi acum am observat eu că în pofida obiceiurilor ei vestimentare, se îmbrăcase cu nişte blugi strâmţi şi cu o bluză cu decolteuri bogate, dezvelindu-şi nişte sâni provocatori.

— Trebuie să stăm odată şi să discutăm serios! i-am zis eu, hotărât s-o abordez cu căsătoria.

— Şi ce-am putea să mai discutăm noi după atâta amar de timp de stat împreună? Ne cunoaştem de când lumea, îmi fredonă ea, ca pe un cântec această propoziţie.

Aş face o paranteză: la noi la bloc e o femeie, tanti Miţa, care mă opreşte odată şi mă întrebă: Maică, mi se adresa aşa, că era bătrână, zice, te-aş întreba ceva, dar mi-e frică să nu te superi. Nu mă supăr tanti Miţo! Tanti Miţa asta ne mătura scările şi ne aborda pe toţi. Cum să mă supăr eu pe dumneata? câţi ani ai, maică? Păi câţi îmi dai? glumesc eu, fără să ştiu încotro bate. Păi… stă ea şi se mai gândeşte, îţi dă

maica vreo treizeci! face ea, zâmbindu-mi amical. Îmi plăcea vorba ei dulce. Venise de la ţară şi vorbea cam cum vorbesc ţărăncile bătrâne cu tinerii. Mai sigur douăzeci şi nouă, tanti Miţa! o asigur eu. Apoi către mine, încet: Însoară-te, maică, dacă treci peste treizeci, fetele sunt ale năibii, şi nu te mai ia! Am râs şi am plecat. Acum când Diana mă întrebase ce putem să mai discutăm noi, voiam să abordez problema căsătoriei. Dacă studiezi o femeie prea mult îi găseşti fel de fel de cusururi. Îmi trecuse nebunia aia cu iubirea. Ajunsesem la concluzia că a iubi e o prostie, o boală care trece greu, dar trece! Mă relaxasem, de iubit nu puteam să mai iubesc. Alta era soarta noastră când îmi fierbeau mie călcâiele după ea şi alta e acum când o priveam ca pe oricare femeie. Ne întâlnisem de câteva ori şi-mi rămase pe creier o pată cu buzele ei care parcă nu mai erau ale ei. O sărutam şi mă gândeam la buzele celeilalte, cărnoase şi senzuale. Buzele ei subţiri şi crăpate nu-mi mai spuneau nimic, niciun fior, nicio emoţie… Mă gândeam ce subiectivă trebuie să fie inima când îşi alege ea ceva.

— Spre exemplu, ce-ai zice să te cer de nevastă?

— Zăuuu! face ea şi se strâmbă. Eu aştept demult această propunere, dar oare mă mai întreb eu - tu mă mai iubeşti?

— Te-am iubit odată! Acum sunt în situaţia ta când m-ai părăsit şi-am plecat ca un nenorocit pe viaţă cu lacrimile în ochi… Nu mai vedeam şi nu mai auzeam nimic! Până când m-am internat şi în spital…

— Şi atunci de ce îmi mai propui căsătorie?

— Pentru că acum suntem lucizi amândoi! şi ne cunoaştem foarte bine…

— Ştii că ai dreptate! Căsătoria e ceva serios şi când o faci trebuie să fii lucid! Dar câtă luciditate, atâta dramă… Eu mai ştiu, rămâne să mai discutăm, te invit duminică pe la mine!

Am plecat spre garsoniera mea cu gândul să mă odihnesc. Nu vreau să mai visez brontozauri… Vreau s-o visez pe Diana mireasă, s-o aduc în această garsonieră, să mă primească cu zâmbetul pe buze şi să-mi schimbe viaţa. Acasă dau drumul la televizor la ştirile de seară. Călduri mari. 43 de grade. Palatul Cotroceni în ceartă cu palatul Victoriei. Militarii din Afganistan au obţinut noi succese. 23 de morţi pe străzile Bucureştiului din cauza căldurii. Cutremur în insulele Feroe. Şi stop: Moartea violentă a deputatului Rotaru Ion la vila lui din Sinaia. Am rămas tablou. Nu-i doream moartea acestui om, dar parcă ceva frumos s-a răspândit în corpul meu, în sângele meu, care m-a relaxat, dar m-a şi înduioşat. Sic transit gloria mundi! Cum a murit? Dau telefon lui Marian. Nu ştie! Dau telefon lui Lorinţiu. Ăsta trebuie să ştie că a fost taică-său securist şi află toate secretele. A murit, domnule! S-a aruncat, sau a fost aruncat de la balconul vilei pe buzele piscinei şi a murit subit. Subiect de telenovelă. Avea o iubită? Avea duşmani? De ce şi-ar fi luat el viaţa când avea atâta avere? Averea te înnebuneşte. L-o fi aruncat soţia? Copiii, cei doi băieţi care veniseră proaspăt de la studii? Luni se va face o reconstituire televizată. Şi a venit lunea: oameni mulţi, doi procurori, poliţie, televiziunile cu camerele lor de luat vederi, reporteri de toate soiurile de la toate tabloidele, vecinii, urcaseră un om făcut din cârpe, un fel de manechin, cam de aceeaşi greutate cu mortul, sus pe balconul cu

pricina, i-au dat drumul jos şi a căzut pe buza piscinei, exact aşa cum căzuse răposatul. Concluzia: unu, a căzut din greşeală, doi, sau a fost aruncat de cineva. Apoi declaraţii de la soţie, de la vecini, de la prieteni, de la duşmani, că unde au fost în acea perioadă, ce-au făcut, în ce relaţii erau cu victima. Miercuri primesc şi eu o citaţie de la Poliţia capitalei. Şi rămân surprins. Ce dracului au ăştia cu mine? Păi au, domnule! N-ai scris dumneata articolul ăla defăimător la adresa lui? Da, l-am scris! şi care e problema? Spune soţia că a venit foarte supărat acasă şi înjura întruna. Cine ţi-a furnizat datele din articol? Păi aţi pomenit voi ziarist să-şi divulge sursele? O să le divulgi că e vorba de o moarte! Unde ai fost în ziua aia? La Fundaţie la Marian Porumbacu! Ai martori? Da, chiar pe el! Dă o declaraţie! O dau!

Am plecat de la Poliţie descumpănit. Uite, domnule, cum intră omul în belea pe nepusă masa! Au durat anchetele cam o lună de zile. Concluzia: lumea interlopă. Clanul lui Argatu din Ferentari. Rotaru l-a condus la Sinaia cu un Mercedes să-i dea banii lui Argatu. Că se împrumutase la el de trei sute de mii de euro să cumpere nişte imobile din capitală şi vreo patru hectare de pământ pe la Bariera Vergului. Avea gânduri mari. Să construiască nişte vile să le vândă. S-a descoperit totul printr-o imprudenţă a criminalului. Pe unul din stâlpii balconului s-a găsit o amprentă care era în baza de date a poliţiei. Era amprenta lui Argatu. Apoi iar reconstituirea. De data aceasta au adus criminalul legat să arate tuturor cum a făcut. Cum să facă, foarte simplu. S-au urcat la balcon să bea o cafea. Aici au discutat multe. Când a scos banii să-i dea lui Argatu, Rotaru a

zis: «N-am toţi banii, îţi dau atât, mai rămâne atât!» Dar ţiganul ochise diplomatul cu bani. Şi atunci când a zis el că nu-i dă toţi banii, Ţiganul i-a făcut vânt în gol, a luat valiza şi a fugit. Câţi bani erau în diplomat? Nu ştiu, mânca-v-aş gura, că i-a luat ţâganii şi i-a împărţit! Aşa am scăpat şi eu. Pe urmă a urmat ce urmase şi cu Paraschiv. Corpul neînsufleţit al domnului Rotaru Ion a fost adus în holul parlamentului cu onoruri, cu flori, cu fanfară, cu televiziuni, cu gardă de onoare, cu spiciuri că a fost un om mare care a apărat onoarea partidului… Doamneee, ce teatru ieftin! Să mori de râs… Apoi cortegiul funerar până la cimitirul Bellu. Şi Eminescu ţipând din groapă: «*Cum nu vii*, *tu*, *Ţepeş*, *Doamne*…»

21.

«Trebuie să plec de aici (adică din guvern), gândea Marian, în liniştea sacră a unei naturi dezlănţuite tocmai pe la Lacul Roşu, ăştia tot mă pun pe liber, am observat că se feresc de mine în discuţiile lor.» Tot vară, o vară toridă, năclăită; doar umbra marilor brazi din apropiere mai îl atingeau cu răcoarea lor. În rest linişte, o linişte suspectă, de pădure tropicală unde nu se aud decât răcnetele fiarelor şi cântecele păsărilor care au pus stăpânire pe acest habitat. De fapt intrarea lui în guvern fusese un accident. Vă mai aduceţi aminte de mineriada de la Costeşti când haiducii (adică minerii) lui Miron Cozma plecaseră să ia cu asalt Bucureştiul? Cred că da, că a făcut deliciul televizoarelor câteva zile pline. Tocmai atunci Marian ca şi acum se găsea prin Covasna la nişte cursuri de vară cu Fundaţia lui. Pe atunci era găzduit la o mănăstire din partea locului, unde era reşedinţa episcopului de Covasna şi Harghita. Episcopul, un prelat înţelept, văzuse cu cine are de-a face şi-l invitase de câteva ori să ia masa cu el la stăreţie. La auzul a ceea ce se întâmplă cu minerii, îi propune episcopului să meargă el să fie un fel de parte neutră între guvern şi mineri, ceea ce s-a şi întâmplat cu faimoasa pace de la Cozia între guvern şi Miron Cozma. Marian vine rapid la Bucureşti şi-i propune lui Radu Vasile care pe atunci era prim-ministru, să-l ia pe episcop şi să meargă cu el la Cozia. Primul ministru trimite imediat o maşină a guvernului şi îl aduce pe prelat la Bucureşti, după care pleacă cu el la Cozia. După discuţii minuţioase părintele reuşeşte să-l înduplece pe Miron Cozma să se potolească, face o slujbă de împăcare şi mineriada se sfârşeşte cu

înfrângerea lui Cozma. Atunci părintele i-a spus lui Radu Vasile: «Vezi că ai un băiat bun în Marian de care ai putea să te foloseşti, ia-l pe lângă tine, taică…» Zis şi făcut. «Îţi convine secretar de stat la departamentul cutare?» «Da!» şi de atunci Marian a ajuns mare ştab în guvernul României.

Trecuseră de atunci mulţi ani, până când şi guvernarea PSD-istă îl lăsase tot aici. Acum printre privirile pierdute pe un cer senin, prin crenguţele verzi de brad, Marian parcă avu o tresărire. O stea lucitoare coborâse parcă din înaltul cerului lângă el şi-i şoptise: «Trebuie să pleci!» Părea să fie vocea Andrei care se dusese cu cei doi băieţi prin pădure să culeagă flori şi ciuperci. Ce-i cu stelele astea? se întreba el în acea linişte. Şi bunică-sa avusese o asemenea viziune prin 45 când într-o seară, după ce aprinsese lampa, o steluţă plecase de la lumina lămpii spre ea şi-i spusese: «Pregăteşte-te că moare!» Apoi steluţa s-a plimbat prin toată casa şi a dispărut. Cine moare? a vrut să întrebe ea. Steluţa n-a spus, dar ea a bănuit cine. Avea părintele, pe bunicul lui, bolnav în pat, zăcea de tuberculoză. S-a uitat la el şi n-a spus nimic. Decât celor doi copii, fetei, adică mamei lui Marian, şi băiatului, unchiului lui: «Închinaţi-vă, copii, că Dumnezeu ne-a trimis o veste proastă!» şi copii s-au dus în faţa icoanei, au îngenuncheat şi s-au închinat de trei ori. După două săptămâni, boala tatălui s-a agravat, a adus pe doctorul Walter, l-a consultat şi i-a spus: «Ar fi bine să duci copiii de aici să nu ia boala, n-o mai duce mult, faceţi-i cele lumeşti!» şi aşa a fost! Întâmplarea i-o povestise buna lui când era mic şi încă o mai ţinea minte şi acum.

Stând el aşa cu faţa în sus, gândind la luminiţa care i se năzărise şi privind cerul albastru printre crenguţele de brad,

se pomeneşte cu o femeie în faţa lui că-l întreabă ceva:

— Nu vă supăraţi, zice femeia… şi a rămas aşa uitându-se la el, un fel de stană de piatră din poveştile copilăriei.

A crezut la început că este nevastă-sa, dar când şi-a întors privirile către ea, a văzut o femeie care căzuse parcă din brazii din apropiere. Nu se auzise nici urmă de paşi. Avea ochii albaştri, rimelaţi, corp atletic de amazoancă, îmbrăcată sumar cu o rochie vaporoasă, faţa toată emana bucurie şi tinereţe.

— … am vrut să vă întreb dacă mai e mult până la cabană, a continuat ea uitându-se direct în luminile ochilor lui. Aaa, mai zise ea, cu glasul ei puţin răguşit, dumneavoastră sunteţi domnul acela cu fordul care m-a luat odată la ocazie din Alba-Iulia… Ce tâmpit trebuie să fi fost el să nu-şi mai aducă aminte de noaptea aceea petrecută undeva la capătul lumii cu această femeie.

— Tu eşti Monaliza, Gioconda! izbucni el ca un vulcan, aducându-şi aminte de aventura de odinioară.

— Da, eu, dar nu mă cheamă aşa! Atunci ţi-am dat acest nume ca să mă ascund în el! Ai pomenit vreo olteancă s-o cheme Monaliza? Mă numesc Ioana, nume de apostol sfânt! îţi fac cunoştinţă şi cu soţul meu! şi imediat apăru ca din junglă un lungan de bărbat cu nişte mâini păroase, cu nişte ciubote de alpinist în picioare, înjugat la un rucsac cât o jumătate de căruţă.

— Ianoş! întinse el laba lui de urangutan, şi efuziunea lui Marian se pierdu pentru câteva clipe în neant. Gioconda pusese mâna pe ungur şi-l ţinea zdravăn alături, mângâindu-i numele.

— … de unde vă cunoaşteţi? întrebă Ianoş, înmărmurit de cunoştinţele nevestei tocmai pe aceste meleaguri.

— Domnul m-a lut odată la *ia-mă-nene* de la Alba când făceam naveta la Sebeş ca profesoară.

— Şi acum unde locuiţi? întrebă curios Marian, făcându-i femeii cu ochiul.

— La Târgu-Mureş! răspunse ea zâmbind către soţ şi prinzându-l de mână, ne-am mutat aici mai aproape. Am venit câteva zile să ne bucurăm de natura asta fermecătoare în această pustietate.

— Tot profesoară? o întrebă Marian.

— Nu, dragă, oameni de afaceri! Soţul meu e comerciant! Am deschis un magazin sportiv cu obiecte cumpărate din Ungaria.

Între timp veni şi Andra cu cei doi băieţi cu braţele pline de flori şi de bureţi şi-şi făcură cunoştinţă. Bucuria lor fu fără margini, întotdeauna cunoştinţele noi sunt bine venite în astfel de situaţii, deşi lui Marian ungurii nu-i prea stăteau la inimă. Puseră rucsacul jos şi se hotărâră să instaleze corturile alături, într-o poiană unde lăsase Marian fordul. Ianoş cu vorba lui stricată începu să povestească despre o pereche de turişti, probabil moldoveni, cum veniseră ei cu un cort tot pe aceste meleaguri şi, neştiind să-l întindă, îl instalaseră cu susul în jos, în râsul celorlalţi turişti. Adunară apoi uscături şi puseră de un grătar, ungurul scoase din rucsac o sticlă de pălincă şi se aşezară pe iarbă să bea şi să mănânce. Cine nu a gustat farmecul unei astfel de seri cu o cină în natură nu-şi poate da seama de frumuseţea unor astfel de clipe. Poate ar fi necesară şi o descriere care să întregească cele povestite. O masă câmpenească într-o

poieniță. Soarele la asfințit. Tot roșul acela parcă se vărsa undeva dincolo de dealul din apropiere. Foșnetul brazilor alintați de briza serii. Peste tot flori de câmp și verdeață. Păsări care ciripeau în mijlocul pădurii. Munții în depărtare care aduceau un aer tare. Și apoi luna, o lună dulce ca obrazul unei fecioare. Și stelele care se aprinseseră ca într-o enormă catedrală. Parcă le împrăștiase o mână dumnezeiască nevăzută peste toată întinderea cerului. Și un pârâiaș cu o apă limpede care curgea pe lângă ei. Și toți dracii din sufletul lui Marian cu această Ioană apărută din senin. Era un fel de Zarază șlefuită intelectual care-l scosese din minți. El, omul serios, cu nevastă și copii! Această Monaliză, Giocondă, Ioană sau cum Dumnezeu i-o fi mai zicând căzuse aici ca să-i tulbure toată existența lui. Clipele frumoase petrecute cu ea la Sebeș îi veneau năvalnic în minte; lupte între diavolul din sufletul lui, care-l îndemna la acele porniri carnale pe care nu le uitase, și liniștea cerului dumnezeiesc din suflet, luau proporții dantești în mintea lui încinsă. Au vorbit de toate. Aburii palincii le-au descleștat limbile și-au luat-o la bârfă cu timpurile, cu Ceaușescu, cu politica, cu parlamentarii, cu îmbogățiții neamului după revoluție, cu partidele, cu mineriadele, cu Uniunea Europeană, cu plecații din Spania de la căpșuni și cu doicile din Italia, cu țiganii care ne-au făcut de râs prin toată Europa. Au stat așa până noaptea târziu. Cei doi băieți s-au plictisit și s-au dus la culcare în cortul lor iar ei au continuat să sporovăiască până dinspre ziuă. Apoi s-au culcat și ei. Și Marian nu mai știe dacă a fost vis sau realitate ce s-a întâmplat *după*. O poveste. El n-a putut să închidă ochii. A ieșit afară din cort și a aprins o țigară. I se părea că cerul a

luat-o razna. Se învârteau stelele cu el. În cortul alăturat se auzeau sforăituri grele. I s-a făcut sete şi a luat-o spre pârâiaşul din apropiere. Acolo o femeie mai mult dezbrăcată, într-o cămaşă de noapte, sta pe mal şi se juca cu picioarele în apa călduţă. I-a văzut cărnurile rozalii prin ţesătura inului. Era Ioana. Se oglindea ca o naiadă în oglinda apei. Chemase toţi demonii nopţii în ajutor. Şi atât i-a şoptit lui Marian: «ştiam că vii!» Ce s-a întâmplat apoi a fost ceva de natura fantasticului. Ioana l-a luat de mână şi s-au afundat în miezul codrului. O răsturnare de logică, cerul jos cu stele, cu lună, iarba mare i-a înfăşurat în mirosurile ei, brazii s-au învârtit, dansând în jurul lor şi ei îmbrăţişaţi, s-au dezlănţuit într-o ploaie apocaliptică de săruturi, strânşi în braţe ca doi nebuni. Când s-au trezit, se rumeneau zorii. S-au sculat şi, pe rând, au intrat iară în culcuşurile lor alături de soţi.

A doua zi Marian nu ştia dacă visase sau totul fusese adevărat. Se simţea extenuat. Probabil că băuse mult. Vedea totul printre gene înceţoşat. Ianoşi ieşise afară din cort şi făcea gimnastică. Era în chiloţi şi maiou. Andra pregătea mâncarea copiilor şi Ioana dormea dusă.

@22.

Tot umblând eu prin ţară după eroii revoluţiei mi-am adus aminte şi de Gigel. Atunci el se suise în vârful plopului şi-i plantase câteva pere confecţionate din hârtie galbenă, prinse cu nişte bolduri. Apoi mersese cu noi la Inter şi stătuse toată ziua şi toată noaptea nemâncat. Când venise miliţia, fugise. Apoi la revoluţie răguşise tot strigând «Jos Ceauşescu!» cu un curaj diavolesc. Şi împreună cu Paraschiv

fugiseră în restaurantul *Dunărea* şi luaseră câtrva mese şi scaune şi le aruncaseră în mijlocul străzii. Baricada!!! Numai nebunii puteau să facă aşa ceva şi în nebunia lor i-a antrenat şi pe ceilalţi. Auzisem că este profesor prin Silişte, mă întâlnisem cu el cu câţiva ani în urmă şi-mi dăduse o carte cu autograf despre Marin Preda. Am plecat cu maşina spre satul lui şi am ajuns pe seară. Satul era aruncat într-o văgăună. Drumul de la Balaci până în comună plin de hârtoape. I-am tras şi câteva înjurături bune pentru suspensia mea care o luase razna, scârţâind şi lovind toate gropile. M-am întâlnit mai întâi cu două babe care veneau de la tren de la Roşiori. Femeile mergeau pe jos prin praful ridicat de bălţăreţ. Le-am întrebat unde-l pot găsi pe eroul meu.

— Hai, maică, că dacă ne iai cu maşina, îţi spunem noi… E vorba de dom' profesor al nostru?

— Da, mamaie!

— Maică, maică, ce rudă eşti dumneata cu el?

— Sunt prieten, mamaie!

— Hai nu mai râde de mine c-a mai venit unu şi l-a dat la televizor… Uite, vezi matale ruinele astea?

— Le văd!

— Aici îl găseşti! Bea şi joacă nişte cărţi cu stareţul mănăstirii!

Femeile au coborât să-şi continue drumul iar eu am rămas în mijlocul acelor ruine. Era parcă un mic orăşel peste care căzuse bomba atomică! O mică Hiroşimă. Câteva zeci de blocuri fără uşi, fără ferestre, unele fără acoperişuri, care rânjeau în soarele torid al verii. Peste tot nişte javre de câini, de altfel foarte paşnici, care dădeau din coadă, bucurându-se de fiecare dată când vedeau picior de om. Mă uitam să văd

mănăstirea, dar nu se zărea de loc. Peste tot bălării, mărăcini şi lipani.

— Pe cine căutaţi? iese un călugăr dintre nişte ziduri, curios să vadă ce-i cu mine pe acele meleaguri.

— Caut mănăstirea!

— Păi nu e mănăstire cum ştii dumneata!

— Dar cum e?

— Bre, aici a fost un aerodrom, cel mai mare aerodrom din sudul ţării… Aici erau avioane cu reacţie…

— Şi prin ce război a trecu de a ajuns în halul ăsta?

— N-a trecut prin niciun război! L-au părăsit! Cum au părăsit şi grajdurile ceapeului şi toată industria ţării, şi-a venit unul de prin Prahova care zice că e călugăr şi-a făcut o mănăstire în clubul aviatorilor. A împodobit-o cu icoane, cu scaune, cu prosoape, cu toţi sfinţii… Asta e mănăstirea!

— Şi pe stareţ unde-l pot găsi?

— La cancelaria lui!

În câteva clădiri, oi, porci, găini şi raţe. Şi câţiva călugări care trebăluiau pe lângă ele. Mai la o parte câţiva stupi de albine care bâzâiau bezmetic.

— Aici e cancelaria!

Intru pe coridor. Deschid uşa şi mă cuprinde un nor de fum. Doi oameni, un fel de eroi dostoievehieni din «Fraţii Kamarazov» îşi disputau o partidă de table. Stareţul îmbrăcat în sutana lui (de fapt după sutană l-am cunoscut că e el) sta întins pe un scaun cu burta răvăcită doldora de cărnuri şi Gigel într-o bluză şi nişte blugi nespălaţi de ani de zile. Stareţul se plimbăia mereu, avea buzele unse de untură, probabil că mâncase de curând iar Gigel, sfrijit, cum îl ştiam, întins pe masa de table se zgâia la nişte puluri. «şase şase”,

se bucură el. Apoi amândoi ca la comandă întorc capetele spre mine. Ei se uită la mine, eu mă uit la ei.

— De la Bucureşti, zic, ca să-i scot din acei timpi morţi.

Mă văd cu camera de luat vederi la mine şi mă întreabă ceva mai curioşi:

— De la televiziune? Avem nevoie de sponsori, domnule! Vrem să facem o mănăstire aici… Pe timpul Bălăcenilor aici a fost o mănăstire şi-au distrus-o fanaticii de comunişti! Gigel mă priveşte mai atent:

— Băi, Paule, tu eşti, măăă? sare el şi mă îmbrăţişează. Un coleg de revoluţie! mă prezintă el tovarăşului de joc. Mă uit mai bine la el şi avea aceeaşi barbă şi acelaşi păr lung ca ale stareţului. Ce-i cu tine pe-aici? mai zice şi suge dintr-un muc de ţigară cu o poftă nebună de bucurie că mă vede.

— Păi nu ştii, au trecut aproape douăzeci de ani şi…

— Da, băăă, parcă ieri a fost… Pe unde eşti, ce învârteşti? Că eu nix! Eşti cu maşina?

— Da!

— Te salut, maestre! i se adresează el stareţului şi iese afară cu mine. Apoi la urechea mea: eu i-am făcut cu mănăstire, dă-i în p… mă-sii!

— Cum adică?

— Stai să vezi. A venit ăsta, zicea că e de la o mănăstire de prin părţile Prahovei. Ce e, bă, cu tine? l-am întrebat. Era vai de capul lui, nix mâncare, nix bani! şi l-am adus aici între aceste ziduri. Stai mă aici, prostule! A făcut rost de nişte icoane, de fapt le avea cu e într-un sac, cred că le furase de pe la biserici, şi le-a pus pe perete. Eu n-am avut de lucru? Stai să vezi! Dar să nu mă spui la nimeni! Intru într-o noapte în club şi din ochiul fiecărei icoane am făcut câte-o şiroaie de

lacrimi care curgea pe obajii sfinţilor… A doua zi, minune! S-a strâns lumea ca la urs. Mai întâi babele, apoi copiii babelor, apoi rudele lor de la oraşe să vadă şi ei… Apoi slujbe… Dumnezeu a făcut minuni! Icoanele lăcrimează! Semn de la Dumnezeu! Aşa s-a născu credinţa pe pământ, domnue! Au început să curgă şi sponsorizările… A dat şi nea Gigi vreo 80 de milioane… şi eu nix! Ca prostu'! Ăştia acum trăiesc într-o veselie, au ce mânca şi ce bea! şi eu nix! «Gigel personaj de comedie!»-gândesc eu. Să glumeşti cu Dumnezeu! Mare nerozie! şi-acum, continuă el, trăiesc şi eu pe lângă ei, ba o fripturică, ba un ban de ţigări, ba o haină… Restul nix! Că vine lumea ca la urs…

Am tăcut şi am ieşit afară dintre acele ziduri. Parcă erau blestemaste. Pe urmă am aflat eu că aici chiar a funcţionat un blestem pe timpul Bălăcenilor şi-a lui Guma, boierul grec care cumpărase moşia. Câţiva ţărani i-au omorât un câine boierului că nu-i lăsa să intre în vie să mănânce struguri şi l-au omorât şi l-au aruncat în Apa Strâmbei. De atunci apa s-a numit Apa Câinelui. Şi i-a aflat. Cică i-a adus la biserică cu poliţia şi i-a luat la biciuit în sfânta biserică, doi dintre ei a doua zi şi-au dat sufletul. Şi nevestele lor l-au blestemat pe boier să se aleagă praful şi de el şi de aceste locuri. Şi uite că s-a ales.

— Şi ce faci tu aici, în pustietatea asta? îl întreb eu, curios.

— Vieţuiesc! (pauză, se uită în dreapta şi-n stânga, obsedat parcă să nu-l audă cineva). Eu, Paule, nu am nici trecut nici viitor, sunt un accident al naturii! Un ratat care îşi aşteptă sfârşitul…

— Bine, dar unde e optimismul tău de la revoluţie?

— Crezi că era optimism? A fost o nebunie. Dacă nu eram eu cu Paraschiv…

Iar aprinde o ţigară. Îşi drege barba şi se întristează. Bagă capul între pernele maşinii şi începe să plângă. Mi se face milă de el şi schimb subiectul:

— De ce n-ai mai stat la oraş? Parcă erai la Piteşti.

— Am venit după slujbă. Ăia m-au aruncat ca pe-o măsea stricată. Şi curva de nevastă-mea, nix! Mi-a azvârlit boarfele pe fereastră în stradă. Am şi eu o fată şi nu se uită la mine. Am terminat şi cu ea, nix! Ai auzit de *Boema* lui Puccini? Joc şi eu un rol pe planetă. Un spârc de om aruncat în puţinit!

— Dar parcă îţi luasei o garsonieră…

— Am vândut-o! Cu banii după ea am editat o carte despre Marin Preda. Nu ţi-am dat-o? (ba da, mi-o dăduse cu altă ocazie, dar n-am vrut să-l întrerup). Lasă, că ţi-o dau cu autograf! Băăă, Preda a fost un mare om! Nu ca rahaţii ăştia care se screm câte un an până scot o carte! Nu mai avem noi scriitor ca Preda!

Intrăm în sat.

— Opreşte maşina! Beai ceva? (se dă jos şi fuge la bufet, revine cu o sticlă de coniac)

— Cum să beau? Nu trebuie să plec la Bucureşti!

Ajungem la gazda lui. O casă părăsită în vale. Pe lângă ea trece Râul Câinelui, un firişor de apă care seacă vara şi-şi revine iarna. Biata casă e gata să cadă. «*Locuinţa mea de vară e la ţară*…», recită el un vers din Depărăţeanu. Şi se leagănă. Când a avut el timp să bea, nu ştiu, că n-a întârziat nici două minute la bufet.

— Pune camera de luat vederi pe ea, zice, să arăţi

generaţiilor viitoare cum trăieşte un profesor la ţară! Domnule, am ajuns un măscărici! Ţăranii în forul lor interior (vorba lui Preda) mă respectă. Auzi, matale, îmi zic: «Bine dom' profesor, făcurăţi revoluţie şi în loc să fiţi şi dumenavoastră pe acolo pe la Bucureşti printr-o funcţie, ardeţi gazul pe-aici? Băăă, le-am zis, eu n-ard gazul! Am o misiune pe pământ! Ce-mi trebuie mie certificat de revoluţionar? L-au luat toţi căcăţii! Toi securiştii! Ăia, adică ai noştri, au murit şi ăştia, adică ăia care au tras în noi, sunt mari ştabi! Ce revoluţie e asta? Au împărţit ţara cu casă, masă, industrie, petrol, averi, domnule, şi proştii ăştiaşi arătă către un grup de ţărani care stăteau în drum şi discutauau rămas în curu' gol!

Am intrat în casă. În mijlocul unei camere doi pe trei o măsuţă cu trei picioare şi două buturgi.

— Uite, aici l-am primit eu pe marele poet al ţării Milarepa, adică Dănescu! şi nix! Am stat cu el călare pe butoiul ăsta şi-am băut până-n zori. Mare om domnule! îi înjura pe toţi, de la opincă până la vlădică! ştii tu, ăla care a ieşit la televizor din balconul ce-ului şi-a strigat cât l-a ţinut gura: Băăă, revoluţia a învins, tiranul a fugit! A învins pe dracu'! auzi matale, nişte granguri de la curtea constituţională au desfiinţat CNSAS-ul. Şi ştii de ce? Vin alegerile, domnule! şi trebuie să câştige tot ei… E plină lumea de foşti securişti, de foşti activişti ai comuniştilor, plasaţi peste tot, s-au organizat pe şest, Ţin unii la alţii, se iubesc şi se ajută… şi vor tot ei să conducă. Au trecut aproape optsprezece ani de la revoluţie şi… (Tace, face o pauză, aprinde o ţigară şi se aşază pe o buturugă.). Aş face un apel: Tineret din toată ţara, unuţi-vă! Daţi jos această castă

care a pus stăpânire pe această ţărişoară! Ăştia v-au ţinut părinţii în lanţuri 45 de ani, ăştia i-a băgat în puşcării şi i-au trimis la canal… şi-acum ne dau lecţii de democraţie! Filosofează pe un ton mai neutru: Aşa se face istoria, domnule Paul! Cu de-alde noi… şi profită am de ea… Schimbă subiectul: Să-ţi arăt poza fetei mele! (umblă prin nişte cărţi şi caută o fotografie, îi tremură mâinile, are emoţii la vederea ei). Asta e! şi mi-o întinde. Uite ce fată frumoasă am! A terminat artele plastice ca mă-sa! şi nu se uită la mine! Nu vrei şi tu un coniac? se repede el la sticlă şi pune într-un pahar. Aici toată casa miroase a busuioc! zice. (Miroase pe dracu', constat eu, miroase a mahoarcă!). Eu rămân cu fotografia în mână şi mă uit la ea. Într-adevăr fata e frumoasă, o blondă cu două codiţe, cu o faţă dulce de copilă cu nişte ochi albaştri şi cu două gropiţe în obraji. Gigel dă peste cap paharul dintr-o înghiţitură. Mă uit la el şi-mi pare rău că a ajuns în halul ăsta. Îl compătimesc, săracul…

— Uite-o şi pe curvă, zice, a doua, – şi-mi întinde altă fotografiecă pe ale primei i le-am rupt! N-am vrut să mai am amintiri de la ea… Amintirile dor, domnule! şi nix…

— Fata seamănă cu mă-sa, zic. N-ai avut gusturi proaste!

— Vrei să-ţi spun ceva? Din cauza ei am ajuns eu aşa. Femeia te urcă, domnule, în paradis şi tot ea te coboară, domnule, în infern! De-atunci am zis: nix femeie! Acum scriu. Am două romane terminate. Dar cine să mi le publice, că bani nix! Dacă aş mai avea o garsonieră aş mai publica unul… Cu salariul de profesor de-abia o duc de azi pe mâine!

— Familia ce-ţi face?

— Care familie? Am eu familie? Tata ăla vitregu a murit

de inimă, mama aia care m-a crescut s-a dus şi ea în lumea drepţilor! Totuşi le mulţumesc că m-au crescut şi-am ajuns ce-am ajuns! Familia mea e-n cer! Eu am rămas un fel de sfântul Ioan exilat pe insula Pathmos. Mai am să scriu apocalipsa… Adevărata mamă probabil că scârmă prin gunoaie după o bucată de pâine! Iar tata, cine ştie ce prăpădit de prin canale… Iar plânge, îşi freacă ochii, îşi şterge lacrimile cu mâneca hainei. Mă înduioşează. Aş vrea să scap cât mai repede de aceste destăinuiri macabre.

— Am stat destul, i-am zis, vreau să plec!

— Cum o să pleci? Nu dormi aici? Doamneee, cum o să pleci? Tu eşti singurul om de pe pământ care m-a mai căutat în lumea asta… Hai să vezi şi casa memorială a lui Marin Preda! Ieşim afară. Soarele scăpăta pe după biserica din vale. De fapt aici aşa se numeşte: Devale! Un pod, o fântână părăsită cu cumpănă rămasă de pe timpuri spânzurată pe cer, biserica cu turlele proiectate pe umbrele salcâmilor şi-ale câtorva plopi seculari, o uliţă plină de praf, un cârd de vaci se întorc de la islazul din apropiere şi ruinele semeteului pe deal.

— Ai scris despre Preda, mai trăieşte cineva dintre ai lui?

— Nix! S-a dus şi Ilinca, şi Tita, şi aia care făcea pe paraclisierul pe la biserică! şi STATUL ROMN, domnule, n-a fost în stare să-i facă un muzeu memorial! Satul ăsta, ca şi Ipoteştiul sau Humuleştiul, ar trebui să fie ridicate la rangul de localităţi sacre, unde s-a plămădit sufletul poporului român! S-au dus dracului, nix, au rămas pustii! Fiii lor culeg la căpşuni prin Spania…

Ajungem la poarta casei unde copilărise scriitorul.

Poarta încuiată. Curtea plină de bălării. Casa pustie, gata să cadă. Am privit din drum câteva clipe şi am plecat dezamăgiţi.

— Crezi, zice Gigel, că-l mai citeşte astăzi cineva pe Preda?

N-am dat niciun răspuns. Mi-am luat la revedere de la fostul revoluţionar şi, cu această întrebare care-mi răscolea creierul, am plecat înapoi la Bucureşti.

Soarele aproape scăpătase, se întorceau în sat mioarele de la câmp. Pitoresc, n-am ce zice, satul românesc. Cu ţărani săraci, cu câmpuri pline de bălării, cu ruinele aerodromului care-mi apăreau iară în faţă ca nişte megalitice arătări preistorice, cu şosele pline de gropi, cu profesori ca Gigel care se lamentau, găsindu-şi bucuria în paharul cu coniac… Am să scriu un articol cu tot ce am găsit aici. Sper să nu mai păţesc nimic. N-am să mai atac burghrzia roşie apărută după revoluţie. Arăt doar o realitate tristă de care se face vinovată toată clasa politică.

23.

D

În amintirile tatălui lui Lorinţiu de când fusese secretar la judeţeana de partid, am desprins câteva pagini, nişte notiţe, probabil amintiri din jurnalul lui intim:

«Stăteam în vasta sală a Comitetului judeţean de partid cu gândurile răvăşite; îmi imaginam că mai am câţiva ani până la pensie şi trebuie să-mi închei socotelile cu viaţa. Vine odată timpul când trebuie să tragi o linie şi să aduni. Moartea Mariei mă pietrificase şi-mi uscase sufletul (Maria fusese prima nevastă a lui), mă tot întreb ca prostul ce-aş fi făcut eu dacă nu aveam această funcţie ca să-mi ocup timpul

cu ea, cum mi-aş fi omorât eu clipele alea nenorocite după moartea Mariei…

Deşi venise noiembrie, toamna întârzia pe aceste meleaguri; un soare imens urca pe boltă şi umplea totul cu lumina lui atotstăpânitoare. Adesea în aceste clipe îmi plăcea să privesc pe fereastră, pe trotuarul din faţa clădirii, unde, asemenea ca în Piaţa San-Marco, sute de porumbei se jucau în razele soarelui, aşteptând copii sau bătrâni cu mila lui Dumnezeu, să le arunce ceva boabe din pumn sau câteva firimituri de pâine. Peste tot forfota oraşului îmi trezea un sentiment de singurătate, aici în izolarea mea *aristocratică*, cum avea să-mi reproşeze mie Silvia (adică soţia actuală, mama lui Lorinţiu). «Tovarăşe secretar, mă trezeşte directorul de cabinet, o femeie insistă să vă vadă, vrea neapărat să vorbească cu dumneavoastră!» «Bine, i-am răspuns eu pe un ton aspru, dar dumneata nu ştii că azi n-am audienţe?» «Insistă, totuşi, spune că a venit de la Bucureşti şi trebuie să stea de vorbă cu dumneavoastră!» «Să poftească, atunci!» şi pe uşă intră o doamnă blondă, platinată, rujată exagerat, puţin înaltă, cu o siluetă de domnişoară, cam exagerată pentru vârsta ei, care după ridurile feţei putea să fie trecută de patruzeci de ani. S-a oprit în faţa mea şi a rămas ca o statuie, fără să-mi spună nimic, răsucind pe două degete un ciucur de la bluza de lână şi privindu-mă cu ochii ei mari, imenşi chiar, de un albastru azuriu, care mă fascinară. «Cum domnule Radu, nu mă mai cunoşti?», râse ea cu glasul ei de clopoţel, uitându-se drept în ochii mei. Căutai să-mi amintesc toate cunoştinţele mele şi-mi fu imposibil s-o descopăr printre ele; de fapt funcţia mea mă făcuse să cunosc atâta lume încât îmi venea greu să deosebesc

persoanele una de alta şi să le ţin minte. Şi nici memoria mea vizuală nu mă ajuta. «Nu vă cunosc, doamnă!» «Ce memorie scurtă ai! Cum, măi, Radule, ochii mei nu-ţi spun nimic?» Ce-ar putea să-mi spună nişte ochimă întrebai eu, mai ales când apucă pe căi destrăbălate cu privirile lor insistente şi livide ca ale tale? «Regret, dar nu te cunosc!» «Măi, Radule, tu tot serios şi distant ai rămas, Ţi-a intrat morala proletară în sânge… Nici dacă-ţi spun un cuvânt?» «Nu ştiu, s-ar putea…» «Castelul nu-ţi spune numit?» Ce castel, care castel? mă întrebai eu şi deodată îmi amintii de acei ochi, doar ei mai rămăseseră din acea făptură de odinioară. «Crina, tu eşti?», am sărit eu aproape speriat de întâmplare. «Da, eu!» «Nu se poate!» «Uite că se poate!» Am luat-o în braţe şi-am sărutat-o o dată de două ori, de nouă ori şi mi se părea că trupul ei vine de departe să mă încălzească şi să aprindă în mine o flacără pe care eu, odată cu moartea Mariei, o credeam stinsă definitiv… «şi de unde ai apărt tu Crina?» «Cum de unde, glumi ea, nu te-ai plâns tu la plenară că vă trebuie un arhitect pentru sistematizarea oraşului? Că noi, ahitecţii ăştia, stăm la Bucureşti şi batem bulevardele în loc să coborâm în judeţe să facem sistematizarea? Poftim, am coborât! făcu ea un gest de balerină, înclinându-se în faţa meala dispoziţia dumneavoastră, domnule secretar judeţean Radu!» «Îmi pare bine şi fii binevenită în judeţul nostru! Stai un pic să dau un telefon directorului de cabinet să amâne televiziunea că aveam de dat un interviu în legătură cu combinatul… ştii c-am păţit-o cu secţia de piroliză, a fost tapaj mare, a venit şi şefu' de la Bucureşti… Nişte nenorociţi neatenţi i-au dat foc de la o ţigară…» «Îmi pare bine că-ţi pare bine, zice ea, mersi!», apăsând pe acel r grasierat, cum

fac francezii, pentru a-mi arăta mie că ea, Crina, de atunci şi până astăzi, a trecut prin multe, iacă: a învăţat şi franceza. «Acum spune-mi despre tine, a trecut un timp imens, Crina, de atunci… Ai scris romanul acela?» «Da, l-am scris!» «şi?» «L-am purtat cu mine peste tot, îl ştiu pe dinafară. La început îi pusesem un titlu cam lung: «Castelul de unde au zburat viespile», apoi «Castelul cu stafii», după care am rămas la «Castelul cu amintiri…», adică amintirile noastre, citadela inimilor noastre… Tu eşti filosof, nu? Pentru frumuseţea lor să-ţi citez câteva cuvinte din Conta: *Cele mai frumoase zile din viaţa noastră sunt acelea pe care le îngropăm în cripta amintirilor*… «Ai dreptate, să-ţi povestesc o întâmplare ciudată: eram în Franţa, perfectam un contract cu firma *Renault*, directorul firmei dă o masă într-o seară şi invită mai multe persoane, în fine trec peste amănunte, la masă este invitată o tipesă care vine la mine şi mă întreabă «Dumneavoastră sunteţi Radu Melitaru?» «Da, eu!» «Acolo în România sunteţi o persoană importantă?» «Nu chiar aşa de importantă!» «Soţul meu este român din emigraţie… mi-a spus că, după ce i-aţi luat moşia şi după plecarea lui, v-aţi instalat în acel castel; las la o parte, domnule Radu, orice politeţe şi vă întreb ce s-a întâmplat cu argintăria şi bijuteriile regretatei mele soacre? şi-apoi vă rog să-mi spuneţi ce s-a întâmplat cu arhiva familiei şi cu albumele de fotografii, am fi foarte încântaţi dacă ne-ar parveni aceste amintiri…» «Stimată doamnă, am minţit eu, ştiindu-le la tine, eu am stat puţin acolo şi n-am găsit nimic din ce spuneţi dumneavoastră!»

Atât despre castel. Am chemat directorul de cabinet şi l-am rugat să facă două cafele, lumina soarelui de afară mă

inerva, am tras transperantele şi deodată ne-a inundat un aer răcoros filtrat printr-o lumină roz-pală. Crina îşi pusese poşeta pe masă, se instalase în fotoliul de vizavi, a scos o ţigară, a frecat-o în palmă şi a aprins-o… Făcusem un univers mai intim de cafenea, unde discuţiile puteau să alunece spre zone mai personale. «Parcă peste tine Crina n-au trecut misterele vârstei, tot tânără şi frumoasă ai rămas!» «Mersi pentru complimente, dar hai să lăsăm astea, să revenim la ale noastre, ce dracului te-ai apucat tu să dărâmi tot oraşul ăsta?» «Discuţiile astea le-am mai auzit şi de la alţii, eu nu te-am chemat aici să mă iei la rost că am dărâmat oraşul, ci să mă ajuţi să-l reclădim, ce dracu' centru civic făceam eu din maghernițele alea? Dar lasă asta, vreau să-ţi pun o întrebare.» «Ce întrebare?» «Aia cu tine după viaţa de la castel…» «Ai fost rău cu mine, Radule, că m-ai părăsit! şi n-am să ţi-o iert niciodată!»

Undeva la un capăt de lume, în marea câmpie română, în imensa câmpie, undeva într-un sat pierdut după nişte spinări de dealuri, Gazul nostru se oprise la poarta unui castel, pitit într-o vegetaţie sălbatică care mirosea a izmă de baltă. «Aici a zis tovarăşu' Prim să vă lăsăm! îmi explică şoferul Gazului, făcându-mi semn cu capul să cobor. Privii în jur, era un fel de margine de sat, de undeva de acolo începeau gospodăriile ţărăneşti, se vedeau grădinile înverzite şi printre salcâmi, casele văruite în alb, luceau cu acoperişurile lor în lumina soarelui de început de vară. «Dumneavoastră sunteţi domnu' instructor cel nou?» Da, eu eram. Eram Cristosul care venise să răspândească noua învăţătură marxistă pe aceste meleaguri. Am intrat în castel ca într-un mare necunoscut şi singu-cuc aşteptam ca cineva

să mă întrebe: ce e cu dumneata aici? Totul era intact: covoare tablouri, bibliotecă, tapet, vase, flori, statuete, pian… M-am scuturat de praf, m-am spălat şi m-am trântit pe un pat, mă prinsese oboseala. Pentru prima dată m-am simţit aşa de singur…

În sfârşit a trecut vara aceea nu ştiu pe unde, a venit toamna, o toamnă mohorâtă cu ceţuri şi ciori multe gărăind pe deasupra satului. Cam prin septembrie pe la sfârşit m-am pomenit cu o învăţătoare venită proaspăt în sat: «Tovarăşe instructor, aveţi prea mult spaţiu locativ, n-aţi vrea să mă primiţi şi pe mine în gazdă?» «Dar cu morala proletară ce facem, fetiţo, ce-o să zică lumea?» «Ce-mi pasă mie de lume?»

În urma acestui film privii iară persoana din faţa mea. «Deci tu eşti învăţătoarea de atunci, domnişoara Crina Mardare!» Îmi amintesc seara aceea, sau mai bine-zis noaptea aceea de iarnă getică, desprinsă parcă din *Ponticele* lui Ovidiu, cu un viscol care cădea în vârtejuri, urlând şi zgâlţâind din toate încheieturile acoperişul castelului. Nu ştiu dacă adormisem, mă gândeam să plec cât mai repede din această sălbăticie. «Domnule Radu, (sau tovarăşe Radu, nu mai ştiu bine cum m-a strigat) vă rog să-mi daţi drumul la dumneavoastră că mi-e urât singură!» Dacă nu auzeam gisul ei, nu deschideam, pe atunci nouă, comuniştilor, ni se întindeau multe capcane! Am luat pistolul în mână şi am deschis totuşi. Era ea, Crina, fugise în cămaşa de noapte, era plânsă, sau mi s-a părut mie că este, se ştergea la ochi şi suspina ca un copil. Avea dreptate acum că atunci n-aveam ochi pentru ea. Am luat-o de mână şi am rugat-o să-mi spună ce are. «Un vis urât, mi-a şoptit ea, nu mai pot să mai stau

acolo!» «Foarte bine, i-am răspuns eu ca un tătic, îţi ofer patul meu şi am să dorm în acel fotoliu!» şi ea s-a urcat confortabil în patul meu, trăgându-şi plapuma peste corpul ei fragil şi a adormit. «şi ce teatru zici că ai jucat tu atunci?», reluai eu discuţia acum cu ea. «Hei, Radule, Radule, dădu ea din cap privindu-mă şmecherește, de-ai şti tu câte scrisori ţi-am scris eu atunci şi cum le scriam, le şi rupeam; acele scrisori au fost începutul romanului meu!» «Interesant, i-am răspuns, n-am găsit nicio femeie care să-mi facă ea primele avansuri.» «şi când te gândeşti că eu în noaptea aceea te minţisem, venisem hotărâtă să rămân la tine, jucasem teatru cu visul meu şi cu urâtul…» «Eşti nebună! şi eu care n-am ştiut nimic de zbuciumul tău…»

Trecuse timpul, şi Radu şi Crina se despărţiseră. Radu plecase la şcoala militară şi Crina dăduse la arhitectură. S-au despărţit pentru o viaţă, nu mai ştiau unul de altul şi de fapt nici nu se mai interesaseră. Radu se căsătorise cu prietena lui, Maria. Dar destinul câteodată ne joacă feste! Radu, după ce fusese ataşat al ambasadei române la Munhen (de fapt ofiţer acoperit pe zona economică), venise secretar de partid la judeţ. După plecarea lui Pacepa, Ceauşescu decapitase toate serviciile secrete, îi chemase în ţară şi aşa devenise Radu secretar de partid la judeţeană. În urma arderii secţiei de piroliză de la combinat, Radu este destituit de Ceauşescu personal şi primeşte un post de contabil la o filatură din Bucureşti. Cam în acest timp moare şi nevastă-sa, Maria, de cancer şi, dup un an, se căsătoreşte cu Crina Mardare cu care face un copil. Lorinţiu este fiul lor!

Acum Radu e bătrân. Stă tot la geam într-un halat ponosit şi priveşte obsesiv pe fereastră. S-a îngrăşat, tuşeşte,

probabil o bronşită a pus stăpânirea pe el, cu câteva luni în urmă a făcut operaţie de prostată şi aşteaptă să se vindece. În timpul revoluţiei a stat pitit o lună de zile la ţară la un frate, deşi n-avea de ce se teme. În ziua de 21 decembrie s-a certat pentru prima dată cu fiul său. Ce să caute el la revoluţie? Ce, nu trăise bine? Nu se bucurase de toate privilegiile regimului? Rămăsese marcat de toate evenimentele care se desfăşuraseră atunci. Când l-a văzut pe Ceauşescu mort, a avut un sentiment amestecat. Acest om îi făcuse şi bine şi rău. «Mentalităţi diferite!», îi strigase fiul care trântise uşa şi se dusese în piaţa Universităţii. «Lupta dintre generaţii!», concluzionase Crina, şi ea bolnavă, oblojindu-şi soţul.

Acum se contura la orizont un divorţ de care ei nu voiau să audă. A venit acasă supărat şi le-a spus franc:

— Mamă, eu mă despart de Anca!

Au rămas înmărmuriţi, fără glas. A sărit taică-său tremurând de ciudă:

— Ce-are, mă, femeia asta? E frumoasă, are o calificare înaltă, e profesoară universitară, Ţi-a dăruit un copil… Vorbea şi tremura tot. Din această supărare i se agravează boala. Ne-ai băgat dihoria în casă, fiule! a zis el, adresându-i-se lui Lorinţiu pe un ton ameninţător. Mai bine nu te mai năşteam, tu nu vezi c-ai luat-o razna! Crina, mama lui, a început să plângă. Se gândea numai la nepotul ei drag, la Felix. Ce va face ea fără acest copil?

— Nu-l mai blestema, Radule, se adresă Crina către bărbatu-său, că în 1970 când l-am născut ne-a umplut casa de bucurie. Şi cât ne-am chinuit cu el prin ţările pe unde am umblat ca ţiganul cu cortul… Să nu ne faci tu nouă ruşinea

asta că ne omori, Lorinţiu!

— Staţi s-o luăm uşor că nu sunt nici primul şi nici ultimul bărbat care divorţează! Pe femeia asta am prins-o cu câteva minciuni. Mi-a spus că a fost la odihnă la Valea Vinului cu o colegă, când colo ea a fost cu un coleg de la facultate cu care am mai văzut-o de câteva ori pe stradă şi prin parc.

— Fiţi-ar boarfa a dracului, sare taică-său, făcând aluzie la secretara lui, numai aia ţi-a băgat în cap toate tâmpeniile astea! De tine n-ai de spus nimic când nu te duci cu nopţile acasă şi dormi cu ea la birou? Lasă c-am auzit noi…

Lorinţiu a pus capul în jos şi n-a mai zis nimic.

Apoi lucrurile se potoliră. Crina se topise în bucătărie, după treburi.

Rămas singur cu muzica lui Chopin, Radu Militaru rememoră câteva clipe din viaţa lui dintr-o seară petrecută la un canton de vânătoare. Băiatul ăsta cu mine seamănă, gândi el. Îşi amintise de Odette, de discuţia de la Paris cu femeia aceea despre castel. Cum venise Odette în ţară ca ziaristă să renoveze acel castel care rămăsese pustiu, dup cutremurul din 77. O rugase pe Odette, să bată ea toba acolo în Franţa, să aibă în vedere uzina de la Colibaş Mioveni care rămăsese fără piese de import. Între timp primise un telefon de la Crina: «Bine, măi Radule, ai dat bir cu fugiţii, n-ai mai dat niciun semn de viaţă de-atâta timp!» «Cine e Crina?», întrebase Odette curioasă. «Nevastă-mea!» «Trebuie să plec într-o delegaţie! îi răspunsese el femeii să duc pe domnişoara Odette la castel! «Dacă te duci cu maşina merg şi eu!», îi propusese ea. Şi a plecat cu Odette şi cu Crina pe

drumul către fostele lor amintiri. Prin oglinda retrovizoare o văzuse pe Odette foarte posacă. «Ce te-a apucat, domnişoară?» – o întrebase el pe Odette, trăgând de volan pe serpentinele de la Rucăr şi Bran. «Mă vizitează demonii.» – îi răspunsese fata rece. «Sunt câteodată clipe în viaţa mea când mă simt inutilă! mai zisese ea – şi demonii, vorba lui Malraux, îmi spun acest lucru.» «Vă place Malraux?» – o întrebă Crina care până atunci tăcuse. «Da, madam!» – îi răspunse Odette. Motorul torcea, bătea vântul şi maşina, lacomă, îşi făcea loc printre rafale urcând şi coborând dealurile carpatine. «Viaţa lui, sărmanul, a fost un dezastru!» – continuă Odette. «La un moment dat viaţa fiecăruia e un dezastru!» – îi răspunse Crina. «Ia, uite, domnule, s-au apucat de filosofie!»-sări Radu din scaunul lui de şofer. «Nu trebuie să vedem numai răul din viaţa lui, el a trăit la Verrières în salonul albastru cu frumoasa Louise! Asta nu înseamnă fericire? Nu el a zis că o femeie este o pasăre a paradisului căreia i se poate spune să-şi retragă aripile când te îmbată culorile ei? Nu el a pus lumea în problemă?» Crina: Radule, parcă par o biserică căreia i s-au furat toţi sfinţii de pe pereţi! «Ce ţi-a venit cu asemenea comparaţii?» «Madam, intervenise Odette, îmi place comparaţia cu eclesia şi cu sfinţii furaţi! Dar sfinţii pot fi pictaţi din nou. Dezastrul ar fi ca să se dărâme însăşi zidurile!» «N-ai dreptate, Odette, sare Radu, noi românii avem o baladă celebră pe această temă. Din ziduri părăsite noi am făcut minuni! După o scurtă pauză: Filosofăm prea mult şi uite afară a început să fulguie!» – concluzionă Radu, atrăgându-le atenţia la timpul de afară. Vântul scăzuse din intensitate şi norii se strânseseră peste dealuri ameninţători. Oprise maşina ca

să-i pună ştergătorile şi doamnele rămăseseră fiecare în blănurile ei, cu capetele pe spătarele din faţă, trăgând a somn. Veneau primele semne mai ameninţătoare ale acelei ierni. În maşină se aşternu liniştea. Lui Radu i se făcuse somn şi-i păruse rău că nu luase şoferul judeţenei de partid să poată moţăi şi el.

Cu o noapte înainte de a pleca la castel Radu avusese un vis frumos care-i rămăsese proaspăt pe retină. Era de vreo şase ani, nu venise în Bucureşti cu maică-sa, stăteu la ţară la un unchi cu bunicii la un loc. Era primăvară. După vreo câteva ploi calde crescuse iarba mare, o vegetaţie luxuriantă care umpluse natura. Seară. Soarele sta să scapete. El sărea pe luncă. Fugea după nişte iezişori care scăpaseră din turma bunicului. Nepoate, nepoate, i-a zis ăla bătrânu', n-aţi mai dat pe la mine! Ce-o să-i spun eu moşului meu când m-oi întâlni cu el acolo? şi arătă către certsi lua căciula din cap şi-şi plimba degetele prin pletele albe. Că m-aţi uitat aici pe pământ? şi a început să plângă… Moşule, s-a rugat el, nu mai plânge! l-a implorat el. Văd că eşti plin de bunătate, ia vin la moşu să-ţi arăt ceva, şi-l duce la stână şi deschide uşa şi apare în faţa lui Maria, fosta nevastă. Vino, iubitule, zice, vino aproape să te mângâi şi să te blestem pentru nelegiuirea ta de a mă uita! Uite, vezi, am fugit la tine mireasă să văd dacă mai trăieşti. Căci e rău, Doamnee, singur pe pământ, fără pic de dragoste şi fără mângâiere… A luat-o de mână şi a plecat cu ea pe marginea pădurii, o mângâia pe părul ei lung şi-i săruta coapsele şi buzele care-l înţepau cu o otravă dulce, adormitoare… O femeie părăsităgândea el în somne ca un strigoi, te caută noaptea şi te vrăjeşte. Nu te-am părăsit, Mario, i-a zis el, tu m-ai părăsit pe mine! Doamneee,

ce noapte frumoasă se făcuse. Era un fel de vis în vis, de somn în somn, ieşiseră stelele pe cer şi o lună plină ca o frunte de fecioară aluneca peste luncă şi vărsa peste verdele acela aurul nopţii… şi Maria dansa în rochia ei albă pe câmp şi cu ea se învârteau şi stelele şi luna şi pădurea şi tot cerul. Apoi s-a aşezat mută pe iarba verde. Radule, zice, cine este Crina asta? E nevasta mea! îi răspunde el. Şi moşul a făcut un semn cu mâna şi totul s-a amestecat într-un întuneric. Căuta să deschidă ochii dar nu putea. Se învârtea într-un vârtej apocaliptic.

— Pe unde am ajuns, Radule? zise nevastă-sa uimită de ce vedea. Vaiii, ce frumos este, toată câmpia albă!

— Ia ghici?

— Credeam că numai muntele este frumos îmbrăcat în alb, dar şi câmpia are ceva din imensitatea oceanului…

— Nu recunoşti peisajul, Crina?

— După somnul ăsta, zău că m-am zăpăcit şi nu ştiu pe unde mai sunt!

— Fântâna aceasta din faţa noastră nu-ţi spune nimic?

— Vaiii, Radule, am ajuns! s-a entuziasmat ea.

— Aici s-a consumat prima noastră idilă! s-a adresat Radu lui Odette.

— Mai termină, Radule, cu ironiile tale!

— Am terminat!

Venise primarul şi-i invitase la Cantonul Academiei. Aici focul ardea în două camere, au parcat maşina şi s-au instalat, Odette într-o cameră şi Radu cu Crina în alta. Odette cras înnebunită de bucurie, de acolo avea un peisaj fantastic şi, când văzu cum vin fazanii la mâncare prin zăpadă, bucuria el fu fără margini. După două-trei ore de nins

începuse să bată Crivăţul şi să spulbere zăpada. Radu vorbi cu judeţeana că nu poate să vină înapoi din cauza zăpezii. Pădurarul şi primarul le aduse de mâncare, vânat la frigare, un otonel uşor, murături şi o sticlă de pălincă.

— Friptura fără mămăligă şi mujdei, continuă nevasta pădurarului, n-are niciun haz!

Mămăliga le-a căzut bine şi vinul de asemenea cu culoare lui roz a încălzit tot mai mult atmosfera. Odette se dusese să ia Panasonicul din maşină cu Radu, Crina strânse repede masa; afară însă timpul era infernal. Două rafale de vânt, puternice, venite parcă de acolo de lângă uşă, de pe prispa pustie, o aruncă pe Odette drept în braţele lui Radu. Bărbatul o prinse în braţe şi rămase uimit cum fata întinse gâtul ca o gâsculiţă cu gura spre gura lui. Câteva clipe se auziră doar urletele sinistre ale viscolului, un fel de cosmos răscolit de energii haotice care amestecă totul şi stabileşte noi ierarhii astrale. Apoi Radu îi şterse faţa umedă de zăpadă, o mângâie pe amândoi obrajii, o luă de mână şi se îndreptă spre locul unde era parcată maşina. Când intrară în cameră Crina uimită, îi întrebă:

— Vaiii, dragă, dar ce-aveţi pe voi! Scuturaţi-vă afară de zăpadă…

— Afară e infern! mai avu Radu timp să-i răspundă.

Odet trase la oglindă, îşi drese părul ei plin de bucle, apoi îşi strânse capotul pe silueta ei subţire şi apăsă pe unul din butoanele casetofonului care dintr-odată începu să scoată nişte sunete bizare, un gen de muzică africană, oftată, într-o engleză aproximativă şi ea, Odette, ca un titirez, când pe un picior, când pe altul, începu să-şi legene corpul ei de trestie, în acel ritm cu onduleuri de reptilă, graţioase,

elegante, artizanale dar şi provocatoare.

— Hai, doamna Crina, o apucă ea de mână pe femeia care stătea pe scaun, hai, domnule Radu, nu contează dacă nu ştiţi, aici fiecare joacă în felul său. Şi încet-ţncet cei trei se lăsară în valurile antrenante ale muzicii. «Doamnee, gândi Crina, am dat în mintea copiilor!» «Trebuia să vin singur, numai cu Odette, gândea Radu, era cea mai frumoasă aventură a vieţii mele.» şi în definitiv cu ce greşea el? Nu-i ajunsese un an de doliu? Crina apăruse aşa ca din senin ca să-i încurce lui toate iţele! Trişa pe cineva? Trişa partidul? Sau, mă rog, morala proletară?

În sfârşit se termină fâţâiala asta din care câte trei ieşiseră ameţiţi şi de băutură dar şi de învârteala prin care trecuseră. Începu un tangou din anii treizeci, Odette îl invită la dans, legănându-se pe lângă el ca o mâţă. «Ce-i cu babalâcul ăsta, părea să-i zică, din privirile ei, cu papa-ăsta care se lipeşte de mine?» Crina le zâmbi, îi zâmbi şi Odette care dansa uşor cu capul pe pieptul lui, visa sau gândea la ceva. Poate şi Crina gândea la viitorul ei, sau poate la proiectele ei asupra oraşului, proiectele ei fanteziste cu clădiri cu deschideri ogivale, cu linii drepte, cu enorme ferestre, cu balcoane ca la castelele feudale, crenelate, dantelate, bizarerii fanteziste care prindeau contur în mintea ei plecată cu sorcova. Panasonicul trecu pe roşu, clamp! şi gata s-a declanşat butonul şi a tăcut. O tăcere suspectă. Nu s-a mai auzit decât viscolul. «Radule, eu mă duc să mă culc, dacă vreţi mai staţi!» «Vin şi eu, un pahar şi gata!» Odette stătuse pe un scaun. Capotul se desfăcuse dezvelindu-i piciorul. Ape de zăpezi albe, marmoreene, se deschiseseră privirilor lui Radu ca nişte absurdităţi visate.

«Ce neam de curvă galică o mai fi şi asta?», gândi el trăgând cu ochiul peste corpul ei mai mult dezbrăcat. Mai sorbi un pahar şi-i zise «noapte bună» «Bonne nuit!», dădu Odette ochii peste cap, privindu-l şmechereşte. Ce să doarmă? În timp ce Crina sforăia, gândurile lui fugeau aiurea. Vârsta zăpăciţilor! auzise şi el că la bătrâneţe dai în mintea copiilor. Nu-i era de ajuns moartea nevestei? şi se trezi într-un vis frumos călare pe un ROMBAC pe linia Bucureşti-Istambul-Bagdad. În avion şeici, englezoaice, doi americani, tineri arabi în mantăile lor albe până-n pământ şi mai multe tinere arăboaice cu vălurile lor trase peste faţă. De ce mergea el la Bagdad? Cu un contract cu un lot de Dacii, cu misiunea ca de acolo de la Sadam să vină cu ceva petrol pentru noul combinat care stătea cam degeaba din cauza lipsei de ţiţei. Sarcină grea, se gândea el, azi e greu să-i mai păcăleşti pe arabi… Citise în grabă ceva despre Irac, îl localizase undeva în sud-vestul Asiei, pe teritorilul vechii Mesopotamii, cu civilizaţia ei sumero-asiro-babiloniană, cu unşpe milioane de locuitori, mare exportatoare de petrol, mai ales Kirkukul, Zubairul, Al Rumaila şi Rashi… război cu Iranul… poate-i trage vreun arab vreo ghiule-n cur să se sature de şeici… Avionul făcea un zgomot sinistru, cer topit, unsuros, slinos, plin de stele, noapte, lună, aer condiţionat, ce să dormi, de la Bucureşti la Istanbul e o aruncătură de băţ, şi-apoi marea, Turcia, Constantinopolul, o excursie în Grecia, mai ştii, poate în Egipt la Piramide, sau la izvoarele lui Crist în Israel, mai dă Dumnezeu şi de-astea la viaţa omului, depinde cât va sta acolo… În Turcia ştia sigur cât va sta. Trei zile. Trei zile şi trei nopţi. La Istanbul, acolo unde se întâlneşte Africa cu Europa, printre cadâne şi cununci,

legănat de apele Canalului, minarete, moschei, Bazarul, podul acela enorm care leagă… şi adresa: Hotel Hilton! şi gataaa! A aterizat pe marele aeroport. O maşină, un Ford cu un bot gigantic, ca de balenă, l-a cules de pe lateralele aerogării şi l-a vărsat pe fluviul marii autostrăzi. Prima impresie: nu era Turcia visată de el. Nu era Istanbului imaginaţiei lui, acolo unde sultanii îşi bătuseră joc de bieţii noştri domnitori, unde-şi lăsase capul, pielea şi fiii Brâncoveanu, nu era oraşul oamenilor îmbrăcaţi în salvari şi turbane… Peste tot blocuri mari, fier beton şi sticlă care te aruncau în plină civilizaţie occidentală. Maşina o luase la stânga, părăsise civilizaţia occidentală şi intrase în plin orient, cu străzi înguste, tarabe, o populaţie pestriţă care te agasează cu marfa lor de doi bani. În sfârşit, Hilton, impunător, camera 211, etajul doi, coridoare largi cu ferestre enorme care dădeau în pânza Canalului, peisaj exotic, vapoare, iahturi elegante, perdele albe cu motive florale, draperii de catifea roz-bombon, tapet bleu-ciel, tăceri, televiziune în culori unde cânta formaţia Mustafa „apartament enorm cu baie, pat alb, masă, televizor… Dar ce e cu mine aici? se întreba elputeam să iau avionul direct Bagdad. «Cum ce e, Radule, ieşi o fată din faldurile perdelei, credeai că scapi de mine?» Era Odette în persoană. «Odette trebuie să fie vreo cârtiţă a securităţii…» – gândi Radu. «Nu vrei să faci şi tu nişte excursii, să-ţi fiu ghid? Să vezi şi tu Bazarul, cartierul nou, să te rogi cu muezinii la moschee, sau să faci nişte excursii la Atena, Ulise-Tour, Ali-Tour sau Gold-Tour, Cornul de Azur, Edi-Kule…

— Radule, îi şopti Crina, zgâlţâindu-l, tu auzi ce-i afară?

— Ţţţţ, se trezi Radu din visul lui, m-ai trezit dintr-un

vis frumos… Ce e?

Afară Crivăţul se înteţise, se-auzea cum izbeau fulgii în geam ca nişte enormi licurici.

— Iarna asta e nebună, cum mai plecăm noi de aici? termină Crina şi adormi iară.

— Merg afară să fumez o ţigară! se sculă Radu din plapomă. Bău mai întâi o cană de apă. Îşi luă un halat pe el, apoi paltonul din cui, deschise uşa să nu scârţâie, trase un băţ de chibrit, aprinse ţigara şi se trezi drept în viscolul de afară. Ascultă câtva timp pădurea cum trosneşte sub acest infern. «Radule!», îl strigă cineva. Privi în dreapta prin întuneric. Era Odette. Se apropie de el, îl luă de mână şi-l trase către ea. «Ia, ascultă, domnule Radu!», zise ea. Ascutară amândoi. Se auzeau lupii urlând în pădure. «E ceva fantastic!», se minună ea. Tot corpul îi tremura sub haina de blană. «Pe unde ai ieşit, frumoasă arătare?», o întrebă Radu. «Am descoperit o ieşire secretă.» Radu îi apucă cu o mână gleznele şi cu cealaltă coapsele, o ridică în braţe şi plecă cu ea în vârful picioarelor către uşa proaspăt descoperită. Intră cu ea în cameră, îi aruncă haina de pe ea şi descoperi sub cămaşa de noapte corpul ei încins care ţipa de tinereţe, tandru, dulce… Îşi aminti apoi de visul lui. Ei, seara gol-goluţi în patul hotelului Hilton! îi rupse pur şi simplu cămaşa de pe ea şi corpurile lor se împreunară într-o dulce şi absurdă îmbrăţişare.

A doua zi ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic se sculară târziu, se îmbrăcară şi ieşiră să admire zăpada care se aşternuse peste toată pădurea ca un linţoliu de argint.

Radu niciodată nu povestise nimănui această întâmplare care încă îi mai stăruia în minte după atâta amar

de timp. «Poate tâmpitul ăsta de copil seamănă cu mine!», se gândea el la fereastră, rumegându-şi trecutul plin de asemenea aventuri.

— Nu te speria, îi spuse el Crinei, după ce plecă Lorinţiu, viaţa asta e aşa de întortochiată că nu-i poţi da de cap. Poate e bine şi ce face el. Noi suntem bătrâni, trebuie să ne vedem de bătrâneţele noastre. Altfel ne grăbim sfârşitul!

24.

I

mediat după revoluţie televiziunile scoseseră tot mâlul din ţară pe sticlă: copiii străzii, copiii din orfelinatele lui Ceauşescu, îmbogăţiţii noii clase, băncile delapidate, uzine şi fabrici vândute pe nimic, fondul forestier înjumătăţit, sate şi oraşe în mizerie de care nu se mai interesa nimeni, familii date afară din case cu tot calabalâcul de către vechii proprietari care intraseră în posesia lor, politicieni corupţi, poliţişti hrăpăreţi, şpaga la doctori, la profesori, la organele locale, în ministere, şpaga la încadrări, afaceri imobiliare cu pământ sau cu case, judecători şi procurori părtinitori şi şpăgari, partide politice înfrăţite cu grupurile de interese din petrol şi energie, întreprinderi care căpuşau bugetul statului făcându-se că lucrează cu contracte măsluite, în construcţii, asfaltări, reparaţii, etc. Apăruseră în cartierele mărginaşe ale Bucureştiului vile ca ciupercile. Toţi boşii, foşti securişti, poliţişti, politicieni, oameni ce se ocupau cu prostituţia şi spălarea de bani, interlopii, apoi cei ce veneau din fauna ceauşistă cu cheag, securişti care lucraseră la externe, în serviciile secrete, lingăii fostului comitet central şi cei de pe lângă ei, îşi făcuseră vile cu zeci de camere pe marginea laculilor, cu băi, saune, piscine, livinguri, camere

nenumărate de zi şi de noapte şi mai nou, îşi petreceau concediile în ţările calde sau din orient pe insule exotice sau pe malul oceanelor şi mărilor îndepărtate.

De toate aceste afaceri nu era străin nici Lorinţiu care ca avocat îşi pusese toate cunoştinţele avocăţeşti şi pilele în slujba acestor oameni rapace. Când câştiga un proces cu aceşti oameni, avea 10 sau 20 % din venit pe care-l împărţea cu judecătorul. Şi cum veniturile în cauză erau de zeci şi sute de milioane, vă imaginaţi că şi suma care-i revenea lui era frumuşică! Cum s-ar spune, se lăfăia în bani de la un timp şi, după cearta cu Anca, avea gustul plimbărilor prin Deltă cu secretara. Plimbarea cu maşina la sfârşitul săptămânii devenise literă de lege; lua secretara şi pleca cu ea în lumea largă, pe autostrada Soarelui, la mare, sau în Deltă şi, iarna, la Sinaia la schiuri. În vara aceea plecase de la mare să viziteze Delta, luase localităţile din sud, de la Mangalia şi până în inima Deltei, Sulina la rând. În Mangalia i-a apucat ploaia, părea că se răsturnase marea peste ei şi curgea în capul lor. Mesalina, căci acesta era numele secretarei, obosise şi se întinsese uşor pe bancheta din spatele maşinii. Purta o bluză strâmtă cu mânică scurtă şi nişte pantaloni uşori, cu evazeu larg care atingea vârful degetelor de la picioare. Au dormit în maşină vreo două ore, răstimp în care ieşise un soare fantastic de strălucitor. Sclipirile şi fascinaţia mării îi orbiră şi, fără să mai stea pe gânduri, se treziră de braţ în marea forfotă de pe plajă, el, firea romantică (sanchi, de unde atâta romantism?), care nu se mai sătura privind nemărginitul acela (vedea prima dată Mangalia cu tot orientalismul ei) şi ea, fata zvăpăiată ca o iadă care sărea la braţul lui exact ca un copil bucuros că i s-a dat voie să facă ce

vrea. Plaja era umedă şi a invitat-o pe Mesalina la moschee; aici muezinul era în rugăciune şi câţiva enoriaşi, se rugau sub privirile lui lui Allah. După ce au văzut cum se roagă musulmanii, au servit masa şi seara au plecat mai departe, luând litoralul la rând. Mare lucru nu vedeau, lumini înşirate ca nişte şiruri de mărgele într-un imens şirag. Mesalina care conducea maşina apăsa pe acceleraţie şi Fordul înghiţea nebun zeci de kilometri prin golurile de întuneric. De la Constanţa au luat-o spre Babadag. Vii şi dealuri roase de vânt. Dar împotriva scopului vizitei, Mesalinei nu-i ardea de lucrare (am uitat să vă spun că femeia dădea examenul de licenţă cu o lucrare din domeniul sociologiei care se numea aproximativ influenţe orientale în Dobrogea); ei îi trebuia o companie în Deltă. Fluiera băieţeşte, fericită că a scăpat de teroarea familiei, o arie din «L'a donna i mobille» şi învârtea volanul în ritmul săltăreţ al muzicii. De dimineaţă pe lagunele Deltei, Mesalina părea zeiţa Nefertiti cu nasul acela fin, subţire şi puţin alungit, cu o rochie uşoară de vară de mătase pură şi desculţă cu picioare lungi de modeling.

— De ce taci, domnule Lorinţiu? se pomeni el cu o întrebare tocmai când gândurile i-o luaseră razna, de ce taci aşa ca mutu', dacă ai vreo mustrare referitoare la Anca, eu pot întoarce maşina înapoi… Eu sun îndrăgostită ca proasta de tine şi tu tai frunză la câini cu gândurile rătăcite aiurea! Dacă vrei să pleci, poţi pleca, eu mă descurc şi singură…

(Aici am greşit eu, gândea el altă dată, după această scenă, din milă, din dragoste sau din pură atracţie sexuală am îmbrăţişat-o şi-am sărutat-o ca un nebun.)

Delta este spânzurată de cer, Mesalina o numea Veneţia noastră sălbatică.

— Vezi Mesalina răsăritul ăsta roşu-sângeriu? (era dimineaţa, cerul parcă luase foc). Pare un incendiu din pânzele lui Degas şi vezi tu infinitul ăsta până la marea cea mare şi dincolo, peste, pare un pustiu din marele ocean planetar…

— Da, îi răspunde ea îmbufnată, şi ce-i cu atâta roamntism şi poezie? (După tonul cu care-i răspunsese se inervase şi nu mai putea ţine în ea.) Mă inervează tăcerile tale şi firea ta şi răceala ta şi aerul ăsta al tău mai mult decât prostesc!

— Şi cu ce sunt eu de vină în toate astea? schimbă el tonul.

— Nu ştiu, zise ea punând capul în jos ca un şcolar cu lecţia neînvăţată, jucând pe naiva, sunt probabil şi obosită!

Poposiseră la marginea unei păduri la un camping pustiu, au parcat maşina undeva în apropiere şi au fost conduşi sus de o responsabilă într-un halat albastru, le-a arătat camera şi s-au instalat confortabil. Lorinţiu, rămas cu Mesalina în cameră, a avut sentimentul stupid că odată cu plecarea femeii, le-a luat tot aerul din cameră, lăsându-i în vid. Apoi au tăcut minute în şir; Lorinţiu s-a trântit îmbrăcat în pat iar Mesalina a început să se dezbrace, îşi făcea parcă inventarul hainelor, aruncându-şi de pe ea mai întâi bluza, apoi sutienul, pantofii, pantalonii… Lorinţiu se uita la ea, admirându-i corpul ei plin de sănătate care semăna cu nudurile lui Renoire, cu cărnurile roze vărsate pe cearşaful alb al patului, şi-a tras apoi un capot uşor de mătase peste corp şi s-a aşezat lângă el în pat. «Acum sunt a ta!», a făcut ea un gest de complezenţă şi s-a aruncat în braţele lui. (Acum şi-a adus el aminte de cuvintele maică-sii: Ai devenit tot un

fustangiu ca taică-tău! Ce vezi tu, mă, la femeia aia? Tu nu vezi că ţi-a luat minţile?) Aşa e, îi luase minţile de-o compara el cu nudurile lui Renoire, dar ispita era prea mare s-o refuze. A simţit-o lângă el caldă, a tras plapoma peste ei şi pentru prima dată a gustat din mărul oprit. Noaptea aceea au dormit în liniştea hanului, mângâiaţi de briza mării care venea pe fereastră cu o răcoare binefăcătoare; au dormit nemişcaţi de oboseala de peste zi, fără vise, fiecare cu remuşcările lui fără acea legătură care face din dragoste fericirea… (Dimineaţa Mesalina s-a sculat făcând pe supărata şi i-a întins cămaşa de noapte cu câteva picături de sânge pe ea: uite-te, zice, să nu crezi că am fost o curvă, mi-am păstrat cinstea pentru tine! El în gând: să crezi tu asta, o femeie care de abia aşteaptă să te culci cu ea face pe fata mare! A tăcut şi a zâmbit.) A doua zi s-au plimbat pe luciul apei cu o lotcă conduşi de un lipovean. Apa era liniştită, şerpuia printre sălcii bătrâne iar lipoveanul care lopăta încet îi povestea Mesalinei istorii pescăreşti. Femeia admira Delta, vegetaţia luxuriantă, fauna de păsări multicolore care se plimbau pe luciul apei prinzând câte un peşte. Sărea ca un copil când vedea câte un ochi de apă pe suprafaţa căruia pluteau în delirul lor nuferii. Lipoveanul îşi oprea bărcuţa şi-i culegea nuferi, îi lega într-un fel anume şi-i agăţa Mesalinei de gât ca pe nişte enorme mărgele.

— Iar taci! îl apostrofează ea pe Lorinţiu. Faci o crimă că m-ai adus aici şi stai aşa posac! (uitase că l-a adus ea cu faimoasa ei lucrare de care nu-şi mai aducea aminte!)

— E mai bună tăcerea, îi răspunse el, crimă nu-i ce bagi în gură, ci ce-ţi iese din gură, zice o zicală populară românească!

Nemaiputând să suporte teatrul ei ieftin s-a adresat lipoveanului, dar şi ei:

— Să mergem că se înserează şi avem de despachetat, de întins cortul şi-apoi să ne odihnim… Mai e şi mâine zi…

— Ia ascultă, domnule, sare Mesalina, cu ochii ţintă spre el, de ce-ai venit cu mine aici dacă nu-ţi place, sufletul tău de ţărănoişi aici se strâmbă dizgraţios, gest care l-a supărat enorm şi l-a scos din săriteeste insensibil la toate frumuseţile naturii…

În seara aceea s-au culcat foarte străini unul de altul; cine i-ar fi văzut, n-ar fi crezut că eu o noapte înainte sau fi iubit cu atâta pasiune. Lorinţiu n-a putut să doarmă, şi-a luat undiţa şi a plecat la pescuit, iar Mesalina s-a întors la vechea ei cunoştinţă, bătrânul lipovean şi a plecat cu el pe apă după nuferi. După vreo două ore s-au întâlnit la cort, ea cu un braţ de nuferi, el cu câţiva fâţoi de peşti într-o plasă.

— De ce siluieşti natura? o întrebă el ironic. Mai las-o şi altora…

Mesalina a tăcut, a intrat în cort, a dat aparatul de radio tare şi s-a întins pe salteaua de buret.

— Ai să câştigi tu procesele clienţilor tăi cu care te lauzi când oi fi eu regina Angliei!

(ştiu unde bate, gândeşte Lorinţiu, la procesul baronului cu petrolul. Imediat după revoluţie îl trimisese Ceauşescu pe împricinat să rezolve datoria Iranului cu România şi l-au prins evenimentele pe drum. Atunci s-au măsluit şaptezeci de miliarde de dolari, bani pe care i-a băgat în buzunar. Şi acum statul român îl dăduse în judecată să-şi recupereze banii. Avocat: domnul Lorinţiu Militaru, prietenul judecătorului Baboianu. «Dacă câştigăm procesul,

meştere, te fac om!»)

— Vom vedea, i-o reteză Lorinţiu, să vezi atunci ce te fâţâi după mine când oi veni cu diplomatul plin de dolari!

şi iar au tăcut.

Apoi o săptămână întreagă Lorinţiu a pescuit, uitase de Mesalina, îşi luase viaţa fiecare pe cont propriu, ea fusese şi în două seri la dans, el pe marginea Dunării cu undiţa la pescuit. Era vineri sau sâmbătă, se lăsase peste toată Dunărea un nor negru, pescăruşii se jucau pe oglinda apei, făcând lupinguri şi scoţând câte un sunet straniu, Ţipător. «Trebuie să plouă, vorbea Mesalina singură, ea cu ea, dar în aşa fel încât să audă şi el, hai să mergem acasă să nu ne mai apuce ploaia pe aici!»

Când a ridicat capul spre ea, a văzut-o aşa de frumoasă încât a înmărmurit, îmbrăcase o rochie în bucle cu toate florile de pe câmp pe ea, scurtă şi strânsă pe mijloc, părul şi-l pieptănase lins cu cărare la mijloc şi şi-l strânsese în două smoculeţe la spate, deschizându-i mai mult faţa, iar în picioare îşi pusese nişte opincuţe albe, uşoare să poată conduce maşina mai bine. I se făcuse jenă de vocabularul lor agresiv cu care se înţepau, în sinea lui chiar regreta că ratase o aşa ocazie, el singur cu Mesalina în splendoarea Deltei.

— Mergem, i-a răspuns el, după câteva clipe de tăcere, nu eu sunt cel care a propus să vină aici!

— Aaa, se strâmbă ea, Îi s-a făcut dor de nevastă şi de copil?

Lorinţiu a tăcut, voia să gestioneze cu tact relaţiile lor acum la plecare. Şi s-au apucat să strângă bagajele să le pună în portbagaj. Tocmai când a început ploaia, ei s-au urcat în maşină şi au plecat. Pe drum tăceri, în sufletul lui Lorinţiu se

întâmpla ceva, ştia că acasă îl aşteaptă timpuri grele cu Anca. Poate va merge la părinţi şi va sta câtva timp cu ei, după care se va muta la Mesalina dacă va ţine relaţia lor. În rest necunoscut…

Lorinţiu a ajuns acasă noaptea. A bătut în uşă, dar Anca nu i-a deschis. A coborât jos şi s-a culcat în maşina lui care era parcată în faţa blocului. A repetat aceste gesturi câteva zile. Până când într-o seară se întoarce şi face un scandal monstru. Bate în uşă, scoală toţi vecinii, strigă la nevastă-sa, o face curvă în auzul tuturor, copilul începe să plângă şi să se sperie de el. Adina le dă telefon părinţilor lui:

— Veniţi că nu mă mai pot înţelege cu el! Cred că trebuie internat la psihiatrie, de o săptămână doarme în stradă în maşină şi-l buzunăresc copiii străzii şi râd de el!

Taică-său Radu şi maică-sa Crina înlemnesc când aud.

— Bine, dar nouă ne-a spus că are un proces pe la Brăila…

— Are pe dracu', le răspunde Anca, a fost cu curva în Deltă… Cred că l-a fermecat, femeia asta! L-am prins cu minciuna după telefonul mobil…

Părinţii lui, Radu şi Crina, au rămas înmărmuriţi când l-au văzut în ce hal e copilul lor. Debita vorbe fără înţeles, toată lumea îi era ostilă, avea o poftă nebună de ceartă, îi jignea pe toţi. Taică-său a dat telefon la salvare. Alt circ! Cum el, nebun? «Plecaţi de-aici din casa mea, nenorociţilor! Vreţi să mă duceţi la spitalul de nebuni? Sunteţi nebuni voi…» A venit salvarea însoţită de doi poliţişti, l-au imobilizat şi l-au dus la spitalul numărul nouă. (Până aici totul se desfăşurase stihic, imprevizibil. Dar când taică-său i-a luat cheile de la maşină din buzunar să o pună mai la adăpost, dă de o geantă

diplomat plină de teancuri de euro. Ce era cu aceşti bani? «ştii tu ceva de ei, Anca?» «Nu ştiu nimic şi nici nu-mi trebuie!» «Să fie furaţi? Sau o fi câştigat procesul ăla cu care se lăuda el?» Tăcere.)

La spital noaptea l-a primit medicul de gardă, i-a făcut o injecţie şi l-a băgat într-un salon alături de trei pacienţi. Până dimineaţa a dormit buştean. Dimineaţa s-a trezit în infern. «Să trăieşti, Mihai Vitezu! l-a luat unul de gât şi l-a sărutat. «Aici se mănâncă numai pietre, nene!», zice al doilea. «Scoate ţigările şi dă-ne şi nouă că murim aici!» «Vedea-te-aş la spitalul nouă! aşa te-a blestemat curva, de-ai ajuns aici, tăticule?», îi bagă mâna în ochi primul. «Bani, bani şi iar bani!» De-abia acum îşi dă el seama, când aude de bani, şi se întreabă unde o fi geanta. De-aia îi strigase neveste-sii că are bani să-şi cumpere trei apartamente! «ştiţi ceva de banii mei? îi întrebă el pe toţi. Să-mi daţi banii că voi mi i-aţi luat!» «Dom' doctor, zice unul din ei când intră doctorul în salon, ăsta ne întreabă de banii lui… Zice că i-am luat noi o geantă cu bani…» «Lăsaţi-l, încet-ţncet o să-l punem pe picioare!» «Banii, don doctor, banii mei!» – îi repetă el doctorului. «Lasă c-o să-i găseşti, dumneata. Acum concentrează-te să te faci bine!» «Auzi, nene, ştii ce-a păţit Eminescu la nebuni? Dacă mai găvăreşti ceva o păţeşti ca el! I-a dat Petriea Poenaru cu piatra-n cap! şi adio, mamă! Mucles că te belim!»

A doua zi vin la spital taică-său, Radu, maică-sa, Crina şi nevastă-sa, Anca. Şi îl găsesc într-un hal fără de hal. «De ce m-aţi adus aici? iese el plângând la ei vreţi să mă omorâţi să scăpaţi de mine cât mai repede? Numai tu, curvo, – se adresează el neveste-siiai pus totul la cale să te poţi întâlni cu el…» Tăceri. El intră în salon. Ei discută cu doctorul şi le

promite că o să se facă bine. O să-l mute de la nebunii ăia că el nu e de teapa lor. E o nevroză pe fondul unui stres puternic! Ce probleme are? «Are multe, îi răspunde taică-său. Divorţ, procese, copil, amantă… de toate…»

25.

D

după terminarea cursurilor de vară de la Covasna, Marian Porumbacu a venit acasă hotărât să demisioneze din funcţia de secretar de stat. Vedea că din zi în zi guvernul este pe dric, îşi pierduse susţinerea în parlament, doar inerţia parlamentarilor care nu voiau să-şi piardă posturile îl mai ţineau în funcţie. Dacă ar fi căzut guvernul, s-ar fi declanşat alegeri anticipate şi s-ar fi dizolvat şi parlamentul. Şi credeţi c-ar fi vrut ciracii? Marian trebuia să se detaşeze de această cloacă ce se formase în jurul miniştrilor şi de altfel o şi făcuse discret spunându-le că n-are de gând să se înscrie în partidul lor; ar vrea să rămână independent. «Bine atunci, rezolvă-ţi problemele că noi vrem să punem oamenii noştri la conducere!», îi spusese un apropiat al primului-ministru, uns de curând în funcţia de secretar general al guvernului. Şi Marian le lăsase demisia pe masă. Avea destul de lucru la Agenţia de presă şi la Fundaţie, unde mă chemase şi pe mine, ziaristul Paraschiv. Şi putea să-şi desfăşoare afacerile în voie, fără a mai fi urmărit pas cu pas de serviciile secrete care-i interceptau convorbirile telefonice zilnic. A vândut clădirea Fundaţiei de pe Victorii şi şi-a luat o clădire mai modestă pe lângă gara Filaret, apoi şi-a vândut apartamentul şi cu ceva bani împrumutaţi şi-l luat prin Rahova o vilă de la un chilipir olandez care trebuia să plece, în care s-a mutat peste vară. Vila avea parter şi etaj plus o mansardă drăguţă din care se

vedea tot oraşul. Avea baie mare, saună, două dormitoare la etaj pentru băieţi, un dormitor mare la parter, un living, bibliotecă, o cameră de consultaţii, două birouri, două debarale, un balcon mare, garaj şi o modestă curte cu câţiva platani tineri plantaţi de vechiul proprietar.

— Aloo, Mariane, îl sun eu cu inima la gură, vezi că eşti filat, ai o reclamaţie cu Fundaţia. Un ziarist, îţi spun eu numele când ne întâlnim, la comanda noului secretar al guvernului, Ţi-a făcut un articol în Tricolorul precum ai dat banii de pe Fundaţie pe vila ta!

Câteva clipe Marian tace. Nu-i venea să creadă. Cum, domnule, alţii au furat uzine şi fabrici, păduri şi case, terenuri şi apartamente, luate aproape pe degeaba şi nu le-a făcut nimeni nimic şi mie?

— Vorbim la Fundaţie, domnule Porumbacu! îmi întoarce el răspunsul lapidar. (Ne ascultă telefoanele!) Vin pe la zece… (Marian stă pe pat, se învârteşte casa cu el, merge să bea un pahar cu apă, se îmbracă şi se dezbracă, nu-şi găseşte locul, vrea să-i dea telefon neveste-sii care plecase în oraş cu copiii, renunţă, caută mobilul, îl găseşte în diplomat şi-l pune la capul patului. Dacă e vorba pe aşa, lasă, zice el, că am şi eu ac de cojocul lor! Vorbeşte tare prin casă singur, îşi aduce aminte de revoluţie, de mineriada care-i lăsase urme pe corp când îl prinseseră în podul universităţii, de alegeri, de Canada, de naşterea primului copil, de moartea lui taică-său. Se îmbracă totuşi şi pleacă pe jos. Strada i se pare câmp de bătaie, oamenii marionete, maşinile nişte animale preistorice de care nu mai ai loc să circuli.) Ajunge, în sfârşit!)

— Cum e, Paule? mi se adresează el cu o mutră de om

scos de la morgă.

— Stai încet, tăticule, îl temperez eu, nu eşti învăţat cu lupta. Noi după revoluţie am intrat în junglă: care pe care! Sunt lupi tineri şi lupi bătrâni, jungla e plină de fiare sălbatice! îl ştii pe ziaristul Baranga de la Tricolorul?

— Ăla cu pata aia în obraz?

— Da! (Pauză) M-a sunat aseară, Porumbacule, zice, vezi să-i spui lui Marian că e încondeiat în Tricolorul de Coacăză.

— Şi Coacăză-ăsta cine p… mă-sii este?

— Cum cine? Omul fostului Ion Rotaru, magnatul care a fost aruncat în piscină la Sinaia. Are legături cu Primul şi ăsta prin proaspătul secretar de la guvern vrea să-ţi facă bucata! ştie că noi colaborăm… E posibil după articol să ai musafir vreun procuror, vezi cum te descurci! ştiu că eşti cinstit şi nimic din ce scrie acolo nu e adevărat.

— Şi ce scrie?

— Că ai luat clădirea fundaţiei mai pe degeaba de la ICRAL, că ai vândut-o cu suprapreţ şi cu banii după ea ţi-ai luat vila… E o mârşevie la mijloc…

— Asta nu putea s-o facă decât unul de la centrala guvernului… El ştia cum am luat clădirea de pe Victorii…

— Coacăză e nou la ziar, habar n-are în ce rahat s-a băgat!

— Îl dau în judecată!

— Merită!

— Îi cer daune morale de o sută de milioane să-l învăţ minte… Vila mea e luată pe banii după apartament! Nenorocitul…

Marian nu mai are răbdare, se duce la un chioşc şi

cumpără Tricolorul, citeşte articolul, totul fals! Se duce acasă, ia actele vilei, actele noii clădiri unde-şi instalase fundaţia, actele vânzării apartamentului şi merge cu mine la redacţia ziarului Tricolorul care se instalase în fosta casă a Scânteii. Directorul, unde e directorul? Coacăză, unde e Coacăză? Ăsta e ziarist, domnule director? Să mă tăvălească pe mine prin ziare? Uite ce scrie! Uite formele, actele, am făcut totul legal, nenorocitul ăsta trebuie dat afară, dacă nu-l dai afară, îl dau în judecată şi-i cer daune morale o sută de milioane de lei.

Directorul, om serios, totuşi:

— Domnule Porumbacu, nu mă mai cunoaşteţi?

— Nu!

— De la Televiziune! Revoluţia, domnule Porumbacu! maiorul Gheţie, am făcut gardă amândoi o lună de zile… Atunci eram militar…

— Tu eşti Gheţie?

— Eu, domnule Porumbacu!

Către o secretară:

— Ia cheamă dragă pe Coacăză până la mine. Ăsta nici n-a intrat bine în pâine şi-şi face de cap! Intră Coacăză, un puşti cu o freză de derbedeu, cu un pulover pe gât, cam şoldiu, pâlpâind mereu din ochi.

— Da, domnule director?

— Îl cunoşti pe dumnealui?

— Nu!

— Dumnealui face obiectul articolului scris de tine în ziar. Te-ai documentat când ai scris acest articol?

— Da!

— Unde?

— La Guvern!

— Şi cine ţi-a dat informaţiile?

— Cum cine, dumneavoastră nu ştiţi?

— Cine, mă?

— Secretarul general al guvernului… Tipul ăla tuns chilug, cu ochelari. Tu m-ai întrebat şi pe mine când ai scris prostiile astea? N-ai venit decât de două zile şi ţi-ai luat lumea-n cap, marş de aici, nenorocitule! Tu ştii mă cine e ăsta? Ăsta şi cu mine am făcut revoluţia, e poate cel mai cinstit om din oraş. Se poate să-l mânjeşti cu necurăţeniile tele?

Către Marian:

— Domnule Porumbacu, îmi cer iertare eu în locul idiotului şi mâine personal voi da o dezminţire în ziar…

— Domnule, eu îl dau în judecată!

— N-ai pe cine! E fiu de ţăran, l-am adus aici să mănânce şi el o pâine şi uite ce-mi face! Nenorocitul… Te rog eu, lasă-l în plata domnului că e sărac lipit pământului… L-a încurcat nenorocitul ăla să lovească în tine!

Marian şi cu mine plecăm triumfători. Dăm pe la guvern să-i mulţumească secretarului general. Ăla e la birou. Un birou cât încăperea. Ţanţoş. Cu ochelarii pe nas. Limbric. Când ne vede se face că scrie ceva. Ocupat. Personaj de gumă. Se înşiră şi se deşiră ca o girafă. La cravată, costum, tuns chilug şi bărbierit proaspăt. Un papiţoi. Bun de pus sperietoare la ciori.

— Eşti bucuros de ce scrie aici? îl întreabă Marian, băgându-i ziarul sub nas.

— Ce scrie? face el pe curiosul.

— Ceea ce i-ai spus tu lui Coacăză!

— Nu îţi e, mă, ruşine? Reprezinţi un partid istoric care a fost fala ţării!

Neofitul tremură. Nu ştie ce să mai facă. Zice:

— Vă rog, am de lucru!

— Lucrează, c-o să vă duceţi dracu' cu toţii, ai auzit că vin alegerile anticipate?

A tăcut.

Eu cu Marian am plecat. Am luat-o pe Calea Victoriei, la orele prânzului oraşul e-n mare forfotă. Marian tace. E marcat de ce i s-a întâmplat. Îl înjură pe Marx, ăsta a înfiinţat comunismul pe pământ! îi ştia toată biografia. Un cap deştept într-un calapod de paie! Ăsta i-a dat cele mai năstruşnice idei lui Lenin! Lupta de clasă. Proprietatea e furt. Lumea materială. Clasa muncitoare. Şi Stalin le-a luat de la Lenin şi le-a făcut varză! «Stalin şi poporul rus, libertatea ne-a adus!» Pe tancuri. Gulagul. Cea mai mare nenorocire a secolului două zeci! Băăă, zicea, comuniştii s-au răspândit prin toate partidele şi-au făcut o organizaţie transpartinică… S-au aciuat toţi în parlament şi se înţeleg ca fraţii! L-ai văzut pe neofit? A fost secretar de partid la o unitate militară din marină. Şi ciripitor al securităţii…» «Hai, Marine, la o bere!» Intră la Gambrinus la grădina de vară. Totul curge! (Heraclit). Lumea pe stradă curge. Femei frumoase în decolteuri, arătându-şi coapsele şi sânii… Fetişcane de liceu ieşite de la cursuri… Berea curge. Timpul curge. Viaţa curge.

— Aporpo, Paule, tu nu te mai însori?

Eu tac. Nu ştiu ce să-i răspund. În femeia aceasta sunt două femei: Suzy şi Diana. Nu ştiu cu care să mă însor. Cu Suzy care mi-a scrântit o parte din viaţă? Sau cu această Diană, capricioasă? şi-mi vine în cap tot:

— Nu ştiu ce să fac, Mariane.

— Hotărăşte-te odată!

— Nu mai pot. Lasă asta! (şi înghite zdravăn din halba gulerată) Hai să punem de un ziar să spargem târgul Bucureştiului. Chit că nu ne-alegem cu nimic, dar să râdem de ei. Tu nu vezi: PSD-ul cu două capete, PDL-ul cu un cap şi PNL-ul fără niciun cap. Hai să-i mştocărim! Ce, Carageale s-a ales cu ceva? Dar a râs de ei… Gândul meu era însă la întrebarea lui Marian cu însurătoarea. Vacanţele alea nenorocite de la ţară cu Măriuţa. Argint viu, nu alta. Ziceam că mi se topea în braţe. Dar s-a dus, s-a măritat. Acum ce să fac, s-o iau pe Suzy la studiat? Ce sunt eu, psiholog? Parc-o văd întorcându-mi spatele şi plimbându-se cu ăla ca o rătăcită. «Ce faci, dragă?» «Nu te mai iubesc!» Ete-te, dom'le, nu mă mai iubeşte! şi prin ce infern am trecut. Ce trist e sufletul când e părăsit din dragoste! Parcă zice şi un scriitor tot la fel. Diana acum s-a făcut mieluşică, dar ştiu eu dacă o ţine mult aşa? Dacă nu ia iar obiceiurile lui Suzy? Să mă lase ca pe prost la uşa bibliotecii şi să plece cu… Pe căldura asta berea e ruptă din rai. Cald. Năclăială. Parcă circulă soarele pe străzi. 42 de grade la umbră.

— Tu ce părere ai? S-o iau pe Diana?

— Diana e fată bună!

— În târg toate caprele fac lapte! Din experienţa ta de om însurat, o duci mai bine acum?

Marian râde cu gura până la urechi. O duce pe dracu'! Vine o vreme când trebuie să te strângi la casa ta. Să intri în rândul lumii. E drept că el o făcuse cam dintr-o bucată. Se îndrăgostise. La cald. Dacă nu mai pleca în Canada după ea, n-o mai lua niciodată. Dragostea e o boală care trece repede!

— Trece pe dracu', la mine a ţinut vreo câţiva ani! Dar s-a răcit…

— Paule, cu cât judeci mai mult, cu atât o dai în bară mai repede. Căsnicia e loterie, băiete!

— Eiii, pe dracu'!

(Încă două beri, plăteşte Paul.)

— Dac-o faci poate te cunună noi!

Paul n-aude. Se scoală şi pleacă latualetă. Revine, încheindu-se la pantaloni.

— Parcă ai zis ceva.

— Am zis că dacă te însori, te cunună noi!

— Bună idee, numai să vă ţineţi de cuvânt.

Lângă ei o pereche foarte stilată. Servesc masa. Comandă numai vegetale. Sunt vegetarieni. Verdeţuri peste verdeţuri. Vorbesc englezeşte. El e blond. Ea, brunetă. Fac notă discordantă, dar se iubesc. Se vede din ochi. O soarbe. Chelnerul stă mai mult lângă ei. Au bani, barosanii! Beau apă minerală cu wysky. Marian trage cu ocheanul. Eu mă gândesc la ce spunea el cu însurătoarea. Dar îmi surâdea şi chestia cu ziarul. De la Fundaţie câştigă puţin, numai cât să trăieşti de azi pe mâine. Ce ştiri să pui tu pe internet? şi câţi le citesc? Pe câtă vreme ziarul dacă e scris bine, se citeşte… Marian: «Hai să plecăm, mi-a dat nevastă-mea telefon că e cu băieţii la Fundaţie.» Ne sculăm, plătim şi ieşim în circuit. Trecem pe la Universitate şi intrăm în gura metroului. Aici e mai bine, mai răcoare. Tăcem până la Fundaţie. Bucureştiul a devenit calvar. Trebuie să se inventeze ceva să circule oamenii şi cu parapantele, altfel nu se mai poate. Maşini peste maşini. Face omul pe dracu' în patru şi-şi ia maşină. De la ţigan până la baron nu mai pot să circule decât cu maşini.

Şi ce maşini! Gata, ajungem. Şi ne ia Anda la trei-păzeşte:

— Pe unde umblaţi, domnilor? Eu te caut acasă şi tu… – se adresează ea lui Marian.

— Şi eu ce?

— Tai frunză la câini!

— Vezi, mă, Paule, zici că să te mai însori…

Andra se uită cu înţeles la Paul.

— Păi e vreun rost? întrebă ea nedumerită.

— Păi cu Diana, fosta Suzy!

— Mă tu ai un fix, hotărăşte-te, domnule, zi-i ori Diana, ori Suzy!

— Păi nu ştiu ce să fac… În ea sunt două femei diametral opuse…

— Şi în tine câţi bărbaţi sunt?

— Unul şi bun!

— Hai, lasă-mă! Voi vă credeţi îngeri şi pe noi… Ce-are Diana?

— Dar ce n-are!

— Lasă asta, zise Marin, ai citit ziarul *Tricolorul*?

— Nu, de ce?

— Ne-a încondeiat un Coacăză acolo, unde crezi că umblăm noi? Am fost la redacţie la director cu actele vilei şi ale Fundaţiei…

— D-aia nu le-am găsit eu. Voiam să fac copii după ele să merg la secţia financiară.

Băieţii lui Marian se uită la televizor. Parcă sunt Stan şi Bran când erau mici. Filmul «*Războiul stelelor*» Râd, se amuză şi-şi dau ghionturi. În autogara Filaret se aud zgomote, se lucrează. Buldozere, macarale, tractoare, săpători, muncitori care înjură. Un pom din parcul alăturat

stă să cadă pe învelitoarea Fundaţiei, după furtuna de alaltăieri. Câteva ciori îşi iau zborul spre alte zări. Paul gândeşte: «Marian ăsta are o nevastă frumoasă. Blondă, corpolentă, femeie împlinită, cu ochii două migdale, înaltă tot ca el, cu nişte picioare frumoase, cred că se iubesc şi acum!» Andra parcă-i ghiceşte gândurile. Se duce la oglindă şi se piaptănă. Îşi ridică părul făcut coc şi-şi deschide faţa.

— Şi ce te împiedică să te însori, domnule Paul?

— N-am curajul!

Râd. Ce curaj să-i trebuie unui bărbat să se însoare?

— Ţi-e frică de ea? îl întrebă Andra în batjocură.

— Mi-e frică, poate mă-mpunge!

— Mă, eu am discutat cu ea. Singurul lucru ce-o reţine este locuinţa, zice că nu-i place garsoniera ta, e prea mică.

— Ce e prea mică? sare Marian.

— Hai, nu fi obraznic, sare Andra, garsoniera! Nu discutam de garsonieră? Te gândeşti numai la prostii… Către Paul: şi-ai vrea să te cununăm noi?

— Dacă mă voi însura, da!

— Auzi, Mariane, îl ştii pe Lorinţiu? sare Andra în altă parte, aducându-şi aminte.

— Ce-i cu el?

— E la spitalul 9! Se pare c-a luat-o razna după cearta cu Anca. A fost în Deltă cu Mesalina şi, după ce a venit de-acolo, a tras o ceartă straşnică cu ea şi cu părinţii şi-a căzut nervos. Lumea vorbeşte că s-a drogat, este în legătură cu interlopii şi cu barosanii care fac drumul la DNA… umblă vorba prin târg că i-a găsit taică-său o geantă de euro în maşină… dar nu vor să spună… Cunoşti pe procurorul Prunoiu şi pe judecătorul Tomiţă? Cică ar fi câştigat un

proces mare şi a împărţit mălaiul cu ei! E vorba de unul din băieţii lui Ion Rotaru, tipul care a fost omorât la Sinaia.

— E rău, săracul, dacă e aşa! comentează Marian după o scurtă pauză.

— Vedeţi, le răspunde Paul, şi ziceţi că să mă mai însor!

26.

O

amenii simt nevoia din când în când să-l omoare pe Dumnezeu. Atunci pot face ei toate mârşeviile de pe pământ. Bunăoară la revoluţie şi după. Căci până la revoluţie Dumnezeu era clandestin în casele noastre. Dar de la revoluţie încoace l-au omorât pentru a justifica crimele, furturile, privatizările frauduloase, şi toate nelegiuirile care au venit peste noi. Dar fiecare om şi-a ucis propriul Dumnezeu. Nu pe Dumnezeul colectiv care tronează peste tot pământul. Sau dacă nu l-au ucis, l-au luat drept tovarăş pentru tot ceea ce au făcut. Hoţul se închină să-i ajute Dumnezeu când pleacă la furat, la fel şi criminalul, când omoară, judecătorul când dă o sentinţă nedreaptă, omul de afaceri când îşi plăteşte salariaţii sub nivelul muncii lor, politicianul când minte, prostituatele când ies la şosea, beţivii când uită numărul casei, copiii şi nevasta, doctorul când ia mită de la sărac, profesorul când nedreptăţeşte copilul nevinovat, interlopii când fac trafic cu carne vie, ziaristul, cum a făcut Coacăză ăla, când scriu neadevăruri în ziare numai ca să terfelească numele unor oameni, mafioţii când comandă de la distanţă moartea, teroriştii, care în numele lui Allah, fac ravagii prin lume, derbedeii sodomiţi care se împreunează între ei, funcţionarul când stă cu mâna

întinsă, poliţistul când ţi-a luat carnetul de şofer, bărbatul care şi-a părăsit nevasta pentru alta…

Dar vine o zi, zice poporul, când fiecare primeşte plata cu măsura cu care a plătit. Şi nu pe lumea cealaltă ci pe lumea asta. Am două exemple pe care vreau să vi le dau pentru a vă convinge: pe Ion Rotaru şi pe Lorinţiu. Dar mai am şi pe alţii pe care nu vreau să-i mai numesc că nu vă interesează. În munca mea de ziarist, am întâlnit fel de fel de oameni. Am fost în puşcării şi am luat interviuri de la criminali pedepsiţi pe viaţă care se închină toată ziua, luându-l pe Dumnezeu în braţe şi punând icoanele sub cap, am văzut ucigaşi de profesie aproape mistici, hoţi care spun rugăciuni înainte de a pleca la furat, baroni locali care clădesc biserici din furt, politicieni care vorbesc în numele lui Dumnezeu. O faună de oameni pe care Dumnezeu a făcut-o pentru a arăta că în lume există mai mult rău decât bine. Şi lupta între bine şi rău este o luptă pe viaţă şi pe moarte. Răul din om iese imediat la suprafaţă, pe câtă vreme binele se lasă mai greu descoperit. Marian îmi citează mereu sloganuri despre om şi are dreptate când îmi spune că omul este un animal mistic care face prea des uz de numele lui Dumnezeu (mistic pe dracu', ar zice Gigel în euforia lui aburită de alcool). Dar dacă îl întrebi cele zece porunci, dă din coate. Văd câteodată lumea într-o ipostază pantagruielică, demnă de jurasicul park, cu mâini lungi, hrăpăreţe, cu gânduri ascunse, cu gurile hulpave, spurcate de vorbe fără noimă, cu picioare lungi şi ochi de strigoi, cu capete care umblă prin nori, cu limbi ascuţite care au venin în ele precum şerpii care-şi varsă scursura lor ucigaşă. Plimbându-mă cu prin această faună dantească cu gândurile

rătăcite, am adormit târziu şi am visat un vis. Treceam seara cu maşina pe drumul dinspre Balaci spre Silişte, prin dreptul aeroportului militar devenit acum ruine şi mănăstire. La poarta lui, aruncat în şanţ stătea Gigel, beat mort cu pantalonii în vine şi striga cât îl ţinea gura: «Nenorocitul ăla de călugăr m-a violat, m-a violat, repeta el mereu, m-a pus să joc rolul de femeie pentru a-şi face el poftele. Nix! Doamne! Nu mai are bani şi mă pune să-i mânjesc iar icoanele cu sânge, să vadă lumea minunea, cum lăcrimează ele, să strângă bani, nenorocitul, să aibă să benchetuiască… şi mie nu-mi dă…» Pe drum trec doi ţărani cu o droagă cu un măgar, îl ia pe dom' profesor, dom' profesor, ce-aveţi? m-a violat, băieţi, m-a violat, nenorocitul, şi m-a aruncat aici în miez de noapte! Hai că te ducem noi acasă! De unde acasă că eu n-am masă şi n-am casă! Te lăsăm noi undeva, vrei să rămâi aici să te mănânce lupii? Aici, în câmpul cu flori! Nix! C-am rămas al nimănui pe pământ! şi l-au urcat în droagă, cum zicea Preda în «Moromeţii», *două roate şi-un măgar*, *atelaj particular*, şi-au coborât cu el prin curtea bisericii unde stătea Alboaica, sora scriitorului, aia care avea grijă de biserică, apoi au luat-o spre cimitir şi l-au debarcat pe un cavou, l-au pus cu faţa în sus, i-au împreunat mâinile ca la mort şi i-au aprins trei lumânări între degete. Aleluia, aleluia, râdea unul din ei, punându-i şi în gură un muc de ţigară. Şi l-au părăsit acolo până dimineaţa când au venit femeile la cimitir şi-au dat peste el şi-au început să-l jelească. El, nix! Tăceţi, fa, din gură că n-am murit, voi nu vedeţi că sunt viu? M-a violat, nenorocitul şi nix! N-am mai vrut să fac sfinţii să plângă să ia nenorocitul bani… Femeile au început să chicotească. Una a întrebat: Cum să-l violeze, fa? Alta

răspunde: A fost pe post de femeie! şi râd şi se închină. Doamne, iartă-ne, se închinau femeile, cu ochii pe el. Ăsta e sodomit! Iartă-l, Doamne, că asta e tot de la Dumnezeu, fetiţă! M-am trezit în ruga şi în chicotul femeilor cu o bătaie violentă în uşă. Am întrebat speriat, sub imperiul visului: Cine e? Eu, Anca! Am sărit şi i-am deschis uşa. Era Anca în cămaşa de noapte, plângea şi tremura toată. Ce-i Anca, ce s-a întâmplat? A fugit nenorocitul din spital şi a vrut să mă omoare! De-abia am scăpat din cuţitul lui… Măi, Anca, să nu fi fost vreo obsesie de-a ta! Nu vezi că am cămaşa ruptă cât m-am zbătut cu el? Dau repede telefon la 112. Vine poliţia comunitară. Plecăm acasă la Anca. Acolo am găsit uşile deschise, micuţul Felix dormea în pătuţul lui, Lorinţiu nicăieri. Poliţistul îi lasă un număr de telefon, Dacă… Anca înţelege şi rămâne acasă. Eu plec să mă culc iar. Traversez strada şi-l găsesc pe Lorinţiu stând jos după o ghenă de gunoi. Plângea. Ce-ai Lorinţiu? M-au dus la spitalul de nebuni să scape de mine! Nu-i nimic, îi zic, şi îl iau de braţ să-l duc la mine acasă. Doamneee, atâta mi-a trebuit. Că mi-a împuiat capul toată noapte cu poveştile lui iventate. Că l-a părăsit Mesalina şi i-a furat geanta cu euroi, că părinţii lui sunt nişte criminali, vor să-l dezmoştenească. Că Anca e o curvă, a văzut-o el cu profesorul cum se sărutau în parc. Că maşina lui a fost furată de interlopi. Fordul lui cu care fusese în Deltă. Că… Printre poveştile lui, mă furişez în hol şi le dau telefon părinţilor lui. Veniţi că Lorinţiu e la mine. Ce caută acolo? A fugit din spital, le explic eu, a vrut s-o omoare pe Anca. Faceţi ceva şi scăpaţi-mă de el! Bine, venim! Au venit amândoi. Domnul Radu plângea. Dar printre lacrimi n-o vedea pe Crina, o vedea pe fosta lui iubită, Odette. Doamna

parcă scăpase dintr-o încăierare. Avea părul vâlvoi, ochii bulbucaţi. Zice că la viaţa ei a fost o arhitectă bună. Acum e o epavă. Tatăl, fostul securist, plânge întruna şi se roagă de băiat: Hai, tată, Lorinţiu acasă! maică-sa: Cum să-l duci, dragă, acasă? Trebuie dus la spital! Lorinţiu când aude de spital începe să tune şi să fulgere. Că ce, vreţi să mă omorâţi? ştiţi cu cine stau eu acolo? Cu doi nebuni agresivi care-mi bagă degetele în nas şi-apoi se uită pe nări să-mi vadă creierii din cap. Eu le spun că nu mai am creieri. Mi i-a scos doctorul… Ei nu cred şi se holbează în nările mele… şi plânge. Şi plânge şi maică-sa. Numai tu eşti de vină, îl apostrofează ea pe Radu, că nu te-ai interesat de el când era mic să-i dai şi tu o educaţie! Cum să-i dau eu educaţie când eram toată ziua plecat? Vina o porţi tu ca mamă că l-ai lăsat de capul lui şi uite unde a ajuns. Unde am ajuns, bă? strigă Lorinţiu la ei, desfigurat. Îl ia cu vorbă bună, hai, băiatul mamei, să mergem, îl mângâie pe obraz şi-l sărută şi taică-său în urma lor închide uşa pe dinafară. Doamneee, mă închin eu, bine c-am scăpat de ei! Visul meu cu Gigel… M-am tâmpit şi eu, parcă a căzut cerul de plumb în capul meu. Unde eşti, copilărie, cu fericirea ta? Când nu ştiam de nimic şi mă plimbam pe dealuri şi mă tăvăleam prin fâneţe şi sărutam luna noaptea sub ploaia de stele şi făceam dragoste cu… cu cine? Aaa, cu Măriuţa! Sau când plecam cu vitele prin pădure şi-mi imaginam că sunt pe altă planetă şi mă lupt cu balaurii. Când mă lua bunicul în căruţă dimineaţa şi plecam cu el la seceră sau la răriţat porumbul şi treceam pe islaz prin roua dimineţii, şi căruţa: paca, paca, paca, hăis, plăvane, cea, dumane, şi-mi punea bunica în aşternut tigva de lapte bătut la cap cu mămăliga caldă şi cu drobul de brânză să stea

fierbinţi până ajungeam la loc şi cântau cocoşii… Se suiau pe garduri şi trăgeau câte un cucuriguuu, lung, sculând tot satul cu trâmbiţa lor. Şi eu atunci mă gândeam că au fugit ielele în culcuşurile lor, le-a gonit lumina soarelui şi trâmbiţele cocoşilor şi nu pot să mai dănţuiasă şi să betegească oamenii şi mai ales flăcăii care colindau nopţile pe la mândrele lor. Şi eu de abia aşteptam să punem masa dimineaţa, la răsăritul soarelui, când fugea noaptea peste deal şi se revărsau zorile într-un mănunchi de raze care-mi lua minţile. Când aşternea bunica pe iarbă şervetul şi punea pe el mămăliga şi castronul cu lapte fiert şi cu drobul de brânză… Unde este mitul acestui sat? De ce a rămas doar în mintea mea? Unde este Măriuţa din vacanţele mele de vară care mi se topea în braţe şi eu mă uitam la ea ca un naiv cum dispare din faţa mea în fum ca o fiinţă fără trup, intrând în alte lumi? Acea fiinţă care m-a scos din copilărie şi mi-a sucit pentru prima dată minţile şi de la care nu-mi mai puteam lua gândul, masturbându-mă cu imaginea făpturii ei o bună perioadă de timp. Unde este mărul lui unchiu’ care făcea nişte mere mari de la care nu puteam să-mi iau gândul până nu săream pârleazul şi plecam cu sânul plin de mere acasă. Furam! Furam din viaţa care venea peste mine cu o mare repezicune. Furam cu ochiul chipul Măriuţei, furam cu gândul, furam cu fapta, furam tot ce vedeam cu spiritul şi băgam în inima mea fragilă de copil tot felul de năzdrăvănii până o umpleam cu toate naivităţile din lume. Vorbeam singur cu pomii, cu stelele, cu luna, cu codrul, cu lunca, cu Dumnezeu, cu dealurile şi cu păsările cerului… Adeseori vorbeam şi cu stăpânirea care-mi era potrivnică şi de care aş fi vrut să uit… şi-am rămas aşa un biet naiv care se încălzeşte la o flacără de

iluzii, privind lumea nu ca tot omul ci printr-o lupă numai a mea pe care mi-o ţin pitită în inimă şi o scot de câte ori vreau să mă amuz…

27.

L

a facultate Profesorul era cunoscut cu acest nume. Toată lumea aşa-i spunea: Profesorul. Deşi avea şi el un nume şi-un prenume (îl chema Băjenaru Ion, aşa îl recomandau crainicii de televiziune când apărea pe la câte o emisiune politică), le ţinea parcă ascunse, trăia subversiv în viaţă ca un spion cu nume fals. După moartea soţiei se închisese în el ca un magazin în inventar cu câteva lacăte pe care nu puteai să le mai deschizi, aruncând cheile parcă dincolo de pustii. Suflet încifrat care nu răspunde decât prin da sau nu. Îşi ducea viaţa mai mult cu copilul lui pe nume Felix, un copil inteligent şi dezgheţat prin parcuri şi grădini privind spectacolul străzii. Avea parcă ochii întorşi spre înăuntru, uitându-se mai mult în sufletul lui decât afară la ceea ce se întâmpla în jurul lui. Venea şi pleca la şi de la cursuri imperturbabil, fără a şti ce se petrece în jurul lui. Studenţii îi spuseseră Aerianul. Vine Aerianul! Se aşeza la catedră, turuia inteligent cursul, de altfel foarte atractiv, aducând exemple foarte variate din viaţă şi de pe unde fusese el. Studiase la Londra, avea un master la Paris, Ţinea conferiţe prin marile capitale ale lumii, stătea mai mult pe avioane, pe la Bruxelles la Uniunea Europeană, făcea studii, prognoze politice şi sociale şi ţinea cursuri la diferite universităţi. Deşi participase şi el la revoluţie căzând acolo ca musca-n lapte, nu-şi uitase prietenii de suferinţă. Când lumea se strânsese la Inter cu Paraschiv în frunte, el plecase

de la Universitate spre casă (atunci locuia pe Magheru) şi-l luase valul cu mulţimea. Acolo o cunoscuse pe Anca, pe Lorinţiu, pe Marian, pe Andra, pe beţivul de Gigel, pe Maria Cârciumaru, fata care murise strivită sub roţile unui transportor blindat în acelaşi timp cu iubitul Zarazei, Dorin. El l-a tras pe Dorin de sub transportor şi a oprit o dacie să-l transporte la spital. I-a murit însă în braţe, n-a mai avut timp nici să-l suie în maşină. Atunci s-a pornit primul val de strigăte de huooo! către armata care începuse să tragă în populaţie. Imediat după revoluţie dispăruse, nu se ştie unde, fusese căutat de miliţie până în 22 decembrie, apoi după 25 decembrie de către decanul facultăţii, dar în zadar. Sunt oameni misterioşi care nu spun ce fac, unde se duc, cu ce se ocupă, unde dispar. Toţi constată că au dispărut şi atât! Un timp l-au căutat pe la morga şi pe la spitalele din Bucureşti, pe la Jilava sau prin beciurile miliţiei dar a fost zadarnic să dea de urma lui. Unii colegi s-au interesat şi de incinerările de la morgă care era înregistrate sumar, dar degeaba, nici urmă de Băjenaru Ion. Parcă intrase în pământ. De abia după cinci ani a venit cu un doctorat de la Londra şi s-a prezentat la decanat, luându-şi iar postul în primire. Pe atunci arăta mai altfel, mai tânăr, fără barbă, cu faţa puţin ovală, bine îmbrăcat, un tip elegant cu cravată şi costum, cu nişte ochelari cu ramele aurite pe veşnicii lui ochi pleoştiţi. Avea un nas lung, puţin coroiat cu care parcă savura veşnic mirosurile pe unde trecea. Era specialist în relaţii internaţionale, tobă de geografie şi istorie, filosof şi sociolog în acelaşi timp.

Când am fost ultima dată în apartamentul lui să-i iau un interviu, m-a primit în sufragerie. Toată casa era

burdușită cu cărți, prin rafturi, pe jos, prin bucătărie, teancuri întregi care atingeau sus de grindă, până când și în veceu erau câteva volume pe un răftuleț. El se strânsese într-un colț cu băiatul pe un mic fotoliu pliant pe care-l desfăcea noaptea și-l strângea ziua. Prima observație: nu-i plăcea să vorbească despre el! El se considera un anonim. Discuta însă cu o pasiune înrobitoare despre istorie, despre științele politice de la romani până în zilele noastre, despre viitorologia omenirii. Era un fel de guru în palma căruia ai fi zis că stă tot universul. L-am găsit cu patru dicționare maghiare în brațe vrând să demonstreze că trei sferturi din vocabularul maghiar este de origine română. Făcea analogii, scotea cuvinte, le compara, găsea sensurile și încerca să ajungă la niște concluzii zdrobitoare. Plecase de la o constatare a Mariei Gimbutas de la Universitatea din Londra care se baza pe hituri arheologice, împotriva tuturor istoriografilor români, cum că leagănul copilăriei omenirii, adică indo-europeniise află între Carpați și Dunărea de jos. Teoria era cunoscută în mediile universitare, emanată mai ales de emigrație, dar puțin fundamentată și neacceptată de istoricii consacrați. Și despre limba română avea teoria lui. Eminescu la Oberdobling nu era nebun când afirma că limba română are o vechime de milenii, zicea el, teorie continuată de Hașdeu și Densusianu, că ar putea să fie vechea limbă a priscilor așezați în peninsula italică din care s-a născut latina. Că migrația popoarelor a continuat de secole și continuă și astăzi dinspre răsărit spre apus. Răsăritul a fost și rămâne un nesecat izvor de populații exportate. Că se apropie era postcreștină și prin anii ’2050 – 2080, religia va fi fundamental schimbată, că nu vor mai fi războaie între

naţiuni ci între religii şi de gherilă, că societăţile îşi vor schimba habitatul şi hrana, că energia va fi captată în majoritate de la soare… Că familia nu va mai fi închegată ca astăzi, va exista mai multă libertate între sexe… Că educaţia îşi va schimba total metodele, punându-se accent pe mobilitatea creierului îmbinată cu circuite electronice de mare capacitate implantate pe scoarţa cerebrală… Că medicina va fi în stare să transplanteze organe de toate felurile şi să cloneze oameni identici cu rudele mai apropiate sau mai depărtate.

Avea idei Profesorul şi îi mergea limba brici, dar ca om parcă trăia prin nori. Am privit prin casă; în afară de cărţi avea o mică masă cu fotografia unei femei, probabil nevastă-sa, pe care o ţinea într-o ramă aurită. Lângă ea era poza fiului lui cu el undeva la munte pe un masiv stâncos în lumina unui soare de primăvară. Aflasem de la alţii (el niciodată nu s-a destăinuit nimănui) că se căsătorise cu o studentă de la franceză şi trăise cu ea mult timp într-o garsonieră de tip vechi pe Magheru. Studenta, după terminarea facultăţii, devenise traducătoare la o editură. Lumea vorbea despre ea că fusese foarte frumoasă. O femeie înaltă cu nişte picioare lungi, distinsă, serioasă, cu un cap de păpuşă cu părul creţ. Mai aflasem că în fiecare duminică se duce la cimitir (era îngropată la cimitirul Bellu pe latura dreaptă, prin spate şi-i ridicase un monument funerar straniu pe care-l admira toată lumea: o iguoană pe un obelisc cu gura deschisă către cer) şi citeşte biblia la capul ei, stând aşa ore întregi. Se închină şi se roagă în timp ce Felix se joacă pe lângă el cu o minge de plastic. Umbla mereu îmbrăcat exemplar şi nu-şi dădea jos cravata de la gât nici

vara nici iarna. Colegele făceau haz de el când îl vedeau zilnic cu cămaşa spălată şi apretată care stătea ţeapănă pe bust. (-Dragă, dar e imposibil, când are timp de toate?

— Aşa bărbat mai zic şi eu, nu ca al meu care nu ştie decât să citească ziarul şi să se chiorască toată ziua la televizor!). Se vorbea despre el că nu fusese aşa mereu, altă dată era comunicativ, râdea şi le povestea studenţilor fel de fel de baliverne. De aceea veneu studenţii la cursurile lui ca musulmanii la Meca. În special fetele se aşezau în primele bănci şi-i admirau chipul lui luciferic, deschis şi aureolt de o lumină divină (– E magnific, dragă, m-aş culca cu el oricând, ziceu ele, poftind la chipul lui.

— Eu l-aş lua şi l-aş ţine ca pe un bibelou, zicea alta, i-aş da guriţă toată ziua şi l-aş strânge la pieptul meu.

— Eu aş pleca cu el în lumea largă! le răspundea o a treia. Altele mergeau mai departe şi-şi imaginau organul lui procreativ făcând sex.

— Trebuie să-ţi vină să zbieri de bucurie când faci dragoste cu el! – îţi vine pe dracu', îşi dădea o alta cu părerea, cu asemenea om rămâi virgină până la moarte!). Doamneee, ce zăpăcite! Oare gândea acest om la ce se gândeau ele când le vorbea de Platon şi Seneca? Când le punea istoria în palmă şi se juca cu ea ca un fachir trecând de la Ninive la Macedon într-o logoree maioresciană? Tâmpite fete! Printre cuvintele lui ele îşi strecoară viscerala lor umoare, imaginându-şi scene de amor de o licenţiozitate aberantă. Băieţii erau mai reţinuţi, ei notau fiecare cuvinţel al lui ca pe o perlă pe care trebuie s-o reţină toată viaţa. Magistrul le dădea lecţii de viaţă într-o lume rebelă prin care trebuia să te strecori ca un demon dacă vrei să-i faci faţă

(epoca romantică a fiecărui tânăr când are impresia că toată lumea este a lui şi trebuie s-o modeleze după gândul şi asemănarea lui). Dar acele timpuri trecuseră, după moartea soţiei se lăsase în jurul lui o tăcere de fier, singura bucurie rămânându-i nodul acela de om pe care-l purta veşnic în braţe, conştient fiind că această făptură îi va duce mai departe prin veac rodul seminţei…

În dimineaţa aceea când a intrat pe uşa facultăţii şi a găsit-o pe Anca stând de vorbă la afişier cu un student, a salutat-o şi a aşteptat până ce convorbirea s-a terminat şi s-a dus la ea şi a întrebat-o scurt:

— Ce mai faci tu, Anca?

Femeia n-a putut să se abţină şi a podidit-o un plâns isteric:

— Nu mai pot, domnule, Băjenaru! Nu mai pot să mai rezist…

— Ştiu, am auzt ce îi s-a întâmplat, rabdă că îi se va însenina şi cerul tău! şi eu am trecut prin nişte necazuri şi ştiu cum e să nu le poţi face faţă…

I-a prins o şuviţă de păr de pe frunte şi i-a dat-o într-o parte, mângâindu-i uşor obrazul ei umezit de-atâtea lacrimi.

— N-ai mai ieşit prin parc cu băiatul, mă tot întreabă Victoraş de el… Tati, unde e Felix?…

— Să termin cu examenele şi poate voi mai veni cu el în parc! La revedere, îi zise Anca, şi se grăbi către intrare la cursul ei de sociologie, făcându-i uşor un semn cu mâna că se vor mai vedea.

Printre colege începuse şi bârfa: «Ai auzit, dragă, că Anca se desparte de Lorinţiu pentru Profesor?» Da, auzise, ştiau demult că nu se mai agreează, de-aia bietul băiat fusese

internat la nebuni! «Nu e adevărat, dragă, Lorinţiu cu secretara lui au fost şi în Deltă în concediu…» «Păi ce, dragă, ea n-a fost cu Profesorul la munte?» «Unde la munte?» «Undeva unde să nu dea nimeni de ei…» «şi noi care credeam că e un sfânt după moartea neveste-sii!» «Vai, dragă, bărbaţii ăştia…» «Lasă că nu mi-e frică nici cu femeile… Au devenit toate nişte materialiste…» «Da ce n-avea, dragă, Lorinţiu? Câştiga destul de bine, avea procese pe rol care-i aduceau averi întregi, ai auzit chestia cu servieta cu euro? E de necrezut…» Da, auzise toată lumea despre povestea lui, circulau fel de fel de poveşti. Cum că l-ar fi otrăvit Anca să scape de el pentru a se căsători cu Profesorul. «Gloria, dragă, ce e de acolea să fii soţia lui Băjenaru Ion? îţi imaginezi: Anca la braţul Profesorului…» Cu două zile în urmă o vizitase acasă şi poliţia cu procuratura şi o întrebase despre activitatea lui Lorinţiu. Întrebările curseseră gârlă şi ea nu prea ştiuse ce să le răspundă: «De când se stricaseră relaţiile lor?» De totdeauna, niciodată nu s-au înţeles perfect! ştie Anca dacă se droga? Nu, nici nu i-a dat prin cap că ar face aşa ceva! De când este împreună cu secretara? Nu ştia, nu l-a urmărit niciodată, să aibă cam un an de când a încadrat-o la cabinetul lui de avocatură. Prin ce medii se învârtea? Prin toate mediile! Ca avocat ai de-a face cu fel de fel de lume, de la baroni şi până la lumea interlopă. Câştiga mult? Anca nu ştia, dar vedea că dispune de bani… Voia să cumpere o vilă la Sinaia… Era cumva în legătură cu decedatul Rotaru Ion sau cu unul din fiii lui? Nu ştia. I-a văzut cumva un diplomat plin cu bani? Nu ştia, a auzit şi ea lumea, dar n-a văzut niciun diplomat… «Noi, le-a explicat procurorul, am fost şi la spital

la el şi n-am putut să scoatem nimic. Ne-au promis doctorii că după ce termină cu tratamentul poate devine mai lucid şi putem să aflăm ce ne interesează…» «şi ce vă interesează? A făcut ceva grav?» «Bănuieli, dar nu vă putem spune până nu suntem siguri!» Doamneee, se gândea Anca, cu cine am putut să stau în casă atâta timp! şi doar îl cunoscuse atât de mult…

Le dăduse telefon şi socrilor şi le spusese că avusese musafiri de la poliţie şi procuratură. Da, ştiau, veniseră şi la ei acasă şi le puseseră cam tot aceleaşi întrebări. Le predase şi diplomatul cu bani pe care-l găsise taică-său în maşină. Lui nu-i trebuie niciun ban nemuncit. Mai mult, mama lui, doamna Crina, la rândul ei le pusese şi ea câteva întrebări ca să descâlcească toată încrengătura asta şi procurorul tăcuse. Nici nu puteau să bănuiască în ce încurcături intrase fiul lor! Tate aceste fapte se strânseseră în capul Ancăi şi nu mai putea să suporte apăsarea care o măcina. «Lucrurile nu se vor opri aici!», îi spusese procurorul după ce ieşise din casă. «Dar unde?», se întreba ea reluând firul poveştilor de la cap, în singurătatea ei. Stătuse şase ani prietenă cu el acolo la *Bumbacul* şi niciodată nu şi-a dat arama pe faţă. Apoi anii de facultate… Zece ani împreună… şi acum? De ce se rupea firul? «Banii, băutura, drogurile şi femeile…», îi răspundeau cologele când le povestea. Mimoza aia de secretară care i-a întors inima pe dos, aia care l-a despărţit de nevastă şi copil… Apoi maşini scumpe… şi visul lui aberant de a trăi în huzur… O piţipoancă care urmăreşte numai banii, o nenorocită, s-o vedem acum ce-o să mai facă… Câteodată Felix o întreba:

— Mama, unde e tati?

— E bolnav şi s-a dus la spital, o să vie el…

— Hai, îmbracă-te că i-am promis lui Victoraş să vă jucaţi în parc. Dar înainte o să dăm pe la tati pe la spital să-i ducem un pachet!

Băieţelul, când auzea acest lucru, se suia în mijlocul patului şi sărea în sus de bucurie, alergând să-şi găsească mai repede îmbrăcămintea. Au plecat să dea pe la spital dar s-a întâmplat ceva neprevăzut. La uşa spitalului a văzut-o pe Mesalina cu el, vorbeau şi râdeau; el o ţinea de mână şi privea în ochii ei. Anca s-a întors imediat, a tras băiatul de mână şi a făcut cale întoarsă către linia de tramvai. «Bine că s-a întâmplat aşa!», gândea ea. Trebuie s-o rupă odată. Se va duce la tribunal şi va băga divorţ. Făcând calea întoarsă, s-a rupt parcă ceva în ea. I-au venit în minte scene din trecutul lor când Lorinţiu se ţinea după ea promiţându-i marea cu sarea. Încă de atunci a avut ea o reţinere. Pentru el refuzase tineri serioşi, ingineri şi profesori care-o curtaseră şi cărora le refuzase curtea. Îi venea în minte inginerul Mantu care se ţinuse după ea mult timp, îi dăduse un timp de gândire şi ea îl refuzase ca proasta. «Am prieten!», îi spusese ea. Şi era frumos, elegant, se purta cu ea aşa de delicat… Dar trecutul fugise cu toate aceste amintiri. Ce-i va spunea ea maică-sii? Că s-a despărţit? N-avusese maică-sa dreptate când îi spusese: «Maică, maică, mai aşteaptă că pe om nu-l cunoşti până nu trăieşti cu el!» şi aşa fusese! După căsătorie ieşise din el tot mâlul sufletesc care stătuse latent pe fundul inimii. Era lucidă, acum are în faţă viitorul. Colegele o încurajaseră, mai toate trecuseră printr-o astfel de situaţie. Cu astfel de gânduri ajunse cu micuţul ei fiu în parcul Tineretului, întâmpinaţi de Victoraş, feciorul Profesorului.

— Felix, hai pe tobogan!

Copii se luară de mâini şi fugiră în micul părculeţ al copiilor să se joace. Ea se duse şi se aşeză lângă profesor, tăcută.

— Ce s-a întâmplat, Anca? Te văd cam supărată…

N-am niciun motiv să fiu veselă. Am dat pe la spital pe la soţ şi l-am găsit cu ibovnica de mână… Se consolau unul pe altul… şi pe lângă toate astea a intrat în nişte combinaţii din care nu ştiu cum va mai ieşi.

— Gândeşte-te că toate trebuie să aibă un sfârşit!

— Ştiu asta, dar acum…

Acum…

Niciun necaz nu vine singur… Telegramă. «Vino urgent, mama grav bolnavă!» A căutat să vorbească la telefon să afle ceva, dar n-a avut cu cine.

(Acum cu profesorul se desfăşurase o convorbire pe tema religiei: – Nu imperiul roman a creat creştinismul; când romanii veniseră în Ierusalim, găsiseră acolo destui creştini, Adrian ucide la vila lui din Tivoli pe Simforoza cu cei şapte fii ai săi, acuzat de erezie, şi tot după ce distruge Ierusalimul, ridică statuia lui Venus pe Golgota şi a lui Jupiter chiar peste mormântul lui Hristos! Dar degeaba! Tertulian, şi el tot roman, le strigă păgânilor: Puteţi să vărsaţi sângele nostru (el se pervertise la creştinism) căci fiecare picătură de sânge creştinesc este o sămânţă pentru alţi creştini!

— E un miracol cât de repede s-a răspândit creştinismul în lume! a concluzionat Anca. – şi va rămâne minune! i-a răspuns Profesorul.)

— Domnule profesor, îşi aminteşte Anca, eram mică, mă jucam pe lângă tata şi ascultam la taclalele lor. Era un moş pensionar, moş Simion, care vorbea cu tata. Zice: Mai ţii

minte când perorai despre socialism, domnule Dinu? Tata glumea cu el punându-i în faţă binefacerile socialismului. Da, nea Simioane, îmi aduc! Ţi-ai făcut bilanţul? îi întoarce el întrebarea. Ce s-a ales din profeţiile tale? Cum ce, glumea tata să-l tragă de limbă, oraşe noi, o industrie nouă, o lume nouă, o agricultură nouă, o ţară nouă, înfloritoare… Mă, lasă asta, i-o trântea nea Simion, dar cu fericirea cum rămâne? Este omul mai fericit ca acum treizeci de ani? Dacă este, demonstrează-mi că este! Nea Simioane, fericirea după care tânjeşti dumneata este subiectivă. Adică cum subiectivă? îşi răsucea moş Simion mustaţa ca un nou moş Ion Roată, ce e subiectiv pentru tine?… Păi fiecare o vede în alt fel! i-o închidea tataunul vede fericirea în dragoste, altul în avere, altul în călătorii… Mitul acesta al fericirii după care fug toţi şi nu-l prinde niciunul… Da, înţeleg, domnule Dinu, dar acum problemele rămân altele şi după ce îşi vor găsi rezolvarea vor veni altele şi altele… Nea Simioane, îi zice tata, eu drept să-ţi spun te credeam orice, dar nu te credeam filosof, pe dumneata te preocup generaţiile viitoare, lasă-le, breee, să asanăm întâi prezentul… Ai o ţigară, domnule Dinu? s-a abătut moş Simion de la subiect, sugându-şi buza de jos, într-o adâncă tăcere, cu privirile pierdute pe culmile munţilor. Dacă n-ar fi fost îmbrăcat în haine de orăşean, moş Simion ar fi fost un veritabil cioban de prin părţile Muscelului. Părul lui cu chică, mustaţă şi faţa aspră, şi un cap siniliu nu mai ascundeau fosta lui origine de activist de partid. Tata i-a întins un kent, apoi i-a oferit bricheta. El, moş Simion, îl însoţise la spital atunci când îi murise mama, adică bunica, îşi chemase baba şi plecaseră câte trei cu maşina judeţenei la spital. Ea, mama lui, şi bunica mea, dusă acum

pe lumea cealaltă îi spusese prima: trebuie să te înveţi să uiţi, maică, cine nu uită, piere! Spitalul, această cetate a vieţii dar şi a morţii, mă înfioară când trec pe lângă el. Mi se face frică, întorc capul în partea cealaltă să nu-l mai văd, ştiam că moare bunica, îi spuseseră medicii lui tata, dar amânam acea clipă… Era slăbită, un schelet aproape, acoperită cu un cearşaf alb, pe o targă alături de alţi nefericiţi la morga spitalului. Şi apoi imaginea aceea de bolgie a morgii cu morţii ei care rămăseseră schimonosiţi, aşa cum îi găsise moartea. Moş Simion a observat că tata suportă greu asemenea scene şi s-a interesat el de formalităţile ieşirii din spital. Soţia lui, tanti Simonica, cum îi ziceam noi după bărbat, deşi avea alt nume, îi pusese la cap o lumânare şi a îngenuncheat, plângând. Nu ştiu cât a stat aşa, eu am ieşit cu tata afară în răcoarea pădurii, căci de acolo spre vale se întindea o pădure tânără de arboret, adia vântul dimineţii, aducea miros de brânduşe şi de liliac… Cu câteva zile înainte avusesem un dialog cu ea. Mă chemase la patul ei, îmi luase mâna în palma ei şi mă întrebase simplu şi firesc: ce faci, tu, mamaie? Ce să fac, i-am răspuns, am veni să te văd! Plec, mamaie, într-o călătorie lungă şi n-ai să mă mai vezi! I se umeziseră ochii… Ce vorbă e asta, mamaie? Azi de dimineaţă m-am sculat şi m-am uitat în oglindă şi mi-am dat seama că semăn cu ea. Zicea: să ai grijă, Dinule, cui îi dai fata asta, că n-aş vrea să sufere cât am suferit eu!

Ce-i venise Ancăi cu acest lung monolog? Deşi profesorul îl ascultase cu mare interes, nu-i vedea logica în aceste clipe. Omul când este la necaz, îţi povesteşte cele mai negre clipe din viaţa lui! El trecuse prin clipe mai grele cu moartea soţiei dar niciodată nu povestise nimic nimănui. E o

blasfemie să-ţi deschizi sufletul în faţa oricui. Sentimentele trebuie încuiate cu şapte lacăte!

După telegramă, Anca plecase la ţară la mama ei grav bolnavă cu copilul de mână. (În acest timp Profesorul gândea: Anca parcă a intrat în pământ, după ce se întâlniseră în parc, se mai văzuseră o singură dată şi atât. Încerca să-i dea de urmă în tot Bucureştiul, dar zadarnic, colegele nu ştiau nimic… Aşa sunt toate femeile, se consola Profesorul, când le cauţi tu, fug ele de tine, când te caută ele, fugi tu de ele. Veşnica problemă a căutărilor şi-a neîmplinirilor, veşnicul joc al inimii de-a v-aţi-ascunselea… Nu o dorea ca femeie, nici atât, se înfiripase parcă între ei o legătură de altă natură. Poate glasul dulce al ei îl făcea s-o caute, poate bunătatea şi inteligenţa ei, farmecul ei aparte şi de ce nu parfumul ei franţuzesc şi zâmbetul ei trist de căprioară rănită… Când cauţi o femeieşi Profesorul chiar o căutanu ştii precis de ce o cauţi, încerci să arunci o punte între tine şi ea şi dacă această punte rezistă, e bine; puntea poate să fie o privire sau o rază de lumină care uneşte cele două inimi, sau poate să fie un ce ascuns care se prinde reciproc de ambele inimi. Ceea ce se cheamă dragoste e ceva incert care pleacă de la o banalitate şi apoi devine serioasă, te orbeşte, aşa cum îl orbise cu fosta lui soţie, te robeşte, te ameţeşte… dar nu mai e cazul cu mine…)

Ce-i povestea Anca cu altă ocazie, după vizita în sat:

— Când am intrat acolo parcă am intrat în rai, era grădina, era nucul, era casă, drumul pe unde copilărisem, valea şi dealurile pe unde umblasem, florile, iarba mare, care îmi atinsese de atâtea ori gleznele, lunca şi sălciile, Doamneee… ce frumoasă era lunca şi cum mai cântau toate

păsările de pe pământ şi cum mai curgea de frumos râuşorul nostru prin grădină, apa se lăţise, se făcuse Dunăre, şi în acest decor îmi apăruse el, primul meu iubit, îmi făcea cu mâna de partea cealaltă a apei, m-a văzut plângând şi m-a întrebat «ce ai?» speriat şi eu i-am arătat către deal, se lăsase întunericul şi nu se vedea decât vâlvătaia lunii care parcă-şi făcuse cuib în vârful coastei, a luat luna foc! i-am zisşi el s-a aruncat în apă şi a venit spre mine, m-a înşfăcat şi m-a dus în pădure… M-a dus acolo în poiană unde păşteau căprioarele şi mi-a zis, întinzându-mi o oglindă: Priveşte-te! şi m-am privit şi, Doamneee, frumoasă mai eram, aveam părul despletit, lăsat peste şolduri, şi faţa roşie ca mărul, cum zice poetul, o rochie lungăăă, lungăăă, pe un mijloc subţirel… Zâna mea, mi-a zis el, ce frumoasă eşti!… şi m-a sărutat, astăzi trebuia să facem nunta, nunta noastră pe care o amânam mereu… Satul tăcuse şi se culcase, se stinseseră lămpile, numai casa noastră ardea-ardea, umbra flăcărilor jucau peste toată lunca, ieşise luna, o lună mare ireală, cât o roată de căruţă, îşi vărsa vâlvătaia pe toată lunca, şi-am găsit-o pe mama singură în casă întinsă pe pat… era bolnavă rău…

— Anca, i-a retezat-o Profesorul, tu aiurezi, amesteci planurile, acum îmi vorbeşti de iubit, după care o dai în realitatea de azi cu maică-ta bolnavă… Ce-i cu tine?

Anca parcă se trezise dintr-un vis, s-a scuturat, şi-a pus pelerina pe ea şi a fugit repede la Felix să-l ia dintre copii şi să plece acasă. Mergea repede printre mulţimea de oameni, fugea chiar cu băieţelul de mână care nu-i înţelegea logica ei absurdă. L-a urcat în tramvai cu lacrimile în ochi în văzul lumii, a scos o batistă să-şi şteargă lacrimile, ameţea, o

femeie a observat-o şi a întrebat-o:

— Vă e rău, doamnă?

28

E

u, Paul Popescu, ziaristul, mă îndoiesc de caracterul Ancăi, ea era o fată tare care părea că trece peste anumite obstacole ale vieţii cu uşurinţă. Dar să rămân aici cu expunerea mea, căci şi cu mine s-au întâmplat nişte lucruri care m-au scos din mâlul în care intrasem şi m-a făcut să plutesc în paradis. Şi dragostea fusese de vină! Suzy sau Diana cum o numisem eu a venit la mine într-o seară şi n-a mai plecat. «Domnule, rămân la tine!», mi-a zis şi s-a dezbrăcat şi s-a băgat sub plapuma mea. Am acceptat-o, m-am gândit la Suzy de odinioară când muream după ea, am strâns-o în braţe şi am făcut dragoste şi vorba bibliei, am văzut că e bine, şi am continuat povestea cu ea pe post de nevastă. Femeia te scoate din multe, dar mai ales din gheara singurătăţii care devine agasantă. Am uitat de zoologia lumii, de aberaţiile şi distorsionările istoriei, de toate relele de pe pământ ale proaspătului nostru capitalism sălbatic, de crima lui Ion Rotaru, de ştirile zilnice de la televizor, de politicieni şi politică, de noii noştri Mitici de după revoluţie şi am închinat câteva săptămâni dragostei. Diana mea, zeiţa vânătorii, a ştiut cum să tragă cu puşca şi m-a nimerit drept în inimă. Şi se făcuse frumoasă al naibii cu nişte nuri focoşi, o dulce şi apetisantă damă poftită de toţi; se deschisese din ea o femeie fatală care ştie să te zăpăcească, să-ţi ia ochii şi să te facă s-o iubeşti.

— Te laşi de Marian! mi-a zis într-o seară când a venit acasă de la redacţia ei am vorbit cu Crivăţ, cel care a

devalizat FNI-ul… e un om tare drăguţ… şi ştii ce mi-a zis: Doamnă dragă, eu am câştigat banii uşor, dar n-aş vrea să-i arunc pe fereastră. Vreau să fac ceva pentru ţarişoara mea, doresc să înfiinţez un post de televiziune pentru toţi, neangajat politic, care să scoată la suprafaţă toate nenorociroile din ţara asta blestemată să nu mai iasă din tranziţie… În loc să fac biserici sau mănăstiri, eu aş vrea să fac un post de televiziune să rup buricul târgului! Am auzit că ai un soţ care se pricepe, un ziarist bun, i-aş încredinţa lui direcţia, iar pe dumneata te-aş pune crainică, eşti doar o femeie frumoasă.

— Tu eşti nebună, Diano, unde te-ai întâlnit cu el?

— Unde crezi? La Tribunal! Aşteptam să ne declare ce-a făcut, cum şi-a rezolvat situaţia, şi el m-a luat de mânecă, m-a tras într-o parte şi mi-a zis ce ţi-am spus! Nu-l interesează politica şi asta m-a bucurat. Ne dă mână liberă. Facem ce credem noi că e mai bine…

— Să nu zică aşa la început până ne apucă!

— Nu cred, pare un om serios!

— Asta e bine, i-am spus eu Dianei, pun tunurile pe guzganii de la Antene. Sunt aici câţiva trompetişti care varsă venin în fiecare seară pe sticlă şi-l strecoară în sufletele oamenilor… Televiziunea noastră o să fie anti-Antene… şi a fost de acord şi patronul…

Toată povestea asta ne-a stricat luna noastră de miere pe care-o planificasem prin munţii Apuseni şi ne-a readus cu picioarele pe pământ. A trebuit să intrăm într-o lume pe care n-o cunoşteam, lumea televiziunii. Domnul Crivăţ ne-a pus la punct studioul pe Magheru în câteva saloane cumpărate, aparatura, tehnicienii, s-a interesat de toate formalităţile şi

ne-a dat mână liberă la angajări. Au urmat concursuri cu specialişti, grila de programe, şedinţe peste şedinţe cu organizarea şi exact la două săptămâni i-am dat drumul. I-am pus numele TVC, adică Televiziunea Crivăţ. După două săptămâni de funcţionare, domnul Crivăţ ne-a chemat la el şi ne-a felicitat. Acum am fixat salarizarea personalului şi am întocmut programele pentru vară. Tot acum ne-a pus în plicuri simbria pentru cât muncisem noi şi, când am ajuns acasă şi-am desfăcut plicurile, ne-am dat seama că ne putem cumpăra o maşină. Dăduse bunăstarea peste noi! şi eu care huleam capitalismul… capitalismul nostru de cumetrie…

Vă închipuiţi acum că Diana rămăsese mică faţă de ce vedeam aici, dar nu mă mai interesau aceste perturbări ale ochiului (ochii văd, inima cere!), voiam să mă perfecţionez, să dau tot ce pot din mine, mai ales că patronul mă apreciase şi-şi pusese toate speranţele în mine. Lume multă, lume bună, poeţi, scriitori, politicieni, artiste, cântăreţe, manelişti, baroni, bancheri, industriaşi, petrolişti, poeţi, scriitori, şi alte rase de oameni îmi dau ocol, mă sună la telefon, mă curtează, îmi spun vorbe frumoase cu un singur scop: vor să apară pe sticlă, să devină celebri, să fie cunoscuţi, să verse din ei tot ce au mai bun (sau mai rău), să-şi arate talentele, să se impună, să peroreze, să filosofeze, să discute politică amicii mei ziarişti sau faimoşii analişti politici, care ca Brucan, fac previziuni care nu se adeveresc niciodată, îşi dau cu părerea, măsoară, vin cu sondaje şi până la urmă devin nişte Casandre urâte de toată lumea. Televiziunea, domnilor, e o lume, o lume nouă cu farmecul ei. Femei frumoase şi tinere care vor să se afirme cu sau fără talent, politicieni care n-au scrupule vin să dea lecţii telespectatorilor despre o nouă

morală, hoţii care-au furat ţara ne vorbesc de cinste într-o nouă Europă, partide care n-au fost în stare să facă ordine în ţară, ne vorbesc de noi programe care trebuie să ducă România la noi progrese…

(Fac o pauză. Azi am fost la Fundaţie la Marian şi am descoperit în el un om foarte religios. I-am povestit şi lui cum a devenit chestia de-am ajuns vedetă de televiziune şi s-a închinat.

— Domnule, mi-a zis, Dumnezeu m-a scăpat de trei ori de la moarte, m-am rugat şi mi-am făcut crucea. De mic am avut vecin un preot căruia îi ziceam Tata-Popa, aşa mă învăţaseră părinţii să-i zic. El mi-a luat prima dată mâna şi m-a învăţat cum să fac semnul crucii. Mi-a luat cele trei degete de la mâna dreaptă şi mi le-a plimbat de la frumte spre pântec, apoi în partea dreaptă, după care în partea stângă. Adică: În numele Tatălui, al Fiului şi-al Sfântului Duh, amin! Parcă ţi-am povestit chestia cu aventura mea de la Suceava cu soţia aviatorului, hei, când am auzit bătăi în uşă, mi-am făcut cruce de trei ori, mi-am luat boarfele în mână şi am sărit pe geam… îţi închipui ce păţeam dacă mă prindea aviatorul la nevastă? A doua oară a fost cu minerii. Eram în podul Universităţii cu camera de luat vederi în mână. Când i-am auzit că se suie pe scări, am vrut să dosesc camera după nişte grinzi, voiam să salvez înregistrările; dacă nu mi-o luau, deveneau istorie… După ce-am pus camera acolo, la fel mi-am făcut semnul crucii, văzusem doar ce se întâmplase jos cu bucureştenii şi mă aşteptam şi eu s-o păţesc la fel, cum de altfel am păţit-o… Aici am făcut la fel semnul crucii şi după toate câte am păţit, uite că am scăpat cu viaţă. Şi a treia oară eram la liceul militar, făceam trageri la Breaza, un

nenorocit nu m-a văzut că sunt în dreptul ţintei de ochire şi a tras ca prostul… Mi-a trecut glonţul pe la urechea dreaptă… «Bă, nenorocitule, l-am strigat, mă împuşti?» El n-a auzit şi a mai tras odată. M-am culcat la pământ şi mi-am făcut iar semnul crucii… Dumnezeu m-a salvat de trei ori! şi acum îl fac iar pentru tine, pentru noi! Eram pionier şi vine un activist de partid la şcoală. Ce vrei să te faci, tu, Porumbacu? mă întreabă. Popă, tovarăşe! Îmi băgase în cap Tata-Popa că e cea mai frumoasă meserie. Păi popă cu cravată de pionier la gât? insistă. Păi atunci sunt mare şi nu mai am cravată! şi o ceartă pe învăţătoare: Slabă muncă politică, tovarăşă…

— Zici că eşti de acord să facem un trust de presă, tu cu postul de radio şi cu ziarul, eu cu televiziunea. Am vorbit cu Crivăţ. I-am spus cine eşti. Te cunoştea din presă. Ia-l că e bun! zice. Ce părere ai?

— Eu am o părere excelentă, dar…

— Nicio problemă, ne-a dat libertate totală…

Închid paranteza.)

Revin la ale mele. Mă cheamă patronul la telefon. Azi e joi. Mâine vrea să ţină o şedinţă cu toţi salariaţii. Îi spun şi lui Marian. «Poate vrea să ne îndoctrineze!» – zice. «Nicio problemă! îl vedem în ce ape se scaldă!» Vineri ne strângem toţi în Club. Apare el. Umil. Un om şters. Cu două fire de păr pe chelie. Îmbrăcat impecabil la costum şi cravată. Şchioapătă. Se sprijine într-un baston. E un singuratic, fără nevastă, fără copii. Umblă prin Deltă cu un iaht. Îi place singurătatea apelor. «Dagii meu, zice, nu vreau să vă reţin. Eu sunt un om simplu. Mi-a pus Dumnezeu mâna în cap. Am avut bani şi i-am depus la FNI. Am avut inspiraţia să-i retrag la timp şi i-am triplat. Nu i-am furat, cum zice lumea. Dacă îi

furam eram la puşcărie. Şi vreau să-i pun în slujba ţării… M-am gândit să înfiinţez acest post de televiziune împotriva hoţilor. Nu toleraţi politicianismul, corupţia şi furtul. Scoateţi pe ecran toată mizeria din ţara asta şi arătaţi cu degetul către politicieni, către justiţie, către poliţie şi către guverne. Nu vreau să dau nume. Nu sunt de partea niciunui partid. Peste tot sunt corupţi. Pe ei!» Atât a zis şi a plecat. Misterios. Patriot. Doamnee, pe gustul nostru! Marian s-a închinat iar. Zice:

— Aveam altă impresie…

— Adică?

— Adică aşa cum vorbea lumea că…

— Domnule, chiar dacă i-a furat (banii), zic eu, faptul că-i pune în slujba unei idei nobile e de bine! O conştiinţă din cele multe trezită la realitate! Omul şi-a oprit cât i-a trebuit şi gata!

— Eu nu ştiu ce-a visat omul ăsta! termină Marian, scărpinându-se în cap.

Lumea pleacă. Tace. Să-şi facă fiecare meseria bine şi să fie mulţumită.

— Mariane, pe tine te pun director de programe! Nevastă-ta cu nevastă-mea o să prezinte ştirile. La clubul politic îl voi numi pe Ruşescu, e un bun ziarist. La artistic pe Loredana. Restul vom mai vedea. Pe mâine!

Dar ce-l interesează pe cititor organizarea noastră? Viaţa, cum pulsează ea! Despre mine şi despre Diana, despre Bucureştiul care-i cuprins de febra înnoirilor, clădiri, vile, restaurante, hoteluri, maşini, străzi asfaltate, gropile din Ferentari cu ţiganii, mall-urile cu mărfuri din toată lumea, tranzacţiile imobiliare, bursa de valori, femeile frumoase,

divele Bucureştiului care se dau în vânt după baroni, curvele de pe centură, hoţii de buzunare, spărgătorii de case, vânzătorii şi consumatorii de droguri, violatorii, prostituatele de lux, funcţionarii, Miticii, Piticii vremii, cântăreţii de manele, regii rromilor, politicienii, Vali Vijelie, Guţă, lăutarii din Clejani, foşti miniştri care fac tura pe la Parchet, Gabi, regina filmelor porno, dansatoare de flamingo, circari, popicari, ruletiştii de prin cazinouri, cerşetorii, copiii străzii, poliţiştii, florăresele, mişţocarii străzilor, ţiganii, etcaetera…

Dar să încep întâi cu mine. Am plecat cu Diana dintre această faună pestriţă la ţară. După ce ne-am aranjat treburile, ne-am hotărât să facem nunta la ţară. Adio garsonieră o săptămână! Locul nostru de paradis unde i-am rupt Dianei floarea tinereţii, fără să-mi mai arate cămaşa de noapte pătată de sânge pentru a mă convinge că a fost fată mare. Din Bucureşti am plecat cu maşina noastră nouă, făcută aproape cadou de patronul nostru, domnul Crivăţ. Vâjjj pe autostrada soarelui vreo sută şi ceva de kilometri până acasă. Doamneee, şi ce primăvară! Ruptă din pânzele lui Grigorescu. Cu soare şi verdeaţă, cu flori, cu multă lumină cum nu mai văzusem demult. Am oprit maşina într-o poiană la marginea pădurii şi Diana a rămas înmărmurită. Niciodată nu ascultase cântecul privighetorii. «Taci din gură!», mi-a strigat ea şi asculta ca nebuna la suişurile şi coborâşurile glasului acela dumnezeiesc al păsării care plutea în înaltul cerului în seninul albastru al primăverii. Ghiocei, turcaleţi, brebenei, gâze, păsări, fluturi, popoare ale pădurii care renăşteau acum din pământul reavăn care mustea sub zăpada proaspăt topită, şi-o verdeaţă de-ţi intra în ochi,

proaspătă şi crudă de-ţi venea s-o paşti ca dobitoacele. Pe la douăsprezece am ajuns acasă. Mama şi tata în poartă. «Ce e, mă, aţi venit?» - m-a întrebat tata, parcă nu m-ar fi văzut. «După cum vezi! Ea e Diana!» «Care, mă, Suzy aia despre care-mi povesteai?» «Aia!» «Păi parcă terminaseşi cu ea?» «Ce să-i faci, termini, o iai de la început, asta e viaţa! Cum staţi cu nunta?» «Bine! am cumpărat doi porci şi-un viţel, am tocmit lăutari, bucătari, cortul, fac şi două frunzare, am vorbit cu un pădurar să-mi aducă frunză proaspătă de stejar…» «Cât vă costă? Acum am bani, pot să…» «Stai pe pace, zice bătrânul, o nuntă fac şi eu cu băiatul!» şi apoi se întoarce către Diana care-i zice «Sărut mâna!» şi dă să i-o sărute: «Să trăieşti, tată! lasă că la noi la ţară nu e obiceiul!» Am intrat în curte. Curtea largă şi străină de mine, parcă nu mă mai cunoştea. Iese şi mama: «Asta e, mă?» Adică asta e nevasta. «Asta, alta mai brează de unde să iau?» «E frumoasă, maică!» Se duce la ea şi o pupă cu mustăţile ei. O ia de gât şi o strânge în braţe. «Pupa-o-ar mama de fată, parcă e pe gustul meu!» Sar şi privirile vecinilor peste gard. A venit Paul cu nevasta de la Bucureşti! Ochii mari printre uluci. O fi chioară, o fi şchioapă, o fi surdă, o fi mută? E cocoană de oraş cu pielea colilie! Are maşină americană. Şi fustă scurtă. Şi e boită toată! «Cu băutura cum stai tată?» «Bine, vine la timp proaspătă. Am vorbit cu Bigică de la bufet şi o aduce atunci!» «Voi v-aţi luat de-ale îmbrăcăminţii?» «Ne-am luat. Diana are rochia de mireasă în geamantan iar eu am costumele în portbagaj. Trebuia să-i fi luat şi lui taică-tău un costum mai bun…» «De ce nu mi-aţi dat un telefon?» «Uite c-am uitat, ne-am luat cu treburile şi-am uitat!» Curtea pustie, grajdul pustiu. «Nu mai aveţi vacă?»

«Cine s-o mai îngrijească? Ăsta bătrânu'?» Am intrat în casă. Casa copilăriei. Aici, Diano, am copilărit eu. Ăsta e patul în care dormeam. Uite poze cu mine pe toţi pereţii. Paul mic într-o cămaşă. Paul pionier. Paul la o adunare de detaşament. «Eram conducător de detaşament!», mă laud eu. Apoi Paul elev la liceu. Tabloul de sfârşit de promoţie. Un adolescent în spatele celorlalţi pitit după diriginte. După care anii studenţiei… Diana priveşte mirată. Parcă a intrat într-o poveste. Se uită prin casă. Pereţii, laviţa, macatele de pe pereţi, grinzile de lemn cu şomoioage de busuioc care miroase frumos. Hornul, soba de teracotă făcută în ultimul timp, televizorul, aparatul de radio Pionier de pe timpul copilăriei mele… Toate rămăseseră încremenite, parcă nu trecuse o revoluţie peste ele. Mama ne-a chemat la masă. «Vreau masa cea mică cu trei picioare» – am rugat-o eu. Nu mai mâncasem pe ea demult. Mi-e aşa de dragă. Intră în bucătărie. Bucătăria străluceşte. Mămăliga din tuci miroase a proaspăt, aburii ies pe hor, sarmalele colcăie în cratiţă. Jumărelele sfârâie în tigaie. Aşa cum îmi plăceau mie, un pic grase şi moi, îmbulzite cu mămăliguţă. Fripturica sfârâie în frigare pe jarul din plită. Doamneee, ce viaţă frumoasă şi simplă! «Aşa mi-ar fi plăcut să trăiesc şi eu», îi spun Dianei. «De ce n-ai rămas aici?» – se miră ea. «Ce să fac aici? Să tai frunză la câini?» «şi ce brânză faceţi voi pe acolo pe la Bucureşti?» – ne întrebă tata. «Aveţi cablu?» – îi întorc eu întrebarea. «Avem, ne-au băgat acum proaspăt!» «Ei, cereţi să vă bage şi postul TVC şi ai să vezi ce brânză facem!» «Nu cumva v-aţi dat şi voi cu ei?» «Adică cu cine?» «Cu hoţii ăştia!» «Bă, tată, nu toată lumea e hoaţă! mai e şi câte unul cinstit…» «Rar de tot, copile! A fugit cinstea din ţara noastră

pe alte meleaguri!...»

După masă am dus-o pe Diana prin grădină. Era un balet de pomi în floare pe-o muzică de Chopen. Bâzâiau gâzele. Jucau fluturii tontoroiul pe marginea unei poiene cu flori, mustea pământul, sângele lui se topea în razele soarelui. Am aşternut un placard şi ne-am aşezat jos în această lentoare. Am luat-o pe Diana de gât şi am sărutat-o. M-am uitat înapoi, în curte, să nu mă vadă tata. Să nu ne vadă adică. Diana se dezbrăcase şi rămăsese în bikini. Făcea plajă. Cred că tata nu văzuse niciodată o femeie goală. Dac-o vedea pe Diana, zicea c-am înnebunit. Dar noi nu înnebunisem. Venisem doar la ţară să facem nunta. Între timp am primit un telefon. De la patronul nostru Crivăţ. «Aţi plecat, hoţilor, şi mie nu mi-aţi spus!» Credeam că ne mustră c-am lăsat totul baltă şi-am fugit. «Aveţi naşi?», mă întreabă el. «Avem, dar ne mai trebuie!», i-am răspuns eu, bănuind ce vrea să ne propună. «Vreau să vă fiu naş» – zice. «De acord!» – închei eu euforic şi-i spun şi Dianei. «Bine dragă, dar n-are nevastă!» – mi-o întoarce Diana. «Găseşte el vreo fufă pe post de naşă!» Bani să iasă. Doi naşi nu strică. Vine nunta. O nebunie. M-am pomenit cu toată gaşca peste noi. Patronul nostru venise cu un Ford ultimul tip. Drumul tot se umpluse de maşini grele. Lumea bună a Bucureştiului coborâse pe ulițele satului. Coconet din noua protipendadă. Marian cu Andra îmbrăcaţi la opt sute şi-un pol. Zaraza, femeia fatală. Zugravu, fostul preşedinte al Ligi studenţilor, cu o barbă de patriarh. Nu-l mai văzusem de optsprezece ani. Anca Dinu (cred că divorţase şi acum era disponibilă, îşi schimbase numele cu cel de fată), Dâncu, conducătorul de doctorat al lui Marian cu nevasta, o ardeleancă focoasă (dar şi frumoasă), secretarul

de stat, Răuţu, Maria, sora Andrei, mătuşa Andrei de la Toronto cu soţul şi directorul ziarului, doctorul Florescu. Toţi salariaţii mei de la televiziune cu aparate de filmat. «Maică, vine mama la mine, unde culci tu atâta lume?» «Lasă-i, mamă, că n-au venit să doarmă!» Curtea plină. Muzica face scandal, cântă populare. Tot satul s-a strâns la poartă. «Mie mi-e ruşine să mă îmbrac în rochie de mireasă!» «De ce?». «Se uită ăştia la mine ca la urs!» «De-aia e nuntă, zice mama, să se uite!» şi soacră-mea trage de rochia Dianei să intre pe cap. E prea lungă. Cine-i ţine trena? Unde sunt domnişoarele de onoare? Florile, lumânările, naşii, oglinda, banii pentru popa, beteala, mirele, colacii, bradul, cordelele, vadra, udatul şi celelalte.

Apare o trăsură cu cai albi. Opreşte la poartă. Gigel coboară maiestuos într-un costum alb. Ăsta îmi mai trebuia. «Păi bine, măi vere, tocmai pe mine să nu mă chemi?» De unde dracului a mai apărut şi ăsta? Dacă se îmbată îmi strică toată nunta. Are o barbă de patriarh, albă. Mă scuz şi plec. Îl las să se desfăşoare. Îi place să vorbească despre Italia. Cu ce-a rămas el de pe timpul când avea fundaţia Dante Alighieri. Despre Florenţa, Neapoli, Veneţia… De altfel când e treaz, îi zice bine. Om de cultură. Când se îmbată schimbă registrul. Înjură şi face toate femeile curve. Iar pe bărbaţi dobitoci.

Nunta la ţară e ca un spectacol de păpuşi. Dimineaţa, tineretul cu bradul. Pe Diana o strâng pantofii. Pe şosea e un praf de-l tai cu cuţitul. Apoi cu vadra plină cu apă. «Lasă-mă, domnule, cu toate obiceiurile voastre prosteşti!», se înfurie Diana. Mama o aude: «Nu sunt prosteşti, maică, aşa am pomenit din moş-strămoş!» «Paule, eu plec acasă şi te las cu

nunta baltă dacă mă mai supără ai tăi!» «Taci mamă din gură!», mă răţoiesc eu la mama. La biserică am plecat pe jos. Naşii în limuzina lui Crivăţ. Patronul şi-a găsit o piţipoancă tânără cu care se desfăşoară. Nu contează, bani să iasă! Urcăm dealul, tot satul după noi ca după urs. Lăutarii cântă. Cântece deşuchiate cu *of*, *of*, *of*, *să-i pun dop*, *de salcie*, *sau de plop*! Sau *ia-ţi mireasă ziua bună*… Diana trage o înjurătură, dacă şi asta va mai fi o zi bună… Ţine rochia ridicată cu o mână şi cu alta îşi şterge sudoarea de pe frunte. Face mărunt din buze la mine. Şi se uită cu nişte ochi de reptilă. Intrăm în biserică, ne primeşte popa, un popă tânăr la un sat bătrân. Privim picturile proaspete. «V-am plătit şi vouă, îmi şopteşte mama, două milioane pentru sfântul Gheorghe!» Mă uit pe pereţi într-o parte, lângă altar. Îl văd pe Sfântul Gheorghe pe calul lui cu sabia în mână. Jos: dăruit de familia Popescu Paul. Ce-oi avea eu cu Sfântu Gheorghe, nu ştiu! Începe slujba, devenim serioşi. Diana se reazemă de mine, nu mai poate să mai stea în picioare, o strâng pantofii. Ceremonia se scurtează. Ne pune pirostriile pe cap. Inelele. Ne dă să gustăm din vin şi din pâine. Ne mai şi păcăleşte. Lumea râde. Diana se strâmbă. Cutare iai în căsătorie pe cutare? Da, da! Cine-o mai face ca mine, ca mine să păţească! Diana răsuflă uşurată. La aer, afară! Se încinde hora. Intră orăşenii în joc şi nu-i mai opreşte nimeni. Lăutarii cântă îndrăcit. S-a încins tărâţa în toată lumea. Chiuie. Sar. Se tăvălesc prin praful uliţei cu sticlele pline pe sus. Apoi acasă la masă. Supa, sarmalele, mămăliguţa, fripturica, Ţuica de prună, vinul de buturugă şi printre ele câte-o horă, câte-un cântec, câte-un ciupit de femeie, câte-o ocheadă în dreapta şi-n stânga pentru a fura un zâmbet sau pentru a rumega în gând chipul

vreunei madone cu fusta pân-la cur. Ţăranii tac şi privesc înmărmuriţi la această comedie. Crivăţ al meu tace şi priveşte, îi place. Vede pentru prima dată o nuntă la ţară şi se minunează. Şi toţi orăşenii, scăpaţi din tortura betoanelor, zburdă ca nişte miei pe câmpie. Farmecul unei nunţi îl face muzica, lăutarul cu cântecele lui deşucheate care pune paie pe foc. Dizeuza, cântăreaţa, cu glasul ei de privighetoare care aruncă săgeţi peste inimile captive. Gigel al meu s-a îmbătat şi a început să-şi arate talentele. S-a luat de femei. I-am spus unui badigard: «Ia-l şi du-l în ieslea vacii. Încuie-l acolo să doarmă.» şi timpul trece repede. A venit unu noaptea. Vine tata la mine cu genta plină de bani: «Na, mă, poate scăpaţi şi voi de garsoniera aia?» «Ce-i acolo?» «Darul, ce să fie!» «Că de-acu, zice el cam ruşinat, o să vă-nmulţiţi şi nu mai aveţi loc în ea!» Curtea a rămas pustie. S-au topit toţi odată. Domnul Crivăţ a comandat elicopterul, nu mai vrea să plece cu maşina, cică i-au rupt gropile oasele. S-a ridicat la cer şi a zburat. Eu cu Diana ne-am dus în casă să ne culcăm. N-am avut loc, acolo erau capete peste capete şi picioare peste picioare. Probabil rude de-ale noastre. «Hai în fânar, Diano!» Miroase a fân şi dormim cu luna-n cap. Fânul miroase a flori de primăvară. A porumb copt şi-a trifoi crud. Se-aude sforăitul lui Gigel. Parcă e trenul de noapte. Diana se sperie. «Eu nu pot să dorm aici!» Am luat-o-n braţe şi i-am tras câteva săruturi până-am ameţit-o. sta adormit. Ne-am trezit dimineaţa cu roua pe noi şi cu toţi câinii satului limbăind pe mese şi pe sub mese. «Parc-a trecut apocalipsa peste noi!» – zice Diana plină de fân. Cocoşul cântă lângă ea un cucuriguuu lunguleţ. «Hai dracului de-aici că m-am săturat de ţara ta!» Am luat maşina şi-am plecat. Mama cu tata au

rămas la poartă plângând. «Când te mai vedem, fiule?» «Nu ştiu tată!» Ne-au orbit zorii, mergeam cu maşina în întâmpinarea soarelui. Mare, roşu, cu nişte raze de laser, urca pe cer ca o arătare preistorică. Şi Diana a adormit. Eu, cu gândurile rătăcite picotam pe volan, în torsul motorului. Doamneee, ce nuntă aiurită.

Mai târziu, pe la orele 11 când am ajuns acasă şi am dat drumul la televizor, am văzut propria noastră nuntă pe sticlă, cadou de la operatori. Am râs amândoi în pat ca doi tâmpiţi!

29.

P

e Zugravu, preşedintele Ligii studenţilor, nu l-am uitat. Persoana lui m-a fascinat într-atât încât i-aş închina întreg romanul. El a murit şi s-a născut ca un Făt-Frumos din propriile lui îngemănări. Nu-l mai văzusem de atunca din Piaţa Universităţii când veniseră minerii şi l-au înhăţat ca pe un borfaş de rând şi se vorbea că i-ar fi tăiat capul ca lui Constantin Brâncoveanu în Edikule. Se vorbea pe la colţuri de Universitate că-l luaseră şi-l duseseră pe câmp şi-i dăduseră foc cu benzină să nu mai afle nimeni de el. Un timp toată lumea a crezut acest lucru. După care au început zvonurile. Ba că ar fi în spital cu capul spart, ba că-l trimisese statul într-o clinică din străinătate să-i coasă capul la loc, să-i adune os cu os şi să i le dea la linie. Ba că e în puşcărie condamnat în secret pentru că organizase Piaţa Universităţii şi scrisese cu mâna lui «*Zonă liberă de neocomunişti*!» şi o pusese în centrul capitalei să vadă străinătatea în ce ape ne scăldăm noi, românii. După câţiva ani, unii vorbeau că s-ar fi înscris la Facultatea de Teologie sub alt nume, îşi lăsase

barbă, îşi făcuse ceva operaţii estetice să nu mai fie cunoscut şi se dăduse la fund ca un adevărat spion anglo-american. Cert este că Marian mi-a povestit că-l văzuse după vreo zece ani într-o librărie bisericească vânzând la cărţi sfinte. Avea biblii, Vieţile sfinţilor, Minunile apostolilor, cărţile părintelui Cleopa, şi alte şi alte asemenea broşuri. Marian l-a întrebat ceva şi nu a vrut să recunoască că este una şi aceeaşi persoană cu Zugravu. Ba mai mult spunea că nici nu-l cunoaşte pe respectivul. Şi atunci ne-am întrebat ce chimie s-a petrecut în sufletul lui de-i spălaseră minerii creierii atât de mult. Zice povestea că ar fi stat trei luni inconştient şi că după acel timp s-ar fi trezit altul. În acel timp visase ceva, un vis lung, că era preotul dac al lui Decebal şi locuia într-o grotă din Munţii Sarmizegetusei. Şi a venit Decebal la el într-o zi şi i-a cerut să-i spună cum se va termina lupta dintre el şi Traian. «E de rău stăpâne, cică i-ar fi spus Zugravu, îmbrăcat într-o manta neagră, ca un fel de Zoro, romanii ne vor cuceri, ne vor luat tot aurul şi ne va transforma ţara într-o provincie romană. Noi vom pieri toţi în lupte, de femei îşi vor bate joc, le vor necinsti, pe copii îi vor pregăti ca soldaţi în alte lupte, pe bărbaţi îi vor duce la Roma ca sclavi, iar aici vor stăpânii veneticii aduşi de el din toate provinciile romane: hoţii, borfaşii, criminalii, violatorii şi toţi nechemaţii din imperiu.» Când povestea el, se strângeau toţi bolnavii din spital pe lângă el şi ascultau numai ochi şi urechi la balivernele lui. Povestea cu lux de amănunte cum păzise el avanpostul de observare de pe râul Cerna să vadă când termină romanii podul ca să dea alarma în tabăra dacilor. Povestea de sacrificiile făcute de romani închinate lui Zamolsis, cum sacrificase mândreţe de copii

aruncându-i în sulițele soldaților daci ca sufletul lor să se urce la cer să-l îmbuneze pe Zeus. Cei din spital spuneau că nu se vedea piele de om pe el, era tot înfășurat în tifon, doar ochii ca două mari safire îi străluceau printre înfășurările tifonului și buzele care sporovăiau întruna despre acele vremuri. «Domnule, ăsta e nebun, își dădeau cu părerea unii bolnavi care mai știau ceva istorie, ăsta povestește totul din cărți, probabil că a citit prea mult la viața lui!» «Nu, domnule, intervenea altul, dumneata știi ce este metempsihoza?» «Cum o să știu eu ce e aia?» «Hei, uite cum e, sufletul lui de acum s-a dus în sufletul ăluia care zice el că e, adică al preotului lui Decebal! Un fel de migrare a sufletelor…» Ceilalți tot nu înțelegeau. Cum o să se ducă un suflet în altul? Sufletul, când mori, iese și se urcă la ceruri! «Ăsta e nebun, domnule, așa e domnu' doctor, ziceau ei când venea doctorul în control, așa e că e nebun și dumneavoastră nu vreți să ne spuneți?» «Nu e, fraților, le răspundea doctorul, și-a pierdut memoria…» El încă mai confunda pe mineri cu romanii și pe Constantinescu cu Decebal. Apoi îi dădea cu Ana Blandiana, cu Paler și cu Liilcenu cu grupul lor de dialog social… Îi recita versurile Anei Blandiana, rar, cu inflexiuni în voce: *Umblu prin mine/ Ca printr-un oraș strein/ În care nu cunosc pe nimeni/ Seara mi-e teamă pe străzi/ și-n dup-amiezile ploioase/ Mi-e frig și urât/ Nicio dorință de a călători/ Când și numai trecerea drumului/ E aventură. / Nicio amintire din alte vieți/ Întrebării/* «*De ce-am fost adusă aici*?» «A fost student la litere, domnule! zbiera unul pe pervazurile ferestrei de spital, așteptând mereu nevasta cu merinde de acasă. Voi nu vedeți că e tobă de carte!» «L-au nenorocit minerii în bătaie, sărmanul, îl mângâia un moș cu palmele

peste capul lui oblojit. Taci cu tata c-o să vie şi timpul tău!» «Timpul meu a venit, înnoda Zugravu dialogul cu moşul, eu sunt alfa şi omega, eu sunt cel ce va să vie, să judece vii şi morţi!» «Săracul, trecea o soră prin salon, dându-şi cu părerea, a luat-o razna de tot! Taci, don Zugravu, culcă-te şi odihneşte-te, i se adresa ea, că ai să te faci bine şi-ai să te duci acasă!» Când era timpul urât, când bătea vântul şi ploua se ducea la fereastră şi se uita pe geam la zbaterea naturii. Îi plăceau zvârcolirile naturii, vântul şi ploaia, furtunile şi grindina, încordările naturii când îndoia vântul vârfurile plopilor din faţa lui. Atunci privea şi se închina. Atât. Şi era mut. Şi rar zicea: *Plopule*, *plopule*, / *De te-ndoi şi te dezdoi*, / *Parc-am fi noi amândoi*/ *În bătaia vântului*/ *Roşi de dorul gândului*…

Trei luni cică ar fi stat el în spital după care a ieşit cu foaie de tratament sever la domiciliu. Al doilea an a dat la teologie. Nu l-a mai oprit nimeni. «Alegeţi-vă, cică le-ar fi spus el părinţilor, ori călugăria, ori Teologia!» Atunci ca să-l aibă aproape părinţii lui au ales Teologia, deşi nem de neamul lor nu avusească popi în familie. Între timp a vrut să se ducă în Valea Jiului să se împace cu minerii, să-i vadă şi el pe cei care i-au spart capul şi să-i întrebe: «Ce-aţi avut, măi fraţilor, cu mine? Ce v-am făcut eu?» Dar nu şi-a avut rostul această vizită. I-a explicat cineva mare din guvern că nu minerii sunt de vină ci fosta securitate pusă în slujba noilor stăpâni. Ei săracii au suflete pure; atunci au fost îndobitociţi de băutură. Manipularea a mers până acolo încât au crezut ce li s-a spus că din cauza ălora din Piaţă nu mai primesc ei salariile sau îşi pierd locurile de muncă. Din cauza lui Căposu, a lui Câmpeanu şi a regelui Mihai care au venit să ne

vândă ţara la capitalişti… Toate au trecut, i-a iertat, zice el, dar n-a uitat! Acum stă în această librărie a bisericii ortodoxe şi vinde la cărţi sfinte. Mi-a povestit Marian că a îmbătrânit, după optsprezece ani nu-l mai cunoşti. Riduri pe faţă, o barbă de patriarh, ochii au fugit în fundul capului, a intrat la apă, a slăbit ca un călugăr budist care se hrăneşte numai cu rădăcinoase şi apă. (Discurs politic: Domnilor, înainte de 89 am trăit pe timpul lui nea Nicu, geniul Carpaţilor, ca într-o coteţ de porci, a venit revoluţia lui nea Nelu, emanatul fostului regim comunist, care a creat noul sistem şi căruia i s-a alăturat, cu capitalismul lui de cumetrie şi cu baronii lui locali; a venit apoi omul meu din balconul Universităţii, profesorul Constantinescu, care zice că a fost învins de sistem, apoi Băsescu care se luptă cu sistemul… Dintre toţi îl admir pe marinar că poate să le ţină piept la toţi!)

N-a mai stat la librărie decât un timp, apoi i-a venit să plece în lume. Şi n-a plecat şi el spre Occident ca toţi tinerii, scârbiţi de noul regim, ci spre Indii, pe drumurile lui Mircea Eliade. S-a instalat undeva la marginea pământului în Deşertul Vrăjitoarelor, un loc arid, plin de oamenii fără caste care se mută din loc în loc cu corturi, cu căţel, cu purcel, cu femei şi copii. L-a dus un conducător de cămile în Deşert la vrăjitoare. Şi nu s-a mai despărţit de ele. Prima noapte a stat la foc lângă vrăjitoare, femeile au dansat pentru el toată noaptea şi i-au dat să bea ceaiuri parfumate (din haşişi şi marihuana). Şi s-a simţit în paradis. Vacile sfinte ale Indiei se plimbau printre ei şi oamenii le dau să mănânce din mână orez pe pietrele caldarâmului. Fumuri şi parfumuri plutesc în aerul închis, plin de praful şi nisipul aduse de vântul

oceanului. Siluete năucitoare de femei îmbrăcate colorat cu chipurile acoperite de sariuri se desprind din mulţime, chipuri ciudate cu părul vopsit, cu aurul pe la mâini şi pe la urechi şi picioare, îmbrăcate în culori ţipătoare (portocaliu, mov, violet, purpuriu, roşu aprins, albastru ţipător…) cu fuste largi până la glezne dansează macabru în jurul lui şi-i recită o imprecaţie către Budda. Ce puteri au aceste femei, astfel să-l facă pe Zugravu să-şi piardă în aşa hal minţile? Aceste femei au ceva straniu în ele, ochii lor sunt lame de oţel care străpung sufletul omului, ele înconjoară victima, o ameţeşte, şi o vrăjeşte cu falsele lor parfumuri şi cu cântecele lor în zdrăngănitul cristalin al brăţărilor de argint de la mâini şi picioare. Femei frumoase, dar primejdioase! Primejdioase prin magia lor, o ştiinţă secretă numai a lor; brăţările lor de la mâini şi de la picioare făcute numai din argint şi din aur sunt vrăjite. Sunt făcute de bărbaţii lor, meşteri aurari, numiţi patriarhi care le descântă ca pe nişte talismanuri. Fac fierturi din plante, uleiuri magice, poţiuni pentru tot felul de lucruri, Vindecă, dar aduc şi bolile în om. Îi pot lua minţile, cum i-au făcut lui Zugravu, numai uitându-se la el. Magia e darul lor. Magia, zic ele, e lumea aşa cum e. Dacă ştii cum e lumea, atunci poţi face cu puterea lor magică orice vrei. Poţi chema norocul sau îl poţi alunga, această putere ţine lumea în viaţă. «Shanti!», zice creola, «adu ceaiurile!» Jagmandra, căci aşa o cheamă, are ochi de viperă. «Shanti, te măriţi cu el?», adică cu Zugravu. Puterea şi măritişul sunt ca focul şi apa. Cum nu încap două săbii într-o teacă, aşa nu încape puterea femeii şi puterea bărbatului într-o singură viaţă! «Nuu!», zice Shanti. Avea 18 ani. E din Pushkar, deşertul Rajahstan, diavoliţă, faţă de maharajah,

scăldată în apele Gangelui, fiică a lui Budda Sakia Muni. Zugravu e sedus de ochii ei. Ar deveni robul ei. Are minţile plecate cu sorcova. Fata i-a luat palma în palma ei şi i-a descris cu lux de amănunte familia lui, trecutul şi viitorul, i-a spus totul despre rude şi despre prieteni, despre intimităţile lui pe care nu le ştia decât el, ce păţise el în ultimii ani… «Nu mai plec de aici fără ea!» – i-a şoptit el însoţitorului, cel care-l adusese aici călare pe cămilă.

E vis, e realitate, nici el nu mai ştie! Căci a aterizat pe aeroportul Otopeni într-o zi de toamnă din avionul de Bombai cu Shanti lângă el, de mână cu el. «Cine este ispita?», l-a întrebat taică-său, bucuros că fiul lui cel rătăcit s-a întors acasă. «E nevasta mea!», i-a răspuns el. A privit-o şi i s-a părut că alunecă printr-o poveste din «O mie şi una de nopţi» «El e baba!» s-a adresat lui Shanti şi Shanti i-a întins mâna cea firavă lui baba, lăsându-l fără glas. A privit-o şi i s-a părut un copil, creolă, cu un nas de porţelan, ochi care fulgeră ca nişte vârfuri de săgeată ce pătrund dincolo de tine. Un fel de ţigăncuşă cu fusta lungă şi viu colorată legată peste păr cu o panglică roşie. «Asta e indiancă, a zis el încet, văzând-o cu acea aluniţă în frunte. Din toată lumea de pe pământ fiul meu a găsit să se mărite cu o indiancă!» Le văzuse prin filme cum fură inimile bărbaţilor, dar niciodată în viaţa lui nu crezuse că fiul lui se va căsători cu o indiancă. A scos pegerul din buzunar şi i-a telefonat nevestei acasă: «Vezi că fi-tău s-a căsătorit şi îţi aduce un pui de indiancă acasă. Fă curat şi aşteaptă-ne cu masa pusă!» Nevastă-sa a crezut că glumeşte şi a intervenit iar la telefon. «Dragă, tu glumeşti sau spui lucruri serioase?» «Uite că de data asta nu glumesc!» «şi ce mâncare să-i fac eu fetei-ăştia?» «Ce

mănâncă, mă, nevastă-ta?» – îl întreabă bătrânul pe fiu. «Orez fiert cu lapte!» – şi începe să râdă, auzi «ce mănâncă, mă, nevastă-ta, mănâncă şi ea ca toată lumea ce mănânc şi eu!»

Când a sosit Marian la el la magazin a găsit-o pe Shanti şi a întrebat-o unde este el. Ea, mută! «Vorbeşte, domnule, engleza!» – zice ea pe englezeşte. Şi cum Marian nu ştia o boabă de engleză, a închis uşa pe dinafară şi s-a întors la Fundaţie. Mai târziu când s-a întâlnit cu el şi i-a povestit toată tărăşenia, Marian a rămas perplex. Dar viitorul lor tocmai de acum începe. El s-a înscris la cursurile MISA ale lui Gregorian Bivolaru şi a devenit un fervent yoghin şi ea cea mai căutată artistă de muzică indiană din ţara noastră cu glasul ei de clopoţel.

30.

st în: Guvernul a fixat alegerile: 1 iunie; Costel Busuioc marele Pavaroti din Carpaţi; Preşedintele în Suedia; Premierul nu renunţă la taxa de primă înmatriculare; Curtea Constituţională e de acord cu votul uninominal; Parlamentul dezbate legea ministerială; PRM şi cu PC supărate că nu vor mai intra în parlamment; PSD-ul în degringoladă, la timpuri noi, tot noi, adică Iliescu, Năstase, Mitrea şi Miki spagă. Mircea Geoană joacă sârba pe lângă ei: uite moţiunea de cenzură, nu e moţiunea de cenzură! PNL-ul şi cu PSD-ul şi-au dat mâna împotriva partidului prezidenţial, adică PDL-ul. La televizor antenele toacă mărunt pe Preşedinte. Comedii politice carageleşti! Agricultura merge prost, preţurile o iau razna, bani de la Uniunea Europeană, net, economiile ţării s-au dus pe apa sâmbetei. Văcarii în grevă la Ministerul agriculturii. La fel şi profesorii şi cercetătorii… Ţara lui Nea

Nelu alunecă la vale. Şi el duce tratative cu Rebengiuc. Pe ciolan. Uite, domnule, ce de subiecte! Acum e de mâncat o pâine în presa noastră. Trusturile de presă se iau la harţă. Fiecare cu baronii lor. Trei soldaţi români răniţi în Afganistan. După alt timp: sesiunea NATO la Bucureşti, toţi marii lumii la masă cu noi, se întinde umbrela de protecţie atomică şi peste ţara noastră, a venit şi Putin, încruntat, se răţoieşte la toţi, că ce, el şi-a retras trupele de peste tot şi NATO ce face? Se lărgeşte, se lăţeşte până la graniţa lui (şi asta cam aşa e!). Pe litoral Buch se plimbă cu Băsescu la braţ. Ce viaţă frumoasă şi colorată aici în buricul târgului. Numai că ne inervează restricţiile de circulaţie şi-ţi vine să dai cu pietre după coloanele de maşini care vin de la aerodromul de la Otopeni. Toată crema lumii s-a mutat în casa poporului a lui Ceauşescu. (Să se scoale el acum din mormânt şi să vadă cine benchetuieşte aici, ar zice: ce e cu dezmăţul ăsta, tovarăşi?). Eu ziaristul curios, nu m-am dus acolo să iau pulsul politicii (adică la casa poporului), m-am deplasat la *Timpuri Noi* une-şi desfăşoară activităţile nişte anarhişti anti-nato veniţi din Germania şi din Belgia pe care i-a luat poliţia la pocială. (Ce-aveţi, mă, cu ei, strigau unii, voi nu ştiţi că azi e liber să strigăm ce vrem? Habar n-aveţi ce-i democraţia, băi, mascaţilor! auzi, domnule, două sute de mascaţi împotriva a patruzeci de copii care încearcă şi ei să protesteze anti-nato. Halal democraţie!)

Zile de primăvară când însorite când înnourate; un aprilie capricios, pomii care şi-au desfăcut frunzele, oraşul care a înverzit (pe unde mai există pomi), lumea care trece grăbită, n-are timp pentru mofturi, ne înghite betonul, clădiri diforme până la cer, nori care plâng peste oamenii acoperiţi

de umbrele, câini vagabonzi, maşini care claxonează înnebunite, intersecţii blocate, poliţişti nervoşi, tramvaie care aleargă pe şine, făcând un zgomot infernal, guri de metrou pline de lume, Ţigănci care strigă ciunga, ciunga! chioşcuri cu ziare pe care nu le citeşte nimeni, găşti de cartier care-şi fac veleatul în umbra zidurilor, drogându-se şi cântând muzica lor favorită, pieţe aglomerate, nervi întinşi la maximum, înjurături, imprecaţii scabroase la adresa edililor care fac şi ei ce pot (lasă că vin ele alegerile!), haos şi dezordine într-o lume care încearcă să intre într-un normal care nu mai vine niciodată. Fişă clinică: Lorinţiu, nebun la spitalul nouă, repetă mereu ce-a spus apostolul Luca despre Iisus Cristos: «Nemo propheta în patria sua!», se visează în Imperiul roman şi-şi salută doctorii cu: «Ave Imperator, montori te salutant!», unde-i diplomatul cu euro? taică-său visează la Odette, franţuzoaica de pe timpuri, maică-sa, frumoasa Crina de odinioară, acum o băbuţă stâlcită de timp, îşi jeleşte odrasla toată ziua în bucătărie, Anca visează cai verzi pe pereţi, după doctorat se gândeşte să se recăsătorească cu Profesorul, cu Băjenaru Ion, care şi el la rândul lui are lapsus de memorie câteodată, uitând infernul prin care a trecut cu moartea nevestei, Gigel iubeşte toate babele din Silişte şi visează să scrie romanul vieţii lui, urmând din şanţ în şanţ, mort de beat şi fericit că trăieşte în lumea lui, Zugravu stă zile întregi turceşte pe o sofa şi face exerciţii yoga, admirând pe frumoasa lui indiancă care-i cântă «Avara-mu!», numai Marian cu Andra pare a fi fericiţi, o căsnicie reuşită cu doi copii frumoşi. Numai ei pare a fi reuşit în această viaţă.

— Au reuşit pe dracu', îmi şopteşte nevastă-mea, el

face mămăligă şi ea stă la telenovele în timp ce copii plâng pe lângă ei de foame! mai bine vezi-ţi de căsnicia ta că-mi întorci spatele cam des! Nici n-a trecut bine nunta şi ai început să mă uiţi prin piaţă, prin magazine sau prin buticuri! Te uiţi la fâţele alea care-ţi fac ochi dulci la televizor. Pe mine nu mă interesează ce le faci tu, dar acasă fii bărbat!

Hopaaa! Gelozia!… Ai uitat, dragă Suzi, sau Diana, prin ce focuri am trecut eu cu tine? Ai uitat când m-ai băgat în spital? Ai uitat când îţi plângeam paşii pierduţi pe la biblioteca universităţii? Atunci mi te închipuiam zeiţă şi tu-ţi băteai joc de viaţa mea! Fir-ar a dracului de dragoste care ne îmbată şi ne dezbată ca un drog! Ce-oi fi vrând, să mor cu tine-n braţe? Hei, uite că n-am s-o fac! Ce-oi fi vrând acum, să-mi bag capul în sac? Într-o căsnicie, această formă de tutelă e mortală… (Nu i-am spus-o direct, n-am avut curajul. E un mesaj pe care aş vrea să i-l dau.) La televizor cântă Loredana Groza, joacă rolul ei care-o prinde cel mai bine, de ţigancă. Nevastă-mea în bucătărie face clătite. Cu ce să fie? Cu dulceaţă de trandafir! «Mai dă, dragă, şi tu, televizorul ăla mai încet să ne înţelegem şi noi în casa asta!» Îl sting, mă inervează şi pe mine. Am intrat într-o lume coclorată şi grea: de artişti, de dansatori, de regizori, de poeţi, de cântăreţi, de politicieni, o lume care mi-e străină! şi ei îi place. Se răsfaţă printre ei.

Vine cu clătitele şi mi le pune sub nas. Înfulec una. Ea zice:

— Ce-ai avut, dragă cu familia Columbescu?

Tac şi înfulec, nu-i răspund nimic.

(Ce să am? Nimic! Nenorociţii de paparazi pe care i-am

invitat în emisiune să le dezvăluie viaţa. El, un papiţoi care seamănă cu un extraterestru. Picioare scurte, burtă mare, cap mic, nas coroiat. Mare industriaş cu părinţi din nomenclatura ceauşistă. E însurăţel de-al doilea la 45 de ani. Prima nevastă, cântăreaţă de muzică uşoară pripăşită la noi din fostul imperiu sovietic. La divorţ a motivat că nu-i ajunge penisul, e prea scurt. A doua e manechin, nici n-a terminat bine liceul şi s-a dat la el, a simţit că are avere. E tare diva! Picioare lungi, bust subţirel, piept gonflabil, faţă de gheişă, albă, cu ochi albaştri. A pozat goală în Italia de faţă cu patru artişti de teatru. Au prins-o paparaţii când făcea sex cu regizorul. Acum domnul Columbescu divorţează. Motiv: infidelitate probată cu fotografii.)

— Ce să am? îi răspund eu neveste-min-am avut ce le face, am lăsat emisiunea să curgă de la sine.

— Da, dar acum am auzit că divorţează!

— Şi ce sunt eu de vină? Să-i dea în judecată pe cei de la «Clik»!

— Cică le-a dat bani să retracteze totul!

— După ce i-a murdărit?

Înfulec o a doua clătită şi mă uit la nevastă-mea ca la un obiect străin. Mă întreb şi astăzi cum de ne-am reîntâlnit noi. După ce murise iubirea, după ce devenisem doi străini. Şi totuşi parcă face parte din viaţa mea. Deşi nu e ca fosta. Cu poftă de viaţă şi de sex? Atunci când a apărut ea pe uşa redacţiei, un copil, îmbrăcată într-o fustiţă albă, cu unghiile exagerat de roşite şi la mâini şi la picioare mi s-a părut fadă, lipsită de gust, parcă o înţoponase altcineva să-şi bată joc de ea.

— Ciudate mai sunt şi căsniciile astea! trage ea

concluzia despre menajul celor doi Columbescu. Şi cică a luat-o din dragoste…

— Când un bărbat în puterea cuvântului se căsătoreşte cu o copilă cu liceul neterminat crezi că a fost vorba despre dragoste? i-o întorc eu.

— Ia ascultă, dragă, tu ce crezi că e dragostea?

— Un sentiment stupid între două persoane de sex opus. În dragoste nu există balanţă. Atârnă întotdeauna într-o parte mai greu.

— La noi cum a atârnat?

— La noi s-au rupt talerele! După ce suferisei eşecul cu fostul tău iubit, ai venit la mine că mă cunoşteai şi te-ai gândit că am face o partidă bună. Noi ne-am luat din alte raţiuni. Şi poate că a fost mai bine…

Râde.

— Ştii că ai dreptate?

— Cum să n-am. I-am povestit şi lui Marian despre noi şi ştii ce mi-a spus?

— Ce?

— Că în căsătorie dacă nu-i dai partenerului libertatea de care are nevoie şi-l sufoci, întotdeauna eşuiezi… ştii când a fost el la doctorat acum câtva timp? Venind pe drum, a întâlnit o tipă şi a luat-o în maşină. Era profesoară şi făcea naveta. A avut o aventură cu ea şi i-a spus şi neveste-sii după câtva timp.

— Şi ea ce-a zis?

— Cică l-a întrebat: şi te-a mulţumit? Asta a fost totul… Fără gelozie, fără nimic. De la gelozie ajungi departe, la bătăi, la crime, la divorţ, la spital… Asta e societatea modernă…

— Dacă e asta, mie nu-mi place!

Îngurgitez o a treia clătită şi-mi fac programul în gând pentru a doua zi. Diana mă priveşte şi tace.

— La ce te gândeşti? o întreb eu într-o notă de umor.

— Mă gândesc ce-o fi în capul ăla al tău…

şi s-a terminat ziua. Scapătă soarele de după blocuri, cerul se albăstreşte şi se iveşte bătrâna lună printre fereastra de la dormitor. Ne culcăm să dormim căci mâine avem treabă. Piciorul mă junghie, doar el îmi mai aminteşte de revoluţie. În cap îmi revin acele clipe. Stăteam pe Pangrati în gazdă. Se trăgea de peste tot, de pe blocuri, din subsoluri, de la ferestre. Era un infern. Lunetiştii cu armele la ochi trăgeau.

Televiziunea făcea apel să mergem să apărăm Radiodifuziunea că e în pericol de-a fi ocupată. Am ieşit în stradă să privesc. Lume multă, toţi vecinii. Atunci m-a atins un glonţ. «Ce-ai, vecine?», am auzit ca prin vis. «M-au lovit, i-am răspuns, cred că a ricoşat un plumb în piciorul meu.» M-au luat pe braţ. «Salvareaaa!», strigau înnebuniţi. Salvarea nu putea veni. Mor, m-am gândit. Aşa de tânăr. Netrecut prin viaţă. Şi m-am văzut acolo la ţară, copil, jucându-mă pe câmp. Sub stelele nopţii, sub lună, în răcoarea serii. Era frumos sub poală de codru când culegeam flori, viorele, ghiocei şi brebenei şi făceam din ele coroniţe şi le puneam la feten păr, făcându-le mirese. Nunţi celeste sub clar de lună. Şi visam să mă fac om, să mă însor, să fac copii, să trăiesc şi eu ca toată lumea. Şi acum ce-am făcut? O vedeam pe mama şi pe tata cum mă jeleau în curte în tronul meu. Şi eu îmbrăcat de sărbătoare părăsind lumea ca un proscris la numai 18 ani. Îmi vedeam bradul cum îl jucau feciorii la răspântii, nunta mea, moartea mea, norocul meu. «Unde e

salvareaaa că moare!» – am auzit strigând o femeie. «Dă-mi cheile de la maşină!» – a zis unul mă reped eu cu el la spital, la Brâncovenesc. Acolo cunosc pe cineva!» Vâjjj, poc, trosc! «Stai, vecine, nu te mişca, stai pe spate!» «O-leee, o-leee, o-leee/ Ceauşescu nu mai e…» «Ce-are, domn'e?» – a întrebat doctorul. «E împuşcat în picior!» «Sărmanul şi e un copil!» «E student!» Vedeam stele verzi de durere. Şi pe lângă mine numai tineri răniţi, legaţi la mâini şi la faţă. Bolgie dantească. «… tu-le muma-n e… de terorişti!» – înjura doctorul, un tinerel îmbrăcat tot în alb cu o bonetă tot albă pe cap. «Ţi-au distrus gamba, Ţi-au spart-o!» – zice sec către mine. Trebuie să-ţi băgăm o tijă!» «Rămân fără picior, dom" doctor?» «Stai pe pace că vedem noi!» Apoi operaţia. Zile şi nopţi de chin. Trei luni de spitalizare în care am visat toate prostiile din lume şi-am văzut ce n-a văzut neam de neamul meu!…

Am pierdut firul poveştii trezit de vocea soţiei:

— Ce faci, dragă, visezi?

Am deschis ochii şi luna bătea în geam. Razele ei cădeau aproape perpendicular pe patul nostru. Am strâns-o la piept şi am sărutat-o. Pe nevastă-mea. Dulce şi caldă şi-nvăluită în mirosul ei de femeie. Am strâns-o la piept şi mi s-a făcut dor de ea, de femeia de atunci de care eram îndrăgostit. Doamneee, ce minune o mai fi şi dragostea asta…! şi ea a venit cu botişorul ei de mieluşel şi m-a sărutat, căutându-mă cu braţele prin acoperişurile cearşafului… «ştii atunci la nuntă când am dormit în fânar?», îmi şopteşte ea la ureche. «Da, cum să nu ştiu!» «A fost cea mai frumoasă noapte de dragoste; aveam tot cerul în cap şi mirosea a fân proaspăt cosit. Priveam luna cum luneca pe cer printre

stelele alea aurite, vena un aer curat de pe Valea Bucovului care mă narcotizase… Restul însă a fost deplorabil…» «Adică ce vrei să spui?» «Vreau să spun că un om care a trăit toată viaţa la oraş nu vede frumuseţea naturii aşa cum o vedeţi voi… De jos din grajdul vacilor încă mai venea miros de balegă…» «Cu tine am discuţii interminabile pe această temă, că la ţară e praf, că veceul este-n curte, că e noroi şi frig şi iarna trebuie să mai scoţi şi cenuşa din sobă… Dar toţi orăşenii ăştia de unde crezi că se trag? De-acolo de la balegă, de la coda vacii…» Dar vorbeam degeaba, Diana începuse să sforăie şi să viseze cai verzi pe pereţi.

31

E

u cu Diana şi Marian cu Andra în vizită la Crivăţ. Invitaţi de ziua lui onomatică. În cartierul Primăverii. Diana parcă e o madonă. Rochie bleu, lungă până-n pământ, cu nişte ochi albaştri, încercuiţi discret de un rimel negru care-i scotea în evidenţă. Avea pantofi de firmă, Marian îmi şoptise că dăduse pe ei vreo trei mii de euro. Încercam şi eu să văd pe ce dăduse ea atâţia bani şi nu prea pricepeam. O pereche de pantofi e o pereche de pantofi nu o toiotă la mâna a doua. «Ne-am boierit, Mariane, asta e!» Diana avea alte gusturi, ridicase un păr până-n slăvile cerului, îl unsese cu gel şi stătea ca pe o paiaţă. Nu ştiu dacă era mai urâtă sau mai frumoasă aşa, dar ştiu c-aş fi fugit de lângă ea dacă eram în alte împrejurări. Am lăsat-o în pace să-şi savureze propriile gusturi.

Am oprit maşinile în faţa porţii, o poartă mare din fier forjat pe care erau gravate două litere masive CV şi ne-a întâmpinat un bodigard cu un doberman după el. Porţile

s-au deschis automat şi individul ne-a făcut semn să intrăm. A apărut în faţa noastră o grădină precum grădinile din palatele franţuzeşti de pe văile Louarei, cu alei pe de o parte şi pe de alta pline cu trandafiri şi crizanteme, disciplinate în diferite figuri geometrice. După o pădure de brazi s-a ivit ca în poveste un palat de cleştar. O vilă cu tăieturi clasice, suplă, ca o femeie cu talia strunită-n încingători. Pe scară ne-a întâmpinat domnul Crivăţ, plin de vervă, într-un costum de zile mari. Tăcut. Vesel şi tăcut. «Bine aţi venit, domnii mei!», ne-a întins mâna şi le-a sărutat mâinile doamnelor. «Să vă fie de bine şi să trăiţi mulţi ani, fericiţi!», i-am urat eu şi în numele tuturor i-am întins un cadou: un ceas aurit şi două pipe pe care le adusese Marian din Turcia atunci când fusese în vizită ca director al fundaţiei. Ne-a primit în hol, unde aşezase o enormă masă. Prima impresia a fost că pătrundem într-o expoziţie de pictură modernă. Pe toţi pereţii numai masive picturi scumpe: Paul Cezanne, Casa spânzuratului de la Anvers, Paul Gauguin, Naşterea lui Cristos, fiul lui Dumnezeu, Marc Chagall, Van Gogh, Pablo Picasso, Femei care se scaldă, Giacomo Balla, Paul Klee, Amedeo Modigliani cu o «Cariatidă» – pastel pe hârtie, o imensă statuie, un Salvador Dalí, Venera cu casete, pe care o aşezase într-un colţ al sălii, luminată a giorno de o culoare galben-portocalie… Diana îmi şopti la ureche: «Omul ăsta trebuie să fie nebun!» «Taci, că ne-aude! i-am făcut eu semn. Andra nu-şi mai lua ochii de pe pereţi, sedusă de ce vede. Numai ea cunoştea toate aceste bazaconii de pe pereţi pe care un ţăran n-ar fi dat doi bani. Cochetase, ne-a spus, cu artele plastice, dar taică-său, mai practic o îndemnase spre filologie, un post de profesor era mai bun decât un decorator

pe la cine ştie ce fabrică de covoare… «Pitoresc şi sublim, zicea ea, un lucru nu este frumos în sine, ci în judecata care-l afirmă ca atare… Natura trece prin intelect şi o interpretează fiecare după voia lui… natura este sursă de stimuli… senzaţiile, stimulii, sunt ceea ce vedem noi acum…» «Hai, mai lasă-ne cu lecţia ta de arte plastice, o opri din efuziunea ei, Marian»

Domnul Crivăţ dispăruse pe undeva, probabil să-şi primească oamenii. Dar la masă ne trezirăm doar noi, două familii. În capul mesei luă loc sărbătoritul şi începură să curgă băuturile şi mâncărurile.

«N-am alţi oaspeţi, dragii meu, începu el. Oamenii sunt penibili; când ai bani, ori dau buzna peste tine, ori te ocolesc! Aşa că n-am mai invitat pe nimeni.» «Interesantzise Diana, parcă o mânca limbastaţi singur în atâtea opulenţă?» «După cum vezi, da! Am câţiva oameni care mă servesc, dar îmi place singurătatea…» L-am privit mai de aproape pe acest om, ştiam multe despre el, despre trecutul lui, despre familie, despre prieteni, despre tunul pe care-l dăduse la FNI, despre procesele deschise, despre preocupările lui. Privindu-l acum însă, mi s-a părut un om terminat, statură mică, cu faţa suptă, o mustaţă pleoştită, nişte ochi mici ca de şobolan, şchiopăta şi se sprijinea întrt-un baston aurit, numai hainele pocneau pe el, luceau. «Voi credeţi ce spun ăştia despre securişti? Securiştii au fost şi ei oameni! Au iubit, au avut familii, sentimente… Credeţi că la securitate era primit oricine? Teste peste teste, fizic sănătos şi minte sclipitoare… De ce credeţi că pusesem şefi de filiale la FNI numai oameni care lucraseră în securitate? Ăştia au minţi diabolice! Puteau să se descurce… Treaba mergea bine dacă

nenorocita aia de babă care răspundea de fond ţinea secretele în mână. Zvonul este mama tuturor relelor… Iată acum cu criza asta financiară, a pornit tot de la un zvon. Zvonul a prăbuşit bănci, creditele s-au restrâns; băncile la rândul lor au nenorocit industria! Aşa apar crizele, din lipsă de încredere… şi FNI-ul a fost prăbuşit tot de zvonuri. Îmi pusesem în gând să retrag banii şi să mă mut în Palma de Maiorca. Divorţasem de soţie, fetiţa plecase cu ea, rămăsesem singur şi voiam să mă mut undeva să nu mai ştiu de nimic. Eu am retras discret banii, noaptea, să nu fac panică. Degeaba! Cum aveam fondul cel mai mare, nenorocita a dat zvon în ţară că FNI-ul pică dacă eu îmi retrag banii. Şi atunci au început să-i retra A toţi. Într-o lună s-a prăbuşit totul… Cu ce am fost eu vinovat? se întreba el şi ne întreba şi pe noi. Cu bani aş putea cumpărat tot: femei, bogăţii, averi, fabrici, uzine, vile… Dar ce să fac cu ele? Am luat un iaht cu care mă plimb în singurătatea Deltei printre păsări şi nuferi… Cu restul vreau să fac cel mai mare trust de presă din ţară şi să-l pun la dispoziţia poporului. Şi voi trebuie să m-ajutaţi!», a încheiat el profetic. «ştiu că voi aveţi alte principii morale şi mă condamnaţi.» «Pe noi, interveni Mariannu ne interesează cum aţi făcut dumneavoastră banii, ci cum am putea să-i fructificăm mai bine în acest trust.» «Domnule, puse el capul într-o parteafacerile sunt afaceri şi în media! Dacă n-ai reclame, oameni, talent şi aparatură bună, n-ai făcut nimic! Trebuie să-mi faceţi un plan bugetar, cât costă cutare, cu cât plătim mia sau două mii, mă rog de salariaţi, ce programe faceţi, ce politicieni agreaţi, ce maşini cumpăraţi pentru corespondenţi, etcetera» Andra comentă în gând: «al dracului, ştie şi gramatică, nu zice eţetera ca

majoritatea analfabeţilor din parlament». Apoi tăceri. Se auzea zgomotul paharelor de cristal şi furculiţele ţăcănind în farfurii. Friptură de fazan, icre de Manciuria, vin de Bordo sau de Calabria, macrou, prăjituri şi alte marafeturi pe care noi nu le visasem. Îngurcitam în linişte ca nişte nemâncaţi privind pe pereţi la bazaconiile lui. Asta pe un fond muzical tremolat cu muzică din Enya. După câteva pahare cu vin, ni se dezlegaseră limbile. «Domnule Crivăţâl abordai euce simte un om când are atâta avere?» «Iată, domnilor o întrebare de ziarist, se amuză câştii ce simte? Că se clatină pământul sub picioarele lui… Banii pustiesc sufletul… şi-l dezumanizează pe om… Eu am fost un copil de om sărac, m-am înscris la securitate să am şi eu o soartă mai bună, şi, slavă Domnului, am avut-o, dar nu vă spun pe spinarea cui, pe spinarea altor oameni care nu-şi meritau soarta. Am trăit cu delaţiunea, cu crima nevinovată şi cu moartea în buzunar. Când a plecat Pacepa, am zis, bine că s-a dus, poate se va întâmpla şi la noi ceva… Dar nu s-a întâmplat, nenorocitul de Ceauşescu ne-a implicat pe toţi, mulţi au fost daţi afară… Meseria asta mi-a distrus personalitatea. Credeţi că mi-e uşor când aud: ăsta a fost un securist notoriu… Dar am sărit de la una la alta… şi doamnele poate vor să danseze…» Marian a invitat-o pe nevastă-mea la dans în privirile ascuţite ale Andrei. Eu m-am tras mai lângă domnul Crivăţ, îmi plăcea să-l incit la discuţii să-mi povestească din viaţa lui. «E damă bine nevastă-ta, vorba lui nenea Iancuzice, chiorându-se la picioarele ei să fii fericit cu o asemenea femeie!» «Mulţumesc! îi întorc eu vorbadar să nu credeţi că fericirea vine neapărat de la femeie.» «În primul rând de la femeie!», ridică el sprâncenele. Şi poate avea dreptate… Apoi

pauză. După care zise, uitându-se în ochii mei: «Popescule, eu în tine am încredere, ajută-mă să te ajut!» «În ce sens?» «În toate sensurile!» «Să nu mă puneţi să fac două lucruri: să fur şi să omor oameni!» «Eşti caraghios! Nu la asta m-am gândit eu. N-am pe nimeni. De nevastă-mea am divorţat şi i-am lăsat şi ei o avere, la fel şi fetei. Dacă eşti un om cinstit şi devotat, poate te paşte şi pe tine fericirea… Ca să nu bată lumea la ochi, îţi voi trece jumătate din acţiunile trustului ţie şi lui Marian, eu sunt bătrân, voi sunteţi tineri, aveţi alt viitor… Ce părere ai?» «Părere? E o mare binefacere pentru care vă vom pomeni o viaţă!» – rămăsei eu uluit. «Ăsta e sub imperiul vinului, am gândit, nu ştie ce vorbeşte!» Dar Marian şi cu Diana au trecut la loc şi ne-a stricat conversaţia. Diana s-a aşezat lângă mine şi Andra lângă Marian, am refăcut perechile, iar domnul Crivăţ s-a sculat şi a dispărut pe o uşă laterală. «Mariane, i-am şoptit eu, am dat de o comooară!» «Ce comoară, mă?» «Crivăţ ne face cadou jumătate din acţiunile trustului!» «Ai, nu mă-nnebuni!» «Pe cuvântul meu de pionier! glumi el. «Băi, acu la beţie omul poate să spună orice!» «Zău că vorbea serios!» Apăru domnul Crivăţ cu o sticlă în mână: «Pentru doamne am o băutură din Honu-Lulu, un fel de lichior făcut din plante exotice! Sper să nu mă refuze!» Cele două doamne întinseră paharele şi gustară din băutură. Eu cu Marian rămăsesem holbaţi unul la altul de pleaşca ce căzuse pe noi. Crivăţ ăsta ne deschidea o nouă viaţă, ne scotea din categoria bugetarilor cu salariu fix şi ne trecea în clasa celor de sus, alături de toţi potentaţii vremii. Ne amestecam cu cei care furaseră avutul ţării, adică pământul, petrolul, fabricile, uzinele, clădirile şi ce se mai putea fura. M-a cuprins un sentiment de vinovăţie când mă

gândeam că voi profita de banii celor ce-i strânsese leu cu leu să-i depună la FNI pentru a-şi clădi o viaţă mai bună. Unii voiau să-şi ia case, alţii maşini, tractoare, ustensile casnice, etc., alţii pur şi simplu, să şi-i înmulţească. Îşi vânduseră apartamente, aur, bijuterii, terenuri agricole şi fugiseră cu sacii de bani să-i depună la FNI-ul lui Crivăţ ca să-i înmulţească. «Am aranjat şi cu studiourile, ne mutăm în casă nouă, am cumpărat o parte din clădirile fostei fabrici Republica şi ne vom întinde pe câteva hectare» – aduse Crivăţ ştirea despre cele două sau trei televiziuni pe care avea de gând să le dea viaţă, stând permanent cu pegerul la ureche. «Guvernul a pus în vânzare clădirile dezafectate şi am aranjat cu un grof de acolo din palatul Victoria să le cumpăr eu, fără licitaţie. Domnul e sensibil la bani, i-am fluturat vreo câteva mii de euro pe la nas şi am încheiat tranzacţia! Trebuie să le renovăm, să le adecvăm trebuinţelor noastre şi apoi să ne mutăm.» «Bine dar ne trebuie nişte specialişti!» – îi şoptesc eu. «Nicio grijă, am contractat o echipă din Germania care vine cu tehnica lor. Voi numai trebuie să vă instruiţi pentru a o folosi.» Aşadar lucrul era serios. Nu erau vorbe spuse la beţie. De altfel tipul nici nu bea decât apă minerală. Diabetul lui nu-i permitea să pună pic de băutură pe limbă. «Vreţi maşini, vă dau maşini, vreţi elicopter, vă dau elicopter, pentru deplasări mai rapide!» – dădea el din mână tăind aerul din faţa lui în felii subţiri. Andra trase cu urechea la vorbele noastre şi se băgă şi ea ca musca-n lapte: «Ce ne trebuie nouă elicopter?» «Vă trebuie, doamnă, cine fuge primul după ştire, ăla câştigă retingul!» – conchise Crivăţ cu un glas spart, puţin restit. Marian îi făcu semn să tacă, să-şi vadă de taclalele ei cu

nevastă-mea.

Plecară târziu din casa lui Crivăţ, plini de euforie. Pe străzi tramvaiele şi autobuzele se răriseră, oraşul obosit de peste zi dormea sau se odihnea. Câţiva tineri, probabil ieşiţi din vreo cârciumă, mergeau de braţ ocupând toată strada, cântând un cântec deşuchiat. La trecerea celor două maşini pe lângă ei, începură să înjure şi să le facă cu mâna nişte semne obscene. «Asta e România reală, îi şopti Marian Adrei!» «Hai, lasă-i şi mergi mai repede că nu ştim ce fac copiii-ăia! Le-o fi urât să doarmă singuri…» Când am ajuns acasă se făcuse trei noaptea. De bucurie am luat-o pe Diana sau pe Suzycum vreţi –, în braţe şi am făcut o dragoste nebună cu ea ca în prima zi de căsătorie. Apoi am vorbit toată noapte de situaţia care ni se deschisese. «Nu trebuie să ne bucurăm prea mult: bucurie multă, înseamnă întrisatre!», îmi şopti Diana ca o Casandră. Adică de ce să fie întristare? Dacă nu eram noi, erau alţii în locul nostru, nu? Nu noi am furat aceşti bani, nu noi am înfiinţat FMI-ul! «Măăă, îmi şopti ea şmechereşte, aceste studiouri ale lui Crivăţ să nu fie un fel de «Moară cu noroc» a lui Slavici. Şi acum ţin minte ce zicea acea bătrână după dezastrul de la moară: «Omul să fie mulţumit cu sărăcia lui, căci, dacă e vorba, nu bogăţia, ci liniştea colibei tale te face fericit!» «Păi ce, dragă, noi suntem pe timpul lui Slavici? Cum vrei să te descurci în acest capitalism sălbatic?», i-o retezai eu şi încercai să închid ochii.

32

— A

looo! Doamna Crina?

— Da, eu sunt!

— Aici spitalul Obreja, vă rog să veniţi urgent că s-a

întâmplat ceva grav cu fiul dumneavoastră!

Crina se sculă, frecându-şi ochii, şi se duse repede ţa Radu:

— Scoală, dragă, că am primit un telefon de la spital că s-a întâmplat ceva cu Lorinţiu.

— Ce s-a întâmplat? sări bărbatul speriat din somn, ce-a făcut?

— Îmbracă-te repede şi hai cu maşina la el!

Radu îşi trase pantalonii pe el, cămaşa, şi se aruncă direct în pantofi.

— Hai, zise, că mă duc să pornesc maşina!

Veni şi Crina repede şi plecară spre spital. Între timp Crina îi dădu telefon şi Ancăi să-i dea vestea, dar Anca nu răspunse, probabil că avea telefonul închis.

La spital îi întâmpină sora de gardă. Doctorul de gardă dormea într-un salon dezafectat pe care voiau să-l transforme într-o sală de operaţii.

— Am primit un telefon să venim urgent că nu ştiu ce s-a întâmplat cu fiul nostru, care e internat aici, o luă Creina înainte.

— Cum îl cheamă?

— Lorinţiu!

— Nu ştiu, că eu acum am venit în schimb, dar staţi să întreb pe domnul doctor.

Sora ieşi pe coridor şi începu să ţopăie cu nişte tocuri înalte: Ţop! Ţop! Ţop! După un timp veni cu doctorul la ei în salon.

— Cine sunteţi dumneavoastră?

— Suntem părinţii lui Lorinţiu.

Doctorul tăcu, nu ştia cum să înceapă.

— Da, Lorinţiu, băiatul ăla internat acum o lună… Sunteţi tari? se repezi el cu mâna făcând prin aer o acoladă mare, un fel de paranteză în care trebuia să închidă întreaga poveste.

— Cât de tari pot să fie nişte părinţi! se repezi Crina să-i răspundă cu lacrimile în ochi, bănuind tragicul eveniment.

— Băiatul dumneavoastră s-a spânzurat! L-a găsit un pacient spânzurat în veceu de ţeava de evacuare a apei!

Radu şi cu Crina au încremenit, nu ştiau ce să creadă. Şi nici nu puteau să mai întrebe ceva…

— Păi cum s-a întâmplat, domnu' doctor? întrebă Radu dezamăgit.

— Acum pe seară, au luat masa toţi şi Lorinţiu a plecat la veceu. După o oră l-am găsit spânzurat, era cald când am pus mâna pe el. Am încercat să-l surescităm, dar zadarnic! Acum e la morgă.

Crina cu Radu începură să plângă în hohote.

— Trebuie să fiţi tari! îi sfătui doctorul care era obişnuit cu astfel de scene. Mâine veniţi să-i facem formele şi să-l ridicaţi de la morgă!

Crina cu Radu plecară tăcuţi spre clădirea morgii, voiau să-l vadă în această noapte. Prin capul femeii trecură clipele ei de viaţă cele mai frumoase cu Lorinţiu, după ce-l născuse, primii ani de viaţă, apoi anii de la grădiniţă când îl ducea de mână în fiecare dimineaţă pe străduţa aia îngustă, anii de şcoală, liceul, însurătoarea, naşterea nepoţelului.

— A rămas fără tată! izbucni Crina într-un plâns nestăpânitnepotul nostru a rămas fără tată!

Radu îi făcu semn să se urce în maşină. Morga era la

câţiva kilometri de clădirile spitalului, într-o pădurice de brazi, aproape de un firişor de apă care trecea, clipocind, pe lângă nişte liane. În capul lui Radu se desfăşura cea de a doua moarte de acum câteva decenii când se sfârşise cu prima lui soţie. Era tot noapte, tot o pădure, un fel de vâlcea, tot spre morgă, cancerul, imaginea fostei soţii ca o stafie aşezată pe nişte mese de ciment, un schelet, numai oase.

— Opreşte, odată, tu nu vezi că am ajuns! îl trezi Crina din visare.

O clădire neluminată la uşa căreia un om, mai mult o arătare, stătea ca o mogâldeaţă, sprijinit de tocul uşii. În figura lui, Radu văzu însăşi moartea întruchipată.

— Ce vreţi? întrebă omul, curios că acum în miez de noapte cineva îl deranjează.

— Avem pe cineva depus aici, a murit aseară! avu Radu puterea să-i spună.

— Nu ştiu eu, nu-i cunosc, mâine când o veni medicul pentru autopsie! Mortul trebuie spălat, îmbălsămat…

— Numai să-l vedem! îl rugă Crina cu glasul tremurând.

— Ce să vedeţi, un mort şi gata! se răţoi omul la ei.

Radu îi strecură în buzunar o bancnotă de o sută şi omul se muie.

— Veniţi pe aici să intrăm prin spate! Să nu vă speriaţi că aici mai sunt şi muribunzi care încă n-au dat ortul popii, dar până mâine cred că… Mortul dumneavoastră era tânăr, bătrân…

— Tânăr, tânăr…

— O fi ăla care s-a spânzurat!

— Ăla e!

— Ce-o fi avut, săracu'… poate trăia rău cu nevasta…

— Nu, nu trăia rău, era bolnav psihic!

— A-haaa, cu capul…

Apucă cu ei pe un coridor, aprinse lumina şi dintr-odată se treziră într-un infern al morţii. Lorinţiu fusese depus despuiat pe o masă de ciment cu faţa în sus, figura îi era schimonosită, ochii întredeschişi, gura cu buza de jos lăsată, parcă ar fi vrut să vorbească. Crina nu se abţinu şi începu să-l jelească.

— Băiatul meu, ce s-a întâmplat cu el, Doamneee!

(Radu în gând; să taci, că numai tu eşti vinovată, ce educaţie i-ai dat când îl lăsai cu toţi derbedeii străzii să umble zi şi noapte pe străzi… Tu îi dădeai bani pe furiş să-şi cumpere ţigări şi droguri… Tu te rugai de profesori, mituindu-i să-l treacă clasa… Acum culegi ce-ai semănat…)

— Mâine veniţi cu hainele de înmormântare să-l ridicaţi! îi lămuri paznicul clădirii, învăţat cu asemenea scene. Noi o să-l spălăm, o să-l îmbălsămăm şi tot noi o să-l îmbrăcăm… Dacă vreţi, o să-l bărbierim proaspăt, dar… de costă…

— Faceţi-i tot ce trebuie, domnule, că suntem şi noi oameni! îl imploră Crina. Apoi către bărbat: Auzi, Radule, să-i dăm şi Ancăi un telefon să-i spunem şi ei nenorocirea… trebuie să afle şi ea… şi scoase cu mâna, tremurându-i, pegertul din buzunarul hainei, formă un număr la lumina beculuiş şi o sună: Alooo, Anca, draga mea, tu eşti? (Da, eu! Dar cine e acolo?) Sunt eu, soacra ta, îţi dăm o veste tristă, mamă, Lorinţiu a murit! (Cum a murit când eu am vorbit ieri cu el şi era mai bine?) A murit, maică, a murit azi-noapte, l-au găsit spânzurat în toaletă! (Nu se poate!). Ba se poate,

maică! Anca rămăsese buimacă. Din mai multe motive. «O să zică lumea că s-a spânzurat din cauza mea! Tot ce-a făcut în ultimul timp, a fost ca o răzbunare pe propria persoană!» (Alooo, mai zise Anca, daţi-i telefon şi Mesalinei să ştie şi ea, livraţi-i-l mort, că la sfârşitul lui a contribuit şi ea!) Eşti răutăcioasă, maică, în astfel de momente, iartă-l şi tu! (Eu l-am iertat de mult, mamă soacră, acum să-l ierte Dumnezeu!). Mâine îl ridicăm, să vii tu cu un costum de haine mai bun! (Voi veni cu costumul de ginere!) – termină Anca şi închise telefonul.

— Ce-a zis, Anca?

— Ce putea să zică? Ironică ca întotdeauna! Nu poate să-l ierte nici mort!

Ieşiră afară. Răcoare. Cerul senin. Stele, luna îşi legăna obajii printre brazii din apropiere, tăcere peste tot, în depărtare se auzi fluierul unui tren de noapte, câini peste tot, în haite, amuşinau resturi de la bucătărie, Radu buimac visa, era pe altă lume, la bătrâneţe omul ar fi bine să se închidă într-o cutie şi să nu mai vadă şi să mai audă nimic. Blestem. Fir-ar a dracului de securitate la care lucrase el! I-ar fi stat mai bine muncitor într-o fabrică, ar fi stat alături de familie! şi-ar fi educat fiul cum ştia el, nu modelat după capriciile Crinei.

— Hai, domnule, sui-te în maşină şi dă-i drumul! Ai rămas aici stană de piatră? se răţoi Crina la el.

— Da, tresări el, scoţând cheile din buzunar, să mergem! (Eu nu ştiu cum voi ieşi din această nenorocirese gândea elstătea rău cu inima şi la fiecare emoţie îi făcea şicane. Da, eu eroul zilei, Radu Militaru). Şi se văzu îmbrăcat militar, imediat după război, urcând dealul pe la Leu, mergea

spre Maria în Militari. Dar ce să vadă? Numai case dărâmate, bombardate, linii de tramvai întortocheate care parcă strigau spre cer cu limbile lor durerea, străzi pline de gropi. Pe străzi lumea forfotea veselă, ieşită parcă dintr-o ciumă şi-şi întorcea privirile spre el, întrebându-se parcă: «ce dracu', domnule, ăsta n-a auzit de pace, de ce nu dă hainele alea militare jos de pe el?» Adevărul era că i se urâse cu ele, dar n-avea altele… Mergea agale pe stradă şi-i curgeau lacrimile, gândindu-se la ceilalţi ostaşi pe care-i întâmpină părinţii, fraţii, soţiile, copiii… dorea să întâlnească vecinii, rudele, prietenii, nu dormise de două zile şi două nopţi, sau mai bine dormise iepureşte pe o valiză de lemn a ordonanţei şi acea valiză parcă-i intrase în oase. Acolo avusese el primul vis. E uimitor cât de mult poate visa omul în câteva clipe. Nicio ştiinţă din lume nu e capabilă să explice ce legături neuronice sau ce arderi rapide se petrec în creier în astfel de clipe. Bunăoară pleca de la o realitate, o întâlnire cu Maria, era ea în carne şi oasegândea elo vedea, o simţea aproape, îi strângea mâna în mâna lui, o săruta, îi auzea glasul, vocea ei suavă, o striga, o mângâia, era o realitate şi, deodată, aşa din senin, sărea pe front, în mijlocul soldaţilor, despuiat ca un fachir indian cu un şarpe în mână, el, care niciodată nu putuse să stea lângă un şarpe; acum îl punea pe mâini, pe după gât, i se încolăcea uşor, îi simţea pielea rece de reptilă cum aluneca pe pielea lui şi cum îşi cască gura, şuierând cu limbile lui enorme ca nişte sfârcuri de bice pe lângă urechi, apoi săreau toţi în tranşee, foooc! striga unul şi toţi soldaţii întindeau puştile şi trăgeau, auzea bufniturile înfundate, i se agăţau de creier şi i se amplificau ca nişte ecouri într-o vale adâncă, pierzându-se uşor, depărtându-se, stingându-se.

Privea înainte să vadă dacă a căzut cineva şi culmea, o vedea pe Maria, parcă filmată cu încetinitorul, fugind desculţă prin nămeţii de iarbă, îmbrăcată într-o rochie albă, fugea ca nebuna pe linia orizontului, cu mâinile întinse spre el, cerându-i ajutorul, implora s-o salveze, Mariaaa! o chema el, te implor, stai, că nu mai tragem, opriţi, oameni buni, tragerea, striga el înnebunit de groază, opriţi tragerea că e Maria! apoi îi apărea în faţă figura idioată a unui ţigan care în toiul luptelor se scula şi juca şi bătea darabana lui, cântând: şapte mere într-o basma, şi-am plecat la Moscova, şi sărea într-un picior şi chiuia şi nu l-a atins nicio schijă, a trăit, s-a dus acasă la Bolintinu la nevasta lui şi la copii. Apoi tot în vis, îi apărea în faţă acel ţigan cu figura lui idioată, cu părul vâlvoi, şi-i striga: dom lent, să fiu al dracu' dacă vă mint, femeia e curvă, Maria aia e curvă, a avut de-a face cu toţi soldaţii din regiment, să n-am parte de ce văd înaintea ochilor dacă vă mint! A vrut să scoată pistolul şi să-l împuşte, chiar şi-a pipăit cartuşiera, după care s-a trezit în tramvai urcând dealul Cotrocenilor… şi toate astea în câteva clipe; aproape se întâmplau lucrurile simultan, ciripitul de păsări se amesteca cu trilul ciocârliei, parcul tot pe lângă care trecea era plin de verdeaţă, o verdeaţă neagră ca păcura, ieşită dintr-o geologie grasă, poate din pământul stropit proaspăt cu sânge sau îngroşat cu ciolane de carne de om, zburătăcite aiurea de suflul bombelor; gropi imense se căscau, aveai impresia că te înghit cu gurile lor lacome, gropi rotunde ca nişte cratere de vulcan ca într-o ploaie de meteoriţi căzuţi cine ştie din ce galaxie sau gropi lunguleţe făcute parcă de un bolid care săpase cu un imens rât pe orizontală… Când a ajuns pe strada lui, a găsit-o pustie. Din

casa lui nu mai rămăsese decât zidul dinspre miazăzi, din casa lui făcută cu trudă sisifică de maică-sa care-şi cumpărase câţiva meteri pătraţi cu bani câştigaţi cu palmele ei, spălând şi săpând pe la cei avuţi… Ce spectacol oribil îi deschidea viaţagândea el, dacă maică-sa ar fi avut un mormânt, acum s-ar fi dus acolo şi i-ar fi pus o floare la cap. Dar pe mama lui au cules-o bucată cu bucată şi-au dus-o la morga, aşa a auzit el prin vecini… De acolo s-a îndreptat el spre casa Mariei. Avea emoţii, n-o mai văzuse de aproape un an, ultima oară, cu o toamnă înainte, îl condusese la tren şi a stat aproape o noapte cu ea în Gara de Nord, stăteau cuminţi ca doi copii strânşi unul în braţele altuia, ar fi dorit ca acea noapte să nu se mai termine, să dureze o veşnicie. Dar n-a fost aşa, spre dimineaţă a sosit trenul de Braşov şi a trebuit să plece. Maria, cu mintea ei ascuţită a bănuit ceva, Radule „i-a zisdacă te va lua în război, eu am să te aştept, am să te aştept toată viaţa, te iubesc, Radule, fac parte din tine, din fiinţa ta, îţi jur, te voi aştepta şi mă voi ruga la Dumnezeu zi şi noapte pentru tine! Ultima imagine a ei i-a rămas întipărită pe retină. Se uita la ea de pe fereastra trenului când fata îi flutura batista şi uniforma de elevă îi juca ape-ape pe ea, peste picioarele ei zvelte, abia împlinite, căuta să-i zâmbească dar a podidit-o un plâns dureros care l-a făcut şi pe el să verse câteva lacrimi; dacă trenul ar fi mers mai încet, ar fi sărit din el s-o mângâie şi să-i şteargă lacrimile. «Aici şade Maria Popescu?» Privea acum strada pustie şi se aştepta să iasă cineva la poartă, poate Maria cu găleata de apă în mână ducându-se la pompa de apă. Dar poarta rămânea închisă, zăvorâtă. «A stat, dumneata nu vezi că sunt numai ruine?» Un moş obraznic care strângea ce mai

rămăsese din acele ruine. «Ce-ai cu ea?» «Era iubita mea!» «Din război vii?» «Din război!» Moşul îşi linse mustaţa şi-şi puse mâinile în piept, transfigurat deodată: «Te înţeleg, taică, numai iubirea a mai rămas sfântă după acest măcel!» «De ce?» «Maria s-a mutat cu toată familia la ţară!» «Unde la ţară?» «Dumnezeu ştie unde…» Apoi cum a plecat… Cum s-a prezentat la judeţeana de partid şi cum l-a trimis la fundul pământului ca activist de partid… În acel sat, Izvoarele, undeva la un capăt de lume, în marea câmpie, în imensa câmpie, undeva într-un sat pierdut după nişte spinări de dealuri a oprit GAZ-ul la poarta unui castel, pitit după nişte spinări de dealuri, într-o vegetaţie sălbăticită care mirosea a izmă de baltă; aici în această lume o cunoscuse el pe Crina Mardare. Fusese cazat în castelul Câmpinencilor, rămas pustiu, şi Crina venise în acea toamnă ca învăţătoare suplinitoare în sat. Aici îi prinsese iarna pe amândoi, o iarnă teribil de grea, cu viscole şi nămeţi până la streşinile caselor. În noaptea aceea cu viscol, Crina speriată de vântul de afară şi de zgomotul tăblăraiei care scotea nişte sunete infernale, bătuse la el la uşă şi-i spusese: «Tovarăşe Radu, mi-e urât, eu nu mai stau în camera aia!» Radu îi spusese: «Vino, fetiţo, şi stai pe acest fotoliu, dormi aici până mâine…» «Păi, da, dar ce-o să zică lumea…» «Tu ai dreptate, morala proletară…» «Mie nu-mi e de morala proletară, mi-e de lume…» şi se culcase pe un fotoliu, lână Radu Militaru…» şi au trecut anii, Crina s-a dus la facultate, la arhitectură şi Radu Militaru a rămas activist de partid la judeţeană până a întâlnit-o pe Maria la Mozăceni şi a fost sărbătoare mare… Deşi măritată, Maria a divorţat şi s-a căsătorit cu el. Apoi a fost recrutat la securitate în Bucureşti… Cât a trăit cu Maria? Douăzeci,

treizeci de ani, după care boala ei, cancerul şi apoi moartea… Acum l-a găsit Crina, ruinat, dezamăgit. Venise cu nişte proiecte ale oraşului la Judeţeană şi s-au întâlnit aici. Era o toamnă frumoasă, de sus de la judeţeană se vedeau frunzele castanilor cum zburau pe jos într-o frumoasă bejenie. Apoi întâlnirea de la restaurantul de la marginea oraşului. Când o reîntâlnise pe Crina era înfăşurată într-o manta albastră, un fel de mantou cu mânecile ascunse, pe cap purta o glugă trasă direct peste buclele blonde care-i cădeau în neorânduială peste frunte, ascunzându-i-o şi întinerind-o. «Toamnă bacoviană, Radule, şi timpul acesta e tot pe măsura vârstei noastre!», îi zisese ea şoptindu-i la ureche. Au tăcut, urcau domol peste dealurile care se desfăşurau de o parte şi de alta a micului orăşel de provincie. Voia s-o ducă pe marele platou de unde se vedea oraşul ca-n palmă. «Crina, nu-mi vine să cred că eşti tu!?», zisese Radu într-un târziu, când umbrele înserării se lăsase peste pădurile din apropiere. «Da, nu-ţi vine să crezi?» «Te-ai făcut frumoasă!» «Atunci nu eram? Sau… n-aveai ochi pentru mine? Da, ştiu, Maria… idolul tău… Iartă-mă că-ţi scârm prin rănile trecutului… şi Dumnezeu s-o ierte! Ce-ai mai făcut tu după viaţa de la castel? schimbase ea tonul discuţiilor. Ai fost rău cu mine, Radule, de-ai şti tu cât de îndrăgostită am fost eu de tine, şi tu n-aveai ochi pentru mine…» şi după o perioadă s-au căsătorit. A urmat plecarea lor prin diferite ţări şi naşterea lui Lorinţiu… Sub masca diplomaţiei el lucra la spionajul economic. Era foarte riscant, dar meritase. Adusese în ţară multe planuri tehnice ale unei uzine nucleare, proiecte chimice şi de utilaje de înaltă tehnicitate. Într-un timp lucrase şi la spionajul extern şi la anihilarea oponenţilor

ceauşişti. Acum se scârbise el de această meserie. Sub aşa-zisul patriotism, trebuia să omori oameni, să-i anihilezi, să-i urmăreşti… ştia ceva şi de Carol sacalul, omul lui Arafat care trebuia să-l omoare pe Pacepa. Dar lucrurile deveniseră foarte secrete, doar celula lor trebuia să aibă aceste informaţii. Şi acum? Ce se întâmplase cu viaţa lui, cu viaţa lor şi cu rodul dragostei lor, Lorinţiu? Se legaseră atâtea speranţe de acest băiat. Era singurul lor copil care putea să le alinte bătrâneţile. Erau întrebări la care nu le găsea răspunsuri. Ca om trecut prin atâtea, putea să îndure totul cu stoicism. Asta fusese odată… Dar acum la bătrâneţe, când toată schelăria corpului era dărâmată simţea că nu mai poate şi că i se apropie moartea.

A doua zi l-au ridicat de la morgă şi l-au dus acasă. A venit şi Anca şi i-au pregătit înmormântarea. O înmormântare discretă doar cu câteva cunoştinţe. La cimitir însă înmormântarea a luat proporţii groteşti. În timp ce-l coborau în groapă, apare şi Mesalina plângând lângă ei. Crina, când a văzut-o a început să zbiere:

— Ce-i cu tine, nenorocito! Numai tu mi l-ai băgat în mormânt!

Radu i-a făcut semn să tacă, dar femeia s-a aprins mai rău. Ca o leoaică rănită s-a repezit în părul Mesalinei şi a început să tragă de el şi s-o pălmuiască. Femeia, luată prin surprindere a început să ţipe:

— Ce-ai cu mine, femeie, neghioabă, mai bine te-ai uita la cea de lângă tine. Ea l-a nenorocit! În timp ce el muncea să-i aducă bani, ea se plimba prin parc cu Băjenaru Ion, colegul ei de la facultate! şi mai mult, dacă vrei să ştii, a fost şi cu el la odihnă în staţiune! şi aşa avea de gând să-l

părăsească!…

Anca a încercat un timp să se abţină de la orice discuţie, dar când a auzit-o că o împroaşcă cu noroi, a început să-i strige:

— Curvă ordinară, ai venit aici să ne strici nouă înmormântarea? Ai uitat de zilele petrecute cu el la mare? Ai rămas fără banii lui! Asta e! Uite ce i-ai făcut, l-ai băgat în mormânt! L-ai pus să intre în târg cu toate lepădăturile pământului până a intrat în atenţia poliţiei! Unde e, nenorocito, valiza cu bani, pe care-o caută poliţia? La interlopii tăi? Să scoţi banii că dacă nu, tu o să înfunzi puşcăria… Anca se inervase atât de tare încât urla pur şi simplu. După câteva clipe de tăcere, şi-a dat seama că a greşit. Ca să scape de aceste clipe penibile, şi-a luat copilul în braţe şi a plecat acasă, plângând.

În vârtejul acestor certuri lumea a început să se împrăştie. Radu cu Crina au rămas singuri să-şi plângă fiul mort, îngenuncheaţi pe mormântul reavăn.

33.

C

a ziarist, eu n-am încetat niciodată să fiu independent. Prima condiţie pe care i-am pus-o patronului meu a fost să nu-mi impună nimic din gândurile lui, ştiam că este în concurenţă cu regele petrolului, Dan Voicescu, şi că, deşi mâncaseră amândoi din blidele socialismului multilateral dezvoltat, se duşmăneau de moarte. De altfel şi televiziunile lor erau concurente. Acest Dan Voicescu pusese la emisiunile de seară nişte trâmbiţaşi care împroşcau cu noroi atât pe preşedinte cât şi partidul lui sub lozinca: «calomniază, calomniază că tot se va prinde ceva până la urmă!» De el nu

mă miram că fusese unul din marii securişti ai ţării care lucra la externe şi, după moartea lui Ceauşescu, pusese mâna pe banii răposatului şi pe ultima valută contra utilaje petroliere din Orientul Mijlociu. Îşi făcuse un imperiu de presă, ziare, trei televiziuni şi două posturi de radio, plus nu ştiu câte fundaţii pentru a-şi masca cu ele afacerile necurate. Când te afli între doi mari rechini care vor să te înghită, e greu să mai rămâi independent. Totuşi, eu, cu orice risc, voiam să rămân la mijloc. Nu voiam să fiu la comanda lui «eu te plătesc, eu te omor», orgoliul meu era prea mare ca să mă poată învinge. De altfel după vreo două luni, am primit o ofertă din partea lui Dan Voicescu să mă mut la trustul lui că-mi va da un salariu dublu, faţă de ce-mi dădea Crivăţ. «Domnule, le-am spus crainicilor lui, pe mine nu mă interesează prea mul banul, mie îmi place să-mi fac meseria cinstit. Am un contract cu domnul Crivăţ, eu cu Marian Porumbacu am luat jumătate din acţionariatul trustului şi vrem să ne facem meseria cât mai cinstit.» După refuz, au început să ne atace în ziarul lor, ba că suntem vânduţi lui Crivăţ, ba că ne-am băgat mâna în banii FNI-ului, ba că sprijinim pe preşedinte şi partidul lui… Au început să ne facă cum le venea lor la gura aia spurcată. În astfel de situaţie, poţi să mai fi independent? Până când să-i laşi să te calomnieze? Toată ziua era cu poporul în gură, că el, domnul Dan Voicescu, face ce face de dragul poporului care a sărăcit, el vrea echitate nu ca liberarii care i-au îmbogăţit pe-ai lor. Populism deşănţat! Ca să ajungă la putere să-şi poată face mendrele! Lucrurile s-au complicat când Marian Porumbacu, după un studiu de caz de câteva luni, a publicat în ziar un articol care arăta încrengătura mafiotă în care era băgat Dan

Voicescu. Aici intrau primari, poliţişti de grad înalt, procurori, judecători, oameni din lumea interlopă, parlamentari şi chiar patroni de presă care-l sprijineau pe Dan Voicescu, contra plată. A urmat un lung proces la tribunalul Bucureşti care s-a întins pe câţiva ani care, din «lipsă de probe» a fost câştigat de trustul magnatului. Marian Porumbacu a rămas să-i plătească despăgubiri de milioane de lei numitului pentru calomnie. În acest proces am fost târât şi eu ca şef al trustului Crivăţ, care la revista presei de la televizor am prezentat articolul cu pricina. După acest proces a început un război deschis cu domnul Voicescu. Mai întâi s-au luat de mine nişte gorile din garda lui; m-au urmărit şi m-au întâlnit cu maşina la intersecţia de la Universitate, lovindu-mi-o lateral în uşa din spate, dreapta, într-un accident stupid. La reconstituirea accidentului unul din martorii lui a declarat că trecusem pe roşu şi din această pricină se petrecuse toată povestea. Eu m-am înfuriat şi, neavând martori, am luat un gură-cască de pe stradă care văzuse totul şi l-am pus să declare ce văzuse. La început a declarat corect cum indivizii intraseră cu maşina în mine şi nicidecum nu trecusem pe roşu cum declarase unul din ei, ci pe verde. După care, la sfârşitul anchetei, gură-cască îşi schimbă declaraţia. Ce văzusem între timp? Unul din gorile îi înfundase buzunarele de bani să-şi schimbe declaraţia. Şi individul a întors-o. M-am consolat. Asta e lumea, ce să-i faci! şi am rămas tot eu să-l despăgubesc pe Dan Voicescu pentru pagubele ce-i făcusem la maşină, plus că m-am trezit cu o amendă usturătoare de la poliţia capitalei, inclusiv carnetul suspendat pe două luni. Altă dată Diana fusese urmărită de aceiaşi indivizi şi mi-a

povestit cum erau să dea cu maşina peste ea, chiar pe trecerea de pietoni de la Piaţa Romană. Cum era să mai fiu eu independent într-o asemenea lume. Un an de zile, eu şi Marian Porumbacu am muncit degeaba ca să plătim ceea ce nu făcusem, adică despăgubirile de la judecată şi amenda de la poliţie. Am avut noroc cu domnul Crivăţ că a fost şi el parte la toată povestea asta şi a plătit o treime din bani. «Lasă-i, băieţi, mi-a zis, că pe aceşti mafioţi am să-i storcesc între unghii ca pe nişte păduchi! şi asta în frunte cu gorila care-i suvenţionează!» De fiecare dată când mă duceam acasă şi mă culcam, în loc să dorm, mă gândeam toată noaptea la încurcăturile în care intrasem. Într-o noapte am visat un vis urât. Eram la Poiană cu Suzy sau Diana, imediat după ce plecasem cu maşina de la televiziune. Poiana nu mai era însorită, plouase şi se lăsase peste brazi o pânză deasă de ceaţă; era lume puţină, mai ales sportivi veniţi în cantonament şi boşi din Bucureşti la odihnă. Tinerii perechi-perechi se urcau într-un teleferic şi coborau spre Braşov; noi doi, eu cu Diana, ne plimbam peste tot, într-un fel de lună de miere, Diana mă ţinea de braţ şi-mi povestea ce făcuse ea acum nu ştiu câţi ani când fusese elevă şi se luase fostul ei iubit de ea. Purta o rochie lungă bleociel din mătase chinezească, adusă de mine dintr-un voiaj în China; îi stătea aşa de frumos cu ea, o întinerea şi o melancoliza, dându-i o aură regească. Visul părea un poem din Turgheniev, cu o natură sălbatică, desfăşurat pe un fond întunecos, tragic. Se lăsase seara şi eu plecasem cu Diana la dans, holul hotelului în care eram cazaţi se transformase într-o imensă sală de dans, lumunată a giorno, o muzică de viori se răspândea în noapte într-un ritm lent de vals vienez

şi perechi-perechi se legănau în ritmul ei exaltant ca nişte uşori balerini. Diana mă strânge de mână şi mă roagă să dansez mai vioi, îi plăcea aşa de mult valsul, era înnebunită după acest dans, făcea nişte rotocoale mari şi nişte piruete elegante şi graţioase încât atrăsese atenţia întregii săli. Valsul continua, deşi toţi dansatorii se retrăseseră pe margini; rămăsesem numai noi în admiraţia întregii săli. Muzica se înfierbântase, o vioară solo plângea parcă pe strune aproape de microfon, vibra până-n inimile noastre. Era valsul «Povestiri din pădurea vieneză» de Iohann Stauss şi noi doi, pluteam fericiţi, peste toată sala. La un moment dat muzica tace şi urmează un ropot puternic de aplauze: «Bravooo! Bravooo!»

Apoi deodată se schimbă planurile, eram la Veneţia, dar culmea e că nu mai eram cu Diana ci cu Zaraza, femeia din vacanţa la ţară cu care-mi petrecusem o vară. Eram tot într-o sală de dans, de data aceasta luminată puternic de mari candelabre de Murano. Se cânta un tangou uşor, Zaraza semăna perfect cu Diana şi purta aceeaşi rochie, lumina puternică făcea să-i radieze întregul corp de frumuseţe, atrăgând discret privirile pofticioase ale bărbaţilor. Reţinusem ideea că Zaraza era acolo într-o excursie. Şi mă întreabă: «Tu ai văzut Veneţia?» «Nu!», i-am răspuns eu cu capul pe umărul ei. «Cine vrea să-şi plângă singurătatea, să vină la Veneţia!», îmi şopteşte ea la ureche. «Ce legătură are Veneţia cu singurătatea?» – o întreb eu să văd ce-i în sufletul ei. «Veneţia e lacrimă, Veneţia e singurătate, Veneţia e fericire, Veneţia e mormânt şi mai mai presus de orice Veneţia e ireparabilul timp!» – zice ea tristă parcă recitându-mi o poezie la ureche. «Eşti fericit? Vino în Veneţia

şi plimbă-te pe lagune! Eşti nenorocit? Vino la Veneţia şi priveşte zidurile palatelor care plâng!» După care Zaraza dispare. Visul se continuă tot cu Diana, tot la dans. Un Picolo vine şi-mi şopteşte ceva la ureche, n-am înţeles ce. Diana se desprinde de braţul meu şi iese afară. Am aşteptat să vină de afară dar nu a mai apărut. Ies afară să o caut, dar afară era un întuneric orb, departe undeva se auzea fluierul prelung al unui tren. «Dianaaa!» – o strig eu cât pot, punând mâna pâlnie la gură. «Dianaaa!» – îmi multiplică văile munţilor ecoul numelui ei. «N-o mai strigaţi, vine acelaşi Picolo la mine, a venit un domn căruia ea îi zicea domnul Dan şi a rugat-o să meargă cu el!» «Cum era acel domn?» «Un domn gras, cu o figură de urangutan, parcă scăpase din junlele africane!» – îmi răspunde Picolo. «şi unde au plecat?» «Nu ştiu!» – mi-a răspuns băiatul indiferent. Eu am luat-o la fugă prin pădure, fugeam şi strigam: «Dianaaa!» «Ăsta trebuie să fie Dan Vasilescu… ăsta o taie şi o aruncă în cine ştie ce groapă ca pe Elodia!» – mă gândeam eu şi fugeam înnebunit s-o caut. Am coborât undeva într-o mare viroagă şi am găsit-o pe Diana înjunghiată, am încercat s-o ridic dar corpul ei era rece, doar sângele care i se prelingea pe piept mai avea un pic de căldură. «Nenorocitul ăla de Dan Voicescu mi-a omorât-o!» – am zis eu şi încerc s-o iau la fugă către un post de poliţie. «Tu eşti criminalul!» – sare un poliţist care picota pe o bancă. Tu nu vezi ce e pe mâinile tale?» şi deodată acel post de poliţie se transformă într-un tribunal, pe mine mă legaseră şi mă păzeau doi mascaţi. Eram la judecaţa propriului proces. Toţi strigau: «Criminalul! Criminalul!» «Domnule Paul Popescu, eşti acuzat de crimă cu premeditare, ucigând-o pe numita Diana în scenele voastre

de amor idiot!» «Apărarea? întreabă o femeie care înregisra dialogul dintre mine şi judecător. Apărarea are cuvântul!» «Eu mă apăr singur, am strigat eu, m-aţi legat de mâini şi de picioare, dar gura o am slobodă!» Eram foarte lucid şi îmi dădeam seama că este o înscenare. Voiam să-i înfrunt pe toţi cu logica mea aristotelică dreaptă, aruncându-le adevărul gol-goluţ în faţă. «Onorată instanţă, ştiu că vreţi să ascundeţi adevărul, dar adevărul este de partea mea! Diana este soţia mea, cum puteam s-o omor eu?» «Parcă ăla care-a omorât-o pe Elodia nu era soţul ei!» – strigă o voce din sală. Toţi de la hotel mi-au spus că a plecat în pădure cu un oarecare Dan. Şi ştiţi cine este Dan ăsta? Este marele magnat al petrolului şi cel care a făcut averile colosale din banii Ceauşeştilor! Eu am vrut să-l dau în gât pe acest mafiot şi uite unde am ajuns!» «Nu-i adevărat! strigă judecătorul în roba lui soioasă, tremurând, nu poţi dovedi cu nimic aceste scorneli!» Dintr-o uşă laterală iese însuşi Dan Voicescu şi strigă entuziasmat: «El a omorât-o, domnule judecător! Am fost acolo, onorată instanţă, când a înfipt cuţitul în corpul ei!»

«Nu mai e nimic de făcut, mi-am zis eu, nenorociţii ăştia mă bagă la puşcărie pe nedrept!» şi am strigat tare, să mă răzbun: «Asinus asinum fricat!», adică «Măgar pe măgar dezmiardă!» După care a căzut sentinţa: Zece ani de închisoare! şi m-am trezit cu inima bătându-mi tare. «Ce-ai, dragă, sare Diana de lângă mine, ce te-a apucat?» «Astă noapte am călătorit în infern, dragă! Bine că eşti lângă mine. Am visat că-ţi făcuse Dan Voicescu seama!» «Mai dă-l dracului, nu-ţi mai iese din cap fiara asta?» Nu, nu-mi mai ieşea!

Dan Voicescu ăsta e un soi de animal în două picioare

care vrea să mă strivească, să ne strivească; îi lipsesc doar părul preistoric şi colţii cu care să spintece. Nu-mi închipuisem până acum până unde poate merge răutatea oamenilor. Studiat biologig şi psiho-somatic părea un maniac depresiv cu înclinaţii maladive spre crimă, minciună şi intrigă. Acolo la şcoala lui de securitate învăţase toate metodele de tortură fizice şi psihice cu care opera în continuare, în plan civil. Dacă am început să-l visez, înseamnă că mi-e frică de el, mi-am zistrebuie să fiu mai precaut.

Voiam să ştiu mai multe despre el, despre trecutul lui şi m-am dus repede la tatăl lui Lorinţiu. L-am găsit deprimat, stând în fofoliu între nişte enorme perne, plângea urma fiului decedat de curând. Am dat impresia că mă duc să-l consolez, dar eu voiam să aflu cât mai multe lucruri despre Dan Voicescu. Doar fuseseră colegi de securitate şi în timpul revoluţiei jucaseră rolul de paji ai lui Ceauşescu. Asta până l-au văzut mort! După aceea şi-au făcut mendrele cum au vrut. De fapt numai Dan că Radu fusese debarcat şi trecut pe liber contabil la «Bumbacul».

— Timpul, domnule… toamnele astea mă înnebunesc… Am un romantism care-mi pune capăt… Mă junghie totul: mâini, picioare, cap, şi, ce e mai rău, nu pot să dorm noaptea! şi a mai venit peste mine şi moartea fiului… Pe ăsta îl aveam… îţi poţi dumneata închipui, eu, fost securist, omul de casă al lui Ceauşescu şi fiul meu în capul revoluţionarilor… Când pleca de-acasă îi spuneam să stea la locul lui, să nu intre în daraveli de-astea; totul fusese aranjat, Ceauşescu trebuia să moară… Serviciile secrete ale lui Gorbaciov şi americanii îi puseseră gând rău cu mult înainte…

— Pe domnul Voicesu l-aţi cunoscut?

— Pe cine, pe Dan? Bineînţeles, lucra în brigada 2 Europa centrală. Avea în subordine «Europa Liberă» şi dizidenţii din Paris! După Pacepa, a trecut la securitatea economică…

— Am avut nişte conflicte cu el! îi destăinui eu după intrarea mea la Tvi, mă tot încurcă.

— Fereşte-te de el! Are oameni infiltraţi peste tot, a stat bine şi cu Iliescu! Se sculă într-o rână şi aprinse o ţigară. Între timp intră în cameră şi doamna Crina:

— Iar fumezi, omule? Ce ţi-a spus doctorul să te laşi? Să vă fac două cafele…

— Nu mă mai interesează viaţatmi şopti elaş vrea să mor cât mai repede. Schelăria corpului se ruinează pe zi ce trece…

— Nu vorbiţi aşa, acum la bătrâneţe când să duceţi şi dumneavoastră o viaţă mai liniştită… După o scurtă pauză în care eu am dat ocol camerei cu privirea, am zis încet: dacă nu vă supăraţi şi n-aveţi secrete care nu pot fi destăinuite, mai daţi-mi relaţii despre Voicescu…

— Ce secrete să mai am eu după aproape 20 de ani de la revoluţie? îl dau dracului… Ăsta e singurul om care a ştiut să profite după regim şi după revoluţie… Cine a vândut petroul ţării când Jugoslavia era în embargou? Cine crezi că l-a omorât pe fratele lui Ceauşescu la Viena şi i-a înscenat spânzurătoarea? Cine crezi că a pus mâna pe averea şi pe banii securităţii de la Crescend? De unde crezi că a făcut el atâta avere? Numai pentru Carol sacalul a primit câteva mii de dolari… Se juca cu banii în perioada aceea! M-am întâlnit cu el la Paris prin 1984 şi mi-a spus că a intrat pe fir cu un

mare medic român care să pătrundă în casa lui Nestor Rateş de la «Europa Liberă», să-i deseneze planul pentru a o arunca în aer… şi după câtva timp am auzit că a fost bătută Monica Lovinescu… Avea ciracii lui… şi-i plătea bine! Era loial lui Ceauşescu, după ce plecase Pacepa! I-a încredinţat «Societatea Crescendo», puşculiţa lui Ceauşescu, apoi banii după vinderea evreilor… A fost o întreagă reţea…

Am stat mult de vorbă cu domnul Radu, îi plăcea să se destăinuie, să povestească din viaţa lui de pe când era activist de partid, secretar regional, apoi despre şcoala de securitate, despre misiunile lui în străinătate pe la diferite ambasate sub masca de consilier pe probleme economice. Apoi am trecut la patronul meu, Crivăţ.

— Ăsta, zice domnu' Radu, era alt tip: taciturn, nu-i scoteai vorba din gură nici cu cleştele. Dar i-a mers mintea cu FNI-ul, s-a pricopsit, băgând la apă femeia aia nevinovată… Dar am auzit că a cam luat-o razna. Domnule, prea mulţi bani te înnebunesc… E un singuratic, se plimbă cu iahtul lui prin Deltă de unul singur… L-a părăsit nevasta, copiii, avea o fată mi se pare, care a plecat cu maică-sa în Franţa. Mi-a spus cineva că are şi un pic de schizofrenie, a început să-i tremure mâinile…

— Taci, mă, din gură, nu-l asculta, domnule Popescu, a îmbătrânit şi tot copil a rămas! Tu ai schizofrenie şi nu el! sare nevastă-sa cu cafelele pe o tăviţănu vedeţi că-i tremură mâinile?… Câteodată o ia razna, pe arătură… Nu mai cunoaşte lumea… Pe mine mă confundă adesea cu Maria lui, prima nevastă care a murit de cancer…

— N-o lua în seamă, domnule Popescu, a devenit cicălitoare! Mă ceartă din orice… Mi-a interzis să nu mai

beau, să nu mai fumez, parc-aş fi copilul ei…

— Eşti mai rău ca un copil! Domnul Crivăţ e patronul domnului ziarist, nu-l mai bârfi că te spune!

— Nu-mi stă în caracter, doamnă Crina, să duc vorba de acolo-acolo! o asigur eueste adevărat că eu cu domnul Crivăţ am pus de un trust de media cu care vrem să revoluţionăm acest popor care nu mai crede în nimic. Educaţia, morala sunt la pământ… Toată lumea fuge înnebunită după bani… Banul guvernează azi lumea…

— Vorbeam de Crivăţ, reia domnul Radu discuţia de unde o lăsase, stăteam odată cu el în anticameră la Postelnicu şi ştii ce-mi spunea: – «cred că am să înnebunesc, domnule Radu!», aşa-mi zicea. De ce, măi, Crivăţe?

— Zice «visez noaptea numai crime, îl visez pe Carol sacalul cu cuţitul în mână, cum vrea să mă omoare…» Chiar aşa, măi, Crivăţe? «aşa e, Radule, zice, fiecare dintre noi avem câte un alt securist să ne urmărească şi la o adică să ne facă seama…» şi ştii că deşteptul ăla avea dreptate? De abia pe urmă am aflat eu că fiecare dintre noi era urmărit să vadă cum ne îndeplinim misiunile! Pe el l-a trimis la Viena în misiune diplomatică, după chestia cu Pacepa… ceva cu economia… Acolo a pus mâna pe toţi banii securităţii în 89 şi i-au făcut de petrecanie spânzuratului…

Radu în fotoliu, învelit cu un pled, îşi sorbea liniştit cafeaua şi o privea chiorâş pe nevastă-sa care-i făcea semne disperate să tacă din gură.

— Tu nu vezi, zice doamna Crina, că vorbeşte gura fără tine… El în 89 nici nu mai era în securitate, vorbeşte şi el din auzite, mi se adresează ea mie… De unde ştii tu? sare ea cu întrebarea în faţa lui.

— Am şi eu sursele mele! îi răspunde domnul Radu relaxat cu ceaşca de cafea în mână…

— Ai pe dracu'! Ai îmbătrânit şi tot copil ai rămas!

— O vezi, domnule Popescu, cum face pe nebuna, şi dacă ţi-aş povesti eu dumitale cum am găsit-o prima dată la castel o puştoaică suplinitoare într-un amărât de sat…

— Eee, cum m-ai găsit?

— În iarna aceea nenorocită când ai venit peste mine în cameră că-ţi e urât! şi eu ca un prost te-am culcat pe o canapea… Ca să vezi, domnule Popescu, soarta, ne despărţim, ea se duce la facultate, eu plec ca instructor de partid, îmi întâlnesc prima iubită, care plecase din Bucureşti la ţară, se măritase şi ea, apoi mă însor cu ea ca după 30 de ani, după moartea Mariei, căci o chema Maria, mă întâlnesc întâmplător cu doamna Crina şi mă căsătoresc cu ea… Ca să vezi şi dumneata întâmplare!

Crina ascultase toată această poveste în tăcere cu o aură de nostalgie pe faţă.

— Aşa e, soarta! a mai apucat ea să zică. Era îmbrăcată tot în doliu, purta o rochie neagră cu o eşarfă pe cap. Moartea fiului o îmbătrânise mai mult, ridurile îi brăzdau faţa, în jurul ochilor îşi făcuseră loc nişte cearcăne mari, vineţii. Acum altceva ne preocupă, am vrut să ne luăm noi nepoţelul de la Ancuţa şi nu vrea să ni-l dea! Nu l-am mai văzut de trei săptămâni, sărmanul, şi-aşa de dor mi-e de el… Puteam să-l creştem noi aici că aveam de toate…

34.

T

oamna Delata este învăluită în ceaţă, păsările călătoare o părăsesc şi rămân doar ciorile care se saltă în slava cerului

într-un gârâit asurzitor, apoi se lasă jos, ciopor, pe câte un stârv pe care-l devorează trăgând din el cu ciocurile lor ascuţite. Restul e neant, o imensitate de ape care n-au nici început, nici sfârşit, ce se pierd undeva pe linia orizontului. Pe lagunele apei trece cu o viteză ameţitoare iahtul domnului Crivăţ speriind toată această natură care părea adormită. La cârma ei doar el, într-o beţie ameţitoare, învârteşte volanul cu cele două mâini, nici el neştiind spre ce se îndreaptă. N-are niciun ţel, cu acea viteză ameţitoare ar vrea să se spargă de băierile cerului. Are bani, are o imensă avere, are tot ce-şi doreşte… şi totuşi… Acest «totuşi» îl munceşte, un spleen care nu ştie de unde vine, din firea lui care a fost toată viaţa nefericită, din copilăria lui, din adolescenţa neîmplinită, din viaţa de securist care a tăiat şi spânzurat, a retezat suflete, a nenorocit oameni, şi-a bătut joc de femei, din căsnicia lui ratată sau din lipsa de dragoste pentru fata lui care nu a căutat niciodată să-i intre în suflet. Ce e fericirea, domnule Crivăţ? părea să se întrebe el în acea imensitate singuratică a naturii. Fugea cât putea de lume, de la revoluţie nu mai voia să se întâlnească cu nimeni, îşi uitase prietenii, femeile, colegii, cunoscuţii şi se închisese în lumea lui: o lume a singurătăţii. E adevărat că făcea pe filantropul, dădea bani oricui îi cerea, averea lui era totuşi imensă şi nu ştia ce să facă cu ea. Dacă mâine-poimâine va muri, sau, mă rog, acest iaht se va izbi de un ciot de salcie şi se va face ţăndări? Va muri ca oricare om, înecat în aceste nesfârşite ape… Îşi făcu cruce, deşi era un ateu înrăit. Într-un colţişor al inimii lui spurcate îşi făcuse loc şi o fărâmă din Dumnezeu care acum părea să-i lumineze fiinţa lui.

Îşi aminti de primii lui ani de viaţă când fusese adus,

nu se ştie de cine, la o casă de copii de la munte; un mucios de care fugeau toţi, chiar aşa-i puseseră numele «muciosul». Ca să se apere lovea copiii cu băţul, cu pumnul sau cu ce apuca. Fusese pedepsit de multe ori de educatori pentru agresivitatea lui; îl puneau «la colţ», îl băteau, îl izolau în vreo cameră, pe coridor sau pur şi simplu nu-l mai luau la masă, lăsându-l înfometat zile întregi. Când s-a mai mărit, şi-a dat seama că trebuie să înveţe ca să iasă din această situaţie ingrată. «Măi, băiatule, i-a spus un pedagog care-l simpatiza, te văd cam izolat, ia vino încoa să stăm de vorbă noi amândoi; ştiu că n-ai mamă şi n-ai tată şi n-are cine să te îndrume, dacă tu ai să faci ca mine, ai să ajungi departe că ai minte!» Aceste cuvinte îi intraseră în cap şi a început să se dea cu binişorul pe lângă acel pedagog. «şi eu am trăit tot la casa de copii şi cunosc toate suferinţele prin care trece un copil în această situaţie. N-am cunoscut mamă şi n-am cunoscut tată, dar am avut voiţa de a rezista; am învăţat ce e lumea, am citit şi ceva carte şi am ajuns ce-am ajuns!» şi i-a urmat sfatul: să ai voinţă, cu voinţa răstorni munţii, să ai carte, cu cartea ajungi departe, să-ţi înfrânezi pornirile distructive, să ai personalitatea ta! mai ales personalitatea ta! Cu aceste sfaturi a plecat el în viaţă. La liceu, când ceilalţi plecau duminica în oraş cu prietenii, el se închidea în cămin şi îşi făcea temele, citea sau pur şi simplu se urca pe pervazul ferestrei şi făcea baloane de săpun cărora le dădea drumul în gol, urmărindu-le până când se spărgeau. A terminat liceul printre primii, dar n-a vrut să se ducă la serbarea de sfârşit de an, motivând că n-are haine frumoase. Au venit unii de la partid şi l-au chemat la cancelarie: «Măi, băiatule, i-au zis, te-a recomandat directorul că eşti un băiat bun, n-ai vrea să

te înscrii la şcoala militară?» «Da, cum să nu!» «E o şcoală specială, ai auzit de securitate? Ai totul gratis, întreţinere, îmbrăcăminte, bani de buzunar, tot ce vrei, numai tu să fii ascultător!» Aşa a ajuns el la Bucureşti la şcoala militară de trei ani. Aici a învăţat de toate, dar mai ales politica partidului. A luat-o de la Marx şi Engels până la Lenin şi Stalin, ajungând la Ceauşescu. Îi împuiaseră capul cu congresele partidului, cu nenorocitul ăla de 2010 când se desăvârşea socialismul şi trebuia să trecem la comunism. A învăţat arta militară, dar mai ales lupta de gherilă, tehnicile de manipulare, bătaia corp la corp, deghizarea, şi toată bucătăria securităţii. Apoi a urmat repartizarea la un mare complex industrial ca securist şef, un fel de sectorist care urmărea oamenii şi producţia, după câţiva ani a fost chemat de Ceauşescu personal şi i s-au încredinţat misiuni secrete în Occident. Aici şi-a desăvârşit el meseria. Şi aici l-a cunoscut el pe Radu Militaru când l-a întâlnit la Ambasada României de la Berna. Aveau misiuni comune, fără să ştie unul de altul. Era omul de legătură al spionajului românesc infiltrat în occident şi răspundea de dizidenţi şi de postul de radio «Europa Liberă». Mânuia bani cu nemiluita, îi veneau din ţară valize întregi de bani pentru a-i plăti pe ceilalţi. Cheagul lui de aici se trage. Făcea forme şi păpa bani. Îi punea la chimir pentru zile negre. Acum se însoară cu o fată din popor şi face un copil, o fată care studiază în Franţa la Sorbona, ştiuse ce-i sărăcia şi umilinţa şi voia să se pună la adăpost de toate acestea. Revoluţia l-a găsit la Berlin în euforia reîntregirii Germaniei, când fusese dărâmat faimosul zid al ruşinii. A fost chemat imediat în ţară şi trimis la Timişoara să organizeze rezistenţa. Era informat cu tot ce se

întâmpla. Aici a fost rănit la picior, un glonţ i-a spintecat gamba şi de atunci a rămas şchiop. A urmat divorţul de soţie şi plecarea ei cu fiica în Occident. În ţară o perioadă de timp s-a dat la fund, a umblat prin mai multe spitale până s-a însănătoşit, apoi a pus la cale, cum era la modă atunci, şmecheria cu FNI-ul, şi-a recrutat în fiecare judeţ oamenii lui de la securitate, oameni inteligenţi care ştiau toate formele manipulării şi i-a pus şefi. Banii pe care-i avea i-a băgat aici şi în câţiva ani s-au triplat, după care i-a retras, lăsând descoperit tot fondul. Aceasta este marea avere a domnului Crivăţ cu care defilează acum prin Deltă. Acum are bani, dar ce să facă cu ei? Un timp a suvenţionat partidele, mai ales pe socialişti, după care a făcut acest imperiu media cu ziare, televiziuni şi posturi de radio. Un timp s-a ţinut de femei, cu banii pe care-i avea putea să cumpere orice femeie. O lua, o ţinea câteva săptămâni în Deltă, apoi îi da drumul. După despărţirea de soţie, ura pur şi simplu femeile. Le folosea, le punea bani în mână şi apoi le da cu piciorul. Alta la rând, mai frumoasă, mai atrăgătoare… Dar s-a scârbit repede şi de femei. Toate sunt la fel! Intrase într-un fel de carapace din care nu putea să mai iasă. Îi plăcea singurătatea, mai ales toamna în mijlocul păsărilor şi al sălbăticiei apelor. Întinsul acela enorm de ape îi dădea senzaţia de nimicură pierdută undeva la cap de lume. Apele acelea erau un fel de mormânt al lui în care se îngropase de viu. Rar de tot venea pe la Bucureşti, Ţinea câte o şedinţă cu şefii şi plecă.

Într-una din zile, tot toamna, i-a venit o idee năstruşnică: o plimbare la munte în compania ziariştilor Paul Popescu şi Marian Porumbacu. Domnul Crivăţ aranjase la Poiană cu un cunoscut, ocupând o parte a hotelului unde

trebuia să fie cazaţi. Să ia şi doamnele, pe Diana şi pe Andra, zisese el, că va veni însoţit. Nu ieşise de demult din cloaca Bucureştiului, femeile primiră propunerea cu o mare bucurie, ştiau generozitatea şefului şi profitau de ea. Lăsară toată treaba pe mâinile adjuncţilor şi plecară dimineaţa din Bucureşti pe o ceaţă apăsătoare. Era sâmbătă, zi de weekend, când toată suflarea Bucureştiului se retrage pe Valea Prahovei pentru o gură de aer curat. Domnul Crivăţ, de această dată, în compania unei femei, o luase înainte cu maibacul lui, o maşină de ultimul tip, comandată special pentru handicapul lui. Doamna încă mai dormea în încorsetarea centurii de siguranţă, legănată de mersul lin al maşinii. O muzică orientală le gâdila urechile şi domnul Crivăţ avea impresia că dansează cu maşină cu tot pe fâşia îngustă a şoselei. De la Ploieşti se ridică ceaţa şi se ivi un soare îmbietor care roşise tot orizontul. Amator de poezie şi de pictură, domnul Crivăţ murmură un vers din Nichita: «*Dintr-un bolovan coboară/ pasul tău de domnişoară/ Dintr-o frunză verde, pală/ pasul tău de domnişoară*… / Privea din când în când chipul ei şi-şi amintea clipa când o cunoscuse prima dată. Era la Tulcea într-un restaurant de pe chei, servea masa singur la o masă de la fereastră. Privea la vapoarele care defilau prin faţa lui pe luciul jucăuş al Dunării şi se gândea la trecutul lui atât de contradictoriu. Deodată o femeie apăru în faţa lui şi-l întrebă dacă locul de lângă el era ocupat. La început întrebarea l-a deranjat, dar când a privit mai atent la fiinţa din faţa lui, s-a domolit şi i-a răspuns scurt: «Nu, doamnă!» Doamna s-a aşezat frumos pe scaunul din faţa lui şi i-a făcut semn chelnerului să vină spre ea. Între timp privirile lor s-au întretăiat câteva minute, s-au studiat

şi apoi şi-au mutat săgeţile, fiecare spre farfuria lui cu mâncare. Pasul ei de domnişoară nu cobora dintr-un bolovan, ci de-a dreptul din spumele Dunării. O blondă agreabilă cu un corp proporţionat, cu trăsături fine, gură mică, nas filigranat, ochi albaştri, rimelaţi cu o culoare galben-roşcată, minionă, cam la 1, 65 m., aproape înălţimea lui, care era cu câţiva centimetri mai înalt. «Sunteţi de-a locului?», a interogat-o el într-un târziu, ştergându-şi gura cu un şerveţel de hârtie. «Provenită!», răspunde ea pe un ton incitant, aşa cum fac femeile când vor să pară mai interesante. «De unde?» «Din Bucureşti!» «şi cum de aţi ajuns pe-aici?» «Jocul dragostei şi-al întâmplării!» «Adică?» «Sunt profesoară, am fost repartizată aici la liceu, m-am îndrăgostit de un marinar, mai bine n-o făceam, m-am căsătorit şi de zece ani bat câmpii prin acest oraş dunărean.» «Interesantă biografie!» Femeia se scula să plece, dar Crivăţ o reţinu pe un ton dulce. «Plătesc eu consumaţia! zise că-şi dacă binevoiţi vă pot conduce cu maşina acasă…» «Ca să nu vă refuz, mai aştept până plătiţi şi-mi face plăcerea să vă cunosc.» Adică cum să-l cunoască? gândi el. Şi femeia avea dreptate, el nu-şi declinase nicio identitate. Pute fi oricine. Şi probabil că greşise când îşi dezvăluise ea trecutul şi el tăcuse. Şi ce putea să-i spună, că fusese securistul cutare, că apoi, pusese mâna pe FNI şi făcuse afaceri cu petrol, că fusese căsătorit şi divorţat, că avea un copil şi o avere interminabilă, că este patronul unui trust de presă, radio şi televiziuni? Tăcuse. Şi nimeni în Deltă nu-l cunoştea. Numai badigarzii care-l aşteptau afară şi-l păzeau ca pe un rege oriental. Când femeia ieşise afară cu el şi văzuse în ce maşină intră, rămăsese înmărmurită. Era un peşte din lumea mare

de care trebuia să aibă grijă! Un singur lucru o deranjă, bărbatul şchiopăta, se sprijinea într-o cârje aurită pe care n-o lăsa din mână. «Unde locuiţi?» – o întrebă el. «Pe lângă parcul oraşului, în cartierul Dumbravă». Femeia observă că nu el se suie la volan ci şoferul căruia îi porunci: «Întâi o conducem pe doamna acasă în cartierul Dumbravă!» Maşina porni şi viră la dreapta, urcă o mică pantă şi în câteva minute ajunseră acasă la ea. Stătea singură într-un cartier mărginaş, într-un apartament de două camere. Copiii erau la părinţi în Bucureşti. «Îmi daţi şi mie un număr de telefon?» – o rugă Crivăţ când coborî. Şi femeia îi întinse o carte de vizită. «Amalia Mărgărit, profesoară de franceză…» Asta a fost prima întâlnire. A doua întâlnire a fost la vila lui din satul de pescari Murighiol. A trimis maşina cu şoferul s-o aducă aici. El a primit-o împărăteşte cu o masă pescărească. «Eu ştiu cine eşti, i-a zis el, aş vrea să fac un târg cu tine. Bani contra sex, ştiu că ai doi copii şi doi bătrâni de întreţinut la Bucureşti şi banii din profesoratul tău sunt egali cu zero. Eşti de acord?» «Domnule Crivăţ, i-a replicat ea, dacă mă tratezi ca pe o marfă, eu nu sunt de acord! Femeia din mine mai are şi suflet, aş vrea să-mi cucereşti întâi sufletul şi apoi să facem sex.» «Doamnă dragă, înţelege, te rog, că eu nu mai am suflet, am fost şi eu odată om cu suflet, am iubit, am făcut copii, am dus un trai decent. Acum totul s-a schimbat în mine; poate banul m-a făcut aşa, sau poate firea mea! Te ador, te admir, eşti frumoasă, ai un corp superb, dar nu-mi cere să te iubesc că nu pot!» Femeia a privit prin cameră, avea aceleaşi picturi stranii, poate copii ale celor din locuinţa bucureşteană, care străjuiau pe pereţi. Şi multe păsări de baltă împăiate puse pe enorme etajere care păreau că se

reped spre ea cu ciocurile lor ascuţite. «Nu te uita la mine, odată am fost şi eu om întreg, piciorul ăsta l-am pierdut la revoluţie la Timişoara. A venit un ricoşeu din asfalt şi mi-a spintecat pulpa.» «Făceai parte din cei care reprimau revoluţionarii?» «Pe dracu'! Ne dusese acolo să preţntâmpinăm ceea ce s-a întâmplat, de fapt!» «Ai tras în revoluţionari?» «Sincer să fiu, am tras! Dar nu în timişoreni, am tras în nişte tipi care mi se păreau străini, fusesem informaţi cu câteva zile înainte că în ţara noastră au intrat pentru diversiune sute de străini, mai ales ruşi care incitau populaţia la revoltă!» «Acum înţeleg de ce nu mai poţi iubi!» «Am mustrări de conştiinţă, dar ce mai pot face astăzi decât să ajut ţara să iasă din acest impas cu averea mea. Am pus în slujba poporului două televiziuni, un post de radio, am înfiinţat trei fundaţii cu care ajut tinerii studenţi, dau zeci de burse pentru copiii merituoşi! Atât pot să fac!» «Da, dar ai nenorocit sute de mii de oameni, atunci când le-ai luat banii la FNI!» «Asta e o altă poveste…»

Un tip din garda lui de corp, de altfel tot securist, i-a atras atenţia: «Patroane, femeia asta are pe dracu' în ea, o să vă ia minţile, aveţi grijă să n-o păţiţi!» Ce-i putea face o femeie? se întreba el. Şi până la urmă a şi uitat vorbele Casandrei, adică a acelui badigard, care până la urmă l-a şi pus pe liber pentru că intrase prea mult în intimităţile lui. Cât stătuse el cu această femeie? Aproape un an de zile. Trimitea maşina şi se întâlneau la vila din Murighiol, petreceau o noapte, două, după care o conducea acasă.

Acum ocolind pe fâşia şoselei cu maşina spre Poiană, părea că visează, îi veniseră în minte versurile lui Nichita Stănescu şi privind la picioarele ei care se lăfăiau pe bancă,

căuta să-şi aducă aminte întreaga poezie pe care o învăţase la şcoala de ofiţeri. În faţă era maşina lui Marian iar în spate a ziaristului Paul Popescu, îl vedea prin oglinda retrovizoare cum se tot băgă în portbagajul lui, fără să ţină distanţa regulamentară între două maşini. Avea un fix al lui că va muri într-un accident de circulaţie şi se ferea de fiecare dată când se iveau astfel de ocazii.

35.

Paul Popescu, singur în maşină, după ce făcuse cu soţia un drum de la Poiană până la Braşov să viziteze Biserica Neagră. A dat drumul la radio şi ascultă timpul probabil, deodată emisiunea se opreşte şi crainica cu o voce gravă anunţă scurt: «Azi-noapte omul de afaceri Crivăţ M. a fost asasinat în pădurea de lângă Poiană, chiar în faţa hotelului unde locuia. Se bănuie că autorul ar fi însăşi concubina sa.» Paul a rămas trăsnit, n-a mai ştiut ce să creadă. Se despărţise de el seara târziu, luaseră masa împreună la restaurantul hotelului şi el cu Marian Porumbacu plecaseră să continue o partidă de table rămasă neterminată, iar Crivăţ cu Amalia Mărgărit coborâseră puţin să ia ceva aer curat de la brazii din împrejurimi. Ce se întâmplase? îşi căută imediat nevasta care se dusese prin magazine, se suiră în maşină şi plecară spre Poiană. Urcară rapid panta asfaltată printre brazii care străjuiau de jur-împrejur şoseaua şi ajunseră la faţa locului. Acolo era vânzoleală mare, doi procurori, câţiva poliţişti şi oameni strânşi în faţa hotelului. Undeva mai la o parte Marian Porumbacu cu Andra, uimiţi de cele întâmplate, nu mai ştiau ce să creadă.

— Ce s-a întâmplat, măi oameni buni? fu prima

întrebare a lui Paul Popescu, sincer emoţionat.

— Nu ştim nici noi! îi răspunse Andra, neagră de supărare.

— Şi unde e Crivăţ?

— La morga spitalului din Braşov.

— Amalia Mărgărit?

— În anchetă la Poliţie!

— Să fie aşa cum am auzit la radio că ea este asasina?

— Dumnezeu mai ştie! Ăştia sunt veniţi aici să ne ia declaraţii şi arătă spre procurorii şi poliţiştii care stăteau alături.

— Ce să le spunem noi?

— Depinde ce-i interesează!

Lângă ei veni un procuror tânăr, scund, chel, care semăna cu un cântăreţ de muzică uşoară.

— Dumneavoastră sunteţi împreună cu domnul Crivăţ?

— Da, am venit împreună, suntem asociaţi la trustul lui de presă.

— Paul Popescu! întinse mâna ziaristul.

— Andra Porumbacu!

— Marian Porumbacu!

— Diana, soţia domnului Paul Popescu!

— Îmi pare bine, eu sunt procurorul Iancu Jianu!

— Nume de haiduc! îi reproşă Diana.

— Întâmplător… (După o pauză) Domnilor aţi auzit şi dumneavoastră tragedia de azi-noapte, trebuie să mergem în holul hotelului pentru nişte declaraţii.

Plecară toţi în holul hotelului şi se aşezară la o mare masă.

— Vreau nişte declaraţii în care să specificaţi care este relaţia dumneavoastră cu domnul Crivăţ, de când îl cunoaşteţi, care sunt funcţiile dumneavoastră în trustul de presă, ce alte persoane mai cunoaşteţi că aveau legături cu el în afară de Amalia Mărgărit.

— Oare să fi făcut Amalia aşa ceva? întrebă Diana, curioasă, crezând că află ceva de la procuror.

— Deocamdată e singurul suspect!

Toţi se puseră pe scris, declarară ce ştiau şi apoi plecară cu maşinile la Poliţia orăşenească şi la morga spitalului să-l vadă pe asasinat.

O găsiră pe Amalia Mărgărit într-un birou la Poliţie plângând. O văzură printr-un geam şi, când au vrut să intre la ea, doi poliţişti i-a oprit, spunându-le politicos că deocamdată nu au voie să ia legătura cu ea.

Varianta Amaliei Mărgărit:

«Am plecat cu el să ne plimbăm pe aleea principală, apoi am luat-o pe o cărăruie printre brazi, avea poftă să facem dragoste într-o poiană din apropiere. Îmi vorbea de Eminescu, cum poetul cânta dragostea în natură, că el nu iubea patul ci iarba cu teii, plopii, salcâmii din preajma-i, cu ciripitul păsărelelor şi cu aerul proaspăt al muntelui. Ne-am aşezat undeva pe un tăpşan, după nişte tufănici şi am stat jos pe iarbă. Era o linişte de mormânt, doar vântul se juca prin vârful brazilor. La un moment dat el a zărit prin întuneric o veveriţă care a făcut şi un mic zgomot. După câteva momente am auzit vorbe de oameni. «Uite-i», a zis unul din ei, apoi s-au apropiat de noi trei vlăjgani, unul din ei l-a imobilizat pe Crivăţ la pământ, ceilalţi doi au pus mâna pe mine, unul mă ţinea la pământ şi altul mi-a luat una din

mâini, mi-a pus un cuţit în ea şi, cu mâna mea, în mâna lui, a înfipt cuţitul în inima răposatului. Eu am început să ţip, m-am sculat să fug, mi-era frică să nu mă omoare şi pe mine şi ei au dispărut în pădure.»

«Cum erau la înfăţişare?»

«Trei vlăjgani cu cagule pe cap, unul din ei vorbea gros, cam răguşit, ceilalţi n-au zis nimic, şi-au făcut treaba şi au plecat»

«Cuţitul unde a rămas?»

«În mână la mine! După care l-am aruncat jos lângă Crivăţ care încă mai dădea semne de viaţă. Acum e la Poliţie»

Gura lumii:

«Gogoşi de tufă, ea l-a omorât pentru avere!»

După o zi de căutări prin pădure, au găsit una din cagule aruncată pe jos. Deci femeia nu mințea. După care alţii au auzit ei prin interpuşi de la SRI că există o organizaţie secretă care omoară toţi securiştii ce au fost implicaţi în revoluţie de partea lui Ceauşescu. Nu cumva aceşti criminal fac parte din acea organizaţie secretă? Se poate! Dar n-au scăpat de suspiciuni nici Marian Porumbacu şi cu ziaristul Paul Popescu care doreau să pună mâna pe restul acţiunilor de la trustul de presă.

«Ce duşmani mai avea el?»

«Duşmanul lui de moarte era acea femeie, directoarea FNI-ului care stătuse închisă opt ani pentru neglijenţă în serviciu, înscrisuri în acte publice şi alte matrapaslâcuri… şi toate astea din cauza lui.»

«Dar fosta soţie, fata?»

«Astea sunt în străinătate, le-a dat partea lor de avere şi au plecat…»

Suspiciuni…

— Auzi, Mariane, măi omule, acum câtva timp eu am visat această crimă. De fapt nu era Crivăţ victima, ci Diana mea! Eu nu i-am dat importanţă, un vis şi gata! Eram tot la Poiană, mă plimbam cu ea pe aleile din împrejurimi şi deodată vine Dan Voicescu şi bagă cuţitul în ea! M-am sculat ca un nebun răcnind. A mea mă întrebă prin somn: «Ce-ai, mă, ai înnebunit?» Dar credeam că sunt sub imperiul procesului care se desfăşura cu Dan Voicescu, procesul ăla de calomnie, ştii tu… şi de-atunci nu mai mi-am amintit de visul meu…

— Domnule, zice Marian, eu stau şi mă gândesc cine să fie criminalul sau criminalii, Doamna Mărgărit n-avea acest sânge rece să bage cuţitul în el ca-ntr-un pui de găină…

— Şi totuşi ea rămâne suspectul de bază…

— Hai să analizăm profilul ei, oricum e şi ea profesoară, văzută bine în colectivul ei, are doi copii, are părinţi, un profil moral care nu trădează astfel de acte… Ce interes avea ea să-l vadă mort pe domnul Crivăţ? Profita mai bine după el dacă era viu… N-ai văzut că prosperase… Dacă te uitai numai la îmbrăcămintea ei şi-ţi dădeai seama că a dat de bani… Trebuie să ne gândim la alte variante… Dacă e aşa cum bănuieşte lumea că era pus pe lista neagră de securişti criminali? E posibil să fi fost urmărit… Sau să le fi dat pontul doamna Mărgărit…

— Atunci de ce mai puneau cuţitul în mâna ei?

— Ca anchetatorii să creadă că ea a fost criminalul… Cu amprente, chestii… Numai că i-a dat de gol cagula din pădure… şi acum ce-i de făcut? întrebă Marian, descumpănit.

— Trebuie să formăm un colectiv care să se ocupe de

înmormântarea lui, apoi vom mai vedea cine-i va gestiona averea… El era încurcat şi cu DNA-ul, se vorbea într-un timp că-i va pune sechestrul pe avere… Probabil că şi de aia ne-a dat nouă jumătate din acţiuni…

A trecut timpul.

Domnul Crivăţ a fost adus la locuinţa din Bucureşti şi i s-a făcut o mare înmormântare. S-a descoperit în actele lui că lăsase procură ca în caz de deces averea lui să fie gestionată de cei doi acţionari la trustul lui de presă, adică de Marian Porumbacu şi de ziaristul Paul Popescu. A fost înmormântat cu mare pompă în cimitirul Bellu, într-o mică capelă făcută de el în timpul vieţii. «Dacă mor în Deltă, le spusese el în glumă celor doi, să mă aruncaţi ca hrană la peşti, dacă mor în altă parte, să mă duceţi în capela de la Bellu!» Straniu om, parcă prevestea ceva, în ultimii trei ani se îmbrăca numai în negru şi devenise taciturn, nu-l mai interesa prea mult averea, privea ore în şir la picturile lui aberante pe care le înşirase pe toţi pereţii. Se interesa de procesele reîncarnării, citea cărţile lui Scarlat Demetrescu, ale lui Lazarev, Omraam Mikhaël Aïvanhov, Anton Basarab şi ale Valentinei şi căuta să-şi explice prin ce suplicii trece sufletul după moartea fizică. Îl cita mereu pe Goethe: «Sunt două suflete în pieptul meu şi unul e hotărât să-l distrugă pe celălalt.» El încerca să identifice sufletul distructiv care-l adusese în această situaţie. Voia să se autodepăşească cu preceptele celor şapte înţelepţi ai Greciei Antice, încercând să găsească pacea inimii în deviza lor: «Cunoaşte-te pe tine însuţi!», «Evită excesele!», «Cunoaşte-ţi norocul.», «Înaintea tuturor lucrurilor, ai încredere în tine!» Căuta înţelepciunea oferită de cele mai strălucite minţi ale omenirii:

De la Socrate, zicea el, trebuia să ia simţul comun, de la Platon, măreţia în Dumnezu, el care niciodată nu crezuse în natura divină a lucrurilor, fiind un ateist convins, crescut la şcoala lui Darwin, de la care luase de altfel ca înţelepciune supravieţuirea celui mai bine adaptat, de la Epictet, suportă şi abţine-te, de la Sf. Augustin, apreciază idealul, de la Tomaso d'Aqino, toate lucrurile bune aduc beneficii, de la Bacon, observă natura, de la Descartes, cuget, deci exist, de la Adam smith, mila este regula principală a moralităţii, de la Leibniz, armonia prestabilită, de la Kant, legea comună, de la Hegel, activitatea neîncetată, de la Schopenhauer, trebuie să ne mulţumim cu puţin, de la Iohn Stuart Mill, caută sursa certitudinii, de la Spencer, intuiţia morală, de la Santayano, viaţa face mai mult decât logica, de la William James, judecă adevărul după rezultate, de la Robert Hutchins, educaţia aduce fericirea şi de la Emerson, fiţi atenţi la ceea ce vă doreşte inima că s-ar putea să vi se îndeplinească. Ce-şi dorise inima lui care acum era o ruină? îşi dorise multe şi, când le avusese, nu mai avea nevoie de ele. Maică-sa poate fusese o curvă ordinară care-l lepădase într-un orfelinat. Taică-său poate fusese un beţiv ordinar care nu ştiuse decât să-şi lase sperma într-un vagin abject. Statul paternalist îi dăduse o educaţie aspră, de junglă, adică ucide dacă vrei să nu fii ucis, înotase toată viaţa în abjecţie de dragul lui Ceuşescu care-i dăduse o meserie nenorocită în mână, să-l apere pe el şi pe camarila lui în numele unei ideologii.

Amalia Mărgărit, îmbrăcată în doliu lângă proaspătul mormânt, îşi amintea aceste cuvinte de duh ale lui şi în lacrimi blestema clipa când îl cunoscuse. Mai bine rămânea închisă în sărăcia ei! N-avusese nici cea mai mică inspiraţie

pentru viitorul ei, poate să-l facă s-o ia în căsătorie sau să-i lase şi ei o fărâmă din averea lui. Fusese o idealistă, cum de altfel fusese toată viaţa ei. De la beţivanul ei de marinar care pleca de acasă cu lunile şi, când se întorcea o lua la înjurat, amenințând-o că el o ţine cu banii lui aduşi cine ştie de unde şi ea stă ca o curvă cu burta la soare pe malurile Dunării, prăjindu-se la soare, până la părinţii ei care, de fiecare dată când o vedeau, îi imputa viaţa ei neorânduită… Nici copiii ei nu o mai cunoşteau, ziceau ei, nemulţumiţi de viaţa ei. Acum la capul lui Crivăţ, se terminase un capitol din viaţa ei, poate cel mai măreţ, în nenorocirea lui. Cu Crivăţ cunoscuse o altă lume, o lume a bogăţiei, poleită cu aur, intrase într-o lume a huzurului cu care nu fusese obişnuită.

— Doamna Mărgărit, îi propusese Paul Popescu, după cele întâmplate, pentru că v-aţi legat atât de noi şi pentru că l-aţi iubit sincer pe răposat, vă propunem un post de consilier la ziarul nostru, mai ales că dumneavoastră cunoaşteţi limba franceză şi puteţi să ne traduceţi presa franceză de pe internet.

— La auzul propunerii, doamna Mărgărit a sărit în sus de bucurie. Părăsea oraşul acela infect care puţea a peşte şi se muta în capitală lângă copii şi părinţi. Are grijă Dumnezeu de sufletele chinuite. Odată cu vânzarea trupului ea îşi vânduse şi sufletul domnului Crivăţ, acum însă, Cel de Sus o răsplătea cu bunătatea lui, în sfârşit venea în Bucureşti.

36.

P

SĂ plus PDL este egal love!

Acesta era sloganul scris în bâşcălie pe peretele unei clădiri din centrul satului, după care cele două partide rivale,

unul de stânga şi altul de dreapta, se uniseră formând noua coaliţie, după ce liberarii refuzaseră să intre la guvernare cu PDL-iştii. Alegerile fuseseră o farsă carageleasc㠄, mituite de candidaţii uninomilalului. Ulei, zahăr, cârnaţi şi sarmale! Gogoşi electorale cu măriri de salarii, de pensii, burse la studenţi, ajutoare de tot felul care curgeau din gurile neofiţilor ca dintr-o fabrică de minciuni. După care a venit criza financiară şi a îngheţat tot, de la salarii şi până la gurile noilor guvernanţi. A venit criza, strigau toţi! De unde bani când euro a trecut de patru lei? şi liberarii au lăsat puşculiţa ţării goală. Cam în acest timp ziaristul Popescu Paul, dornic să mai vadă ţara, merge prin Teleorman şi dă şi pe la vechiul lui prieten de revoluţie, domnul profesor Gigel.

Pe atunci Siliştea-Gumeşti era în fierberea alegerilor, domnul Gigel care înfierase cu mânie proletară PSD-ul, acum se însrisese în acest partid şi făcea propagandă prin sat. De fapt se suise pe proaspăta statuie a lui Marin Preda din faţa vechii şcoli care devenise muzeu şi striga de pe o listă pe ţăranii care trebuia să voteze cu ei. Fiecăruia îi dădea câte un litru de ulei şi un kilogram de zahăr într-o găleată din plastic. Una din ţărănci, văzând maşina de Bucurerşti oprită în faţa şcolii, se apropie de ziarist şi-l întreabă:

— Dumneavoastră sunteţi de la Bucureşti?

— Da, doamnă! îi răspunde ziaristul ironic, pentru că femeia numai a doamnă nu semăna. Era foarte oţeţită pe ăştia care împart bunurile.

— Doamneee, zise femeia, între cer şi-ntre pământ, ai dracu' oameni mai sunt! Unde mai e dreptatea în ţara asta?

— De ce, doamnă?

— Păi uite, măi, maică, mie nu vru să-mi dea ulei şi

zahăr, au zis că ştiu ei că eu votez cu Vadim… Cum vine asta, se uită ea pe gard la afişele care ocupau o parte din faţa ei, auzi şi dumneata «Noi cu voi, ei cu ei» Cine suntem noi şi cine sunteţi voi, ş-apoi cine sunt ei? Ne-a încurcat de tot! Eu ştiam că noi sunt PDL-iştii, voi eram noi, proştii ăştia care votăm, şi ei erau PSD-iştii şi PNL-iştii.

Ziaristul nu mai putu să se abţină şi râse cu gura până la urechi. Sloganul acest încurcase pe ţărani şi nu mai înţelegeau nimic din politica aceasta. Poiana lui Iocan se mutase în curtera şcolii la umbra unui mare dud şi acolo se desfăşura adevărata propagandă. Gigel, un pic afumat, striga în gura mare numele fiecăruia şi-i arunca găleata cu zahărul şi uleiul. Câteva femei pe margine strigau: «Hoţii! hoţii, pe noi ne mânjesc cu firimiturile lor şi ei ia grosul!» «Taci, fa, tu nu vezi că PSD-ul ne-a făcut asfalt!», slobozise o altă femeie cu un glas răguşit de pe margine. «şi-o să ne mai facă!», zisese aceeaşi femeie, strigând cât putea. «O să mai facă ciuciu! şi femeia făcu un gest scabros cu degetele spre ziarist. Cine ajunse să împartă bunurile astea! Ăsta, ce rămâne le dă pe băutură…»

Altul de pe margine care asistase tăcut la dialog:

— Zice că sunt ajutoare de la Uniunea Europeană pentru cei săraci.

— Cine? întrebase ziaristulatent la dialogul cu femeia.

— Domnul Litră sau Cinzeacă ăsta care e profesor aici! Dă cui vrea el, ce ai lui Besensac e sărac? Sau ai lui Zdroncăn? Că vine ca boierii cu maşina mică din Spania şi nu le mai dă nimeni de nas…

Gigel, când văzu maşina în faţa şcolii, opri operaţia de împărţire a bunurilor şi coborî de pe soclu. Mare fu mirarea

ţăranilor când îl văzură pe Litră, alias Gigel, că se îmbrăţişează cu străinul şi încep să glumească pe seama alegerilor. Ei credeau că e vreunul de-al lor care să fotografieze scena şi s-o dea la televizor, când acolo… «Taci, fa, că sunt toţi pe mână! zise o femeie încet să nu fie auzită de ziarist. Corb la corb nu-şi scoate ochii!» şoseaua toată mişuna de oameni, treceau în sus şi-n jos, mergând pe asfaltul proaspăt turnat, bucuroşi că o fărâmă din oraş s-a mutat şi la ei în sat. Ăştia făcuseră că ce nu făcuse Marin Preda când era în viaţă şi deputat în Marea Adunare Naţională sau generalul Dragnea care se ţinea de mână cu Ceauşescufăcuseră ăştia acumziceau ei.

— Ce faci, domnule Gigel? veni întrebarea lui Pauleredeam că te găsesc la şcoală când acolo tu te-ai apucat de politică… Bine, măi, omule, până ieri îl înjurai pe Iliescu şi acum te însriseşi în partidul lui?

— Ăştia dă mai mult de băut, domn'e! râse Gigel, dezvelindu-şi doi dinţi din faţă care-i mai rămăseseră. Aprinse o ţigară şi se trase mai lângă gard. Apoi continuă: Ce să-i faci, te faci frate cu dracu' până treci puntea! Dacă nu mă înscriam la ei nu mă mai încadrau la şcoală! Am fost la judeţ şi m-am rugat de ei… şi ei mi-au pus sula-n coaste, că nu şi nu…

— Ahaaa, înţeleg! Afaceri locale! Nu te-am mai văzut de la moartea lui Paraschiv.

— Ce să fac, hibernez şi eu în această gubernie! Mergi pe la mine să bem o ţuică?

— Ai uitat că eu sunt cu maşina? Reiau întrebarea: Ce mai faci?

Ziaristul priveşte la el. (Un ratat, gândeşte Paul,

îmbrăcat într-o şalopetă de muncitor, cocoşat, cu riduri pe faţă, parc-ar fi trecut de şaizeci de ani, un mucalit care nu ştie decât de ţuică, tuşeşte întruna parc-ar fi bolnav de plămâni, lipsit de orice vlagă, de râsul ţăranilor…)

— Hai pe la mine, zice el, chiar dacă nu beai! mai stăm şi noi de vorbă…

(Hai, zic eu, voind să aflu mai multe despre el. Şi în timp ce mergeam făceam o comparaţie cu Gigel, cel de acum aproape douăzecu de ani. Îl cunoscusem la Facultastea de filologie, secţia română-italiană, un student bun, poate printre cei mai buni studenţi ai profesorului Balaci, apoi la revoluţie, cu marele lui curaj de a înfrunta taburile de la Intercontinental cu steagul în mână; fusese şi arestat pentru câteva ore la Jilava printre primii revoluţionari şi bătut măr de câţiva securişti în civil. Apoi tânăr profesor în acest sat, ocupându-se de viaţa lui Marin Preda, după care profesoratul de la Piteşti care a înfiinţat «Fundaţia Dante Alighieri», împreună cu profesorul de italiană, domnul Balaci. Vizite în Italia, îmi vorbise zile întregi de Roma, Milano, Veneţia, de Coloseum şi de figurile de daci de pe frontoanele clădirii, de arta şi pictura renaşterii italiene, de marii pictori şi sculptori ai acelei epoci. Între timp se căsătorise. Acum s-a întâmplat ceva cu el ce-mi scapă. Prima nevastă, pictoriţa, apoi nunta la ţară, divorţul, a doua nevastă, decoratoarea, copilul, fata lui, acum mare, trecută poate de două zeci de ani, iar divorţul, şi încet încet, ratarea, a venit la mine la Bucureşti cu o târfă pe care o recomandase a treia nevastă şi atunci mi-a făcut o impresie proastă. Îmi spunea că şi-a vândut locuinţa, apartamentul, pentru a-şi edita cartea… De atunci n-am mai ştiut de soarta lui. Am

ajuns la gazdă, o căsuţă la marginea satului învelită cu prefabricate cu o curte fără garduri, geamurile sparte, prispa plină de lemne, o jigodie de câine care iese de sub prispă şi începe să latre, când îl vede pe el se gudură şi-i sare în faţă de bucurie, marşi Rex! îi strigă că-şi câinele se culcă la picioarele lui, dând din coadă, intrăm în casă printr-o tindă cu o masă plină cu vase nespălate, peste care bâzâiau muştele, apoi deschidem uşa şi dăm direct în camera lui. E pitoresc, zice, vreau să trăiesc în această mizerie ca Esenin, mare om, domnule, şi săracu' s-a spânzurat de coşul godinului din casă, dar a ţinut cineva la el: iubita lui şi-a tras un glonţ-n cap pe mormântul lui… Dar la mine cine ţine şi cine vine? începe el să plângă. Părinţii mi-au murit, soru-mea şi frati-mi-o nu mai ştiu de mine, crezi că eu n-am conştiinţa ratării? fata nu mi-am văzut-o de când era de doi ani şi mi-a trimis vorbă că nu vrea să ştie de mine, de nevestele mele nu mai vorbesc. Intru în cameră deci şi mă loveşte duhoarea şi mizeria în nas şi în ochi. O masă cu trei picioare din alea pe care mâncau Moromeţii, două scaune mici pe lângă ea, o buturugă mare pe care era aşezat un butoi. Am făcut ţuica, zice, am şi eu câţiva pomi pe-acasă şi am cules prunele şi am umplut acest butoi cu ţuică. Se duce lângă el şi dă drumul la robinet într-o bărdacă de pământ şi trage câteva înghiţituri. Eu încerc să contemplu mediul în care trăieşte. Cărţi aruncate de-a valma, prin pat şi pe jos, gunoi peste tot, cred că era nemăturat de cel puţin două săptămâni, camera era plină de păiejeniş şi el se credea un mic geniu neînţeles părăsit de toată lumea. Aici m-a găsit marele poet când a venit astă iarnă să mă filmeze, zice el, şi descrise camera cu toată mâna prin aer. Şi ce-a filmat? l-am întrebat. Mizeria în

care trăieşte un profesor de limba română în această ţară! zice el, ofuscat. Geniul are nevoie de mizerie ca să creeze, zice, moartea pentru mine înseamnă intrarea în eternitate! şi mă rog, ce crease? Un volumaş despre viaţa lui Marin Preda! Da, zice, un volumaş, dar are o prefaţă scrisă de preşedintele Academiei Române! ştii ce, domnule Paul, ştiu că ai ajuns mare, eşti pe cai mari, ai intrat în rândul baştanilor cu ajutorul lui Crivăţ… Ajută-mă şi pe mine să scot a doua ediţie… Nu-ţi cer mâncare şi băutură şi niciun acoperiş deasupra capului, fă ceva pentru literatura română… L-am privit mult şi am căutat să-l încadrez în categoria unor personaje ratate din literatură şi nu i-am găsit nicio corespondenţă! Da, i-am răspuns, am să mă gândesc ce pot face pentru tine, dar încearcă să nu mai beai că te ratezi de tot! Eu, ratat, se supără el, eu ratat, domnule Paul? Dacă e aşa n-avem ce mai discuta! S-a supărat şi a tăcut ore în şir, am ieşit afară în aerul serii şi toată lumea se strânsese în faţa casei să ne aştepte. Băi, al lui Paţanghel, ia-l pe profesor c-a lăsat împărţeala baltă şi l-aşteaptă domnul deputat de la judeţ! Dom Gigel, hai, că s-au năpustit femeile pe zahărul şi uleiul rămas… Gigel: şi Primarul ce face, mă, aşteaptă să-i fac eu munca? Dumneavoastră cine sunteţi? mi se adresează un ţăran mai spălat. Eu? Sunt ziarist! şi o să scrieţi de ce aţi văzut pe aici? O să scriu… Credeam că sunteţi de la SRI sau de la poliţie să-l arestaţi pe beţivanul ăsta! şi arătă spre profesor. Dumneavoastră ştiţi că l-au bătut muierile alaltăieri că s-a dat la fetele de la şcoală? Nu ştiu şi nici nu mă interesează! fac eu pe indiferentul. Păi atunci cui să-i mai spunem? Aveţi primar, aveţi inspectorat, adresaţi-vă lor!… – îl îndemn eu pe ţăran.

Se înserase când am plecat din sat, soarele scăpătase şi aburul câmpiei încă mai plutea pe deasupra ogoarelor, cirezi de vaci intrau în sat pe la ieşirea dinspre Tătărăşti şi oamenii aprinseseră luminile pe la case. Ţăranii coborâseră la bufetul din sat, se strânseseră în jurul unei mese şi beau bere. Un difuzor se auzea cântând în peretele localului manele, cântecul lui Guţă se răspândea în tot satul. Afară pe un grătar, un ţânc pregătea micii, mirosul lor te trăgea de nas. Reflectam la volanul maşinii despre soarta învăţământului românesc cu un astfel de profesor, despre alegerile ce veneau, despre viitorul satului românesc, despre viitoarea guvernare. Chiar aveam de gând să scriu un articol în ziarul meu şi mă gândeam la un titlu mai pompos, cu miros de Caragiale.)

37.

D

omnul Marian Porumbacu s-a îmburghezit, conduce două televiziuni. Una e în Militari întinsă pe câteva hectare de pământ, cu clădiri, cu studiouri, maşini, corespondenţi, antene, decoruri etc; alta pe la capul liniei de metrou Republica, la fel de mare cu tot atâtea marafeturi. Înfundat într-un fotoliu la o enormă masă cu zeci de telefoane pe lângă el, nu mai pridideşte să dea ordine. Contabili, artişti, prezentatori şi prezentatoare, corespondenţi externi şi interni, cameramani, şoferi, mecanici, maşinişti, scenarişti, ingineri, tot felul de lume, îi deschide şi îi închide uşa capitonată, cerându-i semnături, sfaturi, bani, aprobări de maşini, de programe, etc. Mica lui fundaţie cu românii de pretutindeni rămăsese pe spinarea neveste-sii care se descurca şi ea cum putea, ştirile le lua de la postul lui de

radio şi le transmitea prin net, mai greu se descurca cu reclamele pentru care trebuia să umble prin tot oraşul şi câteodată şi prin alte oraşe, de obicei pe la cele turistice, să lămurească oamenii să facă contracte, apoi sponsorizări pe la mai marii zilei, pe la diferite întreprinderi care mergeau mai bine sau pe la guvern. Venea acasă seara obosită şi se privea în oglindă. Era o femeie frumoasă, avea doi copii buni, reuşiţi, pe unul îl ducea cu maşina la grădiniţă şi pe altul la şcoală în clasa a doua. Numai că ceva se schimbase în statutul lor casnic. Cu atâta muncă pe cap intervenise o răceală suspectă între ei. Marian venea seara obosit, mânca şi adormea în faţa televizorului iar ea se pierdea cu cei doi copii prin bucătărie, făcându-le mofturile. Unde se dusese dragostea lor de odinioară? Unde era tandreţea cu care o mângâia Marian? Se culcau ca doi buşteni unul lângă altul, fără a se mai îmbrăţişa, cum făceau de fiecare dată când adormeau în tinereţile lor. Marian devenise un indolent, începuse să sforăie şi să vorbească în somn, de la un timp se simţea mai bine când dormea singur în sufragerie, fără să mai fie deranjat de atenţionările Andrei: «nu mai sforăi, dragă, ce ai?», dându-i ghionturi şi întorcându-l pe partea cealaltă. Într-o seară simţi nevoia să mai iasă şi ea din casă, îi dădu telefon Dianei să se întâlnească la o terasă să mai discute şi ele. Simţea nevoia să se destăinuie cuiva şi Diana era cea mai apropiată fiinţă. Seara oraşul e într-o frenetică fierbere, deşi asfixiat de căldura de peste zi, îşi schimbă culoarea şi aerul devine mai respirabil. Începuse să bată şi o briză dinspre parcul Carol care parcă-i mângâia faţa.

— Dragă, i se destăinui Andra Dianei, eu nu ştiu ce am, de când ne sufocă aceste treburi, nu mai suntem noi. Nu ne

mai suportăm, am uitat de dragoste, de sex nici nu mai vorbesc, bărbatu-mi-o parcă a bolânzit, noaptea doarme dus şi eu mă perpelesc pe lângă el. S-a dus tandreţea lui de odiniooară…

— Dar ce vrei tu, dragă? Ai dori să fie ca la început?

— Dacă asta e căsnicia, mie nu-mi place! Dă-le dracului de sentimente dacă ele nu înseamnă nimic în viaţa omului!

— Poate are el pe cineva, doar se învârteşe între atâta coconet toată ziua.

— Are pe dracu', crezi că mai e în stare de aşa ceva? Eu aş vrea să aibă, poate-l mai scoală din amorţeala asta… Eu sunt o fire sentimentală, dacă mă tratezi ca pe un buştean, atunci du-te, nene, şi lasă-mă în pace!

— Cred că exagerezi, uiţi că trecem în alte vârste…

— Nu-i vorba despre vârstă, am văzut ieri doi moşnegi, un el şi-o ea, care se ţineau de mână şi se sărutau în parc.

— Eu zic să discuţi chestia asta şi cu el…

— Nici atât, ce să-i spun, că nu se mai culcă cu mine?

— Atunci găseşte-ţi tu altul!

— Mi-e teamă că se duce de râpă căsnicia noastră! Am destui care mă curtează, dar… (Andra întrerupse, până aici… nu trebuie să-i spună despre toate refulările ei.)

Serviră câte un lichior cu apă minerală şi discutară până târziu. Lăsară discuţia despre ele şi vorbiră despre afacerea lor cu cele două televiziuni, despre programe, despre artişti, despre copii… Diana o conduse pe Andra acasă cu maşia târziu, ştia că totul este în regulă, copii erau cu bona, le lăsase mâncare, acum trebuia să doarmă. Nu mare-i fu mirarea când văzu lumină în sufragerie. Cineva totuşi nu se culcase. Deschise uşa, îşi lăsă o eşarfă în cuierul

din hol, se privi în oglindă, parcă se mai roşise un pic în obraji, îşi şterse faţa de prea multă pudră şi intră în cameră. Marian se uita la televizor.

— Ce-i cu tine, dragă, îi zise ea, parcă veneai după doisprezece…

— Dar cu tine ce-i? o întrebă el înfuriat. Ai lăsat copiii singuri şi tu tai frunză la câini…

— Te rog să nu vorbeşti aşa, i-am lăsat cu bona şi eu am avut o întâlnire cu Diana. Ce e rău în asta?

(Cu o noapte în urmă Andra avusese un vis. Era în Canada la strâns ciuperci pe plantaţia unui magrebian. Plecase de acasă cu un camion, până la plantaţie făceau cam două ore. O inerva câmpia aceea care nu se mai termina şi soarele torid care le bătea drept în cap. Păduri cât vedeai cu ochii şi pe o margine şi pe cealaltă a şoselei. Deodată maşina se opreşte, şoferul îi anunţă că are pană, pot să se dea jos să se mai odihnească. Un muncitor agricol din America de sud pe care-l simpatiza o luă de mână şi-i propuse să meargă prin pădure. Vorbea aşa de frumos cu o voce dulce şi-i cânta la ureche cântecele lui de acasă. Ea înţelegea ceva din cântec, cuvintele semănau cu cele româneşti, melodia însă o fascina. Cântecul în rezumat era acesta: *am coborât cu tine în această vale/ să-ţi arăt ce-i frumos în sufletul meu/ te răpesc*, *signora*, *te răpesc/ tot aurul l-aş vărsa în părul tău*… Apoi a îmbrăţişat-o, i-a simţit buzele lui arse de soare pe buzele ei care au narcotizat-o. Îmbătată de vraja dragostei a căzut în braţele lui pe iarba din adâncul pădurii. Simţea cum sud-americanul îi descheia bluza şi cum îi strângea sânii în palme, cum îi aluneca mâna pe pântece, zdrobindu-i trupul între palmele lui mari şi aspre de muncă. Apoi s-a întâmplat

imposibilui, bărbatul a sedus-o cu o poftă nebună şi ea s-a lăsat pradă în braţele lui într-o beţie aproape cu fericirea. Apoi lângă ea a apărut patronul ei, domnul Wily, avea un cuţit în mână şi s-a aplecat asupra lor: «De-asta m-ai părăsit, nenorocito, să te împreunezi cu masculul ăsta?», striga el disperat şi a înfipt cuţitul în sud-american. Ea a început să ţipe: «Nuuu, săriţi, că mă omoară!» Deodată au apărut lângă ei toţi muncitorii şi au văzut ce se întâmplase. «Hai, urcaţi-vă, zice şoferul, că am rezolvat pana!» L-au luat pe omul mort şi l-au pus cu faţa în sus în maşină. Pe domnul Wily l-au legat şi l-au dat jos la primul post de poliţie. «Ăsta criminal!», strigau ei şi arătau mortul din camion. Apoi au plecat mai departe, tot prin pădure, au oprit la umbra unor mari castani, s-au dat jos, au făcut o groapă mare cu o lopată liliman a şoferului şi l-au îngropat pe sud-american. Două bocitoare din aceeaşi ţară cu ei au început să-l plângă. Andra s-a trezit în acest plâns.)

— Nu e niciun rău? Eu am luat mamă pentru copii, nu o curvă care umblă nopţile tăind frunză la câini! s-a înfuriat Marian. Dacă nu-ţi convine, pleacă la mă-ta!

Andra a rămas tablou, niciodată bărbatul nu fusese aşa de violent şi de înfuriat.

— Am să plec, să ştii! îi răspunde ea, plângând. Am să-mi iau copiii şi-am să plec!

— Poţi să pleci chiar acum!

Scoală copiii şi-i îmbracă, îi urcă în maşină şi demarează în trombă, accelerând motorul cu nervii în grindă. Marian rămâne descumpănit pe marginea patului, aprinde o ţigară şi dă drumul la televizor să asculte ştirile de noapte.

A doua zi plecă la serviciu ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Câteva zile dormi în biroul studioului, comanda masa în cameră prin telefon la bufetiera studioului şi citea programele pentru aprobări. Andra nu mai apăru la serviciu, anunţă biroul financiar că e în concediu de boală cam o lună de zile şi trebuie înlocuită. Pe miercuri apăru directoarea programului de «Muzică populară» şi-l anunţă că are o invitaţie în Italia pentru un schimb de lucru la RAI DUO şi că ar vrea să meargă şi ea, în invitaţie are şi biletele de avion pentru sâmbătă. Marian o privi lung, o studie din cap până-n picioare, şi o întrebă:

— Cum de te autoinviţi aşa?

— Dacă se poate, domnule, director! Visez de când eram de cinci ani să văd şi eu Italia…

O privi minute în şir, când o încadrase era un copil neîmplinit, acum se făcuse o femeiuşcă de toată frumuseţea. O cunoscuse la un festival «Maria Tănase», îi plăcuse timbrul vocii ei şi o rugase să vină să dea un test de crainică la o nouă emisiune de muzică populară şi obţinuse postul. Fata se bucurase atât de mult că îndrăznise să sară şi să-l sărute.

— Ce-ai vrea să vezi în Italia?

— Totul! şi v-aş putea fi de ajutor pentru că ştiu bine limba italiană…

— Atunci se schimbă situaţia, Doiniţo!

Femeia rămase perplexă, niciodată nu-i zisese pe numele scurt, cu o afectivitate ieşită din comun.

— Bun, vă mulţumesc anticipat! mai zise ea şi închise uşa cu un aer de veselie pe faţă.

(Doina e o femeie frumoasă, are un păr de aur, ochii de culoarea cerului senin de vară, o faţă picturală făcută parcă

din porţelan, cu nişte buze şi un nas filigranate de un meşter iscusit. E înaltă, planturoasă, cu un piept durduliu, căruia îi ies obraznice prin cămaşa de in două sfârcuri de la ţâţele nestrunite în sutien. Are picioare de căprioară, înalte şi un spate după care şi-ar întoarce ochii orice bărbat. Părul lăsat pe umeri, legat într-o maramă de borangic, ce-i atârnă până peste fesiere, pare al unei păpuşi barby. Câteva date din CD ei: A terminat facultatea de muzică cu un masterat în muzica populară, e bucureşteancă, a luat premiul întâi la câteva concursuri de muzică populară, are scoase câteva sidiuri cu muzică populară oltenească, căsătorită şi divorţată, motivul: un bărbat posesiv şi gelos! De altfel fusese managerul ei câţiva ani, după care se căsătoriseră. Stătuseră căsătoriţi doi sau trei ani, apoi femeia a divorţat. Nu putea să-l suporte toată ziua după ea urmărind-o şi anatemizând-o cu sfaturile lui bătrâneşti, cum să se îmbrace, cum să se poarte, îi aruncase toate fustele scurte să nu i se mai vadă pulpele ei atât de bălane şi proporţionate, era în stare s-o îmbrace ca musulmanii, de sus până jos în negru şi să-i acopere faţa. Femeia nu putuse să îndure aşa ceva, mai ales că avea atâţia admiratori, şi divorţase. După care se încadrase la acest studio de televiziune ca director de programe. Aici avusese un mare succes, programele ei aduceau o audienţă maximă şi nu numai din partea ţăranilor ci şi din partea orăşenilor, care o îndrăgiseră atât de mult încât îi făceau complimente şi-o lăudau.)

Italiamon amour! Aeroportul vechi (Ciampino), mulţi francezi, germani şi negrii. Doina şi Marian coboară din avion şi se îndreaptă spre un taxi, afară e încă ceaţă printre care străbat razele soarelui de dimineaţă. Roma, veche de

mii de ani, li se părură atât de modernă, încât n-ai fi crezut că are atâta vechime. Urcau şi coborau cele şapte coline în legănatul uşor al maşinii, monumente şi vestigii ale artei romane, Templul Vestalei, al Fortunei, Panteonul, Mausoleul lui Adrian, Coloseumul, (deci aici se dădeau luptele cu gladiatori, aici era supliciul luptelor cu lei), aici Termele, Columna lui Traian (efigia dacilor înfiptă în centrul Romei), Arcurile de triumf ale lui Titus, Septimiu Sever, Constantin, bazilici, palate, Fontana Trevi, muzee, Vaticanul. Doina puse mâna pe clădirea Coloseumului şi se închină. Nu crezuse în viaţa ei că va ajunge pe aici. În rest ţigani mulţi cerşind pe la turişti sau furând, se auzeau vorbind româneşte şi înjurând câte un trecător care-i ignora. «Mândria României, aceşti Mailaţi care ne-au făcut de râs în toată Europa!…», gândi Doina, privind această faună autohtonă.

Au mers la hotel şi-au ocupat două camere. Marian tot trist, taciturn, îi răspundea rar de tot la câte o vorbă a ei. Ce se schimbase în viaţa lui, de ce-i răspunsese Andrei aşa de-o făcuse să-şi ia copiii şi să plece?

— Domnul Marian e trist sau meditează? căzu întrebarea ei după ce-şi puseră bagajele în camere şi coborâră la o cafea în holul marelui hotel.

Privi la Doina, se roşise toată, erau pe lungimi de undă diferite. Dar era tot frumoasă, aşa obosită după drum.

— Nu sunt trist, Doiniţo, sunt un pic cam rătăcit! M-am certat cu nevastă-mea şi-a plecat la maică-sa cu copiii.

Privea în ochii ei, ea simţi şi lăsă privirile în jos. Nu-i răspunse, nu-l compătimi, dar se gândi la despărţirea ei de fostul soţ.

— Ştiu, zise ea într-un târziu, e tristă despărţirea!

Poate ăsta a fost norocul meu, altfel o luaţi pe doamna Andra în acest schimb de experienţă.

(Marian: femeia asta e o tentaţie, seamănă cu Zaraza care m-a scăpat de nişte angoase în tinereţea mea, poate tristeţea mea se stinge în ochii ei, e o oază de fericire care dă buzna peste mine, sunt o fire dilematică, când îmi vorbea de Fântâna Trevi se uita la mine cu o curiozitate ascunsă în priviri, are tentacule de meduză, simt că mă cucereşte împotriva voinţei mele.)

— Doamna Andra e-n concediu medical! zise el ironic. Sper să o suplineşti tu cu plăcere.

— Depinde! jucă ea din cap şi din priviri.

— N-ar fi bine să luăm cina la cameră? o întrebă el. Dacă eşti de acord, mergi şi comandă tu ceva…

Doina dispăru, deschise uşa şi o închise uşor. După un timp apăru într-un neglijeu finuţ de marchizet prin care i se deslușea corpul ei de felină de culoarea roz-albastră.

— Trebuie să vină! zise ea şi se aşează pe un fotoliu lângă masă. Am comandat manguste, piţaboala italienilor şi vinul lor. Nu ştiu dacă vă e pe plac…

Bărbatul tăcu. Pentru el mâncarea era o fudulie, îngurgita orice, n-avea preferinţe, habar n-avea ce-s alea manguste, dar trebuia să le guste… Cât priveşte vinul, mai băuse, ştia că e vin de Calabria care te adoarme şi visezi sfinţi pe pereţi sau dudui care te gâdilă pe creier. Se miră şi el de ce femeia comandase această băutură, poate că nu cunoştea aroma vinului de Calabria. Dădu drumul la televizor, se cânta muzică siciliană: Privitera Ciuri, Ciuri, Sicilia mia, Sirinata A Me Matri, Trizzota, Vita Na Crozzasciuri, Sciuri… Doiniţa încercă să-i traducă câteva

fragmente, era vorba despre Sicilia, despre dragoste, serenade dulcegi cântate de truvieri pe la ferestrele duceselor…

Veni şi picolo cu mâncarea şi le-o aşează frumos pe masa din centrul camerei. Mâncară în linişte, băură în linişte, după care femeia se retrase în camera ei. Marian se culcă şi adormi, era foarte obosit. Se sculară de dimineaţă, trebuia să ajungă la studiourile lui RAI DUO pe undeva foarte departe. Luară un taxi, fură primiţi de directorul televiziunii, îi duse într-o sală de recepţie, serviră ceva, şi trecură la un simpozion pe tema programelor de divertisment. Acolo erau mai multe televiziuni din Europa centrală şi de est care prezentară câteva referate cu sociologia programelor de divertisment, din care Marian nu înţelese mare lucru pentru că se prezentară în limba engleză. Simpozionul se termină pe la ora unu şi jumătate, după care fuseră liberi până seara. Marian cu Doiniţa luară Roma la picior, dornici să vadă cât mai multe locuri. Trecură pe la catacombe, biserica Santa Maria Maggiore, biserica San Pietro, palatele Barberini, Muzeul Vatican (au admirat stampele Vaticanului), galeria de artă modernă, Coloseumul, au fost impresionaţi de pictura lui Michelangelo, Leonardo da Vinci, Boticelli, Rafael, Georgeone, Veronese, Tiţiano. La Fontana di Trevi au aruncat bănuţi în apa limpede şi s-au luat de mână, jucând rolul a doi îndrăgostiţi.

Pentru Marian vizita la Roma a fost o fugă din cotidianul murdar. Revenind în ţară se închise iară în biroul lui ca într-o cochilie. Câtva timp nu mai vru să-l vadă nici pe Paul Popescu. Întâmplător se întâlni cu Diana şi femeia îi puse o întrebare:

— Cum a fost, dragă, la Roma?

Bărbatul taciturn îi răspunse cam atât:

— Bine! (Aflase că se dusese la Andra acasă şi-i spusese că bărbăţelul ei a plecat cu o cântăreaţă de muzică populară în voiajul de la Roma. «Care, dragă, cu analfabeta aia de Doina care şi-a terminat studiile, oferind favoruri amoroase profesorilor? Acum fac eu nişte legături cu încadrarea ei pe post de director de programe la populară… Dacă e aşa, zise ea, umflându-se în pene, am şi eu aventurile mele (se lăuda?). Nicu, inginerul de sunet, m-a invitat la o plimbare pe valea Prahovei!» «Voi sunteţi nebuni amândoi, o apostrofă Diana, aţi uitat că aveţi doi copii? Mai sunteţi la optsprezece ani să vă ciorovăiţi ca doi adolescenţi?» Punct. Şi nici Doina nu-l lăsa în pace, sub diferite pretexte, intra în biroul lui şi stăteau de vorbă ore întregi.)

Peste câteva zile îl căută Paul Popescu la biroul de la studiouri şi-i aduse o veste proastă:

— Ştiu că eşti supărat şi vizita mea are să te supere şi mai rău, am primit de la DNA o înştiinţare că au pus sechestrul pe acţiunile lui Crivăţ!

— Păi parcă se terminase judecata?

— Au redeschis-o!

— Auzi Paule, zise Marian cu scârbă, am intrat într-un rahat din care nu ştiu cum vom mai ieşi!

— E mâna lui Dan Voicescu la mijloc!

— Să-l ia dracu’ de securist! Ce-o să ne facă?

— S-a lăudat la preşedintele Camerei Deputaţilor că ne va distruge!

— Ce-o să ne facă?

— Lasă-l c-am să i-o fac şi eu! Mâine apare un articol în

ziar, să ţi-l citesc şi ţie! Am o sursă sigură, a zis că dacă ne dă în judecată, sursa poate să apară ca martor. Articolul se intitulează «În atenţia DNA-ului… «sacalul»: «Printre îmbogăţiţi aşa-zisei revoluţii din decembrie 1989 se află şi un om fără scrupule pe nume Dan Voicescu. Şi cine nu-l cunoaşte pe acest om? Sub paravanul unor fundaţii a adus zeci de maşini din Occident şi le-a vândut cu suprapreţ unor instituţii de stat, fără să plătească vamă. Sunt amestecaţi şi chestorul poliţiei capitalei şi direcţia superioară a armatei care au primit mită, aproape un sfert din preţ, pentru binefacerile lui. Tot acest om a derulat cu Loteria de stat afacerile cu sediile judeţene pe care le-a luat la un preţ de zece milioane de lei şi apoi le-a revândut Loteriei cu cinci zeci de milioane de lei bucata. De asemenea a primit de la stat aproape toată publicitatea pe acest an, fără licitaţie. Cum vom mai scoate corupţia din ţara asta dacă statul, armata, poliţia şi Loteria s-au amestecat în murdăriile acestul şacal?»

— Astea sunt nimicuri pe lângă ce-a făcut înainte!

— Ştiu, zise Paul, dar cu alea a scăpat basma curată! auzi, mi-a spus Diana că te-a văzut cam supărat! Să ştii că nu e amestecată în nicio bârfă! Chestia cu Doina a plecat de la portăreasă. A chemat-o pe Diana şi i-a zis: «Auzi, doamna Diana, tot aşa e cu domnul director că se desparte de doamna Andra?» «Tu de unde ştii?»-cică a întrebat-o Diana. «Păi vorbeşter toată televiziunea!» «E treaba lor!», a închis Diana discuţia. Şi acum să-ţi spun şi ţie un secret: Diana ta cred că vrea să se răzbune, a plecat cu inginerul de la sunet pe Valea Prahovei şi a stat trei zile.

— Să fie sănătoasă! şi să ştii că între mine şi Doina nu e nimic! îţi dau cuvântul meu de onoare…

— Nu e, zise Marian, dar poate fi… Femeia îţi dă ocol de câteva săptămâni… Sau poate vrea să te consoleze?

— Eşti şi tu răutăcios… Crezi că mai sunt la vârsta când mi se aprind călcâiele după orice fufă? Într-adevăr e frumoasă, are şi ceva în capul ăla al ei, adică un grad de inteligenţă, dar în cel mai rău caz aş putea să am o aventură cu ea… Crezi că m-aş lipsi de copii şi de nevastă s-o iau în căsătorie?

— Nu ştiu, e treaba voastră, nu mă bag! Dar te ştiam un om cu capul pe umeri… (În prealabil Paul Popescu discutase şi cu Andra care-i povestise toată cearta cu bărbatul. La discuţie participase şi maică-sa, vipera aia de femeie, care-i spusese franc: «Du-te, maică, la bărbat că aşa am făcut eu şi-am rămas o viaţă singură! I-aţi copiii şi du-te! Du-te la vilă şi te faci că a trecut totul… Aşa sunt bărbaţii, le fug ochii mai repede după fuste…») Această discuţie i-o povesti şi lui Marian şi el, curios, îl întrebă:

— Şi ea ce-a zis? (adică nevastă-sa).

— Ce să zică, a dat din cap şi a tăcut! Cred că i-a trecut…

— Domnule, zise Marian înfuriat, eu n-admit curve la casa omului!

— În niciun caz Andra nu e ce crezi tu!

38.

R

anile sufleteşti ale Ancăi se cicatrizau încet. Timpul, acest tiran al omenirii, părea că stă pe loc s-o tortureze. Ca să nu observe lumea că se afişează cu profesorul, după moartea soţului, rări discuţiile şi întâlnirile cu el. Se preocupa mai mult de educaţia copilului, îl ducea dimineaţa la grădiniţă şi

la amiază, se scuza faţă de colegi, şi trecea să-şi ia băiatul acasă. În capul ei se limpeziseră apele, mâlul se sedimentase la fund şi părea că la orizont se zăreşte o rază de lumină care-i va pătrunde încet-ţncet suflet. Rar de tot mergea pe la socri ei, pe la Radu şi Crina, care şi ei acum erau bătrâni şi neajutoraţi. Adesea le lăsa nepotul acasă, gest care pentru ei însemna enorm. În el îşi vedeau propriul fiu crescând prin diferite ţări pe unde fuseseră purtaţi cu slujba lor. Dar nu după mult timp se întâmplă ca Radu să moară. Bolea cam de multişor şi moartea lui Lorinţiu îi grăbise şi lui sfârşitul. Iar dolii, iar pomeni, iar durere, se săturase de cimitire, de cavouri, de plâns. Crina îşi pusese toate speranţele în ea. Merse cu Anca la notariat şi-i trecu imobilul în care locuia, de altfel o casă destul de mare în Primăverii, obţinută pe vremea când Radu era secretar de partid. «Să fie casa de vis a lui Felix!», decretase ea. «Poate va trăi el fericit în locul lui taică-său.»

— Maică, îi zise Crina, eşti tânără, refă-ţi viaţa, caută un om bun şi recăsătoreşte-te, e păcat de tinereţea ta…

Având încuviinţarea soacrei, ea începu să se gândească şi la căsătorie. Avea inima tot la Profesor, se legase ceva intim între ei şi trebuia să continue. Dar omul o evita, sub pretextul că trebuie s-o lase în pace să-şi consume timpul doliului nederanjată. Până într-o zi când se întâlniră pe coridorul facultăţii şi Profesorul o abordă direct:

— În sfârşit te văd mai veselă, ce s-a întâmplat cu tine?

— Nimic deosebit, simt că renasc, mi s-au luminat gândurile!

— Asta e bine, forma cea mai înaltă a învăţăturii este a învăţa să fii, aşa ne spune Edgar Faure! Sau Sartre care zice

că omul nu este, el se face, se construieşte pe sine! Tu pare să te îndrepţi spre aceste precepte!

— E greu să descifrezi viaţa după aceste citate! Viaţa e mult mai complexă, domnule Profesor! şi zicând «domnule profesor», ridică privirea spre el şi-i zâmbi amical.

(Profesorul: Anca s-a maturizat, nu mai e Anca pe care am cunoscut-o cu ocazia examenului de doctorat. S-a împinit ca femeie, are ochii migdalaţi, obrajii-doi bujori –, părul platinat şi corpul îndumnezeit după necazurile prin care a trecut.)

— Ai terminat cursurile? o întrebă Profesorul.

— Da! răspunse ea apăsat.

Pot să te conduc?

— Unde?

— În Paradis!

— Ce bine-ar fi să merg în Paradis! îi zâmbi Anca.

— Draga mea (îi zise «draga mea» pentru prima dată) Paradisul este în noi. Viaţa e făcută ca aici pe pământ să trecem şi prin Iad şi prin Paradis!

— Lozinci, adesea mă întreb şi eu ca Sfântul Augustin, oare eu însămi ştiu ceea ce sunt?

Mergi prea departe cu întrebările! Lasă viaţa să curgă ca un izvor… Apropo: Eşti dispusă să luăm masa împreună?

— De ce nu! Chiar îmi era foame!

— Am dat alaltăieri pe la tine pe la bloc şi era Felix cu bona. La fel ca băiatul meu, al tău s-a mărit, dar mi se pare ceva mai isteţ!

— Îmi simte lipsa, stau mereu tot plecată…

Intrară la restaurantul Berlin, lângă Casa Armatei. La acea oră era linişte, un chelner care şoma îi văzu şi se grăbi

spre ei. Îi invită la o masă, într-un separeu.

— Ce doresc domnul şi doamna?

— Adu-ne ce-ai mai bun! îi răspunse Profesorul. Ce beai? o întrebă el şi pe Anca.

— Apă plată sau minerală!

Acum Anca îl privi mai atent, aproape că nu-i mai ştia înfăţişarea de la voiajul lor la Valea Vinului. Profesorul îşi tunsese părul şi barba şi părea mult mai tânăr. Avea nişte sprâncene negre, făcute parcă cu creionul, obrajii ceva mai proeminenţi şi buzele senzuale, ca de fată. Faţă de colegii ei care veneau în blugi şi cu câte un pulover pe gât, el purta întotdeauna un costum impecabil, cămaşă neagră şi cravată. «Omul ăsta e plin de mister», gândi ea. «şi încep să-l iubesc!»

— Mereu te gândeşti!

— Nu mă gândesc, te studiam, ai mai întinerit de când nu ne-am mai văzut!

— Mulţumesc pentru compliment! Avea un vers al lui care-i veni în gând, referitor la femeie: «*Cu ochiul îmi face târfa de stea/ Să alunec spre ea*!» Uitase de nevasta care-i murise, trecuse în alt timp pe un alt culuar al vieţii. I se făcuse atâta dor de Anca, încât dacă n-o întâlnea astăzi, se ducea acasă la ea. «Dumnezeu aranjează aşa de bine lucrurile, după sufletul meu.», gândi el. Ai ochi frumoşi, te-ai împlinit, fată dragă, şi cu zâmbetul tău, cucereşti noi continente!

— Zăuuu? făcu Anca o piruetă cu privirile către el.

— Zău! şi pe deasupra ai lipici…

Veni chelnerul cu masa. Un chelner trăsnit. Ciuperci, fudulii la capac, fructe de mare şi o sticlă de otonel.

— La noi e interzis să se bea apă minerală! glumi el,

întorcându-se spre Anca şi punându-le sticla de vin în faţă.

A fost prima întâlnire. Şi la masă a întrebat-o:

— Vrei să te măriţi cu mine?

A căzut cerul pe ea. S-a învârtit tot restaurantul, i s-a părut că perdelele fâlfâie luate de vânt şi că masa fuge undeva spre perete.

— Tu, vorbeşti serios? s-a roşit ea toată.

şi el îi ia mâna, o trage către el şi-i pune un inel pe deget.

— Am văzut din priviri că ai zis da!

şi s-au îmbrăţişat, şi s-au sărutat, şi-au ieşit afară de mână, parc-ar fi fost de când lumea căsătoriţi.

— Unde mergem? o întreabă el.

— Hai în Cişmigiu să stăm puţin să ne revenim din această nebunie!

Parc-ar fi doi adolescenţi, închiriază o barcă şi plutesc pe deasupra apei, Profesorul lopătează cu ochii pe ea. «Îngerul meu, regina mea, parc-am cucerit un regat, Doamne!» Se însera, o seară de basm, cu lumini multicolore peste tot Bucureştiul, tramvaiele, trolebuzele, autobuzele li se păreau nave astrale şi ei undeva în cosmos, urcând pe scări de mătase spre Dumnezeu. Anca scoate din poşetă o Biblie şi-i citeşte din «Cântarea cântărilor»: «*Sărută-mă cu sărutările gurii tale*, *că săruturile tale sunt mai bune ca vinul*. *Miresmele buzelor tale sunt balsam mirositor*… *Răpeşte-mă*, *ia-mă cu tine*! *Hai să fugim*! *Regele indus în cămările sale*: *ne vom veseli şi ne vom bucura de tine. Îţi vom preamări dragostea mai mult decât vinul*…»

Profesorul îi ia cartea din mână şi-i răspunde şi el:

«*Cât de frumoasă eşti tu*, *draga mea*, *cât de frumoasă*

eşti! *Ochi de porumbiţă ai*, *umbriţi de negrele-ţi sprâncene*, *părul tău turmă de capre*, *ce din munţi*, *din Galaad coboară*… *Ale tale buze miere izvorăsc*, *iubito*, *miere curge*, *lapte curge*, *de sub limba ta*; *mirosul îmbrăcămintei tale e mireasmă de Liban*…» Uitaseră că sunt într-o barcă, uitaseră că sunt în Cişmigiu, uitaseră că se înserase şi ieşise luna mare peste vârfurile copacilor şi stelele pe câmpia cerului licărind ca nişte licurici.

— Gata, dă-mi cartea, şi hai acasă! îl roagă ea.

— Unde acasă?

— La tine, cum unde acasă!

(Profesorul: cred că dacă n-o făceam acum, n-o mai făceam niciodată. Aşa am făcut-o şi cu cealaltă. Dar n-aş vrea să mă mai gândesc la ea. Dumnezeu mi-a scos în faţă această fiinţă care m-a readus cu picioarele pe pământ, adică nu, m-a ridicat la ceruri…)

— Adică la noi acasă! zice el, răspunzându-i la dialog, pândit de umbra celeilalte care încă-l mai urmărea.

Au mers la maşină şi au plecat acasă. Au descuiat uşa şi l-au găsit pe Victoraş jucându-se cu nişte maşinuţe. Când l-a văzut pe taică-său i-a sărit în braţe.

— Ai venit, tati?

— Da, am venit! îţi recomand pe mama ta!

— Păi ea e mama lui Felix!

— Da, dar de azi încolo e şi mama ta şi-a lui Felix!

— Şi va veni şi Felix aici?

— Bineînţeles!

— Ce bine, am şi eu cu cine mă juca! şi trebuie să-i zic mamă?

— Numai dacă vrei, dacă nu, îi zici pe nume, adică

Anca!

— Dacă nu vrei să-mi zici mamă, îl imploră Anca, zi-mi pe nume! Eu nu mă supăr… şi îl trage lângă ea şi-l sărută. (E o diferenţă, gândeşte ea, între cei ce se recăsătoresc şi vechile lor cupluri care trăiesc şi noi care-i avem morţi pe amândoi. La noi nu mai e posibilitatea de întoarcere…)

— Nu vom dormi în Bucureşti, o roagă el, pregăteşte-te să mergem la ţară. Am la Câmpina o veche cabană, vrem să ne petrecem zilele de weekend acolo. Să dăm pe la soacră-ta să-l luăm şi pe Felix.

Apoi noapte. O seară plină de stele cu o lună nebună care le bate drept în cap. Lumini care fug şi pe o parte şi pe alta a şoselei în urma lor şi din când în când faruri de maşini care le scot ochii prin parbrizul înceţat.

Au ajuns, au mâncat şi s-au culcat. Noapte de vis. Cu rugăciuni şi clipe de tandră iubire. Când s-au sculat dimineaţa s-au trezit în altă lume cu munţii în cap. O dimineaţă albă şi munţi brumaţi, cu vârfurile albe de zăpadă. Muguri de brazi la fereastră şi veveriţe care se joacă prin copaci. Vântul de primăvară precoce le mângâie feţele; născuţi parcă a doua oară Ionel (aşa-i zisese ea, Ionel, de la Ion) şi cu Anca de mână trec pe străduţa îngustă spre dealul din jur. Voiau să se plimbe în aerul primăverii. De undeva se aud câteva clape de pian. Începe «*Praeludio con fuga*» de Bach, ce dulce, ce tristă! Câte nădejdi cresc în sufletele lor, atitudini, miresme, frumuseţi… Între vânturi şi preludii de primăvară precoce, reînviau amândoi odată cu natura. Nişte suflete pustiite care-şi găsiseră perechile în această lume nebună.

— Am toată colecţia Bach, zice el, e prea trist să-l mai

ascultăm!

— Nu, Ionel, clapele pianului ne lovesc inimile ca nişte clopote de mănăstiri cu sunetele lor! Eu vreau să ascult!

— Nouă, dragă, ne-ar trebui o cură autentică de nebunie. Numai nebunii se simt fericiţi! şi noi cred că suntem! Trecutul meu, focar de sentimentalism refulat, mină de umilinţe, vitrină de tristeţi cu păpuşi şi bibelouri. Adio, Doamne!

Ajunseră în vârful unui deal şi priviră minute în şir peisajul: şoseaua care şerpuia printre coline, pomii daţi în floare, vilele care apăreau ca nişte cutii de chibrituri, iarba care mustea sub ei, cerul larg care se pierdea în vârfuri de Carpaţi, soarele care inundase cu razele lui toată Valea Prahovei, bâzâitul gâzelor care inundaseră natura

— Până acum, dragul meu, parc-am trăit printre morţi şi cimitire! De acum trebuie să găsim calea adevărului şi-a fericirii! Eu mă gândesc la nuntă, vreau o nuntă simplă unde să nu ne invităm decât prietenii apropiaţi. Să mergem să ne cununăm la o mănăstire cu şapte preoţi, să facem o masă de poveste în pădure unde să ne cânte doar flautul şi privighetorile.

— Eşti o naivă şi-o visătoare! Ceea ce spui tu acum e poezie. Vom face o nuntă mare, cu lăutari ca la ţară, cu invitaţi din cele patru colţuri ale lumii, Împăraţi şi-mpărătese, cu oraţii, cum le-am auzit eu în copilăria mea, cu naşi, cu flăcăi şi fete la bradul miresei, cu dar, cu vornicel şi dimineaţa cu ciorbă de potroace…

(S-au sărutat, s-au îmbrăţişat şi au tăcut clipe întregi. Cu palmele căuş, Ionel îi mângâia faţa, obrajii roşii, buzele, ochii… şi i-a cuprins mijlocelul de gazelă, strângându-l cu

braţele.)

— Hai la copii, zise ea într-un târziu când se trezi din destăinuirile lor, cred că s-au trezit…

Ajunşi acasă, găsiră toată camera dată peste cap. Victoraş cu Felix se treziseră şi se jucau de-a războiul. Luaseră pernele şi se loviseră cu ele până le ieşise fulgii, apoi cu nişte săbii imaginare, credeau că sunt Ginghiscani, înfruntându-se pe nişte imperii care trebuiau cucerite. Erau transpiraţi şi în pijamalele lor păreau nişte soldaţi epuizaţi în lupte.

— Ce-aţi făcut, măi, puşlamalelor, voi aici? s-a repezit Anca la ei.

— Ne-am jucat de-a războiul! sare Felix, din colţul lui, aruncând o pernă din mâini.

— De-a războiul o să ne jucăm după masă, îi potoli Ionel, acum, hai, spălarea, şi la masă!

39.

Zugravu - indianca, o pereche misterioasă, un amestec de filosofie dacică şi indică, două moduri de viaţă deosebite care se opuneau, dar se şi atrăgeau. Impresionat de filosofia şi profetismul lui Mircea Eliade pe care-l urmase în ţara Gangelui, de fizionomia indianului care avea la bază yoghismul ca mod de existenţă şi pe Buda la cap, apoi trecut prin ortodoxismul primitiv al primilor creştini, Zugravu devenise un fel de guru bucureştean, dând lecţii de religie şi de yoga tineretului dornic să se afirme şi în alte ştiinţe oculte. Lumea însă vorbea mai mult de o rătăcire a lui după ce fusese lovit cu sălbăticie la cap de minerii care-l ciomăgiseră în mineriada din 1990. Dacă Marian Porumbacu scăpase cu comprese de foi de varză curat, lui Zugravu, internat aproape un an în spitalul «Obreja», îi dispăruseră câteva doage. Se lepădase de lumea de dinainte şi se retrăsese într-o lume a lui. Îmbrăcat în negru, cu o barbă de patriarh, cu un aer de bătrân înţelept, trecea pe străzile Bucureştiului imperturbabil, urmărit de ochii curioşi ai cunoscuţilor şi mai ales ai necunoscuţilor. Înfiinţase o organizaţie, MISA, cu mii de cursanţi, un fel de imperiu yoghin cu ramificaţii şi în Occident care pusese mâna pe câteva clădiri în centrul oraşului cumpărate din cotizaţiile organizaţiei şi din donaţiile cursanţilor. Organizaţia era formată din aşramuri cu şefi şi subşefi care predau yoga neiniţiaţilor. La şedinţe participau mai ales studenţi şi elevi, dar şi tineri intelectuali şi muncitori care căutau în acest mod de viaţă să fugă de cotidianul banal şi presant. În culise se vorbea de multe acte nelegitime care ajungeau până la prostituţie, dar nimeni nu putuse să demonstreze la poliţie

că asemenea acte aveau loc în aşramurile lor. Zugravu intrase deja în atenţia serviciilor secrete şi a poliţiei, în atenţia ziariştilor şi chiar a guvernului pentru acţiunile lui. Ziarişti de tot felul, deghizaţi în cursanţi pătrunseseră la cursurile lui, dar niciunul nu putuse să demonstreze că la aceste adunări s-ar petrece, cum se dusese vestea, sex în grup sau alte asemenea minuni. Era Zugravu un ratat, un corupător al tineretului studenţesc, era el un filosof care atrăgea lumea în mrejele unei misterii ce-o prostea, era el un om de afaceri care sub această mască îşi făcuse o avere colosală? Poate ceva din toate!

Indianca lui se mândrea cu el, îl venera şi-l idolatriza ca pe omul providenţial care o făcuse fericită. Zugravu o credea ruptă din romanul lui Mircea Eliade, «Meitrey», şi adusă pe sol românesc să răspândească arta şi cântecul indian pe meleaguri dâmboviţene. Seara avea programe la diferite restaurante şi ziua spectacole la teatre şi grădini de vară, la care se îmbulzea lumea, dornică să guste din cântecul «vagabontului» din celebrul film de odinioară care făcuse furori la noi în ţară. Dansatoare din buric, cu un fizic graţios şi plin de farmec, cu o voce de soprană, ca o privighetoare, Amita atrăsese cele mai savante gusturi în materie de muzică, cultivându-i prezenţa şi savurându-i glasul ei atât de dulce şi cald.

Toate bune şi la locul lor până într-o zi când Zugravu, urmărindu-şi nevasta, o găsi în compania unor domni străini, turişti americani la unul din cele mai selecte restaurante ale Intercontinentalului.

— Ce e cu tine aici? a întrebat-o elsupărat că nu-i spusese unde pleacă.

— Am fost invitat de domnii aseară! i-a răspuns ea. Ai început să mă urmăreşti, n-ai încredere în mine? Eu te întreb pe tine cu yoga ta unde te duci când te zbengui cu studentele tale?

Zugravu s-a supărat şi a ieşit din local.

(Înainte de toate acestea avusese o discuţie cu părinţii despre această femeie. «Dragule, îi zisese maică-sa, tu nu vezi că femeia asta joacă teatru cu tine? Tu nu vezi că nu te iubeşte deloc? Femeile indiene nici nu sunt capabile de iubire, ele au altă concepţie despre iubire, au o răceală şi o detaşare, izvorâte din budismul lor şi din filosofia lor de viaţă.» Zugravu băgase la căpăţână aceste cuvinte şi începuse să fie bănuitor. Făcuse o retrospectivă a dragostei lor de când venise cu ea din India şi până acum şi în unele aspecte ajunsese şi el la aceeaşi concluzie. Faptul cum se purta cu el, cu răceală şi distanţă, faptul că noaptea, după sex, îi întorcea spatele şi dormea dusă, faptul că nu voia copii, deşi indiencele făceau cât mai mulţi, faptul că admira din ce în ce mai mult bărbaţii stilaţi şi cu bani, care populau restaurantele pe unde cânta ea, faptul că se învârtea într-o lume de sus, din anturajul marilor grofi, fie ei şi ţigani, toate acestea l-au pus pe gânduri. La început nu le-a dat importanţă; se învinuia şi pe el. Stătea mai mult plecat toată ziua cu cursurile lui, avea un anturaj permanent cu tinere care-i ofereau de toate, de la atenţie până la amor, considerându-l un guru, un ascet, precum Dalai-Lama pentru tibetani, trimis pe pământ de forţe din Marele univers să le descătuşeze carmele lor închistate în lumea nimicului… şi uite aşa se strică o jucărie, gândea el, când îi pierzi cheia, cheia dragostei lor.)

Când veni seara acasă, bărbatul o întrebă cu cine venise. Văzuse pe fereastra blocului o maşină oprind în dreptul intrării şi bănuise că acea maşină o adusese.

— Cred că nu te interesează! îi răspunse ea. Să n-ai impresia că eşti stăpânul meu, fac ce vreau şi vin cu cine vreau! şi dacă vrei să ştii mi-am luat şi bilet de avion, mâine voi pleca la Calcutta! Am nevoie de o vacanţă în ţara mea să-i mai respir aerul, m-am săturat de Bucureştiul vostru plin de praf şi de gunoaie! (Parcă Calcutta voastră nu e la fel, ba mai rău!) şi m-am săturat în special de tine! Unde îţi e sensibilitatea de la început cu care m-ai cucerit? Te-ai afundat în mizeriile tale şi ai uitat de lumea reală, visezi numai cai verzi pe pereţi. Ai transformat yoga într-o afacere personală, uitând că Buddha urăşte banul şi avuţia! Mi-ai trădat neamul şi ţara, transforând o mişcare de masă într-una profitabilă. Faci pe ascetul indian, te dai mare că tu cunoşti secretul longevităţii şi alte bazaconii şi nu eşti în stare să-ţi vezi de nevastă! (Mircea Eliade: Ce este yoga? O cale mistică, o doctrină filosofică, arta de a trăi… Concepţia psihologică a gândirii yoga a prefigurat concepţia lui Freud şi descoperirea de către noi a inconştientului. Înţelepţii şi asceţii indieni au ajuns să exploreze zonele obscure ale spiritului, constatând că acele condiţii fiziologice, sociale, culturale şi religioase pot fi delimitate şi stăpânite.)

— (Zugravu: «Femeia îl înnebuneşte pe om!»)

— Pleacă, du-te, femeie, te-am iubit, nenorocito, te-am făcut om şi acum îmi dai cu piciorul?! În capul lui se învârteşte camera, dormitorul, tablourile, lustra, uşile şi ferestrele, iau aspect de comedie…

— Amita trânteşte uşa, scoate pejerul din poşetă şi dă

un telefon. În câteva minute un Ford este la scara blocului şi ea se urcă în grabă în el.

— Zugravu vede toată scena de sus, se trânteşte în pat şi cu sufletul răvăşit caută să se adune. Aşa se sparge iubirea în cioburi, inima o ia razna, puls de cardiac, ar vrea să dea foc la tot, la casă, la bloc, la avere, la oraş, la tot pământul… Dar Buddha dintr-un colţ al camerei îl întreabă: «Ce faci, amice? Stăpâneşte-te! Priveşte în tine, în natura ta şi lasă exteriorul… sondează-ţi inconştientul… nu lăsa sângele să-ţi invadeze faţa… (Imperturbabil, timpul trecea!) Tu eşti furtună dezlănţuită, potoleşte-te şi treci la meditaţie! Unde este ascetul din tine?» Zugravu se scoală şi priveşte iar pe fereastră. O vede pe Amita îmbăcată în alb plutind pe deasupra blocurilor, femeia visurilor lui e un înger care zboară către Dumnezeu. Îi face cu mâna, o admiră, dulce şi apetisantă, caută s-o mângâie, întinde mâna, îi caută formele, le pipăie, încearcă să sărute umbrele cerului, ar vrea cocaină, extazi, ceva care să-l fericească, să-l facă să ajungă la ea. Aşa îl găseşte noaptea, căutând forme şi umbre dincolo de perdeaua care, luată de vânt, părea o nacelă rătăcită pe o mare pustie.

— Maică-sa l-a găsit a doua zi dormind îmbrăcat în mijlocul patului. L-a trezit şi, când l-a privit mai bine, i-a văzut faţa tumefiată, privirile rătăcite şi corpul inert.

— A plecat! a putut el să mai îngâne.

— Cine? a întrebat maică-sa.

— Anita!

(«Ducă-se dracului, că femeia asta l-a nenorocit! Bogdaproste, Doamne, că ne-ai scăpat de diavol, de când e în casa noastră acest copil s-a rătăcit, a luat-o razna»)

— Lasă, maică, o să-ţi găseşti altă femeie, ia una de-a noastră de-aceeaşi religie.

— Pleaaacă! zbiară elleşi afară din casă… Tu m-ai nenorocit, dacă nu interveneai tu, Anita nu pleca!

Femeia iese din sufragerie şi se închină. «Doamne, în casa asta a intrat diavolul!» Zugravu se scoală din pat şi-şi ia o haină pe el şi pleacă afară. Aerul dimineţii l-a înviorat, s-a scuturat ca de o boală, s-a urcat în maşină şi a plecat la Aeroport. «O s-o găsesc şi-o s-o tai!» Maşina goneşte nebuneşte prin oraş, nu mai ţine seamă de reguli, circulaţia e anevoioasă, maşină lângă maşină, claxoane, înjurături, fluiere de poliţişti, treceri de pietoni… Aeroportul… «Unde este avionul de Calcutta?» («Omul ăsta e nebun!») «A plecat de o oră!» «Cum aşa?» «Bine, uitaţi-vă la orar!» Se întoarce la maşină şi se îndreptă către pădurea Băneasa. Opreşte lângă o parcare şi intră în pădure. Începe să sărute copacii şi să fugă ca nebunul printre ei. «Moartea în natură ar fi cel mai frumos gest al meu!» Să se spânzure? Să intre cu maşina într-un pom? Să facă un accident de circulaţie stupid? Să se otrăvească? Oare cum o fi moartea mai frumoasă? Un echipaj de poliţie îi urmăreşte maşina şi o ia pe urmele lui. Îl găseşte într-o poiană. Stătea jos cu capul între mâini ca omul de la Hamangia şi medita asupra sorţii. «Dumneavoastră sunteţi domnul Zugravu?» «Da, eu!» «Urmaţi-mă!» «De ce?» «Mama dumneavoastră v-a dat dispărut!» «şi o credeţi?» «Bine înţeles! De ce-aţi fugit de acasă? ştiaţi că vă căutăm? Sunteţi dat în urmărire generală.» «Pentru ce?» «Pentru tâmpeniile dumitale cu MISA!» «Ce tâmpenii?» «Nu ne întrebaţi pe noi, aveţi să daţi seamă la Procuratură! Urcaţi-vă!», şi maşina mea?» «Vine unul de-al nostru cu ea!» Nu vede decât câmpii

cu flori, întinderi enorme de câmpie sub dogoarea soarelui de primăvară. Şi pe Anita fugind într-o rochie albă pe câmp… «Unde sunt?», întrebă el însoţitorul, un poliţist tânăr care se aşezase lângă el. «La Băneasa!» «şi ce caut eu la Băneasa?» «Păi ne întrebaţi pe noi?» «Îi filează o lampă!», îi şopteşte şoferul şi scuipă jos pe geamul din faţă al maşinii. «Voiaţi să fugiţi din ţară?» – îl mai întrebă însoţitorul. «De ce să fug?» «Ca să scăpaţi de mititica!» «Hopaaa, dacă-i aşa, unde sunt drepturile omului?» Ridică o mână în sus şi-l întrebă pe poliţist: «Dumneata ştii ce-i aia Mişcarea în Absolut?» «N-am de unde să ştiu, vreo sectă, ceva…» Au ajuns la secţia de poliţie şi l-au interogat: «Ai câteva reclamaţii la noi!» «Că ce?» «Că acolo în aşramul vostru sunt droguri şi prostituţie, valută falsă, spălare de bani…» «Unde sunt reclamaţiile?» «Asta nu te interesează pe dumneata!» «De unde aveţi ordin să mă cercetaţi?» «Am făcut o descindere în sediile voastre şi ce-am găsit acolo ne-am îngrozit!» «Ce-aţi găsit?» «Seringi, droguri, femei dezbrăcate, CD-uri cu fel de fel de scene obscene şi cântece…» După 24 de ore: «Procurorii au hotărât să-ţi dăm drumul, dar să nu părăseşti ţara!»

«E groasă, gândeşte el, trebuie să plec!» Îşi face rost de perucă, se deghizează, îşi schimbă hainele şi iese afară pe la vama Borş. Dus a fost! A apărut după un timp prin Elveţia şi a cerut azil politic. «În România nu se respectă drepturile omului!» Poliţia înnebunită, pe unde a ieşit, nenorocitul? A fugit la indianca lui! Pe cine mai judecăm noi acum?

Zugravu rătăceşte prin Elveţia, un singuratic, încearcă să exporte MISA peste Alpi şi reuşeşte. Tinerii sunt înnebuniţi de Mişcarea lui în Absolut. Ţine legătura şi cu Mişcarea din ţară, dă ordine, primeşte bani, citeşte, se

cultivă, merge la schiuri, vede filme, emisiuni de televiziune, din când în când vizitează poliţia ca să-şi înregistreze prezenţa. În orice femeie o vede pe Amita, îmbrăcată tot în alb, o visează noaptea că doarme lângă el şi-o sărută, dar femeia îi întoarce spatele şi doarme dusă.

(Un vis al lui: E iarnă, zăpadă multă în Alpi, tineri mulţi pe pârtie, la un moment dat apare şi Amita. «Ce-i cu tine aici „Amita?» «Dar cu tine ce-i?» «Am venit în această ţară fericită!» «şi eu la fel!» S-a făcut frumoasă al dracului, e îmbrăcată într-un trening albastru, are schiurile la spinare, ochelari de soare, o divă la modă după care întorc ochii toţi bărbaţii… «Mergi la cabană la mine?», o întrebă el. «De ce să merg, nu ne-am despărţit odată?» «Unde sunt banii?», o mai întreabă el. «Care bani?» «Banii din şifoner!» «De ce mă întrebi pe mine, întreabă fufele tale de la MISA!» Apoi se trezesc într-o sală de dans. Sala e luminată a giorno cu un candelabru de Murano ce răspândeşte o culoare caldă roş-gălbuie. Muzica, o orchestră formată numai din fete, cântă din viori şi violoncele, din Enia, *Silent Night*, perechiperechi se învârtesc în ritmul ameţitor al dansului, apare şi Amita, de data aceasta aşa cum o ştia el, îmbrăcată în alb, cu o rochie vaporoasă, cu ochii ei migdalaţi, în frunte cu steluţa ei de indiancă, zâmbea cu zâmbetul ei ucigaş, ironic şi detaşat, în compania unui bărbat, părea să fie acelaşi tip de la restaurantul «Berlin» de unde o luase el acasă. Şi dansează cu el, lipiţi unul de altul, lasciv, provocator, făcându-i pe necaz. «Unde-mi e cuţitul?», se întrebă el, căutându-se prin buzunare, ştia că-l lăsase în maşină când urcase cu ea sus. «Cuţitul ar fi salvarea mea!» Iese afară în aerul nopţii, o lună beteagă îi cădea în cap şi

stelele argintii îl luau de ochi, licurici ai nopţii, gâzele bâzâiau bezmetice pe lângă el, intrându-i în gură şi-n ochi. Peste tot brazi şi veveriţe care se jucau, săreau din cracă în cracă şi lui i se părea că sar şi pe spinarea lui. Se duce la maşină, da, da, maşina lui, care acum era parcată pe o alee dosnică. Găseşte cuţitul şi se întoarce la sală cu el la brâu. «Am s-o omor! Am să i-l înfig drept în inimă!» «Tu eşti nebun!», îi şopteşte un glas, părând să fie al maică-sii. «Sunt nebun! Vreau s-o omor să mă duc în Siberii ca Raskolnikov!» Se apropie de ea. Femeia crezând că are să-i spună ceva, se aplecă spre el. «Acum!» – zice el şi-i înfige cuţitul drept în inimă. Lumea, tinerii, au rămas stană de piatră când au văzut că din pieptul ei ţâşneşte un izvor de sânge şi i se scurge pe rochia albă, apoi pe podea. Anita cade moartă la picioarele lui. Tinerii fug care încotro vede cu ochii, apoi poliţia. Îl arestează, îi pune cătuşele şi pleacă cu el. Afară e răcoare. Transpirase tot. Răcoarea îi face bine. Inima i se zbate ca ieşită din baieri. Gâzele se lipec de faţa lui transpirată. Dar nu-l duc la interogatoriu ca de obicei. Merg cu el pe-o mare câmpie, albă, peste tot zăpadă, cât vezi cu ochii şi bate vântul, un viscol înfricoşător în mari vârtejuri de zăpadă. Îi dă drumul. Zic: «Du-te!» Acolo mii de mujici tăiau la lemne cu nişte enorme drujbe, păduri cât vezi cu ochii, mesteceni înalţi, până la cer. «Sunt în Siberia!» – îşi dă el seama. «Gulagul!» «*Condamnaţii politici ai lui Stalin*!» Unii taie lemne, alţii fac focul şi fierb în mari cazane orătănii ale pădurii vânate, alţii lucrează în mine, murdari pe feţe şi pe mâini, femei îmbrobodite cu largi broboade, cărora de-abia li se zărea faţa, cărau apă cu nişte vase de lemn, prunci înfofoliţi trăgeau de nişte sănii lemnele spre foc. Mai la o

parte se încinsese un cazacioc, în cântecul unei balalaici pe care o zdrăngănea un mujic mai tânăr. Şi dintr-odată apare Amita cu mâinile împreunate jucând acest cazacioc. Avea cizme şi broboadă. În ritmul jocului recita versuri din Esenin: *Sălbatic iarna cântă-n bătrânile păduri*? / *Împovăraţi de gânduri*, *trec norii grei şi suri*… «N-a murit, şi-a dat el seama, trăieşte, năbădăioasa!» Se duce la ea şi o sărută, ea e stană de piatră, nu zice nimic, un fel de marmoră vie care tace, tace, tace. Vine maică-sa: «Ce e cu tine aici, fiule?» «Sunt condamnat, mamă?» «De ce?» «Eu am omorât-o!» «N-ai omorât-o, tu nu vezi că se destrăbălează cu nenorociţii ăştia? Tu nu vezi că visezi? Hai, acasă!» Un mujic bătrân se dă pe lângă el şi-i cântă un vechi cântec rusesc: «*Haraşaia Maşa*, *da ni naşa*!» (*Frumoasă Maşa*, *dar nu e a noastră*!) şi-i face semn către Amita.)

S-a terminat visul, se scolă şi priveşte pe geam, Alpii străjuie cu vârfurile lor cerul. Peste tot zăpadă. Pune mâna la piept. Inima-i bate ca o fiinţă vie. E speriat. Nu-şi mai ia ochii de la albul acela pur întins peste tot pământul. «Ce vis nenorocit a fost ăsta?», se întreabă el. Îi cad două lacrimi pe obraz, le şterge cu dosul palmei. Ce-i cu el în această singurătate? De ce n-a putut să stea în ţara lui? Ce învinuiri au fost alea? Să facă el trafic cu carne vie? Să facă el prostituţie? Să facă el trafic de droguri când tineretul care vine să se adape la învăţăturile Mişcării în Absolut sunt aşa de puri? Metode comuniste de care nu s-au debarasat! E greu să treacă oamenii la alte principii…

şi Amita? Această femeie care a apărut ca o nălucă în viaţa lui! A luat-o de pe maidanele Gangelui, a făcut-o mare artistă şi acum a fugit. Cine-i spusese lui că indiencele n-au

suflet? I se pare că e un actor care joacă pe o scenă imaginară. Ce caută el în Elveţia? Cineva bate la uşă. E ajutorul lui de aşram, îl cheamă la cursuri. «Au venit cursanţii, poftiţi!» Se îmbracă mai comod în hainele lui de lucru şi trece în sala de cursuri yoga. Tinerii întinşi pe covoraşele lor îl aşteptau. Se ridică şi îl salută. El ia o poză de patriarh şi-i salută înclinându-se până-n pământ. Începe lecţia.

40.

Când Dumnezeu a făcut lumea, a amestecat-o de aşa natură încât printre cei buni să bage şi pe cei răi. Aşa şi cu comuniştii şi securiştii care se răspândiseră prin noile partide apărute pe scena vieţii noastre politice. Vechii comunişti, vopsiţi proaspăt în liberali, Ţărănişti, democraţi, democrat-liberari, peremişti, conservatori se răspândiseră în toate partidele. Degeaba se mai acuzau unii pe alţii că fură, că sunt comunişti, că aşa şi pe dincolo, că toţi erau o apă şi-un pământ. Când Paul Popescu, ziaristul, văzuse pe gardurile clădirii din satul Siliştea Gumeşti sloganul «PSD plus PDL este egal love.» râsese cu gura până la urechi, cum, domnule, s-au împăcat duşmanii de moarte? Dar de fapt ei veneau din acelaşi trunchi FSN-ist de la începutul lui 90 care avusese în frunte pe tătucu Iliescu.

Aşadar, după alegeri, făcuseră o mare coaliţie, sub pretextul că salvează România de criza care se prefigura la orizont. Cele două partide, erau de fapt ca doi tigri care îşi împărţeau prada şi, după ce o mâncau, trebuia să se mănânce între ei. Marele magnat Dan Voicescu, voia să-l detroneze pe preşedintele ţării şi-şi făcuse un plan diabolic. Pe lângă televiziunile lui, să cumpere şi trustul lui Crivăţ cu cele două televiziuni pentru a face mai multă propagandă pentru noul candidat propus de PNL la preşedinţia ţării. Nu că l-ar fi interesat mersul bun al ţării pusese la cale acest lucru, ci voia să-l dea jos pe actualul preşedinte care deranjase cu acţiunile lui noile grupuri de interese; mai pe scurt nu mai putuseră să fure, aşa cum furaseră până acum. Aşa se face că avocatul lui se prezentă la Marian şi-i spuse

franc:

— Domnule Marian, sunt avocatul domnului Voicescu, dumnealui a cumpărat cele 50 de acţiuni ale lui Crivăţ de la stat şi ar vrea să cumpere şi restul de la dumneavoastră! Ar dori să aibă şi trustul de presă al lui Crivăţ… Preţ bun, domnule…

Marian (ironic):

— Cât?

— Rămâne să stabilim după ce luaţi legătura cu asociatul, cu domnul ziarist Paul Popescu!

(Marian: Tipul a venit la timp! Vreau să scap de această nenorocire. Am pierdut nevastă, am pierdut copii, am pierdut statutul meu social. Nenorocita asta de Doina se ţine după mine, nu pot să mai scap de ea. Mă ispiteşte în fiecare seară cu corpul ei plin de… de ce? De păcate, de pasiuni, de patimă… Vine în capot în camera mea şi se aşază pe fotoliu, mă ia de gât şi mă întreabă: «Mă mai amâni tu mult? Sunt şi eu femeie, au toate o limită…» «N-au nicio limită, curvă dulce!», – şi sar pe ea şi o îmbrăţişez, amânam de mult scena, din Italia, dar acum nu mai puteam, şi o strâng în braţe şi o sărut şi o trântesc pe canapeaua moale, ea cade jos pe podea, isterica, şi mă strânge în braţe şi eu mă reped ca un uliu asupra prăzii şi o iubesc cu o pasiune înrobitoare. Atâta plăcere este într-o curvă de femeie… Ea atât a zis: «Încuie uşa!» Adică să nu dea cineva peste noi. Şi am încuiat-o. A urmat o noapte de dragoste cum nu mă aşteptasem… şi tipa e bună la aşternut… Mai mi-au trecut femei prin mână dar ca ea mai rar… Te macină, te sleieşte… Numai Monalisa mai avea ceva din ea. Acel fior de femeie fatală care te dă gata… De atunci, o urcam seara în maşină şi fugeam cu ea la un

motel din Pădurea Băneasa. Cunoşteam patronul şi-mi dădea o cameră toată noaptea. A durat aşa o lună, zi de zi, noapte de noapte, până când am zis: stai, domnule, mă opresc ce-i cu mine? A venit la timp tipul cu vânzarea acţiunilor. Am să-l lămuresc şi pe Popescu. Şi aici nu numai Doina îmi da de cap, erau zilnic numai fetişcane dezbrăcate care aşteptau să intre în programele de cântece. Ce mă fac, îmi stric familia, rămân un cuceritor de curve toată viaţa? Stai, tăticule, oprește-te!)

— Salut, Paule! îi zic eu. A venit avocatul lui Voicescu să-i vindem acţiunile de la trustul nostru, şi-ţi mai spun ceva: statul i-a vândut şi acţiunile pe care le mai deţinea Crivăţ!

— Păi ştii ce vrea?

— Ce?

— Propagandă pentru alegerile prezidenţiale! Vor să-l dea jos pe Băse! Să aibă el toate televiziunile…

— Etă al dracului!

— Auzi, eu m-am săturat de toată nebunia asta! Le dau dracului de acţiuni, le vindem. Tipul era galanton, zicea că ne dă cât cerem…

— Tu îţi dai seama că Voicescu e în stare să facă orice ca să puie mâna pe cele două televiziuni?

— Şi ce-o să facă cu ele?

— Pune tunurile pe preşedinte!

— Şi nu crezi că trebuie să profităm? Mai găsim noi un astfel de galanton? Alegerile vin şi trec…

— Treaba ta, dă-i un telefon!…

Ne întâlnim cu Voicescu la restaurantul Inter. O sală mare, plină cu boşi care fac afaceri. Ne aşezăm la o masă şi comandăm coniac cu apă minerală. Privesc la interlocutor, e o namilă de om, seamănă cu un greier, un bot ca de maimuţă

cu o burtă mare care se sprijine pe două picioarele scurte. Ne studiază şi el, exact cum fac crocodilii când vor să se repeadă la pradă. Ne zâmbeşte complice:

— Sper, domnule Popescu, că am depăşit vechile rivalităţi. Aşa e în afaceri, îţi faci şi prieteni şi duşmani. Apropo: îmi pare rău de domnul Crivăţ, era un om cu care te puteai înţelege. Dar ce să-i faci… aşa ne ducem toţi… şi eu nu ştiu de ce există atâta răutate pe pământ. Am aflat mobilul crimei… Dar înainte de asta să dăm noroc!

(ştiam şi noi mobilul crimei, înainte cu două zile fusesem chemaţi la criminalistică şi procurorul care se ocupase de caz ne informase. Soţul Amaliei Mărgărit o urmărise pe nevastă-sa încă de la Tulcea, pe când se întâlnea zilnic cu Crivăţ. Se lăsase de marinărie şi intrase în lumea interlopă. Angajase doi ţigani, o urmărise pe Valea Prahovei până la Poiana Braşov, după care urmase ce urmase. Trecuse un an de la această crimă, procurorul răscolise toată lumea interlopă din Tulcea şi din Brăila, plantase printre ei ofiţeri sub acoperire şi se dăduse de gol un gaşpere care venise proaspăt din Italia cu două maşini furate. «Pe mogulul Deltei nu l-am dat tot noi gata! s-a lăudat el ofiţerului care-i ceruse contra sumei de 5.000 de euro să achite pe cineva. Au urmat arestări, percheziţii, confiscări de valută. Într-un timp o băgaseră şi pe nevastă-sa, pe Amalia Mărgărit, sub acuzaţie, dar după ce făcuseră ancheta, văzuseră că ea n-are niciun amestec. Când a fost întrebat de ce-a făcut-o, el i-a răspuns procurorului: «Am iubit-o mult, domnule procuror, oricum pentru ea tot mă sacrificam! şi dacă dă dumnezeu să ies teafăr din puşcărie, îi fac de petrecanie şi ei! Femeia asta m-a făcut să cunosc şi raiul şi iadul!»)

— Cu o moarte toţi suntem datori, domnule Voicescu, zice Marian, dar vrem să murim de moartea noastră naturală!

— Eu l-am cunoscut pe tip, ne dezvăluie Voicescu, a venit la mine ca să-l încadrez ca bodigard! Am psihologia omului în sânge, ceva nu mi-a plăcut la el… şi uite că s-a adeverit. Dar să lăsăm asta, voi aţi mâncat? Chelner, strigă el un picolo care ne urmărea de la distanţă, adu-ne ceva de mâncare!

— Picolo se repezi cu meniul la noi să ne alegem.

— Adu-ne, mă ceva, ce-aveţi voi mai bun!

— Friptură de porc cu salată!

— E bine! zise răstit Voicescu… Bere sau vin, se întoarse el spre noi.

— Un vin, îi răspund eu, un vin mai uşor ca să meargă cu friptura.

— Şi acum să trecem la ale noastre, se aşează Voicesu pe scaun ca un nabab. Voi mai aveţi 50 la sută din acţiuni, spuneţi-mi cu cât vindeţi acţiunea?

— E greu să facem o evaluare, zise Marian, dumneavoastră cu cât le-aţi cumpărat pe cele de la stat?

— Lasă, domnule, statul, că a fost nevoit să le vândă, cu voi trebuie discutat altfel… Eu vă las să vă mai gândiţi şi vă propun următorul preţ: o mie de euro acţiunea…

— Fără cinci mii nici nu ne gândim! zise Marian foarte sigur pe el.

— Patru! bătu Voicescu palma.

— Preţul nu e negociabil! i-am zis cuşi aşa cele două posturi aduc un profit anual de 100 de mii de euro fiecare…

— Acum cu criza asta se schimbă situaţia! Credeţi că

mai pupăm noi reclame? Nu vedeţi căsc-nchid toate fabricile?

— Începurăm să mănânăm în linişte. Marian şi cu mine ne făcurăm semn că tipul e dispus să plătească cât am cerut noi.

— Eu n-am bani cheş, zise el, de la bancă e geu să mai scoatem azi, au devenit prudente!

— Vă mai putem lăsa un timp… – zise Marian cu gura mai moale.

— Băturăm palma, mâncarăm şi terminarm. Coborârăm jos. Se înserase, maşini peste tot, aproape că intersecţia de la Inter era blocată. Eu cu Marian o luarăm pe jos, lăsasem maşinile la Universitate. Privii pe pereţii clădirii, încă se mai vedeau urmele revoluţiei. Căţi ani trecuseră de-atunci? Ce departe mi se părea timpul, parcă trecuse o viaţă. Cum te urcă şi te coboară soarta. Lumini multicolore, vitrine gătite parcă de sărbătoare, tineri mulţi, perechi-perechi ieşeau de la Universitate, lumea se vărsa în pasajul de la metrou. Mi s-a făcut dor de anii aceia, erau prea frumoşi să fie uitaţi. Şi acum parcă-mi mai sună în urechi: «Ole, oleee, Ceauşescu nu mai e…» şi ce-am făcut dacă nu mai e? Trăiesc oamenii mai bine? Revoluţiile sunt perverse! Unii le fac şi alţii profită după ele…

— Nu vrei să ne mai odihnim sufletul puţin pe o bancă? m-a invitat Marian.

— Am stat pe o bancă în micul părculeţ cu fântână de lângă Universitate. L-am văzut pe Marian cu o mască tragică. Zice:

— Nimic nu ne-a adus revoluţia asta! Ce-am făcut dacă suntem bogaţi? Tot nefericiţi am rămas…

— De ce pui problema aşa? l-am întrebat eu, căutând să-i explic cum lucrurile sunt mult mai complicate.

— O pun pentru că sunt supărat; nu mi-am văzut copiii de o lună şi ceva, de nevastă nu mai vorbesc! Cred c-am luat-o razna, nici eu nu mai ştiu ce-i cu mine… Cred că astăzi mă duc acasă, nu mai dorm la serviciu. N-ai vrea să mergi şi tu pe la mine? Bem ceva şi mai vorbim. Punem la cale ce vom face cu banii; poate-i băgăm şi noi în ceva că dacă-i ţinem se duc dracului repede.

— Merg dacă-mi promiţi ceva.

— Ce?

— Că te vei împăca cu Andra.

— Nu ştiu, să mă mai gândesc!

Am plecat cu maşinile. Am ajuns acasă la Marian pe înserat. Încă de la poartă am văzut lumină în casă.

— A venit! zice el.

— Cine?

— Andra! Acum să văd pe unde scot cămaşa…

El bagă maşina în curte, eu o parchez în faţa porţii. Intrăm. Copiii îi sar de gât lui Marian:

— Tati, ce mai faci? Nu ţi-a fost dor de noi?

— Dar vouă nu v-a fost dor de mine?

— Unde e maică-ta?

— În bucătărie…

Intră şi Andra. I-am sărutat mâna şi-am privit-o mai de aproape. Slăbise, dar rămăsese totuşi frumoasă.

— Voi nu vă mai cunoaşteţi? o întreb eu, făcându-i semn către Marian.

— Nu ne mai cunoaştem demult! îmi răspunde ea. Şi luă altă vorbă: De unde veniţi?

— Am făcut o prostie, zic eu, am vândut acţiunile de la trust lui Voicescu.

— Foarte bine! se bucură ea. Poate ne potolim şi noi din nebunia asta! De când ne-a blagoslovit Crivăţ cu acţiunile, ne merge numai de-a-ndoaselea!

— Marian o privi în ochi, erau umezi, poate plânsese. Pentru o clipă se încrucişară privirile lor ca două săgeţi.

— Tu de ce taci, Mariane? îl implorai eu. Zi-i şi tu ceva, dracului, că devin un caraghios.

— Ce să zică, dacă e vinovat? mi-o întoarse Andra. Dar voi aţi mâncat?

— Am mâncat în oraş, dar nu ne supărăm dacă ne aduci ceva de băutură.

— N-am decât nişte vin.

— E bun şi vinul…

— Aduse o sticlă cu vin la trei pahare şi intră în dormitor să adoarmă copiii. Reveni după vreo jumătate de oră. A luat paharul înmână şi a dat noroc doar cu mine.

— Şi ce-aveţi de gând să faceţi cu banii? îmi puse ea mie o întrebare.

— Deocamdată nu ne-am gândit, trebuie să ne culegem şi să ne consfătuim, i-am răspuns eu. Şi asta sub auspicii mai bune, când vă veţi înţelege şi voi. Marian ar vrea să cumpere un hotel pe Valea Prahovei, iar eu la mare, la Mamaia sau Eforie Nord. Cu restul să-i depunem la o bancă în aşteptarea unor timpuri mai bune. Deşi Marian zice să-i băgăm în imobiliare acum când le-a scăzut preţul cu 50%.

— Hm! făcu Andra, n-ar fi mai bine să-i băgaţi la bursă?

— E riscant. Bursa scade mareu!

Am stat la Marian până pe la orele 23 şi am trăncănit

multe şi de toate. Apoi m-am scuzat şi am plecat acasă.

(Marian: Trebuie să mă împac cu ea. E mama copiilor mei. Se apropie de ea şi o ia de gât. Iartă-mă, zice, şi o sărută. Nu-i mai ştia gustul şi mirosul, deşi altă dată făcuse deliciul nopţilor petrecute împreună. Femeia iubea cu pasiune şi ţinea la el, dar o dezamăgise cu purtarea lui. «Te iert, îi răspunde Andra, dar dacă o singură dată mai faci ceea ce ai făcut, mă despart definitiv de tine!» «Crezi că eu n-am motive să fiu supărat pe tine? şi totuşi mi-a trecut!» «ştiu, dar nu e ce crezi tu!» «Adică?» «Adică nu s-a întâmplat nimic între mine şi inginerul de sunet, faţă de tine, care-ai dormit cu curva aia în birou…» «Faci referinţă la Doina?» «Bineînţeles!» «Tu ştii c-am fost sincer cu tine şi-ţi povesteam despre toate aventurile mele!» «Alea erau aventuri pasagere! Curva asta ţi-a luat minţile! auzi, să pleci cu ea în Italia pe post de traducătoare!» «şi dacă-ţi dau cuvântul meu de onoare că între mine şi ea n-a fost nimic în Italia!» «Asta să i-o spui lui mutu'!» «În noaptea asta eu n-aş mai vrea să mai polemizez cu tine, am venit cu un scop, voiam să merg cu Paul la maică-ta acasă şi să te iau cu copiii. Dar am avut o misiune mai uşoară, găsindu-te acasă.» «Pentru că sunt o proastă, asta este… Profiţi de bunătatea mea!

S-au culcat, noaptea rezolvă toate certurile. Andra tace şi se lasă în braţele lui. Marian o sărută şi i se pare cea mai dulce femeie din lume. Dimineaţa Andra s-a sculat veselă şi i-a povetit lui Marian un vis precum că erau tot în Canada. S-a aşezat în mijlocul patului şi, cu darul ei de a povesti, a început:

— Tu erai pe camion, cărai lumea la muncă la

ciupercării, o dimineaţă îmbibată cu ceaţă, ieşea parcă din pământ şi se întindea pe toată şoseaua. Eu eram în cabină cu tine, la un moment dat ne-a depăşit o maşină, apoi încă alta, o a treia ne-a acroşat oglinda retrovizoare, tu ai oprit şi i-ai făcut semn să oprească şi lui. Apoi v-aţi luat la bătaie; tipul avea o pălărie cu borurile largi, când am privit mai bine, l-am zărit pe Crivăţ. Şi am început să tremur de frică, cum, domnule, eu ştiu că acest om este mort, el scoate un cuţit şi vrea să te atingă cu lama, tu parezi şi-i dai doi pumni şi-l umpli de sânge. Privesc mai bine la faţa lui, n-avea decât un ochi, unul era scos, pe picioarele lui de lemn crescuse păr ca de maimuţă, după ce i-ai dat pumnii, el cade jos şi începe să zbiere cât îl ţinea gura, săriţi lume că mă omoară, eu ţi-am strigat, lasă-l, domnule, că-l omori. Apoi scena s-a schimbat dintr-odată, eram la ţară la bunica şi Crivăţ se făcea că s-a căsătorit cu ea. Stătea în pat şi mă privea pe sub ochi. Eu am început să mă închin şi el zice, nu te mai închina la cer, tu nu vezi că cerul s-a depărtat de pământ şi nu vrea să mai ştie de noi. Şi ştii de ce, zice el, pentru că o femeie a dracului a aruncat cu lături pe el şi l-a spurcat. Bolta cerului se sprijine pe ape, mai zice, iar dincolo e raiul cu sfinţii lui şi deasupra tuturor tronează Dumnezeu. Noi călătorim acum pe Drumul Robilor, cărarea care taie cerul în două. Auzisem asemenea poveşti de la bunica, seara când mă culca, ea îmi tot povestea cum stelele sunt bătute în cuie pe cer şi nu se pot muta din locul lor, numai atunci când moare un om, cade jos în apele mării câte-o stea. Când ies stele cu coadă, maică, îmi zicea se întâmplă ceva rău în lume, molime, războaie, foamete, dezastre… şi să mai ştii ceva, continuă ea, luna e soră cu soarele, soarele a vrut s-o ia de nevastă şi Dumnezeu nu a

lăsat-o şi i-a despărţit şi i-a blestemat să nu se mai întâlnească niciodată unul cu altul. De aceea, maică, luna nu-şi arată toată faţa că îi e ruşine de lume de fapta ei. Şi lumea are necaz pe ea şi-i trimite vârcolacii s-o mănânce, ştii ce sunt vârcolacii? îl întreabă ea pe Marian. Nu, nu ştia, dar era fermecat de povestea ei iscată din senin. Zice: Vârcolacii sunt strigoii care şi-au devorat rudele şi apoi se urcă la cer sub formă de vârcolaci şi-i sug sângele, se şi vede cum curge sângele din ea. Nu cumva Crivăţ ăsta s-a întors la noi sub formă de vârcolac? De ce l-am visat eu? Nu cumva are impresia că i-am luat noi averea şi nenorocita aia de Amalia Mărgărit ne-a blestemat? Mariane, de când am intrat în comedia asta se ţin numai relele de noi!

— Ai dreptate, îi zice Marian, de aceea eu am insistat să terminăm povestea cu trustul lui!

— Da, dar nici banii lui nu sunt curaţi! Avem copii, Mariane, şi blestemul cade pe ei! Mi-am inteai tu de cuvintele bătrânei de la «Moara cu noroc» a lui Slavici care zicea cam aşa: «Omul să fie mulţumit cu sărăcia lui, căci dacă e vorba, nu bogăţia, ci liniştea colibei tale te face fericit!»

— Da, dar azi sunt alte timpuri! Delaţiunea, furtul, mizeria socială, dedublarea, minciuna… sunt realităţi în mijlocul cărora trăim. Ce vrei să facem, să ne izolăm de lume? Tu nu vezi că azi nu poţi trăi fără bani? Să ne izolăm pe-o insulă pustie şi să trăim ca sălbaticii?)

— (Anca a luat-o razna. După acest vis s-a dus la o descântătoare, ea care le detesta, să-i descânte de deochi, poate o fi deocheat-o la serviciu, sau poate i-o fi făcut Doina de urât. Doamnă, priveşte gaşperiţa în ochii ei, ai ochii tulburi, eşti dăocheată, maică! Ia stai tălică colea josera pe

iarbă într-o poiană, în afara Bucureştiului, – să-ţi descânte, maica: «*Păsărică albă*, /*Codalbă*, *Pică ici*, *pică colea*, / *Pică-n vârf de pietricea*, / *Despică ochii deocheatei*/ *şi ai râmnitorului*. / *Cine-a dăocheat a murit*, / *Cine râmnit, a plesnit*. / *Dac-o fi dăocheată dă rumân*, / *Să-i crape ochii*, /*Să se mire lumea de el*. / *Dac-o fi dăocheată dă muiere*, *Să-i crape ţâţele*, /*Să-i curgă laptele*, /*Să-i moară pruncul dă foame*. *D-o fi dăocheată dă flăcău*, /*Să rămână chel*, /*Să râdă lumea dă el*. *D-o fi dăocheată dă fată mare*, /*Să-i cadă cosiţa*, / *Să se mire lumea de ea*. *Fugi dăochi*/ *Dintre ochi*, / *Să fugi prin sat*, /*Ca câinele turbat*, /*De nimeni întrebat*. / *Să te duci unde-i găsi uşa descuiată*/ *şi mătura dezlegată*/ *Că acolo te-aşteaptă cu masă pusă*, / *Cu uşa deschisă*, / *Cu mătura dezlegată*, / *C-acolo ştie să te chinuiască*? *Eu cu cântatu*, /*Dumnezeu cu leacu*/ *Amin*…» Dai şi dumneata cât te lasă sufletul că văd că eşti domniţă dăşteaptă! «Dragă, m-am prostit, îi povesteşte ea Dianei, când se întâlnesc. Am ajuns pe la ghicitoare, visez numai cai verzi pe pereţi, nu mai sunt sigură pe mine, nu ştiu ce am! I-am spus şi lui Marian şi el nu m-a luat în seamă. Am să mă duc la Căldăruşani la duhovnic să mă spovedesc şi să dau şi nişte acatiste, să-mi fie casa de bine!» «Când te duci să-mi spui şi mie că poate merg şi eu!», o roagă Diana)

41.

Nuntă mare în Aula Universităţii. Aşa de bine îi stă Ancăi îmbrăcată mireasă! şi Profesorul ginere! Invitaţi toţi colegii de facultate, profesori, lectori, conferenţiari, şefi de lucrări, lumea bună, rude apropiate şi mai îndepărtate şi mulţi prieteni.

(În noaptea de 21 decembrie 1989 cei de la Inter făcuseră un jurământ: să se considere toată viaţa ca fraţi şi

să se invite la evenimentele cele mai importante din viaţa lor. Aşa se face că acum vin la nuntă Marian Porumbacu cu Andra, Paul Popescu cu Diana, Zugravu, apărut ca din senin din lungul lui exil, Gigel, faimosul profesor din Siliştea-Gumeşti, şi alţi câţiva necunoscuţi care se aflaseră în acea noapte la baricadă.)

Anca cu Profesorul aşteaptă invitaţii la uşă şi-i primeşte cu săruturi şi vorbe frumoase, care, la rândul lor, primesc şi ei felicitările de rigoare. Un chelner, îmbrăcat exemplar, cu un prosop într-o mână şi cu o tavă cu dulciuri în alta, serveşte pe fiecare invitat. Cei doi băieţi, Felix şi Victoraş, costumaţi în haine negre, cu cravate le gât, ca doi îngeraşi gata să zboare, privesc şi ei uimiţi la fastul evenimentului. Orchestra cântă muzică de antren, sala luminată puternic şi împodobită cu fast.

Marian Porumbacutrist, Andraexuberantă într-o rochie albastră, culoarea cerului, radiază bună dispoziţie, Paul Popescu, ridicol (lui nu i-au plăcut niciodată petrecerile), soţia lui, Diana, alunecoasă, atrăgând privirile celorlalţi din cauza rochiei care are o croială alambicată, cu birbizuri şi panglicuţe, Zugravutaciturn (meditează la ultimele lui evenimente, plecarea lui din Elveţia, oprirea la graniţă şi confiscarea valutei), Gigel-uimit şi obosit (toată noaptea stătuse în Gara de Nord şi băuse), restul oamenilor s-ar părea că sunt de-ai casei, se poartă mai familiar cu Profesorul şi Anca, fac haz de cei doi băieţi care joacă şi ei printre mulţime, scăpaţi de sub controlul părinţilor, beu şi mănâncă, dansează şi privesc. Atmosfera se încinde mai pe la miezul nopţii când oamenii sub euforia băuturii prind aripi şi joacă îndrăcit hore sau dansuri moderne, sub

auspiciile unei muzici care le intră la inimă. La unii, cum ar fi Marian Porumbacu, tristeţea, aerul melancolic, se accentuează sub imperiul muzicii şi stau pe scaune, privind nepăsători la ceea ce se întâmplă în jurul lor. Visători trubaduri ai trecutului, el şi cu prietenul său, Paul Popescu, sastisiţi de-atâta ceremonie, stau pe scaunele lor şi-l ascultă pe Zugravu care le povesteşte peripeţiile prin care a trecut odată cu emigrarea în Elveţia.

— Ce aţi încremenit, dragă, pe scaunele-alea? sare Andra la ei şi-i trezeşte din discuţiivoi nu vedeţi că aici lumea se distrează? Dar n-apucă să aştepte răspunsul că spre ei se îndreaptară Profesorul cu Anca cu paharele în mâini pentru a-i saluta şi a schimba câteva vorbe cu ei, cum se obişnuieşte în astfel de ocazii. Apoi începu povestea lui Zugravu care le inervă şi mai rău.

Povestea lui Zugravu e baladă haiducească cu lupte şi deghizări, cu suspansuri şi clipe frumoase cu tristeţi şi bucurii. El crede în menirea lui de aducător al unei noi carme oamenilor pe pământ, în Integrarea în absolut, în Marele Tot. El porneşte de la Platon şi Aristotel şi se opreşte la Marele Buddha care a sfredelit intelectul omului punând stavilă între el şi lumea din afară. Astăzi, în lumea modernă, trebuie să ne izolăm de tot ce ne bruiază viaţa şi n-o putem face decât educându-ne voinţa pentru a ne izola în egoul nostru. Yoga e singura metodă. În afară de mamă şi de tată, nu-i mai trăieşte decât o bunică, o bătrânică singură care-şi duce viaţa undeva pe vârful unui munte în coliba sărăcăcioasă a ei. Acolo şi-a petrecut el copilăria, între cer şi pădure. Acolo a visat prima dată, acolo a iubit prima dată, acolo a învăţat singurătatea prima dată. Dar această

singurătate a regăsit-o în Himalaya în procesul lui de devenire. Ce a fost Amita pentru el? Un vis frumos care-l trezise din somnul lui latent şi-l aruncase în lumea patimilor, căci iubirea femeii e patimă. Şi prima lui piedică fusese maică-sa care se interpusese între el şi femeie. El le spune interlocutorilor că indiencele nu judecă cu sufletul, ci cu raţiunea. Ele nu ştiu ce e pasiunea şi iubirea. Împreunarea între om şi femeie e ca un fulger între cer şi pământ care ţine câteva secunde sau minute şi gata. După ce norii se descarcă, natura intră în liniştea ei. Are o imaginaţie bolnăvicioasă, o vede pe Amita culegând flori şi aruncându-le în Gange, o vede despuiată în apele fluviului purificator, făcând baie, o vede la rugăciune în templul sacru al Maestrului aprinzând lumânări şi aducând ofrande. A încercat mai întâi să caute adevărul în creştinism, de aceea se dusese la facultatea de religie. Revoluţia pusese punct acestei pasiuni. Sângele vărsat atunci nu-l convinsese că fusese o jertfă ci un scop al unora pentru a ajunge la putere. Trebuia să plece în lumea largă, acolo unde e o altă lume şi găsise că India era cea mai apropiată oază de linişte. Dar şi acolo o găsise pe Amita care-i răscolise sufletul. Pasiunea înseamnă durere. Durerea sufletului înseamnă boală. Boala înseamnă moarte. Venit acasă, noul regim îi pusese gând rău, că perverteşte tineretul. Reminiscenţe comuniste! A ummat arestarea, apoi exilul. Acum venise, convins că se stinsese toată această vânătoare de vrăjitoare.

— Ăstuia îi filează o lampă! îi şopteşte Marian lui Popescu.

— Ba sunt interesante şi teoriile lui! este şi acesta un fel de viaţă!

Zugravu se scuză şi se duce pe afară. Cu el pleacă şi Gigel. Doi îngeri.

Femeile supărate că toată lumea dansează, stau bosumflate şi privesc la perechile de dansatori care treceau prin faţa lor.

— Ce-aveţi, dragă, le întrebase Anca, Ţineţi doliu după Crivăţ? Poate că aveţi dreptate după averea pe care v-a lăsat-o!

«Egoism!», se înfurie Diana în forul ei sufletesc.

— Ea ar trebui să se vadă în oglindă, îi răspunde Andra încet la urechea Dianei, n-are niciun an de la moartea lui Lorinţiu şi, gata, a luat pe Profesor!

— Fiecare cu crucea lui! decretează Diana.

(Afară s-a făcut lună, noaptea a cotropit tot Bucureştiul. Lumini peste tot ard ca nişte torţe. Trec tramvaie şi troleibuze în sus şi-n jos. Lumea încă nu s-a culcat, parcă ar fi somnambulă. Gigel aprinde o ţigară şi se aşază cu Zugravu pe scările de marmoră şi-şi povestesc unul altuia viaţa lor. Gigel înfierbântat de aburii băuturii începe să plângă. De fata lui, de soarta lui, de sora lui de care nu mai ştie nimic, de fratele lui care l-a abandonat. L-a cuprins un lirism bolnăvicios, ar vrea să moară; viaţa asta sastisită l-a dezarmat, s-ar spânzura de băierile cerului, de stele, de lună. «Eşti poetic, băiete!», îi zice Zugravu – «nu mai sunt la modă lamentările tale». Guru priveşte cerul şi pe cer o vede rătăcind printre stele pe Amita. În rochia ei albastră, prin care se întrezăresc formele rozacee ale corpului. «Eu am iubit şi iubirea mi-a fost fatală.», zice el cântând cuvintele ca un trubadur la fereastra unei curtezane. Gigel îl ascultă cu lacrimile în ochi. Se aude muzica, un tangou ameţitor, cântat

din vioară. Apoi o voce de soprană ce urcă cu vocea ei printre stele. Unul visează la Gange, altul la Dante. Se pierd într-un trecut de mult apus. Gigel i-ar povesti într-una cum au decurs divorţurile lui, cum a doua nevastă nu mai voia să se culce noaptea cu el în pat. Îl culca la perete ca pe-o cârpă şi ea la marginea patului se punea pe plâns. Nu mai voia sex, deşi el îi declara cuvinte de amor. Dante şi Beatrice, o iubire imposibilă. Parc-ar fi foast moartă. «şi am lăsat-o! Am divorţat imediat de ea!» Dacă o ştia moartă era mai bine, dar curva a doua zi după divorţ se plimba pe stradă cu un individ, un mascul nenorocit care l-a scos din pepeni. «Indianca mea era un altfel de tip de femeie, n-avea inimă, ea avea numai raţiune! Toate le făcea din raţiune. Şi aşa sunt toate indiencele.» S-au hotărât să intre în sală, şi-au scuturat hainele, şi-au încheiat nasturii şi şi-au îndreptat cravatele. Au deschis uşa. Sala mirosea a parfum şi a transpiraţie.)

— Cum a fost afară? îl întreabă Marian pe Gigel.

— Am luat un pic de aer! E frumos…

Popescu dansează cu Diana, parcă ar fi doi tineri proaspăt îndrăgostiţi. Marian încă mai visează la mierea Doiniţei şi stă supărat pe nevastă. Andra, indiferentă, savurează muzica şi-i priveşte pe miri ce fericiţi sunt. Se gândeşte la travaliul lor cu Canada, cu naşteri, cu maică-sa, cu toanele lui Marian, cu Crivăţ, cu averea lor, cu căsnicia, cu copiii… şi din când în când mai soarbe câte-o gură de vin.

Zugravu nu bea, alcoolul pentru un yoghin e otravă. El bea apă minerală sau apă plată. Şi este vegetarian. A comandat special salate şi ciuperci. Stă singur şi priveşte circul din faţa lui. Îi vede pe toţi numai oase peste timp. Scăfârlii aruncate prin pământ. Umbre ale timpului care-i va

înghiţi.

— Şi crezi c-ai să trăieşti mai mult dacă nu mănânci carne? îl întreabă Gigel ce înfuleca o fleică de friptură.

— Purific corpul! răspund el. Alcoolul e chiar interzis…

— De cine?

Nu primeşte răspuns.

(Al dracului cu yoga ta, invenţii prosteşti! gândeşte Gigel. Ar vrea să-l racoleze pentru o partidă de sex. «huooo! homosexualule!» E tipul care-i place. I-ar face avansuri dacă ar bea şi el puţin. Dar yoghinul se ţine tare, nu se lasă corupt uşor. Între bucurie, (sukha) şi durere, plăcere (duhkna) el vrea să anihileze, sau să stăpânească plăcerea şi prin suprimarea energiilor negative să ajungă la energii înalte, spirituale şi divine (sahasrara). Plăcerea este o energie efemeră, care s-ar lăsa cât mai des repetată, şi prin rezonanţă, ea trebuie transformată în mental într-o energie superioară care să rezoneze cu Cosmosul. Dacă reuşim să înlăturăm din aura noastră energiile malefice, negative, vom constata că nu mai suntem afectaţi de ele… Zugravu meditează la trecerea timpului, priveşte detaşat la această scenă unde oamenii dansează într-un inconştient cras şi văd fericirea în braţele unei femei aşa cum o văzuse el, în interludiul cu Amita. Gigel priveşte la el clipe întregi şi vrea să-i facă un portret spiritual şi fizic. Are părul mare lăsat pe spate, ca al Mântuitorului, la fel şi barba, ochii mici ca de ciuvică, o frunte lată, gura de-abia i se întrezăreşte printre firele bărbii, doar buzele roşii se văd, mai mult se bănuiesc printre barbă. Umerii sunt laţi că ai tăietorilor de lemne, spatele masiv, de mujic, corpul rotofei şi picioarele ca nişte papainoage. E îmbrăcat elegant cu haină croită cu guler mic

pe gât, lungă, până peste şolduri, şi pantaloni din acelaşi material, după ultima modă a croielilor occidentale. Vorbeşte rar ca yoghinii din Punjab, spune numai fraze filosofice cu citate din marii guri ai Indiei. «Degeaba, gândeşte Gigel, dacă n-a fost în stare să ţie indianca lângă el, e şi el tot un rătăcit ca mine!» Asta i-o spusese un coleg de facultate când se întâlniseră: «Băi, Gigele, un bărbat care nu e în stare să ţină o femeie lângă el, nu e în stare de nimic, e un rătăcit în viaţă!» Asta după ce-i povestise el tot istoricul celor trei neveste pe care le ţinuse. Atunci se supărase pe acel coleg, pretextând că şi-a bătut joc de el. Dar acum, privindu-l pe Zugravu se vedea în oglindă. «Cred că a avut dreptate!»)

— Domnule Gigel, mai povestiţi-ne despre viaţa la ţară! îl trezi Andra din meditaţiile lui.

Gigel sări din visele lui şi începu să le povestească despre babele lui lângă care trăieşte, despre şcoala în care învăţa copiii, despre urmaşii moromeţilor, care-şi târăsc băşinile pe uliţele satului, despre indolenţa stăpânirii, despre iubirile lui pe care intenţiona să le povestească într-un roman.

— Şi în India este acelaşi peisaj lugubru, sare Zugravu care ascultase cu atenţie la discuţiile lor, indianul nu pune bază pe bogăţie, are ceva din ţăranul român, umblă desculţ, îmbrăcat ca vai de el, mănâncă sumar mai mult vegetale, se hrăneşte cu lapte de capră sau de vacă, de altfel vaca e sfântă la ei… Este un sat în nordul Indiei în care ţăranii au şi portul asemănător cu al ţăranului de acum 60 – 70 de ani, ba, mai mult, se mai potrivesc şi la vorbe…

Între timp Marian cu Andra se duseseră la dans. Îi

atrăsese melodia unui tangou din tinereţile lor când se îndrăgostiseră. Atingerile corpurilor îi electrizase, Andra acum i se părea o zeiţă ieşită din spuma mării. (Probabil din cauza vinului, gândi Marian). O femeie scăldată în lapte, cu gâtul de marmoră, cu faţa de domnişoară inocentă, ochii mari, de diavol, şi o gură cu nişte buze din care i-ai fi sorbit apă tare. (Ce înseamnă imaginaţia, gândi el, dacă n-ar mai fi imaginaţia, am face dragoste ca vitele!). «Ce te-a apucat, dragă, stai la locul tău că ne vede lumea!», îl certă ea, luând o distanţă mai mare de el. (Masculul e gata să sară pe mine, ce l-o fi apucat?» «Am chef de sex!», îi şopti el la ureche. «Acum abţine-te! Sau du-te la Doina ta, aia te satură! Nu ca mine o proastă să-ţi stau când vrei tu…!» Marian tace, se simte frustrat. Îi piere imaginea de zeiţă ieşită din spuma mării. Se termină şi dansul şi trec la locurile lor. Lângă ei se apropie şi cealaltă pereche. Paul râde cu gura până la urechi. «Ce te-a apucat, dragă?», îl întreabă Diana. «Văzându-l pe Gigel, mi-am adus aminte de ceva!» «Ce e, domnu' Paul?» – îl întreabă Gigel, văzând că toate privirile se întorc spre el. «Povesteşte-ne tu chestia aia cu baba pe care am aflat-o de la şeful de post!» Tăcere. «Eram beat, începe Gigel, băusem până pe la trei dimineaţa în bufetul de lângă primărie. Era sâmbătă seara, când se duc femeile la cimitir; de cu seară vorbisem şi eu cu o femeie, una divorţată, să mă duc pe la ea ca băiatul. Ea îmi spune să ne întâlnim în faţa cimitirului că vine la cimitir, îi murise taică-său de curând. Şi eu ce fac? O iau spre cimitir la ora aia, era un întuneric beznă, ştiam unde e mormântul lui taică-său că ne mai întâlnisem acolo. Găsesc femeia jelindu-se şi-am pus-o jos pe mormânt. Ea n-a zis nimic decât s-a închinat: Doamne, Doamne! În fine, m-am

sculat şi am plecat acasă. A doua zi m-am trezit chemat la poliţie că am violat o babă. În locul fetei, venise maică-sa la cimitir şi eu fără să ştiu, am crezut că e fie-sa. Dom poliţist, îi spun eu, eu vorbisem cu fie-sa că vine la cimitir. Să fii sănătos, zice, femeia a depus reclamaţie şi ţi-am făcut dosar. După câteva zile mă întâlnesc cu femeia, adică cu fie-sa, şi-i zic: spune-i maică-tii să-şi vadă de treabă, să-şi retragă reclamaţia. Îi spun, zice dar te costă două salarii. Îţi dau şi trei, dar spune-i să-şi retragă reclamaţia. Şi am muncit degeaba trei luni! Am păţit-o, am păţit-o!»

Paul râde, râd toţi. Diana cu Andra se amuză pe tăcute. «Păcat de viaţa lui!», zice Diana la urechea Andrei. «Ratare!», repetă Andra. «Doamnă, strigă Gigel, să nu condamni niciodată un om! Viaţa are mii de feţe, eu sunt a mia faţă! Supărarea mea n-o are nimeni pe pământ!» Începe să plângă, i se prelinge untura de la friptură pe buze. Deodată are o iluminare: «Dom Paul, ştiu că sunteţi bogaţi, dom Porumbacu, vă iubesc, voi sunteţi idolii mei, vă rog sponsorizaţi-mă şi pe mine cu nişte bani să scot a doua ediţie a cărţii cu Marin Preda!» Cei doi tac, li se face milă de el. Îi răspund în doi peri «Da, domnu' Gigel, mai vorbim, în general suntem de acord!» Faţa lui Gigel se luminează, ochii i se umflă în cap. Mai dă un păhărel peste cap, apoi tace.

E ora trei dimineaţa, muzica dă marşul, se dă darul şi lumea pleacă spre case, luându-şi la revedere de la cei doi miri. Gigel se furişează încet spre uşă şi pleacă, fără să-şi ia la revedere. Ceilalţi au maşini luxoase, se urcă în ele şi dispar în noapte. El o ia încet pe jos spre Gara de Nord. Plânge şi râde singur pe stradă. «După ce scot a doua ediţie, vorbeşte el singur, pot să mor!»

În sală rămân doar mirii cu personalul care servise. Amânbdoi fericiţi, dar obosiţi, se ţin de mână şi-şi fac socotelile să plătească consumaţia, muzica şi sala.

42.

R

elaţia dintre Marian şi Andra, contrar aşteptărilor, a luat o întorsătură la fel de frumoasă ca în primii ani de căsnicie. Au lăsat totul baltă, şi-au luat copiii şi au plecat la munte, pe Valea Prahovei. E o dimineaţă splendidă de vară, când soarele răsare şi le zâmbeşte tuturor. Verde peste tot şi un aer de-ţi taie respiraţia, curat şi purificat de tina brazilor cu mirosul ei de ceară. Prahova curge lin, întretăindu-se cu şoseaua care-i poartă spre culmile înalte ale Carpaţilor. În maşină cântă o muzică liniştită. Cei doi băieţi, îmbăieraţi între centurile de siguranţă, stau cu ochii pe geamurile de la maşină şi admiră şi ei jocul veveriţelor care sar din brad în brad într-o veselie frenetică. Marian, conducând maşina, filosofează cu el însuşi. «Tot familia e oaza care te scoate din acest mizerabil secol. Ea ţi-aduce fericirea şi mulţumirea sufletească că n-ai trăit degeaba în viaţă. Şi aceşti copii minunaţi care sunt opera ta…» «Mariane, îl întreabă nevastă-sa, de ce oare îşi bate Dumnezeu joc de unii oameni?» «Dacă te referi la noi, nu-i bătaie de joc!» «Nu mă refer la noi, mă gândesc la Gigel al tău sau la Zugravu, domnule, sunt penibili oamenii ăştia!» «Poate că aşa cred ei că e bine!» «Domnule, trebuie să fii prea prost să nu deosebeşti binele de rău!» «Fiecare om are construcţia lui, nu putem să acuzăm pe nimeni despre modul lor de viaţă.» «Modul lor de viaţă…», gândeşte Marian. Dar eu, nenorocitul de mine, când m-am dat la Monalisa sau la Doina, eu moralul,

pot să ridic piatra?» şi tare către Andra: «Noi nu era gata să alunecăm în abjecţie?» «Adică tu!», îi replică ea, zâmbindu-i. Marian priveşte la ea, la profilul ei. «Ai nasul lui Nefertiti!», glumeştre el. «Hai, lasă-mă cu asemenea comparaţii!» «Băi, fată, te-ai făcut frumoasă rău şi apetisantă!» «Ai observat târziu! şi te rog să fii atent la volan că ne bagi în şanţ! Cum a rămas cu hotelul? îl luăm sau nu?» «Poate căutăm o vilă prin Buşteni, am auzit că sunt mai ieftine şi ne mai rămân bani şi pentru zile negre. Se fac băieţii ăştia mari, spui că vrei să-i duci la Londra la studii…» «Unde ai de gând să ne oprim?» – întreabă Andra nerăbdătoare. «În niciun caz la Poiana Braşov, îmi ajunge prin ce am trecut cu Crivăţ.» «Apropo, ştii că doamna Amalia Mărgărit a intrat în graţiile lui Voicescu şi o pune directoare la televiziunile lui?» «Cine ţi-a spus?» «Diana, cine să-mi spună?» «De unde ştie?» «De la Anca de la facultate. Voicescu are o fată studentă la ea la sociologie…» «Să fie sănătoasă!» Tăceri. Nu se aude decât cântecul motorului şi cei doi băieţi care sar din când în când exclamând că au mai văzut o veveriţă. Şi încă alta, şi încă alta…

Soarele se urcă pe cer, e ora zece, munţii vin spre ei din ce în ce mai măreţi. Au vârfurile înfipte în cer şi pline de zăpadă. «Ne oprim la Sinaia!», hotărăşte Marian. «Cum zice măria voastră!», îl ironizează Diana. «Tu hotărăşti!» – i-o întoarce Marian.

Sinaia e în fierbere, tot Bucureştiul s-a vărsat pe străzile ei înguste. Coboară din maşină şi caută un loc de parcare. Andra strâmbă din nas, nu-i place, e prea aglomerat, vrea undeva unde să fie numai ei singuri şi cu copiii. «Unde Andra?» «Poate la Buşteni sau la Predeal! Dacă nu găsim

nimic instalăm corturile prin pădure!» «Iar cu corturile! Nu te-ai săturat de ele? Avem şi noi pretenţii la ceva mai bine!» «Tu nu ştii că le place copiilor?» La Predeal în pădurea de brazi şi-au găsit cel mai frumos loc, şi-au instalat corturile; întâi pe-al copiilor apoi pe-al lor. Pădurea de brazi era mare, seculară, parc-ar fi ţinut cerul pe ea; un cer albastru cu un soare violent care le scotea ochii cu razele lui înţepătoare. O poiană, apoi un deal care se pierdea în munte. O măreţie a naturii visată numai de îndrăgostiţi. Copiii au plecat pe deal în căutare de flori, iar Andra cu Marian au rămas să pregătească masa. Luaseră mici, roşii, salată verde, castraveţi, ceapă şi pâine. O masă câmpenească cum demult nu mai făcuseră. «Să nu vă duceţi prea departe că pe-aici sunt urşi!», strigă Andra la copii. Dar băieţii nici gând s-o audă, urcaseră dealul şi se minunau de bogăţia de frumuseţi a pădurii. Veveriţele se jucau pe lângă ei, complice la năzdrăvăniile lor. Marian pregătea micii iar femeia întindea masa pe iarbă. Erau parcă la începutul căsniciei lor, când în pădurea Băneasa îşi dăduseră primul sărit. Marian o redescoperea. Andra se feminizase, căpătase un plus de frumuseţe datorată vârstei, aşa cum sunt femeile coapte. Printre mici şi salată îşi mai trăgeau câte un sărut, se tot împungeau cu privirile lor tandre. Ce frumoasă e viaţa campestră, gândea Andra, natura te îmblânzeşte şi te întinereşte! «Copii, haideţi la masă!», strigă ea, după ce totul fu gata. O pasăre zbură de lângă ei, sperându-i. Era o coţofană care-i urmărise, probabil ar fi vrut şi ea câteva firimituri de pâine. O învăţaseră alţi turişti să capete de la mesele lor câte ceva. Veveriţele le dau ocol, dornice şi ele să capete porţia lor. «Sandule, Gigi, voi n-auziţi să veniţi la

masă?» – strigă taică-său după ei. Copiii se puseră pe fugă din vârful dealului şi în câteva minute ajunseră rupţi de oboseală. «Ce-aveţi de suflaţi aşa? treceţi imediat şi vă spălaţi!» – se răsti Andra la ei. Sandu era mai mare, îl născuseră în Canada, având ca naş pe patronul de ziar, unde se încadraseră. Un botez simplu, auster, la o biserică catolică, cu câţiva invitaţi. De multe ori puneau caseta cu înregistrarea botezului pentru a-şi mai reaminti acele clipe. «Sandule, tu eşti mai mare, toarnă-i din bidon şi lui Gigi!» – îl rugă maică-sa, aducându-şi aminte de naşterea lui. «Apoi veniţi să vă ştergeţi că v-aţi mozolit ca porcii!»

Au mâncat în linişte. Tatăl:

— Eu mă duc până la Buşteni să văd ce-i cu acea vilă, poate o cumpărăm (era dată într-un ziar local la vânzări). Şi a plecat cu maşina. Dar natura s-a schimbat dintr-odată. Cod roşu de furtună. A venit mai întâi un vânt, apoi s-au răsculat norii, au căzut pe ei cu apa şiroaie. Corturile au fost luate de vânt şi Andra cu cei doi copii s-au trezit descoperoiţi în faţa pericolului şi s-au dus la nişte blocuri din apropiere care adăposteau bolnavii de nevroze şi s-au adăpostit. Uzi până la piele. Trosneau copacii sub forţa atavică a naturii, fulgere şi tunete şi trăsnete… Copiii plângeau, speriaţi de această tragică întâmplare. Andra bate la uşă. Iese o femeie într-un halat alb. «Doamna doctoră, lăsaţi-ne şi pe noi câteva clipe aici că mi s-au speriat copiii!» «Eu nu sunt doctoră, dar poftiţi!» Acolo nebunii numărau stelele şi spuneau poezii de Eminescu, gesticulau, certându-se cu soarta care i-a adus în acest hal. «Aşa sunt nebunii!», a conchis acea femeie. «Dar sunt paşnici! Le place să delireze şi să viseze…»

După câteva ore furtuna s-a liniştit, a ieşit soarele cu

aceeaşi violenţă, triumfând peste acel prăpăd. Andra iese să caute corturile. Pe unul îl vede în vârful unui copac. Pe cel de al doilea nu l-a mai găsit. Copiii uzi şi desculţi se prăjeau la soare ca nişte rufe puse la uscat. «Mami, de ce numărau oamenii ăia stelele?», o întreabă Sandu. «Aşa sunt nebunii, trăiesc în lumea lor!» «Noi într-a cui lume trăim mami?», o întreabă Gigi. «În lumea noastră!». Apare Marin cu maşina:

— V-am dus dorul, cum v-aţi descurcat? a întrebat el.

— Rău! îi răspunde Andra, plângând, cu rochia lipită de corp. Ne-au zburat corturile!

— Şi de ce plângi?

— Plâng că s-a ales praful de weekend-ul nostru! Ce-ai făcut cu vila?

— Am luat-o! Are zece camere, parter şi etaj, curte şi intrare din stradă. E aşezată aşa cum îţi place ţie cu faţa la pădurea din apropiere.

— Şi cât?

— O sută treizeci de mii de euro!

— Nu e prea mult? Crezi că ne foloseşte la ceva? O săptămână, două, cât venim noi în concediu… Din Bucureşti nu plecăm, acolo avem serviciul şi cunoscuţii…

— Las-o că nu strică! Tot românul mai ridicat are şi el o casă de odihnă pe undeva la ţară, la mare sau la munte! Hai s-o vedeţi şi voi!

S-au urcat în maşină şi au plecat, soseua este aglomerată. Marian e un şofer bun, se descurcă.

(Andra: Semn rău, de câte ori venim noi la munte, plouă! Ne mergea aşa de bine… numai cu inginerul de sunet au avut timp frumos. Ce dracului am văzut eu la el? Recunosc două săruturi şi câteva îmbrăţişeri, dar mirosea a

nu ştiu ce şi-a transpiraţie. Cred c-am făcut-o din răzbunare. M-am întâlnit alaltăieri cu el: «V-aţi împăcat cu soţul, doamna Andra?» Se uita la mine ca un lup asupra prăzii. «Da, domnule inginer, ne-am împăcat, avem copii, nu mai suntem de capul nostru!» «Înţeleg!» «Tu ce mai faci, tot la televiziune?» «Tot! Dar ne plăteşte prost, acum cu criza asta…» Povestea de dragoste cu Marin e unică. Şi se uită la el. I se pare cel mai frumos bărbat din lume. A avut noroc. Azi-noapte, dup o partidă de sex şi-a simţit corpul uşor şi relaxat ca după o frumoasă beţie. Şi a dormit ca o pruncă în braţele lui. Vipera de Doina voia să mi-l fure. «Ia ascultă, dragă, ce-ai văzut tu la aia care se ţine cu toţi maneliştii?» Marian e atent la trafic, n-aude sau se face că n-aude. Îl împunge cu mâna. «Tu nu mai auzi? Ce-ai văzut tu la Doina?» «Am vrut să mai văd şi eu altă marfă!» «şi?» «Tot mai bună e marfa păstorită de mine!», şi-i face cu ochiul. «Dar tu ce-ai văzut la chiorul ăla de inginer?» «La mine n-a fost ce crezi tu, am vrut doar să mă răzbun!» «şi nu găseai alt fraier mai bun decât arătarea aia?»)

Au ajuns la Buşteni pe seară. Vila e undeva sub poalele pădurii, pe lângă care curge un pârâiaş. Din şoseaua principală se face o străduţă mai mică care duce drept la ea. De departe i s-a părut Andrei drăguţă, cochetă. Crenelată, baroc cu clasic, colonade la balcon, acoperişi de tablă galvanizată. Vizitează toate camerele. «şi cu mobila?» «A zis că dacă-i mai dăm ceva în plus ne lasă şi mobila că ei pleacă în Germania şi le trebuie bani!»

După ce tratează cu proprietarii se duc la bancă şi scot banii. Noaptea îi prinde la vilă. Vor dormi aici, îi dă un telefon lui Paul să meargă el la Fundaţie şi la ziar, că mai

întârzie. Andra a deschis geamurile, miroase a aer proaspăt şi a răşină de brad. Copiii au trecut la televizor la Minimax, sunt desene cu Tom şi Jeri. Şoricelul face ghiduşii şi-l păcăleşte pe Tom. Copiii râd cât îi ţine gura. Marian s-a dus să cumpere ceva de-ale mâncării. Noapte fericită. Andra e în culmea fericirii. Parc-ar fi acum prima dată când s-au întâlnit. «De ce-oi fi făcut eu mofturi la început?», se întreabă ea. «Asta e fericirea! Chiar dacă durează câteva clipe!» La masă:

— Ieri m-am întâlnit cu Anca, soţia lui Băjenaru, şi ştii ce mi-a spus?

— Ce?

— Că Voicescu a pus la cale toată porcăria cu plecarea PD-ului de la guvernare. A aranjat cu PSD-işti să-i susţină în Parlament până la alegeri.

— Asta se vedea de la sine, fără să ne mai spună Anca! Banii lui fac minuni acum la alegeri. I-a sponsorizat şi pe unii şi pe alţii. Dar nu i-a ieşit nimic. Nu vezi că PDL-ul şi-a dat mâna cu PSD-ul şi i-a lăsat cu ochii în soare?

— Da dar nu ştii care le-a fost scopul. Contractul pentru petrolul din Marea Neagră!

— Ştiu şi asta. Popescu are un articol fulminant cu această temă, trebuie să apară mâine! Dar să lăsăm politica şi să ne vedem de-ale noastre. Am vorbit cu el că, dacă noi ne-am luat vilă la munte, ei să-şi ia la mare! Pe Diana o încântă chestia asta!

— Pe Diana o încântă multe, am auzit-o într-o zi că ar vrea să meargă la Monte Carlo într-o excursie…

— E treaba lor! Noi trebuie să plecăm acasă că iar se aglomerează şoseaua…

43.

Profesorul Băjenaru Ion, foarte revoltat, într-o consfătuire cu rectorii şi decanii: «Domnilor, sunt foarte mâhnit, din 150 de studenţi, doar zece au luat nota cinci, restul de la unu la patru! Am lucrările lor în mână. Au uitat şi ortografia limbii române! Ce se întâmplă cu învăţământul nostru? Aceşti copii de astăzi vor fi profesorii, avocaţii, procurorii, judecătorii, inginerii, sociologii şi medicii de mâine, vă închipuiţi că se duce ţara noastră de râpă? Ăsta e nivel de învăţătură?» O colegă a Ancăi care stă cu ea în bancă, o incită: «Ce i-a venit, dragă, să discute chestia asta, parcă noi nu ştim, el de unde ia salariul? Fără taxele lor, noi şomăm! Dacă-i lăsăm repetenţi se mută la alţii şi le ia banii!» Anca tace complice, ştie că la sociologie se vine la examene cu pachete şi chiar cu bani. Un fost securist pe care-l apucase dorul de sociologie, vine la examen cu sacoşa cu cadouri şi i-o vâră sub nas: «Pentru dumneavoastră, doamnă!» «Ce să fac eu cu ea?», îl întrebă Anca. «O mică atenţie!» «Eu mă fac că nu observ, ia-o imediat din faţa mea că te pot da pe mâna poliţiei!» «Proastă eşti, îi zisese aceeaşi colegă, scoţi tu urâţii afară din ţară? Dacă toţi ia, noi de ce să facem excepţie?» Noi să facem excepţie? Adică cu cu Băjenarugândeşte Anca. «Mai avem să facem Universitate şi la Cuca-Măcăi ca să fie tot tacâmul!», continuă profesorul. «Vorbim de corupţie, trebuie să-i punem cap odată şi odată! Noi avem un grad mai înalt de înţelegere a lucrurilor, ne considerăm intelectualii de elită ai ţării, ar trebui ca să plece de la noi! Dacă i-am lăsa repetenţi, şi-ar da seama şi ar pune mâna pe carte! Dăm diplome fără acoperire cu chilogramul şi apoi ne mirăm de ce ţara merge aşa cum merge!» Adevărul ăsta e golo-goluţ, în ultimul timp

tot felul de lingăi, poliţişti, politicieni, funcţionari, vor diplome universitare. Să-şi scrie în cartea lor de vizită profesorul cutare, inginerul cutare, ziaristul cutare, doctorand…

Se termină şedinţa. Băjenaru Ion o ia pe Anca şi o suie în maşină. E nervos. «Ce zicea, dragă, panca aia?» «Că nu trebuia să abordezi chestia cu nivelul de învăţătură…» «Lasă-i, dacă e aşa, am să-i las eu repetenţi, să vedem ce-o să mai zică.» şi-am să-i urmăresc până-n pânzele albe, trebuie să schimbăm ceva!» «Te iai la luptă cu morile de vânt!», i-o întoarce Anca. «Au toate o limită, nu mai pot suporta aceste mizerii!» Ajung acasă. De supărat pune muzică clasică la calculator. Enescu, Rapsodia a treia. «Valoarea!», strigă Anca. «Valoarea ta, valoarea ta, îşi bat alţii joc de ea!» – cântă ea pe melodia de la calculator. Doamneee, gândeşte Băjenaru, poporul ăsta s-a tâmpit de tot! Astăzi nu mai are valoare decât banul! Spărgători de bănci, violatori, manelişti, ucigaşi, contracte date aiurea… Ne lipseşte modelul! Unde este modelul? îi venea să strige în gura mare. «Nu te mai inerva, dragă!» – îl imploră Anca, nu scoţi tu urâţii din ţară!» «Dacă nu-i scot, am să plec eu!»

A trecut vara, a venit toamna când se numără bobocii. Din 150 de studenţi, Profesorul a trecut doar cinci. Printre cei rămaşi şi fata domnului Voicescu. «Am sponsorizat Universitatea, striga ca un apucat, domnul Voicescu, am ajutat-o să nu dea faliment, am să-mi duc fata în străinătate, poate la Sorbona sau la Londra şi-am să-i arăt eu lui Băjenaru cine este fata mea! Asta e răzbunare politică!» «Poate s-o ducă unde vrea, i-a răspuns Profesorul, mie nu-mi trebuie copii care nu pun mâna pe carte!» «Crezi că pe ei îi

interesează cartea?», îl întrebă încape ei îi interesează diplomele… N-ai văzut că la Oradea le-a dat diplome fără să dea pe la cursuri?» Tăcere. Profesorul tună şi fulgeră. El, fiu de ţăran, a învăţat carte nemâncat, dormind pe băncile din Cişmigiu. Ce se întâmplă cu această generaţie? «Eşti absurd, s-au schimbat timpurile, astăzi a apărut internetul, televiziunea!» «Internet şi televiziune care i-a tâmpit!», strigă el. «Dacă şi copiii mei se vor purta tot aşa, înseamnă că suntem incapabili ca părinţi să le formăm viitorul!»

Pe 20 octombrie Profesorul primeşte de la rectorat o hârtie prin care îl anunţă că i s-a restructurat postul, rămânându-i doar câteva ore. «Asta e lucrătura lui Voicescu!» Se duce la rector şi-l întreabă de ce i s-a restructurat postul. «Nu-l mai vor studenţii, şi-au ales alte discipline!» Vine acasă şi se ceartă cu Anca. «Ce-ţi spuneam eu că idioţii se răzbună? Trebuia să taci din gură!» «N-are nimic, voi preda numai cele trei ore şi-am să-i fac pe studenţi să vină la cursurile mele ca musulmanul la Meca!» şi aşa a făcut, cele trei ore ale lui s-au transformat în prelegeri filosofice ce ţineau ore în şir, atrăgând tot mai mulţi studenţi. A început cu criza culturii. Ce este o criză? După Spengler criza înseamnă răsturnare valorilor. Criza au declanşat-o Jean-Jacues Rousseau cu nihilismul european prin Schopenhauer, Hebbel, Wagner, Nietzsche, Ibsen, Strindberg… decadenţa este o perioadă de teoretizare a noilor valori… aici avem şi adevăr şi eroare… răsturnarea valorilor nu înseamnă declin… dacă dăm la o parte valorile unei generaţii, cu ce le înlocuim? Cine a viciat această lume? Trebuie să avem în vedere logica sentimentelor, nu să le lăsăm haotice… Fiecare secol şi-a strigat cu disperare vechea

triadă a lui Cicero: «O tempora, o mores!» Până când şi Aristotel în «Politica» lui intenţionează să perfecţioneze moravurile, societatea, mentalitatea… Noi am ieşit dintr-o grotă (comunismul) şi-am ajuns într-o junglă… Între Orientul încremenit şi Occidentul care încă se mai caută, noi trebuie să ne regăsim valoarea… (Ancăi îi venea să strige: Valoarea ta, valoarea ta, îşi bat alţii joc de ea!) Dar a tăcut să nu-l supere.

Studenţii vin din ce în ce mai mulţi la cursurile lui, rămân surprinşi de legăturile pe care le face între filosofie, sociologie, psihologie şi ştiinţă. Max Stirner spune că «Omul este Eul istoriei.» – repetă profesorul. «Trebuie să ne aplecăm mai mult asupra lui că are potenţe nelimitate!», zice Profesorul. Şi toţi îi dau dreptate. Citează pe Patanjali, din «Yoga suiră» cum că «puterile provin din eforturi anterioare, din întrebuinţarea unor substanţe, din proferarea unor incantaţii, din asceză sau din concentrare». Idealul tineretului de astăzi se năruie într-o ruină de resentimente şi se pierde în trivial…

A ţinut-o aşa tot anul universitar şi şi-a atras sute de studenţi, robiţi de înţelepciunea lui. Cineva însă dintre colegi i-a băgat o şopârlă în sân: «Prelegerile lui Băjenaru miroase a fascism!» Dar profesorul nu s-a lăsat, a proferat învăţătura lui şi pe perioada de vară.

Într-una din zile, Anca vine înnebunită la facultate şi întreabă toţi colegii dacă l-au văzut pe bărbatu-său. Nu, nu-l văzuseră. Dispăruse de acasă de trei zile, fără s-o anunţe. L-a dat şi la poliţie, poate-l vor găsi pe undeva rătăcit sau poate s-a sinucis, căci în ultima vreme o luase cam razna.

Articol de ziar, scris de Paul Popescu. Titlu: «*Până unde*

poate merge mârşevia» *Astăzi 27 oct. a.* c. *Poliţia ne-a anunţat că a descoperit în Lacul Florească cadavrul unui domn cam de 40 de ani, îmbrăcat bine, fără niciun act în buzunar. Din curiozitate ne-am deplasat la faţa locului şi l-am descoperit pe Profesorul Băjenaru Ion, un om de o onestitate nemaiţntâlnită. Se bănuie o crimă. Profesorul îşi făcuse mulţi duşmani printre colegi şi studenţi, ba mai mult i se reproşa că în cursurile lui strecurau idei fascistoide cu care impregna sufletele tinere ale studenţilor. Suntem îngrijoraţi că* în *România secolului XXI mor asemenea oameni. Mai mult, ne îngrijorează soarta doamnei Anca Băjenaru, care trăia fericită cu acest om şi care acum îl pierde. Este la* a doua *căsătorie nefericită care poate s-o coste viaţa*.»

Poliţia a pus rezultatul anchetei, după medicina legală, sinucidere prin înec. Dosar închis. A urmat înmormântarea. Profesorul îşi luase loc de veci la Bellu. Anca iar în doliu. Nu mai poate să plângă. Lume multă. Toată lumea universitară plus prietenii ei. Deasupra cortegiului cei doi copii, Victoraş şi Felix, plângându-l. Oroare. Circulă zvonuri şi zvonuri. Că s-ar fi sinucis din cauza Ancăi. Sau din cauza postului. Era vinovat rectorul. Alţii că ar fi rămas cu sechele pe creier după moartea primei soţii. Toate aceste zvonuri au fost acoperite de timp. Până când la Postul de poliţie, într-o zi, s-a prezentat un fost copil al străzii, fără nume, îmbrăcat ca un cerşetor şi le-a spus că vrea să facă o declaraţie. Ce să declare acest nenorocit? se întrebă şeful Postului de poliţie. «Ia, zi-i, băi, băiete, ce-ai de spus?» «Dom Poliţist, nu-mi daţi nimic de scris? O coală, ceva, că ştiu să scriu…» Poliţistul îi întinde o coală albă. «Scrie ici!» îl îndeamnă şeful poliţiei. «Cum te cheamă? îl mai întreabă poliţistul. Băieţii îmi zic

«Futevânt», «Băăă, să nu scrii prostia asta acolo, scrie numele din buletin.» «Păi n-am buletin!» «Păi atunci, cum ţi-au zis ţie ceilalţi copii?» «Aşa cum v-am spus!» «Hai, scrie mai departe, ce vrei să spui?» «Vreau să spun că eu şi cu încă unul, pe nume Cotoi, l-am omorât pe omul găsit înecat în lacul Florească.» «Băi, tu eşti nebun?» «Nu sunt nebun, dom poliţist, am fost plătiţi gras de un domn, nu şi cum îl cheamă, ne-a trimis o maşină, l-am pândit până a ieşit de la facultate, l-am legat, l-am suit în maşină şi l-am aruncat în lac.» «Cine v-a pus?» «Nu ştiu cine că la noi a venit şoferul cu banii!» «şi pe şofer cum îl chema?» «Dracu' ştie, că era îmbrăcat bine! Ne-a dat banii şi după ce am făcut treaba şi-a cerut şi el porţia lui. Noi, proşti, i-am întins tot teancul de bani şi şoferul s-a urcat în maşină şi a fugit!» «Cum era culoarea maşinii?» «Eu mai ştiu, că era întuneric şi nu vedeam bine!» «Domnule, s-au complicat lucrurile», zice păliţistul, trebuie să deschidem ancheta!»

Apoi Anca chemată la Poliţie. Declaraţii peste declaraţii. Pe cine avea duşmani? Cu cine s-a certat în ultimul timp? Ce studenţi avea la cursuri? Dacă obişnuia să ia taxiul. Dacă avea legături cu drogaţii sau cu traficanţii de droguri şi de carne vie («Cum să aibă, domnule poliţist, când el era un om exemplar!»-sare intrigată soţia.» «De când sunteţi căsătoriţi?» «De aproape un an!» «Doamnă, niciodată nu cunoşti un om!» «Eu îl cunosc foarte bine! Doar e soţul meu… Cine este acest Băjenaru Ion, Ionel? cum îi zic colegii şi nevasta. Fiu de ţăran cooperator, plecat de acasă de sărăcie să cucerească lumea ca un hidalgo, a venit în Bucureşti cu ce avea pe el, a dormit câteva nopţi în Gara de Nord şi prin Cişmigiu până a făcut rost de bani să se înscrie

la facultate. A tăiat lemne, a bătut covoare, a îngrijit bătrâni, a măturat şi a săpat gropi prin cimitire, a fost sculer-matriţer, electrician, sudor, meditator. A dat examen la filosofie, ştia Materialismul dialectic şi istoric pe nevăzute, Economia Politică şi Socialismul ştiinţific. A luat examenul printre primii. A fost felicitat de Florenţa Rusu, profesoara de filosofie, care i-a prezis un viitor fericit. Apoi anii de studii, lipit de scaune prin Biblioteca universităţii şi prin Biblioteca Academiei, mânca tomuri întregi de cărţi, uimise bibliotecarele, cu filosofii antici, cu cei francezi, cu manualele de filosofie. Atunci şi-a dat seama prima dată că este minţit de regim. A lăsat baltă toată filosofia marxistă şi a început să fie preocupat de adevărata filosofie de la Aristotel şi până la Conta. Noaptea învăţa, dimineaţa la cursuri, seara la meditaţii pentru a-şi câştiga bani. Aşa a dus-o cinci ani. A fost apoi trimis cu o bursă la Paris la Sorbona, a venit cu un doctorat în filosofia Indiei antice, a dat concurs pentru ocuparea unui post de conferenţiar la Facultatea de filosofie şi l-a luat, a ocupat postul de profesor universitar, i s-a repartizat de Universitate un apartament cu două camere, s-a căsătorit, a trăit fericit cu soţia trei ani, femeia s-a îmbolnăvit de cancer şi a murit. I-a lăsat un copil pe care-l iubea ca pe ochii din cap. După o perioadă de rătăciri s-a căsătorit cu Anca. Iată traiectoria unei vieţi, pe scurt!) Poliţistul se scarpină în cap. Trebuie găsit taximetristul, de la el trebuie să plecăm. Cheamă toţi taximetriştii dubioşi să dea declaraţii. Nimic. Poate a fost o maşină particulară. Crimă, domnule, în toată puterea cuvântului. Apoi urlă toate televiziunile că Poliţia nu e în stare de nimic. Cine ne mai apără pe noi, oamenii cinstiţi, din această ţară? Se întâmplă

atâtea, spargeri la bănci cu morţi şi răniţi, bătăi între clanurile mafiote, spargeri în locuinţe, am ajuns ca în Vestul sălbatic. Doamneee, şi ce toamnă, cu ploi mărunte, cu un vânt care-ţi taie răsuflarea, cu tramvaie murdare şi străzi pline de gropi; Bucureştiul ăsta cu circulaţia lui infernală… Te stropesc toţi, nu mai ţin cont că eşti pe stradă. Norii se lasă jos de tot, parcă au coborât printre blocuri şi cern picătură cu picătură ploaia în sufletele oamenilor. Femeile ascunse sub umbrele trec pe stradă cu capetele în jos, urmărind lacurile prin care trebuie să treacă. Undeva la o fereastră se aude muzică, un glas de femeie face vocalize, a e i o cu a ţ, pare să fie o soprană după glasul ascuţit care se răspândeşte în tot cartierul. Apoi zgomote, claxoane şi din când în când câte o înjurătură a unui trecător, nemulţumit de organele locale care au lăsat oraşul baltă.

Anca străină de ea şi de tot ce o înconjoară merge pe jos spre casă. Imediat după moartea soţului a visat un vis, precum că el se plimba prin cameră, era parcă umbra lui, îmbrăcat aşa cum îl ştia ea, mereu cu cravată şi costum, şi i-a şoptit doar atât: «să ai grijă şi de copilul meu!». N-a mai putut să doarmă până la ziuă. «Cum să n-am grijă şi de copilul tău?»-părea ea că dialoghează cu umbra lui şi plângea şi se gândea la bârfa unor colege care o acuzau pe ea de toate relele întâmplate. E un Dumnezeu, ziceau ele, şi-a părăsit bărbatul nebun, sau l-a înnebunit ea, apoi după moartea lui s-a căsătorit repede cu acest om, această broască proletară, un închipuit care ne sfida cu cunoştinţele lui filosofice. Mergea acasă şi-i ieşeau cei doi băieţi înainte şi o sărutau. «Bine-ai venit, mami!» şi copii săreau în braţele ei şi ea îl privea pe Victoraş căruia parcă i se înceţoşaseră ochii,

întrebând-o când vine tati. Îl minţise destul, nu mai ştia ce să-i răspundă, Intra în bucătărie şi le pregătea mâncarea cu ochii în lacrimi. «Va veni el! le răspundea de acolo, ca să n-o vadă plângând.

— Va învia şi va veni!» «Când va veni?», întreba copilul, curios. «Când vă veţi face mai mari!» şi apoi lua altă vorbă ca să le distragă atenţia de la acest fapt.

După toate cele întâmplate, merse pe la fosta soacră, Crina Mardare, şi o găsi bolnavă în plapomă. Luase cu ea şi pe cei doi copii ca să-i vadă. Tot îi dădea vorbă să mai vină cu nepotul pe la ea că i s-a făcut dor de el. Când îl vede pe el parcă-l vede pe Lorinţiu când era mic şi-i mai trece durerea. Boala femeii însă se lungi şi Anca o duse la spital. «Maică, îi zisese ea, eu sunt bătrână, poate mor mâine-poimâine, aş vrea să-i fac un act de donaţie nepotului pentru casă şi curte, vreau să-i rămână lui toată averea asta. Şi te-aş mai ruga ceva, mută-te te rog cu mine aici că sunt atâtea camere goale şi stau ogănău. Copiii îi s-au mărit, mâine-poimâine se duc la şcoală şi le trebuie camere separate pentru învăţătură! Vinde-ţi apartamentul, sau păstrează-l pentru copilul lui Băjenaru căci va avea şi el nevoie de o locuinţă. Nu vezi cât s-au scumpit? Să munceşti o viaţă să-ţi mai iei o casă!»

Anca s-a mutat imediat în Primăverii în vila lui Radu Militaru şi a Crinei. Casa era bine aşezată la umbra unor mari platani pe o străduţă asfaltată, alături de alţi granguri de ieri şi de azi care se pricopsiseră cu asemenea case, luate cam pe degeaba de la vechiul regim. Avea parter şi etaj, cu deschiderea unui balcon spre soare, ferestre mari de termopan care filtrau lumina, dând într-un masiv hol cu deschidere către toate camerele. O scară interioară duce

către etaj, unde erau dormitoarele.

După două luni, Crina Mardare muri în spital şi Anca îngropă al treilea mort. «Ce să fac, dragă, le spunea ea colegelor de data aceasta cu detaşare, m-am specializat în înmormântări! Sper ca asta să fie ultima! Poate aşa a vrut Dumnezeu!»

Îşi canalizase toate energiile pentru educarea şi instruirea celor doi băieţi, având mereu în gând vorbele lui Băjenaru «să ai grijă şi de copilul meu». Căuta să-i intre în voie şi-i făcea toate poftele băiatului, aproape că-l iubea mai mult ca pe propriul ei fiu, tot ca să nu observe. Când venea acasă de la Facultate, dădea pe la Grădiniţă, o grădiniţă particulară în care se vorbea engleza, îi urca pe amândoi în maşină şi pleca acasă cu ei. A dus-o aşa încă doi ani până când a înscris băieţii la şcoală, unul în clasa întâi şi altul în clasa a doua.

44.

D

e la înmormântarea lui Băjenaru, Gigel se dusese în Gara de Nord şi trăsese la birtul din incintă. Luase două ţuici şi se postase zgribulit lângă linia ferată pe care trebuia să vină trenul lui de Roşiori. Se urcase în tren, fără să ia bilet, şi privea mahmur lumea care clocotea pe peron. Era o dimineaţă de leşie cu un soare şters, filtrat prin pânză densă a unor nori care apăruseră la orizont odată cu ivirea lui. Vedea totul în cenuşiu, o lume obosită, care se târa cu bagajele de la un loc la altul într-un du-te-vino infernal. Inteligenţa lui bolnavă aburită de alcool vedea în această forfotă o dramă inutilă a omului pe pământ. După înmormântarea lui Băjenaru îl apucase un pesimism morbid

şi o lehamite de viaţă, soră cu moartea. Se strecurase în sufletul lui viermele îndoielii care rodea ca un cariu lemnul inimii lui. Să se ducă iar la şcoală şi să facă ce? Copiii nu-i mai stăteau la inimă, erau mai obraznici şi râdeau de el, lecţiile deveniseră un calvar atât pentru el cât şi pentru copii. Colegii îl izolaseră şi-i puseseră eticheta de beţiv. Directoarea, şi ea o văduvă bătrână, îl tot bătea la cap să nu mai bea că-l dă Inspectoratul afară din învăţământ. De altfel îi atrăsese atenţia să-l aibă sub supraveghere că are reclamaţii de la părinţi că nu-şi face treaba. Familia lui îl părăsise, taică-său murise de inimă rea tot din cauza lui, maică-sa, murise pe la sora lui pe la Curtea de Argeş şi nu fusese nici la înmormântarea ei, fata, dacă l-ar fi văzut, poate că nici nu-l cunoştea. Cele trei neveste se măritaseră şi-şi vedeau de viaţa lor. Frati-său dărâmase casa părintească şi nu-i lăsase lui decât un coteţ al porcilor şi o parte din grădină. Ruină peste tot, ca-n Apocalipsă! Trenul plecase şi gândurile lui o luaseră razna, peste câmpurile care se vedeau de pe fereastră. Erau câmpuri golaşe pline de mărăcini. Un film grotesc cu o câmpie sărăcită, nemuncită, părăsită. Din când în când apărea câte-o gară pustie, în care trenul oprea câteva minute şi apoi pleca mai departe, fluierând prelung şi sinistru. Ajunsese la Roşiori, coborâse şi, cum nicio gară nu e lipsită de un birt, trăsese tot la bodegă. De data aceasta îşi înecase amarul într-un pahar cu coniac. Trebuia să aştepte motoarele de Costeşti ca să ajungă la Balaci şi, apoi, pe jos la Siliştea-Gumeşti. Trase pe o linie moartă, cele două vagoane şi o locomotivă diesel, aşteptau ora plecării ca să intre în gară. El nu mai avu răbdare, le căută şi se urcă în ele. Voia să doarmă, se simţea obosit după atâta zdruncinătură. Fu

deranjat de conductor când îi ceru biletul de călătorie. Apoi încercă să fie atent la gara unde trebuia să coboare, deoarece era singur în vagon. Pe aici fusese întinsa moşie a Bălăcenilor. Cercetase istoria acestor meleaguri odată cu monografia lui despre Marin Preda. Mersese până, hăt, în vechime la o baladă sârbească care vorbea despre un oarecare cneaz, Bălăcico, care pe la 1250 ar fi întemeiat dinastia Bălăcenilor. Apoi pe la 1387 dăduse de un Constantin Bălăceanu care fusese căpitanul lui Mircea cel Bătrân şi pentru vitejiile lui contra turcilor a primit în dar aceste moşii întinse. Alt urmaş al Bălăcenilor, Badea Bălăceanu, în secolul al XVII-lea, care ocupase cam toate dregătoriile din Ţara Românească, avea moşii întinse de la Salcia, de lângă Roşiori şi până sub dealurile Costeştilor. Mersese mai departe cu ierarhia Bălăcenilor până la Constantin Aga Bălăceanu, un mare boier căruia i se încredinţase cele mai însemnate slujbe ale ţării. Ginerele său, Anghelache Amira a fost ambasador la Curtea lui Brâncoveanu din partea lui Carol al XII-lea, regele Suediei. «Ce vremuri de glorie, domnule, exclamă el! Eu nu sunt un ratat, aşa cum susţine unul şi altul, am o memorie bună care încă nu m-a lăsat», gândea el, mergând pe drumul desfundat dintre Balaci şi Silişte. «Cine mai ştie această istorie?», se întreba el, bolborosind. «Istoria acestor câmpuri a murit odată cu venirea comunismului, transformându-le într-o mare tarla a Gospodăriei de stat şi acum în pârloage nemuncite.» Ajunse acasă când soarele trecea peste vârfurile salcâmilor din zare. Satul părea pierdut într-o văgăună, coborî dealul, trecu podul peste Pârâul Câinelui şi intră în sat. Un câine care ieşi din curtea bisericii începu să-l latre.

Tocmai acum se trezi el din gândurile lui privitoare la aceste meleaguri când, gata să-i sfâşie pantalonii, câinele, venit pe furiş, lătră, sperându-l. Îi trase o înjurătură şi o luă spre gazdă. Casa pustie dintre salcâmi i se păru că se prăbuşeşte. Avu el o tresărire, n-are cum să se prăbuşească, aici i-a luat un interviu cel mai mare poet contemporan şi i-a admirat existenţa lui de pustnic. Pe masă găsi un plic cu adresa lui. Rămase surprins, plicul era de la Inspectoratul şcolar. Îi făcea cunoscut că i s-a desfiinţat contractul de muncă de profesor şi-i înşira cauzele: beţie, încercare de viol asupra fetelor de la şcoală, comportament indecent în sat. Lângă plicul de la Inspectorat găsi un bilet al văduvei directoare, care spera într-o trezire la viaţă a lui şi o viitoare căsătorie care acum îi dădea câteva sfaturi. Să meargă la spital sau la un institut de dezalcoolizare şi să iasă la pensie; altă şansă nu mai are! Altă înjurătură, de astă dată scârboasă. Îşi strânse câteva terfeloage şi plecă pe seară din sat. Se întâlnise cu femeia de serviciu de la şcoală şi, ştiind cazul, pentru că ea îi adusese plicul şi cu biletul de la directoare, îl întrebă: «Unde se duce dom' profesor?» «Mă duc să mă călugăresc!», îi răspunsese el scurt şi plecase mai departe pe acelaşi drum pe care venise.

Ziua, obosită ca şi el, se pierdea în întuneric, pomii din zare luau conturul arătărilor, câmpia părea că se lăţeşte şi şoseaua că s-a transformat într-un câmp de bătaie, după gropile prin care călca. Se opri la poarta fostului aerodrom unde fusese o unitate de aviaţie, acum rămas ruine, şi încercă să descuie uşa. Un pâlc de cucuvele, speriate, zburară pe lângă capul lui şi se pierdură în noapte. Încercă să desfacă o sârmă cu care era legată poarta, făcu un zgomot infernal,

una din porţi căzu la pământ, gata să cadă peste el. Totodată trezi o liotă de câini care îl încăierară. Avu noroc cu un călugăr care trecea de la coteţul porcilor spre aşa-zisa chilie, un bloc dezafectat transformat în dormitor, care sări şi-l scăpă din colţii patrupedelor. «Ce e la ora asta dom' profesor?» «Am venit să mă călugăresc, frate!» «Să vă fie călugăria de bine!» «Du-te şi anunţă pe Stareţ că vreau să-i vorbesc! Unde sunt restul călugărilor?» «Sunt la vecernie!» «Să vină Stareţul la mine, spune-i că sunt eu!» Postat la uşa cancelariei cu un băţ în mână, aşteptă să vină Stareţul Zosima. Stareţul îl cunoştea, erau prieteni, dar nu mai vorbiseră demult. «Ce e profesore?», îl întrebă Zosima când îl văzu speriat la uşa lui. «M-au dat afară!» «şi?» «Vreau să mă călugăresc!» «Glumeşti, credeam că vii să bem o ţuică!» «O bem şi pe aia!» «Cum să nu te primim, dragă, la noi când ne-ai făcut atâta bine!» «Adică?» «Minunea ta a ţinut! După lacrimile pe care le-ai pus în ochii sfinţilor au început să curgă binefacerile, daruri în bani şi bunuri, pături, calculatoare, vine lumea uimită, maşini, autobuse, din toată ţara, au auzit de minune şi vin să se roage pe la toţi sfinţii, lasă leturghii, bilete de acatiste… cred că până la urmă construiesc şi mănăstirea!» «Sunt bucuros dacă merge treaba! Dar, hai, în cameră!» Intrară amândoi în aşa-zisa cancelarie a stăreţiei şi se aşezară la taclale. Peste tot icoane, cărţi bisericeşti, biblii, figuri de sfinţi, traşi la calculator, sticle cu diferite băuturi, cu mir, cruciuliţe, lănţicuri, calculatoare, puse unul peste altul. „Ce facem, profesore, că biserica ortodoxă nu vrea să ne ia în serios? Cică sunt sodomit, ne-au reclamat nenorociţii de preoţi din sat că le mâncăm pâinea! Am fost chemat la patriarh să ne aprobe

înfiinţarea acestei mănăstiri şi m-a dat afară!» «Numele de Zosima e numele tău de călugărie?...» – întrebă Gigel. Şi tot el: «Dar cine eşti tu în realitate, frate?». «E o istorie întreagă! Dar să rămână între noi». Se dădu într-o parte şi scoase o sticlă cu pălincă. «Asta e adusă de unii din Maramureş, au venit cu maşina să ia mir de la mănăstirea noastră, au auzit de lacrimile sfinţilor... M-ai întrebat cine sunt eu? spusei că e o istorie întreagă, am făcut o crimă prin Prahova acum vreo zece ani, am omorât o femeie din greşeală, mă însurasem cu ea şi mă tot bătea la cap, o mai atingeam din când în când şi nu şi cum s-a întâmplat c-am dat-o cu capul de pragul casei şi s-a lovit la cap. A murit pe loc, a venit maică-sa, a adus poliţia, mi-a făcut acte şi m-au băgat la zdup. În puşcărie, la Jilava, m-am îmbolnăvit. (Amândoi dau noroc şi trag câte un pahar de băutură. Zosima se roşise la faţă, era de altfel un zdroncăn de om, se îngrăşase peste măsură şi făcuse o burtă de brutar. După primul pahar îşi da drumul la limbă. Avea o poftă nebună de vorbă. După o propoziţie, două, scotea limba să-şi umezească buzele apoi iar turuia vorbele. Din când în când se lovea cu palma peste gură. Se abţinea să nu mai pomenească numele necuratului şi de fiecare dată când uita, se lovea peste gură şi zicea; «Piei drace!») şi cum îţi spusei, am stat patru ani la Jilava, regim al dracului, până mă învaţă unul, bă, zice, ca să ieşi de aici trebuie să ai o boală, ceva, să te elibereze ăştia condiţionat, şi m-am prezentat la doctorul închisorii, dom' doctor, mă doare rău capul, aici după ceafă, nu mai pot să mai suport... N-am mânca vreo două-trei zile şi m-au mutat la spitalul închisorii. S-au pus cu medicamente pe mine. Dumitale, zice doctorul, îţi trebuie un tratament de lungă durată, ai o boală psihică, care trece

greu. E probabil să ai o tumoră, ceva… şi mi-au dat drumul să mă tratez. Eu atunci am fugit la o mănăstire prin Covasna şi m-am călugărit ca să-mi piardă urma. Acolo am învăţat eu cele bisericeşti. Biserica, continuă el, are scopul de a sfinţi şi de a mântui pe oameni. Mântuitorul a zis să lase neghina până la seceriş, când va fi arsă cu foc. Şi Biserica este alcel foc! Ea se bazează pe harul celor şapte Taine: Botezul, Miruirea, Spovedania, Împărtăşania, Nunta, Maslul şi Hirotonia. Tu zici că vrei să te călugăreşti? îl întreabă el pe profesor. «Da!», răspunde Gigel scurt, cucerit de tăria băuturii. «Asta ne ia minţile, mai zice el, eu eram învăţat cu tescovina mea!» şi iar dă peste cap paharul. «Acolo am învăţat eu sodomia, continuă Zosima, uitându-se cu poftă la trupul lui Gigel, de la unu cu care-am stat în celulă. Uite, zice, şi scoate dintr-un teanc de haine o pereche de haine preoţeşti, le-am comandat la mănăstirea Caşin, mi le-au cusut nişte călugăriţe frumoase, ia îmbracă-te cu ele să vedem cum îţi stă!» Gigel îşi leapădă hainele de pe el şi începe să îmbrace odăjdiile bisericeşti. Când puse potcapul, se dădu în oglindă să vadă şi el cum îi stă. «Îţi stă bine!», îi zice Zosima, şi-l apucă de guler şi-l trânteşte în pat. «Nu acum, lasă-mă să mai bem că alunecă al dracului pălinca asta!» – şi Gigel îi mai trage încă un pahar. Mai se privi încă odată în oglindă. Îi sta bine îmbrăcat călugăr. Şi tot uitându-se el în oglindă se pomeni cu Zosima căzu în pat beat-mort. «Frate, Zosimo, ce-ai, ce te-a apucat?» Zosima sforăia şi sufla greu, sughiţând întruna. «Eu sunt calea, zicea el printre buzele abia întredeschise, adevărul şi viaţa! şi nu uita ce zice Sfântul Ioan Gură de Aur: Dumnezeu a unit plăcerea cu durerea pentru a aduce fericirea, iar cine fuge de

durere dă de durerile iadului!» Lui Gigel i se făcu urât, ieşi afară să se răcorească. În antreu erau aruncate nişte sfori de tort de la pachetele primite de curând. Luă sforile şi le băgă în buzunar. Coborî scările şi începu să se plimbe printre ruinele blocurilor. Un cor de cucuvele dintre ruinele mai îndepărtate îl treziră şi de frică, o luă pe aleea principală spre falsa mănăstire pe care o păstorea Zosima. Mai fusese aici când mânjise ochii sfinţilor cu apă, ca să-i însufleţească, să-i facă să plângă. Falsa biserică se găsea într-un fost club al aviatorilor care acum devenise lăcaş sfânt. Era împodobită după tradiţia bisericii creştine cu un altar făcut din pal, vopsit şi plin de sfinţi. De jur-împrejur erau scaune de brad iar pereţii plini cu icoane. Gigel deschise uşa şi, când aprinse lumina, sări în sus sperându-se. Părea că toţi sfinţii ăia săriseră la el cu bâte să-l lovească. Se petrecea ceva în capul lui care nu ţinea de cele lumeşti. Văzu apoi peste tot draci cu coarne care îl înconjurau şi-l îndemnau la ceva necurat. El scoase sforile din buzunar şi începu să le împletească sub policandru din centrul sălii. Aşa, domnule, îi şopteau drăcuşorii de pe lângă el. Făcu o funie lungă cam de trei metri, se urcă pe scaunul pe care stătuse şi încercă s-o lege de cârligul de care atârna policandrul. Apoi făcu un laţ, încercă să vadă dacă îi intră capul prin el, îl trase pe după gât şi, când să scoată capul, i-a fugit scaunul de sub picioare, funia s-a strâns pe gâtul lui firav şi corpul a început să-i bâţâie de câteva ori prţii aer, după care a rămas agăţat ca o brezoaie sub cupola policandrului.

A doua zi de dimineaţă, un călugăr care făcea curat în biserică, deschise uşa şi văzu un preot spânzurat de policandru. Fugi repede la Zosima care nu se trezise şi-i

dădu vestea cea tristă: «Părinte Zosima, scoală că azi-noapte s-a spânzurat un preot la noi în biserică!» «Ăsta trebuie să fie Gigel», zise el cu ochii cârpiţi de somn. «Du-te şi anunţă poliţia să vină să-l ia de-aici!» «Eu nu mă duc, dă sfinţia ta telefon la organe!» Zosima se sculă, se îmbrăcă şi telefonă la judeţ că cineva s-a spânzurat la ei în biserică. Peste câteva ore se trezi cu o maşină de la criminalistică cu doi procurori, un poliţist şi un medic legist. «Moarte prin spânzurătoare!», hotărâră ei şi închiseră ancheta imediat. Gigel fu înmormântat de primărie în cimitirul satului, plâns de câteva babe care-l urmară până la mormânt.

45.

P

aul Popescu, indignat de atitudinea Poliţiei care tergiversa amânarea anchetei cu moartea lui Băjenaru Ion, se descurcă pe cont propriu. Mai întâi luă legătura cu acel tânăr căruia toţi îi ziceau Futevânt să afle mai multe amănunte. Îl căută prin canalele pe unde stăteau ei şi-l găsi rebegit de frig lângă Gara de Nord la cerşit. «Nu mai spun nimic fără bani, domnule!», îi zise el lui Paul Popescu când îl rugă să repete ce spusese la poliţie. «Cât vrei?» «Oricât, că sunt mort de foame!» Îl trase în restaurantul gării şi-i dădu să mănânce. «Dumneavoastră sunteţi un om bun, zise el, ăia de la poliţie nu mi-au dat nimic! Au spus că sunt nebun şi vorbesc baliverne!» «Cine a mai fost cu tine în noaptea aia?» «Nu v-am spus, unu Cotoi, care dormea cu noi prin canale!» «Pe şoferul care v-a dus la locul faptei, îl cunoşti?» «Nu-l cunosc, Cotoi a venit cu el!» «şi unde e Cotoi ăsta acum?» «S-a angajat cioban pe Vlaşca, prin Dobroteşti, pare-mi-se!».

Imediat Paul Popescu s-a suit în maşină şi a plecat spre

Dobroteşti, cunoştea drumul, fusese de atâtea ori pe la Silişte şi Dobroteştii erau la o aruncătură de băţ de această localitate. O luă din casă în casă şi-i întrebă pe ţărani dacă cunosc pe unul Cotoi care s-a angajat cioban la ei în sat. Nici vorbă, nimeni nu-l cunoştea! «Mergeţi dumneavoastră la capul satului, îi spuse o femeie, acolo stă un om care are oi multe şi stă cu ele mai mult pe la baltă!» Se duse la capul satului şi găsi un moşneag care căra apă la vite. «Ce e, taică, ce te aduce la mine?» «Moşule, eu sunt de la un ziar, lucrează la dumneavoastră unul care se numeşte Cotoi, aş vrea să stau de vorbă cu el într-o privinţă!» «E-hei, taică, e cu oile pe baltă!» «Cam ştii în ce loc?» „Am o stână pe la Fântânele, de la Galaţi, hăt, departe! E greu de găsit…»

A plecat cu gândul să meargă la Galaţi. Nevastă-sa îl luă la rost. «În loc să te interesezi de casa ta, cauţi potcoave de cai morţi! dacă nu face, ea, ceva, poliţia, tu ce crezi c-ai să faci?» «Nu mă las cu riscul că-mi cheltui toată averea!» şi a plecat la Galaţi. A căutat două zile şi două nopţi până a dat de stâna moşului. Era băgată într-o vale, în mijlocul unui imens câmp. «Băi, Cotoi, bă, da greu eşti de găsit? Ce faci tu aici în pustietatea asta?» «Păzesc oile, ce să fac! Dar cine v-a trimis la mine?» «Hei, cine, prietenul tău, Futevânt!» «şi ce vrea?» «Mi-a povestit chestia cu noaptea aia în care aţi înecat voi un om!» Cotoi se roşi tot câteva clipe, tăcu, după care răspunse: «Nişte dobitoci, noi am făcut treaba şi el s-a ales cu banii!» «Care el?» «Cum care el, şoferul care m-a băgat în încurcătură!» «Cum îl chema pe şofer?» «Dracu’ îl ştie! Era unu scund şi cu o pată pe obraz!» «Era taximetrist?» «Era pe dracu’, făcea pe taximetristul clandestin!» «şi ţie nu-ţi e frică de fapta asta?» «Păi de ce crezi că m-am dat la fund? Să nu

mă mai găsească nimeni!»

Toată povestea asta fusese în toamnă. Trecuse iarna, Paul Popescu aproape că se lăsase păgubaş. Exact cum îi spusese nevastă-sa: «Prinde orbul, scoate-i ochii!» Toată iarna umblase să cumpere o vilă la Eforie Sud. O găsise aproape pe malul mării, dar nu se înţelegea din preţ. Patronul cerea aproape două sute de mii de euro. Până la urmă a luat-o.

Trecuse şi primăvara şi acum venise la mare cu soţia, împreună cu familia lui Marian (şi Andra cu copii) şi se instalaseră în vilă. Peisajul marin, briza mării care-i mângâia în fiecare dimineaţă, timpul însorit, forfota mării şi valurile etern mişcătoare, îi făcură să mai întârzie cu încă două săptămâni. Acum stăteau toţi întinşi pe plajă, cei doi băieţi ridicaseră un castel de nisip lângă ei şi Paul îi ajuta. Deodată sări ca ars de lângă ei şi se luă după un necunoscut printre mulţimea de pe plajă. «Nu vă supăraţi, domnule, parcă vă cunosc de undeva!» Omul se întoarse spre el şi-l respinse: «Fugi, domnule, de-aici că n-ai de unde mă cunoaşte dumneata pe mine!» «Nu sunteţi cumva taximetrist?» Omul ezită câteva clipe şi apoi răspunse: «Ba da!» «Sunteţi cumva din Bucureşti?» «Da!» Ăsta e, gândi el, avea şi pata pe obraz şi înălţimea descrisă de Cotoi. «Era mai mic ca mine de statură, să fi avut unu şi şaizeci!», îi spusese Cotoi, măsurându-se cu privirea. «Eu sunt din Bucureşti, îi zise Paul, am o treabă urgentă, trebuie să duc nişte acte la redacţie, n-ai vrea să te repezi cu mine până acasă?» «Dacă plătiţi bine, cum să nu! Trebuie mai întâi să-i spun soţiei!» şi plecară spre capitală spre seară. Era un amurg de poveste, autostrada Soarelui lucea în ultimele raze ale soarelui care

scăpăta peste orizontul din zare. Câmpia se întindea peste tot largă şi lungă, Bărăganul descris de Panait Istrati cu ciulinii lui se răsfăţa în aburul serii ca un imens cearşaf brodat cu verdele auriu al serii. «Frumoasă seară!», exclamă Paul, după câteva clipe de tăcere. «Depinde cum o vede fiecare, pentru mine, care trec mereu pe-aici, nu mai e aşa de interesantă.» «trebuie să fii şi o fire poetică s-o vezi aşa!», îi spuse Paul râzând. «Bine, voi, ziariştii…». Omul este instruit, gândi Paul, neştiind cum să aducă vorba de ce-l interesa pe el. «Dumneata, zise el, luându-şi inima-n dinţi, cunoşti doi tineri, foşti copii ai străzii, care au făcut o crimă în Bucureşti?» «Poate că-i cunosc dacă spui cum îi cheamă!» După câteva clipe de tăcere: «Nu cumva dumneata eşti ofiţer sub acoperire?» «Nu, nu sunt, stai pe pace! Pe unul după poreclă îi zice Futevânt, scuză-mi expresia, şi pe celălalt Cotoi» «Îi cunosc, sun doi criminali! Ei au omorât pe domnul Băjenaru!» Hopaaa! Tipul cunoaşte chestia… «Eu am fost plătit să-i transport cu maşina, n-am nicio vină!» «Cât mă costă să-mi spui cine te-a plătit?» «Există discreţie?» «Totală!» – răspunse Paul convingător. «Fără cinci mii de euro, nici nu mă gândesc!» «îţi mai dau şi drumul până la Bucureşti peste!» «Adică?» «Adică cinci mii cinci sute de euro!» «Domnule, e un om mare, are legături multe şi-n Parlament, e uns cu toate alifiile, dar banii?» – opri şoferul maşina. Paul îi numără banii şi îi puse pe bordul maşinii. «Acu mai vorbim!» – zise el – şi porni liniştit maşina. «E Dan Voicescu, domnule!» «Nu se poate!» «Ba se poate!» «Păi ce-avea el cu Profesorul?» «Pe mine mă-ntrebi? E o întreagă mafie! E prieten cu rectorul, zicea că dacă-l mai lasă acolo le desfiinţează Universitatea!»

Paul a rămas încremenit. Imediat ce a ajuns în Bucureşti a dat fuga la ziar şi a scris un articol, ştire senzaţională! Dan Voicescu, autorul moral al morţii profesorului Băjenaru Ion. Şi acolo descria toată scena, cum veniseră cei doi cu maşina, cum îl legaseră şi-l urcaseră în maşină, cum îi făcuseră vânt în Lacul Floreasca. Ziarul se vându ca pâinea caldă. Tot Bucureştiul rămase oripilat de această ştire, ştirea se dădu şi la radio şi la aproape toate televiziunile. A doua zi Paul apăru pe litoral vesel. «Am descoperit!» zise el ca un Cristofor Columb. «Ai descoperit pe dracu'!», l-a luat la roast soţia. Ce-ai făcut, tu? Ne-ai nenorocit familia! Ai să vezi că el iese basma curată din toată chestia asta şi pe tine are să te dea în judecată!» «N-are decât să mă dea! ştiu că dreptatea umblă cu capul spart, dar odată şi odată tot trebuie să iasă la suprafaţă!» Apoi au tăcut toţi. După pauză, Marian, îngândurat: «Am făcut rău că i-am vândut acţiunile de la cele două televiziuni!» «Rău n-am făcut că am luat bani frumoşi pe ele!» şi au hotărât să-şi facă bagajele.

După acest sejur la mare, au plecat la Bucureşti.

A doua zi Marian se pomeni cu un telefon la redacţie. «spuneţi-i prietenului dumneavoastră să-şi retragă acuzaţiile din ziar că o va păţi rău!» Telefon anonim. «Ce ne facem, Paule?» «Luptăm, ce o să facem?» «Cinci mii de euro, poftim, alt telefon anonim, pentru retragerea acuzaţiilor!» «Poate să-mi dea şi pe mă-sa şi pe ta-so, eu aşa ceva nu fac!»

A patra zi Marian fu chemat la Guvern să meargă într-o delegaţie în Italia în legătură cu persecuţia românilor plecaţi la muncă, în urma unor crime săvârşite de câţiva conaţionali, şi îl luă şi pe Paul ca ziarist. Se făcea mare tapaj cu ororile

comise de români în Peninsulă. El cunoştea pe ministrul de interne Maroni cu care se mai întâlnise şi când fusese secretar de stat. Ajunseseră la Roma pe seară cu un avion şi erau aşteptaţi de însuşi Maroni. La primire, făcu o gafă diplomatică. Îi spuse lui Maroni: «Acum două mii de ani, voi aţi cules toţi hoţii din Imperiu şi ni i-aţi dat nouă, dacilor! Acum a venit timpul să vi-i returnăm!» Maroni se înfurie. În loc să aplaneze conflictul, Marian pusese paie pe foc! Dar nu se sinchisi prea mult. Pentru el Roma era proaspătă, trecu prin faţa hotelului unde fusese cazat cu Doina şi merseră la primăria Romei. După câteva discuţii cu primarul Romei unde puseră la punct discuţiile de a doua zi, merseră la Ambasadă şi apoi la hotel. Unul din prietenii lui Marian, care acum era secretar de stat, le povesti cum Dan Voicescu, marele magnat, venise la el la guvern şi se interesase de soarta lui Paul. Adică, cine este acest Paul, dacă face parte din serviciile secrete, sau dacă e ofiţer sub acoperire ca ziarist, cine-i dă lui voie să facă anchete pe cont propriu, să ţină legătura cu Procuratura, să dea verdicte? «Mi-a pângărit imaginea mea prin zdrenţuitele lui de ziare!» «Imaginea şi-a pângărit-o singur, gândi Paul, atunci când a comandat această crimă oribilă.» «Credeţi că veţi ajunge la vreo concluzie cu el? Ăsta e uns cu toate alifiile, are legături de la parlament şi până la guvern, plus capii poliţiei şi-ai justiţiei.», le declară secretarul de stat. «Are bani să cumpere toată ţara!»

Au trecut peste episodul Roma şi au venit în ţară.

Paul îşi găsi soţia plângând. Plecase în oraş cu maşina să cumpere de la mall alimente şi doi tipi se ţinuseră după ea cu o Dacie sandero să-i tamponeze maşina. «Vor să mă

omoare, nenorociţii, şi asta cred că e pusă la cale tot de mafia lui Voicescu! De la un timp visez numai nenorociri, ba că m-a călcat trenul, ba că am pierdut copilul, ba că a murit mama!» Văzând toate astea, Paul se duse la Poliţie şi ceru aprobarea să poarte pistol. Pentru orice eventualitate, trebuia să fie pregătit să dea piept cu mafia lui Voicescu, ştia că are câteva clanuri de mafioţi prin oraş din cercuri ţigăneşti şi moldoveneşti şi se aştepta la orice. Trei zile la rând pe prima pagină a ziarului apăru figura de urangutan a lui Voicescu cu toate cazurile lui de corupţie. Ultimul articol purta un titlu enorm care-l învinuia de crimă tot pe Voicescu: «ştiţi cine l-a omorât pe fratele lui Ceauşescu de la Viena?», adică cine înscenase toată chestia cu spânzurătoarea… Avea un prieten procuror la DNA, fusese acolo şi ceruse să-i dea copii de pe toate dosarele lui de corupţie. Venise acasă cu un teanc de hârtii pe care le îndosarie şi începu să le studieze. «Cine îl ţinea în braţe pe acest om de nu dădea nimeni drumul la dosare?» «Banii!», îi venea răspunsul.

Paul Popescu se pomeni cu prima citaţie, chemat în judecată de Dan Voicescu, pentru calomnie. Îşi făcu rost de trei avocaţi, deşi la început oamenii bătură în retragere când auziră cu cine au de-a face. Încercă să-şi susţină apărarea cât mai bine; dădu tot materialul probator avocaţilor ca să-l studieze. La prima şedinţă, Dan Voicescu nu se prezentă, trimise doar un avocat care ceru instanţei să amâne judecarea pentru faptul că patronul era plecat cu afaceri în străinătate. Paul se întoarse acasă supărat, era un fel de hărţuire pe care o bănuia. Adică să-l poarte prin tribunale până se va sătura el, luni sau poate chiar ani. O găsi pe Diana acasă, nu se simţea bine, după accidentul petrecut cu câteva

săptămâni în urmă. De altfel o deranja şi sarcina care o supăra din ce în ce mai rău. Intra în a patra lună şi trebuia să meargă la doctor să facă un consult şi să determine şi sexul fătului. Îl rugă pe Paul s-o ducă cu maşina până la spital. Controlul dură puţin, sarcina mergea bine şi sexul fătului era masculin, adică băiat. De bucurie amândoi merseră acasă şi puseră de o masă îmbelşugată la care Paul se îmbătă criţă de bucurie. Era un semn bun, numele lui va dăinui mai departe, peste ani. Fusese adesea cu familia lui Marian Porumbacu la odihnă şi-i plăceau la nebunie cei doi băieţi ai lor. La mare se juca cu ei prin nisip, construind castele, palate sau alte bazaconii, iar la munte făcea cu ei drumeţii pe unde nu te aşteptai. Peste câtva timp va lua cu el şi pe băiatul lui. Diana, după masă, încercă să se odihnească, se culcă în sufragerie să doarmă şi visă un vis frumos. Era vară, la ţară undeva prin Maramureş, se jucau prin nişte iarbă mare la marginea pădurii. Soarele se ridica pe boltă ca un împărat al cerului, luminând toată întinderea. Copilul lor se făcuse mare şi se lua la întrecere cu taică-său. Apoi amândoi au plecat prin pădure şi ea a rămas singură. Deodată, stând pe iarbă cu faţa în sus, vede o femeie îmbrăcată în costum naţional pe cer, cobora din înaltul cerului albastru cu faţa în jos întorcându-se spre ea. Femeia a gândit este Maica Domnului şi a început să se închine. A coborât lângă ea şi a întrebat-o: «Tu eşti Diana?» «Da, eu sunt!» şi ea se închina întruna. «Să te fereşti de fapte rele, îi şopteşte Maica Domnuluicăci Iadul e mare şi suferi două feluri de pedepse: pedeapsa vederii şi pedeapsa simţurilor. Pedeapsa vederii: nu-l mai vezi pe Dumnezeu niciodată, este o pedeapsă crudă care te afundă în Iad. Urmează pedeapsa simţurilor: un foc care arde

continuu, suflul gurii Domnului, valurile aprinse ale acestui fluviu de foc se năpustesc peste cei căzuţi în adâncurile lor profunde şi ridicându-se din nou în valuri de foc, ele ies mugind cu groază. Zice la Apocalipsă: daţi-i sufletului vinovat pe atâtea chinuri şi groază, pe cât şi-a găsit el plăceri în nedreptăţile sale. Chinurile iadului durează întreaga veşnicie: mergeţi, blestemaţilor, în focul cel veşnic! Timp nu va mai fi, va fi o veşnicie nemăsurată şi zdrobitoare. Dacă vei lepăda copilul, cum ai de gând, vei merge în Iadul de la marginea cerurilor şi vei avea trei sfârşituri: moartea, judecata şi iadul. Ai grijă ce faci, fata mea!» şi acea femeie dispare din faţa ei, precum venise, şi se urca încet la cer. Când se trezi, (asta tot în vis) soarele se ridicase pe cer şi începuse căldura, Paul cu copilul nu mai veneau din pădure. Ea se sculă şi se închină, întrebându-se: de unde ştie Maica Domnului că eu vreau să lepăd copilul? Un glas de undeva îi şopti: de la tine, sufletul tău mi-a vorbit! Sufletul meu nu i-a vorbit niciodată, Doamne! apoi se trezi cu adevărat şi începu să plângă. Privi prin cameră. Era singură. Se sculă din pat şi îl căută pe Paul. Îi povesti şi lui năstruşnicul vis şi bărbatul o luă în râs: «De la un timp visezi numai tâmpenii, ai grijă cum dormi că acum în timpul naşterii somnul îţi e mai greoi!» «Nu se poate, Paule, cu noi se întâmplă ceva!» «Stai la locul tău că n-are ce să se întâmple! Eşti făcută numai din superstiţii!» «Ca să scăpăm de Bucureştiul ăsta năclăit, am să te duc la vila lui Marian de la Buşteni, să stai câteva săptămâni acolo la aer curat, să-ţi revii.» «De ce, ca să rămâi tu singur cu cântăreaţa ta?» «Crezi că-mi mai arde de cântăreţe? Am uitat-o de-atunci!».

(Prima noapte, când ajunsese cu Diana la Buşteni,

dormise şi el în cameră cu ea. Şi avusese un noroc chior că nu plecase imediat la Bucureşti. Ce se întâmplase? Pe la unu noaptea aude un zgomot prin curte şi câinele lătrând. Se ridică, îşi scoate pistolul de sub pernă şi se uită pe fereastră. Vede prin umbra nopţii un bărbat cu cagulă pe faţă, escaladând gardul prin spate şi, cu o armă pe umăr, se caţără pe fereastra de la veceu să intre în vilă. «Ăsta ştie că e nevastă-mea aici şi vrea s-o omoare!», gândeşte el şi se postează cu pistolul în mână într-un balconaş, pândindu-l. Exact când escalada fereastra veceului, Paul trage cu pistolul două focuri şi-l nimereşte, aude cum cade pe cimentul din spatele vilei, icnind. Imediat dă telefon la poliţie şi anunţă această situaţie. Vin doi poliţişti şi un procuror, ridică cadavrul şi fac ancheta. Îi găsesc şi arma, un pistol mitralieră rusesc care-i căzuse de pe umeri lângă el. Paul se apără«în legitimă apărare!» «De ce nu l-ai nimerit în picior, să-i cruţi viaţa?» «Pentru că noaptea nu poţi deosebi mâna sau piciorul! Speriat, cum eram, eu am tras în el, credeţi că mă mai gândeam unde trag?!» Anchete peste anchete, confruntări, chemări la procuratură şi în final felicitări. Din cine se teme? Aiurea, din cine să se teamă? Vechea întrebare a poliţiştilor… Crima era comandată, credea el… Dar evita să se pronunţe de cine. Tipul, criminalul sau hoţul, sau dracu' mai ştie ce, era un moldovean, pe nume Serghei Kaganov, un infractor periculos din Republica Moldova, căutat de poliţie de patru ani ca posibil autor al unor spargeri de bănci, două crime la Braşov cu o casă de schimb valutară şi o crimă la Cluj cu o bancă spartă. «Opera lui Voicescu!», gândeşte Paul. «Dar nu pot s-o demonstrez!»)

După această crimă Diana nu mai ieşi din casă, făcu

legătura cu visul ei şi se închise între cei patru pereţi. O durea capul şi burta, fugi la medicul de familie şi-i spuse că s-ar putea să piardă sarcina. Îi dădu un tratament pe bază de tranchilizante să doarmă cât mai mult şi să uite de necazul prin care trecuse. Nu după mult timp pierdu sarcina şi, din figura ei frumoasă şi optimistă, rămase o pală umbră. De acum Paul începu lupta pe faţă cu Dan Voicescu. Îl sună la telefon şi-i spuse doar atât: «Fereşte-te de mine, am implantat în inimă un cip care m-a transformat în leu, dacă te prind, te sfâşii!» «Alooo, se auzi de la celălalt cap al firului, cine este la telefon?» «Sunt eu, Paul Popescu!», zise el înfuriat şi trânti telefonul. Veni acasă şi o găsi pe nevastă-sa plângând. «S-a dus copilul nostru, ce ne-a adus averea lui Crivăţ? Numai nenorociri… şi ce ne-a adus ambiţia ta de a te lupta cu toţi îmbuibaţii vremii? Numai necazuri… visul meu cu Maica Domnului… Trebuie să ne schimbăm viaţa, eu nu mai rezist!» «Cum să ne-o schimbăm?», o întrebă Paul. «Să ne resemnăm? Acum m-a înfuriat şi mai rău şi am deschis cu el războiul pe faţă!» «şi cu ce ai să te alegi?». Începu să-i publice zilnic în ziar dosarele de la DNA de corupţie, de înşelătorie, de afaceri dubioase cu statul, cu petrolul, cu băncile, cu CEC-ul şi cu Loteria Naţională. «Vreau mai întâi să-i distrug imaginea! apoi să-l pândesc la cotitură şi să-i trag un cartuş în cur!» «Paule, ce-i cu tine, eşti nebun?» – îl apostrofă nevastă-sa. «Câteodată oamenii mai şi înnebunesc!». Fugi la falsul taximetrist să afle dacă-l cunoaşte pe moldoveanul Serghei Kaganov, ştia de unde să-l ia, din Piaţa Unirii, acolo îşi aştepta clienţii, mai dosit de poliţie să nu cumva să-l dibuie că e clandestin. Falsul taximetrist mânca un sandviş culcat pe banca din spate a

maşinii în aşteptarea clienţilor şi asculta muzică cu aparatul dat încet. «Salut, maestre, de ce te-ai ascuns aici?» «Aaa, dom Paul, să trăiţi, m-am ascuns să nu mă dibuie ăştia!» – şi arătă doi poliţişti care-şi făceau rondul pe la Magazinul Unirea. «Maestre, ştiu că eşti sincer…» «Depinde!» «Depinde de ce?» şi pe tăcute făcu şmechereşte din cele două degete ale mâinii stângi semnul ca şi când ai număra nişte bani. «Am înţeles! Dar trebuie să-mi dai o informaţie sigură!». «Eu ştiu de toate, ştiu ce se mişcă în tot Bucureştiul!» «Bine că ştii, ia spune-mi îl cunoşti pe Serghei Kaganov?» «Pe ăla împuşcatu?» «Da, pă ăla.» «Moldoveanu avea gaşcă mare, fii atent că a lăsat în urmă încă patru cinci!» «Spune-mi dacă vezi vreo legătură între el şi omul de afaceri Dan Voicescu.» Falsul taximetrist se scărpină în cap şi zise: «Cât?» – făcând şmechereşte din aceeaşi mână semnul banilor. «Una la mână, depinde ce informaţii îmi dai şi, doi la mână, dacă vrei să vii ca martor în procesul cu Băjenaru Ion.» «Pentru prima mână două mii de euro, pentru a doua, pentru că nenorocitul ăla e un zgârcit, trei mii de euro şi ţi-l în fund eu!» «Batem palma! Cei două mii de euro mi-i dai acum, restul după proces, e bine?» «E foarte bine!» «Domnule Paul, Serghei ăsta a fost într-un timp badigard la Dan Voicescu, după aia am înţeles că e recuperator. E în legătură cu clanurile ţigăneşti din Ferentari, care cer taxă de protecţie de la magazine…» «Eu sunt cel care l-a împuşcat pe Serghei, zise Paul, vreau însă să ştiu dacă a fost plătit de Voicescu să-mi omoare soţia…» «Asta n-o ştiu, dar o pot afla de la un prieten al lui, tot moldovean.» «Atunci facem altceva, îţi dau un reportofon să-l înregistrezi pe tip cu tot ce spune şi-mi aduci înregistrarea, ştiu că tipii ăştia din Moldova au gura cârpită

şi nu recunosc în faţa instanţei!» «De acord!» «Când ne întâlnim?» «Ce e azi? Miercuri… vineri sau sâmbătă!» «Sâmbătă e bine?» «Cum să nu!» Paul îi fluturcă cele două mii de euro pe la nas şi falsul taximetrist îi luă, îi dădu pe la barbă şi-i vârî în portofel. «Doamneee, se miră Paul, am pătruns în cloaca Bucureştiului, are dreptate Diana că am luat-o razna!»

(Moldovenii închiriaseră o casă la marginea Bucureştiului prin Ferentari; de fiecare dată când n-avea clienţi, falsul taximetrist se ducea pe la ei şi-i lua în oraş. Urca pe Coşbuc, traversa Ferentarii, oprea şi claxona de câteva ori la poarta lor, ieşea unul scund, zicea, acuş-acuş, aştepta câteva minute şi se suiau doi sau trei în maşină şi-i duce în oraş, aici la Magazinul Unirea. Acum când se dusese la ei, îi găsise în doliu. Făcuseră pomană lui Serghei, mâncaseră bine şi băuseră încă pe atât şi-i plângeau urma dispărutului. Îl invitaseră şi pe el în casă la pomană, mâncase şi el şi băuse bine şi trăsese cu ochiul prin cameră să vadă cu cine mai stau ei aici. Mai erau cu ei două femei, pare-se, romînce după vorba lor curată, una blondă şi alta brunetă pe care le recomandase soţiile lor. O a treia care plângea ziceau că este fosta soţie a lui Serghei. Faţă de falsul taximetrist ei, vorbeau întotdeauna pe ruseşte, niciodată nu-şi destăinuiau secretele lor pe româneşte. De data aceasta n-a mers în oraş decât cel scund, căruia îi ziceau Iliuşin, ceva mai prostuţ şi mai cască-gură. Se aşezase lângă şofer şi aproape îl luase somnul după băutura pe care o băuse. «Săracul Serghei, zise falsul taximetrist, ce om era!» «El ne ţinea, zise moale, cu limba împleticită, Iliuşin, avea relaţii, oameni mari…» Falsul taximetrist dădu drumul

reportofonului. «Am înţeles, îl provocă el, că-l cunoştea şi pe domnul Voicescu!» «Cum să nu, era omul lui de încredere!» «Păi cum s-a întâmplat, domn'e, d-a murit?» «L-a mirosit!» «Cine?» «Cum cine, soţul, că a dormit în noaptea aia cu ea!» «Cu care ea?» Păi nu-l plătise, domn'e s-o achite pe soţia ziaristului? I-a urmărit cu maşina până la Buşteni şi când să-şi facă treaba, pac!» «Daaa? se miră şoferul, nu ştiam!» Trei mii de euro, doamneee, ce lovitură am dat! gândi falsul taximetrist. Cobora străzile pe lângă Parcul Carol cu maşina să-l lase pe neofit la Magazinul Unirii. Oamenii se înghesuiau să traverseze mai repede strada pe zebra din faţă, bătea vântul şi se juca pe stradă cu câteva pungi de plastic rătăcite care-şi luaseră zborul spre Filaret.

Veni miercurea. «Domnule ziarist, banii! Am ceva tare, ia ascultaţi!» şi-i puse reportofonul să vorbească. «Dovada! Marele patron Dan Voicescu e un criminal!» Paul îi numără banii şi luă reportofonul. Plecă acasă să-i arate şi Dianei, ajunse bucuros că în sfârşit acum îl va înfunda. Diana însă îi strecură o îndoială. «Dacă falsul taximetrist a pus pe un oarecare să vorbească ca să-ţi ia banii?» «Nu, replică el, acolo erau nume, un Iliuşin din gaşca lor! Trebuie s-o dau repede la Poliţie să nu spele puţina. Dar mai întâi s-o public în ziar…» Merse la redacţia ziarului şi acolo îl găsi pe Marian. Pregătise ziarul la calculator pentru a doua zi, acum trebuia să umble în pagini să-i facă loc articolului cu pricina. «E tare, zise Marian, dacă nici acum nu-l înfundăm, înseamnă că nu mai avem justiţie în România!»

46.

Anca devenise dintr-odată mistică. Le spunea colegelor că în fiecare seară ea vorbeşte cu spiritul lui Băjenaru Ion.

Cum se întâmpla? După ce le da copiilor să mănânce şi să-i culce, ea mergea în camera în care dormiseră ei, se îmbrăca în cămaşa de noapte, îngenunchea în faţa icoanei (avea o icoană veche dată ca dar de bunica ei), apărea spiritul omului iubit sub formă de înger şi câteodată sub formă de luminiţă şi închegau un dialog. Mai întâi Băjenaru Ion, susţinea ea, venea şi o săruta pe obraz, apoi o întreba ce mai face Victoraş, după care o întreba ce mai făcuse ea toată ziua, cum se descurcase la facultate, ce mai zic colegii de el, dacă s-a rezolvat cu crima lui, cum merge procesul. Anca îi povestea toate aceste lucruri, apoi se culca cu el şi făceau dragoste. «Pe-asta n-o mai cred, vorbeau colegele despre ea, ăsta e blestemul lui Lorinţiu, a luat-o pe urmele lui…» Sta mai mult îmbrăcată în negru şi sâmbăta şi duminica îşi lua copiii de mână şi mergea cu ei la cimitirul Bellu la mormântul răposatului. Acolo cei doi copii se jucau pe aleile pietruite şi ea citea din cărţile ei bisericeşti rugăciuni sau imnuri scrise de ea şi închinate mortului. Imnuri de slavă, de dragoste, de ură, de pomenire… poezii întregi scrise de ea săptămânal într-un caiet pe care-l purta permanent în geantă. Într-una din nopţile petrecute cu spiritul lui, după ce se culcă, visă că se duce la mormântul lui şi acolo vede o femeie îmbrăcată în doliu; era fosta lui nevastă care venise şi ea să se închine la mormântul lui. Şi între ele se închegase un dialog. «Tu eşti soţia lui actuală?», o întrebase femeia. «Da, eu! răspunsese ea. Dar dumneavoastră cine sunteţi?» «Fosta! răspunde umbra de lângă ea. A fost un om bun, dar n-a avut noroc!» «De ce n-a avut noroc?» «Cât timp am stat cu el la Viena o luase razna, aducea studentele acasă, le dezbrăca şi se culca cu ele. Aşa l-am prins eu de vreo două ori!» «Nu-mi

vine să cred, doamnă, că făcea Ionel aşa ceva!» «Aceste gesturi ale lui m-au omorât!» «şi, dacă sunteţi moartă, cum de aţi înviat şi aţi venit aici?» «Eu sunt umbra ei, m-a trimis să vorbim amândouă! Să-ţi spun despre trecutul lui pe care nu-l ştie nimeni decât eu.» «Are dreptate femeia asta referitor la studentele lui, de fiecare dată când mă culcam cu el avea acelaşi obicei, o plăcere diabolică să mă dezbrace el, să-mi pipăie sânii şi pulpele, apoi să facă dragoste cu mine.» «De ce credeţi că am murit eu? N-am putut să mai suport, mă pomeneam cu el noaptea despuindu-mă să facă dragoste cu mine, şi în delirul îmbrăţişărilor, striga pe fostele lui studente cu care se culcase. Băiatul ăla pe care-l creşti tu să ştii că nu e al meu, e al unei foste studente, pe nume Marta, cu care l-a făcut şi m-a obligat să-l înfiem noi!» «Nu se poate, doamnă!» «Ba se poate, drăguţo!» «Mai spuneţi-mi despre trecutul lui…» «Ce să-ţi mai spun, încolo era un om de toată isprava! Mă iubea, îmi lua tot ce doream, pe atunci avea salariu mare, lucra la cea mai vestită Universitate din Viena. M-a plimbat peste tot, am văzut fostele gazde ale lui Eminescu, Ober-Deoblingul unde zăcuse el ca nebun, apoi Opea Mare, teatrele, parcurile şi grădinile Vienei.» După care femeia s-a topit în ceaţa nopţii. Anca s-a trezit şi n-a putut să mai doarmă până la ziuă. «Visez numai tâmpenii, se lamenta ea, de unde vin aceste veşti peste sufletul meu, cine le trimite, ce demon?»

Anca părea că trăieşte o ficţiune, nici ei nu-i venea să creadă că este ce părea, adică o mizantropă. «Când ieşi, dragă Anca, din cochilia ta?», o întrebau colegele. «Niciodată!», răspundea ea, categoric.

A venit procesul cu moartea soţului, a venit la ea

domnul Dan Voicescu şi a implorat-o: «Doamnă, dragă, nu crede toate tâmpeniile care se spun pe la colţuri, nu-l crede pe Paul Popescu, ăsta vrea să se pricopsească de pe urma mea!» «Adică?» «Adică l-a păcălit pe Crivăţ, i-a luat jumătate din avere şi acum vrea să se pricopsească şi cu averea mea! Mă crezi dumneata în stare de crimă, arăt eu a criminal?» Anca l-a privit cu ură şi a tăcut. «Eu am ajutat universitatea, am sponsorizat-o, oare ce-aveam eu cu el? Fata mea s-a dus la Paris, acolo e printre primii studenţi… Poţi să ai încredere în ce declară nişte derbedei?». Apăruseră şi Futevânt cu Cotoi, zdrenţăroşi, pe coridor, după care venise şi acel Iliuşin care jurase că declară în faţa instanţei cum s-a întâmplat. Cele două procese se contopiseră într-unul. Venise şi Paul Popescu cu un avocat şi aşteptau să fie chemaţi. Avocaţii lui Dan Voicescu refuzaseră martorii sub motiv că n-au discernământ. «Ce să spună nişte copii ai străzii? şi apoi Iliuşin ăsta era un moldovean ratat care umblă după pomeni!» Judecata s-a amânat. Anca împreună cu Paul Popescu s-au retras la un restaurant în apropiere să mănânce ceva. Venise toamna, pe fereastră se vedeau zdrenţuite şi bătute de vânt nişte firicele de nori ce treceau spre apus şi nişte frunze hoinare de la câţiva plopi care străjuiau strada. Soarele palid se lăsase după blocurile din apropiere. Restaurantul era mai mult gol la ora aia. Mai erau doi tineri şi o panoramă de femeie care se aşezase singură la o masă şi aştepta ceva. «Vezi femeia de la masa aceea? îl întrebă ea pe Paul, azi-noapte am visat o femeie la fel ca ea că venise la mine şi mi-a spus că e fosta soţie a lui Paul, deşi ea era moartă de mult!» «şi?!», se miră Paul. «De la un timp mi se întâmplă nişte lucruri ciudate!» «Doamna Anca, cred

că eşti obosită, ai trecut prin atâtea! Acum te credem, după ce am păţit şi noi la fel cu atentatul asupra nevestei şi cu pierderea copilului…» «ştiu, ai făcut mult în numele adevărului pentru care-ţi mulţumesc… Auzi, Mariane, ştii că anul acesta se împlinesc douăzeci de ani de la revoluţie?» «Da, ştiu, şi trebuie să ne întâlnim!» «Mai bine muream atunci!» – zise Anca tristă. «Noi, care-am scăpat, trebuie să luptăm mai departe!» «Nu ţi se pare că lupta asta este în zadar?»

În timp ce vorbeau, mergând pe stradă către maşini, femeia cu pricina se apropie de ei şi le ieşi înainte. «Ia ascultă, duduie, dumneata eşti soţia lui Băjenaru Ion?». Anca rămase înmărmurită, nu ştia ce să-i răspundă. Paul interveni imediat, luându-i răspunsul Ancăi din gură: «Dar cine eşti dumneata de-ţi permiţi să vorbeşti aşa?». «Eu sunt fosta, domnule!» «şi ce vrei?» «Averea, banii, bijuteriile!» «Femeie, eşti nebună? Omul ăla n-a avut în viaţa lui bijuterii şi avere…», îi replică Anca pe un ton categoric. «şi eu ştiu că fosta lui soţie este moartă demult!», mai zise ea. «Nu ştiţi nimic, habar n-aveţi câte scene de poezie pe malul Dunării la Viena am petrecut noi, ascultând muzica lui Strauss!» «Femeia asta este scăpată din balamuc! îi şopti Paul Ancăi hai să mergem şi las-o în pace!». «N-o să scapi uşor de mine, duduie!» – îi strigă ea în văzul străzii. Au plecat cu maşinile fiecare la casa lui, dar Anca a rămas cu imaginea acelei nebune care o urmărea pretutindeni. Acasă a găsit pe cei doi băieţi jucându-se la calculator. Victoraş a întrebat-o: «Ce-ai, mamă, de eşti supărată?» «Nu sunt supărată, dragul meu, am obosit de-atâta umblet!» – minţi ea şi intră în bucătărie să le facă mâncare. Se gândi că de la un timp trăieşte numai în

coşmaruri. «Ce-i cu nenorocita asta? Dacă într-adevăr nevasta lui Băjenaru Ion n-a murit şi este ea? Dacă omul acela în care mi-am pus toată speranţa şi încrederea nu mi-a spus adevărul şi juca rolul de victimă? Ce blestem a căzut pe capul meu, mi-a murit Lorinţiu, mă înţelegeam aşa de bine cu el la începutul căsătoriei noastre, unde s-a rupt filmul meu? şi-apoi l-am iubit aşa de mult şi pe Băjenaru Ion, părea bunătatea întruchipată, de ce Doamne, mi l-ai luat? Poate că acum îmi dezlega el toate misterele astea!» Se privi în oglinda din perete pe care o pusese deasupra aragazului, slăbise mult, se ofilise ca o floare uitată în bătaia vânturilor de toamnă. Îi apăruseră şi câteva firicele de păr alb pe la frunte. «Nu se poate ca la patruzeci de ani să fiu bătrână! Alte femei acum simt că trăiesc…» Îşi legă şorţul peste mijloc şi aprinse aragazul să le facă copiilor cafeaua. Din camera copiilor se auzeau glasurile celor doi băieţi. «Bine că-i am pe ei!» Privi pe fereastră, parcă în viaţa ei fuseseră numai toamne, plopi foşnind şi frunze moarte alergând pe strada din faţa casei. Peste cartierul Primăverii se lăsau umbrele serii care băteau în roşu-argintiu. Un crepuscul care se întindea peste tot, atât în natură cât şi în sufletul ei. O dilemă din care nu mai putea ieşi. Îi veni şi o idee: dacă n-ar avea copiii-ăştia, s-ar duce la o mănăstire de maici să-şi închine viaţa Domnului. Dar viaţa o chema aici, avea aceşti doi iezişori de crescut şi trebuia să trăiască în acest tumult, în această bramburească socială. Deşi avea prieteni puţini, se bucura de darurile prieteniei lor. Toţi o încurajau, veneau pe la ea şi-i mângâiau pe micuţi, le aduceau daruri, îi venerau.

Când Paul ajunsese acasă, o găsise pe Diana la baie. Ieşi umedă, îşi luă pe ea un halat alb şi-l întâmpină pe Paul cu

zâmbetul pe buze. «Ce face, regina mea, şi-a revenit?» «Da, aproape mi-am revenit, spune-mi ce-aţi făcut la judecată?» «S-a amânat, dar mă tem pentru Anca, pare că nu mai e în toate minţile!» «Săraca, au dărâmat-o necazurile, crezi că e uşor să-ţi moară doi bărbaţi, să rămâi cu doi copii la patruzeci de ani? Ce face soarta din tine! Mi-o amintesc la revoluţie cât entuziasm era în ea şi ce mult se iubea cu Lorinţiu.» «Ar trebui să ne apropiem mai mult de ea şi s-o ajutăm să treacă peste aceste necazuri!» «Cu ce am putea s-o ajutăm?» «Nu ştiu, mai gândeşte-te şi tu. Eu plec la redacţie!» «Apropo! Ţi-a dat Marian telefon să iei cu tine copiile de pe dosarele lui Dan Voicescu.» Paul plecă la maşină, nu uită să-şi ia pistolul cu el. Avea senzaţia că e urmărit permanent de către cineva şi trebuie să se apere. Trăia între hiene, sau aşa i se părea lui. «Domnule, gândea el, nu mai suntem niciunul normali! Mi se pare că de la revoluţie încoa trăim într-o junglă. Ce-am făcut, l-am omorât pe Ceauşescu să avem un trai mai bun şi când acolo, ne-am afundat într-o mocirlă din care nu mai putem ieşi!» La redacţie Marian pregătea ziarul pentru a doua zi şi-i trebuia date de pe dosarul cu pricina pentru nişte cifre concrete care să fie scrise în articol. «Dosarul cu petrolul! îi ceru Marian foile. Vreau să ştiu în ce date au trecut trenurile cu petrol graniţa în fosta Jugoslaviae pe timpul embargoului şi câţi bani a băgat în buzunar!» Paul îi puse toate dosarele în braţe. «Nu ştiu, caută şi tu în tot vraful ăsta de hârtii! M-am săturat să mă lupt cu morile de vânt!» «Te dai bătut aşa de repede? Stai, frăţioare, că de-abia e începutul!» «Începutul ăsta e de douăzeci de ani şi nu se mai termină! auzi, Mariane, coborî el glasul, mi-e milă de Anca, cred că se duce şi ea după

Lorinţiu!» «De ce?» «Nu poate să mai suporte presiunea nervoasă care o apasă. Am impresia că o va lua razna!» «Păcat de ea că era un suflet de femeie pur, parcă o văd la miliţie când m-aţi întâmpinat voi râzând de mine cu gura până la urechi după chestia cu pomul de Crăciun, ce-ai, domnule, zice, ai devenit borfaş?» «Nu ştiu, Mariane, dar mi se pare că suntem nişte personaje coborâte din subteranele lui Dostoievski. Pe timpul lui Ceauşescu trăiam liniar, acum coborâm şi urcăm într-un grafic dezechilibrat ca nebunii, când în sus, când în jos.»

Zbârnâie telefonul:

— Alooo, domnul ziarist Marian?

— Nu, la telefon este ziaristul Paul Popescu!

— Bună ziua, domnule Paul, sunt Anca Băjenaru de la facultatea de sociologie, avem un seminar cu tema «România după revoluţie, dezamăgiri şi împliniri», sunteţi invitaţii mei!»

— Când, doamnă?

— Mâine la ora două! În Aula Universităţii…

— Vă mulţumim pentru invitaţie! Contaţi pe noi.

«Anca, zice Paul, îndreptându-se către Marian, ne invită la un seminar pe tema «România după revoluţie, dezamăgiri şi împliniri.» «Încă mai are puterea să mai lupte?» «Vom vedea!» «E bună tema, se apropie cei douăzeci de ani de la revoluţie… Ce împliniri când avem numai dezamăgiri? România s-a dezagregat, a devenit o populaţie amorfă tembelizată. Două-trei milioane şi-au luat lumea-n cap peste graniţă, bogăţiile ţării au fost împărţite, politicienii ne-au dezamăgit, intelectualii tac, Ţara sărăceşte; după această criză economică ce a lovit lumea globală, cred că

vom deveni şi mai săraci!» «Nu mai cobi!», îl apostrofă Marian şi-şi vârî nasul în hârţogăria de pe masă. Apoi tăcere. Ţăcănitul calculatoarelor şi al imprimantelor. Au intrat în imperiul literelor cu care vor să schimbe lumea. Lumea ce cuvânt generalizator! În lume sunt mai multe lumi; lumea lui Dan Voicescu, lumea noilor industriaşi, lumea politicienilor de tipul Anastase, mare deputat, lumea intelectualilor blamaţi că nu se înhamă la căruţa PSD-istă, lumea Tăricenilor liberali, lumea Băseştilor PDL-işti, lumea interlopilor, lumea clanurilor ţigăneşti… Toate aceste lumi se interceptează şi formează o lume în dezagregare. Mai există o lume uitată pe la ţară de care nu au nevoie de ea decât în preajma alegerilor când o fraieresc cu câte un chilogram de zahăr şi câte un litru de ulei pentru a-i cere voturile. Asta e România de astăzi!

În timp ce Marian şi cu Paul îşi vedeau de treburile lor, primesc un telefon de la Anca. «Alooo, Anca e la telefon, ce să mai fac căci umbra acelei femei nu-mi dă pace?» «Care femeie?», întreabă Marian pe Paul, după ce se termină convorbirea. Paul îi explică şi lui Marian întâmplarea cu femeia de la restaurant. E o eroare, fosta nevastă a lui Băjenaru e moartă de mult, numai dacă nu s-a întâmplat un mister! «M-a urmărit astăzi la cimitir, pe Aleea scriitorilor, stătea pe o bancă, zice Anca speriată, a ieşit înaintea mea şi iar m-a întrebat de averea lui Băjenaru. Şi ştiţi ce mi-a mai spus, că ea e fata unui oarecare conte Dombrovschi, sau cam aşa ceva, unul dintre cei mai bogaţi oameni ai Vienei, un fost general rus mutat acolo, acum mort, şi că toată averea lui i-a trecut-o lui Băjenaru, dar bărbatu-mio nu mi-a spus niciodată despre aşa ceva! Cred că ori eu sunt nebună, ori

femeia asta! şi ca să mă sperie, a scos un şarpe din sân şi mi l-a arătat zicându-mi: am să ţi-l vâr noaptea când dormi pe gât! Voi sunteţi ziarişti, n-am la cine apela, dezlegaţi-mi voi misterul ăsta!» «Domnule, se supără Paul, de telenovele stăm noi acum? Fata asta a luat-o razna… Suntem în domeniul absurdului… Trebuie să trimitem un ziarist de investigaţie la Viena să vedem şi noi ce poveste este asta cu Dombrovschi ăla!» «Cred că am să mă duc chiar eu, Paule!», îi răspunse Marian curios.

Marian plecase la Viena cu maşina, îi plăcea să circule pe marile autostrăzi ale Europei de Vest ca un belfer. Ajunsese la Viena pe seară, vienezii se grăbeau spre Operă, pe un afiş mare se anunţa că va cânta o orchestră, fără s-o ţină minte, ăştia tot cu cultura pe criza asta, gândea el, femei elegante şi tipi foarte onorabili care le însoţeau treceau pe marele bulevard spre clădirea Operei Mari. El merge direct la Primăria Vienei să se intereseze de fostul general. La ora aceea doar portarul mai era în clădire: un bătrânel hâtru cu mustaţă, îmbrăcat în uniformă care dormita pe o masă din hol, îi explică el despre ce e vorba, îi spuse că e ziarist şi că vrea să afle dacă a existat în oraş un general pe numai Dombrovschi. Marian se bucură, venise unde trebuie. Da, portarul auzise despre acest fost general rus, dar clădirea în care stătuse el fusese cumpărată de Ambasada Română cu mult timp în urmă. Se întunecase, străzile deveniseră neîncăpătoare, se aprinseseră luminile Vienei şi lumea ieşise la plimbare. Părea să nu mai fie nimic de pe timpul lui Eminescu când îşi făcuse studiile aici. Oraşul fusese luat de febra schimbării. În afară de castelele lui vechi, de clădirile din centru, de faimoasele parcuri, nimic nu mai arăta ca altă

dată. Ambasada Română era învăluită în întuneric. Opri maşina la câţiva metri şi încercă să stea de vorbă cu un vecin, tot un bătrânel de treabă. De altfel la Viena când întâlneşti un bătrân, nu mai scapi de el, vrea să-ţi povestească tot ce ştie el despre oraş, despre poveştile care circulă prin târg, despre lumea Vienei. «Zici că dumneata eşti din România?» «Da, din România!» «Am auzit multe poveşti despre ţara asta! Domnule, este adevărat că a trăit Dracula acolo la voi?» «Adevărat!» «şi era mâncător de oameni?» «Ceva adevăr există şi aici, dar depinde ce oameni!» «Domnule, oricum, oamenii sunt tot oameni!» «Domnule, dacă nouă cineva ne-ar lua Dunărea şi luna, n-am mai fi Viena!» «Ce legătură are Dunărea cu Dracula?» «Păi are, că în 89 când v-aţi revoltat, voi atunci aţi omorât pe Dracula!» «Vreţi să spuneţi pe Ceauşescu?» «Da, pe Ceauşescu!» După o pauză. «Ia, dă-te mai încoa şi stai jos, să-ţi povestesc ceva!» Marian se bucură, credea că îi va povesti despre general. «În 89 la revoluţie eram şoferul Ambasadei voastre, eu am văzut, domnule, cum l-au spânzurat pe frate-său aici în garj!» Unde dai şi unde crapă, gândeşte Marian, după ce umblu eu şi peste ce dau! Moşul aprinde o ţigară şi trage cu poftă câteva fumuri. «M-am pitit, zice, doi au fost complici, l-au luat cu forţa şi i-au pus ştreangul de gât. Unul din ei era ataşatul militar, dar pe urmă am auzit eu că a fost un securist notoriu care a făcut avere acolo la voi. Frate-său ăsta, se zicea, că ar fi avut banii lui Ceauşescu, care pe urmă ar fi trecut în visteria celor doi!» «De unde ştii dumneata?» «Păi nu i-am văzut eu cum au spălat puţina cu o valiză!» «E interesat! şi până acum nu ai spus la nimeni?» «Cui să-i spui? Cine mai crede un bătrânel ca mine?» «Cum cine, oamenii,

presa!» «Drept să-ţi spun, mi-a fost frică. Ăştia te urmăresc şi te omoară!» A vrut să-l întrebe şi de acel general rus care stătuse în acea casă. Dar când a deschis vorba, bătrânelul s-a făcut că nu aude, a închis poarta şi a plecat, lăsându-l pe Marian în mijlocul străzii. «Nu ştiu ce să mai fac, i-a telefonat el lui Paul, am fost la una şi am dat peste alta! Despre fostul general nimic! Atât am aflat, că nu e ficţiune…»)

47.

Domnul Zugravu umblă ca tâmpitul prin ţară deghizat în om de afaceri elveţian pentru a nu-l înhăţa baştanii la puşcărie. Şi-a făcut rost de paşaport, acte în regulă, perucă, haine mai dichisite şi doarme la Intercontinental. Are şi doi locotenenţi de la MISA care-l flanchează ca nu cumva să fie descoperit. Tot cu barbă de guru, păr roşcat lăsat în plete peste gâtul lui subţirel, haine fine de camgarn englezesc şi încălţări din piele de bivol. Un adevărat dandy pe străzile năclăite ale Bucureştiului. Seara, în mare secret, vizitează haştamurile lui, unde tinerii meditează la jocul divin al vieţii. «*Ţine-ţi inima în frâu cu toată tăria*, *căci prin mijlocul ei trec toate cărările vieţii*» – spune un proverb lumesc, drag gurului. «*O moarte divină, la a cărei chemare/ Toţi trebuie să vină*/spune Alfred de *Vignisi să se piardă în a ta îmbrăţişare/ Strângeţi copiii la pieptu-ţi înstelat. / Eliberează-ne de timp*, *de număr şi de spaţiu/ şi dă-ne-napoi tot restul fiinţei noastre/ Pe care viaţa ni l-a tulburat.*» Moartea zeiţa mamă, precum o percepe poetul, este privită de oameni ca o umbră care însoţeşte permanent întreaga noastră existenţă, ea este o experienţă generatoare de revelaţii transcendentale şi iluminatorii. Atunci când un soldat roman erou intra în Roma într-o procesiune triumfală, într-un car aurit, fiind

aclamat de o mulţime impresionantă, o persoană, urâtă de toată lumea, purtând costumul şi masca simbolică a morţii, stătea întotdeauna alături de el, pentru a-l feri de păcatul mândriei, spunându-i neîncetat: «*Omule*, *aminteşte-ţi că eşti muritor*!» Guru părea, în faţa yoghinilor lui, întruchiparea acestui soldat care avea pe lângă el permanent o persoană imaginară care purta costumul şi masca morţii ca în tragediile antice. Lepădat de viaţă, visa la marea lui poveste de dragoste cu indianca pe malurile Gangelui, scăldându-se în apele sfinte ale râului. Şi chiar le spuse părinţilor că pleacă iar să se adape la învăţăturile lui Buda. Dar în subconştientul lui o avea pe Amita care-i popula toată fiinţa. Plecă spre Indii într-o dimineaţă de vară cu vaporul prin Constanţa, Port-Said, Colombo – Madras – Calcutta ca turist cu gândul să se întâlnească cu maharajahul Chandra Nandri din Calcutta, cel care-l iniţiase în filosofia indică, după care o va căuta pe Amita lui. Marea şi oceanul îl fascinară; nopţile păreau adevărate peisaje de vis, oglindind în apele învolburate stele şi lună, într-o imensitate copleşitoare. Spre Colombo o furtună îl făcu să se scuture de viaţă; atât de mult îl speriase încât i se părea că se scufundă cu vas cu tot într-un mare hău de apă. Pentru prima dată frica de moarte îl făcu să se gândească mai profund la viaţa lui. Ce făcuse până acum? Umblase teleleu prin lumea largă după o învăţătură care nu-i folosise la nimic. În 89 la revoluţie îl cuprinsese un entuziasm fără margini. Îl înjurase pe Iliescu, pe comunişti şi securişti, dar când văzuse că tot ei conduc ţara, urmase dezamăgirea. E adevărat că se îmbogăţise pe spinarea unor tineri care-i acordau toată stima ca guru al unei noi tehnici de gândire şi de meditaţie. Şi cam atât.

Avusese destule femei cu care se prostituase, dar niciodată nu trăise o viaţă adevărată. Fete tinere care credeau în el, se lipiseră de el, şi, profitând de inocenţa lor, le sedusese în numele tantrei yoghine. Trecuse de patru zeci de ani şi acum vedea altfel viaţa. Cu vârsta vine şi înţelepciunea. Asta i-o spusese taică-său înainte de a muri. Atunci pe patul de moarte îl chemase şi-i spusese: „Fiule, vei rămâne singur pe pământ. Fiecare vârstă are înţelepciunea ei. Ascultă-mă pe mine, totul e trecător pe pământ. O să te trezeşti odată şi ai să vezi că ceea ce credeai că până mai ieri este fericire, azi sau mâine îi se par nişte mărunte poveşti repovestite de altcineva". Atât ţinuse el minte de la taică-său, înainte de a închide ochii definitiv. Acum în vâltoarea mării agitate, spre Colombo, avu o revelaţie. O văzu pe Amita în valurile agitate ale furtunii. Înota. Ridica braţ după braţ şi ieşea cu capul din când în când deasupra spumei valurilor ca o meduză dezlănţuită. Frica puse stăpânire pe el. Îşi pipăi capul să vadă dacă mai e întreg şi dacă mai judecă. Avea oare vedenii? Marinarii şi călătorii agitaţi fugiseră prin cabine de frica valurilor care-i stropea cu mari picături de apă. În vâltoarea acestei furtuni ar fi vrut să se arunce în apă şi să moară. Dar amână totul şa vadă tragedia până la sfârşit. Dezlănţuiri de forţe absurde, demenţiale. După care o linişte abisală cu un soare care topea totul. La orizont Portul. Apoi Calcutta. Sandhu-sundar Singh, iluminatul care trecuse la creştinism, îi popula mintea. Dar voia să ajungă la maharajah. Să-i ceară sfatul în legătură cu Amita. Ce-i femeia? Din ce cocă e făcuta ea? E fum, e pământ? E iluzie? E durere? E desfătare? Sau toate la un loc?

Pe pământ indian se întâlni cu viaţa pe care o lăsase cu

câtva timp în urmă, atunci când o întâlnise pe Amita. Îşi aduse aminte că citise de curând un roman al lui Salman Rushdie despre viaţa Indiei şi parcă coborâse în paginile lui. Cete de copii jucându-se pe maidane, femei destrăbălate care acostau trecătorii, mai ales pe europeni, bărbaţi care-şi strigau marfa pe străzi întunecoase, praf, mizerie şi sărăcie peste tot. În ce lume intrase el? India este fericire şi dezgust. Parcă stă închistată în istorie. În nicio ţară din lume nu există atâta contrast ca aici. Bogăţia se lăfăie lângă sărăcie. Îl acostară câţiva puşti. El întreabă pe toată lumea de Amita. Dar sunt mii de Amite, domnule, în India. Amita, repetă el, iubita mea! Din ce castă, din ce localitate, din ce ţinut? India e mare, aproape un continent. Nu ştiu, eu o caut pe Amita! Boşul are bani, zice un puşti, şi-l pipăie la buzunare. Hai la Amite, hai la Amite, strigă altul şi-l trage mereu spre apa lor sfântă, Gangele, fluviul care duce sufletele spre infinit. Se înserează. La orizont nu rămâne decât praful de peste zi. Zugravu bea ceva să se liniştească. E servit de un guru mic. E băutura lor ce te transpune în alte lumi. Luna licăre ca o curvă, făcându-i cu ochiul. E Amita pe cer, domnilor! Sclipet de stele în Punjab. Nopţi de vis. Rampur. Sundar Singh povestindu-i despre viziunile lui creştine. Este adevărat că Hristos s-a adăpat la învăţăturile lui Buddha? Da, este! Ce-a făcut el în cei 30 de ani, cânt a lipsit din cetate? Gangele e liniştit. Valuri mărunte duc undeva vieţile celor morţi. Merge liniştit pe lângă malurile lui abrupte. Şi priveşte seara care s-a instalat la orizont. O seară în care clocoteşte sângele Indiei pe cerul alb-roşu ca o pânză mototolită. Doi gealaţi se ţin după el, îl adulmecă. Nu-l scapă din ochi. Boşul are bani. A schimbat dolarii în rupii. O afacere bună dacă ei ar pune

mâna pe bani. Gealaţii merg încet şi cântă. Câţiva trecători încă se mai scaldă în apele sfinte ale râului. Dar vor pleca. La răsăritul lunii apa trebuie să se uşureze de umbrele oamenilor. Nimic mai simplu, după ce-i vor lua banii. Apa îl va înghiţi şi nimeni nu va şti de soarta lui. Hai să te ducem la Amita! zice unul din ei. Hai, zice el, foarte bucuros. Dar unde e? Şi când a zis, unde e, a simţit ceva cald înfipt în spinare, apoi umbra cerului căzând pe faţa lui ca o pânză de păianjen. Ce cântec frumos, Amita, Amita, Amita. Luna-i cade între ochi, corpul se răceşte încet, simte cum e luat pe sus de demoni şi aruncat în apa adâncă a Gangelui. Aşa s-a sfârşit capitolul vieţii lui la vârsta de patru zeci şi doi de ani. Ce roman trist! Poezie tragică plină cu alcovuri…

48

Marian Porumbacu şi cu Paul Popescu singuri la o sindrofie. Marian îi povesteşte chestia cu Viena. De general n-a dat, dar a dat de altă minune. Oare aşa să fie? Voicescu să fie autorul crimei? Valiza cu banii ambasadei el să-i fi luat? Încâlcite mai sunt cărările adevărului. Marian e obosit, sastisit, ascultă muzica parcă cu vată în urechi. „Să nu fie vreun microfon înfipt pe-aici!” zice el cu ochii cârpiţi de nesomn. Paul tace şi ascultă cu privirile pe chipul unei dansatoare care-şi îndoaie corpul ca o felină sub sunetele muzicii în braţele unui bărbat trecut de şaizeci de ani. *Femei*, *femei*, *e plină lumea de nebune*… „Îl cunoşti pe tip?” îl întreabă Marian pe Paul. „Cred că da!” „De unde?” „E ziarist pe la Adevărul” „Nu e tipul care era badigardul lui Crivăţ?” „E prea bătrân să fi fost badigard”. „Băi, Paule, mi-e dor de Zaraza! Avea un cur şi ştia meserie…” „Te-ai prostit de tot, cu copiii mari şi te gândeşti tot la curve!” „Am citit undeva că un

bărbat din cinci în cinci minute se gândeşte la sex!”

„Prostii, hai noroc!” Şi ciocnesc paharele. Printre fumul de ţigară, Marian parcă este eroul unui basm din „O mie şi una de nopţi” A intrat într-o letargie. Probabil vinul. Vinul şi femeile. „Dacă e aşa eu scriu totuşi un articol despre acest nenorocit!” „Păi de unde credeai că are el atâţia bani? I-a cărat cu valiza, domnule, de la ambasadă!” (Gândul lui tot la Zaraza. O vede prin fumul ţigării. Poezie. Ţi-am mângâiat pletele şi te-am iubit, nebuno. Parfumul tău mi-a luat minţile.

Corp de balerină. Frumoasa creolă e toată mister. Cu ochii de culoarea ametistului. E plină de venin şi scârmă viermii pasiunii-n ea. O vede pe iarbă la marginea pădurii. Cum se lasă pe covorul verde şi cum îşi dezveleşte pulpele bălane. Şi cum dă ochii peste cap cum fac curvele în călduri.) „Scrie-l odată că-l bag mâine-n pagină!” „Şi dacă…” „Niciun dacă…” Se opreşte muzica. Tăcere. Tipul care zic ei că e ziarist la Adevărul se apropie de ei. „E voie?”, zice. „Poftiţi!” „Ştiţi că vă cunosc?” „Se poate” „De la tribunal, de la procesul cu Crivăţ!” „Şi?”, îl ia la rost Marian cu vocea lui de bariton. „Aşa ca chestie, am vrut să ne cunoaştem, că suntem tot ziarişti!… Ştiţi că Voicescu e turbat?” Acesta vrea să ne tragă de limbă-gândeşte Marian. „N-are decât…” îi răspunde Paul, jucând pe indiferentul. „A zis că pune toate tunurile pe voi!” „Să le pună…” „Dar de unde ştiţi?” – face Marian pe interesatul. „S-au întâlnit la Granata şi au pus la cale o mare coaliţie, acum în preajma alegerilor preşedintelui”. „Ce coaliţie?” „S-a unit toată opoziţia, vor să pună prim-ministru pe Iohan”. Toată opoziţia, adică PSD, PNL, UDMR, minorităţile, să i-o tragă lui Băse. Atât. Şi au plecat. Apoi febra alegerilor. Bucuria lui G. că câştigat alegerile. Băse cu

faimoasa replică: i-am ciuruit! Bancuri cu G. că s-a culcat preşedinte şi s-a trezit tot prostănac. Băse preşedinte! S-a schimbat situaţia. Tăcere în faimoasa coaliţie. Debandadă în partide. Reproşuri. Formarea guvernului. Acelaşi. Parlament. Votarea bugetului.

Aniversarea celor douăzeci de ani de la revoluţie în umbră. Ninge peste ţară cu fulgi mari. Poezie. Forfotă. Malurile sunt pline. Oamenii fac cumpărături de sărbători. Pe stradă maşini peste maşini. La fântâna Mioriţa câţiva oameni discuta, vociferează, înjură pe Iliescu. Că după două zeci de ani tot nimic nu ştim despre revoluţie, unde sunt teroriştii, cine ne-a împuşcat pe noi după douăş'doi, ce revoluţie a fost asta care a sărăcit ţara, unde e industria noastră, unde e agricultura, politicienii s-au îmbogăţit pe spinarea noastră, trebuie făcut ceva, sculaţi oameni din letargie să facem o a doua revoluţie…

Marian cu Paul stau pe bancă şi ascultă. Dinca cu acelaşi reportofon de acum douăzeci de ani striga tare că revoluţia ne-a fost furată. Am fost trădaţi, domnilor! A doua garnitură a partidului cu securişti de seamă conduc ţara după bunul lor plac. Parlamentul ne-a trădat. La cimitirul eroilor revoluţiei urmaşii celor ucişi împart colivă. Mamele şi iubitele, fraţii şi surorile, plâng pe mormintele încă revene ale fiilor şi iubiţilor. Unde sunt Gigel, Zugravu, Lorinţiu, marele profesor Băjenaru, copilul acela teribil, Paraschiv, care s-a aşezat înaintea taburilor? Unde este marea aceea de oameni care au ieşit pe străzi pe 22 decembrie 1989? Trece timpul. Acest tiran al omenirii. Revoluţiile sunt nişte mecanisme apocaliptice care isterizează oamenii. Imaginea terifiantă a Ceauşeştilor împuşcaţi pe caldarâmul unităţii

militare din Târgovişte, multiplicată de toate televiziunile. Criza economică, şomeri, sărăcie, greve, asta e societatea în care am vrut să intrăm? se întreabă retoric Marian. Priveşte peste imaginea Bucureştiului de astăzi. Blocuri înalte, firme instalate împărăteşte în noi clădiri luxoase, pomul de Crăciun care străluceşte sub privirile copiilor, trecători indiferenţi care urca şi coboară pe scările staţiei de metrou, studenţi care se întâlnesc în faţa Universităţii, prostituate ce-şi caută perechile pe la colţ de străzi, comercianţi cu fel de fel de mărfuri strigându-şi clienţii, florărese cu fel de fel de flori, tramvaie, troleibuze, pline cu oameni, grupuri de tineri cu steaua, urând la mulţi ani trecătorilor.

— Hai mai bine să mergem la o ţuică fiartă! zice Marian, adresându-se lui Paul Popescu. Mi s-a pus un nod în gât şi nu pot să-l înghit decât c-o gura de ţuică…

— Hai! îi răspunde Paul, sculându-se de pe banca de lângă fântână şi luând-o spre Calea Victoriei.